

סֵפֶר
אֲשֶׁר בַּנֶּחֱל
חֵלֶק כ"ט

וְהוּא קִבְּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בַּנֶּחֱל הַנוֹבֵעַ
מִקּוּר חֲכָמָה יִסְדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת,
הַתְחַזְקוֹת וְהַתְעוּרוֹת לְהִתְקָרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל דְּרָגָה
וּדְרָגָה מִכָּל מְקוֹם שֶׁהוּא, יִהְיֶה מִי שִׁיְהִיָּה.

* * *

בְּנוֵי וּמִיֶּסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי
רַבְּנֵי הַקְּדוֹשׁ וְהַנוֹרָא, אֹר הַגְּנוּזִי וְהַצָּפוּן
בּוֹצֵינָא קַדִּישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנֵנוּ וְרַבְּנֵנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנֵנוּ
הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹר נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיָּה
רַבֵּי נִתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוֹתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ

וּמִשְׁלָב בְּפִסְוִקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, פְּתוּבִים, וּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמִדְּרָשִׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב
יְבִנְאֵל
עִיר בְּרֶסְלָב, בְּגָלִיל
שְׁנַת תשע"ו

ספר
אֶשֶׁר בַּנְּחָל

ניתן להשיג
את הספר הקדוש הזה
ועוד שאר ספרים
"קרן הדפסה והפצה
חסידות ברסלב"
יבנאל
טל. 04-6708356
נייד. 054-2287882

הדפסה:
כתר הוצאה לאור בע"מ
טל. 02-6557822
ירושלים

גרפיקה ועימוד:
 יצחק ישראל יוקר
054-6554554
כריכה
הרב אברהם אוחיון

פְּתַח דְבָר

הִנֵּה חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", נִדְפְּסוּ כְּכֹר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפָּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֵׁשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמַחִיִּים וּמְחַזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֱלוֹ, וְכָל חַיּוֹתָם וְהִתְמַדְּתָם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לֹקְחִים מִסְפָּרִים אֱלוֹ, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרַב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהִנֵּה סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עֵתָה שְׁלֹא כְּסֹדֵר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְךָ מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסֵרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מִכַּמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמֵנוּ לְסֹדֵר אֶת כָּל חֲלָקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בִּנְחַל", מִהַמְּכַתֵּב הָרִאשׁוֹן שְׁנִדְפָּס עַד עֵתָה, דְּבַר הַמְּסַתֵּכֶם בְּיֹתֵר מֵעֲשָׂרִים אֶלֶף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֹדֵר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּינוּ אַחֲרֵי כֶּף מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רְאוּ אֶת עֵין הַדְּפוּס, וְכִמּוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְּפָסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מַרְאֵי הַמְּקוֹמוֹת מִפְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאִינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֲנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שְׁמֵדְבַר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וְיִגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מְדַפְּיִסִים עֵתָה אֶת כָּרְךָ
כ"ט, וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכָּרְכִים
כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כָּרְךָ אַחַר כָּרְךָ, וּבְלִבְנוֹ תִקְוֶה, שְׁכַל מִי
שִׁיקְרָא בְּזֶה, יִהְיֶה וְיַחֲיֶה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלּוּ
הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ תְּדַשָּׁה בְּפִרוּשִׁים
נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תנ"ך וְעַל מֵאֲמָרֵי חז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא
וּמְדַרְשִׁים וּבִדְהַר הַקְּדוּשׁ וְכוּ', וְגַלְוִיִּים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת
אֱלֹקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכַמָּה לְבוּשִׁים מְלִבּוּשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר
אֵפְלוּ הִירוּד וְהַנְּמֹךְ בְּיֹתֵר, יוּכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ
הַשְׁגוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּאִפְּן נִפְלָא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכַּל עֲלִיּוֹן
לְשַׁכַּל תַּחְתּוֹן, מֵעִילָא לְעֵלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֶה מִי שְׂרַגִּיל בְּהֶם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעֲמֵד עַל כָּל מָה שְׁעוֹבֵר עָלָיו
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת
אֵיךְ לְהַתְמוּדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שְׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בְּהֶם, וְאֵז יִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת,
נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְיִזְכֶּה
לְאֲשֶׁר אֲמַתִּי וְנִצְחֵי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִ'בְּלִים נִפְלוּ לְעוֹ
בְּנִעְיָמִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן שְׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינַי לֹא רָאִיתָהּ
אֱלֹקִים זִוְלָתֶיךָ יַעֲשֶׂה, וְיִזְכֶּה לְגֵאלָהּ שִׁלְמָ'ה', אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מפל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מפל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג – הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרבנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכך זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-כן עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר פהוא זה – דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונו לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לך על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשאר אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשיזכה לבטל את עצמו לגמרי אל הצדיק והרב האמת, אז יכול לקבל ממנו עצות על כל דבר, הן לו והן לאחרים – החפצים לשמע בקולו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קכג), וגם יזכה לצאת משגעונו ומשטיותו, שנדבקו בו על-ידי עוונותיו (עין שיחות-הר"ן, סימן סו).

כי הצדיק הוא מלא עצות וחדושים נוראים ונפלאים מגדול ועד קטן, דרי מעלה ודרי מטה, ועל-כן עלינו רק להעתיק דברי הצדיק בפשוטם ולהלבישם בכלים מפלים שונים לכל השואלים אותנו דבר השם, ולבלי לומר ולהמציא סברות פריסיות וכו', כי כל אלו החולקים על הצדיק, למודם הוא ממותרות, אשר משם יוצא משפט מעקל, ולא די שאינם יכולים אפלו להנהיג את עצמן, מפל שפן שאינם יכולים להנהיג את אחרים וכו'.

ועל-כן העקר לשוב על פגם אמונת חכמים, וכשאחד שואל איזה דבר או איזו עצה בעבודת השם, העקר להשיב דברי הצדיק האמת, ועל-ידי שזה מקשה ושואל, וזה משיב ומתרחץ את השאלה, על-ידי-זה נעשה ספר שאלות ותשובות, ועל-ידי-זה יתחדשו הרבה ספרים לגלות ולפרסם את הרב האמת, שהוא שכל הכולל כל העולמות וכל הדרגות וכו'.

ואמר רבנו ו"ל: יש כמה ספרים עכשו וגם עתידיים להיות עוד כמה ספרים, וכלם צריכים לעולם, ואסור ללעג עליהם, חס ושלום (עין לקוטי-הלכות, קדושין, הלכה ג), כי רק הספרים המדברים מחקירות צריכין להרחיקם במטחוי קשת, ולבערם מביתו בבעור חמץ ושאור ויותר ויותר וכו' וכו', וראוי לגזר שלא להדפיסם עוד, כי שורפים נשמות הקוראים בהם וכו', אבל כל הספרים ההולכים בדרך התורה הקדושה, בדרך אבותינו, בדרך האמונה הקדושה, בנדאי מצוה גדולה להדפיסם להרבות ספרים בחול הים, כי כל ספר שמדבר מעניני תורה הן בדרך פשט, או דרוש, או רמז, או סוד, או פרוש, או באור, או ספרי הפוסקים ושאלות ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובנדאי אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם צרה בשואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שכבר יש הרבה ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל זמן ועת לכל חפץ" (קהלת

ג, א, כי מי יכריח אותם ללמוד זה הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול להתעורר פי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה כראוי פי לכה נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעין ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחמר מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם בעסקי העולם הזה, שהוא הבל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולגצח נצחים?! והלא כמה תחבולות עושים וכמה ספרים לאלפים ולרבבות מחברים בשביל עסקי העולם הזה, קל וחמר בן בנו של קל וחמר כמה אלפי אלפים ורב רבי רבבות רבבות וכו' ספרים עד אין קץ, אנו צריכים לחבר ולהדפיס בשביל התכלית האחרונה לעולם הבא, פי אנו צריכים להכין לעצמנו צידה לדרפנו הרחוקה מאד מאד, וכבר נלכדו רבים מאד מאד בתאוות העולם הזה ובהבליו ובטעיותיו וכו', וכמה ספרים ותחבולות אין מספר אנו צריכים לחדש בכל יום, כדי למצא עצה ותחבולה להציל את נפשותינו ונפש בנינו ובנותינו והתלויים בנו להציל כלם מני שחת, ולהחיותם על פני האדמה בחיים נצחיים, לקרבם אל התורה ואל העבודה, וגם פי העולם אומרים בשם הבעל-שם-טוב הקדוש, כי תורת ה' תמימה, פי לא נגעו בה עדין.

נמצא, שכל הספרים הקדושים והנוראים שכבר נמצאים בעולם, עדין לא נגעו בעצם התורה, ועתה ראה והבן כמה ספרים צריכים עוד, עד שנתחיל לגע בתורה, מכל שכן וכל שכן לבוא לחדריה ולירד לעמקה, על-כן כל הספרים הקדושים שחברו עד הנה, עדין אינם חלק אחד מאלף מעמק רבוי הספרים שיתגלו עוד, בעת שיתגלו סתרי ורזי התורה האמתיים, על-כן צריכים להזהר לא ללעג ולבזות שום ספר ההולך על-פי דרך התורה הקדושה, על-פי הגמרא והמדרשים וספרי הזהר הקדוש והאריו"ל, כי כלם צריכים לעולם, וגם כי יש כמה וכמה מדינות ועירות של ישראל, ובמקומות אלו מתפשטים אלו הספרים והם מחיין את עצמן בהם, ובמקומות אחרים מחיין את עצמן בספרים אחרים דיקא וכו'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראה הרואה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מפלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקושי-מוהר"ן, חלק א', סימן נו), כי כל הרפואות הן הרפבות, דהיינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכו', וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכו', וכן שוקלים מכמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דיקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל

אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקו בעונה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה – בשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשף והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו ואבות אבותינו בלי שום גזמא כלל, ממש כמו בדור המבול, רחמנא לצלן, ואין מי שירחם עליהם כלל, כי נתפשטו ספרי מינות ונאוף לאלפים ולרבבות, אשר רבים נתפסו בזה ביודעים ובלא יודעים, רחמנא לצלן, וחברא חברי אית ליה, וחברא דחברי חברי אית ליה, ואחד מכשיל את חברו, ושום ראש ישיבה ומשגיח אינו יודע מזה כלל (או עושה את עצמו כאינו יודע), ועל-ידי-זה נשקעים יותר ויותר, השם יתברך ירחם; על-כן ההכרח להרחיב את הדבור בכמה מיני דבורים, כאשר אמר רבנו ז"ל, למוהרנ"ת ז"ל: כשיגיע בכתיבתו לענין "אמונה" או "צדיק", ירחיב את העט, כי אי אפשר להנצל ולצאת מהחשף, כי אם על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, אשר מגלה אמונתו יתברך, אמתתו יתברך ורחמנותו יתברך, כי הוא הרופא האמתי, הרופא הממחה מאד מאד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ל), והוא ואנשיו יכולים לירד אל כל מיני צנורות של הסטרא אחרא להכניעה, לשברה ולבטלה, ולהרים את הנפשות שנשקעו שם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח).

על-כן אשרי הזוכה להתקרב אל הצדיק האמת מיחידי הדורות, שהוא גמר כל התקונים וכו', שהוא תקנת כל בית ישראל, ותקות כל הדורות ותקות כל העולמות וכו', נחל הנובע בו מקור החכמה הקדומה היוצאת משלש ראשונות דעתיק וכו', גאלתן של ישראל וכו', ואל אנשיו היקרים שבכל דור, שהם צדיקי האמת שבדור, כי כל אחד מאנשיו הוא איבר

הַקְדָּמָה

י

לַצַּדִּיק, וּבְהַתְחַבְּרוּתָם יַחַד, שֵׁם כָּל הַצַּדִּיק וְכוּ'.

וְאִי יִזְכָּה לְתַקוּן אֲמִתִּי וְנִצְחִי, וְיִזְכָּה לְהַתְגַּלּוּת הָאוֹר הַגָּנוּז, אֲשֶׁר
עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֹקִים זוֹלָתָהּ יַעֲשֶׂה וְיִזְכָּה לְגֹאֲלָהּ **שְׁלֵמָה**,
אֲמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן!

סֵפֶר אֲשֶׁר בִּנְחַל כֶּרֶךְ כַּט

ד' תקצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר אָמֹר ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לִידֵידי הַיָּקָר ... גְּרוֹ
יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שֶׁתְּבָרַח מִכָּל מִינֵי סִכְסוּכִים וּמַחֲלָקֹת, וְאֵל
יְהִי לְךָ חֵלֶק עִם הַרוֹדְפִים, כִּי "הַאֱלֹקִים יִבְקֹשׁ אֶת גִּרְדָּף" (קֹהֵלֶת
ג, טו). וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה כּו, סִימָן ה'): אֲפֹלוּ
צַדִּיק רוֹדֵף הַרְשָׁע, וְהַאֱלֹקִים יִבְקֹשׁ אֶת הַגִּרְדָּף. וְעַל־כֵּן בָּרַח לְךָ
מִכָּל מִינֵי צָרוֹת, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְחוּס וְיִחַמַּל עָלֵינוּ לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה
אֲמֵתִית עַל כָּל חַטָּאֵינוּ וְעוֹנוֹתֵינוּ וּפְשָׁעֵינוּ הַמְרַבִּים, אֲשֶׁר רַק
בְּשִׁבִיל זֶה עוֹבְרִים עָלֵינוּ יְסוּרִים וּבְלִבּוּלִים וּמְרִירִיּוֹת כְּאֵלוּ.

וּבְנֵה אֲסִים — בְּשֵׁם שְׁלוֹם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תקצא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב־שבת־קדש לסדר אמר ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידנו היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

הנה בתכם טלפנה אלי אודות בנכם ... גרו יאיר, ואמרתי לה, שאני מצדי איני יכול לקבל עליו שום אחריות, כי אצלנו בחור צריך להיות עצמאי, והוא עוד בגיל צעיר מאד, והיא התעקשה שבעלה — חתנכם, יביא אותו אלינו. על־פן הנני מחיב מצדי להודיע לכם עוד פעם, שאיני מקבל שום אחריות עליו, וגם אם יבוא, שעל־פניו יהיה לו גם כרטיס חזרה, אם באיזה אופן לא מסתדר, שיהיה ביכלתו לחזור, כי לנו אין אפשרות על דמי נסיעה.

אקווה להשם יתברך, שהוא יוליך אותנו על דרך האמת, והכל יצא מהכח אל הפעל כפי השגחתו יתברך הפרטית.

הדורש שלומך...

ד' תקצב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בחקתי ה'תשמ"ב.

שלום רב ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות שאלתך, למה אמות העולם יש להם כל טוב, וישראל נדחים ושפלים; הנה מובא בתורת פהנים, פרשה זו, תרוץ על זה. וזו לשונו שם (בפרק ב') על פסוק (ויקרא כו, ט): "ופניתי אליכם". משלו משל למה הדבר דומה? למלך ששכר פועלים הרבה, והיה שם פועל אחד, ועשה עמו מלאכה ימים הרבה, ונכנסו הפועלים לטל שכרם, ונכנס אותו הפועל עמהם. אמר לו המלך לאותו

הפועל: בְּנִי, אֶפְנָה אֵלֶיךָ; הַרְבִּים הִלְלוּ, שָׁעֲשׂוּ עִמִּי מְלֹאכָה מוֹעֲטָה, אֲנִי נוֹתֵן לָהֶם שְׂכָר מוֹעֵט, אֲבָל אַתָּה חֹשְׁבוֹן רַב אֲנִי עֲתִיד לְחַשֵּׁב עִמָּךְ. כִּךָ הָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּעוֹלָם הַזֶּה מְבַקְשִׁים שְׂכָרָם מִלִּפְנֵי הַמָּקוֹם, וְאַמּוֹת הָעוֹלָם מְבַקְשִׁים שְׂכָרָם מִלִּפְנֵי הַמָּקוֹם. וְהַמָּקוֹם אוֹמֵר לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל: בְּנִי, אֶפְנָה אֵלֵיכֶם; אַמּוֹת הָעוֹלָם הִלְלוּ עֲשׂוּ עִמִּי מְלֹאכָה מוֹעֲטָה, וְאֲנִי נוֹתֵן לָהֶם שְׂכָר מוֹעֵט, אֲבָל אַתֶּם חֹשְׁבוֹן רַב אֲנִי עֲתִיד לְחַשֵּׁב עִמָּכֶם, לְכָךְ נֹאמֵר: "וּפְנִיתִי אֵלֵיכֶם", עֵינֵי שָׁם.

וּבְאֵמַת כָּבֵד אָמַר פַּעַם רַבְּנּוּ ו'ל (שיחות-הַר"ן, סימן קיח) בְּלִשׁוֹן תַּמָּה: עַל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ קִשָּׁה קִשְׁיוֹת הַרְבֵּה מְאֹד?! וְסִיּוּם: אִךְ מַה טוֹב וְנֹעִים לְהֵאִישׁ הַזֶּה שְׁזוֹכָה לְדַעַת שָׁלֵם, שְׂיוֹשֵׁב לוֹ וְרוֹאֵה וְיוֹדֵעַ שְׂאִינוּ קִשָּׁה שׁוֹם קִשְׁיָה כָּלָל! וְהַכֹּל נִכּוֹן וְיָשָׁר, כִּי יִשְׂרָיִם דְּרָכֵי הַשֵּׁם וְכו', אִךְ אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁכַּל אֲנוּשֵׁי לְהַבִּין דְּרָכָיו וְהַנְּהַגוֹתָיו אֶת הָעוֹלָם בְּשׁוֹם אֶפֶן שְׁבַעֲוֹלָם, עֵינֵי שָׁם; וְהַכֹּל נִגְעָלָם וְנִסְתָּר מֵעֵינַי כֹּל, עֵלֵינוּ לְהַשְׁפִּיל, שְׂאִין לָנוּ שְׁכָל כָּלָל, וְלִקְבֵל עַל עֲצָמָנוּ עַל עֲבוֹדָתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְאִזּוּ נִצְלִיחַ דְּרַבְּנּוּ. וּבְאֵמַת מִי שְׂמַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵמוּנָה פְּשׁוּטָה, אִזּוּ הוּא גֵר בְּבֵית בְּטוּחַ, כִּי הוּא מְסַבֵּב עִם אֵמוּנָה כְּמוֹ בֵּית, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ!

וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי יֵשׁ הַרְבֵּה דְּכָרִים, שְׁבַתְחִלָּה לֹא הִבִּינוּ כָּלָל, וְלִבְסוּף נִתְבַּרַר כִּי הַכֹּל בְּחֹשְׁבוֹן צָדֵק מְדֻקָּה, וְהַכֹּל בְּכּוֹנֵה מִיַּחְדָּת וּבְהַשְׁגָּחָה פְּרִטִי פְּרִטִית בְּחֹשְׁבוֹן צָדֵק.

אֲקוּנָה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שְׂיִתְרַץ לָךְ הַכֹּל, בְּעֲזָרְתוֹ יִתְבַּרְךָ. הָעֶקֶר תִּרְאֶה לְהַתְמִיד בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים. וְרַבְּנּוּ ו'ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מו'): כְּשֵׁישׁ לְאָדָם קִשְׂיָא, יִצְעַק לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, כִּי קִשְׂיָא רָאשֵׁי תְבוֹת (תְּהִלִּים כו, ז): שְׂמַע יְיָ קוֹלִי אֶקְרָא; וְעַל-פֶּן תִּצְעַק הַרְבֵּה בְּמִזְמוּרֵי תְהִלִּים, וְיִתְבַּרַר וְיִזְדַּכֵּךְ מִתְּךָ, וְלֹא יִהְיֶה לָךְ עוֹד שׁוֹם קִשְׁיוֹת עָלָיו יִתְבַּרְךָ, וְהַכֹּל יִתְרַץ לָךְ בְּעֲזָרְתוֹ יִתְבַּרְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

יד אָשֶׁר ד' תקצג בְּנַחֵל
ד' תקצג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻקֵּי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.
אֵת מְכַתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְהִתְבּוֹדֵד כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ, הֵינּוּ תַכְּף-וּמְיָד כְּשִׁפּוֹתַח אֵת עֵינָיו מִשְׁנֵתוֹ עַד הַזְּמַן שֶׁהוֹלֵךְ לִישׁוֹן, הוּא צָרִיךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְאִמְצָע הוּא לֹמֵד וּמִתְפַּלֵּל וְאוֹכֵל וְעוֹסֵק בְּצִרְכָּיו הַגְּשָׁמִיִּים, אָבֵל הַעֲקָר הוּא תָּמִיד אֹצֵלוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן צָרִיכָה לְהִיּוֹת עֲבוֹדַת אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שֶׁכָּל הַיּוֹם הוּא אֹצֵלוֹ יִתְבָּרַךְ, אִף בְּתוֹךְ כֶּף הוּא אוֹכֵל וְשׁוֹתָהּ, לֹמֵד וּמִתְפַּלֵּל וְכוּ' וְכוּ', וְזֶהוּ עֲקָר הַתְּכָלִית שֶׁיָּבֹא הָאָדָם אֶל זֶה, וְזֶה הֵיךָ רְצוֹן רַבֵּנוּ ו"ל. אָבֵל עֲנִין הַשָּׁעָה קְבִיעוֹת שֶׁל הַתְּבוֹדָדוֹת, הוּא רַק לְאָדָם שֶׁאִינוּ זוֹכֵה עֲדִין לְבֹא לְמַדְרָגָה זוֹ. וּמִסְפָּרִים אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁבְּשַׁעַת הַלְּוִיָּתוֹ שֶׁל הָרַב הַחֲסִיד ר' דָּוִד צָבִי דְאִשְׁוֹסְקִי ו"ל, שֶׁהֵיךָ נִכְדֵּי הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' יוֹדֵל תְּלִמִּיד רַבֵּנוּ ו"ל, הַסְּפִידוֹ הָרַב הַקְּדוֹשׁ ר' אַבְרָהָם בֶּר' גַּחְמָן ו"ל בְּמַלִּים הָאֵלוֹ: "הוּא הֵיךָ יְהוּדֵי שֶׁהֵיךָ לוֹ כָּל יוֹם שָׁעָה אַחַת הַתְּבוֹדָדוֹת", וְלֹא אָמַר יוֹתֵר, הֵינּוּ זֶה הֵיךָ כָּל הַהֶסְפֵּד. וְאָמְרוּ תְּלִמִּידָיו, שֶׁהֵבִינוּ מִפִּיו, שֶׁרַק זֶה הֵיךָ מַדְרָגָתוֹ — שֶׁקָּבַע לְעֲצָמוֹ קְבִיעוֹת חֲזָקָה בְּכָל יוֹם שָׁעָה אַחַת.

וּבְאִמְתַּ צָּרִיךְ כָּל אָדָם לְהִתְבּוֹדֵד כָּל הַיּוֹם כְּלוֹ, כִּי כָּל הַיּוֹם צָרִיךְ לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְזֶה הֵיךָ הַהֶפְרָשׁ בֵּין ר' אַבְרָהָם ו"ל לְבֵין שְׂאֵר אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, כִּי דָרְכוֹ הֵיךָ כְּנ"ל, כָּל הַיּוֹם דְּבָר רַק עֲמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲלֹא שֶׁבְאִמְצָע לְמַד וְהִתְפַּלֵּל וְאוֹכֵל וְכוּ', וְכֵן צָרִיכָה לְהִיּוֹת עֲבוֹדַת כָּל בֶּר יִשְׂרָאֵל. אֲשֶׁרֵי הָאוֹחֵז בְּמַדְרָגָה זוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ לְנֹצֵחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

מוֹהֲרֵנֵי ו"ל אָמַר: עִם "קִנְיָה" ו"תְּאַנָּה" — עוֹד יִקַּח אוֹתָךְ

רַבְּנוּ ו"ל, אֲבָל "כְּבוֹד" — כְּשֶׁאַתָּה רוֹצֵה גַם כְּבוֹד, עֲמַד מִן הַצַּד, הֵינּוּ שְׂאִין לָךְ שְׂיָכוֹת עִמוּ ו"ל.

תְּקַצֵּד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּהִרְבַּחְתִּי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחֹר הַיְקָר לִי מְאֹד, יְנִיק וְחֻכִּים ... גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נְצֻחִים.

אֶת מִכְתָּבֶיךָ אָנִי מְקַבֵּל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְלִהְשִׁיבָךָ אֵינִי יוֹדֵעַ עֲכָשׁוּ מַה לְהַשִּׁיב, וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי יֵשׁ לָךְ כְּבֹר יוֹתֵר מִשְׁלֶשֶׁת אֲלָפִים וְחֲמֵשׁ-מֵאוֹת מִכְתָּבִים בְּשֵׁאלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וְכֻלָּם נִכְתְּבוּ גַם בְּשִׁבְלֶיךָ, וְעַל-כֵּן מַה יֵּשׁ לְהוֹסִיף עַל זֶה?! קָחֵם בְּיַדֶּיךָ, וְקִשְׂרֵם עַל לִוַּח לְבָבְךָ, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַעֲקָר רְאֵה לַעֲשׂוֹת עֲכָשׁוּ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, רְאֵה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, אֲשֶׁר אַתָּה זוֹכֵה לְדַעַת מִרְבְּנוּ ו"ל, שְׂזוּהֵי הַשְּׂמִיחָה הַכִּי גְדוֹלָה. וְכִמוּ שֶׁבְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קעז), שְׂאַתֶּם צְרִיכִים לְשִׂמְחָה מְאֹד עַל שֵׁישׁ לָכֶם רַבִּי כְּזֶה. וְאָמְרוּ עַל זֶה אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקְּדוּשִׁים: אִם שְׂאִינוּ שְׂמִיחָה כְּזֶה, מִרְאֵה שְׂאִין לוֹ אֲמוּנַת חֻכָּמִים. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַתְּחַזֵּק וְלִהְתְּאַמֵּץ בְּכָל הָאֲפָנִים לְהִיּוֹת שְׂמִיחָה שְׂאַתָּה זוֹכֵה לִידַע מְאֹד וְחִיּוֹת וְזִיו כְּזֶה, רַבִּי רַחֲמָן כְּזֶה, אֲשֶׁר רַחֲמָנוּתוֹ עוֹלָה עַד אֵין סוּף, וַיּוֹרְדָת עַד אֵין תְּכֵלִית, עַד הַמָּקוֹם הַמְּגֻשָּׁם וְהַמְּגֻנָּה שְׂאִנוּ נִמְצָאִים שָׁם.

וְכֵזֶה עֲלִינוּ לְשִׁבְחָה לְאֶדוֹן הַכֹּל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, עַל נַעַם חֻלְקָנוּ "אֲשֶׁר בְּנַחֵל" שָׁם חֻלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וְעַל-כָּל-פְּנִינִים אֵין אָנוּ מִתְּנַגְּדִים עֲלֵיו כָּלֵל.

וְעַקֵּר הַהִתְחַזְּקוֹת בְּשִׁמְחָה, הוּא רַק עַל-יַדֵּי אֲמוּנָה פְּשוּטָה, שְׂצָרִיךָ לְהַכְּנִים אֶת עֲצָמוֹ אֶל תּוֹף הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע בִּידְעָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה, אֲשֶׁר הַכֹּל לְכָל אֲלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְאֲפִלוּ בְּתוֹף

החֲשֹׁף מֵאִיר אֹרֹךְ יִתְבַּרֵךְ (תהלים קלט): "גַּם חֲשֹׁף לֹא יִחְשִׁיף מִמֶּנֶךָ וְלִילָה כִּיּוֹם יֵאִיר כְּחֹשֶׁכָה כְּאוֹרָה"; כִּי הַמְכַנִּים עֲצָמוֹ אֶל תּוֹךְ הַאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, מֵאִיר לֹא תָמִיד, וּפּוֹתַח פִּיּוֹ וּמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ תָּמִיד, כִּי אֲמוּנָה וּתְפִלָּה תְלוּיּוֹת זֶה בְּזֶה, כְּפִי שְׂמֵאֲמִין שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ נִמְצָא, וְאֵין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, כְּמוֹ-כֵן מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

וְעַל-כֵּן חִזַּק וְהִתְחַזַּק בְּאֲמוּנָה פְּשוּטָה, לֵיִדַע שְׁגָם בְּמִקוּמָךְ נִמְצָא אֹרֶךְ הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, וְעַל־יָד רַק לִפְתּוֹחַ פִּיךָ וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ.

אָחִי וּבְנֵי הַיָּקָר! אֵל תִּהְיֶה בְטָלָן, וְאֵל תֹּאכֶה וְאֵל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבָעוּלָם, רַק חִזַּק וְאֲמֵץ לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד עֲרֻבוֹת וּנְעִימוֹת בְּחַיִּים יוֹתֵר מִזֶּה, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁלָּךְ עוֹשֶׂה רֶשֶׁם גָּדוֹל לְמַעֲלָה. הֶעֱקָר אֵל תִּכְנַס בְּשׁוֹם וּכְוַחֲחִים. עַל-פִּי הִלְכָה אֵי אֶפְשָׁר לְשׁוֹם רַב לְמַנַּע אוֹתָךְ מִלְּבוֹא הַנָּהָ, כִּי בְּמִקוּם שֶׁלְבוֹ שֶׁל אָדָם חֲפֵץ לְלַמֵּד תּוֹרָה, מִתָּר לֹא לִילָךְ לְשֵׁם, וְאֶפְלוּ מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל לְחוּץ לְאֶרֶץ. וּכְבָר מוֹכָא שְׂאֵלָה זֶה בְּחֻמוֹדֵי דְגַיְיָאֵל (בְּהַלְכוֹת כְּבוֹד אָב וְאָם), שֶׁהֵבֵן רָצָה לִילָךְ וּלְהַתְפַּלֵּל בְּמִקוּם סְכָנָה, וְאִמּוֹ מְנַעָה אוֹתוֹ. וּפְסָקוֹ שֵׁם, שְׂאֵין צְרִיף לְשִׁמְעַ בְּקוּלָהּ. וּמִכָּל שְׂכָן מִי שֶׁחֲפֵץ לְלַמֵּד תּוֹרָה, וַיֵּשׁ מְקוּם שִׁינְצְלִיחַ, אֲזִי הִלְכָה מִפְּרִשְׁתַּ בְּשִׁלְחָן עֲרוּף, שֶׁתְּלַמּוּד תּוֹרָה גָּדוֹל מִכְּבוֹד אָב וְאָם.

וְדַעַת לְנִבּוֹן, שְׂאָם בְּאֵמֶת יִלְמַד, כִּי אֲזִי סוּף כָּל סוּף בְּנֻדָּאֵי זֶה יִהְיֶה הַכְּבוֹד אָב וְאָם הַכִּי גָּדוֹל, שְׂלֹא צִיַּת אוֹתָם, רַק הִלָּךְ לְמִקוּם שְׂיֻכַל לְהַרְבּוֹת בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה, כִּי כָּל פֶּרֶק מִשְׁנִיּוֹת וְכָל דָּף גְּמָרָא וְכָל סִימָן בְּשִׁלְחָן עֲרוּף מֵאִיר אֶת הַנֶּפֶשׁ בְּזִיו עֲרֻבוֹת חַיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ מִמֶּשׁ. אֲשֶׁרִי מִי שִׁישְׁקַד עַל דְּלִתֵי הַתּוֹרָה כְּפִי דַעַתוֹ הַקְדוּשָׁה שֶׁל רַבְנּוֹ ז"ל, וְאֲזִי טוֹב לֹא לְנִצְחַת נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' תקצה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהרב-בחקתי ה'תשמ"ב.

שלום רב לידיד נפשי, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה,
זכותו נגן עלינו ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ולהשיבך — יקצרו המון יריעות.

מה אמר לך! עליך לדעת, אחי, פי החיים מלאים נסיונות,
ואסור לפל בדעתו כלל. ועל קטב זה כל הלמוד הקדוש של רבנו
ז"ל — איך לזכות להתחזק ולהחזיק מעמד בזה העולם. ועל-כן,
אחי היקר! מאחר שזכית להתנדע מרבי אמת כזה, ראה להתחזק
בו, וחסך ואמץ מאד מאד בכל מה שעובר עליך, ואל תפל, חס
ושלום, בכעס ובקפידות, שזה עוקר את האדם משני העולמות.
ומשיח יכניס בעולם מדת אריכת אפים, להאריך אפו על כל דבר.
ואי אפשר לזכות לזה, כי אם על-ידי תקף האמונה הקדושה בו
יתברך, לידע כי הכל בהשגחת המאציל העליון. ותכף-ומיד
כשנחלק דבר זה בלב האדם, יעבר על כל ההרפתקאות העוברות
עליו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קנה). ועקר גלוי האמונה הקדושה
הוא תפלה, כי בזה שמתפלל אליו יתברך ומספר לפניו את כל לבו,
בזה נתחזקת האמונה אצלו, אשר אין בלעדיו יתברך כלל. ועל-כן
כל מה שאתה צריך, אהובי, אחי! ראה לבקש רק ממנו יתברך,
ותברח לך מפגעי הזמן.

אחי, אחי! מהר עמד ברגע זה, ולך בחדר מיחד או במקום
מיחד, ותשפך שיח ותפלה אליו יתברך, ותספר לו בפרטיות כל
ענייניך, ולאט לאט יזדכך מחך. הן אמת כפי רבוי עוונותיך בפגם
הברית — הוצאת זרע לבטלה וכו', וכו', יכול לקחת לך אפלו ימים
ושנים וכו', אף-על-פי-כן כפי שתמיד בדבר זה, כמו-כן יזדכך
מחך, עד שתזכה למח מזכך, למח ברור, ותרגיש את אמתת
מציאותו יתברך לפני עיניך, ותצליח דרכך.

הדורש שלומך...

ד' תִּקְצוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻקֵּי ל"ג בְּעֶמֶר ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה ...

בְּאֵתִי לְבִקְשׁוֹךְ מְאֹד מְאֹד, הַשְּׁמֵר עַל נַפְשֶׁךָ, שְׁחַס וְשָׁלוֹם, אֵל תַּעֲשֶׂה דְבַר כְּזֶה לְהַפְרִיד מֵאֲשֶׁתְּךָ, מִפְּאֵת שֵׁם רַע שֶׁהוֹצִיא אִיזָה בְּעַל דְּמִיּוֹן (שְׁקוּרָא אֶת עֲצָמוֹ בְּעַל מְקַבֵּל), כִּי הַכֹּל שֶׁקָּר וְכֹזֵב, וְכֹבֵד רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילוּ הַשְּׁטִיּוֹת הָאֵלוּ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי אֲשֶׁתְּךָ הִיא אִשָּׁה כְּשֵׁרָה, וְאֵין עֲלֶיהָ שׁוֹם שְׁמִץ וְנִדְנוּד שֶׁל עֲבָרָה, חַס וְשָׁלוֹם, רַק מְרַב חֲטָאִיךָ, נִדְבָקָה בְּךָ אִיזוֹ רוּחַ שְׁטוּת. וְעֲלִיךָ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתּוֹזֵפָה לְצֵאת מִהָרוּחַ שְׁטוּת, הָרוּחַ נִכְאָה, הָרוּחַ שְׁגֵעוֹן, וְתַחֲזוֹר אֶל אֲשֶׁתְּךָ, וּבְיַחַד תַּחֲיוֹ חַיִּים נְעִימִים עַל-פִּי הַתּוֹרָה. וְאֵל יֹאמֶר מִיִּשְׁהוּ אַחֲרָת, כִּי הַכֹּל דְּמִיּוֹן, כְּזֹב וְשֶׁקֶר וְכוּ'. וְעֲלִיךָ לְבַקֵּשׁ בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּקִשָּׁה זוֹ מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ: "יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּרְחִיק מִמֶּנּוּ יֵצֵר הָרַע שֶׁל רוּחַ זְנוּנִים, רוּחַ מַחְשָׁבוֹת זְרוּת וְהַרְהוּרִים רָעִים, רוּחַ שְׁחֻק, רוּחַ דְּבָרִים בְּטָלִים, רוּחַ אֲנָחוּת, רוּחַ שֶׁקֶר, רוּחַ תּוֹעָה, רוּחַ מִשְׁחִית, רוּחַ חֲבָלָה, רוּחַ קֶטֶב מְרִירִי, רוּחַ אֵשׁ שֶׁל עֲצָבוֹת, רוּחַ חֲזוּזִית, רוּחַ טְמֵאָה, רוּחַ עוֹנֵעִים, רוּחַ בָּא מִן הַנְּפִילִים, רוּחַ חֲמָה וְכַעַס, רוּחַ קִנְאָה וְתַחֲרוּת, רוּחַ מִינּוּת, רוּחַ גְּסוּת הָרוּחַ, רוּחַ שְׁמִדוּת, רוּחַ שְׁטוּת וְשְׁגֵעוֹן, רוּחַ עֲצָבוֹת, רוּחַ נִכְאָה, רוּחַ טְרוּף הַדַּעַת, כָּלֵם יִתְרַחֲקוּ מִמֶּנּוּ, כָּלֵם יִתְבַטְּלוּ מִמֶּנּוּ, כָּלֵם יִתְבַּעְרוּ מִמֶּנּוּ, כָּלֵם יִמְחָקוּ מִמֶּנּוּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם אָמֵן סְלָה".

חֲמַדַּת לְבַבִּי! רְאֵה לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד שֶׁלֹּא תִפֹּל בְּפַח יְקוּשׁ, שֶׁלֹּא תוּכַל אַחֲרֶ-כֶּךָ לְצֵאת מִמֶּנּוּ. חֲזוֹר בְּךָ, חֲזוֹר בְּךָ, וְאֵל תַּעֲגֵן אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵל תִּיַתֵּם אֶת בְּנֵיךָ, כִּי לֹא יֵאבְּהָ ה' סְלַח לָךְ.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּקְרָא כָּל הַנְּאָמֵר כָּאֵן, וְתַחֲזוֹר אֶל

אָשֶׁר ד' תְּקִצּוּ בְּנֵחֶל יט

אָשֶׁתְּךָ, וְהַכֵּל יִסְתַּדֵּר הַיֵּטֵב. וּבְזָכוֹת זֶה שְׁתַּצִּיית, יִמְשֶׁךְ עָלֶיךָ שְׁפַע רוּחַנִיּוֹת וְשְׁפַע גְּשָׁמִיּוֹת וְיִתְרַחֵב לְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תְּקִצּוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר בְּהַר-בְּחֻקֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי עִם הַמַּעוֹת לְהַדְפָּסָה.

אָחִי הַיְקָר! רְאוּי לְךָ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד. וְעַקֵּר הַחִזּוֹק הוּא עַל-יְדֵי שְׂאֵנוּ זֹכִים לִידַע מֵרַבִּי גְּדוֹל כְּזֶה, אֹר נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, וְאֲשֶׁר עֲדִין גָּנוּז וְסֵתוּם מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְאֵנוּ הִירוּדִים וְהַשְּׁפִלִים זֹכִים לִידַע מִמֶּנּוּ, בְּזֶה בַּעֲצָמוֹ רְאוּי לָנוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֵנוּ מְאֹד מְאֹד כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, וְהַחִזּוֹק הַזֶּה יִפְתַּח אֶת פִּינוּ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר רַק בְּזֶה תְּלוּיָהּ הַתְּקַרְבוּתֵנוּ אֶל הָאוֹר הַנֶּעְלָם וְהַנִּסְתָּר הַזֶּה.

וּלְמַעַן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, תִּקְבַּל עַל עֲצָמְךָ מִצּוֹת (וַיִּקְרָא יט, יח):
"וְאֶהְבֶּתָ לְרַעַךְ כְּמוֹךָ", שֶׁהוּא כָּלֵל גְּדוֹל בַּתּוֹרָה, שְׂאֵמֵר רַבִּי עֲקִיבָא (בְּרַאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה כה, סִימָן ז'), כִּי הוּא רָאָה מַה שְּׁנֶאֱרַע עִם כָּל תְּלַמִּידָיו, עַל-יְדֵי שֶׁלֹּא הִיָּתָה בִּינֵיהֶם אֶהְבָּה (עֵין יְבֻמוֹת סב:). וְהַתְּקוּן שֶׁלָּהֶם הָיָה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, וְעַל-יְדֵי-זֶה גָּלָה כָּל-כַּף הַרְבֵּה סוּדוֹת הַתּוֹרָה; כִּי כָּל מַה שְּׁמֵתְאֲחָדִים נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, יוֹתֵר אֹר וְחִיּוֹת וְזִיו עֲרֻבוֹת אֹר הַשְּׂכִינָה יְכוּלִים לְהַמְשִׁיךְ. וְעַל-כֵּן רָאָה לְדוֹן אֶת כָּל בְּרִיָּה לְכַף זְכוּת, וְאֶפְלוּ אֵלָיו הַרְשָׁעִים הַחוֹלְקִים עָלָי, רְאוּי גַם-כֵּן לְדוֹן אוֹתָם לְכַף זְכוּת, כִּי מִדַּת הַקְּנָאָה נִכְנָסָה בָּהֶם, וְצָרִיכִים לְדוֹן גַּם אוֹתָם לְכַף זְכוּת. וּבִפְרָטִיּוֹת, כִּי רַב רַבָּם אֵינָם יוֹדְעִים מַה שְּׂאֵינָם יוֹדְעִים, כְּמֵאֵמֶר רַבֵּנוּ ו'ל (חַיִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן קפב), שְׂצִירוֹ אָדָם, וְעָלָיו חוֹלְקִים, וְעַל אָדָם כְּזֶה גַם אֲנִי חוֹלֵק.

על-כָּל-פְּנִיִּים רָאָה לְהִיּוֹת רְגִיל לְדוֹן לְכַף זְכוּת אֶת כָּל בַּר
 יִשְׂרָאֵל, וְתִמְשִׁיף עַל עֲצָמָךְ אֶהְבֵּת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הִיא סִגְלָה גְדוֹלָה
 לְטָהָרַת הַמַּחְשָׁבָה, וְרֵאוּי לְקָשֶׁר אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד עִם נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה יִנְצַל מִקְּנָאֵת הַמְּלֹאכִים (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א').

אָחִי, אָחִי! חֲזֹק וְאַמֵּץ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה
 לְעֵבֶר עַל הַכֹּל תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תְּקַצַּח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻקֵּי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְיַדֵּי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצְחִים.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם סֵף מְאֵה וְחֻמְשִׁים דוֹלָר לְמַעַן
 הַדְּפֹסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתִשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

אָחִי הַיְקָר! חֲזֹק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִתְעַמֵּק בְּתוֹךְ סִפְרֵי רַבְּנוּ
 ז"ל, אֲשֶׁר רַק שֵׁם פְּנִיּוֹ, שִׁכְּלוּ וְחִקְּמָתוֹ (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
 קצב); וְאֶסוּר לְךָ לְהִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וּבִפְרָטִיּוֹת בְּעֵגֶזֶן
 רֹאשׁ הַשָּׁנָה, עֲלִיף רַק לְדַבֵּק עֲצָמָךְ תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְהַשְׁתַּדֵּל
 לְבּוֹא אֶל הַשְּׁלֵמוֹת אֲשֶׁר בְּעִבּוּרָה נִבְרָאת. וְאַמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים
 (שְׁבַח קִנו): אֵין מְזַל לְיִשְׂרָאֵל. וַיֵּשׁ לוֹמַר בְּעֵגֶזֶן הַמְּזוֹלוֹת, כְּכֹר אָמְרוּ
 חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מְדַרְשׁ רַבָּה דְּבָרִים, פְּרָשָׁה ה'): אֵין אֶחָד מִן הַמְּזוֹלוֹת
 שֶׁהֵם מְהַלְכִים בְּרַקִּיעַ רוֹאֶה מַה שֶּׁלְּפָנָיו, אֶלָּא מַה שֶּׁלְּאַחֲרָיו, כְּדִי
 שִׁיְהִיָּה כָּל מְזַל וּמְזַל אוֹמֵר: אָנִי הוּא הִרְאִשׁוֹן, עֵיִן שָׁם. וּבְכַאֲדָם
 מְצִינּוּ הַהֶפֶף, אֲדַרְבֵּה, שִׁירָאָה מַה שֶּׁלְּפָנָיו, כְּדִי שֶׁלֹּא תִזְוֹחַ דַּעְתּוֹ
 עָלָיו, כְּמוֹ שֶׁאַמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֵדְרִין ל.ח): אָדָם נִבְרָא בְּעֵרֶב
 שַׁבָּת, שָׁאֵם תִּזְוֹחַ דַּעְתּוֹ עָלָיו, אוֹמְרִים לוֹ יִתּוּשׁ קְדָמָךְ, עֵיִן שָׁם.
 וְעַל-כֵּן יֵשׁ לוֹמַר, שִׁזְהוּ הַפְּרוּשׁ: אֵין מְזַל לְיִשְׂרָאֵל, כִּי יִשְׂרָאֵל אֵינָם
 בְּדַגְמַת הַמְּזוֹלוֹת, שִׁיִּחְשַׁב שֶׁהוּא הִרְאִשׁ וְהִרְאִשׁוֹן, אֶלָּא תָּמִיד יִסְתַּכֵּל

אָשֶׁר ד' תְּקַצֵּט בְּנַחֵל כַּא

מֵאַחֲרָיו, שְׁלֵא תְּזוּחַ דְּעֵתוֹ עָלָיו, וְהִבֵּן.

וְדָבָר זֶה נֹגֵעַ בְּיוֹתֵר אֶצְלֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, שְׁאָסוּר לַעֲשׂוֹת מְשׁוּם אָדָם אֲלִיל, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ, כִּי גַם הַצְּדִיק הוּא רַק כְּמוֹ הַשְּׂדֵכָן (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פט), שְׁמִשְׁדָּךְ נִשְׁמֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל קֶטֶב זֶה צָרִיכִים אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ לְאַחֵז אֶת עֲצָמָם יַחַד.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים, וּבִוְדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הַעֲקֵר תִּהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר זֶהוּ יְסוּד וְעֵקֶר גְּדוֹל אֶצְלֵי רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הַדְּבוּר שְׁמִדְבָרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ מְכַנִּים בְּאָדָם יְשׁוּב הַדְּעַת נִפְלְאָה, אִיךָ לְהִתְנַהֵג עִם אִשְׁתּוֹ וְעִם בְּנָיו וְעִם חֲבֵרָיו. וְעַל-כֵּן הַחֲזוּק בַּמִּדָּה הַיְקָרָה הַזֶּה — שִׂיחָה בִּינְךָ לְבֵין קוֹנֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, וְתִרְגָּשׁ עוֹלָמְךָ בְּחַיִּיךָ.

הַהֲכָרַח לְקֶצֶר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

תִּמְחַל לִי עַל עֲכוּב הַפְּתִיבָה, כִּי עָמוּס הַתְּלָאָה אֲנִכִּי, וְהַהֲכָרַח לְהֵשִׁיב בְּכֹל יוֹם לְיוֹתֵר מִעֲשָׂרָה מְכַתְּבִים, וְאֲשֶׁר כָּבֹד מְחַפְּסִים לְתִשׁוּבָה כְּמֵה מְאוֹת מְכַתְּבִים, וְאֵין לִי הַפְּנָאֵי.

יְדִידוֹ הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמוֹ וְטוֹבָתוֹ בְּאַהֲבָה
עֲצוּמָה, אֶהְבֶּה שְׂאֵינָה תְּלוּיָה בְּשׁוּם דְּבָר.

ד' תְּקַצֵּט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻמֵי הַתְּשׁוּבָה.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְהַבְּחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ וְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח
נְצָחִים.

כב אָשֶׁר ד' תר בנחל

את מכתבך לנכון קבלתי, ושמחתי לשמע הטוב ממך, והעקר
שאתה מתחבר עם אנשי שלומנו היקרים, תלמידי "היכל הקדש"
כמו הבחור ... גרו יאיר.

העקר ראה להתמיד בלמוד התורה הקדושה, ואל יחסר לך יום
בלי ח"י פרקים משניות, שזוכה על-ידי-זה לנשמה טהורה, וכן
להיות רגיל באמירת תהלים, אם אפשר לסיים בכל שבוע כל ספר
התהלים — אין למעלה מזה.

חמדת לבבי! ידוע מה שפרשו המפרשים על מאמרם ו"ל
(ברכות יב): לעולם יהיה זהיר בתפלת המנחה, עכשו בעקבתא
דמשיחא, שהיא עת ערב, זמן המנחה, עקר העבודה הוא התפלה,
שזהו סוד סמיכת גאולה לתפלה, כפי שירבה בתפלה, כמו-כן יקרב
קץ הגאולה.

ועל-כן, חמדת לבבי! חזק ואמץ מאוד מאוד בעבודת התפלה
תמיד, ותזכה לראות נסים ונפלאות.

הדורש שלומך...

ד' תר.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהר-בחקתי ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר לי מאוד ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי זה זמן רב, ולא היה הפנאי להשיבך
מרב טרדותי.

אחי היקר! חזק ואמץ מאוד מאוד להיות תמיד בשמחה עצומה
על ערבות נעם חלקך בחיים, שזכית להתנדע ולהתקרב אל חי
החיים נחל נובע מקור החכמה הקדומה, וכודאי אם תהיה חזק
ואמיץ להתחזיק בו, תזכה להגיע סוף כל סוף לכל ענייך.

מה אמר לך! החיים מלאים נסיונות, ואי אפשר להנצל מפגעי

וּמִמְקָרֵי הַזְּמַן, כִּי אִם עַל־יְדֵי עֲצוּתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וְהַעֲקָר — עַל־יְדֵי הַעֲצָה הַקְּלָה וְהַנְּעִימָה שֶׁל תַּפְּלָה וְהַתְּבוּדָדוֹת, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ כָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלָיו. וְעַל־כֵּן רָאָה, אֲהוּבֵי, אָחִי! לְהִיּוֹת חֲזָק בְּדַבָּר זֶה מְאֹד מְאֹד, לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר אֶת כָּל לִבִּי אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ. וְזֶהוּ הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל. וְתַכְפֵּף־וּמְיָד כִּשְׂתַּהֲיֶה חֲזָק בְּדַבָּר זֶה, תִּזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ אֶצְלָךְ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה הַמְּלֵאָה בְּכָל הָאָרֶץ כְּלָה, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יִחְזַקְאֵל מַג, כ): "וְהָאָרֶץ הָאִירָה מִכְּבֹדוֹ" וְגו'. וּמַה גַּם שֶׁתִּרְאֶה לְהַחְזִיק בְּסִדְר־דִּרְךָ־הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לִילֵךְ בְּדִרְךָ זוֹ, זוֹכֶה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם הַרְבֵּה מְאֹד. וְאֲנֹשִׁי שְׁלוּמֵינוּ רְגִילִים לוֹמֵר: אֲלֹמְלֵא לֹא אֲתִינָא לְהֵאֵי עֲלֵמָא, אֲלֵא לְהַתְּוֹדַע מִרַבְּנוּ ז"ל — הִיָּה דִי, וְאֲלֹמְלֵא לֹא אֲתִינָא לְהֵאֵי עֲלֵמָא אֲלֵא לְהַתְּוֹדַע מִסוּד הַהַתְּבוּדָדוֹת — הִיָּה דִי, וְאֲלֹמְלֵא לֹא אֲתִינָא לְהֵאֵי עֲלֵמָא, אֲלֵא לְהַתְּוֹדַע מִסִּדְר־דִּרְךָ־הַלְמוּד — הִיָּה דִי, וּמִכָּל שְׂפָן שְׂזַכִּינוּ לְהַתְּוֹדַע מִרַבְּנוּ ז"ל, וְגַם מֵהַתְּבוּדָדוֹת, וְגַם מִסִּדְר־דִּרְךָ־הַלְמוּד.

הַעֲקָר רָאָה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּתְקַיֵּם אֶת כָּל הַמְּצֻוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. וְכַמוֹכָא בְּמִדְרַשׁ פְּרָשָׁה זוֹ (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה לַד, סִימָן ג'): לְמִדְתָּךְ תּוֹרָה דִּרְךָ אֶרֶץ, שֶׁכְּשִׂיחָא אָדָם עוֹשֶׂה מְצוּוֹה, יְהֵא עוֹשֶׂה אוֹתָהּ בְּלֵב שִׂמְחָה, עֵינֵי שָׂם; וּמוֹכָא שָׂם, שֶׁכָּל מַה שֶּׁהָאָדָם עוֹשֶׂה בְּשִׁבִיל הַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא, אֵלָיָהוּ וּמְלֵךְ הַמְּשִׁיחַ כּוֹתְבוֹ, וְהַקְּדוּשָׁה־בְּרוּךְ־הוּא בְּעֲצָמוֹ חוֹתְמוֹ.

וְעַל־כֵּן עָלִיף לְדַעַת, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁאַתָּה מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְכֵן מַה שֶּׁמְדַבְּרִים עִם אֲחֵרִים — נִשְׁמַע לְמַעְלָה וְנִכְתָּב, וְעַל־כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת זְהִיר וְזָרִיז מַה לְדַבֵּר, וְאִפְלוּ כִּשְׂאֵתָה מְדַבֵּר עִם אֲשֶׁתְּךָ, רָאָה לְשַׁלֵּב בְּתוֹךְ הַדְּבוּרִים דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרָטִית, אֲשֶׁר בְּכָל רִגַע שֶׁמְדַבְּרִים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, מְקַיְמִים כְּפֹה וְכַמָּה מְצֻוֹת עֲשֵׂה: יְחוּד ה', אֲהַבַת ה' וְכוּ' וְכוּ'.

וּרְאָה לְהִיּוֹת בְּאֲהָבָה, אֲחִנָּה וְרַעוּת עִם אֲשֶׁתְּךָ, כִּי שְׁלוֹם־בֵּית

כד אֲשֶׁר ד' תרא בנחל

הוא יסוד כל התורה כלה, ומאד מאד הזהיר על זה רבנו ז"ל (עין שיחות-הר"ן, סימן רסג).

והעקר להרבות בדבורי אמונה והשגחה פרטית בבית, ואתה תרבה לדבר עמו יתברך, וכוזה שתדבר, זה יזכך את מחך, ותזכה לאמונה ברה ונקיה. וכן ראה להתמיד מדי יום ביומו בלמוד התורה הקדושה, ולקיים את המצוות בשמחה עצומה, והשם יתברך ירחיב לך תמיד.

הדורש שלומך...

ומחמת הטרודות, איני יכול להרחיב לך את הדבור כרצוני, נא ונא להחיות את עצמך בזה שזכית להיות על ציון רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה בתקון הברית ובהמתקת הדינים.

ד' תרא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהר-בחקתי ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות שאלתך וכו'; הרמב"ם אומר בפרוש, שבברכות האמצעיות מתר להרחיב את הדבור ולבקש מעין אותה ברכה. כגון: בשמגיעים לברכת "רפאנו", בנדאי צריכים אז להאריך בתפלה ולבקש על כל אחד שצריך רפואה, וכן ב"ברך עלינו", להרחיב את הדבור ולבקש על פרנסה, וכמו-כן "ולירושלים עירך", שנזכרה לגאלה, "את צמח דוד" וכו', ובפרט ב"שמע קולנו" — להאריך בתפלה, ולהוסיף ולבקשו יתברך עוד ועוד בקשות מעין הברכה, והבן.

הדורש שלומך...

ד' תרב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהר-בחקתי ה'תשמ"ב.

שלום רב אל היקר והנעלה ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך משובע שעבר — לנכון קבלתי.

חמדת לבבי! אודות מה שכתבת, זהו הדבר הקשה ביותר שקורה עם האדם, כי באמת אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סו), מה שנותנים לאדם מניעות על כל דבר שבקדשה, זה פדי להגביר בו את החשק. אבל הרבה פעמים מן השמים מונעים אותו, וגורמים ששומע מאחרים לומר: "אל תלך שם, כי תפל בפח" וכדומה, ולכן אומר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן רלח), שבעת שאנו מתפללים ברכת "השכיבנו", אנו מבקשים: "ותקננו בעצה טובה", וצריכים לכוון בתפלה זו מאד מאד, כי על תקון העצה צריכים לבקש הרבה מאד; הינו מה עושים ואיך זוכים לידע את האמת, מהן המניעות שמונעות אותי מהקדשה, ומהן המניעות שמונעות אותי מצד הטמאה; אדם צריך לידע רק דבר אחד — העקר לרצות לעשות רק רצון הבורא יתברך שמו, ועליו להחליט שהוא שב בתשובה, ורוצה לקיים את המצוות ולשמר שבת, יעבר עליו מה שיעבר, אפלו כל המשפחה תתקומם כנגדו, הוא לא יעזב את הרצון והחשק לשמר שבת. ואם יש לו איזו מניעה מצד קרובים וכו' לא לקיים מצוותיו יתברך, ידע שאין המניעה מצד הקדשה, כי העקר לא להמרות פי המקום ברוך הוא, וכמו שכתוב לענין שבת (ויקרא יט, ג): "איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו", אומרים חכמינו הקדושים, אף שכבוד אב ואם היא מצוה גדולה וחמורה, וצריכים לפחד מההורים ולכבדם, כי כף צונו הבורא יתברך, אבל "ואת שבתתי תשמרו", אם זה בא לידי חלול שבת, הינו שדורשים ממך לעשות מלאכה אסורה בשבת — אל תשמע בקולם, כי גם הם מצוים לשמר שבת. אבל צריך להיות על זה פקח, לנהוג בחכמת

חיים, ולא להִכְנִס בְּמְרִיבוֹת וּבּוֹכּוֹחִים, אָלָּא לְשֹׁבֵר אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת
 בְּחֻמָּה בְּהִשְׁכָּל וְלִשְׁמֹר שִׁבְתָּ. וּכְמוֹ-כֵן אַתָּה רוֹצֵה לְאַכֹּל כָּשֶׁר, בְּשֹׁר
 מְשׁוּחַט שְׂאֵתָה מִכִּירוֹ אִישִׁית כִּיֵּרָא שָׁמַיִם, וְלֹא סִתָּם כָּשֶׁר בְּהַכְּשֵׁר
 הַרְבֵּנוֹת, (שְׁזֵה בּוֹדֵאֵי טְרַפָּה, כִּי מִי יוֹדֵעַ מִי שְׁחִטּוֹ לְצַעֲרָנוּ הַרֵב),
 אֲזִי עֲלִיךָ לְהַקְפִּיד עַל הַכְּשָׁרוֹת בְּתַכְלִית הַהַדּוּר, וְלֹא לְהַתְפַּשֵּׁר כָּלֵל,
 אֶךְ לְשֹׁבֵר אֶת כָּל הַמְּנִיעוֹת בְּדַעַת וּבְשִׁכָּל וְלֹא לְהַכְנִס בּוֹכּוֹחִים
 וּבִקְטָטוֹת עִם בְּנֵי הַמְּשַׁפָּחָה; וְכֵן צָרִיךְ לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ בְּעַבּוּר כָּל דָּבָר
 וְדָבָר שֶׁשִׁיךְ בְּקַדְשָׁהּ. וְזֹאת עֲלִיךָ לְזַכֵּר, שֶׁכָּל אֲשֶׁר שִׁיךְ לַתּוֹרָה
 וּלְקִיּוּם הַמְּצֻוֹת, מִי שְׁרוּצָה לְמַנְעוֹ מִכֶּךָ, הוּא בָּא מִהַסְטֵרָא אַחֲרָא,
 וְצָרִיךְ לְשֹׁבֵר מְנִיעוֹת אֵלָיו. אֲבָל אִם בָּאָה לָךְ מְנִיעָה, כְּגוֹן: עֲלִיךָ
 לִילֵךְ לְחֻבְרָה לֹא רְצוּיָה, מִפְּאֵת שִׁמְחָה מְשַׁפְּחֵתִית וְכוּ' שֶׁל אַח וְכוּ',
 וּבְנֵי הַמְּשַׁפָּחָה רְחוּקִים מִתּוֹרָה וּמְצֻוֹת, וְהִנֵּה בָּא פְלוֹנִי וְאוֹמֵר לָךְ:
 "אֵל תֵּלֵךְ לְשָׁם", עֲלִיךָ לְדַעַת שֶׁזֶּה מְנִיעָה מִהַסְטֵרָא אַחֲרָא, וְלֹא
 מִהַקְדָּשָׁה, כִּי אִם מִסִּיתִים אוֹתָךְ לְרִיב עִם הַהוֹרִים, עִם אַחִים
 וְאַחִיוֹת, עִם הַגִּיסִים וְהַגִּיסוֹת, לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בִּיגִיָּהֶם, אִין זֶה מְצַד
 הַקְדָּשָׁה, כִּי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה עֲלֶיהָ נֶאֱמַר (מְשָׁלִי ג, יז): "דִּרְכֶיהָ דִּרְכֵי
 נֵעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם", וְעַל-כֵּן עֲלִיךָ לִילֵךְ לְשִׁמְחָה הַמְּשַׁפְּחֵתִית
 וּלְקַדֵּשׁ שָׁם שָׁמַיִם, וּלְכַבֵּד אֶת כָּלֶם, וְלֹא לְזַלְזֵל בְּאִישׁ וְכוּ', וְלִנְהַג
 בְּחֻמָּה רַבָּה, שֶׁלֹּא לְהַכְשֵׁל בְּעַבְרָה, חֶסֶם וְשְׁלוֹם, וְעַם כָּל זֹאת לֹא
 לַעֲשׂוֹת מְרִיבָה בַּמְּשַׁפָּחָה. וְלָכֵן עַל זֶה צָרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ יִתְבָּרֵךְ,
 לְדַעַת מָה וּמִי וְאֵימַת, אֲבָל הַכָּל שִׁילָךְ עַל-פִּי הַשְּׁלַחַן עָרוּף, כִּפִּי
 שְׁהִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עַל לְמוּד הַלְכָה, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט),
 שֶׁכָּל יְהוּדֵי מְחֻיָּב לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁלַחַן עָרוּף, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן,
 סִימָן קפה), שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת יְהוּדֵי בְּלֵי לְמוּד הַלְכָה, וְצָרִיכִים לְלַמֵּד
 הַרְבֵּה הַלְכָה, לְדַעַת אֵיךְ לְהִתְנַהֵג.

אַתָּה שְׁתַּבִּין וְתִשְׁכִּיל אֶת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

אֲשֶׁר ד' תרג בַּנְחַל כז
ד' תרג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַב־יְעִי לְסִדֵּר בְּהִרְבַּחְתִּי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר ...
גְּרוּ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמִפָּאֵת טְרֵדוֹתֵי הַרְבוּת לֹא הָיָה הַפְּנָאִי
לְהַשִּׁיבְךָ תַּכְףּ-וּמִיד.

אוֹדוֹת שְׁאַלְתָּךְ וְכו', זֶה לֹא שִׁיחָה בְּ"שִׁיחוֹת-הַר"ן אֶלָּא
בְּעַל-פֶּה, וְלֹא דִיקָתָ בָּהּ, אֶלָּא הַשִּׁיחָה הִיא כֶּף: אָמַר רַבֵּנוּ ו'ל,
בְּשַׁעַה שְׁאוּכְלִים מְרוֹר, אִזּוּ כְּבָר צְרִיכִים לְזָכֹר גַּם אֶת חֲרַבֵּן
בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ. הֵינּוּ בְּשַׁעַה שְׁאָנוּ אוּכְלִים אֶת הַמְרוֹר, שֶׁהוּא מֵר מְאֹד,
עֲלִינוּ גַּם לְחֹשֵׁב עַל תְּשַׁעָּה בָּאָב, חֲרַבֵּן הַבַּיִת. וּבִאֲמַת זֶהוּ סְעִיף
בְּשִׁלְחַן עֲרוּף (אֵרַח חַיִּים, סִימָן תַּכַּח, סְעִיף ג'): הַסִּימָן לְקַבִּיעַת הַמוֹעֲדִים
הוּא בְּסוּד א"ת ב"ש; הֵינּוּ אִם לוֹקְחִים אֶת הָא"ב וּמְהַפְּכִים הָאוֹת
ת' כְּנִגְדֵּי א', הָאוֹת ש' כְּנִגְדֵּי ב' וְכו', אִזּוּ נַעֲשֶׂה כֶּף: א"ת — בְּיוֹם
א' שֶׁל פֶּסַח יֵצֵא תְּשַׁעָּה בָּאָב, ב"ש — בְּיוֹם ב' יֵצֵא שְׁבוּעוֹת. ג"ר
— בְּיוֹם ג' שֶׁל פֶּסַח יֵצֵא ר'אש הַשָּׁנָה. וְאִם-כֵּן לֹא שְׁמַעְתָּ כְּדַבְּעִי
אֶת הַשִּׁיחָה, וְהִיא דִיקָא לְהַפְּךָ, שְׁבִשַׁעָּה שְׁאוּכְלִים מְרוֹר בְּיוֹם א'
דְּפֶסַח גְּזַכֵּר אֶת תְּשַׁעָּה בָּאָב, לֹא נִשְׁכַּח מִחֲרַבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְנִבְקַשׁ
אִזּוּ עַל בְּנֵינוּ. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רֵא),
שְׁבִפֶּסַח צוֹעֲקִים בְּתַפְּלָה, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב: "קוֹל נְתַנּוּ בְּבֵית הַהוֹי"ה בְּיוֹם
מוֹעֵד", אוֹמֵר עַל זֶה הַתְּרַגּוּם: כִּקַּל עֲמָא דְּמַצְלִין בְּחִגָּא דְּפֶסַחָא.
וְזֶהוּ פְּסוּק הַמוּבָא בְּאִיכָה, שְׁאִזּוּ "קוֹל נְתַנּוּ בְּבֵית הַהוֹי"ה", כִּי הָיָה
חֲרַבֵּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ. לְמַדִּים מִכָּאן שְׁיֵשׁ קָשֶׁר בֵּין חֵג הַפֶּסַח לְחֲרַבֵּן
בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, שְׁבִלִיל הַסִּדֵּר כְּשֶׁאָנוּ אוּכְלִים מִצָּה, עֲלִינוּ לְהַזְכִּיר
עֲצֻמְנוּ שֶׁהָיָה לָנוּ בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְהַקְּרָבָנוּ קְרַבֵּן הַפֶּסַח, וְעַתָּה אָנוּ
רְחוּקִים מִזֶּה, וְזֶהוּ עַת רְצוֹן לְבַקֵּשׁ עַל בְּנֵי בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

כח אֲשֶׁר ד' תרד בנחל
ד' תרד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהר-בחקתי ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות מה ששאלת וכו'; פידוע באחרון של פסח, הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע נצול ממיתה, כי רצה לנסע לארץ ישראל, ומן השמים לא רצו שישע; ורצונו היה לפגש את ה'אור החיים' הקדוש. והספור ארף מאד ונפלא הוא, ואין הזמן עתה לספרו, אך אנשי שלומנו מספרים אותו בשביעי של פסח בארץ ישראל, ובאחרון של פסח בחוץ לארץ, היות שרבונו ז"ל היה נכד הבעל-שם-טוב, ונוהגים הם בשביעי של פסח אחר מנחה לפני השקיעה, לערף סעדה ונקראת: 'סעדת הבעל-שם-טוב'. ונוטלים ידים ואוכלים מצות ושותים יין, ושרים שירות ותשבחות להקדוש-ברוך-הוא, ויש ששרים את כל פסקי ההגדה, כל אחד כפי מנהגו, ומדברים מגדלת הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, ומספרים את ספור גס הצלתו. וזו נקראת גם 'סעדת משיח', כי הבעל-שם-טוב הקדוש היה בהיכל-משיח, ושאל: אימתי קאתי מר? וענו לו: כשיפוצו מעינותיך חוצה, ויכלו הקלפות, ויוכלו לעשות יחודים כמודך — אז יתגלה. ולכן נוהגים אנשי שלומנו לערף סעדה זו בשביעי של פסח ולספר את הספור, באמור לעיל. ומבקשים על עצמם ועל כל עם ישראל, שכבר נזכה באמת לגאולה השלמה, ולסעד בצותא עם משיח צדקנו. הדורש שלומך באהבה רבה...

אֲשֶׁר ד' תרה בַּנַּחַל כט

ד' תרה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַב־יְעִי לְסֹדֵר בְּהִרְבַּחְתִּי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל אָהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר
לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ...
נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רָאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיַתֵּר שְׂאֵת
וּבְיַתֵּר עוֹז, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ. וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת
צָרִיךְ לְהִיּוֹת רַק עַל-יְדֵי לַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי אֵין עוֹד דְּבָר יוֹתֵר
חָשׁוּב לְמַעַלָּה בְּשָׂמַיִם כְּלַמּוּדָה. וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תִּזְכֶּה לְלַמֵּד
בְּכָל יוֹם שְׁעוֹר בְּזִהָר בְּגִרְסָא, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן
כח), אֲשֶׁר הֶלְשׁוֹן שֶׁל הַזִּהָר מְעוֹרְרַת מְאֹד מְאֹד אֶת הָאָדָם לְקַרְבּוֹ
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְלִכֵּן תִּהְיֶה רְגִיל בְּאַמִּירַת זֵהָר, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבָר
חָשׁוּב יוֹתֵר מִזֶּה, וְהוּא מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה. וְכֵן תִּלְמַד
הַרְבֵּה תְּקוּנֵי זֵהָר, אֲשֶׁר אֵין עֶרְךָ אֵלָיו. וְצַדִּיקִים אָמְרוּ, שְׂאַמִּירַת
תְּקוּנֵי זֵהָר זֶה כְּמִכְבֹּסָה לְנִשְׁמָה, שְׂמִכְבֹּסִים אֶת הַנִּשְׁמָה. וַיְדוּעַ, אֲשֶׁר
הָאֶרֶץ ו"ל גִּתָּן תְּקוּן לְבַעֲלֵי תְּשׁוּבָה — לוֹמַר חֲמִשָּׁה דְּפִים זֵהָר
וְחֲמִשָּׁה דְּפִים תְּקוּנִים. וְלִכֵּן, מֵאַחַר שְׂכַתְּכָתְ לִי שְׂעֵבֵר עָלֶיךָ מָה
שְׂעֵבֵר וְכוּ' וְכוּ', רָאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל בְּאַמִּירַת זֵהָר וְתְּקוּנֵי זֵהָר. וְעַל
כָּלֵם — תִּתְחִיל לְלַמֵּד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", "סְפִירֵי-מַעֲשִׂיּוֹת",
"סְפִירֵי-הַמַּדוּת", וְאֵל יַחֲסֵר לָךְ יוֹם אֶחָד מִכָּלֵי לַמּוֹד סְפִירֵי רַבְּנוּ ו"ל,
וּבְכַרְט הַשִּׁיחוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁב־"שִׁיחוֹת-הַר"ן" וּב־"תִּי-מוֹהַר"ן", וְעַל
יָדָם תִּזְכֶּה לְהִבִּין הֵיטֵב הֵיטֵב סְפִירֵי הַזִּהָר וְהַתְּקוּנִים, שְׂיֵשׁ לָךְ כָּל-כָּךְ
הַשְׁתוֹקֵקוֹת לְלַמֵּד בָּהֶם.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רָאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שְׂזַכִּינוּ
לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וּמָה הֵיִינוּ בְּלֵי רַבְּנוּ ו"ל, הֵיכֵן הֵיִינוּ מִנְּחִים
בְּלַעֲדֵינוּ ו"ל?! וְכָךְ לְכָל הַפְּחוֹת אֶפְלוּ מֵעֲמָקֵי עֲמָקִים, מִהַשְׂאוּל
תַּחְתִּית וּמִתַּחְתָּיו, יֵשׁ לָנוּ רְצוּנוֹת לְצֵאת מִהַחֲשָׁךְ שָׁבוּ נִפְלָנוּ. כִּי

בְּאֵמֶת רַבְּנֵי ז"ל אָמַר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן לט), אֲשֶׁר כָּלְנוּ אֵין פְּנִינוּ יְפוֹת כָּלֵל, וְאָנוּ צְרִיכִים שְׂיִרְחֵם עָלֵינוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, לְתַן לָנוּ מְנַהֵיג רוּעָה נְאֻמָּן, שְׂיִוְכַל לְהַאִיר בְּנוּ יְדִיעָה זו, שְׂנִזְכֶּה לְהַפִּיר אֶת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ מִכָּל פֶּרֶט מִפְּרִטֵי הַבְּרִיאָה. וְרֵאוּ לָנוּ לֹמַר זֹאת בְּבִכְיָה וּבְדַמְעוֹת שְׂלִישׁ, לְבִכּוֹת לְהַתְנַעֲנַע וּלְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ — מְתִי נִזְכֶּה לָזֶה, שְׂתִהְיֶה לָנוּ זו הַדְּעַת, שְׂנוּכַל לְדַעַת וּלְהַפִּיר הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׂמוֹ מִכָּל דְּבַר שֶׁל זֶה הָעוֹלָם בְּפְרִטֵי פְּרִטִיּוֹת. וּבְאֵמֶת מוּכָא בִּזְהַר (הַקְדָּמָה ב'), אֲשֶׁר צְרִיכִים לְחַבֵּר מ"י עִם אֱל"ה, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה נְצַטְרַף הַשֵּׁם אֱלֹקִים. וּכְמָה דְּאִשְׁתַּתַּף מ"י בְּאֱל"ה, הַכִּי הוּא שְׂמָא דְּאִשְׁתַּתַּף תְּדִיר, וּבְרָזָא דָּא יִתְקַיֵּם עַלְמָא; הִינּוּ אֵיךְ מִתְקַשֵּׁר הָעוֹלָם הַזֶּה בְּעוֹלָם הַבָּא? עַל-יְדֵי מ"י וְאֱל"ה, שְׂעַל-יְדֵי שְׂנֵיהֶם נְצַטְרַף שֵׁם אֱלֹקִים, מ"י אֱל"ה — אוֹתִיוֹת אֱלֵהִים. כִּי צְרִיכִים לְקַשֵּׁר אֶת הָעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, הָעוֹלָם הַבָּא זֶה מ"י — אֵיךְ מְקוּם כְּבוֹדוֹ, אֱל"ה זֶה — מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, כְּמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז'), וְעַל-יְדֵי שְׂמִקְשָׁרִים הָעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְהָעוֹלָם הַזֶּה בְּעוֹלָם הַבָּא, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה שֵׁם אֱלֵהִים שֶׂהוּא גִימְטְרִיָּה הַטְּב"ע, כִּי גַם הַטְּבַע הוּא כְּסָא לְאַלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ. אַבְל בְּחֻטְא הַעֲגָל אָמְרוּ (שְׂמוֹת לב): "אֱל"ה אֱלֹהֵיךְ יִשְׂרָאֵל", שֶׂהַפְּרִידוֹ אֶת הָאֱל"ה מְאוֹתִיוֹת מ"י, זֶה שְׂיָךְ גַּם הַיּוֹם; אִם אָדָם מְסַתְּפֵל רַק עַל גְּשָׂמִיוֹת הַבְּרִיאָה וְאוֹמֵר: אֱל"ה אֱלֹהֵיךְ יִשְׂרָאֵל, חוֹשֵׁב שֶׂהוּא מוֹצִיא פְּרִנְסָתוֹ בְּיַדּוֹ וּבְרֵאשׁוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה עוֹקֵר עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, רַחֲמָנָא לְצַלּוֹ, וְעוֹשֶׂה עֲגָל. וְלִכֵּן הָעֵקֶר לְקַשֵּׁר אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה בְּעוֹלָם הַבָּא וְהָעוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִחְיֶה חַיִּים טוֹבִים. וְאֵל כָּל זֶה אֵין יְכוּלִים לְזַכּוֹת, רַק עַל-יְדֵי שְׂמִקְרָבִים עֲצָמוֹ אֶל רַבְּנֵי ז"ל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם כָּלֵל. וְאָמַר רַבְּנֵי ז"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סימן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שְׂלֵא יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה מְטַעָה מְאֹד.

רֵאָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, וְתַפְסִיק לְדַבֵּר לְשׁוֹן-הַרְעָה,

אֲשֶׁר ד' תרו בְּנַחֵל לַא

רכילות וליצנות, ותתחיל להיות רציני, ואז תראה אל אילו מדרגות תזכה להגיע בזה העולם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תרו.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר בהר-בחקתי ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל היקר והנעלה ... גרו יאיר.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי.

אודות שאלתך וכו', רבנו ו"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב), שאדם צריך להתבודד להקדוש-ברוך-הוא, ולבקש ממנו יתברך על כל מדה ומדה, עד שישנה לנקות מעצמו כל המדות רעות. וכשאדם כבר זכה וזכה עצמו, עדין נשארה אצלו איזו ישות וגאות, שמן אנוכיות: אני ואני, אומר רבנו ו"ל, שצריכים גם את זאת לנקות מעצמו לגמרי, עד שיהיה נכלל במחייב המציאות, לידע שאין שום מציאות בלעדי הקדוש-ברוך-הוא, רק הוא יתברך נמצא, ואין בלעדיו נמצא. ואומר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נה), שאדם צריך להגיע לבטול בזה באין סוף ברוך הוא, עד שכשמתפלל אליו יתברך, הוא אינו רואה גם את עצמו, אלא את הקדוש-ברוך-הוא. וכן אומר רבנו ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כד), שאדם צריך לקיים את המצוות בשמחה פזו, שאינו רוצה אלא את הבורא יתברך שמו, ואז אפלו שנמצא במדור הקלפות, בעולם העשיה הגשמי והחמרי של הבלי העולם הזה, מרב שמחת המצוות עולה עד עולם היצירה, ומעולם היצירה עד עולם הבריאה, ומעולם הבריאה עד עולם האצילות, ומשיג רוחניות אלקות בבחינת מטי ולא מטי. וכודאי אין זו עבודה קלה, אלא ארוך ימים ושנים, אחר שאדם מתבודד בכל יום ויום ובכל לילה ולילה, ויוצא לשדה ומבקשו יתברך, אזי זוכה לטהר עצמו לגמרי מהישות, ולזכך עצמו כל-כף, עד שהוא דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, ושוכח מעצמו,

לב אֲשֶׁר ד' תרז בְּנַחֵל

וחושב: "מה שִׁנְךָ שְׁתַּהֲיֶה לִי אִיזוֹ יִשׁוּת וְגֵאוּת בְּקִיּוֹם הַמְצֻוֹת?!
אֲדַרְבֶּה, זוֹ הַשְּׂמִחָה שְׁלִי, שְׂטָפָה סְרוּחָה כְּמוֹנֵי זוֹכָה לַעֲשׂוֹת רְצוֹן
הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ". אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהַגִּיעַ לְבָטוּל כְּזֶה, וְאִזּוֹ הַשְּׁלִים עֲצֻמוֹ
בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תרז.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר בְּהִרְבַּחְתִּי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר ...
נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עוֹד קָדָם חַג הַפֶּסַח, אַךְ מְרַב טְרַדוּתִי
לֹא הָיָה הַפְּנָאֵי לְהַשִּׁיבְךָ תַּכְףּ וּמֵיֵד כְּרִצּוֹנְךָ, וּמֵאֵד נִהְיִיתִי מֵה
שְׂכַתְבְּךָ בְּעֵינַי פֶּסַח.

חֲמַדַּת לְכַבִּי! אָנוּ מְזַהְרִים מִפִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֵת יְצִיאַת
מִצְרַיִם לֹא לֶאֱכֹל חֶמֶץ, וְהַזְהִירָנוּ עַל כֶּף כֶּמֶה וְכֶמֶה פְּעָמִים,
כְּשִׁיּוֹצְאִים מִמִּצְרַיִם לְהַזְהִיר מֵאֲכִילַת חֶמֶץ וְלֶאֱכֹל מִצֶּה. מֵהִי יְצִיאַת
מִצְרַיִם? אֵלָּא בְּמִצְרַיִם סָבְלוּ עִם יִשְׂרָאֵל סָבֵל גְּדוֹל מְאֹד, הֵם הָיוּ
מְעַרְבִים בֵּין הַמִּצְרַיִם שֶׁהָיוּ מִהַמְּזֻהָמִים שְׂבָאֵמוֹת, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל (תּוֹרַת
כֹּהֲנִים אַחֲרֵי יח): מִגִּיד הַכֶּתוּב שֶׁמַּעֲשִׂיהֶם שֶׁל מִצְרַיִם מְקַלְקְלִים מְכַל
הַעֲמֻמִּין. אֲמוֹת הָעוֹלָם מְלֵאֵי תְאוּוֹת וְזִהְמָה, וְהַמִּצְרַיִם הָיוּ יוֹתֵר
מְכַלִּים. וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנַא דְּבֵי אֱלֹהֵי רַבָּה, פְּרָק ז'): אֵין
לָךְ אִמָּה בְּעוֹלָם שֶׁהִיָּתָה שְׂטוּפָה בְּדַבְרֵי מְכַעְרִים וְחֲשׂוֹדָה בְּכַשְׂפִּים
וּבְזוּמָה וּבְכָל מַעֲשִׂים רָעִים אֵלָּא הַמִּצְרַיִם בְּלָבָד. וְהִנֵּה חֵמֶל הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא עַל עַם יִשְׂרָאֵל וְהוֹצִיאָם מִשָּׁם, שְׁנֵה יְצִיאַת מִצְרַיִם,
וְהַזְהִירָם לֹא לֶאֱכֹל חֶמֶץ אֵלָּא מִצֶּה. מֵהוּ חֶמֶץ? חֶמֶץ הַמַּחֲיִן, שְׂאֵדָם
חוֹשֵׁב יֵתֵר עַל הַמְּדָה, מֵהִי מִצֶּה? זְרִיזוֹת, אֵין זְמַן. לְכֵן אוֹמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים קטז): בְּכָל דּוֹר וְדוֹר חֵיב אָדָם לְרְאוֹת עֲצֻמוֹ
כְּאֵלוֹ הוּא יֵצֵא מִמִּצְרַיִם, וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן

ד), שְׁפַל הַצְרוֹת וְהִיסוּרִים שְׁעוֹבְרִים עַל בְּנֵי-אָדָם נִקְרָאִים בְּשֵׁם מְצָרִים. כְּמֵאמָרָם ו"ל (וַיִּקְרָא רַבָּה, פָּרָשָׁה יג, סִימָן ד'): כָּל הַמְלָכִיּוֹת נִקְרָאוּ עַל שֵׁם מְצָרִים, עַל שֵׁם שֶׁהָיוּ מְצָרִים לְיִשְׂרָאֵל. נִמְצָא, כְּשֵׁאָדָם חָטָא, בַּר מִיָּנָן, וְעָשָׂה כָּל מִיָּנִי לְכַלּוֹף וְזָבַל, הוּא נִמְצָא בְּמְצָרִים, וְעַתָּה חוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֲזַי זֶה בְּחִינַת יְצִיאַת מְצָרִים, וּבְעֵת יְצִיאַת מְצָרִים צְרִיכִים לְרוּץ, אֵין זְמַן לְאָכַל חֶמֶץ, מַהוּ חֶמֶץ? שְׂמֹנִיחִים אֵת הַבָּצֵק בַּחוּץ וְנִכְנָסֵת בּוֹ רוּחַ וְתוֹפֵחַ, אֵין פְּנָאֵי לְזֶה, אֲלֵא תִּכְף-וּמִיד מְזוֹדְרוּסִים וְעוֹשִׂים מִצָּה. כְּמוֹ-כֵן כְּשִׁיְהוּדֵי זוֹכָה וְחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, אֲסוּר לוֹ לְהִתְחִיל לְחֹשֵׁב: "כָּרַעַ, מָה עָשִׂיתִי עַד כַּה, אֵיךְ יִקְבְּלוּנוּ הַקְּדוֹשֵׁי-בְרוּךְ-הוּא?! הֲרִי אֲנִי יוֹדֵעַ מַה שְּׁעָשִׂיתִי, אֵיךְ אָבֵא לְמִדְרָגוֹת, אֵיךְ אֲקַיֵּם מְצוּוֹת, אֵיךְ יִתְכַּן שְׂאִינִי יְכוּל לְלַמַּד תּוֹרָה, הֲלֵא אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂאִינִי מְזֵהִים?! " זֶה נִקְרָא חֶמֶץ, וְלֹא יָכֻלוּ לְהִתְמַהֵמֶה בִּיְצִיאַת מְצָרִים; כִּי כְּשֵׁאֲתָה שָׁב בְּתִשׁוּבָה — תִּבְרַח, אֵין זְמַן לְחֹשֵׁב כְּרַעַ, אֵל תִּחְשַׁב מְעַצְמָךְ, שְׂזֶה חֶמֶץ, אֲלֵא מְזֵהֲרִים לְאָכַל מִצָּה, לְהִיּוֹת בְּזִרְיוֹת, לְקַפֵּץ לְתוֹף הַקְּדוֹשָׁה. וְלָכֵן כָּל אֶחָד שֶׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, עוֹבְרִים עָלָיו הַסְּפָקוֹת הַלְלוּ, חֶמוּץ הַמַּחַ, כִּי הֵיִצֵּר הָרַע רוּצָה לְשִׁבֵּר אֵת הָאָדָם. רוּאָה שְׂאָדָם שָׁב בְּתִשׁוּבָה וְהִרְגוּ, כְּמוֹכָא בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן עב): כְּשֵׁאָדָם שָׁב בְּתִשׁוּבָה וּבָא אֶל הַצְּדִיק, כְּבָר הֲרַג אֵת הֵיִצֵּר הָרַע, אֲבָל כְּבָר בָּא יִצֵּר הָרַע גְּדוֹל יוֹתֵר, וּכְשֶׁנוֹסֵעַ כְּבָר לְצְדִיק, בָּא יִצֵּר הָרַע יוֹתֵר גְּדוֹל וְכוּ', וְאוֹמֵר לוֹ: מַה לָּךְ עִם הַצְּדִיק הַדְּבוּק בְּהַקְּדוֹשֵׁי-בְרוּךְ-הוּא?! וּמְכַל שְׂפֵן שֶׁהַצְּדִיק צוֹעֵק עָלָיו, אֲזַי בּוֹרַח. כָּל זֶה מֵהֵיִצֵּר הָרַע. וְלָכֵן בְּעֵת יְצִיאַת מְצָרִים, שְׂאֵנוּ שָׁבִים בְּתִשׁוּבָה, אֲנוּ מְזֵהֲרִים לֹא לְחֹשֵׁב מִהָעֵבֶר מַהוּ, אֲלֵא לְחֹשֵׁב רַק מִהַקְּדוֹשֵׁי-בְרוּךְ-הוּא, וְלִשְׂמַח עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה טוֹבָה שִׁישׁ לָנוּ, שְׂזֶה מַה שִׁישְׂאָר מֵאֲתָנוּ. וְדַבֵּר זֶה קוֹרָה אֲצֵל כָּל אֶחָד כְּשֶׁחוֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, וּבְפָרֵט כְּשִׁיּוֹדֵעַ מִגְּדֻלַת רַבֵּנוּ ו"ל, מַה רַבֵּנוּ ו"ל מְלַמֵּד אוֹתָנוּ, וּמְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, אֲזַי הוּא מִתְלַהֵב יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּכְכֹל שְׂמֵתְקַרֵּב יוֹתֵר אֶל הַקְּדוֹשָׁה, אֲזַי מִשְׁתַּקֵּק לְהִתְעַלּוֹת יוֹתֵר.

וְכֵן הוּא בְּעֵנָן הַנְּסִיעָה לְצִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, שְׁכֵּשְׂאָדָם זָכָה וְשִׁבֵּר אֵת כָּל הַמְּגִיעוֹת, וְהִגִּיעַ אֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר זוֹ הַמְּדִרְגָּה הַכִּי

לד אֲשֶׁר ד' תרו בַּנְחָל

עֲלִיזוֹנָה, כִּי רַבְנוּ ו'ל הִבְטִיחַ, שְׁמִי שְׂיָבוֹא אֶל צִיּוֹנוֹ הַקְדוֹשׁ בְּעִיר
אוּמָן, אֶפְלוּ אִם עֲצָמוּ וְגָבְהוּ חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו, אִם יִתֵּן פְּרוּטָה
לְצַדִּיקָה, וַיֹּאמֶר עֲשֶׂה מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים, "אֲנִי מִבְּטִיחַ לָכֶם עַל-יְדֵי
עֲדִים נְאֻמָּנִים, שְׂאֲעֲשֶׂה לָכֶם טוֹבָה" — אָמַר. וְהִנֵּה אָדָם זָכָה אַחַר
כָּל-כֶּף הַרְבֵּה בַלְבוּלִים וּמְנִיעוֹת, וְהִגִּיעַ אֶל צִיּוֹן רַבְנוּ ו'ל, בְּיַדֵּי
רַבְנוּ ו'ל מִחֲזִיק בְּדַבּוּרוֹ, כִּי לָקַח שְׁנֵי עֲדִים נְאֻמָּנִים עַל כֶּף, וּמִתְקַן
אֶת הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּה, וְהִיא מִתְקַנֶּת, וְהִגִּיעָה לְשֵׁי אֵל הַקְדוֹשׁ. וְעִכְשָׁו אָדָם
חוֹזֵר לְבֵיתוֹ, אוֹמֵר רַבְנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן יז): מַה
שְׂמַבְלִיבֵל אֶת הָאָדָם, שְׂכַשְׂמֵתְקַרְבֵּי אֶל קְדוּשָׁה גְבוּהָה, אִזְּ דִּיקָא יְהִי
לוֹ מִקְרָה בְּלִמְיַי טְהוֹר, חַס וְשְׁלוֹם, וְזֶה בָּא מֵרַב הַקְדוּשָׁה שְׂנַכְנַס בָּהּ,
אִזִּי הַסְטֵרָא אַחֲרָא מְקַנְאָה בּוֹ מְאֹד, וּמְחַלִּישָׁה אֶת הַטּוֹב. וְלָכֵן דִּיקָא
כְּשֶׁאָדָם זָכָה וְהִגִּיעַ לְצִיּוֹן רַבְנוּ ו'ל, וְנִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, וְאָמַר
עֲשֶׂה מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים, אוֹמֵר מוֹהֲרָנֵי ת' ו'ל בְּתַפְלֹתוֹ: "הִנֵּה עֲשִׂיתִי
מַה שְׂמַטֵּל עָלַי, וְעִכְשָׁו עֲשֶׂה מַה שְׂלִפְנֵיךָ"; "אֲנִי עֲשִׂיתִי אֶת שְׁלִי,
יִצְאֵתִי מִהַמְצַר יָם שְׁלִי, מִכָּל מִינֵי הַבוּץ וְהַלְכָלוֹף, וּבִאתִי פֹה לְצִיּוֹן
הַקְדוֹשׁ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, שְׂבַרְתִּי הַמוֹן מְנִיעוֹת, וְהִנֵּה נִתְּתִי
פְרוּטָה לְצַדִּיקָה, וְאָמַרְתִּי עֲשֶׂה מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים, וְהַתְּבוּדָתִי
לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַתְּבוּדָתִי עַל כָּל עוֹנוֹתַי", עִכְשָׁו רַבְנוּ ו'ל
עוֹסֵק בְּתַקוּנוֹ. וּבְכַח זֶה צְרִיף לְהַמְשִׁיף וְלִלְכֵת בְּקְדוּשָׁה, בְּחִינַת
אֲכִילַת מִצָּה, וְלֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר. וְלִידַע שְׂכָף יְקָרָה, שְׂיִהְיוּ
לוֹ נְפִילוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת. אֲבָל צְרִיף לְזָכֵר, שְׂכָל זֶה עֲצַת
הַסֵּמ"ך-מ"ם, וְזֶהוּ חֲמוּץ הַמַּח, וְהַעֲקָר לְבָלִי לְהַסְתַּכֵּל עַל כָּל
הַמְּנִיעוֹת, אֶלָּא בְּכַח שְׂזָכָה לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְנוּ ו'ל, יִמְשִׁיף כָּל
הַחַיִּים. וְאִם זָכָה אָדָם אֶפְלוּ רַק פֶּעַם אַחַת לְהִיּוֹת עַל צִיּוֹן רַבְנוּ ו'ל,
וְלִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, וְלֹאמֵר עֲשֶׂה מְזִמּוֹרֵי תְהִלִּים וְלְהַתְּבוּדָד, יְכוּל
לְהַחֲיוֹת עֲצָמוֹ כָּל הַחַיִּים. כִּי אֵין עֲרֵף לָזֶה, וְעָלְיוֹ לְשִׂמְחַת כָּל יְמֵי
חַיָּו, וְלֹא לְהַכְנִיס בְּעֲצָמוֹ בַלְבוּלִים הַבָּאִים מִהַסְטֵרָא אַחֲרָא
וְהַקְלָפוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

אֲשֶׁר ד' תרח בַּנְחַל לה
ד' תרח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהִרְבָּחָתִי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבִרָה הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁפְּעוּלָם, וְשׁוּם דְּבָר לֹא יוּכַל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת לְאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם הִיא רַק לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר בִּלְעֲדֵיהָ אָדָם הוּא כְּלוּם. כִּי כָשֶׁם שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְאָכַל אֲכָל גִּשְׁמִי דִיקָא, וְזֶה מְחִזֵּק אֶת הַגּוּף, וְאִם לֹא יֵאָכַל, לְבִסּוּף יִחְלַשׁ גּוּפוֹ וְיָמוּת, כְּמוֹ-כֵן וַיּוֹתֵר מִפֶּן, נִשְׁמָתוֹ צָרִיכָה לְאָכַל תּוֹרָה, שֶׁזֶהוּ מְזוּן רוּחָנִי, וְכִכֵּל שֶׁיֵּאָכַל יוֹתֵר מְזוּן רוּחָנִי, עַל-יְדֵי-זֶה תִּתְחַזֵּק נִשְׁמָתוֹ; כִּי הַתּוֹרָה הִיא חֲכָמָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְנִשְׁמַת הָאָדָם הִיא רוּחָנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹת, וְאִי אֲפָשֶׁר לְהִתְחַזֵּק מֵעֲמֵד וּלְהִתְחַיֵּת עֲצָמוֹ, אֲלֵא עַל-יְדֵי לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

וְלִכֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, תִּלְמַד בְּכֹל יוֹם הַרְבֵּה תּוֹרָה, וְתִתְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קה), אֲשֶׁר זֶה תִּקּוּן הַבְּרִית, תִּקּוּן הַמַּחְשָׁבָה; כִּי כִּנְגַד זֶה שֶׁאָדָם הַכֹּנִיס בְּמַחְשָׁבָתוֹ הַרְהוּרִים רָעִים וּמַחְשָׁבוֹת זְרוּת, כִּנְגַד זֶה יִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד מִכָּפֶאן וּלְהִבָּא לֹא לְחֻשָׁב עוֹד מַחְשָׁבוֹת שֶׁל הֶבֶל וְשֶׁל זָמָה, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אֲלֵא יִכְנִיס בְּדַעַתוֹ דְּבָרֵי תּוֹרָה. וְזֶה כָּלֵל הַחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה שֶׁמְחַדְּשִׁים. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שֶׁזּוֹכֵה לְהַכְנִיס עֲצָמוֹ בְּלְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּמְחַדֵּשׁ חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, וְאֵז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא וּלְנִצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

לו אשר ד' תרט בנחל
ד' תרט.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר בהר-בחקתי ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל ... שיחיו.

לנכון קבלתי את מכתבכם.

על שניכם להתחזק במאד מאד בצותא, ולעזר זה לזה, וזהו היסוד אצלנו. ובכלל, זהו היסוד בנושואין — שהבעל והאשה יתחזקו יחד, ולא יטילו את האשמה איש על צואר רעהו, כאלו האשה אשמה וכו', כי בזה נקרא כפוי טובה. הקדוש-ברוך-הוא נותן לאדם אשה במתנה, אזי צריך להודות לפניו יתברך, וזו הכרת הטוב. וכן לאשה אסור לתלות הקולר בבעלה, כאלו היא אשם וכו', כי גם הבעל מתנה מאתו יתברך. ורבנו ז"ל מאד מאד הקפיד על שלום-בית, ואמר (שיחות-הר"ן, סימנים: רסג, רסד), שהסמ"ך-מ"ם עושה כל מיני פעולות שבעולם, העקר שלא יהיה שלום-בית. ולכן צריכים להזהר בזה מאד, ולהרבות בשלום ואהבה ביניכם, ותכבדו ותיקרו זה את זה, ואל תסתכלו על אף אחד בעולם, אין לכם איש — רק שניכם עם הקדוש-ברוך-הוא! תכמינו הקדושים אומרים (ירושלמי ברכות ט'): אי אפשר לאיש בלא אשה ואי אפשר לאשה בלא איש, ואי אפשר לשניהם בלא שכינה; עליכם להתחזק בצותא במאד מאד, ולעשות עבודתכם ביחד, להפיץ בצותא אור רבנו ז"ל, ולא להתפעל משום ברירה שבעולם, והקדוש-ברוך-הוא בודאי יעזר לכם בזרע של קימא.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נג), שבשביל זה הצדיקים עוסקים כל-כף הרבה פדי לקרב רחוקים, לא בעבור כבודם, אלא להגדיל את שכלם. ואומר רבנו ז"ל, שזו סגלה להולדה — אם מקרבים יהודים אל הקדוש-ברוך-הוא.

ורואים שה"א שנתוסף לאברהם ולשרה, כי בתחלה היה שמו: אברם, ושמה: שרי, זה מסגל להולדה. ובעבור זה הצדיקים כל-כף מתנגעים לקרב רחוקים, ויש בכחם לפקד עקרות. ולכן מי שזוכה

אֲשֶׁר ד' תרט בַּנְחָל לו

לְהַפִּיץ אֶת אֹר רַבְנוּ ז"ל, יֵשׁ לוֹ כַח גְּדוֹל לְפַעַל לְעֲצֵמוֹ וְלְאַחֲרִים. וְזֶה צְרִיף לְהִיּוֹת אֲצִלְנוּ קִדְשׁ קִדְשִׁים — לְהַפִּיץ אֶת אֹר רַבְנוּ ז"ל, וְמֵה שְׂסוּפָגִים, לְעֵתִים, עֲלִבוֹנוֹת וּבְזִיוֹנוֹת — זֶה לְכַפֵּרַת עֲוֹנוֹת, וּכְדַאי וּכְדַאי, כִּי כָל־כֶּף הַרְבֵּה חֲטֵאֵנוּ לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ, שְׂמִי יוֹדֵעַ כִּמָּה תַעֲנִיּוֹת עָלֵינוּ לְהַתְעַנּוֹת וְלִסְגָף עֲצֵמָנוּ, כִּמָּה צָעַר וְיִסוּרִים עָלֵינוּ לְסִבֵּל?! וְהִנֵּה בָּא הַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא, וּמְמִיר לָנוּ זֹאת — עַל־יָדֵי בְזִיוֹן מְאִיזָה שׁוֹטָה וְאָוִיל, שְׂמִשְׁפִּיל וּמְבַזָּה, אֲזִי צְרִיכִים לְקַבֵּל זֹאת בְּאַתְבָּה, וְלוֹמַר לוֹ 'תּוֹדָה רַבָּה', שְׂנֹטֵל מֵאֲתָנוּ אֶת כָּל הַעֲוֹנוֹת, וּבִזְכוּתוֹ אֵינָנו צְרִיכִים לְסִבֵּל סִבֵּל אַחַר וְכוּ', וְהוֹרִיד מֵאֲתָנוּ תַעֲנִיּוֹת וְכוּ'. וְיִתְכַן גַּם שְׂאוֹתוֹ אָדָם שְׂבַזָּה — יִכְנַס בּוֹ הַרְהוּר תְּשׁוּבָה, וְיִתְחַרֵּט בְּאַמֶּת לָמָּה הִזָּה צְרִיף לְבִזּוֹת, וְמֵה עָשׂוּ לוֹ רַע?!

וְלִכֵּן אֵל תַּחֲשֹׁשׁוּ כָּלֵל, לְכוּ בְּצוֹתָא וְתַתְחַזְקוּ יַחַד, וְהַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא בְּוֹדַי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם. רְאוּ לְהַרְחִיק מִכֶּם אֶת הַעֲצָבוֹת, וְתִשְׁמְעוּ כְּלִי זִמְרַת בְּבֵית, כִּי הַעֲצָבוֹת זֶה הַסְטֵרָא אַחֲרָא וְהַקְלָפוֹת, וְאִם תִּהְיוּ חֲזָקִים בְּשִׂמְחָה, תִּהְיֶה לְכֶם יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מְאֹד.

אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא, שְׂבַקְרוֹב מְאֹד תִּרְאוּ יְשׁוּעָה גְדוֹלָה.

נָא וְנָא רְאוּ לֹא לְהַתְנַפֵּחַ עִם שׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם, תִּדְבְּרוּ אֲמוּנָה וְשׁוֹב אֲמוּנָה וְשׁוֹב אֲמוּנָה, וְתִגְלוּ רַק אֶת הַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא, וּבְרַגְעַ שְׂתִרְאוּ שְׂפִלוּנֵי אֵינּוּ מְעַנֵּן לְקַבֵּל אֵיזָה סִפְרַ מְסַפְרֵי רַבְנוּ ז"ל, וְרַק פּוֹתֵחַ פִּיּוֹ, תֹּאמְרוּ לוֹ: "שְׁלוֹם, תִּהְיֶה בְּרִיא, יַעֲזוֹר לָךְ הַקְדוּשׁ־בְרוּךְ־הוּא, שְׂיִהְיֶה לָךְ כָּל טוֹב, וְתִגִּיחַ תְּפִלִּין בְּכָל יוֹם, כִּי כֶּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְנַחוֹת מִד'): כָּל הַמְנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה לְחַיִּים; תִּשְׁמַר שְׂבֵת וְתִהְיֶה עֲשִׂיר, כִּי כֶּף אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית בְּרָה, פָּרָשָׁה י"א, סִימָן א'): בְּרַפְתָּ הַיְיָ"ה הִיא תַעֲשִׂיר — זוֹ הַשְּׂבֵת, הַשְּׂבֵת מְעַשְׂרֵת"; וְתִכְף־וּמִיד תִּלְכוּ. וְהוּא נִשְׂאָר עִם הַבְּרָכָה, וְנִכְנָסֵת בּוֹ אֲמוּנָה, וְהַדְּבוּרִים כְּבָר יִחְלְחוּ בְּקִרְבּוֹ וּיִקְרָקְרוּ בְּתוֹכוֹ, וְיַעֲזְרוּ

לח אשר ד' תרי בנחל

אותו, עד שיתבלבל ויתחיל לחשב — אולי אתם צודקים. העקר לא להפגס בוכוחים אף פעם באמונה, רק לומר את אשר יש לומר וכו'.

ידוע ש'הבעל התניא' לעת זקנתו לא היה יכול לשמע, אזי התלמידים שאלוהו: רבי, למה אינכם עוזרים לעצמכם? ענה ואמר: מה יש לי לשמע? מה שיש לי לומר — אני אומר, ומה שאתם אומרים — לא אכפת לי, אז למה לי לשמע?! וכן צריך להיות עם כל אדם, עליו לידע: אני צריך לגלות רק את הקדוש-ברוך-הוא, רק התפלין, רק את השבת, ולברך כל יהודי: "תניח תפלין — ותזכה לחיים, תשמר שבת — ותהיה עשיר". ולברך צריך את כל יהודי, פי בעת שמברכו — מברך את הקדוש-ברוך-הוא, ולא צריך לתת לו הזדמנות שיענה, אלא אומרים לו 'שלום', ותהיה בריא וכו' וכו'.

אקנה שתבינו למעשה.

הדורש שלומכם, ומצפה
לשמע בשורות טובות מכם...

ד' תרי.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר בהר-בחקמי ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה...
גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך וכו', דבר זה פתוב בספר "ישמח לב" על מסכת שבת, מהצדיק הקדוש ר' נחום מטשערנובל זי"ע, שהיה תלמיד הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע (וכן כתב את ה"מאור עינים" על התורה). וכך מביא שם, שאדם יכול להתבודד על ספר הצדיק, ולדבר אז עם הצדיק, שזה נקרא גם השתטחות על קבר הצדיק. וזה דבר נפלא מאד, שלא אמרו חסיד ברסלב, אלא תלמיד

הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע. ולכן צריכים לדעת מהי התבודדות, ומה זה לדבר אל הצדיק אחר הסתלקותו; הלא ישנה טענה, שנאמר (דברים יח, יא): "וּדְרַשׁ אֶל הַמֵּתִים", ואיך אדם בא אל קבר צדיק, ומדבר שם עם הצדיק?! אף עלינו קדם להבין בכלל מהו צדיק, ומה זה תפלה להקדוש-ברוך-הוא. הצדיק עוד מימי נעוריו עובד על עצמו, מזכך את הד' יסודות שלו: אש, מים, רוח, עפר, שנקללים בכל אדם, עד שזוכה לזכוה וברור בזה, שרואה תמיד שם הנו"ה לפני עיניו, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סו), שאינו רואה את היסודות שלו, אלא את הרוחניות שלו. וזה זוכים על-ידי תפלה והתבודדות, שמתבודדים אל הקדוש-ברוך-הוא. ומי שמתמיד בזה בגיל צעיר, אזי בא אל בטול אמת אל הקדוש-ברוך-הוא. אבל בלנו עדין רחוקים מכל זה, כי חטאנו כפי שכל אחד ואחד מאתנו יודע מה עשה, ובפרט שפגם בברית, פגם במחו, והוא מבקל ומבלבל. ואומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות אמונה, סימן כב): הפשע של האדם מכניס כפירה באדם; וככל שאדם חוטא יותר, יש בו כפירות ואפיקורסות. ולכן גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'): כשאדם בא אל הצדיק, ומתודה לפניו כל מה שעשה, הצדיק מעלה אותו, עד שגם הוא נעשה כלי להשגת האין סוף ברוך הוא. ובני-אדם היו להם טענות על דבורים אלו — מה זאת אומרת להתודות אל בשר ודם, אפלו שהיא צדיק?! וזו הייתה אחת מסבות המחלקת שחלקו על רבנו ז"ל בחייו, שצנה שיתודו לפניו, כי על-ידי ודוי דברים שאדם מתודה לצדיק, על-ידי-זה יוצאים כל העוונות מעצמותיו. כי כשאדם חוטא, בר מינן, העוונות נכנסים בתוך העצמות, ונתקנים אצלו (תהלים לד, כב): "תמותת רשע רעה", מי ממית את האדם? הרע שעשה. אבל על-ידי שאדם מדבר ומתודה לפני הצדיק — יוצאים מעצמותיו עוונותיו. נשאלת השאלה, למה צריך לבוא ולהתודות אל הצדיק, בשעה שיכול להתודות להקדוש-ברוך-הוא? אלא מי שחטא, עדין אמונתו מאד מאד חלשה, ואינו מרגיש את הקדוש-ברוך-הוא, ומכל שכן וכל שכן שאינו רואה אותו יתברך, ולכן אינו מדבר אליו, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סב), שאם היה אדם

מֵאֲמִין שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלֵא כֹל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִין שׁוּם
מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי יִתְבַרֵךְ, וְהוּא שׁוֹקֵד עַל שְׁפָתָיו, הִנֵּה מְדַבֵּר אֵלָיו
יִתְבַרֵךְ, אֵךְ אָדָם, מִחֶמֶת מְעוּט יְדִיעוֹתָיו בְּזֶה, כִּף מִמַּעַט לְדַבֵּר אֵלָיו
יִתְבַרֵךְ, אֲכַל כְּשֶׁבֵא אֶל הַצַּדִּיק, וְרוֹאֶה אוֹתוֹ, וְשׁוֹפֵף אֶת לְבוֹ, וּמְסַפֵּר
לוֹ כֹל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו, כִּי רוֹאֶה אוֹתוֹ בְּחוּשׁ, מָה עוֹשֶׂה הַצַּדִּיק
בְּיָדָיו דְּבָרִים שְׂמֵתוּדִים לְפָנָיו? הַצַּדִּיק נְכַלל בְּאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא,
הוּא כְּבָר זָכָה לְכֹף שְׂאִינוֹ רוֹאֶה, אִינוֹ שׁוֹמֵעַ, אִינוֹ מְדַבֵּר, אִינוֹ
מִתְנוּעֵעַ וְאִינוֹ הוֹלֵךְ, אֲלֵא כֵּלּוֹ אֱלֻקוֹת, כַּמּוּבָא בְּסִפּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת
(מַעֲשֵׂה יג), מִהַשְׁבָּעָה בְּעֵטְלִירֵס, שְׂאֲחָד לֹא הִנֵּה לוֹ שׁוּם רְאִיָּה בְּזֶה
הָעוֹלָם, אֲחָד לֹא הִנֵּה לוֹ שׁוּם שְׂמִיעָה בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲחָד לֹא הִנֵּה
לוֹ שׁוּם דְּבוּר בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׂהַכַל סוֹבֵב עַל הַצַּדִּיק, שְׂנִכְלָל לְגַמְרֵי
בְּאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, עַד שְׂזוֹכֵר לְאוֹ כְּלוּם. וּבִשְׂעָה שְׂאָדָם בָּא
וּמְדַבֵּר לְפָנָיו, וּמִתְנַדֵּה עַל חֲטָאָיו, הַצַּדִּיק אֲזוֹ מְקַשְׂרוֹ אֶל הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְאוֹמֵר לְפָנָיו יִתְבַרֵךְ: "רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תִּשְׁמַע מִה
שְׂהָאָדָם עֲכָשׁוּ מְדַבֵּר, הוּא מְסַפֵּר לִי כֹל לְבוֹ, כִּי רוֹאֶה אוֹתִי, הוּא
מִתְנַדֵּה כֹל חֲטָאָיו לְפָנָי, כִּי מְרַגֵּשׁ אוֹתִי, אֲכַל בְּאַמְתָּ, רְבוּנוֹ שֶׁל
עוֹלָם, אַתָּה תִּשְׁמַע אֶת הַדְּבוּרִים שֶׁהוּא מְדַבֵּר אֵלָיךְ". וְלִכֵּן אִין זֶה
פְּגָם בְּאַמוּנָה, כְּשֶׂאָדָם בָּא וּמְדַבֵּר אֶל הַצַּדִּיק, אַדְרָבָה, זֶה יְבַנֶּה לוֹ
אֶת הָאַמוּנָה, אֲשֶׁר אִי אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְאַמוּנָה, רַק עַל-יְדֵי הַצַּדִּיק,
כַּמּוּבָא בְּדְבָרֵי רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ז); וְאֶת הַצַּדִּיק
הוּא מְרַגֵּשׁ, הוּא בָּא אֶל צִיּוֹן הַצַּדִּיק, וְרוֹאֶה שְׂבִמְקוֹם זֶה מְנַח צַדִּיק
קְדוֹשׁ וְנוֹרָא מְאֹד, אֲשֶׁר שֵׁם יֵשׁ אֲוִיר הִנָּח וְהִנָּח, כַּמּוּבָא בְּדְבָרֵי רַבְּנֵי
ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יז), וּבָא וּמְדַבֵּר אֶל הַצַּדִּיק, אֲזוֹ לְבִסּוֹף
זוֹכָה לְגִלּוּי וּבְרוּר וְזוֹכֵף הָאַמוּנָה, שֶׂהַצַּדִּיק בְּעֶצְמוֹ מְקַשְׂרוֹ אֶל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַצַּדִּיק נְכַלל לְגַמְרֵי בְּאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא. וְלִכֵּן
אִין זוֹ סְתִירָה וְלֹא כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, שְׂבָאִים וּמִתְבּוֹדְדִים לְפָנָי
הַצַּדִּיק, וְאַדְרָבָה, אֲשֶׁרִי הָאָדָם הַמִּתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו
כֹּל בְּעִיּוֹתָיו, וְהַצַּדִּיק יְקַשְׂרוֹ אֶל בּוֹרְאוֹ. וְכִף מְסַפֵּרִים מִהֲרַבָּה חֲסִידֵי
בְּרַסְלָב, שֶׂהַתְּבוּדָה לְפָנָי "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" פְּתוּחַ, וְלְאַנְשֵׁים הִיתָה
קְשִׁיָּה — מָה אַתָּם עוֹשִׂים?! אֵךְ בְּאַמְתָּ כְּאִמּוֹר לְעִיל, זֶה כְּבָר כְּתוּב
בְּסִפֵּר "יִשְׁמַח לֵב", מִהַצַּדִּיק הַקְדוּשׁ ר' נְחוּם מְטַשְׁעֵרְנוּבֵל

אָשֶׁר ד' תריא בַּנְחַל מַא

זי"ע, שְׁפָתַב גַּם אֶת הַ"מְאֹר עֵינַיִם" עַל הַתּוֹרָה, וְאִם-כֵּן רוֹאִים שְׁזָה
אֵינָנו מוֹדֵר כָּלֵל וְעַקֵּר, וְהֵבֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' תריא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אֹר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻקֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיָּקָר ... גֵּרוּ זָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עוֹד קִדְּם חַג הַפֶּסַח, אַךְ מֵרַב טְרִדוֹתִי
הַרְבּוֹת, לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבָךְ.

וְאוֹדוֹת שְׁאֵלְתְךָ, אִם לְהִסָּב לְסֵדֶר עִם שְׂאָר בְּנֵי הַמְּשֻׁפָּחָה,
שְׁעֵדִין לֹא שָׁבוּ בַתְּשׁוּבָה וְכוּ'; אֲדַרְבֵּה וְאֲדַרְבֵּה, בְּלִיל פֶּסַח אֲזֵה הוּא
הַזְּמַן לְחַבֵּר אֶת כָּל הַמְּשֻׁפָּחָה, אֲפִלּוּ אֵלּוּ שְׁעֵדִין רְחוּקִים לְגַמְרֵי
לְגַמְרֵי. וְלִכֵּן בְּלִיל הַסֵּדֶר מְצִינּוּ, שְׁכַנְגָד אַרְבָּעָה בְּנִים דְּבָרָה תּוֹרָה:
אֶחָד חֲכָם, אֶחָד רִשָּׁע, אֶחָד תָּם, וְאֶחָד שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ לְשֵׂאל. אוֹמֵר
רַבֵּנוּ ו'ל (לְקוּטִי-מוֹתֵרֵן, חֶלֶק א', סִימָן ל'), שְׁזָה רֵאשִׁי תְבוֹת שְׁחֲרִי"ת
— חֲכָם, רִשָּׁע, תָּם, שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ. וְזוֹ הַמְּדַרְגָּה הִכִּי עֲלִינָה; כִּי
הֵלֵא אָנוּ מְחַפְּסִים וּמְקוּיִם וּמְצַפִּים שְׁכַבֵּר יִהְיֶה לָנוּ עֲלוֹת הַשֶּׁחֶר, הֵינּוּ
שְׂגִיעֵי זְמַן שְׁחֲרִי"ת, כִּי עֵדִין אָנוּ בְּגִלוֹת שְׁנִמְשָׁלָה לְעַרְבִית וְחֲשָׁף,
וְאָנוּ מְצַפִּים בְּכָל יוֹם, בְּכָל שְׁעָה וּבְכָל רֵגַע, שְׂאִיר לָנוּ הַשֶּׁחֶר, זְמַן
שְׁחֲרִית, שְׂאֵז מִתְקַבְּצִים יַחַד הַחֲכָם, הַרִשָּׁע, הַתָּם וְשְׂאִינוּ יוֹדֵעַ
לְשֵׂאל. וְלִכֵּן דִּיקָא בִּימֵי פֶּסַח כְּדָאֵי לִילָךְ וְלֵהֲתַאֲחַד יַחַד עִם
הַמְּשֻׁפָּחָה, וְאֲפִלּוּ שְׂאִנֵּי חֲכָם, וּבּוֹעֵר בִּי אֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל
זְדִי דִיקָא יוֹשֵׁב רִשָּׁע, שְׁעֵדִין מְסַבֵּן, אֵינוּ זוֹכֵה לְקַיֵּם מְצוּוֹת, אֵינוּ
זוֹכֵה לְגִלוּיִים אֵלּוּ, אוּ יוֹשֵׁב תָּם, שֶׁהוּא כָּלֵל אֵינָנו יוֹדֵעַ, אוּ יוֹשֵׁב
אֶחָד שְׂאִינוּ יוֹדֵעַ לְשֵׂאל, שְׂאֲפִלּוּ אֵינוּ מִתְחִיל לְדַעַת כְּלוּם, עִם כָּל
זֹאת זֶה הַיַּחּוּס שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל — שְׂמִתְאֲחַדִּים יַחַד. וְזוֹ תִּהְיֶה
הַגְּאֻלָּה, שְׁנוּכַל לְשַׁבֵּת יַחַד כָּל הַמְּשֻׁפָּחָה. אֲפִלּוּ שְׂאִנֵּי חֲכָם, וְאֲחִי
מְסַבֵּן עֵדִין רִשָּׁע, וְאֲחִי הַיּוֹתֵר קִטְן מְסַבֵּן עֵדִין תָּם, וְאֲחִי הַקָּטָן הוּא

עֲדִין שְׁאִינוּ יוֹדֵעַ לְשָׂאֵל, אָסוּר לִי לְהַפְרֵד מִמֶּנּוּ, אֲלֵא לָבוֹא וּלְסַפֵּר לוֹ: "עֲבָדִים הֵינּוּ לְפָרְעָה בְּמִצְרַיִם, וַיּוֹצִיאֵנוּ ה' אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזִרוּעַ נְטוּיָה, וְאֵלּוּ לֹא הוֹצִיא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶת אַבּוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, הֲלֹא אָנוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ מִשְׁעֲבָדִים הֵינּוּ וְכוּ', וְאִפְלוּ כָּלֵנוּ חֲכָמִים, כָּלֵנוּ נְבוֹנִים וְכוּ' מִצְוָה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיציאת מצרים".

נִמְצָא, שֶׁהַעֲקָר לְהִתְאַחַד יַחַד כָּל הַמְשַׁפָּחָה, אֲשֶׁר זֶה הַטָּעוּת הַרוּחַת פִּיּוֹם, שֶׁמְלַמְדִים בְּעֲלֵי תְשׁוּבָה לְהַפְרֵד מֵהוֹרָיו, מֵאֲחִיו וְכוּ', וְאוֹמְרִים לוֹ: וְכִי תֵלֵךְ לְחַתֵּנָה שֶׁל אַחֻותְךָ, שֶׁהִיא עֲדִין פּוֹרֶקֶת עַל?! וְכַדוּמָה כָּל מִינֵי לְמוּדִים. אֲשֶׁר זֶה הַחֲשָׁף, זֶה הַגְּלוּת, שֶׁמְפַלְגִים וּמְפָרִידִים מִשְׁפָּחוֹת; כִּי אִם יֵשׁ פְּרוּד, תִּדַע שֶׁזֶה חֲשָׁף, וּבִעַת חֲשָׁכָה, אֶחָד נִתְקַל בְּזוּלָתוֹ וְעוֹלָה עָלָיו. אֲבָל בֵּינּוֹן שְׁנַעֲשֵׂה אֹר הַשַּׁחַר, אִזּוֹ רֹאִים: רַגַע, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, זְכִיתִי לְשׁוּב בְּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאִנִּי זֹכֵה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין וּלְהַתְעַטֵּף בְּציצית, לְשָׁמֵר שֶׁבֶת וּלְאֶכֶל כָּשֶׁר, אִזּוֹ אֲנִי בְּכָלֵל חֲכָם, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ, שְׁזֵוּ הַתְּכֵלִית, וְרַק זֶה מָה שֶׁיִּשְׁאָר אִתִּי יִלְיָךְ לְפָנַי. אֲבָל מִסְכֵּן אַחִי, עֲדִין רָשָׁע, הוּא מְחַלֵּל שֶׁבֶת, אִינוּ מְנִיחַ תְּפִלִּין, אִינוּ אוֹכֵל כָּשֶׁר, אוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן רפב), שְׁצָרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וְאִפְלוּ רָשָׁע גָּמוּר צָרִיךְ לְהַעֲלוֹתוֹ מִכָּף חוֹב לְכַף זְכוּת, כִּי מִסְכֵּן לֹא חֲנֻכּוּהוּ, וּמֵהִיכָן יִדַע מָה זֶה שֶׁבֶת, כְּשֵׁרוֹת צִיצִית וְתְפִלִּין?! וְעֲלֵי לְסַבֵּל אֶת אַחִי, אִף שֶׁהוּא כְּמוֹת שֶׁהוּא. וּמְכַל שֶׁכֵּן זֶה הַתֵּם, וּמְכַל שֶׁכֵּן זֶה שְׁאִינוּ יוֹדֵעַ לְשָׂאֵל, שְׁאִינוּ יוֹדֵעַ מָה קוֹרָה פֶּה, וְכֵל זֶה רְאִשֵׁי תְבוֹת שְׁחַרִי"ת; וְזוֹ תְהִיָּה הַגְּאֻלָּה, שְׁנִתְאַחַד יַחַד כָּל עַם יִשְׂרָאֵל, וְנֵאֱהָב זֶה אֶת זֶה. וְזֹאת רָצָה רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁלֹּא לְהַפְרֵד אֶחָד מִזּוּלָתוֹ, אֲלֵא לְהִתְאַחַד בְּצוּתָא, וְאִזּוֹ נִזְכָּה לְהִיּוֹת כְּלֵי לְקַבֵּל בּוֹ אֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וּדְבָקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרַךְ שָׁמוּ.

וְלָכֵן מִי שֶׁשָּׁב בְּתְשׁוּבָה, צָרִיךְ תְּמִיד לְזַכֵּר אֶת עֲבֻרוֹ, וְכֵךְ יִבִּין גַּם אֶת הַזּוּלָת. נִשְׂאֵלֶת הַשְּׂאֵלָה: הֲלֹא אֲנִי בְּאַמַּת חוֹרְתֵי בְּתְשׁוּבָה, וְאִיךְ אוֹכֵל לִילְךָ לְחַתֵּנָה שֶׁל אַחִי, שְׁשֵׁם יֵשׁ תְּעַרְבֶת וְכוּ'? אֲלֵא מִי שֶׁדְּבוּק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִתְבוֹדֵד לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, הוּא נוֹתֵן לְעַצְמוֹ עֲצָה — אֲנִי כֵן שָׁמָּה בְּחַתֵּנָה, וְאֲנִי לֹא שָׁמָּה; הִנֵּה אֲנִי פֶה הוֹלֵךְ, וְהִנֵּה אֲנִי בַּחוּץ מִתְבוֹדֵד, וְהִנֵּה אֲנִי שׁוֹב בְּפָנַי וְשׁוֹב בַּחוּץ,

אָשֶׁר ד' תריב בַּנְחָל מַג

וְהַמְשַׁפְּחָה כָּלֵל אֵינָה שְׂמָה לֵב, שְׂאִינְנִי אוֹכֵל וְכוּ', אֶלָּא שׁוֹתָה מִיִּם בְּלֶבֶד, וּבֵין כֶּף אָנִי הוֹלֵךְ וּמִסְתַּוָּבֵב, וְנוֹתֵן שְׁלוֹם לְדוֹד הַזֶּה, לְגִיס הַזֶּה וְכוּ', הוֹלֵךְ וְנִכְנָס וְיוֹצֵא, וּמְקַדֵּשׁ שָׁם שְׁמַיִם בְּרַבִּים, מִזְכִּיר שְׁמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵף אֶחָד אֵינּוּ קוֹלֵט שְׂאֵנִי בְּאַמַּת אֵינְנִי נִמְצָא. כֶּף צְרִיכָה לְהִיּוֹת דְּרֹךְ הַתְּשׁוּבָה — לֹא לְהַפְרֵד מֵהַמְשַׁפְּחָה, וּמִכָּל שָׂכָן מֵהָאֵב וְאִם, שְׂזוֹ מִצְוֵה חֲשׁוּבָה מְאֹד, שֶׁהִיא מֵהַחֲמוּרָה שֶׁבַחֲמוּרוֹת.

וְלָכֵן זֶה הָעֲצָה שְׁנוֹתֵן לָנוּ רַבְּנוּ וי"ל: שְׁחַרִּית — זֶה גְלוּי אֶלְקוֹת, שְׁמִתְאַחֲדִים יַחַד אֶחָד חֶכֶם, הַחֶכֶם מַחֲזִיק בְּאֶחָד בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֶחָד רָשָׁע, הַרָשָׁע גַּם-כֵּן מַחֲזִיק בְּאֶחָד בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק זֶה נֶעְלָם וְנִסְתָּר מִמֶּנּוּ, אֶחָד תָּם, גַּם הַתָּם מַחֲזִיק בְּאֶחָדוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֶחָד שְׂאִינּוּ יוֹדֵעַ לְשָׂאֵל, גַּם אֶצְלוֹ מְאִירָה אֶלְקוֹת, אֲבָל זֶה בְּהַעֲלֵם וּבְהִסְתָּר. וְלָכֵן אֲשַׁרִּי מִי שְׁמַקְרֵב אֶל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, אֲשֶׁר הוּא הַמְּלַמֵּד הַטוֹב בְּיֹתֵר, שְׂיִכּוֹל לְלַמֵּד לָנוּ כָּל אֵלוֹ הַגְּלוּיִים, וּלְהוֹרִיד אֶת הָאוֹרוֹת מֵעִילָא לְעָלוּל, מִשְׁכָּל עָלוּן לְשְׁכָל תַּחְתּוֹן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ד' תריב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, אוֹר לְיוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻקְתֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִּי.

רַבְּנוּ וי"ל אָמַר לְעִנְיֵן הַתְּפִלָּה, שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד יַחֲזִיק בְּנִסְחָ אֲבוֹתָיו; וְלָכֵן אֶחָד מֵעֲדוֹת הַמְּזֻרָח, שְׂבָא לְהַתְּפַלֵּל בֵּין אֲשַׁכְּנֻזִים, יִמְשִׁיף לְהַתְּפַלֵּל כְּפִי גִסְחוֹ, וְאֵין זֶה סוֹתֵר כָּלֵל. פֶּעַם הָיוּ מִתְּפַלְּלִים בְּעַל-פֶּה, אֲזִי הַשְּׁלִיחַ-צְבוּר הָיָה צְרִיף לְהוֹצִיא אֶת כָּלֵם, אֲבָל הַיּוֹם יֵשׁ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד סְדוּר, וְהַקְדָּשָׁה וְהַבְּרָכוֹ וְהַקְדִּישִׁין זֶה אוֹתוֹ דְּבָר, אֲזִי בְּזֶה מִתְאַחֲדִים, אֲבָל שְׂלֹא יִשְׁנֶה אָדָם גִּסְחוֹ, אֶלָּא כָּל אֶחָד יִתְפַּלֵּל כְּפִי נִסְחָ אֲבוֹתָיו, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

ומפאת טרדותי הרבות — ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

ד' תריג.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר בהר-בחקתי ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל הפחור היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, ומחמת טרדותי אבוא בשורותים אלו.

אודות שאלתך בענין סדר-דָרְךָ-הלמוד וכו', אין זה הסדר שלי, אלא כתוב בשיחות-ה"ר"ן (סימן עו); וכבר אמרו חכמינו הקדושים (אבות ג'): לא עם הארץ חסיד; מי שלא למד ספרי רבנו ז"ל, חושב שזה הסדר שלי, אבל באמת זה כתוב אצל רבנו ז"ל, שאמר, שכל אחד יכול לזכות להיות בכל חלקי התורה הקדושה. ולכן אם יש לאדם רק שעה אחת, הוא יכול לחלקה: קצת חמש מפרשת השבוע, קצת הלכה, קצת משניות. ואם יתחיל ללמד קצת, יתודע לו, שיש לו שעותים ושלא, כך אמר רבנו ז"ל (שיחות-ה"ר"ן, סימן יז): אם התורה תגלה לך פניה, לא תרצה כבר שום שֶׁכֶר, אלא את התורה בעצמה. רבנו גלה לנו סדר הלמוד כל-כך נפלא, שאפלו שיהיה אדם בור ועם הארץ, אם ילך כפי שיחה זו בשיחות-ה"ר"ן, סימן עו, יכול לסיים את כל התורה בלה: תנ"ך, בבלי, ירושלמי, תוספתא, רמב"ם, טור ושלחן ערוך, וכל המדרשים כולם, זהר ותקונים, כל כתבי האר"י הקדוש והבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, וכל ספרי מוסר וכו', ויגיש כל מיני נעימות.

ובענין למוד הלכה ששאלת, רבנו ז"ל רצה העקר שגלמוד הלכה, ואמר (שיחות-ה"ר"ן, סימן כט), שכל יהודי מִכְרַח ללמד בכל יום הלכה, ובפרט מי שחוזר בתשובה, ההכרח לו ללמד איך להתנהג, כי מספן, אם יקפץ וילמד זהר וכתבי האר"י ז"ל, לפני שידע

אֲשֶׁר ד' תריד בַּנְחַל מה

שְׁצַרְיָכִים לטל יָדִים שְׁחֲרִית, וְאָסוּר לִילֵךְ ד' אַמּוֹת בְּלִי נְטִילַת יָדִים וְכוּ', אִז מָה הוֹעִילוּ חֻמְמִים בְּתַקְנָתָם? ! וְלָכֵן הִזְהִיר רַבְּנּוּ ו"ל בְּיוֹתֵר עַל לְמוּד הַלְכָה, וְאַחַר שְׁלוּמֵד הַלְכָה, יְכוּל לְלַמַּד עוֹד לְמוּדִים.

וּבַעֲגִינֵן הַהֲפָרֵשׁ בֵּין "לְקוּטֵי-תַפְלוֹת" לְהַתְּבוּדוֹת; "לְקוּטֵי-תַפְלוֹת" זֶה דְּבַר אֶחָד, שְׁרַבְּנוּ ו"ל רָצָה שְׁמַכֵּל תּוֹרָה בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" גַּעֲשֶׂה מְזֵה תַפְלָה, וְעַל זֶה חִבֵּר מוֹהַר"ן ו"ל "לְקוּטֵי-תַפְלוֹת". אֲבָל הַתְּבוּדוֹת זֶה הַתַּפְלוֹת שְׁאֵדָם מְדַבֵּר מַעֲצָמוֹ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ, וְזֶה הִנֵּה רָצוֹן רַבְּנוּ ו"ל, שְׁנִדְבַר תְּמִיד אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְנִתְבוּדָה לְפָנָיו, וְאִין "לְקוּטֵי-תַפְלוֹת" מַחְלִיף אֶת הַתְּבוּדוֹת. הַהֲכָרַח לְקַצֵּר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֵךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תריד.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻקֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירֵךְ הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

מִכְתָּבֵךְ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי מְזֵה כַּמָּה שָׁבוּעוֹת, אִךְ מְרַב טְרַדוֹתֵי הַרְּבוּת לֹא הִנֵּה הַפְּנָאִי לְכַתֵּב לָךְ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! עֲלִיךְ לְהִיּוֹת חֲזָק מְאֹד מְאֹד בְּמִקּוֹם שְׁאַתָּה נִמְצָא שָׁם, וְתִזְכֹּר תְּמִיד אֶת אֲשֶׁר שְׁמַעְתָּ אֶצְלָנוּ, בְּאִפְּן שִׁיְהִיָּה לָךְ חֲזוּק גְּדוֹל. כִּי בְּאַמְתָּ, כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עַצְמוֹ לִילֵךְ בְּדֶרֶךְ הַתָּם וְהַפְּשׁוּט שְׁקִבְּלוּ מְרַבְּנוּ ו"ל עוֹד בִּימֵי בְּחֻרוֹתוֹ — הֵן לְהַרְּבוּת בְּשִׁיחָה וּבַתַּפְלָה, וְהֵן בְּשִׁקִּידָה נִפְלְאָה בְּסִדְרֵ-דֶרֶךְ-הַלְמוּד, אֲזִי בְּאִפְּן הַזֶּה יִמְשִׁיךְ כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְזֶה בְּרוּר. וְדְבַר זֶה רָאוּ אֶצְלֵךְ כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוּמָנוּ, שְׁלֹא הִטְעָה אֶת עַצְמוֹ, וּבִימֵי בְּחֻרוֹתוֹ נִצָּל אֶת הַזְּמַן הַיְקָר לְטוֹב, אִז אַחַר חֲתֻנָּתוֹ הִמְשִׁיךְ דְּרָכּוֹ. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַתְּחַדֵּשׁ, וְזָכַר אֶת הַיָּמִים וְהַלִּילוֹת הַנְּעִימִים שֶׁבִּלִּית בְּ"הֵיכַל-הַקִּדְשׁ", וְעַכְשָׁיו

מו אשר ד' תריד בנחל

ראה להמשיך — הן ברבוי שקינה בתורה ובתפלה, והן להרבות בדבור לדבר עם כל מידיעיק מהעצות הנוראות של רבנו ז"ל. ונא ונא אל תחלש דעתך כלל, רק איך שיהא תראה להחזיק מעמד, כי גדול אדוננו ורב להושיע, וראוי לנו לשמח מאד מאד שיש לנו רבי אמת כזה.

ועליך לדעת, כי חסידות ברסלב אינה מצמצמת במקום אחד או אצל אדם אחד, אדרבה, יכול אחד לישב באשדוד, ושם ימצא את רבנו ז"ל, ולא צריך לילך למאה שערים וכו', כי הכל דמיון גדול, דבר רבנו ז"ל הוא דבר רוחני, ועקר דעתו הוא רק בספרו הקדוש, כי פניו, שכלו וחקמתו בתוך הספר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב). ועל-כן עליך להתמיד בספרי רבנו ז"ל, ושם יקא תמצא את דעת רבנו ז"ל. אתה אינך צריך את שום ברנה להיות מקבל אצלו, אתה צריך רק להיות משפיע, לדבר ולגלות עצות רבנו ז"ל בעולם, ובפרטיות בעיר אשדוד, כי לא בתנחם סבב השם יתברך שתגור שם.

ראה להחזיק מעמד, ועוד תזכה לראות נפלאות, העקר חזק ואמץ מאד מאד בכל ענייך, ותהיה תמיד בשמחה עצומה. ותאמין לי, כי בזה העולם יכולים להרגיש ערבות ונעימות כזו, אשר לא יצטרך כבר שום שחר, כי הדבקות בו יתברך זהו השכר הכי טוב ויפה, להדביק נפשו בו יתברך, אשר מלא כל הארץ כבודו, ויכולים למצא אותו בכל מקום שבעולם, כי הוא מקומו של עולם ואין העולם מקומו. ואיש הישראלי שיש לו לב, אין שיה אצלו מקום שימנע אותו ממנו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נו). ועל-כן אל תחלש דעתך כלל, שאתה גר בעיר אשדוד, אדרבה, תעשה שם מגדל אור, ותבנה שם "היכל-הקדש" לקרב רחוקים אליו יתברך. וצריך שתדע, אשר אפלו אם לא מקרבים אלא נפש אחת, גם-כן טוב מאד מאד.

ומה טוב, שתחזק הרבה את האברך ... גרו יאיר, הגר שם בעיר אשדוד, וראוי לך לעשות עמו שעור בספרי רבנו ז"ל, ובניחוד

תתחזקו בכל מיני אפנים שבעולם.

חַמַּדַּת לְבָבִי! זָכֹר זָכֹר אֶת הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, מִצָּאֵת אֶת בֵּית זִוְגָךְ, וַיֵּשׁ לְךָ בַּחֲסָדָיו הַגְּדוֹלִים יְלָדִים בְּרִיאִים, אֲשֶׁר עַל דְּבַר זֶה אַתָּה יְכוֹל לִהְיוֹת רָגִיל לַתֵּן בְּכָל יוֹם וַיּוֹם תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל כָּל הַחֶסֶד שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ. זָכוֹר תִּזְכֹּר אֶת הַמְרִירוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דָּמִים שֶׁסָּבַלְתָּ כָּבֵד בַּחַיִּיךָ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-יָדֶי שֶׁתְּהִיָּה רָגִיל בַּתּוֹדָה וְהוֹדָאָה, תִּזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ עָלֶיךָ הָאֶרֶת הָעוֹלָם הַבָּא, הָאֶרֶת הָאֵינן סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד שִׁיקִּים אֲצִלְךָ (וַיִּקְרָא כו): "וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם וְהִיִּיתִי לָכֶם לְאֱלֹקִים וְאַתֶּם תִּהְיוּ לִי לְעָם", וּפְרַשׁ רַש"י: אֲטִיל עִמָּכֶם בְּגֵן-עֵדֶן כְּאֶחָד מִכֶּם וְכוּ', עַיִן שָׁם; הֵינּוּ כְּשֶׁאֶחָד מִרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הָרִי עוֹשֶׂה אוֹתוֹ לְאֱלֹקִים, כִּי בְּכָל דְּבַר וּמְאֲרַע שֶׁנֶּאֱרַע עִמּוֹ בּוֹרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵן עַל-יָדֶי-זֶה נֶעֱשִׂים לוֹ לְעָם. וְכֵן עַל-יָדֶי שֶׁמְרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הוֹלֵךְ בֵּינֵינוּ וּמְטִיל אֶתָּנוּ, וְאֲנַחְנוּ עוֹשִׂים מִהָעוֹלָם הַזֶּה גֵּן-עֵדֶן מְמֹשׁ, כִּי אֵין לָךְ עוֹד נְעִימוֹת וְעַרְבוֹת מִזֶּה שֶׁאָדָם מְרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן עֲמַד עֲכָשׁוּ וּבְרַח לָךְ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַתִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ אֶת כָּל לִבְךָ וְכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פְּרִטְיוֹת, כִּי אֵין לָךְ טוֹב מִזֶּה.

וְנָא וְנָא אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מְאַחֲרִים, וְאִפְלוּ מְאֵלוּ שְׁקוֹרָאִים אֶת עֲצָמָם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ. וְזָכֹר מַה שֶּׁסָּפַר רַבֵּנוּ ו"ל, שֵׁישׁ שְׁנֵי מִיָּנִי פְּלִטִין, וְשְׁנֵיהֶם דּוֹמִין זֶה לְזֶה, בְּאֶחָד דֶּר מְלָךְ וּבַהֲשֵׁנִי דֶּר עֶבֶד, וְאִפְשָׁר לְטָעוֹת בֵּינֵיהֶם מְאֹד וְכוּ', וְאִיךָ זוֹכִים לְהִבְחִין? עַל-יָדֶי מַצּוֹת פְּדִיוֹן שְׁבוּיִים וְכוּ' (עַיִן בְּסוּף סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת); הֵינּוּ כִּי נִתְקַבְּצִים אֲצֵל אֶחָד אֲנָשִׁים, וּמִזֶּה נֶעֱשֶׂה פְּלִטִין, וְכֵן אֲצֵל הַשְּׁנֵי, וְאִי אִפְשָׁר לְהַפִּיר הֵיכָן הוּא הָאֱמֶת, אֲשֶׁר זֶהוּ כָּל הַבְּלָבוּל בְּעֵתִים הַלְלוּ אֲצִלְנוּ, עַד שֶׁהֵרֵב נִתְרַחֲקִים עַל-יָדֶי-זֶה דִּיקָא, וְכָל אֵלוּ הַנּוֹשְׂאָרִים מְבַלְבְּלִים אֶת הַדַּעַת, וְכָל אֶחָד צוֹעֵק שֶׁאֲצֵלוּ הוּא הָאֱמֶת, וְאִם-כֵּן אֶבֶד מְנוּס וַתִּקְוָה, וּמַה לַּעֲשׂוֹת לְהִתְדַּע הֵיכָן הוּא הָאֱמֶת? אַזִּי נוֹתֵן רַבֵּנוּ ו"ל עֲצָה — פְּדִיוֹן שְׁבוּיִים. וְהִנֵּה כָּל אֶחָד שְׁבוּי אֲצֵל יִצְרוּ הָרַע, וְצָרִיךְ לְפָדוֹת אֶת נַשְׁמָתוֹ מִהִיצָר הָרַע, וְאִיךָ זוֹכִים לְזֶה? עַל-יָדֶי רַבּוּי תְּפִלָּה

מח אָשֶׁר ד' תריד בַּנְחָל

וְרַבּוּי תוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְעַל-כֵּן זֶהוּ הַסִּימָן אִם הוּא בְּפִלְטִין שֶׁל אָמֶת — אִם זוֹכֵה לַחֲטָף שֵׁם הַרְבֵּה תוֹרָה וּתְפִלָּה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, אָזִי בְּיָדוּעַ שֶׁהוּא בְּפִלְטִין שֶׁל אָמֶת, מֵה שְׂאִין בֶּן כְּשֶׁמְבַלֶּה הַזְמַן וְאִינוֹ לּוֹמֵד כְּמוֹ שְׂצָרִיף, אָזִי הַכֹּל דְּמִיּוֹן וְשֶׁקֶר וְכֶזֶב. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן ו'), אֲשֶׁר הֵיטֵר הָרַע נִדְמָה כְּמוֹ אֶחָד שֶׁרָץ עִם יָד סְגוּרָה, וּבְגִי-אָדָם רָצִים אֲחֵרָיו וְחוֹשְׁבִים שֵׁשׁ בְּיָדוֹ מִשֶּׁהוּ, וּלְבִסוּף כְּשִׁפּוֹתַח יָדוֹ, רוֹאִים שְׂמֵאוּמָה אֵין בָּהּ, כְּמוֹ-כֵן הַדְּבָר הַזֶּה נַעֲשֶׂה בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעֶצְמוֹ, יֵשׁ פִּלְטִין וְיֵשׁ פִּלְטִין, וְכָל אֶחָד צוֹעֵק: אָמֶת, אָמֶת, אָמֶת, שֶׁרַק אֶצְלוֹ הוּא הָאָמֶת, וּמַזְה נִתְהַוֶּה כָּל הַמַּהְפָּכָה, אֲשֶׁר כְּבָר רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילָה, כִּי קָמוּ תַרְבוֹת אֲנָשִׁים חֲטָאִים, רְשָׁעִים אַרְוּרִים, וּגְרָמוּ שְׂיִתְרַחֲקוּ נַשְׁמוֹת מִרַבֵּנוּ ו"ל, כִּי אֵף אֶחָד אִינוֹ יָכוֹל לְסַבֵּל מִחֻלְקַת וְכו', וְאִם-כֵּן מֵאֵין גִּדַע אֵיפֹה וְהֵיכָן הִיא הָאָמֶת? וְעַל-כֵּן עָקַר הַעֲצָה הוּא פְדִיוֹן שְׁבוּיִים, הֵינּוּ שְׂצָרִיף לְרֵאוֹת בְּאִיזָה פִּלְטִין פּוֹדִים אֶת נַשְׁמָתוֹ יוֹתֵר מִהַשְׁכָּיָה, אָזִי שֵׁם הוּא הָאָמֶת. וּתְהִלָּה לְאֵל, אֲתָה בְּעֶצְמָךְ יוֹדַע הֵיכָן לּוֹמְדִים יוֹתֵר תוֹרָה, וְהֵיכָן לּוֹמְדִים יוֹתֵר סִפְרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, וְאֵיךְ הַמְּקוֹם שֶׁמְקַיְמִים אֶת עֲצוֹת רַבֵּנוּ ו"ל יוֹתֵר, הֵן בְּחֲצוֹת וְהֵן בְּהַתְּבוּדוֹת, וְאֵז בְּנִדְאֵי תַבִּין וְתִשְׁכִּיל הֵיכָן הִיא הָאָמֶת.

וּכְבָר אֲמַרְתִּי כַּמָּה פְּעָמִים, כִּי אָמַרְתִּי הוּא אוֹתִיּוֹת א' מֵת, אֲהִיָּה מ'ת', כִּי רַק זֶהוּ עָקַר הָאָמֶת. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם מְיֹשֵׁב אֶת עֶצְמוֹ כְּבָר בִּישׁוּב הַדַּעַת הַזֶּה, אָזִי שׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יִבְלָבוֹ, כִּי יוֹסִיף קִדְשָׁה וְדַעַת בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְיַרְבֶּה בְּלִמּוּד הַתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר הִיא חַיִּינוּ וְאֶרֶךְ יַמֵּינוּ.

וְעַל-כֵּן נָא וְנָא הַחֲזֵק בְּמִדַּת הָאָמֶת דִּיקָא וְכַנְ"ל, וּרְאֵה לְתַפְס בְּכָל יוֹם יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת וְיוֹם תְּהִלָּים מְלַבֵּד הַשְּׁעוּרִים שְׁלָךְ, וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָנוּ תָמִיד.

פֹּה אֲנִי שׁוֹלַח לָךְ כַּמָּה טִיפֹס מִהַשְּׁעוּרִים, וְתַכְתֵּב לִי תַכְף-וּמְדֵד כְּשֶׁתִּקְבְּלֵם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

בְּעֵינַי הַשִּׁיחֹת שֶׁהִדְפַסְתָּ — טוֹב וְיָפָה הַדְּבָר, אִף שֶׁבְּכָל שִׁיחָה יְכוּלִים לְהִרְחִיב אֶת הַדְּבָר, כְּמוֹ שֶׁבְּאַמַּת הַיְתָה אֲרִיכוֹת גְּדוּלָה בְּכָל שִׁיחָה, אִךְ כָּבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים בְּמַסְכַּת עֲרִיּוֹת, שֶׁכָּל אֶחָד הַעֵיד כְּפִי שֶׁשָּׁמַע וְרָאָה בְּעֵצְמוֹ. וְדָבָר זֶה טוֹב מְאֹד, כִּי הַאֲמַת הוּא אֲהוּב מֵהַכֵּל. וְכֵן הָעֶקֶר לְכַתִּיבָה כְּפִי שֶׁשׁוֹמֵעַ בְּעֵצְמוֹ אוֹ רוֹאֶה בְּעֵצְמוֹ, כִּי כָּל אֶחָד רוֹאֶה וְשׁוֹמֵעַ בְּאִפְּן אַחֵר, כְּפִי הֶקְנַתוֹ, וְצָרִיכִים לְהִשְׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִגְזִים כְּלָל, רַק מֵה שֶׁרָאוּ וְשָׁמְעוּ וְכוּ', כִּי יָבוֹא הַיּוֹם וְיִהְיֶה יָקָר מְאֹד מְאֹד בְּעוֹלָם כָּל שִׁיחָה וְשִׁיחָה שֶׁשָּׁמְעוּ וְרָאוּ וְכוּ'. אִךְ מִדֵּי עוֹבְרֵי עֲלֵיהֶם רְאִיתִי לְתַקֵּן רַק בְּשָׁנֵי מְקוֹמוֹת: בְּשִׁיחָה ד' כְּתַבְתָּ "בְּיוֹם א' תַּמּוּז תש"מ לְמַד בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, תוֹרָה ס"ג, חֶלֶק א'", זוּהֵי טְעוּת, וְכֵן צָרִיךְ לְכַתֵּב: "בְּיוֹם א' לְסֵדֶר מִטּוֹת-מִסְעֵי תש"מ, לְמַד בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, תוֹרָה ס"ז, חֶלֶק ב'"; וּבְשִׁיחָה י"ג כְּתַבְתָּ אַחֲרֵי-רָאשֵׁי תְבוּת: אֵין חֲיוּב וְאֵין רַחוּק מִיְמֵי קֶדֶם וְכוּ', וְזוּהֵי טְעוּת, וְכֵן צָרִיךְ לְכַתֵּב: רָאשֵׁי תְבוּת אֵין חֲיוּב וְאֵין רַחוּק מִיְמֵי קֶדֶם, שְׁלֹא יוּכַל לְהִתְקַדֵּם. (אֲגַב גְּזַפְרָתִי הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב מֵה קָרָה אֲזִי כְּשֶׁהֲלַכְתִּי לְבֵית מִדְרָשְׁנוּ בְּלֵיל רְבִיעֵי לְלַמֵּד בְּרַבִּים, כְּנֵהוּג אֲצִלְנוּ זֶה שְׁנַיִם רְבוּת, וְעַל הַדֶּרֶךְ הֲלַכְתִּי אֲזִי לְבַד וְהִתְבוֹדְדַתִּי, וּפְתָאם נִגַּשׁ אֵלַי אֶחָד וְכוּ', וְהִתְחִיל לְסַפֵּר לִי בְּיֵאוּשׁ עֲצוּם, וְאָמַר: "לִי אֵין כְּבֵר שׁוּם תְּקֻנָּה, כִּי זֶה יְמֵים וְשָׁנִים אֲנִי חוּטָא בְּעֵבְרוֹת וְשָׁקוּעַ בִּיגוּנִים" וְכוּ', וְגַם בְּשִׁבּוּעַ זֶה עֵבֶר, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, עַל עֵבְרוֹת הַכִּי תְמוֹרוֹת, וְאֵין לוֹ כְּבֵר שׁוּם תְּקֻנָּה וְתְקֻנָּה לְשׁוֹב, וְאֲנִי הִסְתַּפַּלְתִּי עֲלָיו בְּעֵינַיִם שֶׁל רַחֲמָנוּת, וּבְקִשְׁתִּי בְּאִפְּן שֶׁל הִסְתַּרְהָ, אִיךְ יְכוּלִים לְעֹזֵר לְנַפְשׁ זוֹ הַחוּטָא. וּפְתָאם עֲנָה הִלָּה וְאָמַר: "רָאוּ, כְּזֹאת אֲדַע, שֶׁיֵּשׁ לִי עוֹד תְּקֻנָּה וְתַקּוּן, וְדַבְרֵי רַבְּנֵינוּ ו"ל סוּבְבִים גַּם עֲלַי, אִם כְּשֶׁנִּבְוֵא לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ, וְאֲזִי אֶפְתַּח לְכֶם אֶת הַלִּקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וּבְמִקּוֹם שֶׁאַרְאֶה לְכֶם תִּתְחִילוּ לְלַמֵּד, וּבִפְסוּק הַרְאִישׁוֹן תִּמְצָאוּ בְּעֵבְרֵי הַתְּחִזְקוֹת, וְאֲזִי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁרַבְּנֵינוּ ו"ל מְכוּן גַּם עֲלַי". וְתַכְף-וּמִיד הִסְכַּמְתִּי, וּבֵין כֵּן עַל הַדֶּרֶךְ הִתְלַקְטוּ עוֹד כְּמֵה בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים לְלֶכֶת אֶל הַשְּׁעוֹר, וְנִפְסַק הַדְּבָר עִם הַנַּ"ל, וּבְכוּאֵי אֶל בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, פִּתַּח הִלָּה אֶת הַלִּקוּטֵי-מוֹהַר"ן, תוֹרָה כ"א, וְהִתְחַלְתִּי

תִּכְּף־וּמְיָד בַּפְּסוּק (תהלים קלט): "אָחֹר וְקִדְּם צִרְתָּנִי", וְתִכְּף־וּמְיָד הָאִיר לִפְנֵי עֵינַי בְּאוֹתִיּוֹת מְאִירוֹת אֶחָוִיר' רֵאשִׁי תְּבוֹת: אֵינן חִיב וְאֵין רִחּוּק, וְקִדְּם — שְׁלֹא יוּכַל לְהִתְקַדֵּם, כִּי רַק בְּשִׁבִיל זֶה צִרְתָּנִי, בְּרָא וְיָצַר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֶת הָאָדָם, שְׂיַעֲבֹר עָלָיו מֵה שְׂיַעֲבֹר, וְהֵאָרְכְּתִי בְּשִׂיחָה אַרְבָּה מֵעַנְנֵן זֶה, וְהֵנַל נִתְּפַעֵל כָּל־כֶּף עַד שְׁזָלְגוּ עֵינָיו דְּמַעוֹת, וְשׁוּם בְּרִיָּה לֹא יִדְעָה וְלֹא הִרְגִּישָׁה מֵה קוֹרָה כָּאֵן — רַק הֵנַל, אִף שֶׁהִיָּה אֲזוֹ קְבוּץ גְּדוֹל שֶׁל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ — בַּחוּרִים וְאֶבְרָכִים, וְאַחֲר־כֶּף בְּדֶרֶךְ חֲזָרָה, עֲנָה וְאָמַר לִי: "אֶלְמָלֵא לֹא נִבְרָאתֶם רַק בְּשִׁבִילִי — הִיָּה כְּדָאִי, כָּל־כֶּף הִחְיִיתֶם אוֹתִי", וּמֵאֲז נַעֲשֶׂה בַעַל תְּשׁוּבָה גְּדוֹל).

וּשְׁאָר הַשִּׁיחוֹת כְּתִבְתָּ כְּמוֹ שֶׁכְּתִבְתָּ, וְהִבְנַת וְשִׁמְעַת וְרֵאִית וְכוּ', נוֹטֵב הַדְּבָר מְאֹד מְאֹד. וְאֵנִי חוֹשֵׁב שְׁגַם אֶתְּהָ הֵייתָ אֲזוֹ בְּשַׁעוֹר, וַיִּשׁ לְךָ טֵיִפּ מְזֵה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ד' תרטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר־בְּחֻקֵי ה'חֲשֵׁמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הָאֶבְרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח וְנִצָּחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ כָּבֵר קִבְּלֹתִי כַּמָּה פְּעָמִים, וְלֹא הִיָּה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

מֵה אָמַר לְךָ! רֵאוּי לְךָ לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד, שְׁאַחַר כָּל מֵה שְׂעֵבֵר עָלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ, אֶתְּהָ זוֹכָה לְגוֹר בְּאַרְצֵן יִשְׂרָאֵל, וְאַתְּהָ כְּבֹר אֶבְרָךְ, בְּזֵה רֵאוּי לְהַחְיֹת עֲצָמְךָ. וְהַעֲקֹר שְׁאַתְּהָ זוֹכָה לִידַע מִרְבֵּי אֵמֶת כְּזֵה, רַבִּי רַחֲמָן כְּזֵה. וְעַל־כֵּן רֵאָה לְגִרְשׁ מִמֶּךָ כָּל מִינֵי עֲצָבוֹן וְדַכְּאוֹן, וְרֵאָה לְהִיּוֹת תְּמִיד רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְתִרְגָּל אֶת עֲצָמְךָ לְשִׁמְעַת כְּלֵי זְמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אֲשֶׁר הוּא יְסוּד גְּדוֹל בִּיְהוּדוֹת,

כי מצות השמחה עולה על כל המצוות, כי מצנה שהיא בשמחה, אזי מגלה את פנימיות לבבו שפונתו רצונה. ורבנו ז"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ה'), שעל-ידי שמחת המצוות זוכה לראית אספקלריה המאירה, שזוכה לראות את השכינה ממש. וכן אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כד), שעל-ידי שמחת המצוות זוכים להשיג את עצם האצילות, שהוא למעלה מנפשין, רוחין ונשמתין. ועל-כן עשה כל מיני פעולות שבעולם להיות תמיד בשמחה עצומה. וכן ראה לשמר על בריאות גופה, ותאכל ותשתה דיקא. ואמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שמחה, סימן ג'): ברבות השמחה — נתחזק כח השכלי, והמאכל והמשתה הם סבה גדולה לשמחת הלב, ולהרחיק את העצבות והדאגות, עין שם. ועל-ידי רבוי השמחה יתרחב לבה, ותוכל לפרש את כל שיחתה אליו יתברך, כל מה שעובר עליה וכו'. וכן ראה שיהיה רק שלום ואהבה בביתה, ולעולם אל תהיה בכעס ובקפידה, חס ושלום, כי כששלום ושמחה בבית, אזי השכינה בבית, וכשהשכינה בבית, אזי יש שם ברכה וישועה והצלחה. מה טוב אם תלמד בכל יום הרבה "עין יעקב" עם פרוש אידיש, באופן שתבין כי למוד אגדה מושף הלב אליו יתברך, ומדי פעם בפעם ראה להיות אצל שריד מקדשנו, שער השמים, ושם תפרש את כל שיחתה וכל מה שעובר עליה בתמימות ובפשיטות גמורה, כאשר ידבר איש אל רעהו.

ובכלל, עליך להרגיל את עצמך לילך בדרך זו, כי התפלה היא היא הפתח להכנס אליו יתברך, ועל-ידי שמדברים אליו יתברך, מורידים אכן כבדה מהלב, ובפרטיות אתה, אחי, שכבר עבר עליך בחיים מה שעבר, ואין לך למי לספר את זה, עליך להרגיל את עצמך לדבר רק עמו יתברך, אשר הוא שומע כל דבור ודבור שלך. עליך לדעת, כי רבנו ז"ל מוריד את הרחמנות של השם יתברך אלינו, ועלינו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו אשר בנחל שם גורלנו.

ומחמת הטרדות עכשו אקצר.

הדורש שלומך...

ד' תרטז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהר-בחקתי ה'תשמ"ב.

שלום להבחור ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

פה תקבל מכתב להקונסול כמו שבקשת, והשם יתברך יצליח
ברכה.

העקר אל תבטח בבן-אדם שאין לו' תשועה, הוא בעצמו אינו
יכול לעזור לעצמו, ומכל שכן איך יעזור לאחרים. ראה רק לבקש
את השם יתברך, כי רק הוא יכול לעזור לך שתזכה לבוא לכאן,
וראה לומר שמות הצדיקים. והשם יתברך יעשה עמך נסים
ונפלאות, שתזכה להוציא מהכח אל הפעל ולבוא לכאן.

הדורש שלומך...

אנשי שלומנו אומרים: כשאדם מוסר את עצמו רק אליו
יתברך, בנקל שתבוא אליו ישועתו, מה שאין כן כשמוסר עצמו
לידי בשר ודם, אז מסתבך בצרות.

ד' תריז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהר-בחקתי ה'תשמ"ב.

שלום להבחור ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי בתוך מכתב חברה, אך לא היה לי
הפנאי להשיבך.

העקר ראה לחזק את עצמך, להתפלל את התפלות הקבועות:
שחרית, מנחה, מעריב, חצות, ברכת-המזון, מתוך הסדור ד'קא,
והרגל את עצמך לדבר הרבה עמו יתברך בתמימות ובכשיטות

אָשֶׁר ד' תריח בנחל נג

גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וְאֵל תַּחֲסֹר שׁוּם מִזְמוֹר אוֹ בְּרָכָה מִהַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת, כִּי הַכֹּל מֵיֶסֶד עַל סֵדֶר הָעוֹלָמוֹת, וּכְשֶׁמִּחֲסֹר, חֵס וְשָׁלוֹם, הוּא מְקַצֵּץ בְּנִטְיָעוֹת, וְעֲנָשׁוֹ גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד. וְאִם הָיָה הָאָדָם יוֹדֵעַ מַעֲלַת הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת, הָיָה נֹזֶהר בָּהֶן מְאֹד מְאֹד, וְהָיָה מִתְּפַלֵּל לְאֵט וּמְקַשֵּׁר מִחֲשַׁבְתּוֹ אֶל דְּבוּרָיו, אֲשֶׁר זֶהוּ עֶקֶר כְּוָנוֹת הַתְּפִלָּה.

וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תִּזְכָּה לַחֲטֹף בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּדִרְךָ אֲמִירָה בְּעֵלְמָא, וְכֵן לֹאֲמַר בְּכָל יוֹם וְיוֹם תְּהִלִּים, בְּאֶפֶן שְׁבָכָל שְׁבוּעַ תִּזְכָּה לְסִיִּים אֶת הַתְּהִלִּים, וּבְכָל חֹדֶשׁ תִּזְכָּה לְסִיִּים אֶת כָּל שְׁשֵׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה.

וְאֵנִי זְכִיתִי לְהַפִּיר אֶת זְקֻנְךָ, הַרְבַּ הַחֲסִיד ר' שְׁמוּאֵל הוֹרְכֵיץ ז"ל, שֶׁהָיָה אִישׁ קְדוֹשׁ וְנוֹרָא מְאֹד, דְּבוּק תְּמִיד בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהָיָה מִתְּנַהֵג כֵּן, הַתְּפִלוֹת שְׁלוֹ הָיוּ בְּדַבְּקוֹת וּלְאֵט לְאֵט, וְסִיִּים שְׁשֵׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה בְּכָל חֹדֶשׁ, וְהַרְבָּה בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת. וְעַל־כֵּן רָאָה לֹאֲמַר: 'מִתִּי נִגְיָעוּ מַעֲשֵׂי לְמַעֲשֵׂה אֲבוֹתַי'. וְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ יִצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד — אִם תִּצְיִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

מוֹהַרְנ"ת ז"ל אָמַר: אֵיפֹה שְׁאֲנִי רוֹאָה חֲסָרוֹן — אוֹ שְׁלֵא הָיְתָה לִי הַתְּבוּדוֹת עַל זֶה, אוֹ שְׁעַדִּין לֹא הִרְבִּיתִי בְּהַתְּבוּדוֹת עַל זֶה.

ד' תריח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר־בְּחֻקְתִּי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

מְכַתְּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי כְּכָר כְּמָה פְּעָמִים.

מָה אָמַר לְךָ! כָּלֶךְ כְּכָר מִהִילְדוֹת וְהַקְּטָנוֹת, וְחֹזֵר בְּךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

ואודות שאֵתה רוצה לדבר בקסטה כל ענייניך, ולשלח את זה אלי בכל פעם, לדעתי זו שטות, ראה יותר טוב לדבר עמו יתברך, אשר הקסטה הרוחנית לעולם לא תקרע ולא תמחק, כי כל דבור ודבור שאדם מדבר עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, כי הוא כלי להמשכת זיו שכונת עזו יתברך. ואם היה האדם זוכה לידיע או להאמין על-כל-פנים מה שנגעשה למעלה מכל דבור ודבור שהוא מדבר אליו יתברך, היה מתמיד בדבר זה מאד מאד, וכל היום לרבות הלילה כל ית שיהיה לו פנאי, היה מדבר ומשיח עמו יתברך, ומכל שכן שיהיה נזהר בדבוריו מאד מאד, מה לדבר ומה לא לדבר, ועל-כן יותר טוב שתדבר עמו יתברך בקסטה הרוחנית, ועל-ידי-זה יזדכך מחך.

עליך להשתדל להיות מישב במקום אחד, ולא לרוץ פעם לירושלים, ופעם למרון, ופעם בעזה, ופעם באשקלון, ופעם בחברון וכו' וכו', כל זה בא ונשתלשל מקטנות המחין וקללת קנין, רחמנא לצלן, "נע ונד תהיה בארץ" (בראשית ד, יד), ומרים ומרורים לו החיים. רבנו ז"ל גלה לנו, שאיש הישראלי שלבו בוער לו אליו יתברך, אין שיף אצלו מקום, כי הוא יתברך מקומו של עולם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נו); ואין לה עוד דמיון יותר גדול מחפוש מקום וכו', כי באמת מי שמכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, מוצא אותו יתברך בכל מקום. ותהלה לאל, היום בכל בית-הכנסת ובית-המדרש יש מקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך, ועל-כן באיזה בית-הכנסת או בית-המדרש שרק יפנס, יכול שם לישב וללמוד שעוריו, ומה שיף להתבלבל מאיזה מקום?! וכמו-כן איפה שרק נמצאים, יכולים לפתח את הפה לדבר עמו יתברך, לא צריכים לנסע עם טנדר או כלי רכב אחר וכו'. בודאי מה טוב ומה נעים למצא מקום פנוי שאין שם בני-אדם, כגון בשדה או ביער וכו', אבל כשאי אפשר מאיזו סבה שלא תהיה, אין האדם פטור מזה, כי השם יתברך מלא כל הארץ כבודו, ויכולים למצא אותו יתברך בכל מקום.

על-כן פלך מהקטנות וההבל, וחוסה על ימי נעורייך, כי אם לא, אזי מרה תהיה לה באחרונה. ורואים, אשר כל אלו שהרגילו

אָשֶׁר ד' תריט בְּנַחֵל נה

אַת עֲצָמָם בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מְקַטְנוּתָם — הַצְּלִיחוּ מְאֹד מְאֹד. וּמוֹהֲרַנְיָתָ ו"ל רְצָה מְאֹד מְאֹד שְׂיִדְבְּרוּ מֵהַתְּכָלִית עִם בַּחוּרִים צְעִירִים, שְׂאֵז בְּנִקְל לָהֶם לְהִתְקַרֵּב, כִּי עֲדִין שׁוֹמְעִים אֶת קוֹל הַקְּרִיאָה שְׁלֹמְעֵלָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רו); וְכֵן הֵיִתָּה דְרָכוֹ לְדַבֵּר עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים. וּפְעַם דְּבַר הַרְבֵּה עִם יֶלֶד, וְנִכְנָס אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ אֲלֵיו, וְרָאָה אֶת זֹאת, וְהִתְפַּלֵּא מְאֹד מְאֹד — אֵיךְ יִבְלֶה אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּדַבּוּר עִם יֶלֶד צְעִיר? ! וְכִשְׂיִצֵּא הַיֶּלֶד, שְׂאֵל אוֹתוֹ — הֵיִתְכֵן שְׂיִבְלֶה אֶת הַזְּמַן עִם יֶלֶד? וְהַשִּׁיב וּמוֹהֲרַנְיָתָ ו"ל (עִם נִגּוּן הַתְּעוּרֹרוֹת): אֵט אִיז עֵר אַ יוֹנְגֵל, אֵט אִיז עֵר אַ בַּחוּר, אֵט אִיז עֵר אַ יוֹנְגֵרְמָאן, אֵט אִיז עֵר אַן עֶלְטֵרְעֵר אִיד, און אֵט טְרָאָגט מֵעַן אִים שׁוִין, און דו זאָגְסט עִם אִיז אַ שְׂאָד דִּי צִיִּטֵּא? ! וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

רָאָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת חֵק וְלֹא יַעֲבֹר. רַבְּנוּ ו"ל צָוָה לְכַמֵּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, וְאַמְרוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שְׂכַדָּאֵי לְתַחַב אֶת הָרֹאשׁ בֵּינֵיהֶם, וְלֵהִיּוֹת גַּם-כֵּן מֵאוֹתָם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ.

ד' תריט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר בְּהַר-בְּחֻקֵּי ה'תש"ב.

שְׁלוֹם שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר, הָאֲבֵרֶךְ ... גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מְכַתְּבֶךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי מְזֵה זְמַן רַב, אֵיךְ מֵרַב טְרִדוֹתִי לֹא הֵיָה הַפְּנָאֵי לְהַשִּׁיבֶךָ.

(א) הֵנָּה הוּא יֶלֶד, הֵנָּה הוּא בַּחוּר, הֵנָּה הוּא אֲבֵרֶךְ הֵנָּה הוּא זָקֵן, וְהֵנָּה כְּכֹר מוֹלִיכִים אוֹתוֹ (הֵינּוּ שְׁנֵפֶטֶר), וְאַתָּה אוֹמֵר חֲבַל עַל הַזְּמַן? !

הַעֲקֹר רָאָה לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל הַבְּרִיאוֹת, כִּי יֵשׁ דְּבוּר מֵהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע: כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה חוּר קָטָן בְּהַגּוּף, נַעֲשֶׂה חוּר גָּדוֹל בְּהַנְשָׂמָה. כִּי כְּשֶׁנִּחַלְשׁ גּוּפוֹ, אֲזִי אֵי אֶפְשָׁר לוֹ כִּכְר לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, וְנַעֲשֶׂה חוּר גָּדוֹל לְהַנְשָׂמָה. וּבִאֲמַת אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (עֵיִן לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח'): כְּשֵׁם שֵׁיִשׁ מְזוֹנָא דְּגוּפָא יֵשׁ מְזוֹנָא דְּנִשְׁמָתָא, וּבִאֲמַת צְרִיכִים שְׁנִיְהֵם, הֵינּוּ גּוּף חֲזָק לְאֶכֶל בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְנִשְׁמָה חֲזָקָה לְלַמֵּד וּלְקַיֵּם מִצְוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם.

וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים שֶׁתִּרְאֶה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם וַיּוֹם סַעֲדָה שְׁלֵמָה: מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מִדְּרָשׁ, מִלְּבַד שְׂאָר הַשְּׁעוּרִים שְׁלָף בְּשִׁלְחָן עָרוּף וּבִסְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וּבִזְהַר וּבַתְּקוּנִים, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּפָה בְּלִבְד מוֹעֵלֶת לְהַנְשָׂמָה, וּמַעוֹרֶרֶת מְאֹד מְאֹד.

נָא וְנָא לֹא לְדָאג וְלֹא לְלָכַת בְּקִטְנוֹת הַמַּחֲזִין, וְכֵן שְׁמַר אֵת עֲצָמָךְ מִחֻבוֹת, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל זֶה מְאֹד מְאֹד — לֹא לִהְיוֹת בְּעַל חוֹב.

הַעֲקֹר רָאָה לְהַכְנִים אֵת עֲצָמָךְ אֶל תּוֹף הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְתַמִּיד תִּצְיַר בְּדַעְתְּךָ, אֵיךְ שְׁמֵלֵא כָּל הָאֲרִץ כְּבוֹדוֹ, וְהַכֵּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְאֵתָה עוֹמֵד בְּאֲמֻצַּע הָאוֹר. וְאֵל כָּל זֶה תִּזְכֶּה רַק עַל-יְדֵי רַבּוּי שְׂמִחָה, כִּי כָּפִי שְׂאֲדָם שְׂמִחָה, כְּמוֹ-כֵן נִתְרַחֵב לוֹ הַמַּחַ וְהֵלֵב לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל בְּמִשְׁכָּלוֹת. וְאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי צָרִיךְ לְהִגִּיעַ אֶל מִדְרַגַּת הַבְּטוּל אֶל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד שֶׁלֹּא יֵדַע מָה לַעֲשׂוֹת לְמַעַנּוֹ יִתְבָּרַךְ. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (עֵיִן חַיִּי-מוֹהַר"ן, אוֹת עֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ): עַל-יְדֵי אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְכִסּוּפִין וְכָלוֹת הַנֶּפֶשׁ, זוֹכֶה עַד שֶׁיִּצְעַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ: רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, קָשֶׁר אֵת נִשְׁמָתִי בְּגוּפִי, שְׁלֹא יִפְרַח לַחוּץ, עֵיִן שָׁם.

מָה אָמַר לָךְ! עֲלִינוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֵלְקֵנוּ, "אֲשֶׁר בַּנְחַל" שֵׁם גּוֹרְלָנוּ, וְאֵין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עֲלֵינוּ, חַס וְשָׁלוֹם, וּמָה גַם שְׁעוֹד אָנוּ זוֹכִים לְהַדְּפִיסוֹ וְלְהַפִּיצוֹ בֵּין כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ רְאוּי לְהַחֲיוֹת אֵת עֲצָמָנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּיוֹתֵר בְּלִמּוּד גְּמֵרָא, שֶׁהוּא מְסַגֵּל מְאֹד מְאֹד, וְאֶפְלוּ אַמִּירַת גְּמֵרָא מְסַגֵּלַת כְּאַמִּירַת זֶהר וְזֶה בְּרוּר.

ד' תּוֹרַח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר בְּהַר-בְּחֻקֵּי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהִתְמַן ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְגִצְחַ נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבֵיךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, וּבְעֵתִים הִלְלוּ קִשְׁיָה עָלַי הַכְּתִיבָה, כִּי אֲנִי חָיֵב לְהַשִּׁיב לְיוֹתֵר מִחֲמַשׁ-מְאוֹת מְכַתְּבִים כְּכֹר עַד עַכְשָׁו, וּמְרַבּוּי הַמְּכַתְּבִים אֲנִי מִתְרַשֵּׁל בְּזֶה מְאֹד מְאֹד.

בְּיוֹתֵר נִגַע אֶל לְבִי מְכַתְּבֵיךָ הָאֲחֵרוֹן, שֶׁבּוּ אֶתָּה שׁוֹפֵף אֶת כָּל חֲמַתְךָ וְכו'.

מָה אָמַר לְךָ! אָסוּר לְהִמְשִׁיךְ עֲצָמוֹ כָּל-כַּף אֶל הַצַּעַר. אֲדַרְבֵּה, רַבְּנֵינוּ וְ"ל גְּלָה לְנוּ אֶת הַסּוּד הַנִּפְלָא עַל-פִּי הַפְּסוּק (תְּהִלִּים ד, ב): "בְּצַר הַרְחַבְתָּ לִּי", שֶׁצָּרִיכִים לְמַצֵּא הַרְחֻבּוֹת בְּתוֹף הַצָּרוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצ"ה). מָה יַעֲשׂוּ בַחֲוָרִים אֲשֶׁר עוֹבֵר עֲלֵיהֶם הַרְבֵּה הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְעַדִּין אֵין לָהֶם אֶפְלוּ מְרָאָה מְקוֹם שֶׁל מְצִיאַת הַזּוּג, וְאֶתָּה בְּרוּף הַשֵּׁם, כְּכֹר מְצִאָתְךָ אֶת בֵּית זוּגְךָ עַל-כָּל-פְּנִים. וְאִם כִּי נִדְמָה לְךָ, שֶׁאֶתָּה הַגְּרוּעַ שֶׁבְּגְרוּעִים וְכו', וְעָלֶיךָ עוֹבְרִים דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר אֵינָם עוֹבְרִים עַל אַחֲרִים כָּלֵל וְכו', עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הַנְּסִיווֹת רַבִּים מְאֹד מְאֹד, וְהַמְרִירוֹת עוֹבְרֹת עַל בַּחֲוָרִים הַרְבֵּה הַרְבֵּה יוֹתֵר מִמֶּךָ, וּמִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֶתָּה יְכוֹל לְשַׁעַר קֶצֶת מִהַ שֶׁעוֹבֵר עַל אַחֲרִים, וְאֵין לָהֶם לְפָנַי מִי לְסַפֵּר זֹאת, וְאֵין לָהֶם שׁוֹם סֵפֶר שֶׁיִּדְבֵּר מְזֶה, לוֹלֵא שֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עוֹרְנִי וְזָנִי לְהִיּוֹת שְׁלִיחַ מְצֻנָּה עַל דְּבַר זֶה. חֲסֵדֵי הַשֵּׁם, אֲנִי נוֹלְדֹתִי בְּסִפְרֵי "חֲסֵד שְׁבִיסוּד", וּמֵאֵת ה' הִיָּתָה זֹאת, לְמַצֵּא רַק אֶת הַחֲסֵד לְכָל אֵלוֹ שֶׁקְּלָקְלוּ בִּיסוּד, אֲשֶׁר מְמַשׁ אֵין שׁוֹם בְּרִיָּה וְאֵף אֶחָד

בעולם שיעסק בזה או שיכתב מזה, ומכל שפן אין מי שידפוס בזה. וכודאי לא בחנם לקח את עצמו הסמ"ך-מ"ם כל-כף עלי, אך מה לעשות? כף סבב השם יתברך, שזה יותר משבע-עשרה שנים שמסתובבים בביתי בחורים ואברכים, וכל אחד מספר לי עניניו, ואמרתי לעצמי להשליך נפשי מנגד, ולחפש ולמצא להם תרופה בספרי רבנו ז"ל, אשר בודאי כבר הכין לנו מעינות הישועה רבנו ז"ל ותלמידו הקדוש מוהרנ"ת ז"ל, ובחסדי השם יתברך, רבים רבים זכיתי להשיב מהעון המר הזה, ולהוציאם מחשך וצלמות אל אור גדול וחיים נצחיים. יזכני השם יתברך לעסק בזה כל ימי חיי. (ואתה תהיה בעזרי, להדפיס את הספרים אחר חתנתך, שתזכר היטב היטב מה שעבר עליך בימי בחרותך ולא תשכח, כמו שרוב רבא דרבא בני הנעורים, כשמר להם — הם באים אלי ועוזרים לי, ואחר-כך זורקים אבנים גדולות).

על-כל-פנים איך שהוא, צריך להתחזק מאד מאד בכל מיני אפנים, ולא לקרות תגר על הקדוש-ברוך-הוא, כי השם יתברך מלא חסד, מלא רחמים, ובפטריות עליך, שזכה אותך כבר בבת זוג, עליך לתן לו תמיד תודה והודאה. ובשבת שעברה עמדנו על הדקדוק מה שכתוב (ויקרא כד) "ואל בני ישראל תדבר לאמר איש איש כי יקלל אלקיו ונשא חטאו", מהו הלשון "אלקיו", הלא היה צריך לכתב: "כי יקלל את 'אלקים'", מהו דוקא את 'אלקיו' בלשון יחיד? והסברנו, כי באמת הקדוש-ברוך-הוא אין סוף ומלא רחמים רבים, רחמים נפלאים, ומנהיג את עולמו בהשגחה נפלאה בחשבון צדק, ומאתו לא תצא הרעות, כי הוא אור פשוט (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו), והציור הוא כפי זכוך וברור המוח וכו', עין שם; הינו מי שזוכה לקדשת וטהרת הברית, אזי המחין שלו בשלמות, אזי מציר את האור לטוב, ורואה רק את רחמנותו יתברך וחסדו וטובו, ומי שמקלקל את בריתו, אזי מציר להפוך. ומוכא בספר-המדות (אות קללה): אדם הרגיל בקללות הוא מעולם התהו. וכן להפוך — הרגיל בכרכה — הוא מעולם התקון, עין שם; נמצא, מי שמקלקל בברית — מחו מקלקל, רחמנא לצלן, והוא שרוי

אָשֶׁר ד' תּוֹכַח בְּנַחֵל נט

בְּעוֹלָם הַתְּהוֹ, וּפְרָשׁ רַש"י: תְּהוֹ בְּהוֹ — לְשׁוֹן רִיקוּת, הֵינּוּ שְׂאִינוּ מוֹצֵא אֶת הָאֱלֹקוֹת שְׁבַעֵוֹלָם, וְאָז הוּא תְּמִיד מְקַלֵּל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וְזֶה "וְאִישׁ כִּי יִקְלַל אֶת אֱלֹהֵי" דִּיקָא, כִּי בְּאַמַּת הָאֱלֹקִים הוּא מְלַךְ קָיָם, וְכֵלּוּ טוֹב, כֵּלּוּ רַחֲמִים, כֵּלּוּ בְּרָכָה, כֵּלּוּ חֶסֶד, מֵה שְׂאִין בֶּן הוּא פָּגַם בְּבְרִית, עַל-כֵּן עוֹלָם חֲשׂוֹף בְּעֵדוֹ, וְנִדְמָה לוֹ שְׂאֵלְקֵי הוּא הוֹלֵךְ בְּאַכְזְרִיּוֹת וְשׁוֹנָא אוֹתוֹ, וְאִינוּ צָרִיךְ אוֹתוֹ, וְעַל-כֵּן תְּפַס לְשׁוֹן 'אֱלֹהֵי', רַק כְּפִי דְמִיוֹנוֹת שְׁמַדְמָה בְּדַעְתּוֹ אֶת הָאֱלֹקִים, וּבְאַמַּת הַכֹּל לְכָל דְּמִיוֹן גְּדוֹל, כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָב הַרַחֲמִים וְחַפֵּץ חֶסֶד, וּמְרַבֵּה לְהִיטִיב, וְחוֹמֵל עַל מַעֲשָׂיו, וּמְלֵא רַחֲמָנוּת וְרַחֲמִים רַבִּים, וְאִינוּ חַפֵּץ לְהַעֲנִישׁ אֶת הָאָדָם, אֲלֵא רוֹצֵה שְׁיָשׁוּבוּ אֵלָיו, וְהוּא יִמְחַל לָהֶם. וּבְפִרְטִיּוֹת כָּל אֱלוֹ שְׁקֵלְקֵלוֹ בְּבְרִית, בְּנִדְאֵי הַרַחֲמָנוּת גְּדוֹלָה עֲלֵיהֶם מְאֹד מְאֹד, כִּי מֵאַחַר שְׁקֵלְקֵלוֹ בְּבְרִית, אֲזִי מַחֵם פָּגוּם מְאֹד, וְאִינָם זוֹכִים לְצִיֵּר אֶת הָאוֹר לְטוֹבָה, וְנִדְמָה לָהֶם הַהַפּוּךְ מֵהַאֲמַת, כְּאֵלוֹ אֱלֹקִים הוּא דִּין וְאַכְזְרִיּוֹת, חַס וְשְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן מְקַלְלִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן. וּבְאַמַּת זֶה רַק 'אֱלֹהֵי', כְּפִי שְׂצִיֵּר בְּדַעְתּוֹ הַפְּגוּמָה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת רְגִיל לְתַן תּוֹרָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שְׁעָשָׂה עִמָּךְ כְּכָר עַד עַכְשָׁו, וּבְנִדְאֵי לֹא יַעֲזוּב אוֹתְךָ, הוּא מְשִׁתַּוְּקֵךְ אֶל דְּבוּרֵיךְ שְׂאֵתָה תְּדַבֵּר עִמוֹ, וְתַסְפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבָבְךָ, וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיךְ בְּפִרְטֵי פְּרִטִיּוֹת.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — רְאֵה לְלַמַּד כָּל יוֹם יוֹם עַד שְׁתַּחַחְתָּן הַתּוֹרָה פ"ו בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', וְתַעֲשֶׂה בְּעֶצְמְךָ תְּפִלָּה עַל תּוֹרָה זוֹ, בְּכָל יוֹם יוֹם תְּפִלָּה חֲדָשָׁה, הֵינּוּ שְׁתַּחֲדֵשׁ מִדַּעְתְּךָ אִיזוֹ תְּפִלָּה בְּלִשׁוֹן-הַקְּדוֹשׁ, וְתֹאמַר: "יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ ה' אֱלֹהֵי וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתַי" וְכוּ' וְכוּ', בְּכָל יוֹם יוֹם תְּפִלָּה חֲדָשָׁה עַל תּוֹרָה זוֹ, כִּי מִחַמַּת פָּגַם הַבְּרִית, לְפַעֲמִים אֶפְלוּ כְּשֶׁכָּבַר מְצִאוּ אֶת זְוֹגוֹ — הִיא נִתְרַחֲקָת, חַס וְשְׁלוֹם. וְאֶפְלוּ כְּשֶׁכָּבַר מִתַּחַתָּנִים — נַעֲשׂוֹת בְּעִיּוֹת, חַס וְשְׁלוֹם. עַל-כֵּן כָּל יוֹם יוֹם לְמַד אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת, וְתַעֲשֶׂה בְּעֶצְמְךָ תְּפִלָּה חֲדָשָׁה. וְעֲלִיךְ לְדַעַת, כִּי אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל כָּל-כָּף

גדול, אֲשֶׁר עַל-יְדֵי שְׁתַּלְמֵד אֶת הַתּוֹרָה הַזֹּאת — יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְצִיּוֹת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן תִּזְכֶּה לְזַכֵּר אֶת הַמְרִירוֹת שְׁעוֹבֶרֶת עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, בְּאִפְסָן שְׁכָל יְמֵי חַיֶּיךָ תִּדְפִּיס אֶת הַסְּפָרִים שְׂזַכְּנִי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְהַדְפִּיס, וּבִכְפָּרְטִיּוֹת כָּל חֻלְקֵי שְׂאֵלוֹת וַחֲשׂוֹבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד נִצְרָכִים לְדוֹר הַזֶּה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂיִדְפִּיס אֶפְלוּ חֵלֶק אֶחָד מֵהֶם, וְאֶהְיֶה לוֹ לְמַלְיָן יִשְׂרָאֵל בְּעֻלְמָא דְאַתִּי לְאַחַר הַסְּתַלְקוֹתֵי מִן הָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תרכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻקֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֻכְמָה, זְכוּתוֹ יִגָּן עֲלֵינוּ ... גַּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

הַיּוֹם טַלְפֵּן אֵלַי הַבְּחוּר ... גַּרוּ יְאִיר, שְׂאַתָּה רוֹצֶה אֶת הַפְּסוּרְט שְׁלָךְ, וּפְהָ תִקְבְּלוּ. אֶקְנֶה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה עַל נְכוֹן.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שְׂאֲנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי כּוֹזָה, מְאֹר נַעֲלָם וְנִסְתָּר כּוֹזָה, וּכְוִי לְנוּ לְהַתְחַזֵּק וּלְהַתְאַמֵּץ תְּמִיד, וְזֶה יִתֵּן לְנוּ כַּחוֹת לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד בְּצַל הָעוֹבֵר הַזֶּה. בְּאַמַּת כְּשֶׂאֲדָם זוֹכָה וּמְכַנֵּס אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וַיִּוֹדַע וַעַד, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, רַק בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה נִחְלָבֵשׁ בְּלְבוּשֵׁים אֵלוּ שְׁלִמְרָאָה עֵינָיו: דּוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, וּבְשֶׁרֶשֶׁם הֵם ד' אוֹתִיּוֹת הַגּוֹי"ה, וְזֶה כָּלֵל הַתּוֹרָה שְׁבַע-לְפָה הַמְּלַבֶּשֶׁת בְּדוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר; הֵינּוּ יֵשׁ הַלְכוֹת הַשְּׂיֻכוֹת לְדוּמָם, כְּמוֹ: דִּינֵי בְּתִים, וְהַלְכוֹת הַשְּׂיֻכוֹת לְצוּמָח וְכוּ', וְכֵן לְכָל פֶּרֶט וּפְרָט. וּבְאַמַּת זֶהוּ גְלוּי הָאֵלְקוֹת שְׂיֵשׁ בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט מְכָל חֻלְקֵי הַבְּרִיאָה, כִּי בְּכָל דְבָר יֵשׁ תּוֹרָה, אֲשֶׁר הִיא הִיא חֵיּוֹת אֵלְקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּעַצְמוֹ הַמְּחִיָּה וּמְהִירָה אֶת הַבְּרִיאָה כְּלָה. וְאֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְהַגִּיעַ אֶל דְּבָקוֹת כְּזוֹ, עַד שְׂיִתְגַּלֶּה לוֹ הָאֵלְקוֹת שְׁכָבֵל

אָשֶׁר ד' תרכב בְּנַחֵל סא

דָּבָר, וְאִזּוּ יִהְיֶה גַם אֶת הַצֵּל הַעֹבֵר הַזֶּה לְדִירַת שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ.
חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

ד' תרכב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻקְתֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהִיָּקֵר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי מִזְמַן רַב, וְאַף שְׂאִינִי שׁוֹכַח אוֹתְךָ,
אֲבָל הַמִּכְתָּב שֶׁלְּךָ נִעְלַם אֲצִלִּי עַד הַיּוֹם הַזֶּה, שֶׁמִּצָּאֲתִי בְּדֶרֶךְ
הַשְּׂגָחָה, וְעַל זֶה בָּאתִי לְעֲנוּת לְךָ לַעֲתַת עֲתָה.

רְאֵה לְהַשְׁאֵר שָׁם, וּמָה שֶׁאֲשַׁתֵּךְ סוֹבְלַת בְּזִיוּנוֹת וְאִי נְעִימוֹת
וְכוֹ', יֵצֵא לָהּ לְטוֹבָה גְּדוֹלָה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר שְׂיִוְעִיל מְאֹד מְאֹד
לְהוֹלִדָּה בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ.

וְאוֹדוֹת הַכְּאֲבִים, טוֹב לְלַכֵּת אֶל רוֹפֵא, אֲבָל לֹא לַעֲשׂוֹת שׁוּם
דָּבָר גְּדוֹל מִזֶּה רַק בְּדִיקוֹת, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְךָ, בְּזִכּוֹת רַבִּי
שֶׁמְעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, שֶׁאֲתָה נִמְצָא שָׁם עַל מְקוֹם צִיוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ,
שֶׁתִּנְשְׁעוּ שְׁנֵיכֶם בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא.

הַעֲקֵר רְאֵה לְהִיּוֹת זֶהִיר וְזָרִיז לְהַדְּלִיק גַּר לְכַבּוֹד הַתַּנָּא רַבִּי
שֶׁמְעוֹן בֶּר יוֹחָאִי בְּכָל פַּעַם שֶׁאֲתָה נִכְנָס אֲצִלוֹ, וְחִבְקָשׁ אִזּוּ הַרְבֵּה
מִלְּפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁיִּמְחַל לְךָ עַל כָּל הָעֶבֶר וְכֵן לְאֲשַׁתְּךָ, וְחִבְקָשׁ
רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שֶׁאֲתָה רְגִיל בָּהּ (הֵינּוּ בְּלִשׁוֹן הַקְּדוֹשׁ),
וְתֹארוּךְ בְּשִׂיחָה זוֹ, וּבְיַדָּאִי תִנְשְׁעוּ שְׁנֵיכֶם בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא.

אֵל תִּדְאָגוּ כָּלֵל, וְאִם הַכְּאֲבִים לֹא יִפְסְקוּ, שֶׁתִּמְרַח עִם שְׁמֵן וַיִּת
מִהֲנֵר תְּמִיד שְׁבוּעֵר שָׁם לְכַבּוֹד הַתַּנָּא רַבִּי שֶׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאִי. וְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ יַצְלִיחַ דְּרַכְכֶם, וְעוֹד יִתְהַפֵּךְ הַגְּלָגַל, וַיְהִיֵּה לְכֶם שְׁפַע גְּשָׁמִי,

והילדים יביאו לכם שפע והצלחה הרבה.

הדורש שלומך...

ד' תרכג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהר-בחקתי ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה ירדפו אל ... גרו יאיר ויזרח לנצח
נצחים.

מכתבכם לנכון קבלתי, והנני משיב לכם מפני כבודכם.

תאמינו לי, כי אין ראוי להתנהג כמו שאתם מתנהגים, כי בבית
שיש קטטה, שם השראת הסטרא אחרא, כי שמו של הקדוש-ברוך-
הוא שלום (שפת י.); וכשמתקוטטים בבית, אזי מגרשים את
השכינה, ואז הבית מלא צרות ומרירות וחקלאים רעים. ועל-כן ראו
להתפייס זה עם זה, ושישרה שלום ביניכם. ורש"י הקדוש פרש על
פסוק (ויקרא כו): "ונתתי שלום", מכאן שהשלום שקול כנגד הכל;
וכן הוא אומר: "עושה שלום ובורא את הכל", עין שם; וכזה
שאתם מקללים זה את זה, תדעו כי איתא בתוספתא (סוטה, פרק ה',
משנה ה'): הנותן עיניו באשתו שתמות וכו', לסוף שקוברתו. וכן
היא שנתנה עיניה בבעלה שימות ותנשא לאחר, לסוף שקוברתה, עין
שם (הינו אם האשה מצפה ומקנה שימות בעלה, לסוף היא מתה
קדם, וכן אם האיש מצפה ומקנה שתמות אשתו, אזי הוא מת קדם).
ועל-כן תפסיקו להתקוטט, וראו לדור ביחד באהבה ובחבה יתרה.
ורבנו ו"ל הזהיר על זה מאד מאד (עין שיחות-הר"ן, סימן רסג); וכן
מובא בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן ט'): כפי שמפרנסין ומזוגין עמו
יתברך בתפלה, כמו-כן השם יתברך משפיע עליהם פרנסה וזווג,
הינו שלום-בית, ועל-כן עליכם להתפייס ולא להתקוטט. והיה טוב

אֲשֶׁר ד' תרכד בנחל סג

שְׁנַתְעַד יַחַד, וּבְיַחַד נְדַבֵּר, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר שְׁמוֹ שְׁלוֹם, יִשְׂרָה
הַשְּׁלוֹם בֵּינֵיכֶם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תרכד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַר-בְּחֻקֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְגַעַח נְצַחִים.

מִכְתָּבְךָ עִם הַפְּדִיּוֹן נֶפֶשׁ — לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמֵאֵד אָנִי מִצְטַעַר
וְשִׂאתָה שׁוֹכֵב עַל עַרְשׁ דְּוֵי בְּבֵית-חֹלִים, וְהִנֵּה אֶעֱשֶׂה אֶת בְּקִשְׁתְּךָ,
וְאֶתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, אִךְ כָּבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ שִׁיר הַשִּׁירִים):
יָפָה תְּפִלַּת הַחֹלֶה לְעִצְמוֹ; וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַתְּבוֹדֵד עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וַיִּתְדַבֵּר אֵלָיו בְּלִשׁוֹן שִׂאתָה רְגִיל בָּהּ, וַתִּקְבַּל עַל עִצְמְךָ לְשׁוֹב
בְּתִשׁוּבָה שְׁלָמָה, וַתִּקְיַם אֶת כָּל הַמְּצוּוֹת מֵהַיּוֹם הַזֶּה, וְאִזּוֹ תִרְאֶה
פְּלָאוֹת, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (מִדְּרַשׁ תְּנַחֲוּמָא, פֶּרֶשֶׁת בְּחֻקֵי): אָמַר
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל, אִם עֲשִׂיתֶם אֶת חֻקֵי, אֵין הַשְּׁטָן נוֹגֵעַ
בְּכֶם וְכוּ'; אִם תִּקְיַם אֶת הַתּוֹרָה וְאֶת הַחֻקִּים, אֵין מִלְּאָךְ הַמּוֹת נוֹגֵעַ
בְּךָ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן תִּקְבַּל עַל עִצְמְךָ מֵהַיּוֹם לְהִיּוֹת דְּתִי, וּלְקַיֵּם אֶת מְצוּוֹתַי
יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר רָאִיתָ בְּבֵית אַבּוֹתֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים, וְאִזּוֹ בּוֹדֵאֵי יִשְׁתַּנֵּה הַכֹּל
לְטוֹבָה, וְתִהְיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלָמָה, וְגַם יִשְׁפַע עָלֶיךָ שְׁפַע גְּדוֹל
בְּרוּחֵי וּבְגִשְׁמֵי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ, וּמֵאַחַל לְךָ רְפוּאָה שְׁלָמָה...

ד' תרכה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר במדבר ה'תשמ"ב.

שלום רב ירדפו אל האברך היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח
נצחים.

את מכתבו לנכון קבלתי, ולהשיבו יקצרו המון יריעות,
ובפרטיות על שאלה זו — מהי חסידות ברסלב?! ויש תחת ידי
בכתב יד ספר קטן בכמות ורב באיכות, ושם מבאר באריכות קצת,
יופני השם יתברך להדפיסו.

הנה תכלית ירידת הנשמה אל זה העולם הייתה בגין
דישתמודעין ליה (זהר בא מב.), שיזכו להכירו יתברך, ולבא אל
מדרגת גלוי אלקותו יתברך בהשגת ובגלוי פנים אל פנים. ועל קטב
זה נתן לנו הקדוש-ברוך-הוא את התורה והמצוות, להפך מגשמי
ולעשותו רוחני, ובזה אין הפרש כלל; כי זהו איש יהודי שומר
תורה ומצוות, הכל סובב אצלו על קטב זה. אך בעוונותינו הרבים,
כל אחד שבא אל זה העולם מרב התמורות וכו', והגליות וכו', נפל
למקום שנפל וכו', ונתלכלך במה שנתלכלך וכו', עד שנגעלם ונסתר
מפני האור, ולזה הקדוש-ברוך-הוא מוריד לנו בכל כמה דורות
יחידי הדורות, שהם הצדיקים הקדושים שמורידים אור נורא ונפלא
עד מאד מאד, וכמה דורות הולכים עם האור והארה ההיא, ומחיים
את עצמם, ונתקרבים אליו יתברך, על-ידי אותה הארה, ואחר-כך
כפי חשכות הדור ונפילתו וירידתו, נעשית אותה ההארה גבוהה
מאד, ונצרך להוריד עוד צדיק, שמביא הארה יותר עליונה, ומפרש
את ההארה הראשונה, ומחזק את האמונה והיהדות. וזוהי
השולשלת של כלל קבלת התורה. עד שזכינו שהוריד לנו השם
יתברך את רבנו ז"ל, ולא חס ושלום, שאחד מבטל את השני,
אדרבה אחד מחזק את השני, ומי שמבטל את השני, זה סימן שאין
בידו אותה ההארה, לולא זאת שמבטלים את דברי השני, כשחס
ושלום, זה נגד התורה, חס ושלום, שאז אין בדבריו שום ממשות
כלל.

אָשֶׁר ד' תּרְכוּ בְּנַחֵל סה

וְהִנֵּה בְּדוֹרֵנוּ, שְׁעֵבֶר עַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל מֵה שְׁעֵבֶר — יְרִידוֹת
וּנְפִילוֹת כָּאֵלוֹ, שְׁחִיטוֹת וּמִיתוֹת מְשֻׁנוֹת וְאַכְזָרִיּוֹת כָּאֵלוֹ, וְאַמּוֹת
הָעוֹלָם שׁוֹטְפִים אֶת הָעוֹלָם עִם זְמַה וּכְפִירוֹת, וּבְעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים,
זֶה נִכְנָס גַּם בְּכֶרֶם יִשְׂרָאֵל, עַל-כֵּן עָלִינוּ לִינֵק יוֹתֵר מְאוֹרוֹת
הַצְּדִיקִים, וְלִהְיֵיר אֶת הָעוֹלָם עִם אוֹרוֹתֵיהֶם, וּלְגַרֵּשׁ אֶת הַחֹשֶׁךְ,
וְלִהְפִיץ אֲמוֹנָה פְּשׁוּטָה בְּיִשְׂרָאֵל, וְכֵן לְהַכְנִיס קִיּוֹם הַתּוֹרָה בְּשִׂמְחָה
עֲצוּמָה, וְכֵן הַתְּמַדַּת הַתּוֹרָה, כִּי רַק זֶה עֵקֶר תְּקוּנָתֵנוּ, עֵקֶר חַיּוּתֵנוּ,
וְעַל קֶטֶב זֶה סוֹבֵב אוֹר רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא כְּלָלִיּוֹת כָּל הָאוֹרוֹת מִהָאָרֶז
הָרַאשׁוֹנָה עַד עַכְשָׁיו. וְלָכֵן אֲשָׁרֵי מִי שְׂמַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל,
וַיִּתְעוֹרֵר בְּאַמַּת לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ.

וּבְאַמַּת יֵשׁ בְּכָל זֶה אַרְיִכוֹת גְּדוֹלָה, וְלִקְצֹר אָנִי כָּא, מְרַב
הַטְּרָדוֹת, אֲבָל הַתְּמַצִּית עָלֶיךָ לְדַעַת וְלִזְכֹּר — מֵאִין בָּאתָ וּלְאֵן אַתָּה
הוֹלֵךְ וְלִפְנֵי מִי אַתָּה עֹתִיד לַתֵּן דֵּין וְחֹשֶׁבּוֹן (אֲבוֹת ה'); וְעַל-כֵּן צְרִיכִין
הַתְּחַזְּקוֹת עֲצוּמָה מֵאַחַר שְׂאִין פְּנִינֵנוּ יְפוֹת כָּלֵל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק ב',
סִימָן לט), וְעַל קֶטֶב זֶה אָנוּ לוֹמְדִים כָּל לְמוֹדֵנוּ — לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ,
שְׁנוֹזָפָה לְחֹזֵר אֶל שְׂרֻשָׁנוּ, שֶׁהוּא הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְקִיּוֹם הַמְּצוּוֹת,
וְעַל קֶטֶב זֶה אָנוּ מְחַפְּשִׁים בְּעַמְּק תּוֹרָתֵנוּ, לְמַצֵּא לְעַצְמָנוּ עֲצוֹת
וְהַתְּחַזְּקוֹת, אֵיךְ לְשׁוֹב וְלְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְלַתְּקֵן אֶת כָּל אֲשֶׁר
שִׁחַתְנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֵךְ...

ד' תּרְכוּ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּמִדְבַּר ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְתַלְמִידֵי "הַיִּכְל-הַקְּדוֹשׁ", קִדְּשׁ קִדְּשִׁים, הַנּוֹי"ה
עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תְּמִיד.

אַחֵי וְרַעֲי הַיִּקְרִים! חוּסוּ עַל יְמֵי נְעוּרֵיכֶם, וְלִבְל תְּבַלּוּ אֶת
הַיָּמִים וְהַלֵּילוֹת לְהִבְל וְלָרִיק, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי כָּל יוֹם וְכָל לַיְלָה הוּא
עֵצָם אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁהִלְבִּישׁ עֲצוּמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲשֶׁר כָּל זֶה הֵם

הכ"ד צרופי אֲדֹנָי, שְׁבָהֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְנַהִיג אֶת הָעוֹלָם בְּמִדַּת הַדִּין, אֵךְ רָאָה שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְהַעוֹלָם לְהִתְקַיֵּם, לְזֹאת חִבְרָה אֶת מִדַּת הַרַחֲמִים שֶׁהוּא י"ב צְרוּפֵי הַנְּזִ"ה, שְׁמַאִיר בִּיּוֹם, וְעַל-כֵּן בִּיּוֹם הוּא חֶסֶד, כִּי בְּתוֹךְ צְרוּפֵי אֲדֹנָי שְׁבִיּוֹם, מְאִיר גַּם צְרוּפֵי הַנְּזִ"ה, שֶׁהוּא רַחֲמִים, מֵה שְׂאִין כֵּן בְּלִילָה נִשְׁאַרוּ הֵי"ב צְרוּפֵי אֲדֹנָי לְבַד, בְּלִי צְרוּפֵי הַנְּזִ"ה. וְעַל-כֵּן אֵז דִּינִים מִתְעַרְוּ. וְעַל-כֵּן עַל-פִּי-רַב הַסְטָרָא אַחְרָא מִתְגַּבְּרַת וּמִתְפַּשְׁטַת בְּלִילָה דִּיקָא, כִּי עֲקָר שְׁלִיטְתָּהּ הוּא דִּיקָא בְּלִילָה, וְעַל-כֵּן רַב הָעֵבְרוֹת וְהַגְּבוֹת וְכוּ' נַעֲשׂוֹת בְּלִילָה, וְכֵן רַב בְּלוּי זְמַן הִקְרָר נַעֲשֶׂה בְּלִילָה דִּיקָא, וְלִהְפוֹךְ לֹא נִבְרָא לִילָה אֶלָּא לְגַרְסָא, וְלֹא נִבְרָא לִילָה אֶלָּא לְשִׁנְתָּא, כְּמוֹ שְׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (עֲרוּבִין סה.); הִינוּ מֵאַחַר שְׁאֵז שׁוֹרְהַ מִדַּת הַדִּין, אֵין עֲצָה אַחְרַת רַק לְהִרְבּוֹת אֵז בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְכֵן לְשֹׁמֵר עַל הַשְּׁנָה, וְכָל זֶה כְּדֵי לְהַמְתִּיק מִדַּת הַדִּין. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד אֶת הַלֵּילוֹת הַיְקָרִים לְכָלִי לְבָלוֹת בָּהֶם בְּשִׂיחָה שֶׁל שְׁטוֹת וְהֶבֶל, כִּי אֵין הַתּוֹרָה נִקְנִית אֶלָּא בְּלֵילוֹת. וְרַבֵּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ בְּפִירוּשׁ (עֵין לְקוּשִׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נב), שְׁאֵז דִּיקָא הוּא הַזְּמַן הַיְקָר לְזִכּוֹת לְבוֹא אֶל בְּטוּל אֱמֶת אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּלִם יִשְׁנִים וְכָל הָעוֹלָם שְׁקֵט, וּבְנִקְל לְהִתְבַּטֵּל אֱלֹיו יִתְבָּרַךְ, עַל-כֵּן עַלִּיכֶם לְשֹׁמֵר אֶת הַלֵּילוֹת מְאֹד מְאֹד, לֹא לְבָלוֹת בָּהֶם בְּשִׁטּוֹת, רַק לְהִתְמַיֵּד אֵז בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְלְהִרְבּוֹת בְּשִׂיחָה בֵּינְכֶם לְבֵין קוֹנֵכֶם, אֲשֶׁר אֵז הוּא הַזְּמַן הַיְקָר לָזֶה, וְעַל-יְדֵי תּוֹרָה וּתְפִלָּה, אֵז מִמְתִּיקִים הֵי"ב צְרוּפֵי אֲדֹנָי שְׁמַאִיר בְּלֵילוֹת.

וּמְאֹד מְאֹד תִּרְאוּ לְהִיּוֹת זֵהִירִים לְאָכֵל וּלְשִׁתּוֹת וּלְיִשּׁוּן וּלְהִזְהָר עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפְכֶם וּלְכָלִי לְסַגֵּף אֶת עֲצָמְכֶם בְּשׁוּם אֶפֶן, כִּי כָּל זֶה הוּא עֲצַת הַיְצָר הַרַע הַרוֹצֵה לְלַכֵּד אֶתְכֶם בְּמַצּוֹדְתּוֹ, וְאֵיךְ לֹכֵד אֶת כַּחוֹר צְעִיר? שְׁמַכְנִים בּוֹ דְּמִיוֹנוֹת שֶׁל סְגוּפִים וְכוּ', וּבְאֱמֶת הִיא שְׁטוֹת גְּדוּלָה, כִּי עֲקָר הַשְּׁלֵמוֹת הוּא דִּיקָא לְהַכְּלִל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, הִינוּ לְבַטֵּל אֶת יִשׁוּתוֹ, וְזֶה זֹכִים רַק עַל-יְדֵי הַתְּמַדָּה בְּתוֹרָה וּשְׁקִידָה נִפְלְאוֹה בְּתְפִלָּה וְהִתְבּוֹדְדוֹת, וְלֹא עַל-יְדֵי סְגוּפִים וְעֲנוּיִים וְכוּ'. כִּי בְּאֱמֶת כָּל הַדִּינִים שְׁנַמְשְׁכִין עַל הָאָדָם הֵם רַק מְצַד יִשׁוּתוֹ, שְׁרוּצָה

רצון אחר מבלעדי רצונו יתברך, ועל-כן הולך לו שלא כסדר ועל-ידי-זה נשבר, וזהו שם אֲדָנָי, שהוא אָנִי, שרוצה משהו בלעדיו יתברך, מה שאין כן כשיוֹדֵעַ אָנִי ד'לות, אז נמתק ונעשה אִי"ן. ולזכות לבוא אֶל אִי"ן אי אֶפְשָׁר, כי אם על-ידי רבוי דבורים אליו יתברך, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר אֵלָיו יתברך הוא הצלחה נצחית, כי אֶפְלוּ רק דבור אחד שְׁמַדְבֵּר וּמְשִׁיחַ אֵלָיו יתברך, בְּזֶה נִתְגַּלָּה לוֹ שֶׁהוּא בְּעֵצְמוֹ ד'לות, וְעָלָיו לְבַטֵּל אֶת עֵצְמוֹ אֶל אִי"ן, שְׂאֵז נַעֲשֶׂה וְנִמְתַּק שֵׁם אֲדָנָי, וְלִילָה כִּיּוֹם יֵאִיר לוֹ.

ועל-כן ראו לדבר הרבה עמו יתברך בתמימות ובפשטות גמורה, וכן ראו להתמיד מאד מאד בלמוד התורה הקדושה, לחטף בכל יום יום חק ולא יעבר ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּוִת, אֲשֶׁר בְּפְרוּשׁ אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן יט): אֶפְלוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים שֶׁנִּפְּלוּ בְּמִצְוֵה רָעָה, וּרְגִילִים בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, כַּח הַתּוֹרָה גְּדוּל כָּל-כֶּף, אִם יַעֲשׂוּ לְעֵצְמָם חֵק קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם יוֹם כֶּף וְכֶף, יֵצְאוּ סוּף כָּל סוּף מֵהָרַע וְהַחֲשֵׁף שֶׁנִּפְּלוּ לָשֵׁם. וּכְבָר אָמַרְתִּי לָכֶם כִּי "כֶּף וְכֶף", שְׂאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל — עוֹלָה "אַלְקִים", שֶׁהוּא מֵדַת הַדִּין, וּמִקְבֵּל אֶצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים בְּשֵׁם רַבְּנּוּ ז"ל, כִּי "כֶּף וְכֶף" הוּא שִׁשָּׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, וְעַל-כֵּן כְּדִי לְהַמְתִּיק אֶת הַדִּינִים, צָרִיכִין לְהִרְבוֹת בְּלִמּוּד מְשֻׁנָּוִת. וְדָבָר זֶה צָרִיף לְהִיּוֹת לָכֶם חֵק קְבוּעַ, לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּוִת. וְאֵל תִּסְתַּכְּלוּ עַל שׁוּם לֵץ וּמִתְנַגֵּד עָלֵינוּ, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׁאַר מִכֶּם רַק אֵלוּ הַדְּבוּרִים שְׁזָכִיתֶם לְדַבֵּר עִמּוֹ יתברך, וּפְרָקֵי הַמְשֻׁנָּוִת שְׁזָכִיתֶם לְחַטֵּף בְּזֶה הָעוֹלָם. וְהַשֵּׁם יתברך יִשְׁמַר אֶתְכֶם מִכָּל רַע, וְתִזְכּוּ לְצִיַּת וְלִשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד אֶת הַיּוֹם וְהַלַּיְלָה, וְלִזְכֹּר הַיִּטֵּב, כִּי בְּכָל שָׁעָה וְשָׁעָה מֵאִיר שֵׁם אַחַר מִשְׁם אֲדָנָי, וּבִיּוֹם מִצְרָף אֵלֶיהָ שֵׁם הַיְי"ה וּבְזֶה נִמְתַּקְתָּ, וּבְלִילָה עֵקֶר הָעֵצָה לְבַטֵּל אֶת עֵצְמוֹ אֵלָיו יתברך, לִידַע שֶׁהוּא רַק ד'לות, וְעָלָיו לְהִתְבַּטֵּל אֶל אִי"ן, וְאֵז טוֹב לָכֶם תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

סח אֲשֶׁר ד' תרכו בַּנְחַל
ד' תרכז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר במדבר ה'תשמ"ב.

שלום רב לכל תלמידי "היכל-הקדוש", קדש קדשים, הוי"ה
עליכם ישרה שכנתו תמיד.

אחי ורעי! חזקו ויאמץ לבבכם, והרחיקו את עצמכם מכל מיני
לצים ומדברים, תכניסו את עצמכם אל תוך האמונה הקדושה בו
יתברך, אשר מאד מאד הזהירנו רבנו ז"ל על נקדת האמונה
הקדושה, עד שבפרוש אמר: אצל העולם האמונה הוא דבר קטן,
ואצלי האמונה הוא דבר גדול (עין שיחות-ה"ן, סימן לב), ולעקר
האמונה הקדושה הוא בתמימות ובפשטות גמורה, עין שם; כי
באמת החכמות והליצנות של האדם מזיקים מאד מאד, כי אי
אפשר לתפסו יתברך ולהשיג רוחניות חיות אלקות, כי אם על-ידי
מדת התמימות והפשטות, לסלק חכמתו לגמרי לגמרי, כי באמת
בו יתברך אין שום תפיסה ומחשבה כלל, כי בדבר רוחני אינו שייך
שום תפיסה והשגה כלל, כי אם פשוטים לסלק את חכמתו ושכלו
לגמרי, אז ניקא ישיג את אמתת מציאותו יתברך.

והנה רבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד לזכר בעלמא דאתי (עין
לקוטי-מוה"ן, חלק א', סימן נד), וצריכין לידע כי השם יתברך מצמצם
עצמו מאין סוף ועד אין תכלית בכל יום יום, ומזמין לאדם
מחשבה, דבור ומעשה אחרים, אשר מכל זה הוא צריך לקבל רמזים
מה ואיך להתנהג. כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל,
ואין שום מקרה וטבע כלל, והכל משגח בהשגחה נפלאה ונוראה
מאד מאד, עם מי צריכים להפגש בכל יום יום, ועם מי צריכים
לדבר בכל יום יום, ועם מי צריכים להתעסק בכל יום יום וכו'
וכו', וכשאדם מרגיל את עצמו לילך בדרך ובאפן זה, אזי יראה
נוראות נפלאות, וינגיש איך שאמתת מציאותו מאירה ומשגיחה
עליו על כל פסיעה ופסיעה, ויבין וישפיל רזין וסתרי נסתרות פלאי
פלאות, אשרי עין ראתה אלה, ואל כל זה רוצה רבנו ז"ל לזכותנו.

ועל-כן, אחי ורעי היקרים! ראו לצמצם עצמכם מאד מאד, ושמרו על בריאות גופכם, ותאכלו ותשתו ותישנו דיקא, כי זה בהכרח לגוף בריא, ואל תאבו ואל תשמעו אל עצת היצר שאומר אחרת.

וכן ראו להתמיד בכל יום ויום חק קבוע בלמוד משניות, ולבל יחסר לכם יום בלי ח"י פרקים משניות, כי דבר זה הורג את היצר הרע יותר מכל מיני תעניות וסגופים, ויותר טוב לסגף עצמו מדברים בטלים מאשר לסגף עצמו מאכילה ושתייה ומעוט שנה.

אחי ורעי היקרים! ראו לבקש הרבה ממנו יתברך על בריאותי, כי בעוונותי הרבים, מרב הצרות שאני שומע ורואה ומבין ומשכיל מה שעובר על נשמות ישראל, ולא די שלא עוזרים, אלא עוד מניחים אבני נגף בדרך וכו', ומכל זה אני חלוש מאד מאד ועל-כן ראו לבקש תמיד על בריאותי, ואז אזכה להדפיס עוד ספרים נפלאים, שיאירו עיניכם בגלוי אלקותו יתברך, כי יש ויש עוד נוראות ונסתרות להשיג בזה העולם, ורבנו ז"ל גלה לנו בפרוש (עין לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רנד): העינים הם דברים גדולים, ורואים תמיד מראות וחוזינות וכו', אך מרב המהירות אי אפשר לתפס את זה וכו', עין שם. ועל-כן תאמינו שיש דברים נוראים ונפלאים שסתובבים לפני העינים, ואין רואים אותם כלל, וכעין שאמרו חכמינו הקדושים (תגינה יב:): אוי להם לבריות, שרואות ואינן יודעות מה רואות, עומדות ואין יודעות על מה הן עומדות, הארץ על מה עומדת? על עמודים וכו', עין שם; שהם כלל רוחניות העולמות כלם, אשר צמצם בהם השם יתברך רזי סתרי שמוותו יתברך, אשרי עין ראתה זאת, אשרי עין המרגישה זאת, אשרי עין הרוצה להשיג זאת! ובאמת, מה אני ומה חיי, אשר בכל עת נרנע הנני מוכן ומזמן לצאת מזה העולם וכו', ועל-כן ראו לבקש הרבה על בריאותי, ועל-כל-פנים שמרו את דרך עץ החיים שלמד אותנו רבנו ז"ל, והיא — תפלה והתבודדות, אשר מי שמרגיל את עצמו בדרך הזו, נכלל בחי החיים וחי לעולם.

הדורש שלומכם...

ד' תרכח.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר במדבר ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

והנה אני רואה שכל צרותיך ובלבול דעתך נלקחו רק מפאת פגם הדבור, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, שעל-ידי פגם הדבור נלחצים המחין שלו, והדמים עולים אל המוח, ומזה נארע חלי נופל, רחמנא לצלן (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כ'); וכן פל עקר הבלבולים והרוח סערה במח האדם, הכל לכל נלקח רק מחמת פגם הדבור, שמפקיר את דבורו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לח). על-פן פלך מבני-אדם, ותראה למעט בדבור, רק תרבה בלמוד התורה הקדושה ולהתבודד עמו יתברך, ואל תבקש את בני-אדם שיבאו אצלך, רק אם יהיה ברצונו יתברך — יבואו אליך, ואתה תדבר עמם רק דבורי אמונה והשגחה פרטית והתחזקות וכו', ואם לא יבואו אליך וכו', זהו סימן שאין זה רצונו יתברך, ואז ראה להדביק עצמך לבד בו יתברך. נא ונא לא להתבלבל משום בריה שבעולם, ולא להתפעל משום דבר שבעולם, רק להדביק את עצמו בו יתברך, ועקר הדבקות הוא רק על-ידי תפלה והתבודדות, שזהו השער והפתח להפגס אליו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פד).

זכר זכר, אהובי, אחי! פי כל אלו החלישות הדעת, רבים חללים הפילה, בעוונותינו הרבים, ועל-פן מהר קום וברח לך מפל מיני בני-אדם הרחוקים ממנו יתברך, ותשמיט את עצמך מהם בכל מיני אפנים, ואז דיקא תצליח דרכך תמיד.

הדורש שלומך...

אָשֶׁר ד' תּרַכַּט בְּנַחַל עַא

זָכַר זָכֹר, מַה שְּׁמִיעֵד בְּעִבּוּרָךְ — יָבֹא אֵלַיךְ, וּמַה שְּׁלֹא מִיעֵד
בְּעִבּוּרָךְ — לֹא יָבֹא אֵלַיךְ.

ד' תּרַכַּט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר בְּמִדְבַּר ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחֹר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

מָאָד מָאָד שְׂמַחְתִּי בְּהַבְשׂוּרָה טוֹבָה שְׁבֹשֶׁר לִי הַבְּחֹר ... גֵּרוֹ
יְאִיר, שְׁבִיוֹם כ"א אֵיר מְכַרְתֶּם בְּמָה אֶלְפֵי סְפָרִים, וּתְשׂוּאוֹת חֵן לָךְ
עַל זֶה.

הִנֵּה עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּעִבּוּרָךְ מְסַרְתִּי אֶת נַפְשִׁי שֶׁהוּא שְׂמִי מִמֶּשׁ
(עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רס); כִּי נַעֲשִׂיתִי לְלַעַג וּלְקָלָס בְּעֵינַי
הַכֹּל, מִפְּנֵי שֶׁהַחֲזִיקְתִּי אוֹתָךְ אֶצְלִי, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן לֹא הִסְתַּכַּלְתִּי עַל
זֶה, וְהֵייתִי תָמִיד בְּעִזְרָךְ, כְּאֲשֶׁר יוֹדַע תְּעִלּוּמוֹת יוֹדַע זֹאת. מְסַרְתִּי
נַפְשִׁי לְהוֹצִיאָךְ מֵהַבּוֹץ שֶׁהַכְּנִיסוּ אוֹתָךְ אֵחָדָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה סִבַּגְתִּי
בְּפַעַל מִמֶּשׁ אֶת נַפְשׁוֹת בְּנֵי וּבְנוֹתַי, וּמַה הִזָּה הַסּוּף? שְׁאֲבִיךָ וְאֵחָדָה
שׁוֹנְאִים אוֹתִי וּמְדַבְּרִים וְכו', עֲלֵי, כְּאֲשֶׁר אַתָּה יוֹדַע זֹאת. וְלֹא דִי
שְׂאִינָם מַחֲזִיקִים לִי טוֹבָה, אֲלֵא מְשַׁלְּמִים לִי רָעָה תַּחַת הַטוֹבָה הַכִּי
גְּדוּלָה שְׂרָק יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לְאַחַד, שְׁלֹא יִפֹּל בְּפֶח יְקוּשׁ שֶׁהֵייתִ בּוֹ,
וְלֹא עוֹד, שֶׁהַכְּנִסְתִּי אֶת עֲצָמֵי בְּסִפְנֵה גְּדוּלָה בְּעִבּוּר זֶה (כִּי הֲלֹא הִיא
בַּת יִשְׂרָאֵל), אַף-עַל-פִּי-כֵן הִשְׁלַכְתִּי נַפְשִׁי מִנְּגֵד, וְלֹא הִסְתַּכַּלְתִּי עַל
כָּל זֹאת כָּלָל. וְעוֹד יֵשׁ הַרְבֵּה דְבָרִים שְׂאִי אֶפְשָׁר לִי עַכְשָׁו לְפַרְטֵם
וְכו'. וּמַה קִּבַּלְתִּי בְּעִבּוּר זֶה?! אֲפִלּוּ לֹא כְּתִיבַת שְׂתִי שׁוּרוֹת מִמֶּךָ,
וּמִכָּל שְׂפָן, שְׁשִׁכַחְתָּ אֶת הַבְּטַחְתְּךָ, שֶׁתִּרְאֶה לְאֵט לְאֵט לְשֵׁלֵם לִי אֶת
הַחֹב הַגְּדוֹל, וְתִשְׁלַח לִי לְכָאן בְּכָל פַּעַם טְשַׁעַק מִבִּנְק, וּלְבִסּוּף
מְאוּמָה וְכו'. וְהִנֵּה הֶעָקֵר שְׂאֵתָה יְכוּל לְהִיטִיב עִמִּי חֲטִיבָה מוֹל
חֲטִיבָה שְׁעֵשִׂיתִי עִמָּךְ, הוּא עַל-יְדֵי שֶׁתְּפִיץ אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים
בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְתִשְׁתַּדֵּל לְשֵׁלֵם לְהַבְּחֹר ... גֵּרוֹ יְאִיר בְּכָל פַּעַם,
בְּאִפְּן שְׂיֻכַּל לְהַדְפִּיס וּלְחַזֵּר וּלְהַדְפִּיס אֶת סֵפֶר "אֶרֶךְ אֶפְרַיִם", וְתִרְאֶה

עב אָשר ד' תרל בנחל

להפיצו בכל ארץ ישראל, וכן את ספר "מקור השמחה" ו"שמירת הזמן" המגיד. והנה אני שולח עם זוגתי תחי' את "אשר בנחל" חלק כ"ד, ותשתדל שידפס שם בארץ ישראל ותפיצו.

העקר ראה לשמח מאד מאד על נעם חלקך, אשר בנחל שם גורלך, ואיך מתנגד עליו, ובפרטיות שעורך השם תברך, וזכית למצא זיווגך, ראה לשמר עליה מאד מאד, והשם תברך ישמר אותך.

רבנו ז"ל חתן פעם אחת זוג, ואמר לבעל: אם תשמר על כבודך, ואף פעם לא תצערך ולא תבזה אותה, תזכו לבנים טובים גדולים בתורה, וכן קיים וכן נתקיים, שיצאו ממנו למדנים מפלגים. הדורש שלומך...

ראה לדבר תמיד מרבנו ז"ל. אנשי שלומנו כשהיו מדברים מרבנו ז"ל, היו מורידים דמעות מרב התרגשות.

ד' תרל.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר ה'תשמ"ב.

שלום רב להיקר והנעלה ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

הנה בנכם ... גרו יאיר, כותב לי בכל פעם, שהוא מענין לבוא אל ושיבתנו הקדושה, ומה שיש בינה לבין בנה איני יודע (אולי קבלת לשון הרע עלי, כבר אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן קלו): אין לה צדיק שאין עליו מחלקת ומחקרים. ואמר (שם, סימן קכג): כל צדיק יש לו דבר עבודה, שצדיק אחר אפלו גדול ממנו, אינו יכול להשיג עבודתו, עין שם).

על-פל-פנים אודות בנכם, אין לכם לחוש פלל, כי אני אשגיח עליו שיאכל וישתה וישן וילמד ולא יסתובב וכו', ואשמר עליו

אָשֶׁר ד' תרלא בנחל עג

ממש כבני, ואקנה שעוד תרוו ממנו רב נחת מכל יוצאי חלציו. תהלה לאל, משיבתנו יצאו אברכים מפלגים, אשר אין בין כל אנשי שלומנו, והמפרסמות אין צריך לראיה, וכבר ידועה שיחת רבנו ז"ל: מיין ואף איז א פלא^ב, כשאבא מאמין בי, מדוע ימנע את בנו ממני; וכל זה אמר להרב הקדוש ר' יודל ז"ל, שמנע את בנו מלבוא אל רבנו ז"ל והסבה היתה שלא היה לו פשוט על הוצאות הדרך רק בעבורו, ובנו היה חפץ מאד מאד גם-כן לנסע ולא רצה לקח עמו, כי לקח ההוצאות יותר בעבורו, אף-על-פי-כן אמר לו רבנו ז"ל דבור הנ"ל. ומכל שכן בנדון דידן, הוא רק סתם לשון-הרע מכמה לצים ופגומים וכו', ותדע כי אצלנו אין מבליים את הזמן כלל, ויסתכל על האברכים שלמדו אצלנו בבחירותם, ויבין את האמת היכן היא.

הדורש שלומך...

אל תדאגו כלל, כי אני אשגיח עליו, ואני מקבל כל אחריותי עליו.

ד' תרלא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר ה'תשמ"ב.

שלום רב להבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לגנח נצחים.

את מכתבך לגכון קבלתי, וגם הקוונטרס "ארוך אפים" שהדפסת, וטוב ויפה הדבר הזה שעשית, ובפרטיות שמכרת ביום כ"א איר כמה אלפי ספרים, תשואות תן לה על זה, ומי יתן שתמכרוו כך בכל יום ויום.

(ב) העגן שלי הוא פלא.

אודות ענגנג — עליך לחכות, והשם יתברך לא יעזב אותך כלל, כי הכל כבר מוכן, וההכרח לחכות קצת, ולא לדחוק את השעה כלל.

וראוי לך לחזק את עצמך מאד מאד בעבודת הקדש, קדש קדשים, שאתה עוסק — להדפיס את הספרים הקדושים, אשר באמת עסק הקדוש והנורא הזה עולה על הכל, כי בדרך כלל ישיבה היא דבר מצמצם; זה יש לו ישיבה של חמשים בחורים, וזה יש לו ישיבה של מאה בחורים, וכן זה אומר הישיבה שלו הכי טובה וכו', אבל באמת הכל הוא בצמצום, הינו רק מספר מצמצם, לא-כן מתיבתא "היכל-הקדש", בה לומדים אלפים ורכבות ורכבות נשמות, ודבר זה מתפשט בכל העולם כלו, ואינה מצמצמת במקום אחד, כי עקר שם "היכל הקדש", הוא קרוב רחוקים, כמו שאמרו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט) על-פי: "הנותר בירושלים קדוש יאמר לו"; כי בזה שמקרבים נפשות בונים "היכל-הקדש", ומכל שכן וכל שכן כשונכנס בהם הרהור תשובה ומחזיקים מעמד, ועוד זוכים לדבר עמו יתברך וללמד תורה כסדרן, אין לשער ואין לספר כלל מה שנעשה מזה. ובפרטיות מי שזוכה להטות היטב היטב לבבו אל קול רבנו ז"ל שמלביש אש שחורה על גבי אש לבנה, שהוא ספריו הקדושים, אשר שם גנוזים פניו, שכלו וחקמתו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב), וזוכה להכניס בעצמו אמונה הקדושה, שזו בחינת עגולא ורבוועא, הינו שמסבב עם אמונה כמו עגול, ורואה תמיד את שם הוי"ה ברוך הוא בארבע אותיות, אין לשער ואין לספר מעלתו. ועל-כן בזה שאתה מדפיס ומפיץ את הספרים, בזה אתה גורם שיתרחב ויתפשט "היכל-הקדש" בכל העולם כלו, ואשר בהיכל-הקדש מגלים ומפרסמים את אמתת מציאותו יתברך בגלוי נפלא, עד שאפלו הכי גרוע והכי פשוט והכי מגשם והכי רחוק גם-כן יכול להתקרב אליו יתברך, ולהאיר על עצמו אמתת זיו נעם ערבות אור חיות אלקותו יתברך ממש.

ושמעתי פעם אחת מאחד מאנשי שלומנו, איש צדיק הדבוק בו יתברך בדבקות אמתית, שאמר בזו הלשון: "כל הצדיקים רואים

אֲשֶׁר ד' תרלב בַּנְחַל עה

בְּשָׂמִים, וְאֲנִי רוֹאֶה בְּאֶרֶץ", וּכְשֶׁהִתְפַּלְאוּ כָּל הַשּׁוֹמְעִים — מֵהַ
כּוֹנְנֵתוֹ, פָּרַשׂ אֶת דְּבָרָיו וְאָמַר: כָּל הַצְּדִיקִים רוֹאִים וּמִסְתַּכְּלִים עַל
אֱלֹקוֹתָיו: יִתְבָּרַךְ בְּשָׂמִים, אָבֵל אֲנִי רוֹאֶה וּמִסְתַּכֵּל עַל אֱלֹקוֹתָיו: יִתְבָּרַךְ
בְּאֶרֶץ, כִּי מִכָּל דְּבָר גִּשְׁמִי אֲנִי רוֹאֶה רַק אֶת אֱלֹקוֹתָיו: יִתְבָּרַךְ הַמַּחֲיֶה
וְהַמְהַיְוֶה וּמְקַיֵּם אֶת הַדְּבָר הַגִּשְׁמִי, וְדַבְרֵי פִי חֲכָם חֵן. וְעַל קֶטֶב זֶה
סוֹבֵב כָּל הַסְּפָרִים מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הַנּוֹדְפָסִים בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" —
לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ: יִתְבָּרַךְ בְּזֶה הָעוֹלָם דִּיקָא, וְאִיךְ
שְׂאִין בַּלְעֲדָיו: יִתְבָּרַךְ כָּלֵל.

וַיַּעַן שֵׁשׁ לָךְ חֵלֶק גָּדוֹל בְּזֶה, לְכֵן רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד,
וּבְיַדְאֵי עוֹד תִּזְכֶּה לְרֵאוֹת גְּסִים נְגָלִים, רַק הָעֶקֶר — חֲכָמָה קֶצֶת
וְכוֹ, (אֵף שֶׁקֶשָׁה לָךְ, אֵף-עַל-פִּי-כֵן עֲלִיךְ לְדַעַת, כִּי עַל-יְדֵי שְׂתַחֲפָה
— תִּזְכֶּה לִישׁוּעָה נִפְלְאָה).

וְאֲנִי שׁוֹלַח עִם זִוְגָתִי תַּחֲוִי חֵלֶק כ"ד מִסְפָּר "אֲשֶׁר בַּנְחַל", וְאִם
אֶפְשָׁר לְהַדְפִּיסוֹ — מַה טוֹב, וְאִם לֹא — תִּבְקֶשׂ אֶת ... גְּרוֹ יְאִיר,
וְאֲחִיו ... גְּרוֹ יְאִיר, שֶׁהֵם יִשְׁתַּדְּלוּ לְהַדְפִּיסוֹ, וְתַהֲיֶה לָהֶם טוֹבָה
גְּדוֹלָה. וְכֵן כָּל מִי שִׁיזְכֶּה לְהַדְפִּיס חֵלֶק אֶחָד מִסְפָּר "אֲשֶׁר בַּנְחַל",
יִזְכֶּהוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לִישׁוּעוֹת וּלְנִסִּים נְגָלִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תרלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בַּמְדְּבָר ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם לְהַבְּחוֹר ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּחַ נִצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמְאֹד נִצְטַעַרְתִּי לְשִׁמְעַע מִמֶּה שֶׁעוֹבֵר
עֲלֶיךָ בַּפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטּוּלָה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן.

עֲלִיךְ לְדַעַת תְּמִיד אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מִוְהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן
ט): הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְלֵא רַחֲמִים, וְכָל הָעוֹלָם מְלֵא רַחֲמָנוּת, וְהוּא
רוֹצֵה מְאֹד בְּהָעוֹלָם, עַל-כֵּן צָרִיךְ לְחַזֵּק עֲצָמוֹ מְאֹד בְּעִבּוּדוֹתוֹ בְּכָל

מה שְׂיוּכַל, אף אם הוא כמו שְׁהוּא, וְיִסְמַךְ על רַחֲמֵי יִתְבַּרְךָ
המְרַבִּים מְאֹד בְּלִי שְׁעוֹר, כִּי בְּיָדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתוֹ, אֵף אִם עֶבֶר מֵה
שְׁעֵבֶר — הָעֶבֶר אֵינִי, וְהַעֲקָר — מִכָּאֵן וְלִהְבֵּא לֹא יַעֲשֶׂה עוֹד וְכוּ',
עֵינֵי שָׁם. וְדַבֵּר זֶה צְרִיכִין לְחַקֵּק הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב בְּדַעְתּוֹ, כִּי עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד עוֹבֵר בְּכָל יוֹם וְיוֹם כָּל מִינֵי יָרִידוֹת וּנְפִילוֹת, וּבַפְּרָטִיּוֹת אֱלוֹ
שְׁכָבֶר נִכְשְׁלוּ בַּפְּגָם הַמְּגִנָּה הַזֶּה שֶׁל הוֹצָאָת זָרַע לְבִטְלָה, שְׁמָאֵד
מְאֹד שְׂבוּרִים וִירוּדִים בְּדַעְתָּם, עַד שֶׁנִּדְמָה לָהֶם, שֶׁלְעוֹלָם לֹא יֵצְאוּ
מִהָרַע וְהַחֲשֵׁךְ הַזֶּה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, אֵף-עַל-פִּי-כֵן עֲלִיהֶם לְדַעַת וְלִזְכֹּר
דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (הַנ"ל), אֵיךְ שֶׁהָשֵׁם יִתְבַּרְךָ מְלֵא רַחֲמִים תָּמִיד. וְכָבֵר
יְדַעְתָּ, שֶׁרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחוֹת הַר"ן, סִימָן יט), שֶׁאַפְלוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים
שֶׁרְגִילִים בַּעֲבֻרוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אִם יַעֲשׂוּ לַעֲצָמָם
חֵק קְבוּעַ לְלַמֵּד כָּךְ וְכָךְ, כַּח הַתּוֹרָה יוֹצִיאָם מִהָרַע וְהַחֲשֵׁךְ שֶׁנִּלְכְּדוּ
בוֹ. וּמִקְבֵּל אֲצֵל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ בְּשֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁזֶה סוֹכֵב עַל ח"י
פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת. וְעַל-כֵּן עֲלִיךְ לִהְיוֹת חֲזָק מְאֹד מְאֹד בְּלַמּוּד ח"י
פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת בְּכָל יוֹם, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהַכְנִיעַ אֶת הָרַע מִמֶּךָ,
וְאֵף שְׁבִין כָּךְ וּבִין כָּךְ אֵינְךָ רוֹאֶה שׁוֹם תּוֹעֲלֵת וְתַקְנָה וְכוּ', אֲדַרְבֵּה
בְּכָל פֶּעַם אֶתְּהָ נִכְשָׁל יוֹתֵר בַּחֲטָא הַמְּגִנָּה הַזֶּה, עֲלִיךְ לְדַעַת, כִּי
מִלְחָמָה אֲרָכָה לְפָנֶיךָ, וְכִמוֹ שֶׁבְּמִלְחָמָה גִּשְׁמִית הַשּׁוֹנֵא יוֹרֵה חֲצִים,
וְהָאֲדָם יוֹרֵה חֲזָרָה, וְכִמוֹ-כֵן הוֹלֵךְ פֶּעַם אַחַר פֶּעַם — זֶה יוֹרֵה זֶה
יוֹרֵה, וּבְאִמְצַע הַמִּלְחָמָה נוֹפְלִים פְּצוּעִים, אֵף עַדִּין אֵי אֶפְשָׁר לִידַע
מִי יִנְצַח. אֵף כְּשֶׁאֶחָד חֲזָק מְאֹד מְאֹד, וְלָבוֹ אֲמִיץ, וְאֵינִי מִתְפַּחַד
וּמִתְיָרָא מִהַשּׁוֹנֵא, אֵף שְׂיִוְרָה בּוֹ, הוּא חוֹזֵר וְיוֹרֵה בּוֹ, סוֹף כָּל סוֹף
הוּא יִנְצַח. וְכִמוֹ-כֵן אֱלוֹ שֶׁהֵיְצֵר הָרַע יוֹרֵה בָּהֶם חֲצִים, וְנִכְשְׁלִים
בַּפְּגָם הַבְּרִית, עֲלִיהֶם לִירוֹת בְּחֲזָרָה עִם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, עִם
'תְּקוּן הַפְּלִלִי', עִם 'יוֹם תְּהִלִּים', וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — עִם דְּבוּרֵי
תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְלֹא לְהַתְּפַעֵל כָּלֵל מֵה
שֶׁנַּעֲשֶׂה, בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ עֲלִיו רַק לְאַחֵז אֶת כְּלֵי זֵינוֹ, וְאִזּוֹ סוֹף כָּל
סוֹף יִצְלִיחַ וְיִכְבֹּשׂ אֶת הַשּׁוֹנֵא.

וְעַל-כֵּן רְאֵה וְגַם רְאֵה לִהְיוֹת חֲזָק וְאֲמִיץ מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם
וְיוֹם בְּקִבְעוֹת עֲצוּמָה לְלַמֵּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת וְאֲמִירַת תְּהִלִּים,

אָשֶׁר ד' תרלג בַּנְחָל עז

וּלְהַרְבוֹת בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינֵנוּ לְבֵינֵנוּ קוֹנוֹ תְּמִיד, וְאִזּוֹ
תַּצְלִיחַ בְּיַדְּאֵי בְּלִי שׁוּם סֶפֶק. עַל-כֵּן נָא וְנָא לֹא לִפְלִי בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

מוֹהֲרָנִ"ת ז"ל סִפֵּר פְּעַם, שֶׁהֲצָאָר חֶקֶר, לָמָּה חִילֵי צָרַפֶּת
מִצְּלִיחִים כָּל-כָּף? וְנִתְּנוּדַע לוֹ, שֶׁעַל הַחֲזִית הַרְּאִשׁוֹנָה הֵבִיא חִילִים
עִם תְּזוּמָתָהּ, וְזֶה הַכְּנִיס שְׂמֻחָה בַּחִילִים, וְכֵף הַצְּלִיחוֹ.

ד' תרלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בְּמִדְבַּר ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנֹכַח קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַיְקָר, אֲשֶׁר בּוֹ אִתָּה מְגִלָּה אֶת
פְּנִימִיּוֹת נִקְדָּתִי, שְׂבָאָמַת אֵינְנִי צָרִיךְ אֶת אֶף אֶחָד, אֲבָל מִבְּחוּץ
מְסֻבִּים אוֹתִי כְּמוֹ שְׂמֻסְבִּים אֶת כָּל הָאָדָם, כִּי כְּתוּב (תהלים יב, ט):
"סָבִיב רְשָׁעִים יִתְּהַלְכוּן". סָבִיב הַקְּדָשָׁה תְּמִיד הוֹלְכֶת גַּם הַטְּמָאָה,
וְלָכֵן רְאִינוּ מִשָּׁף כָּל הַדּוֹרוֹת שְׂסָבִיב הַצְּדִיקִים הַסְּתוּכָבוּ הַרְּבֵה
רְשָׁעִים, וְזֶה מָה שְׂמוּכָא אֲצֵל אֲלִישַׁע הַנְּבִיא, שֶׁהוּא הִיָּה כָּל-כָּף
גְּדוּל, וְמִי הִיָּה הַגְּבָאִי שְׁלוֹ? גִּיחְזִי, אֲשֶׁר חֲכַמִּינוּ הַקְּדוּשִׁים דָּרְשׁוּ
עָלָיו (בְּרִכּוֹת י): הוּא קְדוּשׁ, וּמִשְׁרְתּוֹ אֵינוֹ קְדוּשׁ; נִשְׂאֵלֶת הַשְּׂאֵלָה
— לָמָּה יִהְיֶה כָּךְ, שְׂסָבִיב הַצְּדִיק יִהְיֶה רְשָׁעִים כְּגִיחְזִי? אֲלָא כְּמוֹ
פָּרִי, שְׂאִי אֶפְשָׁר לוֹ לְצַמַּח, אֲלָא עַל-יְדֵי עֲלִים וְעֲנָפִים, כָּךְ צְדִיק
אֵינוֹ יָכוֹל לְצַמַּח וְלִגְדֹל, רַק כְּשִׁישׁ סָבִיב סָבִיב רְשָׁעִים, שְׂמַעְלִימִים
וּמְכַסִּים אוֹתוֹ, כִּי מִגְּדֹל אוֹר הַצְּדִיק — אִי אֶפְשָׁר לְקַלֵּט אוֹתוֹ. וּמִכָּל
שָׁפֵן וְכָל שָׁפֵן כְּשְׂמֻסְבִּים אוֹתוֹ גַּם רְשָׁעִים, אֲשֶׁר מְבַלְבְּלִים אֶת
הָאֲנָשִׁים מִיָּמִין וּמִשְׂמָאל, בְּיַדְּאֵי עוֹלוֹת הַרְּבֵה קְשִׁיוֹת לְבַנְי־אָדָם; כִּי
אֵלוֹ שְׂמַבְלְבְּלִים אֶת דַּעְתָּם, אֵינָם יוֹרְדִים לְסוּף דַּעַת הַצְּדִיק.

אוֹדוֹת שְׂאֵלְתְךָ וְכוּ'; הִנֵּה מְצִינוּ בְּקִבְּלַת הַתּוֹרָה שְׂכַתוּב (שְׁמוֹת
יט, ב): "וַיִּחַן הָעָם נֶגֶד הָהָר", אוֹמְרִים עַל זֶה חֲכַמִּינוּ הַקְּדוּשִׁים (רש"י

יתרו יט, ב מהמכילתא): כַּאִישׁ אֶחָד בְּלֵב אֶחָד; קִבְּלַת הַתּוֹרָה הַשְּׁלִימָה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, שִׁיבֹאוּ לְמִדְרַגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, שִׁיְהִיו בְּפֶה אֶחָד וּבְלֵב אֶחָד, כִּי אֵין לָךְ שֶׁקֶר גְּדוֹל מִזֶּה כִּשְׁהוּא אֶחָד בְּפֶה וְאֶחָד בְּלֵב, אֲשֶׁר זֶה מְאוּס מְאֹד מְאֹד בְּעֵינֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי כָּבֵר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שֵׁבַת נה.): חוֹתְמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָמֵת, רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נִקְרָא אָמֵת, כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יִרְמְיָה י' י'); "הַנְּיָ"ה אֱלֹקִים אָמֵת", וּמִי שֶׁנִּכְלָל בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — גַּם הוּא מְחֻזָּק בְּאָמֵת, אַבְּל מִי שֶׁרְחוּק מִהַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא רְחוּק מְאֹמֵת. וְרַבְּנֵינוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נא), שֶׁהָאָמֵת הוּא אֶחָד, אֵתָהּ הוּא קִדְּם שֶׁבְּרַאתָ הָעוֹלָם וְאֵתָהּ מִשֶּׁבְּרַאתָ הָעוֹלָם, כִּי קִדְּם שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם הִיָּה רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא בְּעוֹלָם, וְלֹא הִיָּה שֶׁיָּךְ שׁוּם דְּבָר אַחֵר, הִיָּה רַק אָמֵת, כִּינֵן שֶׁנִּבְרָא הָעוֹלָם, יֵשׁ כָּבֵר אַחֵר הַבְּרִיאָה, שֶׁשֵּׁם נֶאֱחָז הַשֶּׁקֶר. הַצְּדִיקִים לוֹקְחִים אֶת אַחֵר הַבְּרִיאָה, וּמְקַשְּׂרִים חֲזָרָה לְקִדְּם הַבְּרִיאָה, וְאֵז נַעֲשֶׂה גַם הַבְּרִיאָה הַזֹּאת אָמֵת. וּכְכֹל שֶׁאֵדָם מְגַלֶּה אֶת הַשֶּׁקֶר הַגְּדוֹל הַנִּמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם, וְהוּא מְהַפֵּךְ אֶת הַשֶּׁקֶר וּמְגַלֶּה שֶׁכֵּלֶם שֶׁקֶרְנִים, הוּא נִכְלָל יוֹתֵר בְּאָמֵת, וְאֵלֵינוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלַךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים מִתְגַּלֶּה, כְּמוֹ שֶׁסִּפֵּר רַבְּנֵינוּ ז"ל (סְפָרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ר'), מִמְּלֶךְ עֲנוּ, שֶׁכָּל מֶה שֶׁגִּלֶּה לוֹ הַחֶכֶם — עַל מִי אֵתָהּ מְלֶךְ וְכוּ', הֲלֹא כָּלֶם שֶׁקֶרְנִים, אֵזִי הַגְּבִיָּה עֲצָמוֹ הַמְּלֶךְ לְרֵאוֹת מִי יוֹדֵעַ אֵת זֹאת, וְהִסִּיר כְּסוּיוֹ, וְהִרְאָה אֶת פְּנָיו; כִּי מִי שֶׁמְגַלֶּה אֶת הַשֶּׁקֶר, מִמִּילָא עַל יְדוֹ מִתְגַּלֶּה גַם הָאָמֵת, כִּי מְגַלֶּה לְכָלֶם, שֶׁרַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא. וְזוֹ הִיָּתָה קִבְּלַת הַתּוֹרָה, שֶׁזֶה עֲצָם הָאָמֵת, קִדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאוֹרִיָּתָא וְיִשְׂרָאֵל חַד הוּא (זֶהר חֶלֶק ג' עג.), הַתּוֹרָה מְקַשְּׂרַת אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן נִקְרָאת תּוֹרַת אָמֵת.

וְזֶה הִיָּה מִשֶּׁה רַבְּנֵינוּ — מִשֶּׁה אָמֵת וְתוֹרַתוֹ אָמֵת; שֶׁגִּלֶּה אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַכְלִית הַגְּלוּי עַל-יְדֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, "מִן הָהָר אֶל הָעָם" (שְׁמוֹת יט, ד) — הִנֵּה הוּא בְּהָר וְהִנֵּה יוֹרֵד אֶל הָעָם; וְאֵת זֹאת לֹא הִבִּין קִרְחָ, וְכֵן מְאֵתִים וְחֲמִשִּׁים רְאִשֵׁי סְנֵהֲדָרִין לֹא הִבִּינוּ דְּבָר זֶה, אֵיךְ יִתְכַּן אָדָם בָּא מִן הָהָר אֶל הָעָם, כִּי אוֹ שֶׁאֵתָהּ לְמַעַלָּה אוֹ לְמַטָּה, לֹא יִתְכַּן שֶׁאֵתָהּ לְמַעַלָּה וְלְמַטָּה; וְזֶה מֶה שֶׁגִּלֶּה לָנוּ רַבְּנֵינוּ

ו"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ז', סח) — מעלת הצדיק, שְׂכָל שְׂעוּלָה מְעֵלָה מְעֵלָה, הוא יורד מטה מטה, ומגלה ומפרסם את הקדוש-ברוך-הוא אֶפְלוֹ לְדָרֵי מְעֵלָה וְדָרֵי מְטָה. דְרֵי מְעֵלָה — אֵלוֹ שְׂכָבָר עָלוֹ מְעֵלָה, מְגֵלָה לָהֶם שְׂאִינָם יוֹדְעִים כְּלוּם, שְׁנָה מֵה שְׂגֵלָה מִשֶּׁה רַבְּנוֹ לְמִלְאָכִים, שְׂאִינָם יוֹדְעִים מְאוּמָה, יֵשׁ לָכֶם הוֹרִים! יֵשׁ לָכֶם עֶסְקִים! יֵשׁ לָכֶם עֲבוּדָה! יֵשׁ לָכֶם אֶתֶם צְרִיכִים שְׁבֹת! לֹא תִגְנֹב! לֹא תִרְצַח! לֹא תִנְאַף! מִשֶּׁה רַבְּנוֹ, כָּכֵל שְׂעֵלָה מְעֵלָה, הִרְאָה לְמִלְאָכִים שְׂאִינָם יוֹדְעִים וְאִינָם מִתְחִילִים לְהִבִּין. וְכֵן יֵרֵד מִטָּה מִטָּה, לְדָרֵי מְטָה — אֵלוֹ שְׂבִדְיוּטָא הַתְּחַתּוּנָה, לְכָלֶם גְּלָה אֵת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. דְּבַר זֶה לֹא הִבִּין קִרְחָא. וְכֵן גְּבִין אֵת מֵה שְׂאוּמָר דְּוֹד הַמְּלִיךְ (תהלים קו, טז): "וַיִּקְנְאוּ לַמֶּשֶׁה בַּמַּחְנֶה וּלְאַהֲרֹן קְדוֹשׁ הַגּוֹי"ה", שְׁנָה סוּד הַמַּחְלָקֶת שֶׁל קִרְחָא וְעֵדְתוֹ וּמֵאֲתִים וּחֲמִשִּׁים רְאִשֵׁי סְנֵה־דָרִין נִגְדַּ מִשֶּׁה רַבְּנוֹ וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן, וְזֶה סוּבָב בְּכָל דוֹר וְדוֹר; כִּי לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְהִבִּין אֵת מִשֶּׁה, "וַיִּקְנְאוּ" — קִנְאוּ בְּמִשֶּׁה וְאַהֲרֹן, וּבְמָה? "לַמֶּשֶׁה" — הִנֵּה אֶתֶה 'לַמֶּשֶׁה', עוֹלָה לְמַדְרַגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, וְהִנֵּה "בַּמַּחְנֶה" — אֶתֶה נִמְצָא בְּ'מַחְנֶה יְהוּדָה' וּמִתְעַסֵּק עִם 'יִרְקָנִים', וּמוֹכִיחֶם: הֲלֹא תִדְעוּ, אֵת הַעֲגֻבְנִיּוֹת הַלְלוּ אֶסוּר לְמַכֵּר, חָל עֲלֵיהֶן אֶסוּר שְׂבִיעִית, הַתְּפוּחֵי אֲדָמָה הַלְלוּ, הַבְּצָלִים הַלְלוּ אֶסוּרִים בְּאֲכִילָה — לֹא עֲשָׂרוּ אוֹתָם וְכוּ', וְהִצְרִיף לְהַתְּנַפֵּחַ עִם 'יִרְקָנִים', הִיכֵן? "בַּמַּחְנֶה". אֲזִי "וַיִּקְנְאוּ לַמֶּשֶׁה" — הִנֵּה אֶתֶה "מִשֶּׁה" דְּבוּק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהִנֵּה אֶתֶה "בַּמַּחְנֶה" — יוֹרֵד לְכָל פְּחוּתֵי עַם, וְלֹא הִבִּינוּ שְׂיִתְכֵן כְּדָבָר הַזֶּה — שְׁנֵי הַפְּכִים בְּנוֹשָׂא אֶחָד. וְכֵן "לְאַהֲרֹן" — מָה עָשָׂה אַהֲרֹן הַכֹּהֵן? עֶסֶק בְּשָׁלוֹם-בַּיִת, וּמִי שְׂעוּסֵק בְּעֲנֻנִים אֵלוֹ, יוֹדֵעַ אֵת גְּדֵל הַרְפֵּשׁ הַזֶּה, שְׂצָרִיף לְשִׁמְעַ אֵת כָּל הַעֲנֻנִים בֵּינוֹ לְבִינָה שְׂמִסְפָּרִים זֶה עַל זֶה, וְאַהֲרֹן הַכֹּהֵן הִזִּיהַ צָרִיף לְשִׁמְעַ דְּבָרִים כָּל-כָּף יְרוּדִים, וְכֵן עָשָׂה שָׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ, הִצְרִיף לְשִׁמְעַ הַמַּחְלָקֶת בִּינֵיהֶם, זֶה אוֹמֵר: הוּא גְּנָב לִי אֶפְףָּ שֶׁל סוּס, וְהוּא אוֹמֵר: מֵה פְתָאִם, זֶה שִׁיף לִי וְכוּ', וְצָרִיף לְהַשְׁלִים בִּינֵיהֶם. וְזֶהוּ "לְאַהֲרֹן" — אִיף יִתְכֵן שְׁהִנֵּה אֶתֶה אַהֲרֹן — מְסִתּוֹבֵב בֵּין אִישׁ וְאִשָּׁה, בֵּין גְּזֻלָּנִים וְכוּ', וְהִנֵּה אֶתֶה "קְדוֹשׁ הַגּוֹי"ה"! דְּבַר זֶה לֹא יָכְלוּ לְהִבִּין קִרְחָא וְעֵדְתוֹ וְאֶבְרָם וּמֵאֲתִים וּחֲמִשִּׁים רְאִשֵׁי

סנהדרין, וכזה קנאו. וזה פרוש "ויקנאו למשה" — איך אפה משה בשמים, ואחר-כך אפה יורד "במתנה", "ולא הרץ" — איך אפה אהרן עושה שלום בין איש לרעהו, ואחר-כך אפה "קדוש הוה"ה", זה הנה נשגב מבינתם. ונדבר זה מרחיק בני-אדם מהצדיקים, ובפרט ש"סביב סביב רשעים יתהלכו", ישנם כל מיני אנשים החושבים, שבוזה שיקפצו וירקדו סביב הצדיק, הם ישאו חן בעיניו, ואינם שמים על לב, שהצדיק רואה אותם ותוהה על קנקנם, שהם דוקרניים פחוטי ברזל, כגדר תיל מקפים סביבו. אבל הוא בעצמו שוחק מהם, כי הצדיק האמתי, אינו צריך גבאים ושמשים, הם סתם נטפלו אליו, כי הם מחפשים תשומת-לב וכו', ורוצים גם-כן להיות משהו, ועל-כן הם דוחפים אנשים. ואמרו חכמינו הקדושים (ברכות ו): האי דוחקא דכלה מניהו — אלו שדוחפים בעת דרשת הצדיק, אלו הם הקלפות, והבן.

ולכן אסור שתהיה לאדם חלישות הנעת מפל הדברים האלו, ומי שמחזיקם בנעתו, יכול להבין את התורה, שהיא מלבשת בדברים גשמיים, ואף-על-פי-כן זו תורה עמקה: פרד"ס — פ'שט, ר'מו, ד'רש, ס'וד, יכולים להבין את כל הבריאה כלה, איך שהקדוש-ברוך-הוא מלבש פה בגשמיות. ולכן לא בחנם שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן נב), כמו שיש קשיות על הקדוש-ברוך-הוא, כך יש קשיות על הצדיקים. על הקדוש-ברוך-הוא הוא יש לכל אחד קשיות — למה אני צריך לסבל? למה אין לי פרנסה? למה יש לי אשה רעה? למה בני ביתי סובלי חלאים? למה אין לי שדוכים בעבורם? ל'למה' ו'למה', על כל דבר שואל 'למה'. יש לו קשיות על הקדוש-ברוך-הוא, וממילא יש לו קשיות גם על הצדיק, וחושב: מי אומר שזה צדיק? אני מכיר צדיק שמסגף את גופו, אינו אוכל, אינו ישן — הוא בודאי צדיק וכו', אבל פלוני זה, שאיני רואה אותו מסתגף באכילה ובשנה וכו' — הוא אינו צדיק וכו'. ובאמת מי אמר לך כזאת? אם אני לא יכול לסגף גופי, אני מכרח לאכל, ובקרח לי לישן, נמצא שאינני צדיק, והוא שפן יכול להראות את זאת, סימן שהוא צדיק? הלא כבר

אָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י'), אָפְלוּ אֶתְּהָ תְּצוּם וְתִתְעַנֶּה, הָרִי זֶה פְּהַרְקַת שֶׁק, שְׁמַרְיָקִים תְּכַוְּלוּתוֹ, אָכַל הַשֶּׁק נִשְׁאָר מִלֵּא חוֹרִים, הִינּוּ הַגּוֹף נִקְרָא שֶׁק, וְאֵף שְׂאִינְךָ יִשָּׁן וְאִינְךָ אוֹכֵל, אֶתְּהָ נִשְׁאָר שֶׁק, וְנוֹתְרוּ קְשׁוּרוֹת בְּךָ כֹּל תְּאֻוֹתֶיךָ. וְדַבֵּר זֶה בְּגִי-אָדָם אֵינִם קוֹלְטִים, וּמִדּוּעַ? כִּי יֵשׁ אֶצְלָךְ כָּל אֶחָד גְּאוֹת: אָבִימֶלֶךְ, (אָבִי — לְשׁוֹן רְצוֹן), אָנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת מֶלֶךְ, וְאִין זֶה הוֹלֵךְ לִי, לְמָה? כִּי אֵינִי יְכוּל לְצוּם וְלֹא לִישָׁן, סִימָן שְׂאִינִי מֶלֶךְ. וּמִי כֵן מֶלֶךְ? בְּיָדָי אֵלֹו בַּעֲלֵי גְאוּהָ שְׂאִינִם אוֹכְלִים וְאֵינִם יִשְׁנִים, הֵם בְּיָדָי מְלָכִים. וּבְאֶמַת הַכֹּל דְּמִיּוֹן אֶחָד גְּדוֹל, וְלֹא בְּזֶה נִמְדָד צַדִּיק; כִּי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא אָמַר שְׁצַרְיָכִים לְצוּם אֶלָּא בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים, וְכֵן הִתְקַיְּנוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אַרְבַּע תְּעַנְיּוֹת וְלֹא יוֹתֵר, וּבְחַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים לֹא אָמְרוּ לְסַגֵּף עֲצָמוֹ לֹא לִישָׁן, וּבְכַפּוּרֵשׁ גָּלוּ לָנוּ (סִפָּה נג.), שְׁמִי שֶׁנִּשְׁבַּע, שְׁלֹא יִישָׁן שְׁלֹשָׁה יָמִים מִלְקִין אוֹתוֹ וְיִישָׁן לְאַלְתֵּר, כִּי לֹא יוּכַל לְקַיֵּם שְׁבוּעָתוֹ, כִּי בְּהִכָּרַח לְגוֹף לְאָכַל וְלִישָׁן; נִמְצָא, שְׁבִגֵי-אָדָם אֵינִם יוֹדְעִים לְהַגְדִּיר מַה זֶה צַדִּיק, וּמִמֶּלֶךְ רַב בְּגִי-אָדָם שְׁבוּרִים, כִּי הֵם רוֹאִים שְׁלֵהֵיּוֹת צַדִּיק צְרִיכִים לִהְיוֹת מְשֻׁהוּ מִיָּחַד, שְׁעַדִּין לֹא נִבְרָא, וְהֵם אֵינִם יְכוּלִים לְהִרְאוֹת אֶת זֹאת, מִמֶּלֶךְ מִתְרַחֵקִים מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אָכַל אִם הָיוּ יוֹדְעִים שְׁדִיקָא כְּשֶׁאָדָם נוֹטֵל יָדָיו, וּמִבְּרַךְ: "עַל נְטִילַת יָדַי", וְשֵׁם עֲשֶׂר אֶצְבְּעוֹתָיו עַל הַפֶּת וּמִבְּרַךְ: "הַמוֹצִיא לְחֶם מִן הָאָרֶץ" וְאוֹכֵל, אִזּוֹ דִּיקָא זוֹכֶה לְרִאוֹת אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סב) עַל הַפְּסוּק (רוֹת ב): "לֵעֵת הָאֶכֶל גִּשֵׁי הַלֵּם", דִּיקָא בְּעֵת אֶכִּילָה יְכוּלִים לְרִאוֹת אֶת הַשְּׁכִינָה אֲפִין בְּאֲפִין, וְכְמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז), שְׁבַעַת הָאֶכִּילָה יְכוּלִים לְזַכּוֹת לְהֵאָרֵת הַרְצוֹן; אִם יוֹדְעִים יְדִיעוֹת אֵלֹו, אִזּוֹ לֹא הָיוּ מְסַגְּפִים עֲצָמָם, כִּי אֲדַרְבָּה, מִתּוֹךְ אֶכִּילָה יְכוּלִים לְרִאוֹת אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שְׁכָתוּב (שְׁמוֹת כד, יא): "וַיַּחְזוּ אֶת הָאֱלֹקִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ", וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ — דִּיקָא עַל-יָדֵי אֶכִּילָה וְשִׁתְיָה, "וַיַּחְזוּ אֱלֹקִים" — יָרְאוּ אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ-כֵן בְּשִׁנָּה, אָדָם עוֹרֵךְ לְעֲצָמוֹ חֲשָׁבוֹן — הִנֵּה אָנִי עֹתָה מִפְּקִיד אֶת רוּחִי בְיָדֵי הַבוֹרָא יְתַבְּרֵךְ שְׁמוֹ, "בְּיָדֶךָ אֶפְקִיד רוּחִי" (תְּהִלִּים לא, ו), שְׁזוֹ מִיָּתָה קִטְנָה, כְּמוֹ שְׂאוֹמֵר רַבֵּי חִיִּים וַיִּטָּאֵל ו"ל בְּסִפְרוֹ

"שְׁעָרֵי קְדֻשָּׁה", כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּרִכּוֹת נו.): שָׁנָה — אֶחָד מִשָּׁשִׁים לַמִּיתָה; וְלִכְּנֵן כְּשֶׁאָדָם הוֹלֵךְ לִישׁוֹן יִרְגִישׁ טַעַם מִיתָה, שֶׁהוֹלֵךְ לַמּוֹת, וְעַל-כֵּן אֶצְלוֹ הַשָּׁנָה הִיא מַעֲלָה גְדוֹלָה מְאֹד. וְכֵן אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן קי), שְׁמִי שְׁמַתְבַּלְבֵּל מֵחֵז וּבִפְרָט בְּאַמוּנָה, בִּיּוֹתֵר מוֹעִיל לוֹ הַשָּׁנָה; וְכֵן אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לה), שְׁבַעַת הַשָּׁנָה, אִזּוֹ אָדָם נִכְנָס בְּאַמוּנָה וְזוֹכֵה לְנִיחָיו. וְלִכְּנֵן זֶה הַטָּעוֹת שֵׁשׁ לְבִנְיָאָדָם, שְׁחוֹשְׁבִים שְׁאֶחָד שְׁאִינוֹ יָשָׁן וְאִינוֹ אוֹכֵל, הוּא נִקְרָא צַדִּיק, וּבְאַמַּת אֵין זֶה מַעֲלָה וְלֹא מוֹרִיד, אַדְרָכָה זֶה מִשְׁגָּע בְּנִי-אָדָם, כִּי יֵשׁ מַצּוֹת בְּאֲכִילָה וּבִשְׁתִּיָּה, וְיֵשׁ מַצּוֹת בְּשָׁנָה, מוֹצְאִים אֵת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא תָּמִיד, תְּרַדְמָה — זֶה נְבוּאָה. אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, וְלִמְצָא אֵת הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׁמוֹ מִכָּל פֶּרֶט מִפְּרָטֵי הַבְּרִיאָה! וְדַבֵּר זֶה בְּנִי-אָדָם אֵינֶם יְכוֹלִים לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין.

וּבְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יֵשׁ פְּרֵי אֶחָד, שְׁכַמְעַט אֵין בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ, וְנִקְרָא בַלְשׁוֹן עַרְבִי: סַבְרָס, זֶהוּ פְּרֵי מֵתֵק מְאֹד, אִךְ סְבִיבוֹ קוֹצִים הַרְבֵּה, וְאִם אָדָם אִינוֹ יוֹדֵעַ אֵיךְ לְקַלְפוֹ, יִכְנָסוּ בְּבֶשֶׁר יָדָיו דוֹקְרָנִים רַבִּים, וַיֵּאבֵד אֵת הַפְּרֵי הַמֵּתֵק; כִּי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, שֵׁם הוּא גְלוּי אֱלֻקוֹת בְּתַכְלִית הַמְדַרְגָּה הָעֲלִיוֹנָה, וַיְכַמּוּ שְׁכַתוּב (דְּבָרִים יא, יב): "תָּמִיד עֵינֵי הַנְּזִי"ה אֱלֻקִּיךָ בָּה מְרֵאשִׁית הַשָּׁנָה עַד אַחֲרִית שָׁנָה"; גְלוּי אֱלֻקוֹת מִתְגַּלֶּה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר מִכָּל הָעוֹלָם כָּלוּ, אִךְ זֶה לַעֲמַת זֶה הַטְּמֵאָה שֵׁם חֲזָקָה מְאֹד. וְלִכְּנֵן יֵשׁ בְּנִי-אָדָם שְׂבוּדָלִים לְגַמְרֵי מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי אִם שֵׁם מִתְפַּשְׁטֵת כָּל-כֶּף הַטְּמֵאָה, אוֹלֵי מִשְׁהוּ אִינוֹ כְּשׁוֹרָה. כְּמוֹ-כֵן לְגַבֵּי צַדִּיק, כְּכֹל שֶׁהוּא גְדוֹל בְּמַעֲלָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, כְּמוֹ-כֵן סוֹבְבִים אוֹתוֹ כָּל מִינֵי רַמָּאִים, צְבוּעִים, שְׁקָרָנִים, וְקוֹרָאִים עֲצָמָם: גַּבָּאִים, שׁוֹמְרִים וְכוּ', וּבְנִי-אָדָם חוֹשְׁבִים — רָאוּ, גַּם הַצַּדִּיק הוּא כְּמוֹ הַקְּלָפָה הַסּוֹבְכָת אוֹתוֹ. אִךְ אֵינֶם קוֹלְטִים שְׁזוּהֵי רַק קְלָפָה סְבִיב הַפְּרֵי הַמֵּתֵק, וְצָרִיכִים לְהַסִּירָהּ וּלְהַזְהֵר לֹא לְהַדְקֵר כָּלֵל וּכְלָל, וְאִזּוֹ יִרְאוּ פְּרֵי עַרְב לַחֲדָה.

וְדַבֵּר זֶה לֹא הֵבִין קִרְח וְדָתָן וְאַבְיָרָם וּמְאֵתִים וְחַמְשֵׁים רְאשֵׁי סְנֵה־דָרִין, אֵיךְ יִתְכַּן שְׁמֵשָׁה רַבֵּנוּ, הִנֵּה הוּא הוֹלֵךְ בְּהַר, וְהִנֵּה יוֹרֵד אֶל הָעָם, הִנֵּה מִשָּׁה עוֹסֵק עִם פְּשׁוּטֵי הָעָם, וְהִנֵּה עוֹלָה לְשָׁמַיִם?!

אֲשֶׁר ד' תרלד בַּנְחַל פג

איך יתכן שני הפכים בנושא אחד. וכן אהרן הכהן עושה שלום בין איש לאשתו ובין אדם לחברו, ואחר-כך דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, וזה 'ויקנאו למשה', איך אתה 'למשה', ואחר-כך אתה 'במתנה', איך אתה 'לאהרן', ואחר-כך אתה 'קדוש הוי"ה', דבר זה נשגב מבינת הבריות, וזה עוקרם מהעולם הזה והעולם הבא גם יחד. ולכן אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, וזוכה להגיע אל הפנימיות, ואז הוא שוחק מכלם, ואינו מסתכל מה שסביב, ומתבונן רק על התוף והפרי.

אני מקווה שתבין את כל מה שכתבתי לך, ולא יהיו לך עוד שום קשיות — לא עלי, ולא על אף צדיק שמסוככים אותו גבאים ושמשים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תרלד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר במדבר ה'תשמ"ב.

שלום רב לכל תלמידי "היכל-הקדוש", קדש קדשים, הוי"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד בעבודת השם יתברך, כאשר למד אותנו רבנו ז"ל, ועל-כן ראו לשקד מאד מאד בספרי רבנו ז"ל מדי יום ביומו, כי רק על-ידי-זה תזכו לידיע מה רבנו ז"ל רוצה מאתנו.

והעקר — עלינו לראות להיות תלמידים מהגנים, באפן שנוזפה שיאיר בנו רבנו ז"ל את אורו הגנוז והנעלם.

ולמען טובתכם הנצחית, ראו לשמר מאד מאד את הזמן היקר, אשר אי אפשר לקנותו בשום ממון שבעולם, וכשאדם כבר נזקן, היה משלם כל הון דעלמא, שיוכל להפך את השעון והלוח שיהיה בעשרים ושלשים שנה יותר צעיר וכו', אבל כבר הפל לשוא וכו',

פד אשר ד' תרלד בנחל

הכל דמיון בעלמא, איזה צער ואיזו עגמת נפש יש לזקן, אילו גניחות גונח: מי יתן והייתי עכשו בחור צעיר, בודאי הייתי הולך בדרך אחרת לגמרי, דרך ישרה, והייתי עובד את השם יתברך וכו', אבל כבר מאחר, פי הימים והשנים חלפו והלכו להם.

ואתם, אחי ורעי היקרים! עדין אתם בימי נעוריכם, עליכם להזדרז מאד מאד בעבודת השם יתברך — תורה ותפלה והתבודדות, לטיל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה, ולהרבות בתפלה ובקשה, להתחנן ולבקש ממנו יתברך ברחמים רבים ובתחנונים, שתזכו למצא חן בעיניו יתברך, באפן שיגרב אתכם, ויפתח לכם את ארבות השמים להכניס ולהתענג מערכות נעם זיו שכינת עזו יתברך.

וראו אצל אנשי שלומנו האמתיים, שהזמן היה יקר אצלם מאד מאד. וכך האיר בנו מוהרנ"ת ז"ל, אף שהיה טרוד מאד בכל מיני טרדות רבים של הכלל בעניני רבנו ז"ל — הן לדבר עם אנשים מעבודת השם יתברך, הן לתן עצות לכל המבקש עצתו, והן שהדפיס והפיץ ספרי רבנו ז"ל, והן שהרבה לכתב חדושי תורה על-פי הקדמות מרבנו ז"ל וכו' וכו', ועוד הרבה מיני טרדות של מחלקת ורדיפות שסבל וכו', אף על-פי-כן הזמן היה אצלו ליסוד גדול, ותמיד אחז את המורה שעות (השעון) לפני עיניו, והכל היה אצלו בחשבון מדויק. ופעם אחת התבטא, שאם לילה אחד, אינה הולכת לו העבודה כדבעי, זה יותר כואב לו מכל המחלקת והרדיפות שהיו לו, כל-כך החשיב את הזמן היקר.

ודבר זה הטביע בתלמידיו היקרים, שישמרו את הזמן היקר, וכן עשו ושמרו מאד מאד על הזמן היקר, וחשבו על אחריתם בכל יום ויום. ואצל כל אחד היה נטבע בדמו היום האחרון, כי מוהרנ"ת ז"ל הרבה לדבר מזה בכל פעם. ובאמת פשאדם זוכר תמיד את אחריתו, אזי שומר מאד מאד על הזמן היקר, כי חבל לו על כל רגע ורגע ממש, ומכל שפן וכל שפן כל שעה וכו'. וחכמינו הקדושים אמרו (אבות פ"ק ו'): יפה שעה אחת בתשובה ומעשים

אֲשֶׁר ד' תרלה בְּנַחֵל פה

טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא; וכשאתם מחשיב את השעה כל-כה, עד שיודע בעצמו, שזה יהיה חשוב לו מאד מאד בעולם הבא, פי שם הוא עולם הגמול, אז בנדאי ישמר על כל שעה ושעה, ויראה לחטף בה איזה טוב, אילו נקודות טובות.

ועל-כן חשבו מאד מאד על תכליתכם הנצחית, ונא ונא התעוררו והתחזקו בעצמכם, שלא אצטרף לעורר ולחזק אתכם בכל פעם.

ומחמת טרדותי עכשו אקצר, רק מחמת שהבטחתי לכתב לכלליות אנשי שלומנו בכל יום ויום בלי גדר, על-כן רשמתי דבורים אלו.

הדורש שלומך...

ד' תרלה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון ראש חדש סיון קדם החג ה'תשמ"ב.

שלום וברכה להבחור ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

בענין השדוף תדע, כי השם יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה פרטי פרטית, והכל ממנו יתברך, והכל בידו יתברך. וכשאתם מכניס בדעתו ידיעה זו, אינו מפחד משום דבר ומשום ברירה, כי מה יעשה לו אדם?! על-כן לדעתי, ראה לטלפן אליה, ותדבר עמה, ותקבעו פגישה, ואז תראה להרבות לדבר עמה דבורי אמונה, ולבסוף תאמר לה בפרוש: עברי אנכי, אני מקרב אל רבנו נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו, ואז תראה מה שיהיה, ואם מהשם יצא הדבר — לא נוכל דבר טוב ורע.

העקר אל תתפחד כלל, וכמאמרם ז"ל (ראש השנה כט.): כל זמן שהיו ישראל מסתכלים כלפי מעלה ומשעבדים את לבם לאביהם שבשמים — היו מתגברים, ואם לאו היו נופלים וכו', עיין שם. ועל-כן העקר ראה למסר את עצמך אליו יתברך, ואל תהיה שפל

רוח בְּדַעַתְךָ, רק לך בְּגֵאוֹן, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת כָּלֵל, אַתָּה עֲשֵׂה
 מַה שְּׁמַטָּל עֲלֶיךָ, וְהַשְׁאֵר — אִם יִהְיֶה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, יִגְמַר בְּכִי טוֹב,
 וְאִם לֹא — לֹא יִגְמַר כָּלֵל.

הדורש שלומך...

ד' תרלו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון קדם הקג, ראש חֲדָשׁ סִינּוֹן ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם לְהַבְחוֹר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נִצְחִים.

אודות כָּל עֲנִינֵיךָ וְצָרוֹתֶיךָ שְׁעוֹבְרִים עֲלֶיךָ וְכו', רֵאָה לְהִיּוֹת
 נִזְהָר מְאֹד מְאֹד בְּנִטְלַת יָדַיִם שְׁחָרִית, שְׁלֵא תִלְךָ לִישׁוֹן עַד שְׁתִּכְיִן
 לְעֲצָמְךָ כְּלִי עִם מַיִם, וְכֵן תִּהְיֶה נִזְהָר לְרַחֵץ יָדֶיךָ בְּשֹׁפֵעַ גְּדוֹל קֶדֶם
 הָאֲכִילָה, וְכֵן בְּשַׁעַה שְׁאַתָּה יוֹצֵא מִצְרָכֶיךָ רֵאָה לְרַחֵץ יָדֶיךָ. וּמַה טוֹב
 וּמַה נְּעִים אִם תִּזְכֶּה לְטַבֵּל בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם בְּמִקְנָה, כִּי עֲלֶיךָ לְדַעַת,
 כִּי הַקְּלָפוֹת מִפְּחָדִים מְאֹד מְאֹד מִמַּיִם, וְכֹל הַנִּזְהָר בְּנִטְלַת יָדַיִם
 וּבִטְבִילַת מִקְנָה — זוֹכָה, שְׁבוֹרְחִים מִמֶּנּוּ הַסְטֵרָא אַחְרָא וְהַקְּלָפוֹת
 שְׁנִתְאַחֲזוּ בוֹ.

וְכֵן רֵאָה לְהִיּוֹת נִזְהָר בְּקִרְיַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה, שְׁאַמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכּוֹת ה'): כָּל הַקּוֹרָא קְרִיַת שְׁמַע עַל מִטָּתוֹ —
 מִזִּיקִין בְּדַלִּין מִמֶּנּוּ, עֵינֵי שָׁם.

וְהִיָּה טוֹב לְךָ מְאֹד מְאֹד, שְׁתַּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ בְּמַדַּת הַשְּׂכָחָה,
 לְשַׁכַּח אֶת כָּל הָעֵבֶר עֲלֶיךָ, לֹא כְּדַאי לְחַשֵּׁב אֶת הָעֵבֶר. וְכֹל הַצָּרוֹת
 וְהַיְסוּרִין וְהַמְרִירוֹת שְׁאַתָּה סוֹבֵל, הוּא רַק מִפְּנֵי שְׁאַיִנְךָ רוֹצֵה לְשַׁכַּח
 אֶת הָעֵבֶר. וְעַל-כֵּן רֵאָה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְשַׁכַּח אֶת עֵבֶרְךָ לְגַמְרֵי,
 וְרַבְּנוּ ז"ל הַפְּלִיג מְאֹד מְאֹד בְּמַדַּת הַשְּׂכָחָה (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כו).
 וּפַה אֲנִי נוֹתֵן לְךָ מִתְּנֵה "סִפְרֵ-הַמַּדּוֹת", שְׁתַּמְמִיד בְּזֶה תְּמִיד,
 וְכִשְׁתִּסִּים תִּתְחִיל עוֹד פְּעַם, כְּכֹה תִתְנַהֵג כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְאִז טוֹב לְךָ
 מְאֹד, כִּי הַמַּדּוֹת הֵן יְסוּד כָּל הָאָדָם. גַּם רֵאָה לְהַגּוֹת תְּמִיד בְּקִצּוֹר

אָשֶׁר ד' תרלז בְּנַחֵל פּוּז

שְׁלַחַן עֲרוּךְ, וְאִזֵּי טוֹב לָךְ לְנִצַּח וְנִצְחִים.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת
בְּתוֹךְ שָׁאֵר נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וּמְבָרְכֶךָ...

צָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, אֶהוּבִי, אַחִי! כִּי "סִפְר־הַמִּדּוֹת" הוּא פֶּסֶק הַלְכָה
בְּמִדּוֹת, וְכָל מָה שֶׁמוֹבָא שָׁם, זֶהוּ פֶּסֶקוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְאִי אֶפְשָׁר
לְנִטּוֹת מִזֶּה כָּלֵל.

ד' תרלז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי קָדָם הַחַג ה'תּש"מ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכָל תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקְּדוֹשׁ", קֹדֶשׁ קְדוֹשִׁים, הַיְוֵ"ה
עֲלֵיכֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

חֲזָקוּ וְאַמְצוּ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה
יָמִים נִזְכָּה לְחַג הַשְּׁבוּעוֹת, חַג קְבֻלַּת הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר בּוֹ חוֹזֵר וְנִשְׁנָה
כָּל מַעֲמַד הַר סִינַי, וּמְקַבְּלִים הַהֲאָרָה הַגְּדוּלָּה הַיּוֹרֶדֶת מִלְּמַעְלָה
לְמַטָּה, אוֹר חֲדָשׁ בְּתִשְׁוֹקַת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, לְזִכּוֹת לְקַבְּלָהּ מִחֲדָשׁ
מִמֶּשׁ. וְכִבֵּר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרִכּוֹת ה.) עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת כד,
יב): "וְאַתָּנָה לָךְ אֵת לַחַת הָאָבֶן וְהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוָה אֲשֶׁר כְּתַבְתִּי
לְהוֹרֹתָם", מְלַמֵּד שְׁכַלְמָם נִתְּנוּ לְמִשְׁהַ מְסִינַי, עֵינַי שָׁם. וְעַל־כֵּן עֲלֵיכֶם
לְדַעַת, כִּי זֶה עֵקֶר קְבֻלַּת הַתּוֹרָה, לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ מִחֲדָשׁ בְּתִשְׁוֹקָה
וּבְחִיּוֹת חֲדָשָׁה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם: מְקַרָּא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָּשׁ,
וְכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, נִגְלָה וְנִסְתָּר, אֲשֶׁר כָּלֵם נִתְּנוּ לְמִשְׁהַ בְּהַר
סִינַי, וְכַפִּי שְׁמַכִּינִים אֵת עֲצָמָם לְזֶה, כְּמוֹ-כֵן מְקַבְּלִים אֵת זֶה. וְעֵקֶר
הַהֲבָנָה הוּא רַק שִׂמְחָה (עֵינַי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָנִים כב, סה), אֲשֶׁר
שִׂמְחָה הִיא הַכֵּלִי לְהַכִּין אֵת עֲצָמוֹ לְקַבְּלַת הַתּוֹרָה. וְעַל־כֵּן בְּשִׁלְשֵׁת

ימי הגבלה יכולים כָּבֵר לְשִׁמְעַ כְּלֵי זָמֵר, וְלִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה
עַל נֵעַם חֲלֻקְנוּ, שְׂזָכִינוּ לִהְיוֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּבַכְּרִטִיּוֹת שְׂאָנוּ
זוֹכִים לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וַיֵּשׁ לָנוּ רְצוֹן וְכִסּוּפִין וְתִשׁוּקָה עֲצוּמָה
לְקַבֵּל אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְלִזְכוּת לְטִיֵּל בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה — נִגְלָה
וְנִסְתָּר.

נָא וְנָא אַל תִּבְלוּ אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּהִבָּל וְרִיק וּבְדַבְרִים בְּטֵלִים
וְלִשְׁוֹן-הֶרֶע וּרְכִילוֹת, כִּי זֶהוּ עַקֵּר הַלְּכֻלֹּף בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים,
וְעַל-כֵּן עֲלִיכֶם לְשִׁמֵּר שְׁהֵד' אֲמוֹת שְׁלָנוּ יִהְיוּ נְקִיִּים בְּרוּחָנִיּוֹת, מִכָּל
הַזְּבָל שֶׁל לִשְׁוֹן-הֶרֶע וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת וְכוּ', וּמִכָּל הַזְּבָל בְּגִשְׁמִיּוֹת,
לְשִׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל נְקִיוֹן הַמְּקוֹם, כִּי בְּמְקוֹם נְקִי בְּרוּחָנִיּוֹת
וּבְגִשְׁמִיּוֹת, שָׁם הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה.

וּבִיּוֹתֵר תִּשְׁמְרוּ עַל הַעֵת רְצוֹן, לְנַצֵּל אֶת הַעֵת הַהִיא, וְהוּא
בְּשַׁעַת חֲצוֹת, אֲזוּ הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם, עַל-כֵּן תִּשְׁמְרוּ מְאֹד
מְאֹד לֹא לִישָׁב בְּטֵל, וּמִכָּל שְׂכָן לֹא לִישָׁב וּלְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטֵלִים אֲזוּ,
כִּי בְּשָׁמַיִם מְקַפִּידִים עַל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד. וְכֵן עֲלִיכֶם לְנַצֵּל אֶת
הַעֵת רְצוֹן בְּעֵת פְּתִיחַת הָאָרוֹן קִדְשׁ, קִדְשׁ קְרִיאַת הַתּוֹרָה, אֲזוּ הוּא
עֵת רְצוֹן גְּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, עֵידֵן רַעְוָא דְרַעְוִין, עֵת שֶׁל רְצוֹן
שְׂבָכָל הָרְצוֹנוֹת, וְאִם הָיוּ בְּגִי-אָדָם יוֹדְעִים מַה יְכוֹלִים לַפְּעֹל אֲזוּ
בְּשָׁמַיִם, הָיוּ מְאָרִיכִים בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי אֲזוּ הַתְּפִלוֹת מְקַבְּלוֹת מְאֹד
מְאֹד. וְעַל-כֵּן אַל תִּהְיוּ בְּטֵלָנִים כְּלָל, רַק כָּל בַּחֹר שְׂיִבְקֶשׁ אֲזוּ עַל
פְּתִיחַת הַמַּחַ וְהַלֵּב בְּתוֹרָה וְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְעַל טְהָרַת וְזִכוּךְ
הַמַּחַ מִחֲשָׁבָה, וְעַל מְצִיאַת הַזְּיוּג וְכוּ', וְעַל מְחִילַת עוֹנוֹת וְכוּ', וְכָל
הַמְרָבָה לְדַבֵּר וּלְבַקֵּשׁ אֲזוּ, הָרִי זֶה מְשַׁבַּח בְּחֻסְדִּים.

רְאוּ לְשִׁמֵּר אֶת עֲצָמְכֶם מִמְּדָה רְעָה שֶׁל חֲנֻפָּה, אֲסוּר לְחַנֵּף שׁוּם
אָדָם, כִּי דְבַר זֶה הוּא עִבּוּדָה זָרָה גְּמוּרָה רַק בְּדַקּוֹת וְכוּ', כִּי עוֹשֶׂה
מְאָדָם פְּסָל וְאַלִּיל, וְ"אַל תִּבְטְחוּ בְּכֶן-אָדָם שְׂאִין לוֹ תִשׁוּעָה" (תְּהִלִּים
קמו, ג), וְ"שְׂוֹא תִשׁוּעַת אָדָם" (שִׁם ס, כא), מַה שְּׁלֹא תַעֲשׂוּ וְתִחְטְפוּ
בְּעֲצָמְכֶם תּוֹרָה וְתַפְּלָה וּמְצָוָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, לֹא יִהְיֶה לְכֶם כְּלָל.
וְאַל יִבְטִיחַ לְכֶם יִצְרָכֶם אַחֲרַת, כִּי הַכֹּל פְּתוּי הַיִּצָּר. וּמִי שְׂעִינִי שְׂכָל

לו, יראָה וַיִּבִּין וַיִּשְׁפִּיל אֶת הָאָמֶת. אֲשֶׁרִי הַזֹּכָה לְיִשׁוּב הַדַּעַת, לְהִבִּין וּלְהִשְׁפִּיל וְלִרְאוֹת מַה שֶּׁנַּעֲשֶׂה בְּזֵה הָעוֹלָם, אִיךְ מִסְתִּירִים אֶת אָמֶתת מְצִיאֹתוֹ יִתְבַּרְךָ מִן הָעוֹלָם וְאֶת רַבְּנוּ ו"ל וְתִלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר. עֲלִינוּ רַק לְמִסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִי אֶפְשָׁר לְהִיּוֹת מְקַרְב אֶל רַבְּנוּ ו"ל וְאֵל תִּלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים, כִּי אִם עַל-יְדֵי מְסִירַת נַפֶּשׁ מִפֶּשׁ (עֵינִי לְקוּטִי-הַלְכוֹת, הַכָּשֵׁר בָּלַיִם, הַלְכָה ד'). וְכָל מַה שֶּׁהָאָדָם מוֹכֵן יוֹתֵר לְמִסֵּר נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, נַעֲשֶׂה מְרַכְּבָה אֶל הַשְּׂכִינָה, אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֵלְקוֹ!

הדורש שלומך...

ד' תרלח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי קדם החג ה'תשמ"ב.

שלום רב לְכָל תִּלְמִידֵי "הַיִּכְלֵ-הַקְּדוֹשׁ", קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, הַנּוֹי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

בְּאֵתִי לְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד, לְבַל תִּהְפְּכוּ אֶת הַמְּקוֹם אֶל מוֹשֵׁב לְצִים, יִשְׁיבַת עַמִּי הָאֶרֶץ מְבֻלֵי זְמַן שְׂאִין בָּהֶם שְׁלֵמוֹת, אִין כָּאֵן מְקוֹם לְתִלְמִידִים כָּאֵלוֹ, כְּאֲשֶׁר זָכָה אֶתְכֶם הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ לְהִיּוֹת כָּאֵן, עֲלֵיכֶם לְשָׁמֹר אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר מְאֹד מְאֹד, וּלְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה. וּבַפְּרָטִיּוֹת עֲכָשׁוּ קִדְּם חַג הַשְּׁבוּעוֹת, עֲלֵיכֶם לְקַבֵּל קַבְּלוֹת טוֹבוֹת בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְתִרְאוּ שְׁנוֹזָפָה לְשִׁמְעַע קוֹל תּוֹרָה בְּיוֹם וּבְלִילָה בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ, וְלֹא יִשְׁיבַת לְצִים וְעַמִּי הָאֶרֶץ, חֶסֶד וְשִׁלוֹם. אֵל תַּעֲשׂוּ אֲגֻדוֹת אֲגֻדוֹת לְדַבֵּר כָּל מִינֵי שְׁטִיּוֹת, חֶסֶד וְשִׁלוֹם, רַק תִּרְאוּ לְהִתְמַיֵּד כָּל אֶחָד וְאֶחָד — הֵן בְּגִמְרָא וְשִׁלְחָן עֲרוּף וּבְמִשְׁנֵיּוֹת, הֵן בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל וְהֵן בְּהַתְּבוּדוֹת, אֲבָל לֹא לְבַלּוֹת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּהִבְלָל וְרִיק, כִּי הַיָּצֵר הָרַע אוֹרֵב עַל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד, לְלַפֵּד בְּחֹרֶר צָעִיר בְּמִצּוּדָתוֹ. וְעַל-כֵּן שְׁמָרוּ מְאֹד מְאֹד אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד יִהְיֶה הַמְּשַׁנֵּי עַל עֲצָמוֹ וְיִרְאָה לְלַמֵּד שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּמִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמִרָא, מְדַרְשׁ, שִׁלְחָן עֲרוּף, לְקוּטִי-מוֹהַר"ן,

ספֿר־הַמִּדּוֹת, וְלִקּוּטֵי־הַלְכוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

וּרְאוּ לְחֵדֶשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה, וְעַל־כָּל־פָּנִים לְרִשָּׁם מֵה שְׁאַתֶּם
שׁוֹמְעִים וְרוֹאִים, כִּי יִצְטָרֵף לְיָמִים הַבָּאִים.

וְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר, שְׁנֹזְפָה לְבָנוֹת "הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ" בְּאַמָּת, וַיִּקְיָם
(יִשְׁעִיָּה ה, ג): "וְהִנּוֹתָר קִדּוּשׁ יֵאָמֵר לוֹ".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תרלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם חֲמִישֵׁי קֶדֶם הַחֵג ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְיַדִּידֵי הַיִּקָּר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נִצְחִים.

אוֹדוֹת עֲנִינָךְ, הָיָה כְּדָאֵי שְׁתַּדְּבַר עִם רַב מְבַהֵק, כִּי זֹהֵי שְׁאַלָּה
לְרַב, אֵיךְ עֵינֵי בְּשִׂאלוֹת וְתִשׁוּבוֹת חֲת"ם סוֹפֵר, חֵלֶק יוֹרָה דְּעָה, סִימָן
קצו, שְׁשֵׁם מְסַבֵּיר, שְׁיִישׁ שְׁלִשָּׁה מִיַּנִּי טְבִילַת מְצֻנָּה, עֵינֵי שָׁם; וְתוֹצִיא
לְעִצְמָךְ עֲנִינָךְ, אֵיךְ יוֹתֵר טוֹב לְשִׂאל רַב מְבַהֵק. וּבְכֻלָּל – כָּל דֵּינֵי
אֶסוּר וְהֵתֵר, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׂאֵלוֹת בְּעֲנִינֵי מְרָאוֹת, אֶסוּר לְסַמֵּךְ עַל עִצְמוֹ,
כִּי אֵינֶן אָדָם רוֹאֶה חוֹב לְעִצְמוֹ, וְדִרְכּוֹ שֶׁל אָדָם לְהִקְלֵל לְעִצְמוֹ. עַל־כֵּן
יוֹתֵר טוֹב לְהִיּוֹת רְגִיל לְשִׂאל רַב מְבַהֵק, יֵרָא שְׁמִים, וְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ
יִגְלֶה עֵינָיו וַיִּתִּיר אֶת סִפְקוֹתָיו.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תרמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישֵׁי עֶרֶב חַג הַשְּׁבוּעוֹת ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם לְהַאֲבֵרֵךְ ... הַרַב הַחֲסִיד.

ר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ו"ל] ספֿר לִי פֶּעַם אַחַת, כִּי חָמִיו ר'
אֶהְרֹן קוֹבְלִיטְשְׁעֵר ו"ל, חָלָה לְעַת זְקֵנוֹתוֹ, וְהִיְתָה הָעֲנִיּוֹת שְׁרוּיָה

אָשׁר ד' תרמ בנחל צא

בביתם, והוא היה אז אברהם צעיר, ועל-כן נגש אל ר' אייזיקל מאומן (שהיה עשיר מפלג מאנשי שלומנו), וספר לו את מצב הבית, כי הבית ריק וכו', ור' אייזיקל הקשיב לדבריו, ואחר-כך שם את ראשו על השלחן, והתבודד קצת עמו יתברך, וכשהרים את ראשו, לקח סכום הגון ונתן לו, ור' לוי יצחק (גרו יאיר) [ו"ל] היה אז אברהם צעיר מאד, ולכן התחיל להתעקש, אולי תוכלו להוסיף וכו', והשיב לו ר' אייזיקל בזו הלשון: "בני, היתה לי התבודדות, וכך האיר בדיעתי לתן סכום כזה, ועל-כן אל תתעקש יותר". ונשאר ר' לוי יצחק (גרו יאיר) [ו"ל] בלא אמר ודברים. וספר לי, מה הייתי יכול עוד להתעקש, כשהלה אומר שהיתה לו התבודדות?!

הקדמתי לך את הספור הזה; דע לך, כשהיית אצלי, ואמרתי לך לבוא בליל רביעי — כך אמרתי, אבל אחר-כך קדם השנה, כשהתחלתי לעשות חשבון ביני לבין קוני, ולספר לפניו יתברך איך עבר היום וכו', וכשספרתי ענייני, נכנס בדיעתי להוציא את פתשגן הכתב, שכתב המן בן המדתא עלי, ולראות אולי גם אתה חתום עליו, וכן עשיתי, ותכף-ומיד הוצאתי, ומה מאד נפלא בעיני שראיתי שם חתימת ידך. ועמדתי משתומם, איך לא תתבייש לבוא אלי ולחנף אותי?! האם אתה יודע מה נגרם על-ידי פתשגן הכתב?! הלא דחו את הגאלה! וכל הצרות שכלל ישראל סובלים, הכל בשביל זה; הן אמת בשעה שחתמת על הכתב, היית אפרוח שלא נפקחו עיניך, ויעזין היית צריך עוד הרבה דמעות לשפף על חטאת נעורריך וכו', אבל אין משחקים עם נשמות ישראל וכו'! ועל-כן רציתי לומר לך, שחבל על טרחותיך, ומי יודע מה שעוד יעבר עליך, כמעט שאין מי שחתם, שלא יסבל צרות ומרירות, ומי שעוד לא סובל, גם עליו תעבר כוס התרעלה. חותנך היקר, שגם-כן חתם, בכל פעם כשאני בא לארץ ישראל, הוא מטלטל את עצמו אחרי יום עבודה, ובא אלי ונופל על צוארי, ומבקש ממני מחילה, ובוכה בדמעות שלישי, ודבר זה נשנה בכל פעם כשאני בא לארץ ישראל. הרב החסיד ר' ... [ו"ל] בא אלי כמה פעמים, ובקש ממני מחילה עם דמעות בעיניו. וכן הרבה אנשים, ואתה בשביל כמה

הוֹלֵךְ שְׂאֵתָה רוּצָה לְקַבֵּל, אֵתָה בָּא לְחַנֵּף? ! עֲלִיף לְדַעַת, כִּי אֲצַלְנוּ
הַמִּדָּה הַשְּׂרָשִׁית לְעִקְרָה מֵאֵתָנוּ, הִיא מִדַּת הַחֲנֻפָּה, אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ אָמַר
רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְר־הַמִּדּוֹת, אוֹת חֲנֻפָּה, חֶלֶק ב', סִימָן א'), עַל־יְדֵי חֲנֻפָּה בָּא
לְיַדֵּי כְפִירָה; כִּי הַמְּאֲמִין בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אִיף שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל,
וְהַכֵּל תְּלוּי רַק בְּיָדוֹ, לֹא יִחְנִיף אֵת שׁוֹם בְּרִיָּה, וְעַל־כֵּן מִדַּת הַחֲנֻפָּה
הִיא עֲבוּדָה זָרָה גְמוּרָה, אֲשֶׁר עַל זֶה אָנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם פְּעֻמִּים
עָרַב וּבִקֵּר (דְּבָרִים י"א, טז): "הַשְּׁמָרוּ לְכֶם פֶּן יִפְתָּה לְבַבְכֶם וְסִרְתֶּם
וְעַבַּדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם", וְזֶה סוֹכֵב עַל אֱלוֹי אֲשֶׁר
בָּאִים לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְבְנֵי־אָדָם בְּשִׁבִיל בְּצַע כֶּסֶף. וּכְבֹר הָאָרִיף רַבֵּנוּ
ז"ל בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן מ'; וּבְחֶלֶק ב', סִימָן סב'), מְגַדֵּל הַפְּגָם
שֶׁל הָעוֹקֵר אֵת עֲצָמוֹ מִהָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וּמְסַתּוֹבֵב בְּשִׁבִיל כֶּסֶף
וְכוֹף, אִם לֹא שָׂבָא לְתַקֵּן אֵת חֲטָא הָעֲגָל וְכוֹף, עֵינֵי שָׂם. וְעַל־כֵּן אִינִי
יּוֹדֵעַ עַל מַה וְלָמָּה בָּאתְ אֵלַי, אִינִי צָרִיף אֵת שׁוֹם בְּרִיָּה. אֲצַלְנוּ
בְּ"הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ" יֵשׁ עֲגוּלָא וְרַבּוּעָא (עֵינֵי לִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נט),
עֲגוּלָא שְׂאָנוּ מְסַבְבִּים בְּאֱמוּנָה, בְּבַחֲיִנַת (תְּהִלִּים פ"ט, ט): "וְאֱמוּנַתְךָ
סְבִיבוֹתֶיךָ", וְכִמוֹ שֶׁעָשָׂה הַחֶכֶם עֲגוּלָא סְבִיבוֹ, שְׂלֵא יְבוֹאוּ אֵלָיו
הַלְצִים וְהַמְדַבְּרִים (עֵינֵי סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה מִהַחֲגוּר), וְרַבּוּעַ, שְׂשָׂם
הַנּוֹי"ה בְּרוּף הוּא מֵאִיר תָּמִיד לְפָנָי עֵינָיו, בְּאֲשֶׁר גָּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל,
שְׂעַל־יְדֵי תְפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת גְּזוּבָה שִׁיאִירוּ עֲלֵינוּ הַשְּׂמוֹת מִהַנּוֹקְבָא
דְּפִרְדִּישְׁקָא, שְׂהֵם הַשְּׂמוֹת מְהַד' עוֹלָמוֹת: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן, עִם
הַכְּתָרִים שְׂלָהֶם וְכוֹף (עֵינֵי בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'); כִּי בְּאֵמַת
הַזּוֹכָה לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרֵךְ תָּמִיד, אֲזִי זוֹכָה לְזַכּוּף הַמַּחֲיִן, עַד
שֶׁנִּפְתַּחִים לוֹ שְׂעָרֵי הַשָּׁמַיִם, וְזוֹכָה לְטַיֵּל בְּשְׂמוֹת אֱלוֹי כְּמַטַּיִל בְּגֵן
גִּהְדֵּר. וְרַבֵּנוּ ז"ל מִתְחִיל אֵת סִפְר־הַמִּדּוֹת הַקְּדוּשׁ שְׂלוֹ: "מִי שֶׁרוּצָה
לְדַבֵּק אֵת עֲצָמוֹ בְּהַשָּׂם יִתְבַּרֵךְ, עַד שִׁילֵף בְּמַחְשַׁבְתּוֹ מִהֵיכַל אֵל
הֵיכַל, וְיִרְאֶה אֵת הַהֵיכָלוֹת בְּעֵינָי הַשְּׂכָל, יִשְׁמַר אֵת עֲצָמוֹ מִלּוֹמַר
שְׂקָר אֲפִלוּ בְטָעוֹת", עֵינֵי שָׂם. וְאוּלַי בָּאתְ לְכַאֵן רַק כְּדֵי לְקַבֵּל אֵת
הַמְּכַתֵּב הַזֶּה, כְּכֹר הִזָּה כְּדָאֵי כָּל יְגִיעַתְךָ וְטַרְחַתְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

אָשׁוּר ד' תרמא בַּנְחָל צג
ד' תרמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נִשְׂא אִסְרוּ חַג ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכָל תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים, הַיְוָ"ה
עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! זְכְרוּ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב כֹּל מֵה שֶׁנִּדְבַּר בֵּינֵינוּ
בְּהַחֲג הַקֹּדֶשׁ.

וְהַעֲקָר, שֶׁתַּעֲשׂוּ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקֹּדֶשׁ בְּחֶשֶׁק
חֲדָשׁ, כִּי זֶה כָּל אָדָם. וְתִשְׁתַּדְּלוּ, שֶׁבְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ יִשְׁמַע תָּמִיד רַק
קוֹל הַתּוֹרָה, וְאִם אֶחָד צָרִיךְ לְדַבֵּר — יֵצֵא, וְלֹא בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, כִּי
כִּשְׂאֶחָד מְדַבֵּר — מְבַלְבֵּל אֶת אַחֵרִים הַלּוֹמְדִים. אֲשֶׁרֵי הָאִישׁ שְׂאִינוּ
מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כִּלְל, וְחוֹשֵׁב וְזוֹכֵר בְּכָל יוֹם וְיוֹם מֵאַחֲרֵיתוֹ
וְתַכְלִיתוֹ, וְיִדַּע כִּי אֵין מְלִוִּים לוֹ לְאָדָם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים
טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, כִּי אִם תּוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלֶבֶד (אֲבוֹת,
פָּרָק ו'); וְאִזּוֹ כְּשִׁזְזָה לְהַכְנִיס יְדִיעָה זֹו בְּדַעְתּוֹ, תָּמִיד יִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה,
כִּי תִכְנֵס לוֹ תְּשׁוּקָה חֲזָקָה לְטַיֵּל וְלִהְיוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקֹּדֶשׁ,
מֵאַחַר שֶׁלֹּא יִהְיֶה נִשְׁאָר מִמֶּנּוּ רַק זֶה. וְכֵן עַל-יְדֵי שִׁיזְזָה לְהַכְנִיס
אֶת עַצְמוֹ בַּתּוֹרָה הַתּוֹרָה, יִנְצַל מִכָּל מִינֵי צָרוֹת וְיִסּוּרִים, כְּמֵאֲמָרָם ו"ל
(בְּרִכוֹת ה.): כֹּל הַעוֹסֵק בַּתּוֹרָה — יִסּוּרֵינָ בְּדַלִּין הֵימָנוּ, עַיִן שָׁם.
וְלִהְפֹּךְ עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי עַקֵּר הֵיסּוּרֵינָ הַמְּרִים שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד
וְאֶחָד, הֵם רַק מִפְּנֵי שֶׁמְבַטְלִין אֶת הַזְּמַן הַיְקָר בְּהַבֵּל וְרִיק, כִּי (שָׁם):
כֹּל מִי שֶׁאֲפָשֶׁר לוֹ לְעַסֵּק בַּתּוֹרָה, וְאִינוּ עוֹסֵק, הַקֹּדֶשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מְבִיא עָלָיו יִסּוּרֵינָ עֲכוּרֵינָ וְעוֹכְרֵינָ אוֹתוֹ, עַיִן שָׁם. וְהַעֲקָר וְהִיִּסוּד
שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ — לֹא לְהַסְתַּכֵּל עַל אֶף אֶחָד, וְלֹא לְהַתְּבַלְבֵּל מֵאַחַר
כִּלְל, רַק כֹּל אֶחָד יִסְתַּכֵּל עַל עַצְמוֹ, וְאִזּוֹ יִצְלִיחַ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקֹּדֶשׁ (שָׁם ו'): אֲפִלוּ אֶחָד שִׁיּוֹשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה — שְׂכִינָה עִמּוֹ,
עַיִן שָׁם.

וּבְאֵמַת עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי הַתּוֹרָה בְּתַחֲלָה מְרָה, וְכָל זֶה מְרַב
הַעוֹנוֹת וְהַזְּהָמָה שֶׁנִּכְנָסוּ בָּאָדָם מְרַב עוֹנוֹתָיו, וְעַל-כֵּן מְרַגֵּשׁ מִרְ

וּמְרוֹר וְכוּ', אָבֵל כְּשִׁתְּהִי עֶקְשָׁנִים, לְבִסּוֹף יִתְהַפֵּף מִרְיָהּ אֵל רִמְיָהּ, שֶׁתִּזְכּוּ לְהִתְרוֹמֵם בְּתַכְלִית הַרוּמָמוֹת, כִּי הַתּוֹרָה הִיא כְּלָה שְׂמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וּמְאִירָה עַל הָאָדָם אִוֵּר וְזִיו וְחַיִּית אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדַבְּקוֹת אֲמִתִּית, כִּי בְּלֹא הַתּוֹרָה — אֵינּוּ כְּלוּם, וְהַכֵּל דְּמִיּוֹן.

וּכְבָר אָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן ר'), כִּי הֵיכָל הָרַע דּוֹמֶה כְּמוֹ אֶחָד שָׂרָץ בֵּין בְּנֵי־אָדָם עִם יָד סְגוּרָה, וְאֵין אָדָם יוֹדֵעַ מַה בְּתוֹכָהּ, וְהוּא מְרַמֶּה בְּנֵי־אָדָם, וְשׂוֹאֵל לְכָל אֶחָד: מַה אָנִי אוֹחֵז? ! וּלְכָל אֶחָד נִדְמָה כְּאִלוֹ הוּא אוֹחֵז מַה שֶּׁהוּא מִתְאַוֶּה, וְעַל־כֵּן הַכֵּל רָצִים אַחֲרָיו, כִּי כָל אֶחָד סוֹבֵר שֵׁישׁ בְּיָדוֹ מַה שֶּׁהוּא חֲפֵץ, וְאַחֲר־כֵּן פּוֹתֵחַ אֶת יָדוֹ וְאֵין בָּהּ כְּלוּם, עֵינֵי שָׂם. כְּמוֹ־כֵן הַדְּבָר בְּעֵינֵי רַבְּנּוּ ז"ל, עֲלֵיכֶם לְזַכֵּר, כִּי עַקֵּר כְּסוּפּוֹ וּרְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנּוּ ז"ל הִיָּה "עֲשֵׂיָהּ" דִּיקָא, שִׁיְהִיָּה חַיִּיב וְחַק קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם כֶּן וְכֶן, חַק וְלֹא יַעֲבֹר (עֵינֵי שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן יט); וְעַל־כֵּן מִי שֶׁאֹמֵר אַחֲרָת, הוּא נִדְמָה לְהֵיכָל הָרַע, שָׂרָץ עִם יָד סְגוּרָה, וְכָל אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁאֲצֵל זֶה יֵשׁ "מְדַרְגּוֹת" וְכוּ', וְאֲצֵל זֶה יֵשׁ "עֲבוֹדוֹת" וְכוּ', וְאֲצֵל זֶה יֵשׁ "שִׁיחוֹת וְסְפוּרִים" וְכוּ', וּבִבְּאֻמַּת הַכֵּל דְּמִיּוֹן וְהַכֵּל, כִּי לְבִסּוֹף כְּשִׁתְּשָׁכְבוּ עִם רַגְלֵיכֶם אֶל הַדְּלֵת, תִּתְּוֹדְעוּ כִּי אֵין בְּהֵיָד שׁוּם דְּבָר, וְהַכֵּל הִיָּה רַק דְּמִיּוֹן וְרַעוּת רוּחַ וְכוּ', מַה שֶּׁאֵין כֵּן כְּשִׁתְּזָכּוּ לְצִיָּת, וְתִלְמָדוֹ בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה בְּלֵי שׁוּם חֲכָמוֹת שֶׁל הַכֵּל, אֲזִי יִהְיֶה עִמָּכֶם מִשֶּׁהוּ בְּיָד... וְעַל זֶה רָמְזוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּסָחִים נ'): אֲשֶׁרִי מִי שֶׁבָּא לְכָאן וְתִלְמוּדוֹ בְּיָדוֹ, כִּי יֵשׁ לוֹ מַה לְהִרְאוֹת בְּיָדוֹ... וְכָל זֶה אִם לֹא מְטַעִים אֶת עַצְמוֹ, רַק בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִתְּבוֹנְנִים — מַה הַרְּוַחְתִּי מִיָּד אֶל יָד, כְּאֲשֶׁר אָמַר הַתָּם הַקְּדוֹשׁ (עֵינֵי סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֵׂה ט'); וְדַבֵּר זֶה אֲתָם צְרִיכִים לְחַקֵּק הֵיטֵב הֵיטֵב בְּדַעְתְּכֶם, אִם אֵין לָכֶם בְּיָד בְּכָל יוֹם: מְקָרָא, מְשַׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, שְׁלַחַן עָרוּךְ, סְפָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל וְכוּ' וְכוּ' — אֵין לָכֶם כְּלוּם. וּמִי שֶׁאֹמֵר אַחֲרָת, הוּא הוּא הַבַּעַל דְּמִיּוֹן וְהַשׁוֹטֵה וְהַגֵּס רוּחַ וְהַרְשָׁע וְכוּ', שֶׁאֹמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, וְהוּא בְּכָלֵל חוּטָא וּמְחַטִּיא אֶת הַרְּבִים, מֵאַנְשֵׁי סְדוּם וְכוּ'. וּבִבְּאֻמַּת מִי שֶׁזוֹכֶה לְצִיָּת אֶת רַבְּנּוּ ז"ל, אֵין לָהּ מַעֲלָה וְדַרְגָּה שְׁלֵא יָבוֹא אֵלֶיהָ. וְעַל־כֵּן הָעַקֵּר לְהַשְׁלִיךְ אֶת

אָשֶׁר ד' תרמא בַּנְחָל צה

שְׁכַל עֲצָמוֹ, וַיִּרְאֶה לְצִיַּת אֶת רַבְּנוֹ וַיֵּל בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת. וּבְאָמַת
הָיָה רְאוּי לַחֲזוֹר וּלְהַעֲלוֹת עַל הַכְּתָב כֹּל מַה שֶּׁדַּבְּרָנוּ בְּחַג הַקְּדוּשׁ,
זְמַן מִפְּנֵי תוֹרַתְנוּ, אֲךָ זֶה דְּבַר קָשֶׁה עָלַי, וְעַל-כֵּן מַה טוֹב שֶׁכָּל אֶחָד
יִרְשֵׁם לְעֲצָמוֹ כְּפִי שֶׁשָּׁמַע, כִּי יָבוֹא הַיּוֹם וַיְהִיָּה נִצְרָךְ מְאֹד מְאֹד, וְזֶה
דְּבַר בְּרוּר, כִּי מַה שְּׁלֹא כּוֹתְבִים תִּכְתֹּף, אֲזִי מִיָּד נִשְׁכַּח.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר, שֶׁנִּזְכָּה לִהְיוֹת בּוֹר סוּד שְׂאִינוּ מְאֹבֵד טְפָה,
וְנִזְכָּה לְהַתְעוֹרֵר וּלְהַתְחַזֵּק תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּכַתִּיבָה, וְרוֹשֵׁם כֹּל מַה שֶּׁזוֹכָה
לְשִׁמְעַע וּלְחַדֵּשׁ, כִּי הוּא יְסוּד גְּדוֹל בְּעֲבוּרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לִהְיוֹת רַגִּיל
בְּכַתִּיבָה, וּמַה גַּם שֶׁזוֹ זְכוּת הַרְבִּים גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, וּמְכַל מַה
שֶׁנִּדְבַּר בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ בְּשִׁבְתֵּי אַחַת, יְכוּלִים לְכַתֵּב מְזֵה סֵפֶר שְׁלֵם
בְּלֵי שׁוּם גְּזֻמָּא פְּיֻדוּעַ לָכֶם; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיְכַתֵּב אֶת זֶה, כִּי יָבוֹא הַיּוֹם
וַיְהִיָּה מְאֹד יָקָר כָּל דְּבוּר.

מוֹהֲרַנְ"ת וַיֵּל הַזֹּהִיר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוּמְנוּ, שֶׁיְהִיּוּ רַגִּילִים בְּכַתִּיבָה,
שֶׁאֶחָד יְכַתֵּב לְחֻבְרוֹ הַתְּחִזְקוֹת. בְּעֲצָם אָנוּ רוֹאִים, שֶׁכָּל הַשְּׂאֲרַת רַבְּנוּ
וַיֵּל נִשְׂאָרָה רַק עַל-יְדֵי מוֹהֲרַנְ"ת וַיֵּל, שֶׁרְשֵׁם הַכָּל עַל הַכְּתָב. וּפְעַם
אַחַת הַתְּבִטָּא, שֶׁחֻבַּל לוֹ עַל הַתּוֹרָה וַתְּפֹלָה וְכוּ', כִּי הָיָה יְכוּל לְרַשֵּׁם
עוֹד הַרְבֵּה מְאֹד, אִם הָיָה יוֹתֵר בְּקִבְעוֹת אֶצְל רַבְּנוּ וַיֵּל וּמִשְׁמָשׁוּ.
וְכָל הַשְּׂאֲרַת מוֹהֲרַנְ"ת וַיֵּל נִשְׂאָרָה עַל-יְדֵי תַלְמִידוֹ ר' נַחֲמָן
טוֹלְטְשִׁינְעֵר וַיֵּל, שֶׁסְּפָרָם לְבָנוּ וַתַּלְמִידוֹ ר' אַבְרָהָם וַיֵּל, וְהוּא רְשָׁמָם
עַל פְּנֵי הַכְּתָב, וְכֵן יוֹתֵר מֵאֲשֶׁר כָּתַב — סֵפֶר לְתַלְמִידוֹ, וְהֵם אֲשֶׁר
כָּתְבוּ, אוֹ שֶׁסְּפָרוּ לְתַלְמִידֵיהֶם. וּבְחֻסְדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, הַצְּלַתִי הַמּוֹן
שִׁיחוֹת וְסְפּוּרִים שֶׁהָיוּ נֹאבְדִים, וְזָכִיתִי לְהִדְפִּיסָם בְּסֵפֶר "אֵילָן
הַחַיִּים", וְכֵן הֵרַב הַחֲסִיד ר' שְׁמוּאֵל הוֹרְכִיץ וַיֵּל הַדְּפִיס בְּסֵפֶר
"אַבְנֵיהַ בְּרוֹזֵל".

ד' תרמב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר נִשְׂא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְתַלְמִידֵי "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קִדְשִׁים, הַגִּזְ"ה
עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד.

אחי ורעי! חזקו ואמצו מאד מאד לילך בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת וְהַתְּמִים
שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ו"ל, וְאֵל תִּתְפַּעֲלוּ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, יִהְיֶה אִיךָ
שְׂיִהְיֶה, הַעֲקָר מִדַּת הָאֱמֶת, וְאֲשֶׁר עִם מִדָּה זו יִכּוֹל הָאָדָם לְעִבֹר אֶת
כָּל הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם. וְהָאֱמֶת הוּא רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (יִרְמִיָּה
י, י): "וְהַשֵּׁם אֱלֹקִים אֱמֶת"; כִּי אֱמֶת הוּא אֶחָד, שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
(עֵין לְקוּטִי-מוֹהֶר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נא). וְעַל-כֵּן בְּכָל מְקוֹם שֶׁרַק תִּהְיֶה,
תִּרְאוּ לְהַדְבִּיק בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא עֵצָם הָאֱמֶת; כִּי בְּדֶרֶךְ כָּל עֲקָר
מְנִיעוֹת הָאָדָם מִלְּהִתְקַרֵּב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, הוּא רַק מִפְּנֵי שְׂמִטָּעָה
אֶת עֵצְמוֹ, שֶׁחֹשֵׁב שֶׁבְּמִקוֹמוֹ אֵין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹ בִּירִידָה וּנְפִילָה
כְּזוֹ שֶׁהוּא נִמְצָא, מִשֶּׁם לֹא יְכוּלִים לָשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וּבְאֱמֶת זֶה
הַכֹּל שָׁקֵר, כִּי מֵה שִׁיף לְהַסְתַּפֵּק בְּאֵילוֹ סְפָקוֹת — הֵאֵם בְּמִקוֹמוֹ
יֵשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ? אוֹ בִּירִידוֹתָיו יֵשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ? הֲלֹא מֵלֹא כָּל
הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ! וְעַל-כֵּן אָמַר הַמֶּלֶךְ דָּוִד (תְּהִלִּים קלט, ז): "פְּלִיאָה דַעַת
מִפְּנֵי נִשְׁגָּבָה לֹא אוֹכֵל לָהּ, אָנָּה אֵלֶיךָ מְרוֹחֵךְ וְאָנָּה מִפְּנֵיךָ אֲבָרַח,
אִם אֶסֶק שְׂמִים שֶׁם אָתָּה, וְאֶצִּיעָה שְׂאוֹל הַנֶּגֶד" וְגו'. עַל-כֵּן מִי
שֶׁמְדַבֵּק אֶת עֵצְמוֹ בְּמִדַּת הָאֱמֶת שֶׁהוּא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעֵצְמוֹ, לְעוֹלָם
לֹא יִתְרַחַק מִפְּנֵי יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּכָל מְקוֹם שֶׁהוּא רַק נִמְצָא, יִמְשִׁיף
עֵצְמוֹ אֶל הָאֱמֶת. וְהָאֱמֶת הִיא עֲמָקָה עֲמָקָה, הֵינּוּ לֹא לְהִטְעוֹת אֶת
עֵצְמוֹ, כָּלֵל וּכְלָל לֹא, רַק לְהִיּוֹת מִפִּיר אֶת מְקוֹמוֹ בְּאֱמֶת, וְאִז כִּשֶׁהוּא
מְכַנִּס אֶת עֵצְמוֹ בְּתוֹךְ הָאֱמֶת, נוֹתְנִים לוֹ מִלְּאָף שֶׁל אֱמֶת לְהוֹלִיכוֹ
בְּדֶרֶךְ הָאֱמֶת.

וְעַקֵּר הָאֱמֶת — לְהִיּוֹת רְגִיל תְּמִיד לְהַסְתַּפֵּל רַק עַל עֵצְמוֹ מֵה
יִהְיֶה עִמוֹ? וְלִהְיֶיךָ יֵלֶךְ? וְאֲשֶׁר לְבִסוּף יִצְטָרֵךְ לְמוֹת, שְׁזוּהִי תִבַּת
אֱמֶת — אֲיִהְיֶה מֵת, כִּי רַק זוּהִי הָאֱמֶת. וְעַל-כֵּן כָּל מֵה שֶׁיִּכְנָס
דְּבַר זֶה בְּלִבּוֹ, כְּבָר לֹא יִסְתַּכֵּל עַל אַחַר כָּלֵל, כִּי תִכְףּ-וּמִיד

כְּשֶׁמִסְתַּפֵּל עַל אַחַר — יֵשׁ בְּזֶה כְּבֹד שְׂקָר, כִּי מֵה יֵשׁ לָךְ עִם אַחַר?! וְזָכַר זָכַר, כִּי גַם בְּהֶקְבֵּר תִּשְׁכַּב לְבַד, וְעַל-כֵּן תִּתְחִיל עוֹד מֵעַכְשָׁיו לֹא לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחֲרִים כָּלֵל, כִּי כָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ נִטְיָה אֶל דְּבַר אַחַר, וְכוּסֶף אֶל עֲנָנִים אַחַר וְכוּ'. וְעַל-כֵּן מֵה וְלָמָּה לְהִתְבַּלְבֵּל מֵאַחַר?! הַעֲקָר רַק לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, שְׂאֵז אוֹחֵז בְּמִקּוֹר הַאֲמֵת, וְכָל מֵה שְׂמוֹשֵׁף אֶת עֲצָמוֹ יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, יוֹתֵר אֲמֵת נִחְקָקֵת בּוֹ.

וְהִנֵּה הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ וְהַתּוֹרָה אֶחָד הֵם, כִּי אוֹרִייתָא שְׂמָא דְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְהִיא חֲכָמְתוֹ וְדַעְתּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-כֵּן כָּכָל שְׂמִכְנִיסִים אֶת עֲצָמָם אֶל תּוֹךְ הַתּוֹרָה, יוֹתֵר אֲמֵת נִחְקָקֵת וְנִכְנָסֵת בּוֹ, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל הַזְּמַן הַיָּקָר, וְלַחֲטֹף בּוֹ הַרְבֵּה תּוֹרָה, וְכָל הַמְרָבָה — הֲרִי זֶה מְשֻׁבָּח, וְאִם חֲכָמֵת — חֲכָמֵת לָךְ. וּמוֹבָא בְּסִפְרֵי חֲסִידִים, סִימָן תַּתְפ"ח: שְׂמֵעוֹן שְׂכוּתָב תְּפִלִּין וּמוֹזוֹת אוֹ שְׂאֵר דְּבָרִים מִדְּבָרֵי תּוֹרָה, וְהִנֵּה רְאוּבֵן צָרִיךְ דִּיּוֹ וְקוּלְמוּס לְכַתֵּב כְּתָב, לֹא יִקַּח הַדִּיּוֹ וְהַקּוּלְמוּס מִיַּד שְׂמֵעוֹן, מִפְּנֵי שְׂמִבְטָלוֹ מִמְּלֶאכֶת שְׂמִים, עֵין שָׁם. וּמִזֶּה יֵשׁ לְהִתְעוֹרֵר אִיךְ צָרִיכִים לְהִזְהָר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִפְסִיק אֶת אֶחָד הַיּוֹשֵׁב וְלוֹמֵד, אֲפִלּוֹ בְּדָבָר קָטָן וּמְכַל שְׂפָן, וְכָל שְׂפָן לְבַטְלוֹ, כְּדִי לְדַבֵּר עִמּוֹ דְּבָרִים בְּטָלִים, כִּי גְדוֹל עוֹוֹנוֹ מִנְּשֵׂא. וְכִידוּעַ אֲצִלְנוּ סְפוּר אַרְבֵּי, שְׂרַבְנוּ ו"ל הַקְּפִיד עַל דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד, כְּאֲשֶׁר הִתְבַּטָּא עַל אֶחָד שְׂבַטֵל אֶת גִּיסוֹ מִלְּלָמַד, עֲנָה וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "מִיִּינַע לֵיט ווִילָן אֶלְע לְעִרְנַעֵן נָאֵר נִישֵׁט יַעֲנֵקֵל וְוַעֲלִין אִים בֵּיִסֵן דִּי הוֹנֵט", וְכֵן הָיָה שְׂנִשְׁכוּ כָּלֵב. וְזֶה הָיָה מַעֲשֵׂה שְׂבָא אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ תְּמִיד לְבַלְבֵּל אֶת גִּיסוֹ, שְׂגַם-כֵּן הָיָה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, וְהָיָה מְסַפֵּר לוֹ סְפוּרִים בְּאֶפֶן שְׂיַפְסִיק מִלְּלָמַד, כִּי הִגִּיס הָיָה מִתְמִיד גְּדוֹל, וּמִמֶּשׁ לֹא פָּסַק פּוּמְיָה מִגְּרָסָא, וְהוּא הָיָה כָּא וּמְבַלְבְּלוֹ וּמְבַטְלוֹ בְּסְפוּרִים, וְהִלָּה אָמַר לוֹ: יַעֲנֵקֵל, תְּדַע כִּי רַבְּנוּ ו"ל רוּאָה מֵה שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה לִּי, וְאֵז כְּשְׂבָא אֶל רַבְּנוּ ו"ל, עֲנָה וְאָמַר לוֹ רַבְּנוּ ו"ל כְּנ"ל. הֲרִי כִּי רַבְּנוּ ו"ל הַקְּפִיד מְאֹד מְאֹד עַל אֲנָשָׁיו, כְּשֶׁאֶחָד כָּא אֶל חֲבָרוֹ וּבַטְלוֹ מִלְּמוּד. וְעַל-כֵּן רְאוּ לְהִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד

(ג) כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ רוּצִים לְלַמֵּד רַק לֹא יַעֲקֹב, וְעַל-כֵּן יִנְשְׁכוּ אוֹתוֹ הַכְּלָבִים.

צח אָשֶׁר ד' תרמג בְּנַחֵל

בְּדָבָר זֶה, אִם רוֹאִים שְׁאֶחָד לומד בְּחֶשֶׁק עֲצוּם, שְׁלָבֵל יִגְשׁוּ אֵלָיו בְּשׂוּם אֶפֶן, לֹא לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ עֵט, אוֹ אֵיזָה מְטַבֵּעַ לְטַלְפוֹן, אוֹ דָבָר אַחֵר, כִּי אַז הוּא בְּכָלֵל חוֹטֵא וּמַחְטִיא אֶת הַרְבִּים, אָשֶׁר אֵין עַל זֶה תְּשׁוּבָה.

אָנָּה, אַחֵי וְרַעֲי! אֵל יִקַּל בְּעֵינֵיכֶם דָּבָר זֶה, כִּי דְבָרִים כְּאֵלוֹ רַבִּים חֲלָלִים הִפִּילוּ, וְגָרְמוּ בְטוֹל תּוֹרָה, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאַתֶּם רוֹאִים אֶחָד יוֹשֵׁב וְלומד בְּתִשׁוּקָה עֲצוּמָה, כְּאָשֶׁר רָאוּי לְהִיּוֹת בֵּין תְּלִמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקֶּדֶשׁ", אֵל תִּגְשׁוּ אֵלָיו, וְאֵל תִּבְטְלוּהוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, יִהְיֶה מֵאֵיזָה טַעַם שְׂיִהְיֶה, כִּי הַמְבַטֵּל אֶת הַרְבִּים מִתּוֹרָה, אֵין עַל זֶה מְחִילָה, חֵס וְשְׁלוֹם, כִּי עַל עֲצָמוֹ יְכוּל לְהִתְנַצֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִצְרוּ מִתְגַּבֵּר עֲלָיו וְהִבְטִילָה מִתְגַּבְּרֵת עֲלָיו, אֲבָל עַל חֲבָרוֹ — אֵין עַל זֶה שׂוּם לְמוֹד זְכוּת. וְעַל-כֵּן שְׁמָרוּ עֲצָמְכֶם מְזָה. וּרְאוּ לְהִתְמַיֵּד בְּעֲצָמְכֶם בְּתוֹרָה כְּאָשֶׁר הִזְהִירְנוּ רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵז תִּרְגִּישׁוּ טַעַם אַחֵר בְּחַיִּים. אֲשֶׁרֵי הַשׁוֹמֵעַ, וְשׁוֹקֵד עַל דְּלִחֵי סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵז טוֹב לוֹ לְנִצָּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תרמג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִיר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֵר יְבָרְכֶךָ ה' וְיִשְׁמְרֶךָ ה' תִּשְׁמַ"ב.

שְׁלוֹם לְהַאֲבִרְךָ ... גִּירו וְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

הִנֵּה עֲכָשׁוּ לֹא אֶקַּח מִמֶּךָ אֶפְלוֹ פְּרוּטָה אַחַת, רַק אִם יִתֵּן לִי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֶת הַחַיִּים, אֲזִי בְּרֹאשׁ חֲדָשׁ תִּמְוֹז תִּתֵּן לִי כְּפִי נִדְבַת יָדְךָ.

אֶקְנֶה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, שְׁתִּקְבַּל בְּטוֹם גְּדוֹל, וּמִזָּה תִּפְרִישׁ לִי חֲלֵק גְּדוֹל בְּעִזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ. רְאֵה לְהַחֲלִיף אֶת הַמְּזוּזָה הַרְאשׁוֹנָה שְׁבִפְתַּח הַחֲנוּת, וְתִקְבַּע שֵׁם מְזוּזָה חֲדָשָׁה. תִּרְאֶה לְשַׁלַּח אֶת הַפּוֹעֵל ... וְתִזְהִירוּ שְׁלֹא יָבוֹא אֵלֶיךָ עוֹד. חֲלִילָה וְחַס, שְׁלֹא תִקַּח חֲזָרָה אֶפְלוֹ

פְּרוּטָה אַחַת מֵהַמְּעוֹת שֶׁנִּתְּתָה לְהַאֲבִירָךְ ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֶקְוֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁתַּעֲמִד בְּדַבְּרוֹךְךָ, וּבְכֹל רֹאשׁ חֹדֶשׁ תִּבְיֵא אֵלַי אֵיזָה סְכוּם מֵהַחֲנוּת, וְאִזֵּי מִבְּטִיחַ אָנִי לָךְ, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה גְּדוּלָה, וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים. הֶעֱקַר אֶל תִּפְלַת בְּרוּחְךָ כָּלֵל, הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ יָרִים קַרְנְךָ וְתִצְלִיחַ דְּרָכְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תרמד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר נִשְׂא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ...

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְעֵ אֶת תְּשׁוּקַת לִבְךָ לְשׁוּב אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, יוֹסִיף ה' לָךְ תְּשׁוּקָה וְכִסּוּפִין וְרִצּוֹנוֹת כְּהִנָּה וְכַהֲנָה, עַד שֶׁתִּזְכִּי לְהִיּוֹת כְּרַחֵל וְכִלְאָה וְלִבְנוֹת בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל.

אוֹדוֹת הַבְּחוּר שָׂאת שׁוֹאֵלָת, לֹא כְּתִבְתָּ הַרְבֵּה פְּרָטִים אִם בְּאֶמֶת הוּא מְעַנֵּן בְּךָ, אֲכַל לְדַעְתִּי, אִם אֶת בְּאֶמֶת חֲפָצָה וְרוּצָה בּו מֵצַד מִדוּתִיּוֹ הַטּוֹבוֹת, וְהֶעֱקַר — שָׁגַם הוּא בְּמַצָּב שְׁלֵף, חוֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הֲיֵה טוֹב שֶׁתַּעֲשֵׂי בְּחֻכְמָה, וְהִתְעוֹרְרוֹת שֶׁתִּבּוֹא מֵצַדְךָ, כִּי טַבַּע שֶׁל הַבְּחוּרִים הַבָּאִים מִמְּדִינוֹת שֶׁהוּא בָּא מִשָּׁם וְכו', אֲצַלֵּם צָרִיכָה לְהִיּוֹת הִתְעוֹרְרוֹת מֵצַד הַבְּנוֹת. עַל-כָּל-פָּנִים אִם מֵה' יֵצֵא הַדְּבָר, לֹא נוֹכַל דְּבַר טוֹב אוֹ רַע. הֶעֱקַר חֲזָקִי וְאִמְצִי מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת שְׂמִחָה וְעֲלִיזָה עַל עֲרֻבוֹת נֵעַם חֶלְקְךָ, שָׂאת מִשְׁמֶרֶת מֵעֲבָרוֹת, חַס וְשְׁלוֹם, אֲשֶׁר זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד בְּשָׂמִים, וּבְפִרְטִיּוֹת בְּדוֹר הַפְּקָר שֶׁאֵנוּ נִמְצָאִים בּו, אִם נִמְצָא בְּחוּר אוֹ בְּחוּרָה שֶׁשׁוֹמְרִים אֶת עֲצָמָם מִחֻטָּא, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ מִשְׁתַּבַּח בְּהֵם בְּכֹל הַעוֹלָמוֹת: "רְאוּ בְּנֵי וּבְנוֹתֵי שְׁעוּמָדִים בְּנִסְיוֹן בְּדוֹר שֶׁל הַפְּקָרוֹת וּפְרִיצוֹת" וְכו'.

למען טובתך הנצחית וגם הנשמית, שמרי עצמך מנכלי
 ערמומיות היצר, וזהו עקר הגאון והתפארות של האשה, שאינה
 מניחה את עצמה להתפתות ממאן דהוא בשביל שפה יפה ולשון
 רמיה וכו', כי אהבה כזו אינה אהבה אמיתית, רק אהבה עצמית
 למלא תאנתו וכו'. עקר האהבה האמיתית — כשעושים רק רצונו
 יתברך, ועל-כך שמרי את עצמך, והשם יתברך יעזר לך למצא את
 זיווגך האמתי, ותהי תמיד שמחה ועליזה.

המברך אותך...

ד' תרמה.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נשא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה ...

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע, שתהלה
 לאל, יש לכם מגן אנשים, ומתפללים יחד, יוסיף עליכם השם
 יתברך אלהי פועלים ככה.

ופה תקבלו כמה ספרים מספרי רבנו ו"ל מתרגמים באנגלית
 למען זכות הרבים. והיה טוב מאד מאד אם הייתם עושים לעצמכם
 שעור בקצור שלחן ערוך המתרגם לאנגלית, כי הלכה היא יסוד
 היהדות, ואסור לנו לנטות מהשלחן ערוך, כי הוא זה. וזכות הרבים
 תגן עליכם תמיד.

הדורש שלומכם...

ידוע הספור שרבנו ו"ל אמר לאנשי שלומנו היקרים בקהלה
 קדישא נעמרוב: "המגן שלכם בוקע רקיעים"; והיה מאד חפץ
 שימשיכו את המגן.

אָשׁר ד' תרמו – ד' תרמו בנחל קא

ד' תרמו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נשא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה
נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבוֹ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי עִם הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה וְתוֹדָה רַבָּה.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנִי לְתַרְגָּם עוֹד אֶת יְתֵר סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל
לְאַנְגְּלִית, וְתוֹכּוּ לְהַנּוֹת מְזֵה, וְלְהַתְחַזֵּק וְלְהַתְעוֹרֵר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
תָּמִיד, כִּי רַק בְּזֵה כְּסוּפֵינוּ וְחֻפְצֵנוּ בְּהַפְצַת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תרמו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר נשא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבֶיךָ הַמְּלֵאִים הַתְּחִינּוֹת — לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי
מְאֹד מְאֹד.

מָה אִמַּר לָךְ! בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֲנִי רוֹצֵה לְכַתֵּב לָךְ, אֲךָ אֵין הַעֵת
בְּיָדִי, כִּי אֲנִי מְסַבֵּב עִם תְּלָאוֹת רַבּוֹת, בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וְזֶה עָקֵר
הַתְּחִינּוֹתִי, שֶׁהַטְּרָדוֹת הֵם בְּעַסְקֵי רַבְּנוּ ז"ל, לְגִלּוֹת וּלְפָרְסֵם אֹרֹז
הַגָּנוּז בְּעוֹלָם.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עָבַר עָלֵינוּ חַג הַשָּׁבוּעוֹת, זְמַן מִתֵּן תּוֹרַתְנוּ,
וְתִהְיֶה לְאֵל, הַרְבֵּה הַרְבֵּה דְּבָרָנוּ בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית עַל-פִּי הַתּוֹרָה
"אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא" (בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נא), אֲשֶׁר לְחֹזֵר
וְלְהַעֲלוֹת אֶת זֶה עַל הַכֶּתֵב, יִתְמַלֵּא מְזֵה קוֹנְטֵרַס שְׁלֵם. וְתִמְצִית
הַדְּבוּר הוּא מֵהָאַרְבָּעָה שְׁנֵיכֶסוּ לְפָרְד"ס, וּמֵהֶם רַק רַבִּי עֲקִיבָא זָכָה
לְהַפְּנֵס בְּשָׁלוֹם וּלְצִאת בְּשָׁלוֹם, כִּי הוּא לָמַד אֶת הַלְמוּד שֶׁל "וְאֶהְבֶּתְךָ"

לרַעַף כְּמוֹף, זֶהוּ כָּלֵל כָּל הַתּוֹרָה כְּלָהּ. וְרַבְּנֵנוּ ו"ל אֹמֵר (לְקוּטֵי-
 מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן א'), אֲשֶׁר בְּשַׁעַה שְׂרָצָה מִשָּׁה לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה,
 רָצוּ הַמַּלְאָכִים לְדַחְפוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אָמַר לוֹ: אַחֲזוּ בַכֶּסֶּא
 הַכְּבוֹד, שֶׁהוּא שְׂרָשֵׁי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. כִּי תִכְףּ-וּמְיָד כְּשֹׂאִין לְאָדָם
 עֶסֶק עִם אַחֲרִים, רַק מִתְאַחַד וּמְדַבֵּק עֲצָמוֹ עִם כָּל הַצְּדִיקִים וְאִינוּ
 חוֹלֵק, אֲזִי יִנָּצַל מִקִּנְיַת הַמַּלְאָכִים, עֵינֵי שָׁם. וּבְאַמַּת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ
 הוּא הוּא הַפְּרִדָּה, אֲשֶׁר יְכוֹלִים לְמַצֵּא אֱלֹקוֹתוֹ: יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ הָעוֹלָם
 מִמֶּשׁ, רַק נִקְרָא עוֹלָם — לְשׁוֹן הָעֵלֶם, שֶׁנַּעֲלָם וְנִסְתָּר אֱלֹקוֹתוֹ
 יִתְבָּרַךְ. וְעַלֵּינוּ לְחַפְּשׁוֹ מִכָּל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה כְּלָהּ. וַיֵּשׁ אַרְבַּע בְּחִינּוֹת
 "אַחֵר", שֶׁהוּא כָּלֵל הֶרְחֻקִים שֶׁנִּתְרַחֲקוּ לְגַמְרֵי מִהִיָּדוּת, הֵם יָצְאוּ
 לְתַרְבוֹת רָצָה מֵרַב קִשְׁיוֹת וּסְפִקוֹת וּבִלְבוּלִים שְׁעוֹבְרִים עֲלֵיהֶם וְכוּ',
 "בֶּן עֲזַאי וּבֶן זֹמָא — הִצִּיץ וְנִפְגַּע הִצִּיץ וְנִמַּת", זֶהוּ כָּלֵל
 הַמַּחְלֻקוֹת שֵׁיִשׁ בֵּין הַיִּרְאִים וְשׁוֹמְרֵי מִצְוֹת, אֲשֶׁר בְּדֶרֶךְ כָּלֵל בָּא
 רַק מֵרַבּוּי אֹר, שֶׁכָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שֶׁהוּא יוֹתֵר גְּדוֹל מִחֵבְרוֹ, וְרוֹצֵה
 לְהַפִּילוֹ, אוֹ חוֹשֵׁב שֶׁחֵבְרוֹ מִחְרִיב אֶת הָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן נוֹפְלִים
 וְנִתְרַחֲקִים לְגַמְרֵי, עַד שֶׁאֵינָם מְרַגְּשִׁים אֶת הָעַרְבוּת וְהַנְּעִימוֹת זֵיו
 חֵיוֹת אֱלֹקוֹתוֹ: יִתְבָּרַךְ שֶׁלְמַרְאֵה עֵינֵיהֶם מִמֶּשׁ, כִּי מֵרַב אֹר, נַעֲשֶׂה
 אֲצֵלָם שְׂכִירַת הַכֶּלִים מִמֶּשׁ, עַד שֶׁאֵינֵן רוֹאִים כָּלֵל מֵהִי הָאֲמַת. כִּי
 כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ מְלֵא אֹרוֹת רוֹחֲנִים (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
 קלג), וְהַעֲיִנִים רוֹאוֹת בְּכָל עֵת וְרָגַע נִפְלְאוֹת, אִךְ מִחֲמַת שֶׁאֵינֵנוּ מְקַשְׂרִים
 אֶל הַדַּעַת, לְכֵן אֵינֵן רוֹאִים שׁוּם דָּבָר (עֵין שָׁם, סִימָן רנד), רַק רַבִּי
 עֲקִיבָא, שֶׁהוּא קָשֶׁר עֲצָמוֹ עִם כָּלֵל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, דִּיקָא הוּא נִכְנָס
 בְּשָׁלוֹם וְיָצָא בְּשָׁלוֹם, וְזָכָה לְמָה שֶׁזָּכָה, עַד שֶׁמִּשָּׁה רַבְּנֵנוּ בְּעֲצָמוֹ
 אָמַר לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: רְאוּי שֶׁתִּנָּתֵן הַתּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל עַל יָדוֹ.
 וּמִמֶּנּוּ יָצָא תְלֻמִּידוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי, אֲשֶׁר הֵאִיר אֶת הָעוֹלָם
 עִם סְתָרֵי נִסְתָּרוֹת שֶׁבַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, שֶׁהֵם סְפָרֵי הַזֵּהָר וְהַתְּקוּנִים.

וּבְאַמַּת, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיְקָר! זֶהוּ עֶקֶר הַנְּסִיּוֹן בִּזְהָר הָעוֹלָם, אִיךְ
 לְהִיּוֹת בְּקִי בְּרָצוֹא וְשׁוּב, עֵיל וְנִפְיָק, נִכְנָס בְּשָׁלוֹם וְיָצָא בְּשָׁלוֹם, כִּי
 הַמְּאָמִין בְּאַמוּנָה אֲמִתִּית, אֲשֶׁר הַכָּל לְכָל אֵינֵן סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי
 יִמְצָא אוֹתוֹ בְּכָל פְּרִט וּפְרִט, וּבְתוֹךְ בֵּיתוֹ יִמְצָא אֱלֹקוֹת, וְיִשְׁרָה

אָשֶׁר ד' תרמח בַּנְחַל קג

שְׂכִינָה בְּבֵיתוֹ, וְשָׁלוֹם עִם אִשְׁתּוֹ, שָׁלוֹם עִם שְׂכֵנָיו, שָׁלוֹם עִם כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ. מַה שָּׂאִין בֶּן, אֶצֶל מִי שֶׁחָשׂוּף אִוְרוֹ יִתְבָּרַךְ, אֶצֶּלוֹ אִין שָׁלוֹם-בֵּית, וְשָׁלוֹם עִם שְׂכֵנָיו וְשָׁלוֹם בְּעַצְמוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלָן, רַק כָּל חַיָּיו בְּמִרְיוֹת וּבְעַצְבוֹן וּבְדַכְאֻן. וּמָה עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת לְאֱלוֹ הַמְּחַרְפֵּי וּמְבֹזֵי נַפְשָׁנוּ? רַק לְדָם וְלִשְׂתָק, כְּמוֹ שֶׁדִּבְרָנוּ הַיּוֹם בְּסַעֲדַת בְּרִית מִלָּה, שֶׁהִיָּה בְּבֵית מְדַרְשָׁנוּ, עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן פ"ב, שֶׁרַבְנוּ ז"ל מְגַלֶּה שֵׁם נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת אֶל מַה יְכוּלִים לְהַגִּיעַ עַל-יְדֵי מַדַּת הַשְּׂתִיקָה, לְהִיּוֹת הֵם לְמְבֹזֵי וְלַמְּחַרְפֵּי נַפְשׁוֹ וְכוּ', עִין שָׁם.

וּמַחֲמַת טְרֹדוֹתַי עֲכָשׁוּ — אֶקְצֹר.

פֹּה תִקְבַּל רְצוּף סֵפֶר "אֲשֶׁר בַּנְחַל", חֶלֶק ט"ו, שֶׁאֵךְ יֵצֵא אֶתְמוֹל מִבֵּית הַדְּפוּס, גַּם טֵיִפ שֶׁעָשָׂה אַבְרָהָם אֶחָד מֵהַלְמוּד שֶׁלְמַדְנוּ בְּל"ג בְּעֹמֶר הַזֶּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תרמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר גִּשָׁא ה'תשמ"ב.

שָׁלוֹם רַב לְהָאֲבָרָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, אֵךְ מֵרַב הַטְרָדוֹת הָעוֹבְרוֹת עָלַי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּעֶסֶק הַרְבִּים, זֶה הִמְעַפְכְּנִי לְכָתֹב לָךְ.

מְאֹד מְאֹד שֶׁמַּחֲתִי לְשִׁמְעַ אֶת הַבְּשׂוּרָה טוֹבָה שֶׁנוֹלְדָה לָךְ בֵּת לְמַזְל טוֹב, וַיִּתֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁתּוּכַל לְגַדֵּל בְּנִקְל לְבַעַל תּוֹרָה, וְתִרְוֶה רַב נַחַת מִמֶּנָּה לְאַרְךָ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת.

אוֹדוֹת הַהִרְהוּרִים רְעִים שֶׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ וְכוּ', כְּבָר נִתֵּן לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל עֲצָה — לְקָרוֹת שְׁנֵי פְּסוּקִים: "שָׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיְהוָה אֱלֹהֵינוּ"

קד אָשׁר ד' תרמח בַּנְחָל

הַנְּזִיחַ אֶחָד־ד', "בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מְלָכוּת"וּ לְעוֹלָם וָעֶד־ד' בְּדַמְעוֹת, שְׁנֵה מְסַגֵּל מְאֹד מְאֹד לְקַרֵּר אֶת חַמִּימוֹת הַתְּאֵנָה רְעָה (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲרֵן, חֶלֶק א', סִמֵּן לו). וְעַל־כֵּן כְּשֶׁאֶחָד רוֹאֶה שְׂמֵת־גְּבָרִים עֲלָיו הִרְהוּרִים רְעִים, שְׂיִהְיֶה רְגִיל לומר שְׁנֵי פְּסוּקִים אֱלוֹ, וְזֶה יוֹעִיל לוֹ בְּיָדָיו.

וְהִנֵּה הַעֲנָנִן שֶׁל שְׁנֵי פְּסוּקִים אֱלוֹ, הֵם סוּד יְחוּדָא עֲלָאָה יְחוּדָא תְּתַאָּה (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲרֵן, חֶלֶק א', סִמֵּן יא), הֵינּוּ גְלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעֲלִיוָנִים וּבִתְחִתּוֹנִים, לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם כִּי הַכֹּל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא. כִּי בְּאֵמֶת עֶקֶר הַהִרְהוּרִים רְעִים וְהַסְתַּכְּלִיּוֹת הַמְּגַנּוֹת בָּא לְאָדָם עַל־יְדֵי חֶסְרוֹן אֱמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַמְּאֲמִין בְּאֵמֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, שׁוֹם דְּבָר לֹא יִבְלָבוֹ, מֵאַחַר שְׂיִמְצָא אֶת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתוֹךְ עֲנִיּוֹ, וְכֵן לְעוֹלָם לֹא יִכְעַס וְלֹא יִקְפִּיד שׁוֹם כְּעַס וּקְפִידָה, כָּלֵל וּכְלָל לֹא.

וְעַל־כֵּן, חֲמִדַּת לְבָבִי! רְאֵה לְהַכְנִיס בְּדַעְתְּךָ תְּמִיד אֱמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְזֶה יִצְמַצֵּם אֶת מַחְדָּךְ, עַד שֶׁלֹּא תִסְתַּכֵּל כָּלֵל בְּמַקּוֹמוֹת שְׂאִסוּר לְהַסְתַּכֵּל כָּלֵל, וְעַל־יְדֵי־זֶה תִּנְצַל מֵהִרְהוּרִים רְעִים לְגַמְרִי, כִּי אֵין הַיִּצָּר הָרַע שׁוֹלֵט אֲלֹא בְּמָה שְׂעִינִיּוֹ רוֹאוֹת (סוּטָה ח). וּמְסַפֵּר, שְׂפַעַם אַחַת בָּא תְּלָמִיד אֶל הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִ"ע, וְהִתְאוּנָן עַל קִדְשַׁת הָעֵינַיִם, וּשְׁלַחוּ הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ, שְׂיִסַּע לְאִיזָה כְּפָר, אֶל יְהוּדֵי כְּפָרִי אֶחָד, וְאָמַר לוֹ: שֵׁם תְּלָמִד מֵהִי קִדְשַׁת הָעֵינַיִם. וְנִסַּע לְשֵׁם, וּכְשֶׁבָא אֶל הָאִישׁ הַכְּפָרִי, לֹא רָאָה אֶצְלוֹ שׁוֹם דְּבָר יוֹצֵא מִתְּכֵלֵל, כִּי הִיָּה יְהוּדִי פְּשׁוּט, אֲשֶׁר עָבַד קִשָּׁה לְהַשִּׁיג אֶת פְּרִנְסָתוֹ, אֲךָ מִחֲמַת שְׂרָבוֹ צְנִיָּה עֲלָיו לְלַמֵּד אֶצְלוֹ, עַל־כֵּן נִסְכַּם בְּדַעְתּוֹ לְהַשְׂאֵר כְּמָה יָמִים. וַיְהִי כְּשֶׁהִיָּהוּדִי הַכְּפָרִי יִצָּא לְמִלְאֲכָתּוֹ, וְהוּא נִשְׂאָר שֵׁם לְבַדּוֹ בְּחֶדְר, שׁוֹכֵב עַל מִטָּתוֹ, בְּעֵת שֶׁהוּא שׁוֹכֵב, הוּא מְסַתַּכֵּל וּמִתְבּוֹנֵן הַיָּטֵב בְּהַחֲדָר, וְהִנֵּה הוּא שֵׁם לֵב, שְׂלַמְעֵלָה סְמוּךְ לַתְּקִרָה, מֵעַל אַרְוֹן הַבְּגָדִים, יֵשׁ שֵׁם וִילוּן עֵב, וְעַל־כֵּן מֵרַב סִקְרָנוֹתוֹ עֲלָה עַל כְּסֵא, וּמִשָּׁם עַל הַשְּׁלֶחֶן, וּמִשָּׁם עַל הָאֲרוֹן, וְהִזִּיז אֶת הַוִּילוֹן הָעֵב, וְרָאָה שֵׁם חִלוֹן קָטָן, וּפְתַחוֹ בְּכַח גְּדוֹל, וּמָה מְאֹד גְּבַהֵל וּנְשִׁתוּמִם, שְׂרָאָה שֵׁם זְנוּת גְּדוֹלָה מְעַרְלִים פְּחוּתֵי עַרְף, שְׂהִיו עוֹשִׂים

אָשֶׁר ד' תרמט בַּנְחָל קה

תועבות גדולות בתדר השני. וסגר את החלון, וירד וחכה ליהודי הכפרי שיחזור. וכשחזר, החל להתאונן לפניו: איך אתם יכולים לגור במקום מזהם כזה, ראיתי דרך החלון נאוף גדול? השיב לו הכפרי בתמימות: אני גר כאן כבר עשרים שנה, ואף פעם לא הסתפלתי מחוץ לחלון, ואתה כאן כמה שעות ולא יכלת להתאפק, ותכף-ומיד תלכת לחפש אחר חלונות, כדי להסתפל לחוץ... ואז הבין למה שלח אותו הבעל-שם-טוב הקדוש אל יהודי זה, ללמד ממנו שמירת העינים.

ובקאמת זוהי קלפה עצומה אצל אדם, להסתפל תמיד על נשים, אשר רק מגרה את יצרו הרע. וכבר הארכנו בקונטרס: "העין רואה" — קחהו משם, אשרי הזוכה להדפיסו ולהפיצו, כי שם מבאר מעלת הזוכה לשמר על עיניו בקדשה — אשרי לו!

העקר ראה להיות תמיד בשמחה עצומה, כי על-ידי שמחה יתרחב מחך, והשם יתברך בעצמו ישמר אותך מפגם הברית (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קסט). ואין היצר הרע מצוי, אלא באדם השרוי בעצבון ובדכאון וכו', על-כן עשה כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה עצומה.

ומחמת הטְרָדוֹת — אַקצַר. ופה תקבל שתי קסטות שהקליטו החברים.

הדורש שלומך...

ד' תרמט.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר גשא ה'תשמ"ב.

שלום רב ...

מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי, שעברת את הלידה בשלום. והנני מברכך בברכת "מזל טוב", יתן השם יתברך שתגדלי את בתך בנגל. ותכמינו הקדושים אמרו (בבא בתרא קמא): בת תחלה

— סימן יפה לבנים. אקנה להשם יתברך שנה יהיה לך פתח טוב להולדות הבאות, בעזרתו יתברך.

העקר תרגילי את עצמך להיות תמיד רק בשמחה עצומה, ותשמחי את בעלך, ובניחוד תתנהגו על-פי התורה הקדושה, ואז תשרה שכונה בביתכם תמיד.

אודות הנשים המצערות אותך, עליך לדעת, כי כשאדם מכניס את עצמו באמונה הקדושה, אז אינו מתירא משום ברירה שבעולם, כי מה יעשה לך אדם בלעדי רשותו יתברך?! ועל-כן חזקי ואמצי במדת האמונה הקדושה, והשם יתברך ישמר אותך מכל רעה וכו'.

ואודות הבזיונות שעוברים עליך, תקבלי הכל באהבה, וכל זה לכפרת עוונות, כי אין לך עוד כפרת עוונות יותר גדולה מחרפות ובזיונות שאדם סובל, אשר דבר זה ממרק ומוריד כל מיני חלדה מהנשמה, ועל-כן אל תדאגי כלל. והעולה על הכל — ראי להשמיע תמיד כלי זמר בבית, ותראי שיהיה בבית רוח של שמחה, אשר זה משרה שכונה, כי אין השכינה שורה אלא במקום שמח.

הדורש שלומכם...

ד' תרנ.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר נשא ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל הבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

פה תקבל רצוף "אשר בנחל", חלק כ"ה. ומאד מאד שמחתי לשמע את הבשורה טובה שאתה מדפיס את חלק כ"ד, ראה להיות חזק ואמין בזה מאד, כי שני החלקים יעשו רשם גדול בעולם. ומי יתן, שתדפיסם ותפיצם בכל תפוצות ישראל. העקר ראה להיות חזק ואמין מאד מאד בעבודת הקדש של הדפסה, ואל תדאג כלל בענין שדוכים, כי הכל כבר מוכן בשבילך. אף אודות הגיל, אתה צריך

אָשֶׁר ד' תרנא בַּנְחַל קז

לחכות קצת, העקור לא לדחוק את השעה, כי כל הדוחק את השעה — השעה דוחקתו (ברכות סד.); ובנדאי תנושע בקרוב, רק אל תדאג כלל.

והנה אודות ה"לקוטי-תפלות" גם בזה אינך צריך לדאג, כי שום ספר לא אשלח לארץ ישראל, הכל ימכר כאן, בעזרת השם, בזמן קצר, עד שאפלו לא יתודע כלל בארץ ישראל שונדפס ונתפשט כאן.

אודות התקון הכללי, היה טוב שתמסר את זה לזוגתי, אשר היא נוסעת מהתם להכא במוצאי-שבת-קדש הבא, וכן תגיד לי כמה עליה לך. ואודות הקונטרס "שמירת הזמן" המנקד, לדעתי לא כדאי לחזור ולשנות, הלא זה אינו חמש או סדור, שמכרח להיות מדיק כל-כף הנקדות, על-כן תראה להדפיסו כמו שהוא.

ופה התחלתי להדפיס קונטרסים חדשים בלי נקדות, ואקנה להשם יתברך שאתה תנקדו שם בארץ ישראל.

אודות ה"לקוטי-מוהר"ן עם פרוש "שפת הנחל", אני מתכונן עכשו להדפיס תורה י"ב, ועל-כן אם יש לך תורה זו, תראה לשלח לי, ואני אשלם ההוצאות. הגדל צריך להיות בדיוק כמו האותיות שבתורה ט' ובתורה י', ותראה לשלח את זה גם-כן עם זוגתי תחי'.

מחמת שמוסר כתב זה עומד עכשו על גבי, ונוסע תכף-וימיד, על-כן אקצר.

הדורש שלומך...

ד' תרנא.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בהעלותך ה'תשמ"ב.

שלום רב לכל תלמידי מתיבתא "היכל-הקדוש", קדש הקדשים, די בכל אתר ואתר, הונ"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד במדת אהבת

קח אֲשֶׁר ד' תרנא בַּנְחָל

חברים, אֲשֶׁר מָאד הִזְהִירָנוּ עַל זֶה רַבְנוּ ז"ל, וְאָמַר (מִי־מוֹהַר"ן, סימָן רצב), שֶׁהָעוֹלָם יִתְמָהוּ עַל גְּדֹל הָאֲהָבָה שֶׁיְהִיָּה בֵּינֵינוּ. וּתְהִלָּה לְאֵל, נִתְקַיֵּם דְּבוּרוֹ הַקָּדוֹשׁ בֵּין תַּלְמִידֵי "הֵיכַל הַקָּדֹשׁ".

וְעַל־כֵּן נָא וְנָא לְהַתְעוֹרֵר וּלְהַתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּאַהֲבַת חֲבֵרִים, אֲשֶׁר מָאד מָאד הַקָּפִיד עַל זֶה רַבְנוּ ז"ל, כִּי כָל הַהֲתַגְלוֹת שֶׁל רַבֵּי שְׂמֵעוֹן בַּר יוֹחָאי לְתַלְמִידָיו הַקָּדוֹשִׁים, וְכֵן הָאָרִיז"ל לְתַלְמִידָיו הַקָּדוֹשִׁים, הַכֹּל הָיָה עַל־יְדֵי זְכוּת גְּדֹל הָאֲהָבָה שֶׁהִיָּתָה בֵּינֵיהֶם, וְכֵן הִבְעֵל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע, וּבִכְרָטִיּוֹת רַבְנוּ ז"ל, שֶׁהוּא כָּל־לִיּוֹת כָּלֵם, כִּי עַל־יְדֵי הַהֲקַדְמוֹת הַנוֹרְאוֹת שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, בְּנִקְל לְהַבִּין אֶת הַגְּלוּי שֶׁל הִבְעֵל־שֵׁם־טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע וְהָאָרִיז"ל וְרַבֵּי שְׂמֵעוֹן בַּר יוֹחָאי. וְעַל־כֵּן בְּחֻדְרוֹ צָרִיף לְהִיּוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר הָאֲהָבָה וְהָאֲחָדוּת בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקָּדוֹשִׁים. וְיַעַן שֶׁזְּכִינוּ לְהִתְאַחַד יַחַד בְּתוֹךְ "הֵיכַל־הַקָּדֹשׁ", שֶׁבוֹנָה רַבְנוּ ז"ל (עֵינֵי לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סימָן נט), עַל־כֵּן עָלִינוּ לְהִתְאַמֵּץ וּלְהַתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּאַהֲבָה, אַחְנֶה וְרַעוּת, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׂוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי בִ"הֵיכַל־הַקָּדֹשׁ" צָרִיכִים לְהִתְחַבֵּא אֶל תוֹךְ עַגוּלָא וְרַבּוּעָא, שֶׁהוּא עַגוּל הָאֲמוּנָה הַקָּדוֹשָׁה, וְלַחֲשֵׁב תְּמִיד מִשֵּׁם בֵּין ד' אוֹתִיּוֹת הַנּוֹי"ה בְּרוּךְ הוּא, וּמִכָּל שֶׁבֶן כְּשׂוֹזְכִין לְצִיר הַד' מְלוּיִין, שֶׁהֵם: ע"ב, ס"ג, מ"ה, ב"ן (וְאֲשֶׁר יִבְאֵר עֵינֵינוּ זֶה בְּאַרְיִכוֹת בְּסִפֵּר מִיַּחַד בְּעִזְרַתוֹ יִתְבַּרֵּךְ).

עַל־כֵּן־פָּנִים אַתֶּם תַּלְמִידֵי "הֵיכַל־הַקָּדֹשׁ", רְאוּ לְאַחֲזוֹ אֶת עֲצָמְכֶם יַחַד בְּאַהֲבָה וְאַחְנֶה גְּדוּלָּה, וְלְדוֹן אֶחָד אֶת הַשְּׁנֵי לְכַף זְכוּת תְּמִיד, וְלַעֲזְרוּ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת. וְנָא וְנָא תִשְׁכַּחוּ מִכָּל הַהֲבֵל וְהַדְּמִיוֹנוֹת וְהַהֲתַנְגְּדוֹת, כִּי כָל זֶה לְמַעַן הַגְּדִיל אֶתְכֶם, שֶׁתִּזְכְּרוּ לְגַדֵּל וְלַצְמַח בְּרוּחָנִיּוֹת, וְלְהָאִיר עַל עֲצָמְכֶם עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְנוּ ז"ל.

מָה אָמַר לָכֶם, רְאוּי לָכֶם לְשַׂמַּח מָאד מָאד עַל נַעַם חֶלְקְכֶם, אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם גּוֹרְלְכֶם. עַל־כֵּן רְאוּ לְשַׁמֵּר מָאד מָאד עַל הַזְּמַן הַיָּקָר, וְתִנְצְלוּ אֶת הַזְּמַן רַק בְּתוֹרָה וּבְתַפִּלָּה וְהַתְּבוּדוֹת. וְלְמַעַן טוֹבְתְכֶם הַרוּחָנִית וְהַגְּשָׁמִית גַּם יַחַד, תִּרְאוּ לְשַׁמֵּר אֶת הַקְּבִיעוּת

אֲשֶׁר ד' תרנא בנחל קט

שְׁקַבְעוּ אֶצְלָנוּ, שְׁכַל תְּלִמִיד יִשְׁתַּדֵּל לְלַמַּד וְלוֹמַר בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וַיֹּאמֶר יוֹם תְּהִלִּים, בְּאַפֵּן שְׁבִכְל חֲדָשׁ יִזְכֶּה לְסִיִּם שְׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וּבְכָל שְׁבוּעָה אֶת סֵפֶר תְּהִלִּים, וּמִלְבַּד זֹאת שְׂיִרְאָה כָּל אֶחָד לְלַמַּד הַקְּבִיעוֹת שְׁלוֹ בְּמִקְרָא וּמִדְרָשׁ וְשִׁלְחָן עֶרוּךְ וְסִפְרֵי רַבְנֵי ו"ל.

נָא וְנָא עֲכָשׁוּ בִימֵי הַנְּעוּרִים, כְּשֵׁישׁ לְכֶם פְּנָאֵי, רְאוּ לְנִצְלָ אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, וְאַל תַּעֲמְדוּ אֲגֻדוֹת אֲגֻדוֹת לְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטִלִּים, כִּי עוֹד יָבוֹא זְמַן, שְׁתַּתְּחַרְטוּ עַל שְׁהִייתֶם כְּאֵן, וְלֹא נִצְלַתֶם אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, וְלֹא קִנִּיתֶם אֶת הַסְּחוּרָה יְקָרָה מִפְּנִינִים וּמִפּוֹ.

יְדוּעַ הַסְּפוּר, כְּשֶׁהָיוּ בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים מְדַבְּרִים עַל צִיּוֹן רַבְנֵי ו"ל דְּבָרִים שֶׁל מַה בְּכָהּ, וּכְשֶׁרְאָה אֶת זֹאת הָאִישׁ אֶלְקֵי ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו"ל, עָנָה וְאָמַר לָהֶם: חֲבַל חֲבַל עַל כָּל רִגְעַ שְׁאַתֶּם מְבִלִּים כְּאֵן בְּדַבּוּרִים שֶׁל מַה בְּכָהּ, הֲלֹא יָבוֹא זְמַן שְׁתַּהֲיוּ רוֹצִים לְנַתֵּק אֶת עַצְמְכֶם אֶל הַצִּיּוֹן וְלֹא תוּכְלוּ, כִּי יִהְיֶה סְגוּר, וְעַל-כֵּן רְאוּ לְנִצְלָ אֶת הַזְּמַן הַיְקָר כָּל זְמַן שְׁאַתֶּם עַל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ, וְדַבְּרֵי פִי חֲכָם חֵן. וְכֵן סִפֵּר בְּנוֹ שֶׁל ר' מִשֶּׁה טְשָׁנְסִטוּחוּבְּר ו"ל, אֲשֶׁר גָּר בְּאוּמָן, וְקָדַם הַמְּלַחְמָה הַעוֹלָמִית רָצָה לְחַזֵּר אֶל פּוֹלִין, מְקוֹם לִידְתּוֹ (כִּי עוֹד לֹא יָדְעוּ מַה קוֹרָה שָׁם, כִּי נִכְנַס הַמְּשֻׁחִית). וַיְהִי בְּלִילָהּ, בְּעֵת שְׁנָתוֹ, כֹּא אֱלִיו ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו"ל בְּחֵלוֹם (כִּי הָיָה שֹׁמֵשׁ בְּשִׁנּוּתֵי הַתַּחְרוּנוֹת), וְאָמַר לוֹ בְּזוֹ הַלְּשׁוֹן: "בְּזְמַן כְּזֶה נוֹסְעִים מִהַצִּיּוֹן?! בְּזְמַן כְּזֶה צְרִיכִים לִישֵׁב תָּמִיד עַל הַצִּיּוֹן וּלְהַרְבּוֹת בְּרַחֲמִים וּתְחִנוּנִים", וְעַל-כֵּן נִסְכַּם בְּדַעְתּוֹ לְהִשָּׂאֵר. וְכֵן נִצַּל, וְהִגִּיעַ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל.

עַל-כָּל-פְּנִינִים כָּל זְמַן שְׁאַתֶּם בַּחוּרִים צְעִירִים, וְאַתֶּם נִמְצָאִים כְּאֵן, רְאוּ לְנִצְלָ אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, כִּי אִם תִּנְצְלוּ אֶת הַזְּמַן הַיְקָר כְּאֵן, תִּזְכּוּ בְּמַעוֹט זְמַן לְהִגִּיעַ אֶל הַשְּׁלָמוֹת בְּתַכְלִית הַשְּׁלָמוֹת — הֵן בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, לְהִיּוֹת וּלְטַיֵּל בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וְהֵן בְּמִדּוֹת, וְהֵן בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת וַיְחֻדוּדִים וּדְבָקוֹת וְכוּ'. הַעֲקֵר חֲזָקוֹ וְאַמְצוּ מְאֹד מְאֹד, וּלְבַל תַּחְלֹשׁ דַּעְתְּכֶם מִשׁוֹם דְּבָר וּמִשׁוֹם בְּרָיָה,

קי אשר ד' תרנב בנחל

כי רבים אשר אתנו מאשר עם המתנגדים, ותהלה לאל, אור רבנו ו'ל מאיר אצלנו באור ובזיו ובחיות ובנעימות נפלאה. אשרי מי שיטעם טעם רבנו ו'ל אצלנו, ואז יאירו עיניו באור ובזיו ובחיות, אשרי לו ואשרי חלקו תמיד!

הדורש שלומך...

ד' תרנב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בהעלותך ה'תשמ"ב.

שלום רב להיקר והנעלה... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומרב הטרדות נתעכב עד עכשו.

אחי היקר! אין לך עוד טוב בעולם מהזוכה להיות מקרב באמת אל רבנו ו'ל, אשר הוא פותח את העינים (עין לקויטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סז), לראות מראות אלקים, בבחינת מאורי אור, אשר באמת רק זהו עקר התכלית בזה העולם, רק להכניס את עצמו לגמרי אל תוף גלוי אלקותו יתברך, אשר זוכים לזה רק על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת. ועקר ההתקרבות הוא על-ידי רבוי שקידה בספריו הקדושים, אשר שם גנוזה ונסתרת דעתו הקדושה, כי פניו, שכלו וחקמתו גנוזים ונסתרים בתוף תורתו (עין לקויטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב). ועל-כן מה טוב ומה נעים, אם יזכה להתמיד ביותר בספרו הקדוש "לקויטי-מוהר"ן", אשר רבנו ו'ל הפליג מאד מאד בשבח הספר. ואמר, שיכולים להעשות בעל תשובה ובעל השגה ובעל מח גדול על-ידי ספרו. והיה חפץ מאד מאד שנתמיד בספר זה תמיד (עין חיי מוהר"ן, מעלת תורתו וספריו). ועל כלם — להיות רגיל לדבר עמו יתברך, ולומר לפניו שירות ותשבחות, כי (ספר-המדות, אות תפלה, סימן ד'): על-ידי שירות ותשבחות ממשיכין שכינתו למטה.

הדורש שלומך...

ד' תרנג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתָךְ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכָל תַּלְמִידֵי מְתִיבְתָא "היכל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים,
 דִּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַיּוֹ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינְתּוֹ תָּמִיד.

אחי ורעי! שִׁמְרוּ נָא מְאֹד מְאֹד עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפְכֶם, וְאֵל תַּעֲסִקוּ
 בְּשׁוּם סְגוּפִים, חֵס וְשְׁלוֹם, אֲשֶׁר אֵין זֶה לְפִי רוּחַ רַבְּנוּ ו'ל בְּשׁוּם
 אֲפֵן שְׁבַעֲוֹלָם, הַעֲקָר וְהַיְסוּד אֲצֵל רַבְּנוּ ו'ל הִיָּה שִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין
 קוֹנוֹ, שֶׁהוּא הַתְּבוּדוֹת, לְהִיּוֹת רְגִיל לְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
 וְאָמַר שְׁעַל-יְדֵי עֲבוּדָה קְדוּשָׁה זֶה יְכוּלִים לְהַגִּיעַ לְכָל הַטּוֹבוֹת שְׁבָכָל
 הָעוֹלָמוֹת, וְלְכָל הַמְּדַרְגּוֹת וְהַשְּׂגוֹת שְׁאֵפֶשֶׁר רַק לְהַשִּׁיג בְּזֶה
 הָעוֹלָם. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְאָכַל וְלִשְׁתּוֹת וְלִישֵׁן דִּיקָא, וְלֹא לְסַגֵּף אֶת
 עַצְמְכֶם בְּעֵנְיָנִים אֵלוֹ, אֲשֶׁר רַק מְקַלְקְלִים וּמְשַׁחֲתִים אֶת הַגּוּף וְאֶת
 הַמַּחַ וְהַעֲצָבִים, יוֹתֵר טוֹב שְׁתַּכְנִיסוּ אֶת כָּל כַּחְכֶּם רַק בְּתַפְלָה
 וְהַתְּבוּדוֹת, לְהִיּוֹת רְגִילִים לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלְפָרֵשׁ אֶת כָּל
 שִׂיחַתְכֶם עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר וְיִשְׁיחַ אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ, וְכָל הַמְּרַבֵּה
 — הִרִי זֶה מְשַׁבַּח. וְעַקָר הַנְּצַחֲוֹן בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא רַק כְּפִי שְׁזוּכָה
 לְהַמְשִׁיךְ בְּדַרְךָ וְעֲבוּדָה זֶה. וּמָה שְׁרוּאִים, שְׁאֶחָד כָּבֵר זָכָה אֵל מָה
 שְׁזוּכָה, הַעֲקָר — מִפְּנֵי שֶׁהַרְבֵּה בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת יוֹתֵר, כִּי הַכֹּל
 נִמְדָד רַק כְּפִי שְׁקִידָתוֹ וְהַתְּמַדָּתוֹ בְּעֲבוּדָה קְדוּשָׁה זֶה, וְכָל מִי
 שְׁמַתְמִיד וְשׁוֹקֵד יוֹתֵר בְּזֶה, כְּמוֹ-כֵן רַץ יוֹתֵר וְיוֹתֵר מֵהֵר אֵל הַקֹּדֶשׁ.
 וְעַל-כֵּן אֵל תְּהִיּוּ בְּטָלְנִים, וְלִישַׁב אַגְדוֹת אַגְדוֹת, וְלְדַבֵּר וּלְפַטְפֹּט
 פְּטוּטֵי דְבָרִים בְּטָלִים, שִׂיחַת הִלְדִּים, אֲשֶׁר רַק מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם
 מֵעוֹלָמוֹ, וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדוֹ.

וְנָא וְנָא לְהַתְּמִיד בְּכָל יוֹם יוֹם בְּהַקְבִיעוֹת שְׁלָכֶם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר,
 הִינּוּ לְלַמֵּד וְלוֹמַר ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת לְיוֹם, וְיוֹם תְּהִלִּים, בְּאֲפֵן
 שְׁתּוֹכּוּ לְסִיִּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו'ל אָמַר,
 שְׁמָאֵד מְאֹד מְסַגֵּל לְתִשׁוּבָה, וּפּוֹתַח אֶת הַשְּׁעָרִים הַסְּגוּרִים, וּמְכַנְּסִים

קיב אָשֶׁר ד' תרנג בַּנְחַל

הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עג). וְכֵן תִּזְכּוּ לְסִיִּים
בְּכָל חֲדָשׁ שֶׁשָּׂה סְדְרֵי מִשְׁנָה, אֲשֶׁר הוּא זְכוּךְ גְּדוֹל לְהִנְשָׂמָה, וּמִשְׁרָה
שְׂכִינָה בְּאָדָם, וּמוֹצִיא אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי לְכַלּוֹךְ שֶׁנֶּפֶל לְשָׂם.
וּמִלְבַּד זֹאת אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מַחְסִיר יוֹם אֶחָד מִלְמוּד
"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְנַעֲשֶׂה בְּעֶצְמוֹ תְּפִלָּה מִהַתּוֹרָה שֶׁלְמַד, כִּי עוֹלִים
שֶׁשְׂשׁוּעִים גְּדוֹלִים אֲצֵלוֹ יִתְבָּרֵךְ מֵעַנְיָן זֶה, אֲשֶׁר לֹא עָלוּ עוֹד
שֶׁשְׂשׁוּעִים כְּאֵלוֹ מִימּוֹת עוֹלָם (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה;
וּבְשִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן קמה). וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְסִיִּים אֶת
הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" בְּכָל חֲדָשׁ כְּפִי שֶׁחֲלַקְנוּ אֶת זֶה, וְנַעֲשֶׂה בְּעֶצְמוֹ
תְּפִלָּה מִכָּל תּוֹרָה שְׁלוּמָד. וְאִם אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְסִיִּים בְּכָל חֲדָשׁ,
עַל-כָּל-פָּנִים יִרְאֶה לְלַמַּד כְּפִי שֶׁנֶּחֱלַק לִימֵי הַחֲדָשׁ, בְּאֶפֶן שֶׁיִּלְמַד בַּקֶּץ
חֲצֵי הַשְּׁעוֹר, וּבְחֲדָשׁ הַשְּׁנִי יִסִּים אֶת הַחֲצֵי הַשְּׁנִי, בְּאֶפֶן שֶׁבְּמִשְׁךְ
חֲדָשִׁים יִסִּים אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן". וְאִם מִרְגִּילִים אֶת עֶצְמָם בְּזֶה,
רוֹאִים הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה בְּלְמוּד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד
מִסְגֵּל לְהִנְשָׂמָה, וְהַבְּעַל-דְּבָר מִפְּחַד מְאֹד מְאֹד מִלְמוּד "לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן", אֲשֶׁר פּוֹתַח קְשִׁיּוֹת הַגִּידִים, וְעַל-כֵּן בְּתַחבּוּלוֹת תַּעֲשׂוּ
מִלְחָמָה בְּאֶפֶן לְזִכּוֹת לְלַמַּד וּלְסִיִּים אֶת הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" בְּכָל חֲדָשׁ
אוּ בְּכָל חֲדָשִׁים, וְעַל-יְדֵי הַהִקְדָּמוֹת שֶׁבְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" יְכוּלִים
לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל בְּכָל הַסְּפָרִים שֶׁבְּעוֹלָם, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּנוֹסְתָר שֶׁבְּתּוֹרָה,
כִּי כָל תּוֹרָה וּמֵאֵמֶר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" פּוֹתַח שְׁעָרִים חֲדָשִׁים
בִּידְעוֹת הַבוֹרָא, וּמִחֲדָשׁ וּמִזְכוּךְ אֶת הַמַּחֲזִין, וּמִכְנִיִס בְּאָדָם נִשְׂמָה
חֲדָשָׁה מִמֶּשׁ, עַד שֶׁיְכוּלִים עַל-יְדֵי רַבּוּי לְמוּד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן"
לְהִיּוֹת נַעֲשֶׂה בְּעַל תְּשׁוּבָה גְּדוֹל וּבְעַל הַשְּׂגָה וּבְעַל מַח גְּדוֹל, כְּאֲשֶׁר
גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל. אֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְצִיַּת, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

אֲשֶׁר ד' תרנד בנחל קיג

ד' תרנד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בהעלותך ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנֶּעֱלָה ...
גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אחי היקר! זכור תזכר את כל מה ששמעת בהיותך כאן בחג השבועות, וגם הנסים שנעשו עמך, ובפרטיות על הוצאות חזרה, אשר אתה בעצמך לא האמנת.

והנה עכשו כשחזרת לארץ ישראל יעזר לך השם יתברך, שתתחמתן בשעה טובה ומצלחת, וראה לזרק את עצמך לגמרי בעבודת הכלל, ותראה להפיץ את הספרים הקדושים, ספרי רבנו ז"ל, בכל ארץ ישראל, מדין ועד באר שבע לארצה ולרחבה של ארץ ישראל, תמלא את כל עיר ועיר, כפר וכפר, ישוב ומושב עם ספרים, עד שלא יהיה מקום, שלא יהיו שם ספרים מספרי רבנו ז"ל.

ומה טוב ומה נעים, שתראה לעזר להדפיס ולהפיץ את ספרי שאלות ותשובות, "אשר בנחל", ובפרטיות החלקים האחרונים: כ"ד, כ"ה, כ"ו, כ"ז, כ"ח. העקר ראה להיות חזק בכל יום ויום באמירת יום תהלים, שמאד מסגל לתשובה, ולעזר את הלב אליו יתברך (עין לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עג), וכן ראה לקבץ את עצמו בשעור בקצור שלחן ערוך, באפן שתהיה בקי בהלכה יום יומית, אשר מאד מאד מכרח לכל בר ישראל, כי לא עם הארץ חסיד.

ומה טוב ומה נעים, אם תוכל לחטף הרבה פרקים משניות בכל יום ויום, אשר מזכך את הנשמה, ומאיר את אמתת אלקותו יתברך בהאדם, כי מאן דקרי ותנא שיתא סדרי משנה דא ברין דמהימנותא דקדשא בריהו הוא, וכאה הוא בעלמא הדין וזכאה הוא בעלמא דאתי, ואיהו תביר יצריה בישא דמתקף ביה.

אחי, אחי! חזק ואמץ מאד מאד יהיה איה שיהיה, ואל תפל בדעתך כלל, כי גדול אדוננו ורב להושיע, וחסדי השם יתברך אנו

קיד אֲשֶׁר ד' תרנה בנחל

יודעים מרבי אמת כֵּזֶה. ובפִּרְטוּיֹת אֶתָּה, שְׁכַבְר מְסֻרֶת נִפְשָׁךְ עַל
הַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, וְזָכִיתָ כָּבֹד לְהַפְיֵץ אֶלְפֵי וְרֹב
רַבּוֹת סִפְרִים, רָאֵה לְהִתְחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עוֹ
לְהַפְיֵץ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, כִּי זֶה כָּל תְּקוּנָךְ עַל הָעֵבֶר. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר
לְךָ, שֶׁתַּפְיֵץ אֶת סִפְרֵי שְׂאֵלוֹת וְהַשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה
בֵּית שֶׁלֹּא יִהְיֶה שֵׁם סֵפֶר זֶה.

גַּם בָּאתִי לְעוֹרְרֶךָ, שְׂאֵל תִּלְךָ אֶל לְבָלְרִים טְמֵאִים, אֲשֶׁר מִפִּיהֶם
וּמִפִּי כְּתָבָם יוֹצֵא זְהֵמָה עֲצוּמָה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מִי שְׁעוּמֵד עַל יָדָם,
עַל-יְדֵי-זֶה גִזַּק (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן מג); וְעַל-כֵּן רָאֵה לְבָרַח
מִכָּל זֶה, מָה אֶתָּה צָרִיךְ אוֹתָם! אֶתָּה הַדְּבִק רַק בּוֹ יִתְבַּרְךָ וּבְרַבְּנוּ
ז"ל וּבְהַתּוֹרָה וּבְאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִז טוֹב לְךָ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' תרנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר בְּהַעֲלוֹתְךָ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הָעוֹסֵק
בְּצָרְכֵי צְבוּר בְּאֲמוּנָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ הָאָרֶךְ, אֲשֶׁר בּוֹ אֶתָּה שׁוֹפֵךְ אֶת לִבְךָ
הַמֵּר מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עַל-יְדֵי בִקְרָת.

מָה אָמַר לְךָ! עָלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר בִּקְרָת זֶהוּ הַדְּבָר הַמְּחֻזָּק
וְהַמְּעוֹדָד בְּיוֹתֵר, כָּל הַצְּלָחָתִי בְּחַיִּים הֵיְתָה רַק מִחֲמַת בִּקְרָת. אֵין
אָדָם שֶׁלֹּא יַעֲרֶךְ עָלֵי בִקְרָת, וְאֵין אֵלוֹ דְּבוּרִים בְּעֵלְמָא, אֶלָּא עֲבָדוֹת!
עַד כְּדֵי כָּךְ, שִׁישְׁנָם אֲנָשִׁים שְׁעוֹרְתֵי לָהֶם לְצֵאת מֵהַבּוֹץ, וְנִתְתִּי לָהֶם
לְאָכַל, לְשִׁתּוֹת וְלִישׁוֹן, בְּגֵד חֵם, חֲזוּק בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחוֹתֵינוּ, וּלְבַסּוֹף
נַעֲשׂוּ לִי שׁוֹנְאִים גְּדוֹלִים בְּחַיִּים, וּמְסִיתִים וּמְדִיחִים נְגִדֵי, וּמוֹצִיאִים
עָלֵי כָּל מִינֵי שְׁקָרִים. עָלֵי יְכוּלִים לְבַדֵּק כָּל דְּבָר, כִּי תְּמִיד נִמְצְאִים

אֲשֶׁר ד' תרנה בנחל קטו

סביבי, אף פעם אינני לבד, אף שרציתי מאד להיות לבד, אבל להיכן שלא ברחתי, לפתע צצו אנשים בסמוך אלי, וגרשתיים, ושוב חזרו. ואם-כן תמיד מסתובבים סביבי וכו'. ואף-על-פי-כן נמצאים רשעים ארורים, שתמיד מותחים עלי בקרת. אבל זהו סוד הצלחתי, ומדוע? כי מאחר שאני שומע בקרת, אזי נכנס בי חשק עז יותר ויותר להתעלות, יותר ויותר לתקן עצמי, פן ואולי יש בי אפלו אחד מני אלה אלפי אלפים ממה שאומרים, וכך אני חי את כל חיי. עוברים עלי משברים וגלים שאינני יכול להסביר — מבית ומבחוץ, ומי שרק עומד סביבותי, מתפלא ומשתומם איך יכול בן-אדם להתחזק מעמד, תחת לחצים כאלו. כל מיני צרות ויסורים עלי לשמע ולסבל ולהיות בזה, כי רבים מתדפקים על פתח ביתי מדי יום ביומו, ובפרטיות בארץ ישראל, שעומדים עלי אנשים, ובוכים ומבכים את מר גורלם, ועלי לשמע צרותיהם ויגונם וכו' כל היום כלו, ובאים מכל חלקי הארץ וכו', ומה מחזיק אותי? הבקרת, ואז אני יודע שאני עושה דברים טובים, כי יש פתגם: כִּלְבֵי מַת — עָלְיוּ לֹא עוֹרְכִים בַּקֶּרֶת כָּלֵל. מנחת נבלת כֵּלֵב — איזו בקרת תהיה עליו?! אדרבה, יברחו משם, זה מדיף ריח רע. כשעורכים בקרת על אדם, סימן שיש לאדם זה כחות, כי אלמלא היו לו כחות, לא הייתה בקרת עליו. ולכן אסור לה להשבר מכל מיני דברי בקרת וכו'.

ולכן אבקש אותך מאד, ראה להתחזק, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך, אדרבה, זו גדלת בר ישראל, שאפלו שעושים עליו בקרת — אינו נשבר. וכן גם אתה החזק מעמד ואל תשבר, ואז תראה נסים וגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

קטז אֲשֶׁר ד' תרנו בנחל
ד' תרנו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בהעלותך ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל פְּלִלִיּוֹת אַבְרָכָי
אֲנֹשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, הַשּׁוֹתִים בְּצִמָּא מִיָּמֵי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, הַיְוָ"ה יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד עֲלֵיהֶם.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם הָאָרוֹךְ. וְאִמְרָתִי לְהַשִּׁיב לָכֶם
עַל-כָּל-פָּנִים עַל כַּמָּה נִקְדוֹת קִצְרוֹת.

אֲשֶׁרֵינוּ, מָה טוֹב חֲלָקְנוּ וּמָה נָעִים גּוֹרְלָנוּ, שְׁאֲנוּ זוֹכִים לְשִׁמְעַ
אֶת קוֹל הַצַּדִּיק.

רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס'), שֶׁהַצַּדִּיק מְעוֹרֵר
מִהַשָּׁנָה, כִּי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שִׁישְׁנִים אֶת יְמֵיהֶם, עוֹבְרִים לָהֶם שְׁבַעִים
שָׁנָה, וְהֵם יִשְׁנִים שָׁנָה עֲמָקָה, שֶׁעַל זֶה צוּעֵק חוֹנֵי הַמַּעֲגָל: מִי אֵיכָא
דְּנִיִּים שְׁבַעִים שָׁנִין (תַּעֲנִית כג.); אֵיךְ יְכוּלִים לִישֵׁן שְׁבַעִים שָׁנָה! ?
וְלָכֵן הַצַּדִּיק מְעוֹרֵר אוֹתָנוּ בְּקוּלוֹ. וְאֲשֶׁרֵי הָאָדָם שְׁזוֹכָה לְשִׁמְעַ אֶת
קוֹל הַצַּדִּיק הַמְעוֹרֵר אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִהַשָּׁנָה הַעֲמָקָה, וּמַחְדִּיר
בְּהֵם שְׂמִחָה וְאַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, פּוֹתַח לָהֶם אֶת הַפֶּה לְדַבֵּר
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דָּבָר יוֹתֵר חָשׁוּב כְּמוֹ הַדְּבוּר אֶל הַבוֹרָא
יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ. וְרַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן כה):
הַהֲתַבּוֹדוֹת הֵיא מַעֲלָה עֲלִיוְנָה מִהַכֹּל, דְּהֵינּוּ שְׁאָדָם מִתְּבוֹדָד אֶל
הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּמְדַבֵּר אֵלָיו, וּמְסַפֵּר לְפָנָיו כֹּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עָלָיו,
אֵין עוֹד דָּבָר יוֹתֵר חָשׁוּב מִזֶּה. וּבַפֶּרֶט כְּשֶׁמְדַבֵּר בְּשִׂמְחָה, זֶה עוֹלָה
עַל הַכֹּל. וְלָכֵן אוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן פא): תְּפִלָּה
שְׂהֵיא בְּשִׂמְחָה, הֵיא עֲרֻכָה וּמִתְקָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ; וְלָכֵן אֲשֶׁרֵי מִי
שְׁשׁוּמַע אֶל קוֹל הַצַּדִּיק, הַמְעוֹרֵר אוֹתָנוּ לְדַבֵּר אֶל הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ
שְׁמוֹ, וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת
תְּפִלָּה, סִימָן ע'), עַל-יְדֵי שְׂמִחָה תְּבוּא תְּפִלָּתְךָ בְּהִיכַל מְלָךְ; מִי אֵינּוּ
רוֹצֵה שְׁתַּפְּלָתוֹ תַּכְנֵס אֶל הִיכַל הַמְּלָךְ! ? מְגַלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל סוֹד
נִפְלָא: אִם אָדָם שְׂמַח, עַל-יְדֵי-זֶה תְּפִלָּתוֹ נִכְנָסֶת לְהִיכָלוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אֲשֶׁר ד' תרנו בַּנְחַל קיז

וְלִכְּנֵן אִם רְצוֹנְכֶם לְצֵאת מֵהַצָּרוֹת וְהַפְתָּדִים שְׁלָכֶם, רְאוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי אֵין עוֹד דְּבַר חָשׁוֹב יוֹתֵר בְּחַיֵּי הָאָדָם כְּשִׂמְחָה. וּבַפְּרָט בְּעֵתִים הַלְלוּ, שְׁיֵשׁ כָּל־כֶּף הַרְבֵּה יִרְאוֹת וְחִשְׁשׁוֹת, בְּגִי־אָדָם מִפְתָּדִים לְצֵאת בַּחוּץ, לְנִסֵּעַ וְכוּ', עֲקֵב הַרְצִיחוֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דָּמִים וְכוּ' וְכוּ', אוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת פַּחַד, סִימָן יד): מִי שְׁיֵשׁ לוֹ פְתָדִים — יֹאמֵר וְזָמַר שֶׁל שִׂמְחָה, עַל־יְדֵי הַשִּׂמְחָה נִתְבַּטְּלִים כָּל הַפְתָּדִים וְהִירְאוֹת חִיצוֹנִיּוֹת. וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה וּמִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ בְּשִׂמְחָה, הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שׁוֹבֵר אֶת אֱלוֹ הַרוֹצִים לְשַׁכְרוֹ, וְכַמוֹכָא בְּסֵפֶר־הַמִּדּוֹת (אוֹת תְּפִלָּה, סִימָן נו): מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּשִׂמְחָה, הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְכַבֵּד אוֹתוֹ וּפּוֹקֵד אֶת לוֹחֲצָיו. אָנוּ נִמְצָאִים בְּצָרָה גְדוֹלָה מְאֹד, עִם יִשְׂרָאֵל צָרִיכִים לְהִתְאַחַד בְּצוֹתָא, כִּי כָּל הַצָּרוֹת שְׁאָנוּ סוֹבְלִים הֵן רַק מִחֲמַת שְׂנֵאת חַנּוּם, וּמִי גוֹרֵם אֶת זֹאת? הַסֵּמ"ךְ־מ"ם הַרְשָׁע, שֶׁכָּל כַּחוּ רַק 'הַפְּרֵד וּמְשַׁל', אֲבָל רַבֵּנוּ ו"ל גִּלָּה לָנוּ עֲצָה אֵיךְ לְבַטְּלוֹ וּלְעַקְרוֹ מִן הַשָּׂרֵשׁ — עַל־יְדֵי שְׂמִסְפָּרִים לְהַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֶת הַכָּל, מְשִׁיחִים בֵּינֵנו לְבִין קוֹנוֹ מֶה הַרְשָׁע הַזֶּה רוֹצֶה מֵאֲתָנוּ. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן כו): מִי שֶׁמְגִיד רִיבּוֹ לְפָנָי הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, רוֹאֶה נִקְמָתוֹ בְּשׁוֹנְאָיו; יֵשׁ לָנוּ שׁוֹנְאִים הַרוֹצִים לְעַקֵּר אוֹתָנוּ, אִם נִרְגִיל עֲצָמָנוּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ וּלְסַפֵּר לוֹ הַתְּנַכְלוֹת הַשׁוֹנְאִים לָנוּ, וּמָה רוֹצִים לַעֲשׂוֹתָנוּ, יִהְפֹּךְ הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא אֶת כָּל הַצָּרוֹת עַל רֵאשִׁים, וְנִזְכֶּה לְרְאוֹת בְּנִקְמַת שׁוֹנְאֵינוּ. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ו"ל (סֵפֶר־הַמִּדּוֹת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן כ'): מִי שְׂרׁוּדֵף אֶת חֲבֵרוֹ, הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְבִיא עָלָיו רָע, כְּדֵי שְׂיִשְׁכַּח אֶת חֲבֵרוֹ מִלְרֵדֵף אוֹתוֹ; וְלִכְּנֵן כָּל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמָנוּ הִיקָרִים! עֲלֵיכֶם לְזַכֵּר אֶת זֹאת הַיֵּטֵב, אֲשֶׁר צָרִיכִים לְהַשְׁמֵר בְּדַבְּרֵי זֶה מְאֹד, לֹא לְרֵדֵף אֶת שׁוֹם בֵּר יִשְׂרָאֵל, לָנוּ יֵשׁ אֶת הַקְדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, אֵינָנו צָרִיכִים לְפַחַד וְלִירָא מְשׁוֹם בְּרִיָּה, מִי שִׁיתְחִיל עִמָּנוּ, יִפֹּל בְּצָרוֹת כְּאֱלוֹ, שְׂיִהְיֶה עֲסוֹק עִם עֲצָמוֹ, עִם אֲשֶׁתּוֹ וְיִלְדָיו — אוֹי לוֹ וְאוֹי לְנַפְשׁוֹ.

אָנוּ נִמְצָאִים עֵתָה בְּצָרָה גְדוֹלָה מְאֹד, הַסֵּמ"ךְ־מ"ם אֵינוֹ חֲדָל לְהַשְׁתַּלֵּל, מוֹסֵר אוֹתָנוּ בְּמִסִּירוֹת אַחַר מִסִּירוֹת, וְאָנוּ מִתְפַּלְלִים בְּכָל יוֹם "וּלְמַלְשֵׁינִים אֵל תְּהִי תִקְוָה", כָּל אֱלוֹ הַמְּלִשֵׁינִים אֵישׁ עַל חֲבֵרוֹ,

קיח אֲשֶׁר ד' תרנו בַּנְחָל

שְׁלֹא תִהְיֶה לָהֶם תִּקְוָה לַנִּצָּחַן. אָנוּ זְקוּקִים לְגַם גְּדוּל, וְאוֹמֵר רַבְנוּ
 ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת יְשׁוּעָה, סִימָן ט'): קִדְּם שְׁעוֹשֵׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 גַּם לְאָדָם, הָאָדָם הַזֶּה נוֹפֵל לְרָעָה, וְהַכֹּל לְפִי גְדֹל הַגַּם; וְהִנֵּה נִפְלְנוּ
 בְּרָעָה גְדוֹלָה, סִימָן שְׂיַעֲשֵׂה לָנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גַם גְּדוּל. וְלִכֵּן
 עָלִינוּ כְּבָר לְשִׂמְחָה עִם הַנְּסִים נִגְלִים שְׂיַעֲשֵׂה עִמָּנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
 יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לְבַנּוּ וְתִגַּל נִפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ. אֲסוּר לָנוּ
 לְהִשְׁכַּר מִשׁוּם דְּבָר, אֲסוּר לָנוּ לְהִתְפַּחַד מִשׁוּם דְּבָר, כִּי גְדוּל אֲדוֹנֵינוּ
 וְרַב לְהוֹשִׁיעַ. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (עֵין שֵׁשֶׁת קד.): מ"ם וְסִמָּךְ
 שְׁבַלְחוֹת בְּגַם הֵיוּ עוֹמְדִים; לְמָה שְׁתִּי אוֹתִיּוֹת אֵלֶי דִּיקָא? אֵלֶּא יְדוּעַ
 שְׁהַסָּמ"ךְ-מ"ם רוּצָה לְעַקֵּר אֶת הַתּוֹרָה, הַלְּחוֹת הֵן כָּלֵל הַתּוֹרָה,
 וְהַסָּמ"ךְ-מ"ם רוּצָה לְסַגֵּר אֶת הַמוֹסְדוֹת הַתּוֹרָנִיִּים, שְׂבָהֶם לוֹמְדִים
 תּוֹרָה תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן, פִּיּוּתֵיהֶם שֶׁל אֵלֶי שְׂאִין בָּהֶם חֲטָא,
 וְאוֹמְרִים חֻכְמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵין בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פְּרָשָׁה יג, סִימָן טו): הַלְּחוֹת
 הֵיוּ בָהֶם תְּרִי"ג מִצְוֹת כְּנֻגַד אוֹתִיּוֹת מִן "אֲנֹכִי" עַד "אֲשֶׁר לְרַעֲךָ";
 הֵינּוּ עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת הַחֻקִּים עַל הַלְּחוֹת יֵשׁ בָּהֶן תְּרִי"ג אוֹתִיּוֹת
 כְּנֻגַד תְּרִי"ג מִצְוֹת, וְלִכֵּן רָצָה הַסָּמ"ךְ-מ"ם לִינֵק מִשְׁבִּירַת הַלְּחוֹת.
 אֲבָל לֹא הוֹעִיל לוֹ, כִּי מ"ם וְסִמָּךְ שְׁבַלְחוֹת — בְּגַם הֵיוּ עוֹמְדִים.
 וְדָבָר שְׂבָגַם — הַסָּמ"ךְ-מ"ם אֵינּוּ יָכוֹל לְנַגֵּעַ. וְלִכֵּן אֵין לָנוּ לְהִתְפַּחַד
 כָּלֵל! הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִמָּנוּ, אֲתָנוּ וְאֶצְלָנוּ, אָנוּ מֵאֲמִינִים רַק
 בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִתְבּוֹדְדִים אֵלֵינוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְאָנוּ שְׂרִים שִׁירוֹת
 וְתִשְׁבָּחוֹת לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ עַל הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שְׂעֲשֵׂה עִמָּנוּ עַד עַתָּה,
 שְׁהַסָּמ"ךְ-מ"ם הִרְשָׁע מִרְשָׁע, גִּזְלָן, שִׁקְרָן, רוּצָח וְצָבוּעַ, מַצִּיק לָנוּ
 כָּל הַשָּׁנִים, עִם כָּל זֹאת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹזֵר לָנוּ; כִּי אָנוּ עֲדִים
 לְנְסִים נִגְלִים שְׂנַעֲשִׂים עִמָּנוּ בְּכָל יוֹם וְיוֹם. וְעַל-כֵּן נָא וְנָא נִשְׁרִי
 שִׁירָה לְפָנָי הַבּוֹרָא יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ, וְנִבְרַח מִמְּרִיבוֹת וְאֵי הַכְּנוּת, הִבָּה
 נִתְאַחַד יַחַד וְנֵאֱהָב זֶה אֶת זֶה, וְנוֹדָה וְנִהְלַל וְנִקְלַס לְפָנָיו יִתְבַּרֵּךְ עַל
 הַנְּסִים וְהַנִּפְלְאוֹת שְׂעֲשֵׂה וְעוֹשֵׂה וְיַעֲשֵׂה עִמָּנוּ. וְאוֹמְרִים חֻכְמֵנוּ
 הַקְּדוֹשִׁים (יִלְקוּט שְׂמַעוֹנֵי שְׁמוֹת, רַמְזוֹ רנג): הַצְּדִיקִים מִבְּטָחִים וְיוֹדְעִים
 שְׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֵׂה לָהֶם נְסִים וּגְבוּרוֹת; הֵם כָּל-כָּף בְּטוּחִים
 בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֻכְמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְרָשׁ תְּהִלִּים, מִזְמוֹר יח):
 לֹא כָּל מִי שְׂאוֹמֵר שִׁירָה הוּא אוֹמֵר, אֵלֶּא כָּל מִי שְׂנַעֲשֵׂה לוֹ גַּם

אָשֶׁר ד' תרנז בְּנַחַל קִיט

ואומר שירה, בידוע שמוחלים לו כל עוונותיו; ולכן במקום להכנס בכוותחים ובאי הכנות, ולבוא לידי עגמת נפש, הבה ונשמח בצותא, ונרקד ביחד, כדי להמתיק את הדינים, כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן י'), ששל-ידי המחאת פף ורקודים — נמתקים כל הדינים; אם נהיה חזקים בזה, יעשה עמנו הקדוש-ברוך-הוא נסים ונפלאות, ונראה כמו עינינו במפלת שונאינו, ונבנה מוסדות התורה לשם ולתפארת, אשרינו מה טוב חלקנו, ומה נעים גורלנו, ומה יפה ירשתנו!

הדורש שלומכם...

ד' תרנז.

בעזרת השם ותפריך, יום רביעי לסדר בהעלותך ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

שמעתי את קולך ושמחתי מאד. ומה שבקשת אותי לכתב לך כמה דבורים לחזקך, לדעתי, הוא אף למותר, אם תלמד בשקיפה רבה ובהתמדה גדולה בספרי רבנו ז"ל בכל יום, שם תמצא מרגוע ונפשך, עם כל זאת אמרתי לרוץ בשורותים אלו אליך.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יג), שבגן בית המחין, זהו בגן בית-המקדש. פי פף אומרים חכמינו הקדושים (ברכות לג.): כל מי שיש בו דעה, כאלו נבנה בית-המקדש בימיו; לכן בגן בית-המקדש, זהו בגן הדעת. וכשיש לאדם דעת, איננו חושש מאף אחד, רק מהקדוש-ברוך-הוא, ויודע שכל העולם כלו זהו צחוק אחד גדול, והוא שוחק: חא חא חא, שלש פעמים נותן חוכא. ויש לדקדק, למה אומר רבנו ז"ל שלש פעמים חא חא חא? אלא רבנו ז"ל מרמז לנו כאן, איך זוכים לחוכא אמתי, לשחק מכל העולם? אם אדם חי אמונה, חי אמת, חי אלקות, אלו השלש פעמים חא, חא, חא. אם חיים עם אמונה, אלו חיים של אמת. פי

כך אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'): אמונה ואמת עולות בקנה אחד. כי גם הגויים יש להם אמונה, אבל זו אמונה כוזבת, שמאמינים בשטיות, בדמיונות, בעץ ואבן, לא-כן עם ישראל מאמינים באין סוף ברוך הוא, וזה חי אלקות. ולכן אם יש לאדם השלש חוכות האלו, אזי צוחק כל היום בלו, והצחוק הזה מביאו אחר-כך להתעלות רוחנית, כי הטחול שוחק (ברכות סא:). וכשאדם צוחק, מתגברת עליו מרה לבנה, ומתרחק ממרה שחורה, כי מרה שחורה מכניסה את האדם בעצבות, בעצלות, בדכאון, ביאוש, עד שהוא מתסכל, ונכנס לתוך המטה, ולא אכפת לו מהחיים, והוא מפחד מכל אדם. אבל ברגע שאדם זוכה למרה לבנה, משם הטחול שוחק. וכתוב (שמות ל, לד): "לבנה וכה בד בכד". איך זוכים למחין לבנים? כמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כט): כשהוא ב"ד בב"ד — הולך להתבודד, אין לו עסק עם אחרים. כי ידוע שהבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע אמר: אם הייתי יכול, לא הייתי גר אף פעם בין בני-אדם, כי רבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימנים פ' פא): בני-אדם הם מונעים גדולים מעבודת השם ותפירה; כי כל אדם יש לו היצר הרע כפי כחו, לא-כן בני-אדם כלולים מכל העולמות, ויכולים להפיל את האדם על-ידי חלישות הדעת. וכן מצינו אצל רבי יוחנן, שהיה כל-כך גדול, וחסב שרוב כהנא שוחק ממנו (היות ששפתותיו של רב כהנא היו סדוקות, וראו את שניו). וזה כבר החליש דעתו של רבי יוחנן (עין בכא קמא קיז), והענישו. למדים מכאן מה שאומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות צדיק, סימן פח), שהצדיק יכול להעניש אפלו בשוגג. ולכן למה צריכים להגיע למצב כזה, כשאדם יכול להתבודד להקדוש-ברוך-הוא, ואינו צריך אף אחד, רק את הבורא ותפירה שמו! ואז אינו מתירא משום דבר. וזו מעלת אנשי שלומנו התמימים, שאינם יודעים מה שקורה, רואים משטרה, צבא, פרשים וכו' וכו', ושואלים בתמימות: מה קרה?! זה מסתכל על זה, וזה מביט על זה, ושניהם תמהים ומשתוממים: מה קורה פה?! בוערות שרפות, ואנשי שלומנו אינם יודעים מאומה, מה נאָרע כאן?! אדישים לגמרי. אלו בכעס ובכציחה, מתכננים תכנונים וכו',

קכב אָשֶׁר ד' תרנז בַּנְחַל

מהעולם הזה, כי למה לו להיות עצוב? ! ערם יצא מבטן אמו, וערם יחזר אל בטן האדמה. מה הפסיד בזה העולם? ! העולם הזה כלו רוח, אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן נה), ולא צריכים להשקיע שום דבר בעסק. קמים, ורצים אל המקנה וטובלים, ונכללים בשער נו"ן, כי בשעה שהגוף טובל בעולם הזה במקנה, בו ברגע הנשמה נטבלת במקנה העליון, שער הנו"ן, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נו), ואז מתגלה אליו אור אלקי, ורואה שגם הסתרה זה אלקות. ואחר-כך מתלבש בציצית, שהוא בגד המלך, ומתעטר בתפלין שהוא פתח המלך, והולך ומתפלל אל מלך אל עליון, איזו דבקות היא זו! ולכן אומרים חכמינו הקדושים (לקוט תהלים ב'): בשעה שאדם עומד בתפלה, יהא שמח, שעובד לאלוק שאין כמותו בעולם; ומכל שכן כשנפתח לו האור אין סוף באמצע התפלה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ד'), שלפעמים באמצע התפלה מאיר לו האין סוף ברוך הוא, וכפי מנין התבות שאומר בכונה ובדבקות, כך נתגלה אליו אלקותו יתברך, ואז הוא כאלו 'צוחק' באמצע התפלה, כי אין עוד שחוק ושמחה כמו גלוי אלקות, ומכל שכן וכל שכן מי שעושה חוכא גדולה מהתחלת התפלה עד הסוף, שאומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן סה), שצריכים לעשות מכל התפלה אחד, אז נותן חוכא אחת גדולה, מתחלת התפלה עד סופה. ויש לומר: חוכ"א זה אותיות כ"ו — כמספר שם הנו"ה, וחס"א — חי אמונה, חי אמת, חי אלקות. אם אדם רואה תמיד את שם הנו"ה, אז יש אצלו כ"ו-חס"א — חי אמונה, חי אמת, חי אלקות, ועושה חוכ"א גדולה מכל העולם כלו. כי מה לאדם להתעצבן, הרי נברא בזה העולם — לשמש את קונו! אבל פדי שתהיה עבודתו בשלמות, שופכים עליו צרות ויסורים, כפירות ואפיקורסות, ספקות ובלבולים, מחלקת וטרדות, עצבים וקללות, ומי שיש לו שכל — יודע, שזה חוכא אחת גדולה, האשה צועקת כעין התרנגול מקרקר, אנשים מקללים, כעין הכלבים נובחים, הפרה גועה כדמיון החשך וכן הלאה. מי שזוכה להגיע אל תכלית הבריאה, לדעת כי הכל זה הסתרה אחת גדולה, אבל בתוך ההסתרה שבתוך ההסתרה נמצא הקדוש-ברוך-

אֲשֶׁר ד' תרנז בַּנְחָל קכג

הוא, כי בְּכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֶׁם אֵלּוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם, הוא כָּבֵר צוֹחֵק צְחוּק גָּדוֹל, חוֹכָא גְדוֹלָה, כִּי רוּאָה אֶת שֵׁם הַנְּיָ"ה הָעוֹלָה כְּמִסְפַּר כ"ו, וְזֶה חֵי אַמוּנָה, חֵי אֱמֶת, חֵי אֱלֻקוֹת, וְהוּא צוֹחֵק מֵהַכֹּל. וּכְבָר אֵינוֹ שׁוֹמֵעַ שְׂאֵשְׁתּוֹ מְקַלְלֵת אוֹתוֹ, שֶׁהֵילְדִים מְצַעְרִים אוֹתוֹ, שְׂאֲנָשִׁים נוֹבְחִים וּמְדַבְּרִים עָלָיו, הוּא נִמְצָא וְאֵינוֹ נִמְצָא, בְּעֵצִים נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם עִם גּוֹפוֹ הַגִּשְׁמִי, אֲבָל בְּמַחֲוֹ הַרוּחָנִי הוּא דְבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְבָר אֵינוֹ רוּאָה מְאוּמָה. אָדָם בְּזֶה אֵין יְכוּלִים לְהַפְחִיד. אֲבָל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, מְסַתִּירִים אֶת זֶה הָאָדָם, שְׂלֹא יִתְגַּלֶּה בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי אִם הִיָּה מִתְגַּלֶּה, הִיָּה מְאִיר וּמְשַׁמַּח אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְכֹלָם הָיוּ רוֹקְדִים וְשׁוֹחֲקִים, וְזוֹרְקִים אֶת הַנְּשָׁק וְהַפְּגִים הַזְּעוּפוֹת וְהַכְּעֵס וְהַרְצִיחָה שְׁבוּעַר בְּבְנֵי-אָדָם, וְהַעֲצָבִים שְׂמֻכְלִים לָהֶם אֶת הַבְּרִיאוֹת, וְהָיוּ כְּלָם רוֹקְדִים וְשִׁמְחִים בְּגָבֵל וְכַנּוֹר, בְּתֶרֶף וּמְחוּל. אֲבָל בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן, מְעַלִּימִים אֶת הָאָדָם הַזֶּה, וְאִזּוּ בְנֵי-אָדָם סוֹבְלִים סָבֵל נוֹרָא מְאֹד, עַד שְׂלֹא יוֹדְעִים מַה לַּעֲשׂוֹת; כִּי הֵם כָּל-כֶּף שְׁבוּרִים וְרִצּוּצִים, מִתְנַאֲשִׁים לְגַמְרֵי מַחֲיֵיהֶם, וּבוֹכִים וּמְבַכִּים אֶת יוֹם הַלְדָתָם, רְבִים עִם הָאֵשָׁה וְהֵילְדִים, מִתְקוּטָטִים עִם הַשְּׂכֵנִים, רְבִים בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת עִם אַנְשִׁים, כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ מִחֻלְקַת, וְרַעִים וּמְרִים הַחַיִּים, וּמְחַכִּים לְיוֹם הַמָּוֶת, וְהַחַיִּים נַעֲשִׂים גִּיהֲנוּם. וְזוֹ הַבְּחִירָה. וְלִכֵּן אֲשַׁרֵּי הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק הָאֱמֶת, שְׁנוֹתָן חוֹכָא גְדוֹלָה, שְׂשׁוֹחֵק מִכָּל הָעוֹלָם, הוּא יוֹשֵׁב בְּפִנֵּה גְדַחַת, בְּחֶדֶר פְּנִימֵי אֲשֶׁר בְּקֶשֶׁי יֵשׁ שֵׁם אוֹר יוֹם, וְאֵין יוֹדְעִים מְתֵי יוֹם וּמְתֵי לַיְלָה, וְהוּא שׁוֹחֵק מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ, וְכָל אֶחָד חוֹשֵׁב שְׂמֻשִׁיג אוֹתוֹ, שְׂרוּאָה אוֹתוֹ, וּמְבִין אוֹתוֹ, וְאוֹמְרִים כָּל מִינֵי פִרְשָׁנוֹת עָלָיו, כּוֹתְבִים עָלָיו כָּל מִינֵי סְפָרִים, וְהוּא יוֹשֵׁב וְשׁוֹחֵק וּמִתְעַנֵּג בְּזִיו הַשְּׂכִינָה. כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ו'ל (ח"י מוהר"ן, סימן ת'), שְׂבְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ מִתְהַפְּכַת הַנְּהַגַת הָעוֹלָם: מְלַחְמוֹת, עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, מִתְרַבְּרִים זֶה עַל זֶה, זֶה יֵשׁ לוֹ יוֹתֵר אַנְשִׁים, וְזֶה יֵשׁ לוֹ פְּחוֹת אַנְשִׁים, וְהִנֵּה בְּאִיּוֹ פִּנֵּה גְדַחַת יוֹשֵׁב לוֹ אֶחָד וְצוֹחֵק מִכָּל הָעוֹלָם, וּמִתְעַנֵּג מְזִיו הַשְּׂכִינָה, וְאֵינוֹ רוּאָה כְּלוֹם רַק אֶת הַשְּׂכִינָה. זֶה נִקְרָא חַיִּים! וְאֶת הַחוֹכָא הַזֶּה רַבְּנוּ ו'ל רוּצָה לְהַחְדִּיר בְּנוֹ, וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְרְאוֹת תְּמִיד רַק אֶת שֵׁם הַנְּיָ"ה כְּמִסְפַּר כ"ו, וְאִזּוּ נִזְכֶּה לְחָא, חָא, חָא, שְׂזֶה חֵי אַמוּנָה, חֵי אֱמֶת,

קכד אָשֶׁר ד' תרנז בַּנְחַל

ח'י אַלְקוֹת, אֵיזָה אֲשֶׁר זֶה! אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַגִּיעַ לְזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא כָּל הַיָּמִים.

הַעֲקָר בְּזֶה הָעוֹלָם לֵהִיּוֹת רַק שְׂמֵחַ, רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד), שֶׁהַשְּׂמֵחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל, וְגַם חֲכָמֵי הַרוֹפְאִים אוֹמְרִים, שֶׁכָּל הַמַּחְלוֹת הַבָּאוֹת לְאָדָם הֵם רַק מַחְמַת חֶסְרוֹן הַשְּׂמֵחָה, וְלִכֵּן מְכַרְחִים לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִף שֶׁזֶה בָּא קָשָׁה מְאֹד, צָרִיף לְהַכְרִיחַ עֲצָמוֹ לְזֶה בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה. שְׂמֵחָה — הִיא הַמְדַרְגָּה הַכִּי עֲלִיוֹנָה, אֲבָל שְׂמֵחָה — קָשָׁה מְאֹד לְהַשִּׁיגָה. כִּי טֵבַע הָאָדָם, שְׂנַמְשֵׁף אַחַר עֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת, הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה, הַקְּלָלוֹת וְהַטְּעָנוֹת, שְׂאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת קָלְלָה, חֶלֶק ב', סִימָן א'): הַרְגִיל בְּקָלְלוֹת, הוּא בָּא מֵעוֹלָם הַתְּהוּ; וְלִכֵּן צָרִיכִים לְהִזְהָר תָּמִיד לְבַרְךָ אֵת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל וְלֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה. וְאִף זוֹכִים לְזֶה? עַל-יְדֵי אַמוּנָה, כְּשֶׁאָדָם מֵאֲמִין שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא וְאִין בְּלַעַדְדֵיו נִמְצָא, וְהַכֵּל לְכָל אַלְקוֹת, הוּא הַכִּי מְאֲשֶׁר. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שֶׁכָּל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים רָעִים שְׂבָאִים לְאָדָם, הֵם רַק מַחְמַת חֶסְרוֹן אַמוּנָה, כִּי אִם יֵשׁ לְאָדָם אַמוּנָה, אֵינְנו חוֹלָה, וְאִם הוּא חוֹלָה, מִסְכֵּן — אִין לוֹ אַמוּנָה. וּבַפֶּרֶט מַחְלַת הָעֲצָבִים בָּאָה מִחֶסְרוֹן הָאִמוּנָה, וְלִכֵּן צָרִיכִים לֵהִיּוֹת חֹזֵק מְאֹד מְאֹד בְּאִמוּנָה, וּבְרַגַע שְׂאָדָם חֹזֵק בְּאִמוּנָה, הוּא שְׂרוּי בְּשִׂמְחָה, וְאֲצֵל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּתוּב (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א' טז, כז): "עֲזוּ וַחֲדוּהוּ בְּמִקוֹמוֹ", אֲצֵלוּ יְתַבְּרֶךְ זֶה רַק שְׂמֵחָה. וְלִכֵּן הַעֲקָר לֵהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְאִז יֵהִיוּ בְּרִיאִים.

אֲנִי מְקַנָּה מְאֹד, שֶׁתִּקְבַּל כָּל מָה שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמֶּךָ — לֵהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְנִשְׁמַע בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ בְּאֵהָבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תרנח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בהעלותך ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הַיָּקָר ...
נרו זאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הפדיון, יעזר הקדוש-ברוך-הוא,
וימתקו ממך כל הדינים על-ידי פלא עליון.

ומה שאתה שואל בשלומי, ואיך אני מתחזק בעתים הקלו אחר
משבר כזה? אצלי החיים הם רק הקדוש-ברוך-הוא, אין לי בזה
העולם אף אחד, רק הבורא יתברך שמו! אני אוהב את הקדוש-
ברוך-הוא, ואני רוצה לגלות ולפרסם את הקדוש-ברוך-הוא לכל
העולם בלו. כי באמת מי שרק יושב ומתבודד באיזה שדה, במקום
שאין שם בני-אדם, הוא רואה שכל זה אלקות ואלקות זה הכל,
והכל דמיון אחד גדול, שחושבים שיש עולם הזה ועולם הבא, כי
אין כלום, רק הקדוש-ברוך-הוא! אין עליות, אין ירידות, יש רק
הבורא יתברך שמו! ולזכות לזה — אי אפשר, רק בשלומדים
תורה לשמה — לשם אל עולם, ללמד בכל יום מקרא מפרשת
השבוע, שנים מקרא ואחד תרגום, עם פרוש רש"י ו"ל, באפן
שיוכלו לסיים בכל שבוע פרשת השבוע. משנה — מי שזוכה ללמד
בכל יום ח"י פרקים משניות, הורג את היצר הרע שלו. משנה
אותיות משנה, שמשנה את האדם מהפך להפך, וזה מה שאמר דוד
המלך (תהלים ל): "ה'עלית מן שאול ג'פשי" — ראשי תבות
משנ"ה; מי שלומד משניות, לוקח ומעלה את נשמתו מהשאול
תחתית. ועל כלם — אם אדם זוכה ללמד גמרא, אין עוד דבר
חשוב יותר מזה, והסמ"ך-מ"ם מאד מיוחד שאדם ילמד גמרא, כי
גמרא ראשי תבות הארבעה מלאכים השומרים את האדם:
גבריאל, מיכאל, רפאל, אוריאל. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר ז,
חלק ב', סימן ה'), שזה קשור המרפכה, כשאדם מתחמם לבוא לקרי
מקרה לילה, רחמנא לצלן, אלו המלאכים שומרים אותו. ולכן תקנו
הקדמונים לומר לפני השנה: "בשם הוי"ה אלקי ישראל, מימיני

קכו אֲשֶׁר ד' תרנח בנחל

מיכאל, ומשמאלי גבריאל, ומלפני אוריאל ומאחורי רפאל, ועל ראשי שכינת אל", שנה קשור המרכבה. אם אדם לומד גמרא, ממשיך על עצמו ד' מלאכים הללו, ששומרים אותו. ולכן אשרי מי שלומד בכל יום גמרא, אפלו בגרסה, אף שאינו מבין מה שלומד, פי כף אומרים חכמינו הקדושים (עבודה זרה יט.): לעולם ללמד איניש, אף על גב דלא ידע מה קאמר. וזו גמרא מפרשת, ואין יכולים לחלק על זה, כי בגמרא יש הרבה סודות התורה. העולם רגילים לומר, שאמירת זהר מסגלת לנשמה, וזהר זה נסתר. ולמעשה זה בדיוק ההפך, גמרא זה נסתר, שנעלם ונסתר הקדוש-ברוך-הוא בתוך ההלכות הגשמיות, כגון: שור שנגח את הפרה, החופר בור ברשות הרבים, הכל שוחטים ובכל שוחטים וכו'. אבל באמת הכל אלקות, ובהר רואים את הגלוי אלקות. ולכן הלשון בזהר הוא: "תא חזי", בוא ותראה אלקותו תברך, לא-כן בגמרא הלשון: "תא שמע", בא ותשמע את הנסתר שבתורה.

העקר ראה להתחזק. הסמ"ך-מ"ם מונע אותנו מאד מאד מלהתועד יחד, ולדבר מהקדוש-ברוך-הוא, לדבר ממעלת התורה הקדושה, אם אדם היה יודע מה זה לדבר מהבורא תברך שמו, תמיד היה חזק בזה, והיה מדבר עם כל יהודי ממנו תברך. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (אבות ג, ב): שנים שיושבים ואין ביניהם דברי תורה, הרי זה מושב לצים; פי שני יהודים שמתחברים יחדו ומדברים מהקדוש-ברוך-הוא, הרי ממשיכים את השכינה. ולהפך — שני יהודים שיושבים ואין יוצאת מהם תורה — הרי זה מושב לצים, שהוא מקום הקלפות. ולכן צריכים להזהר מאד מאד בדבר זה, שמתחברים שנים מאנשי שלומנו, שידברו מרבנו ו"ל, פי הסמ"ך-מ"ם מפחד מזה מאד מאד, כי כשמדברים מרבנו ו"ל, יורד אור גדול מהשמים. רבנו ו"ל הוא גלה לנו את המאורי אור, כמוכא (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן סז), ולהפך — כל אלו המפרסמים של שקר, השורצים על הארץ, שנה שר"ץ — ראשי תבות שקרנים, רמאים, צ'בועים, שעובדים על בני-אדם, הם מורידים מאורי אש, שתהיה מחלקת ומריבות אחד על השני. ולכן אנו צריכים לדבר רק

אָשֶׁר ד' תרנח בנחל קכז

מרבנו ו"ל, ולגלות ולפרסם את היפי והפאר והחן של כל העולם כלו, אף הסמ"ך-מ"ם כבר יודע איך להעלימו לגמרי מן העולם. אבל באמת אם אדם דבוק לגמרי בהקדוש-ברוך-הוא, מתגלה אליו הצדיק האמת, ורואה את היפי והפאר של כל הבריאה כלה, אם אדם היה מתבונן בפרטי פרטיות מה קורה בזה העולם, היה עולה עד למעלה למעלה, ובשמים נעשה רעש גדול מכל דבר קטן שעושים בשביל הקדוש-ברוך-הוא. ולכן ראה לקחת עצמה בידיים, ותשמח ותשמח את אחרים, ואל תסתכל על שום מניעה ועכוב, ואז נזכה לחיים טובים.

רבנו ו"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כה), שהדמיון של האדם הורס אותו לגמרי, ורב בני-אדם אשר סובלים סבל גדול, זה רק מהדמיונות, ורוצים דברים שלא נתן לבצעם, כגון (עין בכורות ח:): ואיתי בודיא ופשטוהו, ולא עיל לתרעא; היה שטיח ופשטו אותו, ורצו להכניסו לתוך הדלת, אבל הוא לא נכנס, [כי זה דמיון אחד גדול], אמר לון: איתו מרא וסתרי לפתח עם הכתל; [תביאו כף ונסתר את הדלת כדי להכניסו], וזהו הדמיון שיש אצל בני-אדם, איתו מרא וסתרי, שישתרו את בנין הכתל והפתח עד שיכנס. אדם בונה בית, ובשביל דמיון הולך והורסו. ודבר זה קורה בכל בתי ישראל; כשהוא רוק, הוא בוכה להקדוש-ברוך-הוא — תזמין לי זוג, אני נכשל בעברות חמורות, תוציאני מהדמיון, אני רוצה לבנות בית, וברגע שיש לו כבר בית, פתאם נכנס לו דמיון אחד גדול, כעין שטיח שמכרח להכנס בדלת ובקיר, אבל זה בלתי אפשרי, אזי אומר, שהולך לסתור את הפתח והכתל עד שיכנס. וזה מה שקורה בבתי ישראל, שנשברים בתים בעבור דמיונות; האשה רוצה — ולמה לא תמלא רצונה?! חכמינו הקדושים אומרים (עין זקוט איוב, פרק לה): אלמלא תורה, היו לומדים מדות ודרך ארץ מחיות, התרנגול מפיס את התרנגלות, מבטיח לה שיקנה לה, ואחר-כך אומר לה שלום; זה נקרא שלוקחים את הבודיה, ובמקום לפשטו, מגלגלים אותו ונעשה מזה חבילה, ונכנס בתוך הבית, ושום דבר לא קורה. אבל אם רוצים דיקא שיהיה בדרך דמיון, אז

קכח אָשֶׁר ד' תרנח בַּנְחַל

אין לו בית, וסותר את הפתח והכפתל שלו. וצריכים לעבד הרבה כדי לזכות לשבר את הדמיונות, ותמיד לעשות חבילות חבילות, כמו שרבינו ז"ל גלה לנו בספור של הבערגער והעני (ספורי מעשיות, מעשה י'), שעשו פאקין פאקין, חבילות חבילות, והוא נפחד, וקשב שלוקחים את הדלות של ההוא ומביאים אצלו, ואת העשירות שלו מביאים אצלו, וזה גם-כן דמיון, כי אף אחד אינו יכול לנגע בזולתו, כמאמר ז"ל (יומא לח.): בשמך יקראוך ובמקומך יושיבוך, אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא, רוצים רק להראות לה, שעושים פאקין, פאקין, חבילות, חבילות, אם רק מגלגלים את הבודיך — השטיח, יכולים להעביר מפה לפה ומשם לשם, וזה לא סותר שום דבר. אבל כל העולם מלא דמיונות; ההוא עשיר, ועכשו מביא את העניות אצלי, ולוקח ממני את העשירות וכו', אדם אינו יכול לנגע בשני, אם הוא דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, אינו מפחד משום דבר בעולם, לא אכפת לו כלום, אינו רואה בני-אדם, רואה רק אלקות, שום דבר בעולם לא יכול לשברו, הכל משחק אחד גדול, כל הבריאה פלה זה אלקות. אבל לזכות לזה, אדם צריך להיות בטל ומבטל לגמרי בעיני עצמו, לידע שאינו נמצא. אבל להגיע לבטול הזה, אומר רבינו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נב), אורך זמן רב, וצריכים לצאת לשדה, ולבקש את הקדוש-ברוך-הוא, עד שייזכה להיות נכלל במחייב המציאות. ולכן ספר לנו רבינו ז"ל (תני-מוהר"ן, סימן תיג), שפעם אחת היה בחתונה, והיה שם בדתן, ושר דער אלטער גאט, ואמר זאת בדרך מליצה: הקדוש-ברוך-הוא זקן, זקן. ורבינו ז"ל תמיד היה חוזר על זה, שהקדוש-ברוך-הוא פבככול, עתיק דעתיקין, סבא דסבין, שהיה קדם שנברא העולם, שזה מרום גבהי מרומים, שזה יחידה דיחידה, שאין לנו שום השגה, וכשאדם בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא, אצלו מאיר היחידה שבנפש, היחידה שברוח, היחידה שבנשמה, היחידה שבמטה, היחידה דיחידה, ואז הוא נגאל מכל צרותיו, וזה יהיה בעת הגאולה. אבל ידוע, שרבינו ז"ל רצה להמשיך את הגאולה עוד בזה העולם. ואמר (שיחות-הר"ן, סימן צו), שאדם צריך להרגיל עצמו עוד בחיים חיותו,

אֲשֶׁר ד' תרנח בְּנַחֵל קַכְט

כְּמוֹ שְׁחִיִּים בְּעוֹלָם הַבָּא, אֲשֶׁר שָׁם אֵין רוּאִים כְּלוּם, כְּמֵאמְרָם ו"ל (תְּגִינָה טו): אֵין יְשִׁיבָה לְמַעְלָה, וְלֹא עֲמִידָה. אֵין מְשַׁג כְּזֶה מְזַרְח, מְעַרְב, צָפוֹן, דְרוֹם, אֵין כְּלוּם! רַק אֱלֻקוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהִגִּיעַ לָזֶה. וְאֵין זֶה קַל כְּלָל וְעֵקֶר, כִּי צְרִיכִים לְעַבֵּד עַל כֶּף יָמִים וְשָׁנִים שְׁנִים וְיָמִים, עַד שְׁמַגִּיעִים לָזֶה. אֲבָל מֵאַחַר שְׁזוֹכִים לָזֶה, אָז חַיִּים חַיִּים טוֹכִים, חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים נְצַחִיִּים, אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה וְיִגִּיעַ וְיִרְאֶה.

אֲצִלִּי כָּל אֶחָד מִבֵּיא פֶּאקִין פֶּאקִין, חֲבִילוֹת חֲבִילוֹת, כָּל אֶחָד עִם הַדְּמִיוֹן שְׁלוֹ, מִכָּל זֶה נַעֲשֶׂה סְפָרִים, כִּי לוֹלֵא זֹאת לֹא הָיוּ סְפָרִים בְּעוֹלָם, כִּי מֵהֶם הַסְּפָרִים? כָּל אֶחָד עִם הַשְּׁטִיּוֹת שְׁלוֹ, עִם הַקְּטָנוֹת וְהַתְּאֻוֹת וְהִירִידוֹת וְהַמְחַלְקָת שְׁלוֹ, מִזֶּה נִתְּהַנֶּה סְפָרִים. וְלִכֵּן אָמַר רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא): יֵשׁ סְפָרִים וְעֲתִידִים לְהִיּוֹת סְפָרִים, וְכֻלָּם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְלָמָּה? כִּי מִכָּל אָדָם נַעֲשֶׂה סֵפֶר, וְזֶה מֵה שְׁכָתוּב (בְּרֵאשִׁית ה, א): "זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת אָדָם", הָאָדָם בְּעֶצְמוֹ הוּא סֵפֶר, וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ. וְלִכֵּן כְּשֶׁאָדָם בָּא אֶל צְדִיק, הוּא חֲתִיכַת דְּמִיוֹן אֶחָד גְּדוֹל עִם הַצְּרוֹת וְהַבְּעִיּוֹת שְׁלוֹ, וְהַצְּדִיק צָרִיף לְשַׁחַק אֹתוֹ, שְׁנֵה מֵה שְׁנֵאמַר אֲצִל מֹשֶׁה רַבְּנֵי (בְּמִדְבָר כז, טז): "פִּקֹּד הַנּוֹי"ה אֱלֹקֵי הַרוּחוֹת אִישׁ עַל הָעֵדָה", וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנַחֲוּמָא פִּינְחָס י'), שְׁיִוְדַע לְהֵלֵף נִגְדַּד רוּחוֹ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, הֵינּוּ שְׁהַצְּדִיק יְכוֹל לְלַכַּת נִגְדַּד רוּחַ שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, יְכוֹל לְגַלוֹת לְכָל אֶחָד מֵהַדְּמִיוֹנוֹת שְׁלוֹ — סֵפֶר, מְגִלָּה לָּהּ, שְׁאֵתָה 'סֵפֶר תּוֹרָה חֵי', תּוֹרִיד אֶת הַכְּסוּי מִמֶּךָ, וְתִרְאֶה שְׁאֵתָה רַמ"ח אֵיבָרִים וְשֵׁס"ה גִּידִים, כְּנִגְדַּד רַמ"ח מְצוֹת עֲשֶׂה וְכִנְגַּד שֵׁס"ה לֹא תַעֲשֶׂה. וּמְגִלָּה שְׁכָל יְהוּדֵי הוּא סֵפֶר תּוֹרָה חֵי. אֲזִי מִכָּל הַחֲבִילוֹת שְׁמִבִּיאִים אֶל הַצְּדִיק הוּא מְהַפֵּךְ אֶת זֹאת וְעוֹשֶׂה סְפָרִים. וְלִכֵּן זֶה הַדְּבָר הַכִּי יָפֵה — לְקַחַת אָדָם, שְׁמִסְכָּן מְלֵא דְמִיּוֹנוֹת וְתֵאֻוֹת, וְלַעֲשׂוֹת מִמֶּנּוּ וּמַעֲצָמוֹ סֵפֶר; לְגַלוֹת, שְׁכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו זֶה רַק הַכְּרִיכָה, אֲבָל מִבְּפָנִים זֶהוּ סֵפֶר מְאֹד יָפֵה. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהִגִּיעַ אֶל צְדִיק כְּזֶה, שְׁיִכוֹל לְגַלוֹת, שְׁבִהֶסְתְּרָה שְׁבִתוֹף הַהֶסְתְּרָה, גַּם שָׁם נִמְצָא אֱלֻקוֹת, כִּי אֵין בְּלַעֲדָיו יְתִבְרָךְ כְּלָל, דוּמָם, צוּמָח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶהוּ לְבוּשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נו), יֵשׁ שָׁם תּוֹרָה

קל אשר ד' תרנח בנחל

נפלאה מאד מאד, גלוי אלקות, שנה מגלת אסתר, שגלה מרדכי הצדיק, שבתוך ההסתרה גלה מגלה יפה; כי בכל מגלת אסתר אין כתוב במפרש שם הנו"ה ברוף הוא, עם כל זאת כל המגלה מלאה שמות, וזהו ספר ספורים של שנים קדמוניות, כמו שאומר מוהרנ"ת ז"ל, כי זה נראה כספור המן-עמלק שהוא הסמ"ך-מ"ם, אחשורוש הטפש, ומהם נעשה ספור אחד גדול, ועד שנעשה אחד מהכ"ד ספרים, וזהו שבקשה אסתר מחכמינו הקדושים (מגלה ז): כתבנו לדורות, ופעלה שמהספור שלה יהיה גלוי אלקות, מהסתרה שבתוך הסתרה, שאומרים חכמינו הקדושים (חלין קלט): אסתר מן התורה מנין? שנאמר (דברים לא): "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא", בתוך ההסתרה שבתוך ההסתרה, יכולים לגלות את הקדוש-ברוך-הוא, שנה גלוי אלקות, והיא זכתה למחוק את המן-עמלק. וכך יהיה עם כל יהודי, אם רק יתקרב אל הצדיק האמת, שהוא בעצמו מסתר בתכלית ההסתרה, שעושים ממנו צחוק, ומעלימים ומסתירים אותו, אבל אם אדם עקשן, ואפלו הצדיק מגרש אותו, אינו מסתכל על זה, ואומר: "פה אשב כי אויטיה", לבסוף מתגלה לפניו אור כנה, שאין לו כבר לא מעלה לא מטה, לא ימין ולא שמאל, אלא גלוי אלקות, כי כל הבריאה היתה רק הצמצום, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סד) בשם האר"י ז"ל, בשעה שרצה הקדוש-ברוך-הוא לברא את העולמות, לא היה מקום היכן לברא, כי היה הכל אלקות, אז צמצם עצמו, ונעשה הבריאה עגולים עגולים, שנה עשר ספירות, ואחר-כך קו הישר, שנחלק לשלשה קוין: ימין ושמאל ואמצע, שגם בהם נכללים העשר ספירות, אבל אם אדם זוכה לבטול לאין סוף ברוף הוא, מתהפכת כל הבריאה חזרה לאור אין סוף ברוף הוא, ולוקח את היש ועושה מזה אין, אזי אצלו כבר החיים חיים אמתיים ונצחיים, אפה הוא קדם שבראת העולם ואפה משבראת העולם. וכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נא), שזו האמת — לקשר את אחר הבריאה לקדם הבריאה, ואם אדם זוכה לזה — אשרי לו!

רבנו ז"ל אומר (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כה): בודיא — זה

אֲשֶׁר ד' תרנח בַּנְחָל קלא

הדמיונות, בודקא זה אותיות: די בוא, די"י מספיק עם הדמיונות
 שלך, ב"א אל פרעה. הקדוש-ברוך-הוא אומר למשה רבנו ו"ל: מה
 אתה ירא? בא אל פרעה. למה לא כתוב ל"ך אל פרעה? אלא
 משה רבנו לא רצה להכנס אל פרעה, כי אומר רבנו ו"ל
 (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סד), שפרעה זה הקלפות, לשון בטול, וכן
 לשון התגלות, על-פן אומר לו הקדוש-ברוך-הוא: בוא אל פרעה,
 אני הולך עמך ביחד. ולכן איך יכולים לבטל את הבודקא? על-ידי
 שמכניסים בעצמו את הקדוש-ברוך-הוא, את השכל, עד שנעשה
 שכל הנקנה, אז אין לו מה להפסיד בזה העולם. ולכן בודקא —
 אותיות די-בוא, תפסיק לילך אחר הדמיונות, שזה מה שאמר איש
 היצר לבן המלך: תפסיק לרוץ אחר הבהמות שלך, אלו העוונות
 שלך, בוא אתי ותגיע לענגך. ולכן עלינו להיות מקרבים לאיש
 היצר, שגדל הוא ואבותיו ואבות אבותיו ביצר, במקום שאין רואים
 כי אם את הקדוש-ברוך-הוא. וזה עקר השלמות, שאדם צריך
 להגיע אליה בזה העולם.

אני מקנה מאד, שבקרוב נתראה ונשמח ביחד, ונרקד ונצחק
 בצותא. ובאמת יש מה לצחק מכל העולם כלו, כמו שמספר,
 כשרבנו ו"ל נסע יחד עם מוהרנ"ת ו"ל, והיה מוהרנ"ת מאד שבור,
 ענה ואמר לו רבנו ו"ל: מה לך לדאג? הלא פה נוסע נחמן נתן,
 והחל לצחק. ואמר מוהרנ"ת ו"ל, שזה אשר חזק אותו. וקלפו שנים
 על גבי שנים אחר ההסתלקות של רבנו ו"ל, ומוהרנ"ת ו"ל סבל
 עלבונות ובזיונות, חרופין וגדופים, שעצרו אותו בבית-סהר,
 החרמו אותו, לא רצו לדבר עמו וכו', וישב בעגלה עם תלמידו ר'
 נחמן טולטשינער, ונסעו לאומן, אבל היה מלא מרירות ושבור
 מאד, לפתע פתאם אמר לו ר' נחמן טולטשינער: למה אתם
 שבורים, הלא רבנו ו"ל אמר: נחמן נתן לאכט אויף די גאנצע
 וועלט, צוחק מכל העולם. אזי מוהרנ"ת ו"ל החל לצחק, ונכנס
 לאומן עם צחוק בזה שתזקו מאד. למדים מכאן, שהצחוק עוזר
 לאדם. ולכן צריכים הרבה לצחק מכל העולם, מה יש לנו בזה
 העולם? רק את הקדוש-ברוך-הוא! וזה מה ששרה למוהרנ"ת ו"ל,

קלב אָשֶׁר ד' תרנח בַּנְחַל

שְׁהִיָּה שְׁבוּר, וְחִזַּק עֲצָמוּ בְּזֶה שְׁנֹפֶר, אֲשֶׁר רִבְנוּ ו'ל כָּלֵל אוֹתוֹ אֵלָיו, אֲזִי אָמַר מוֹהֲרַנְתָּ ו'ל: בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ רִבְנוּ ו'ל כָּלֵל אוֹתִי עִמּוֹ בַּיַּחַד, וְזוֹ הִיָּתָה אֲצִלוֹ הַשְּׁמִתָּה הַכִּי גְדוֹלָה, כִּי מוֹהֲרַנְתָּ ו'ל הִיָּה שְׁבוּר מְאֹד בְּדַרְךְךָ כָּלֵל, וְלִכְּנֹן זָכָה לְחַבֵּר כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה סְפָרִים, כִּי מִי שֵׁיִיתָר שְׁבוּר, הוּא נִכְלָל יוֹתֵר בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְכָךְ אוֹמַר רִבְנוּ ו'ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סה): מֵאֵין אָנוּ יוֹדְעִים שְׂאָדָם נִכְלָל לְגַמְרֵי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְהוּא בְּטֵל וּמִבְטָל בְּעֵינַי עֲצָמוֹ? כְּשֶׁחֹזֵר מִהִבְטוּל, אָז הוּא מֵבִיא תוֹרָה. וְלִכְּנֹן אִם מוֹהֲרַנְתָּ ו'ל כְּתַב כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה סְפָרִים, סִימָן שְׁהִיָּה בְּטֵל וּמִבְטָל אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הִיָּה בְּעֵינַי עֲצָמוֹ כְּלוּם, וְשְׁבוּר כְּתָרָם הַנְּשָׁבֵר, וְזֶה אֲשֶׁר הִחֲזִיָּה אוֹתוֹ, שְׁרִבְנוּ ו'ל כָּלֵל אוֹתוֹ עִמּוֹ, וְזוֹ הַשְּׁמִתָּה. וְלִכְּנֹן אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַחֲזֵק אֶת עֲצָמוֹ, וּמִתְקַרֵּב אֶל צְדִיקִים אֲמִתִּיִּים, כִּי כָךְ אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סֵפֶה מֵה:): לֹא פָּחוּת עֲלָמָא מִתְּלִיתִין וְשִׁיתָא צְדִיקֵי דְמַקְבְּלֵי אַפִּי שְׂכִינָה בְּכָל יוֹם; בְּכָל דּוֹר וְדוֹר יֵשׁ ל'ו צְדִיקִים שְׂמַקְבְּלִים אַפִּי שְׂכִינָה, אֲבָל מְעֲלִימִים וּמְסִתִּירִים אוֹתָם מִן הָעוֹלָם, וּמַגְלִים כָּל מִינֵי שְׂקָרָנִים, רַמָּאִים, צְבוּעִים, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רִבְנוּ ו'ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן טו), שְׂאֵלוֹ הַמִּתְפָּאָרִים שְׂיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים גְּדוֹלִים, הֵם סֶתֶם שְׂקָרָנִים, רַמָּאִים, צְבוּעִים, הָעוֹבְדִים עַל בְּגִי־אָדָם, וְלִכְּנֹן הֵם מְדַבְּרִים בְּלִשׁוֹן שֶׁל הַתְּפָאָרוֹת. וְזֶה הַסִּימָן אִם אַחַד מְדַבֵּר גְּדוֹלוֹת וְהַתְּפָאָרוֹת: "אֲנִי יָכוֹל, אֲנִי מְסַגֵּל לְתַקֵּן, אֲנִי רוֹאֶה נְשִׁמוֹת", סִימָן שְׂזֵהוּ רַמָּאֵי גְדוֹל, כִּי אֵלוֹ הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, הֵם שְׁבוּרִים וְרָצוּצִים בְּעֲצָמָם, וּמִחְשִׁיבִים עֲצָמָם לֹא כְּלוּם, וּבוֹכִים וּמִבְכִּים שָׁמַיִם וְאָרֶץ: "רִבְנוּ שֶׁל עוֹלָם, תַּעֲשֶׂה חֶסֶד עִמָּדִי, שְׂתִשָּׂא מִמֶּנִּי אִיזוֹ נִקְדָּה, שְׂנִשְׁמַתִּי לֹא תִתְבַטֵּל לְגַמְרֵי, תִמְחַל לִי", וּמִחְזִיקִים עֲצָמָם לְהַכִּי גְרוּעִים בְּעוֹלָם, וּמִכָּל שְׂכָן שְׂאֵין עוֹלָה עַל דַּעְתָּם לְדַבֵּר גְּדוֹלוֹת וְכוּ', וְזֶה סִימָן שֶׁל צְדִיק אֲמִתִּי הַדְּבוּק בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת מִקְרָב אֵלָיו.

עֲלִיךָ לְזָכֹר, שְׂכָל הַסְּפָרִים שְׂלִי שְׂזוּכִיתִי לְחַבֵּר, אֵלוֹ הֵם הַבְּנִים שְׂלִי. כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אוֹמְרִים (בְּבֹא מְצִיעָא פּה): כָּל הַמְּלַמֵּד אֶת בֶּן חֲבֵרוֹ תוֹרָה, מְעַלָּה עָלָיו הַכֶּתוּב כְּאֵלוֹ יִלְדוּ. וְלִכְּנֹן אֲנִי רָגִיל

אָשׁר ד' תרנח בנחל קלג

לכתב: "בני, בני ובנותי", ומי שרוצה לקבל את זאת, הוא בן שלי או בת שלי, אבל מי שאינו רוצה, שילך ויתפש אבא אחר. וזו הלשון של כל הספרים שזפני הקדוש-ברוך-הוא: "בני ובנותי הקרים!" וכה אני מדבר, ומי שרוצה לקבל — אשרי לו ואשרי חלקו, ומי שלא — שימצא אבא אחר.

רצונך לדעת מה נקראת שלמות? כשאדם בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא, אינו רוצה לא עולם הנה ולא עולם הבא, אינו רוצה כלום רק את הקדוש-ברוך-הוא, ולא אכפת לו אף שתשים אותי בגיהנום, תשרף אותי, תעשני אפר, אני את הקדוש-ברוך-הוא לא אעזב, תניח אותי בין כל הצדיקים, תתן לי כל הכבוד וכל הכסף שבעולם — לא מענין אותי מאומה, אני רוצה רק את הקדוש-ברוך-הוא! אם אדם חזק בזה, אף בריה שבעולם לא יכולה לשברו, ואפלו אומרים לו: "תראה, הצדיק האמת שונא אותך, אינו רוצה אותך", לא אכפת לו, ואומר: "אין זו בעיה שלי, אבל אתם כלכם רוצו לצדיק האמת, הנה הנה פה הצדיק האמת, אני מראה לכם היכן להפגס אליו". ואומרים לו: "אבל שמענו שהצדיק האמת מדבר עליך, ואומר שאתה שקרן, רמאי צבוע וכו', שאר מיני פנויים וגנויים, ואומר שלא תתקרב אליו". ואף-על-פי-כן אינו מתפעל גם מזה, שהצדיק מדבר עליו, ואומר לכלם: "אבל לא מענין אותי מאומה, האמת היא אמת, ואין יכולים להחליפה כלל וכלל". אם אדם חזק כל-כה באמונת חכמים, אז אפלו שהצדיק האמת מגרשו במקל ומסלקו מהמקום, הוא חזק ושריר על עמדו, ומעורר את כלם לילך לצדיק האמת. זו נקראת שלמות אמונת חכמים. ולא שהצדיק יקרב אותי ויושיבני בסמוך אליו, אין זה מאומה, אלא אני אוהב בזה את עצמי. אמת היא פמות שהיא! עלי להחליט זהו זה וכו', זו נקראת אמונת חכמים, אף שכלם שונאים אותך, ואינם רוצים לדבר אתך, ואומרים, שאינך שייך לרבנו ז"ל, ואינך מקרב אליו כלל וכו', ושאר מיני לשונות, ועוד מוסיפים דברי הבל לומר: 'מלכותא דארעא כעין מלכותא דרקיעא'; כשם שפה אף אחד לא רוצה לקבל ממך, ואומרים שאין זה רבנו ז"ל, אם-כן בודאי גם למעלה אין לך

קלד אֲשֶׁר ד' תרנח בַּנְחָל

שִׁיכוֹת לְרַבְנוּ ו"ל, וְעוֹד כְּהֵנָּה וְכֵהֵנָּה דְבָרֵי רִיק לְרַב, וְאִף־עַל־פִּי־כֵן אָדָם אֵינּוּ מִתְפַּעֵל, וְאוֹמֵר: מָה אֲכַפֵּת לִי?? רַבְנוּ ו"ל זֶהוּ רַבְנוּ ו"ל! כֵּן אוֹחֲזִים מִמְּנֵי לֹא אוֹחֲזִים מִמְּנֵי וְכוּ', כְּלַכֶּם תִּהְיֶה בְּרִיאִים, הֶעָקָר תִּלְמֵדוּ הִרְבֵּה "לְקוּטֵי־מִוֶּהֲר"ן וְכוּ', זֶה נִקְרָאת הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק. וְכֹל זְמַן שֶׁאָדָם לֹא חֲזַק בְּזֶה — שְׂיִהְיֶה מִה שְׂיִהְיֶה, אֲפֹלוּ הַצַּדִּיק יִגְרַשׁ אוֹתוֹ, הוּא יִפְרֹסֵם אֶת הַצַּדִּיק הַזֶּה, עֲדִין הוּא בְּסִפְנֵה גְדוּלָּה, שְׂיִפֹּל וְיִכְרַח. וְכִמוֹ־כֵן לְגַבֵּי אַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, הָאָדָם צָרִיךְ לֹמַר לְעַצְמוֹ: "יֵשׁ לִי כָּל־כֶּף הִרְבֵּה צְרוֹת וְיִסּוּרִים, יֵשׁ לִי כָּל־כֶּף הִרְבֵּה חוֹבוֹת, שׁוֹנְאִים, עֲכוּבִים וּמְנִיעוֹת, צְרוֹת מִהִלָּדִים, צְרוֹת מִהָאִשָּׁה, מִהַשְּׂכָנִים, צְרוֹת מִכָּל הָעוֹלָם כְּלוּ, אֲבָל לֹא אֲכַפֵּת לִי דָבָר, אֵינִי צָרִיךְ רַק אֶת הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא". אִם אָדָם חֲזַק בְּזֶה, יִהְיֶה בְטוֹחַ עַד יוֹם הַמָּוֶת, וְכֵן בְּיוֹם הַמָּוֶת לֹא אֲכַפֵּת לוֹ כֵּן מִיִּתְּהָ לֹא מִיִּתְּהָ, תַּעֲשֶׂה מִה שְׂאֵתָה רוּצָה, אֵתָה רוּצָה לְהוֹרִיד לִי אֶת הַגּוֹף — תּוֹרִידוֹ, לְהִלְבִּישׁ לִי אֶת הַגּוֹף — תִּלְבִּישׁוּ, הַכֹּל מִשְׁחָק. זֶה הַשְּׁלֵמוֹת שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהַגִּיעַ בְּזֶה הָעוֹלָם — לְהִיּוֹת בְּטֹל וּמִבְטָל לְאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, לְהִיּוֹת בְּטֹל לְצַדִּיק שֶׁמַּגְלָה דְבָרִים כְּאֵלוֹ. וְזֶה נִקְרָאת הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצַּדִּיק. אֲבָל סֵתֵם הַזְּיוֹת וְחֲזִיוֹנוֹת — שֶׁמִּשְׁנֵה אֶת שְׂמוֹ כִּיתְרוֹ, שְׂהִיּוֹ לוֹ שִׁבְעָה שָׁמוֹת, מָה אֵתָה מִשְׁטָה בִּי?? עֲשֵׂה לִי טוֹבָה וְלֶךְ לְאַחֲרִים. אֲבָל דְבָר זֶה קָשָׁה מְאֹד לְהַחֲדִיר בְּבִגְדֵי־אָדָם, כִּי דֶרֶךְ הָאָדָם שֶׁמִּטְעָה עֲצָמוֹ. וְאוֹמֵר רַבְנוּ ו"ל (שִׁיחוֹת־הֶר"ן, סִימָן נא): אֶת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמְּנֵי שְׂלֹא יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מִטְעָה מְאֹד מְאֹד; וְעַל זֶה צָרִיכִים הִרְבֵּה רַחֲמִים. כָּל הָעוֹלָם הַזֶּה מִטְעָה, הַכֹּל קוֹמְדֵיהָ, מִשְׁחָק, וְאַנְשִׁים אוֹהֲבִים אֶת הַמִּשְׁחָק הַזֶּה, וְכִמוֹ שְׁפוֹרְקֵי עַל אוֹהֲבִים לִילֶךְ לְתִיאֲטֹרוֹן וְכוּ', לְבָלוֹת וְכוּ', כֶּף אֲנָשִׁים אוֹהֲבִים לְרֹאוֹת דְבָרִים מְשֻׁנִּים, וְאוֹמְרִים עַל פְּלוֹנִי: "הוּא צוֹעֵק, הוּא צוֹהֵל, הוּא קוֹפֵץ, הוּא זוֹרֵק אֶת עֲצָמוֹ, עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי תְּנוּעוֹת מְשֻׁנוֹת", וְאַנְשִׁים חוֹשְׁבִים: "אֵה, הוּא בּוֹדֵאֵי צָרִיךְ לְהִיּוֹת מִשְׁהוּ מִשְׁהוּ". וְשׁוֹכְחִים שֶׁהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא פָּשוּט בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוּת, וְגַם הַצַּדִּיק פָּשוּט בְּתַכְלִית הַפְּשִׁיטוּת, וְרַבְנוּ ו"ל מְגַלֵּה לָנוּ (לְקוּטֵי־מִוֶּהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמג), שֶׁכָּכֵל שֶׁהַצַּדִּיק יוֹתֵר גְּדוּל, לֹא רוֹאִים אֲצִלוֹ שׁוֹם דְבָר, אֲדַרְבֵּה, רוֹאִים אָדָם פָּשוּט. וְכִמוֹ שֶׁשְׁלֵמָה הַמְּלֶךְ

אָשֶׁר ד' תרנח בַּנְחָל קלה

חבר שלשה ספרים: משלי, קהלת, שיר השירים, ואומרים חכמינו הקדושים (ג' ה'): כל הכתובים קדש, ושיר השירים קדש קדשים; משלי וקהלת מבינים את קדשת החכמה בהם, ואלו בשיר השירים אין מבינים, כי נראה פשירי אהבה וכו', ואין רואים בו שום קדשה כלל, ודיקא הוא קדש קדשים, אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן רמה), שגם בחדרי התורה נעשה כן, בהתחלה, בחדרים החיצוניים יושב אחד ועורף הצגות, אבל העקר להכנס בפנים בפנים, ואז נוכחים ורואים את האמת, את הקדש קדשים. וזו כל הבחירה. ועל-פן צריכים דעת ושכל, ולבקש הרבה מהקדוש-ברוך-הוא, שימתן לנו הדעת והשכל הזה. ולא כל אחד זוכה לכך.

אם היית יודע מה עברתי בחיים, לא היית מאמין שילוד אשה יכול לסבל כל-כך הרבה, אבל מזמן הפקדתי את הגוף והנשמה שלי, את הכל, ואמרתי: "איני רוצה מאומה, רק את הקדוש-ברוך-הוא!" תלך כן ארבעים שנה, ואז תרגיש שלא מענין אותך כלום, ואינך רוצה מאומה, אלא את הבורא ותברך שמו בלבד. ואז לא יהיה שך שאדם ישבר אותך, שהילדים ישברו אותך, שאשתך תשבר אותך, כי לא תרצה כלום, רק אותו ותברך, כשפגיע לזה — הגעף לשלמות, לא הגעף לזה — עדין עתה במצב מספן. היחיד שעמד בנסיון בשלמות היה מוהרנ"ת ז"ל, רצו לתת לו הון רב, העקר שיעזב את רבנו ז"ל, רצו לחתן את כל ילדיו, ואמרו שיעשו אותו רבי גדול, ואמר שאינו רוצה כלום — רק לפרסם את רבנו ז"ל. ואמרו לו: הלא רבנו ז"ל אינו צריך אותך. וענה: לא אכפת לי! זו נקראת התקרבות אל רבנו ז"ל בשלמות. אשרי מי שזוכה להגיע לזה!

ויש לי להאריך לך עוד הרבה, אך טרדתי רבו כפי שרבו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

קלו אשר ד' תרנט בנחל
ד' תרנט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהעלותך ה'תשמ"ב.

שלום להבחורים היקרים, שותים מימי הנחל נובע מקור
חכמה, זכותו יגן עלינו, גרם יאיר ויזרח לנצח נצחים.
מכתבכם לנכון קבלתי.

והנה בעצם ענין התעניות והסגופים, רגיל אני לומר תמיד
להתלמידים, לומדי מתיבתא "היכל-הקדוש", פי אצלי לא אכפת
כמה שאוכלים וכמה שישנים, אדרבה, בחור צעיר צריך לאכל
ולשתות ולישון, ולשמר מאד מאד על בריאות גופו, אך בשעה
שערים, אז צריכים לשמר מאד מאד על הזמן היקר, ולא לבלותו
בדברים בטלים ובשטיות. ובפרטיות ימי הבחורות, אשר בפרוש
אמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות תשובה, סימן עג): העבודות שאדם
עובד את השם בבחורותו, כל יום ערכו יקר משנים רבות של עבודה
לעת זקנתו, עין שם. ועל-כן ראו לא לסגף את עצמכם, רק לשמר
מאד מאד על בריאות גופכם, ואמר רבנו ז"ל (שם אות פד): תקון
הגוף קדם תקון הנפש, עין שם. העקר ראו להתמיד מאד מאד
בלמוד התורה הקדושה בכל יום ויום בקביעות עצומה: מקרא,
משנה, גמרא, מדרש. ואמר רבנו ז"ל (שם אות נ): למוד התורה היא
מכפרת, עין שם. ובפרוש אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן יט): אפלו
אותן האנשים הרגילים בעבודת חמורות, רחמנא לצלן, רחמנא
לישזבן, אם יעשו לעצמם קביעות חזקה ללמד בכל יום ויום כן
וכן, הכח של התורה יוציאם מהרפש והבוץ שנפלו לשם.

ועל-כן, אחי ורעי היקרים! נא ונא לצית ולשמר על הזמן
היקר, ולא לדבר ולפטפט פטפוטי דברים בטלים הרגיל אצל בני
הנעורים, פי חבל על הזמן היקר. והשם יתברך יזכה אתכם להתקרב
אל רבנו ז"ל, ואז יפתחו עיניכם לראות במראות אלקות, ותזכו
לאמונה ברה ונאיה.

הדורש שלומכם...

ד' תרס.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בהעלותך ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אודות שאלתך בענין ... שיש לו, רחמנא לצלן, חלי נופל. הנה בדברי רבנו ז"ל יש תרופות לזה, עין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן רא): סגלה לחלי נופל, רחמנא לצלן, לפגור לצדקה, כמו שכתוב (תהלים קיב, ט): פגור נתן לאביונים, ראשי תבות נ'פ'ל', עין שם. ובלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן כט) מסביר רבנו ז"ל, מהיכן נצמחת מחלה זו? כי הדמים מתיזים להמח, ועל-ידי-זה נופל, והסגלה — לא לדבר הרבה, רק שירות ותשבחות אליו יתברך, שבת צדיקו של עולם, עין שם. ובספר המדות (אות בנים, חלק ב', סימן י'; ובאות מוהל, סימן א'): על-ידי שהמוהל אינו טוב, על-ידי-זה בא התינוק, חס ושלום, לידי חלי נופל, עין שם. והנה אני עוררתי אותו הרבה על שמירת שבת-קדש, כי בעוונותינו הרבים, אינו יודע מהיהדות, ואם הייתי מבקש ממנו שיתן צדקה, הנה חושב שזו כל פונתנו, חס ושלום, ודי למבין. על-כל-פנים על-ידי שישמר שבת, ולא יעשה שום עבדין דחל, על-ידי-זה יתפא, וגם זכות השבת תביאהו אחר-כך לקיים את כל מצוות התורה הקדושה. ובאמת עליך לדעת כי מובא בהקדמת התקונים, כי השבת היא ברגמת ים, וימי החל הם כחול הים, והם ברגמת שלשלת לכלב, ומי שמוציא את הכלב מהשלשלת, גרים לו כמה נשוכין דיסורין דנשיף ליה, עין שם. כמו-כן מי שמחלל את השבת, גורם לעצמו כמה יסורין וצרות ומרירות, ועל-פן קדם יראה לשמר שבת-קדש, ובזכות האמונה הקדושה יחשב כאלו נתן צדקה, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן לד): אמונה חשובה בצדקה, עין שם. ועין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן לא): עקר תשיבות הצדקה היא האמונה. ושבת היא בחינת אמונה, שמאמין בחדוש העולם ובחיודו, עין שם. ועל-פן עוררתי אותו העקר על שמירת שבת, כי, בעוונותינו הרבים, עכשו אינו

קלח אֲשֶׁר ד' תרסא בַּנְחַל

יודע ואינו שומר שום דבר, רחמנא לצלן. ואקנה להשם יתברך
שסגלה זו תועיל לו.

הדורש שלומך...

ד' תרסא.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר בהעלותך ה'תשמ"ב.

שלום וברכה להבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח
נצחים.

הנה מאד מאד שמחתי לשמע את הבשורה טובה, שבשעה
טובה ומצלחת תתחתן בזמן שקבעו, ובנדאי הייתי רוצה להשתתף
בשמחתך, ואני מאד מודה לך על ההוצאות שאתה רוצה לשלם
בעבור פרטים לבוא לשמחת חתונתך, שיהיה בסימן טוב ובמזל טוב
בארץ ישראל, ארץ הצבי, אף בעתים הללו אני מאד מאד חלוש
כח, וקשה עלי הנסיעה מאד מאד. ועל-כן ראה להדפיס עם המעות
איזה ספר, ותפיצו בכל תפוצות ישראל, ויהיה חשוב פאלו הייתי
שם, ובפרטיות אם תזכה להדפיס איזה חלק מספר שו"ת "אשר
בנחל", אין לשער ולספר כלל מעלת הענין, ואז אני שם מממש, כי
פניו, שכלו ורחמנותו שם הוא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב).
ותאמין לי, שאני אשמח פאן ביום שמחתך, כי שמחתך היא
שמחתי, כאשר השם יתברך בעצמו יודע זאת, ועל-כן תמחל לי
מאד מאד, כי כבד וקשה עלי הדבר הזה מאד, ובפרטיות כי יש
בדעתי להיות בארץ ישראל, בעזרתו יתברך אחר חג הסוכות הבא
עלינו לטובה, אם יתן השם יתברך החיים, ומי יתן, שנתועד יחד
בראש השנה הקדוש אצל הקבוץ הקדוש שלנו, ותראה לבוא גם
עם אשתך.

השם יתברך יעזר לך, שיקים בך (משלי יח, כב): 'מצא אשה —
מצא טוב', שיהיה לך כפר מעכשו אף טוב תמיד.

הדורש שלומך...

ד' תרסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר בְּהַעֲלוֹתָהּ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָהּ הַיְקָרָה לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

וּבַפְּרָטִיּוֹת מַה שֶּׁדִּבְרַנּוּ בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ זוֹ, יְכוּלִים לְרַשְׁמוֹ עַל סֵפֶר בַּפְּנֵי עֲצָמוֹ, וּמִי יִתֵּן וַיִּזְכְּנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְאַבְרָהָם אוֹ בַּחֲזוֹר בְּתָבָן, שְׁיִוְכַל לְרַשֵּׁם עַל הַכְּתָב מַה שֶּׁאָנוּ מְדַבְּרִים בְּשַׁבַּת אַחַת מִדְּבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל: הֵן בְּסַעֲדָה רֵאשׁוֹנָה, וְהֵן בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית, וְהֵן בְּבִקְרָה בְּשַׁעַת קִדּוּשׁ בְּ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וְהֵן בְּסַעֲדַת מְלוּוֹה מְלָכָה, בְּלִמְדָנוּ תְּנָא דְבֵי אֱלֹהֵינוּ, וּבְלֵי שׁוּם סֵפֶק שְׁמֵה־שִׁיחוֹת וְהַדְּבוּרִים שֶׁל שַׁבַּת אַחַת — יְכוּל לְהִתְמַלֵּא כְּדֵי סֵפֶר, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, אֲשֶׁר עַד כַּה עֲזָרְנִי. וְגַם בְּשַׁבַּת זוֹ דִּבְרַנּוּ הַרְבֵּה בְּלֵיל-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וְהִזְהָה הַדְּבוּר עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ק"ס, וּסְעֵדָה שְׁלִישִׁית עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רלד, וּבְסְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת עַל-פִּי הַמַּעֲשֵׂה מִהַבְּעַל תְּפִלָּה, וּבְתָנָא דְבֵי אֱלֹהֵינוּ אָנוּ אוֹחֲזִים בְּפֶרֶק ב', סִימָן ג'.

חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁעֲזָר לִי, כִּי בְּעֶרְב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ מְאֹד מְאֹד נִחְלַשְׁתִּי, עַד שֶׁחֲשַׁבְתִּי כִּי הִגִּיעַ קֶצֶי מְרַב חֲלָשָׁה, וְתִהְיֶה לְאֵל, עֲבָרָה הַשַּׁבַּת בְּשִׁמְחָה וּבְרִקְוֵי וּבְשִׁיחוֹת נְאוֹת בְּשַׁעַת הָאֲכִילָה, כִּי הָיוּ לִי שְׁנֵי אוֹרְחִים מְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁבָאוּ לְכָאן, כְּדֵי לְשַׁתּוֹת מִי הַנְּחַל, וּדְבַרְנוּ בְּסַעֲדָה רֵאשׁוֹנָה הַרְבֵּה בְּעִנְיָן לְשִׁמּוֹר מִדְּחִיקַת הַשַּׁעָה, וְהַהֲכָרַח שִׁיְהִיָּה לְהָאָדָם כַּח הַמְּכָרִית, כְּדֵי לְעַכֵּב אֶת כַּח הַמּוֹשֵׁף (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ע'), כִּי אִם לֹא הִזְהָה הָאָדָם מִתְּבַטֵּל מִמְּצִיאֹתוֹ, וְכֵן מַה שֶּׁמְבִיא רַבְּנוּ ז"ל בְּעִנְיָן הַרְדִּיפָה וְהַמַּעֲכָב, שֶׁשְׁנֵיהֶם צְרִיכִים בְּהַשְׁגַּת הַחֲכָמָה הָעֲלִיּוֹנָה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כד); וְאָנוּ רוֹאִים, שֶׁעַקֵר הִירִידָה וְהַנְּפִילָה שֶׁל הָאָדָם נִמְשָׁף רַק עַל-יְדֵי שְׁדוּחַק אֶת הַשַּׁעָה, הֵינּוּ כִּי שׁוֹבֵר אֶת הַמַּעֲכָב, כַּח הַמְּכָרִית,

קמ אָשֶׁר ד' תרסב בַּנְחַל

וּמִזֶּה בָּא שֶׁהוּא בְּכַעַס, כִּי אִם הָיָה לְהֵאָדָם כַּח הַמַּעֲכָב וְכַח הַמַּכְרִיחַ, הָיָה סִבְלָן גָּדוֹל תָּמִיד, אֲשֶׁר בְּאַמַּת זֶה נִמְשָׁךְ מֵעַנְוָה. וְזֶה שְׁכַתוֹב (בַּמִּדְבָּר יב, ג): "וְהָאִישׁ מַשֶּׁה עָנּוּ מְאֹד", וּפְרָשׁ רַש"י: שֶׁפֶל וְסִבְלָן, כִּי רַק בְּזֶה נִתְגַּלָּה מִדַּת הָעַנְוָה, אִיךָ שֶׁהוּא סִבְלָן גָּדוֹל, וְאִינוּ שׁוֹבֵר אֶת הַמַּעֲכָב וְהַמַּכְרִיחַ.

וְהַפְּלֵל, אַחִי! כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים לַחֲכוֹת הַרְבֵּה הַרְבֵּה, עַד שְׂנֹכְנָסִים אֶל תּוֹךְ הַקְּדוּשָׁה. וְצָרִיכִים לְהִיּוֹת סִבְלָן גָּדוֹל. וְהָיוּ תַּהֲלָה לְאֵל, הַרְבֵּה הַרְבֵּה דְבוּרִים, וְחֻבֵּל מְאֹד שֶׁלֹּא נִכְתָּב (וְכֵן בְּכָל שָׁבוּעַ בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מוֹפְנֵנו בְּדְבוּרִים נִפְלְאִים, מִי יִתֵּן שִׁירְשָׁמוּ עַל פְּנֵי הַפֶּתַח לְמַעַן הַחַיּוֹת עִם רַב מִזֶּה). בְּסֻעָדָה שְׁנִיָּה, בְּשַׁעַת הַסֻּעָדָה דְבוּרָנוּ הַרְבֵּה בְּעִנְיָן לְקָרֵב רְחוּקִים, שֶׁהַעֲקָר רַק לְדַבֵּר מִהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית תּוֹרָה וְתַפְלָה לְעַבְדָּא וּלְמַעֲשֵׂה, וְעַל-כֵּן מִי שֶׁלֹּא אוֹחֵז בְּזֶה — מִמִּילָא יִכְרַח, וּמִי שֶׁרוֹצֵה בְּזֶה — יִתְעוֹרֵר.

וְצָרִיכִים לְשָׁמֵר מְאֹד מְאֹד עִם מִי מְדַבְּרִים, וּבַפְּרָטִיּוֹת לְגַרְשׁ מִשְׁגָּעִים וּמְטַרְפִּים, רְחֻמָּא לְצִלָּן, אֲשֶׁר הֵם קְלִפָּה עֲצוּמָה, כִּי מִי שֶׁאֵין בּוֹ דַּעַה, אָסוּר לְרַחֵם עָלָיו (בְּרִכּוֹת לג:), וְאֶדְרְבָּה הוּא רַק יִבְטֵל וְיִבְלָבֵל אוֹתָךְ וְכו'. וְכֵן דְבוּרָנוּ הַרְבֵּה מֵעִנְיָן מַעֲלַת הַדְּפַסַּת סְפָרֵי רַבְּנֵינוּ ז"ל, וּבַפְּרָטִיּוֹת סְפָרֵי שְׁאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", אֲשֶׁר הוּא מְסַגֵּל מְאֹד מְאֹד לְבָנֵי הַנְּעוּרִים שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה. וְתַהֲלָה לְאֵל, בְּכָל אֵלוּ הַשְּׂיִחוֹת הַיְתֵה אַרְיִכוֹת גָּדוֹלָה. וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁסּוֹף כָּל סוֹף אֲזַכֶּה שְׂיִהְיֶה בֵּין הַתְּלַמִּידִים כְּתָבָן, שֶׁיּוּכַל לְכַתֵּב הַכֹּל, כִּי חֻבֵּל מְאֹד מְאֹד שֶׁלֹּא יֵאבֵד, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּדוֹרוֹת אֵלוּ, אֲשֶׁר הַחֲשָׁךְ וְהַכְּפִירוֹת מְכַסִּים אֶת הָאָרֶץ, מַצְנֶה לְהַאִיר אֶת הָעוֹלָם עִם אוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנֵינוּ ז"ל, אֲשֶׁר יֵשׁ בְּכַחוֹ לְהַחַיּוֹת נֶפֶשׁ כָּל חַי. וְאֲשֶׁר מִי שֶׁזוֹכֶה לְדַבֵּר וּלְגַלוֹת אֶת נֶעֱם עֲרֻבוֹת זֵיו אוֹרוֹ הַגָּנוּז וְהַנְּעֻלָּם שֶׁל רַבְּנֵינוּ ז"ל, אֲשֶׁר בְּזֶה תְּלוּיָהּ כָּל הַגְּאֻלָּה, אֲשֶׁר לּוֹ וְאֲשֶׁר חֵלְקוֹ, יְהִי חֵלְקִי בְּחֵלְקָם!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

אָשֶׁר ד' תרסג בַּנְחָל קמא

רבנו ו"ל אָמַר לְאַחַד: הַשְּׁבֻתִים שְׁשׁוּבָתִים אָצְלִי, הֵם גְּדוּלִים וְטוֹבִים יוֹתֵר מִשְּׁבַע פְּעָמִים תְּעַנִּית מִשְּׁבַת לְשַׁבַּת (עַן תִּי־מוֹהַר"ן, סִימָן רצז). וְאָמְרוּ עַל זֶה אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הִקְרִים, שְׁזָה סוֹכֵב גַּם הַיּוֹם, כְּשִׁשׁוּבָתִים בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הִקְדוּשִׁים הָאֲמִתִּיִּים.

ד' תרסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה לְהַבְּחוֹר יְנִיק וְחַפִּים ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ הָאָרוֹךְ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הִקְרָ! לְבִי נִשְׁבַּר בְּקִרְבִּי לְגַמְרִי לְגַמְרִי בַּעַת קְרִיאַת מִכְתָּבְךָ, וְעַד עַכְשָׁיו זֶה שְׁבוּעִים אָנִי תַּחַת רִשְׁם מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד כּוֹאֵב לִי מִכָּל מָה שְׁעֵבֵר וְעוֹבֵר עָלֶיךָ בִּימֵי נְעוּרֶיךָ.

וְהִנֵּה עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֵין מִי שְׁיָבִין אוֹתְךָ כָּלֵל, כִּי אִם רַבְּנוּ ו"ל בְּעֶצְמוֹ, וְעַל-כֵּן רָאוּי לְךָ לְתַת תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁזִכִּיתָ לְהַתְּנוּדַע מִרְבִּי אֲמַת כְּזֶה, רַבִּי רַחֲמָן כְּזֶה, רַבִּי הַמְּבִין אוֹתְךָ הַיָּטִב הַיָּטִב. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַחְזִיק בּוֹ כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ בְּכָל כְּתָךְ, כִּי הַבַּעַל-דְּבָר יַעֲשֶׂה מָה שְׁיַעֲשֶׂה לְנַתֵּק אוֹתְךָ מִמֶּנּוּ. לֹא דֵי שְׁתַּרְגּוּ וְהִרַס אוֹתְךָ כָּל יְמֵי נְעוּרֶיךָ, עוֹד זֹאת יִרְצָה לְנַתְּקֶךָ מֵעֶצֶם הַהִתְקַרְבוּת. וְעַל-כֵּן בֵּין תְּבִין אֶת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ.

מָה אָמַר לְךָ, יְדִידִי הִקְרָ! בְּזֶה הָעוֹלָם אֵין אָדָם שְׁיָבִין אֶת חֲבֵרוֹ, וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן שְׁיֻכַּל לְעֹזֵר לְחֲבֵרוֹ, כִּי כָּל אֶחָד דּוֹאֵג לְעֶצְמוֹ, וּמִכָּל שְׂכָן כְּשִׁפּוּגִיעִים בְּבַחְוֹר שְׁבוּר וְכוּ', עוֹשִׂים מִמֶּנּוּ חֲתִיכַת לְכָלוֹךְ, וְנַעֲשֶׂה הַכְּפָרָה בְּעִבּוּרָם וְכוּ', לֹא-כֵן הוּא רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר הוּא מְבִין אֶת כָּל בְּרִיָּה, וְהוּא מוֹרִיד אֶת עֶצְמוֹ אֶל כָּל אֶחָד כְּפִי דַעַתוֹ וּבַחֲיִנְתּוֹ, וּמַעֲלֵהוּ וּמְנַקְּהוּ וּמְקַשְׁטוֹ בְּקִשּׁוּטִים יְפִים וּבְכַגְדִּים נְאִים, שְׁהֵם תּוֹרָה וְתַפְּלָה, מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

חֲמַדַּת לְבָבִי! הִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתְּרַגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לְהִתְחִיל לְלַמֵּד שֵׁשֶׁה סְדָרֵי מִשְׁנָה, וְלוֹמַר פֶּרֶק אַחַר פֶּרֶק, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסִיַּם בְּכָל יוֹם יוֹם ח"י פֶּרֶקִים מִשְׁנֵיּוֹת, בְּאִפְּן שֶׁבְּכָל חֹדֶשׁ וְחֹדֶשׁ תִּזְכֶּה לְסִיַּם שֵׁשֶׁה סְדָרֵי מִשְׁנָה, אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ו"ל, יֵשׁ בְּזֶה סִגְלָה גְדוֹלָה לְהַכּוֹת וּלְבַטֵּל אֶת הַיִּצָּר הָרַע (עֵיִן בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו'): הַתּוֹרָה נִקְרָאת וְא"ו, שֶׁהִיא צוּרַת מַקֵּל, שֶׁמִּכָּה וּמִבַּטֵּל אֶת הַרוּחַ שְׁטוּת וְהַשְּׁגָעוֹן שֶׁהַכֵּנִיס בּוֹ הַיִּצָּר הָרַע, עַל-יְדֵי חֲטָאֵיו וְעוֹנוֹתָיו. וְאָמְרוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהָא"ו הִזָּה סוֹבֵב עַל וְא"ו סְדָרֵי מִשְׁנָה. וְכֵן מָה שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן יט), שֶׁאֲפִלוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים שֶׁנִּפְלוּ בְּמָקוֹם שֶׁנִּפְלוּ, אִם יַעֲשׂוּ לְעֲצָמָם קְבִיעוֹת לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם יוֹם כָּךְ וְכָךְ, כַּח הַתּוֹרָה יוֹצִיאֵם מֵהַחֹשֶׁךְ שֶׁנִּלְכְּדוּ בּוֹ. וּמִקַּבֵּל אֲצֵל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁמָּה שֶׁאָמַר שָׁם רַבֵּנוּ ו"ל כָּךְ וְכָךְ, זֶה סוֹבֵב עַל שֵׁשֶׁה סְדָרֵי מִשְׁנָה. וְעַל-כֵּן מָה טוֹב וּמָה נָעִים שֶׁתִּהְיֶה רָגִיל בְּאֲמִירַת ח"י פֶּרֶקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם יוֹם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר. וְדַבֵּר זֶה יַעֲזֹר לְךָ מְאֹד מְאֹד בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

אָחִי, אָחִי! אֵינְךָ אֶתָּה יְכוֹל לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַטּוֹבוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, שֶׁתִּצְמַחְנָה לְךָ מִדְּבַר זֶה, כִּשֶׁתִּזְכֶּה לְאַחֵז בְּהִנְהָגָה זו. וְכֵן הִרְגַּל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שֶׁאֶתָּה רָגִיל בָּהּ (הֵינּוּ בְּאִיִּדִישׁ), כִּי רַק הוּא יִתְבָּרַךְ יִרְחַם עָלֶיךָ, וְרַק הוּא יִתְבָּרַךְ יִשְׁפִּיעַ עָלֶיךָ מָה שֶׁאֶתָּה צָרִיךְ. כִּי בְּאֵמַת הוּא יִתְבָּרַךְ אֵב הַרְחָמָן וְטוֹב לְכָל, וְשׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל פֶּה, וּבְפִרְטִיּוֹת מִי שֶׁקוֹרָא אֵלָיו בְּאֵמַת.

וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! בְּרַח לְךָ עֲכָשׁוּ בְּרַגַע זֶה אֶל מְקוֹם מִיָּחָד, שֶׁאֵינְךָ שָׁם בְּגִי-אָדָם, וְתִשָּׁב שָׁם, וְתִפְרָשׁ אֶת כָּל שִׁיחַתְּךָ וְאֶת כָּל עֲנִינֶיךָ בְּפִרְטֵי פִרְטֵיּוֹת, כָּל מָה שֶׁעָבַר עָלֶיךָ מִיּוֹם שֶׁרַק אֶתָּה זוֹכֵר, כְּמוֹ שֶׁכְּתַבְתָּ לִּי, הַכֹּל תִּפְרָשׁ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּאֵר הַיֵּטֵב. אָחִי, אָחִי! אִם הֵייתָ יוֹדֵעַ מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת מִשִּׁיחַתְּךָ וּמִדְּבוּרֶיךָ, וְאִיךָ שֶׁכָּל דְּבוּר וְדְבוּר יִקָּר מְאֹד מְאֹד בְּעֵינָיו יִתְבָּרַךְ — הֵייתָ מְרַבֵּה בְּזָה. כִּי בְּאֵמַת עָלֶיךָ לְחַקֵּק בְּדַעְתְּךָ, כִּי אֵינְךָ לְאָדָם שׁוֹם בְּרִיָּה בְּזֶה הָעוֹלָם, רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין, כִּי בְּכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה — שָׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם

אָשׁר ד' תרסד בנחל קמג

ממש. אָני מקנה להשם יתברך, שתזכה לבוא לישיבתנו, שהיא ישיבת רבנו ו"ל, ישיבת האמונה הקדושה, ותזכה לישוב עוד בזה העולם במתיבתא דרקייע "מתיבתא היכל-הקדש".

ומחמת טרדותי — ההכרח לקצר.

המצפה לראותך בקרוב כאן בישיבתנו.

הדורש שלומך...

ד' תרסד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שלח ה'תשמ"ב.

שלום רב ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי.

אודות וכו', ראה לשמר מאד מאד לא לשברו, פי עליך לדעת, כמו שיש לאו ד'לא תרצח' בגשמיות, כמו-כן יש לאו ד'לא תרצח' ברוחניות, וכפי הנראה, הלאו דרוחניות יותר חמור, פי בגשמיות יכולים להרג רק פעם אחת, אבל ברוחניות הוא גורם לו מה שגורם לו ולדורותיו.

ובאמת זה מאמרם ו"ל (מדרש פנחומא, פרשת פנחס): המחטיא את האדם — עונו גדול יותר מן ההורגו, שההורגו — הורגו בעולם הזה, ויש לו חלק לעולם הבא, והמחטיאו — הורגו בעולם הזה ובעולם הבא, עין שם. ועל-כן צריכים לשמר מאד מאד, שלא להחליש דעת שום בריה שבועולם, יהיה איך שיהיה, אדרבה, צריכים לדבר רק עם רחמנות. ורבנו ו"ל אמר (לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן ז'): מי שהוא רחמן, הוא יכול להיות מנהיג, עין שם. וכן מובא בספר המדות (אות צדיק, סימן לט): מוטב לקרב את עצמו לצדיק שהוא רחמן, עין שם. ועל-כן צריכין לדבר עם אנשים רק בדרך רחמנות ואהבה, ומכל שכן שאסור להפילו ולשברו, רחמנא לצלן.

קמד אָשר ד' תרסה בנחל

ותהלה לאל, אנחנו מקרבים אל רבי רחמן, רבי אשר מבין אותנו, ועל-פן ראוי לנו ללכת בדרךיו הקדושות, ולרחם על אחרים, ולדבר עמם בדרך רחמנות ואהבה.

הדורש שלומך...

ד' תרסה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שלח ה'תשמ"ב.

שלום רב לתלמידי מתיבתא "היכל-הקדש", קדש קדשים, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי הקרים! חזקו ואמצו מאד מאד לאחוז את עצמכם בתמימות ובפשטות ברבנו ז"ל, אשר הוא חיינו ומאור עינינו, רוח אפנו, ואל תבלבלו את עצמכם משום לץ ומנוול כלל, אשר הוא רק משלוחי הסטרא אחרא, ששולח בכל פעם לקרר ולרחק מרבנו ז"ל וכו'.

עליכם לדעת, אשר אי אפשר בשום אופן שבעולם להקרא על שם רבנו ז"ל, ומכל שכן להיות תלמידו, אם לא שבקיאים בספריו הקדושים, ועל-כל-פנים ללמד בהם, עד שסוף כל סוף יזכה להיות בקי בהם בעל-פה, כי אחרת הכל דמיון גדול ושקר מחלט, לא כאשר נוהג כהיום הזה, אשר כל הדיוט ועז פנים קופץ בראש, ולא די שאינו יודע בין ימינו לשמאלו, עוד אומר דעות בשם רבנו ז"ל.

ועל-פן בזאת תבחנו, אם אחד מקרב אל רבנו ז"ל באמת — אם הוא לומד ספריו הקדושים, כי אחרת הוא שקרן גדול, וראוי להתרחק ממנו, כי בודאי יפל ויקרר אתכם, כאשר בפרוש אמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן פ'), שבני-אדם הם מונעים גדולים בעבודת השם יתברך, יותר מהיצר הרע, עין שם. ועל-פן חמלו על נפשכם, והתמידו מאד מאד בספרי רבנו ז"ל, עד שיהיו שגורים על פיכם.

עליכם לדעת, כי אנשי שלומנו הקדושים בקיאים מאד מאד

אֲשֶׁר ד' תרסה בְּנַחֵל קמה

בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאַלֵיָּהֶם מִצְוָה לְהִתְחַבֵּר וּלְקַיֵּם מִצְוֹת: "וְבוֹ תִדְבֹק", וְכִמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵין בְּרִכּוֹת לד:), שֶׁזֶה סוֹבֵב לְהִדְבֹק בְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים.

וְיָמָה טוֹב וְיָמָה נָעִים, שֶׁתִּזְכְּרוּ לַעֲשׂוֹת לְעֲצַמְכֶם קְבִיעוֹת עֲצוּמָה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל: "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, "סִפְרֵי-הַמְּדוּת", "סִפְּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "שִׁיחוֹת-הַר"ן", "חֵיִי-מוֹהַר"ן". וְכֵּן עֲלֵיכֶם לְהִיּוֹת בְּקִיָּאִים מִמָּשׁ בְּכָל פֶּה, כִּי אַחֲרֵת כָּל הַהִתְקַרְבוֹת הִיא רַק דְּמִיּוֹן וּמִן הַשֶּׁפָּה וְלַחוּץ. וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכֶה לְסִימָם בְּכָל חֹדֶשׁ, וּבִפְרָטִיּוֹת כִּהְיוּם כָּבֵד וְנִדְפְּסוּ בְּאוֹתִיּוֹת מְאִירוֹת עֵינָיִם, בְּנִקְל לְקַיֵּם זֹאת, אֲבָל עַל-כָּל-פָּנִים פֶּעַם בַּשָּׁנִים אוֹ בַּשְּׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים יְכוּלִים לְסַיֵּם זֹאת. וְעֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי שָׁם גְּנוּזִים וְנִסְתָּרִים פְּנִיּוֹ, שֶׁכָּלוּ וְחֲכָמָתוֹ (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב); וְעַל-כֵּן עֲלֵיכֶם לְהִתְמַיֵּד בָּהֶם מְאֹד מְאֹד, עַד שֶׁיְהִיָּה שְׁגוּר עַל פִּיכֶם, וְרַק מִי שְׁלוּמֵד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּקְבִיעוֹת וּבְקִי בָּהֶם, הוּא מְאֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים. וְאַחֲרֵת — זֶה רַק דְּמִיּוֹן וְשִׁקָּר, כְּאֲשֶׁר בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אָנוּ סוֹבְלִים מִהָעֲרֹב-רַב שֶׁנִּתְעַרְבוּ בֵּינֵינוּ, שֶׁקָּצִים וְעֵזִי פָּנִים, אֲשֶׁר כָּלֵל יִשְׂרָאֵל סוֹבְלִים מֵהֶם מִזֶּה כָּל הַדּוֹרוֹת, כִּי הֵם מֵהִתְתַקַּע"ד דּוֹרוֹת שֶׁנִּשְׁתַּלּוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, שֶׁיַּעֲמִדוּ נֶגֶד הַצְּדִיקִים הָאֱמִתִּיִּים שֶׁבְּכָל דּוֹר וְדוֹר.

מָה אָמַר לָכֶם, וְיָמָה אֲסַפֵּר לָכֶם, וּבְמָה אֲצִיר לָכֶם דְּמוֹתוֹ שֶׁל אֶחָד מְאֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנוּ הַיְקָרִים, וְאִיךָ הוּא בְּמַצִּיאוֹת — אֲשֶׁרֵי עֵין רְאֵתָה זֹאת! יְהִי חֶלְקֵנוּ בְּחֶלְקֵם! תְּמִיד מִתְבוֹדְדִים עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ, מַעַת שָׂרָק פּוֹקְחִים עֵינֵיהֶם מִהַשְׁנָה עַד שֶׁהוֹלְכִים לִישׁוֹן, שֶׁפְּתוּתֵיהֶם מְרַחְשׁוֹת תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת, שִׁיחוֹת וּדְבָקוֹת אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וּמִתְבוֹדְדִים עִמּוֹ יִתְבַּרַךְ בְּדְבָקוֹת אֱמֶת, עַד שֶׁאוֹר הַשְּׂכִינָה מְאִיר עֲלֵיהֶם בְּקְבִיעוֹת עֲצוּמָה בְּאוֹר מְאִיר, אוֹר צַח וּמְצַחֲצַח, שֶׁנֶּעְלָם מֵעֵין כָּל וְכוּ', כָּל דְּבוּרֵיהֶם הֵם רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת שֶׁלָּהֶם: "שִׁחְרִית, מְנַחָה, מְעֲרִיב, חֲצוֹת", הֵן בְּדְבָקוֹת עֲצוּמָה, מְלָה בְּמְלָה, בְּחִיּוֹת וּבְהִתְלַהֲבוֹת, בְּהִתְעוֹרְרוֹת וּבְתִשׁוּבָה עֲצוּמָה אַחֲרָיו יִתְבַּרַךְ, שׁוֹקְדִים בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה: מְקַרָּא, מְשָׁנָה, גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ, זֶהר וְתַקוּנִים וְכוּ', כְּפִי סֵדֶר-דְּרָךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל,

שהוא המתנה הכי יפה שקבלנו ממנו. כי באמת המרגיל את עצמו בהדרגה הקל והנפלא הזה, הוא זוכה לטיל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה ממש.

אחי ורעי היקרים! אל תטעו את עצמכם. רבנו ז"ל הזהירנו על זה מאד מאד, ואמר (שיחות הר"ן, סימן נא): העולם הזה מטעה אותנו, העקר שלא נטעה את עצמנו, עיני שם; יכולים לחשב שיש לנו שיכות אל רבנו ז"ל, על-ידי פלוני או אלמוני, ולבסוף הפל דמיון ושקר כזב וכו', הבל ורעות רוח וכו'. על-פני העקר ראו לקיים את כל מה שנאמר כאן, שתתמידו בעצמכם בספרי רבנו ז"ל, ותראו במו עיניכם מה רוצה רבנו ז"ל מאתנו. ועל הקבלה בעל-פה, עליכם להתמיד ביותר בספרי מוהר"ת ז"ל, ובפרטיות ב"לקוטי-הלכות", ואז תראו במו עיניכם איך שדברינו וחדושינו הם דבריו וחדושו ממש, רק בכלים מכלים שונים. אשרי הזוכה לצית, ואז ירגיש ערבות נעימות ההתקרבות אל רבנו ז"ל, אשר אין לה עוד טוב ונעם וערבות וזיו וחיות יותר מזה. ורבנו ז"ל אמר לנו בפרוש, שאין מדרגה בעולם, שלא אביא אתכם אליה, אם תהיו מקרבים אלי. ועל-פני ראו להיות מקרבים אל רבנו ז"ל, וחברו עצמכם רק עם אנשי שלומנו הקדושים המקימים את כל זאת, כי אחרת חבל מאד מאד על כל היגיעות והבזיונות וכו'. אם כבר מכרחים לסבל יגיעות ובזיונות, בשביל התקרבות אל רבנו ז"ל, כדאי יותר לסבל היגיעות והטרחות והבזיונות בשביל קרוב ממשי, שיהיה לי מזה איזה דבר, שאזכה לצאת ממעשי הרעים ומחשבותי המגנות וכו', ואזכה לקנות את הסחורה היקרה, שהיא תורה ומצוות ומעשים טובים, ולא שאסבל תרפות ובזיונות וטרחות של הבל וריק, שקיים פדים ופחים ריקים וכו' (והיגיעות והטרחות והבזיונות צריכים לסבל, כי זה מחמת עוונותינו הרבים, אבל יותר טוב לסבל על איזה ענין ממשי, מאשר לסבל על דבר רוח והבל, ענין פלה וכו').

על-פני, אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו להחזיק את עצמכם יחד, ואיש את רעהו יאמר חזק, ולחזק אחד את חברו בגשם וברוח. ורבנו ז"ל אמר בפרוש (תני מוהר"ן, סימן קפז): תראו להתקבץ יחד

אָשֶׁר ד' תרסו בְּנַחֵל קמז

וְלֹהֲתַפְלֵל יַחַד, כִּי אִם תִּתְפַּלְלוּ בְּכֹנֶנָה, אוֹלֵי תוֹכְלוּ לְהַמְשִׁיךְ אוֹתִי לְכַאֵן עוֹד פַּעַם; וְעַל־כֵּן בְּזֶה שֶׁתְּחַזְּקוּ אֶת עֲצָמְכֶם יַחַד, וְתַעֲזְרוּ אִישׁ אֶת אַחִיו, בְּזֶה תִּגְרְמוּ שִׁיְהִי בֵּינֵיכֶם רַבְנוּ ו'ל, וְתִהְיֶה הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה בְּמַעֲשֵׂה יַדְיָכֶם.

וְנָא וְנָא לְהַתְרַחֵק מִכָּל מִינֵי לְצִיִּים וּמִלְדַּבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים, הוֹלְכֵי רַכִּיל וּמְבַלִּי זְמַן בְּהֶבֶל וְכוּ' וְכוּ', אֲצַלְנוּ הַחֲשִׁיבוֹת רַק אַמוּנָה וּדְבָקוֹת הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ, רַק דְּבוּרֵי הַשְּׁגָחָה וְיִרְאָת שָׁמַיִם, רַק תּוֹרָה וּתְפִלָּה, מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, עֲנִינִים אַחֲרִים אֵין אֲצַלְנוּ שׁוּם מְצִיָּאָה, אֲדַרְבָּה מַה שְּׁלֹא שִׁיךְ לְאַמוּנָה, לְתוֹרָה וּתְפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוֹת, מְשַׁקֵּץ וּמַתְעַב בְּעֵינֵינוּ, וְאֵין אָנוּ צְרִיכִים דְּבַר זֶה בְּמַחְנֵנוּ כָּלֵל.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִהְיֶה בְּעֲזָרְנוּ, שְׁנוֹזְפָה לְהַמְנוֹת מִתְּלִמְיָדֵי רַבְנוּ ו'ל, מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקְּדוּשִׁים הָאֲמִתִּיִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רְאוּ לְפָרְסֶם אֶת מִכְתָּבִי זֶה לְכָל הַתְּלִמִּידִים.

ד' תרסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אוֹר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְהַדְּפָסָה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

מַה אֲמַר לָךְ! רְאֵה לְהַתְמִיד בְּקַבְּעוֹת שְׁלָךְ בְּכָל יוֹם בְּמַקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, וְאֵל יַחְסֹר לָךְ יוֹם מִבְּלַעֲדָם. וְשָׁמַר אֶת הַזְּמַן הַיְקָר. וּמַה טוֹב וּמַה נְּעִים, שֶׁתְּתַמִּיד בְּסִפְרֵי שְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אָשֶׁר בְּנַחֵל", כִּי סִפְרִים אֵלוּ בְּיוֹתֵר נִתְחַבְּרוּ לְבַחּוּרִים, בְּוֹדָאֵי גַם אַכְרִיכִים יְכוּלִים לְמַצֵּא אֶת עֲצָמָם בְּהֵם, אֲבָל הַעֲקָר הֵם לְבַחּוּרִים, אָשֶׁר רְצוֹנָם חִזָּק וְאֲמִיץ לְשׁוּב וּלְהַתְקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אִךְ יִצְרָם בּוֹעֵר בְּהֵם, וְהֵם

קמח אָשֶׁר ד' תרסז בַּנְחָל

מְבַלְבְּלִים מְאֹד. וְעַל-כֵּן סִפְרֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אָשֶׁר בַּנְחָל" יִחִיו
אוֹתָם מְאֹד מְאֹד, וַיִּתֵּן לָהֶם יַעֲזֹרֵת מִה לַעֲשׂוֹת וְאֵיךְ לַצָּאת.
אֲשֶׁרֵי הַבְּחֹר הַזֶּה לְהִתְמַיֵּד בָּהֶם, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ לִנְצַח נְצָחִים.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

ד' תרסז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזּוּר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ... גֵּרוּ וְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי בְּצִרוּף כָּל הַמְּכַתְּבִים, וְתִמְחַל לִי שֶׁלֶקַח
כָּל-כֶּף הַרְבֵּה זְמַן עַד שֶׁאֲנִי מְשִׁיב לְךָ, כִּי תֶאֱמִין לִי, אֲשֶׁר מִנְּחִים
עַל שֶׁלַחְנִי יוֹתֵר מֵאֲרֻבֵּעַ-מֵאוֹת מְכַתְּבִים, שְׁלֵא עֲנִיתִי לָהֶם, וּמֵה גַם
שֶׁכִּמְעַט הַחֲצִי עוֹד לֹא הִגִּיעַ לִי לְקִרְאָה בָּהֶם, מֵרַב טְרִדוֹתֵי שְׁעוֹמְדוֹת
עָלַי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מְאֹד מְאֹד.

אֲנִי מְצִטְעֵר עַל הַמְּדָה הָרַעָה שֶׁנִּכְנְסָה בְּךָ, וְהִיא מֵדַת הַקְּלָלוֹת,
אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמְּדוֹת, אוֹת קְלָלָה, חֶלֶק ב', סִימָן א'):
אָדָם הַרְגִיל בְּקְלָלוֹת, הוּא מֵעוֹלָם הַתְּהוּ, וְכֵן לְהַפּוֹךְ — הַרְגִיל
בְּבִרְכָה הוּא מֵעוֹלָם הַתְּקוּן.

וּבִאֲמַת מֵהוּ עֲנִין תְּהוּ וְתִקּוּן? אֵךְ כְּשֶׁבִרְא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
אֶת עוֹלָמוֹ — צִמְצַם אֶת עֲצָמוֹ, וּמִשָּׁם נִתְּהַוָּה הַחֲלָל הַפְּנוּי, שֶׁנִּדְמָה
כְּאִלוֹ אֵין שָׁם אֱלֻקוֹת, כְּבִיכּוֹל, וְהַכֹּל נַעֲשֶׂה מֵעֲצָמוֹ (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן סד), וְעַל-כֵּן הוּא מְקַלֵּל, כִּי נִדְמָה לוֹ שֶׁהָאָדָם עָשָׂה זֹאת
מִדַּעַת עֲצָמוֹ. אָבֵל לֹא-כֵן הוּא עוֹלָם הַתְּקוּן, כְּשִׁיּוֹדְעִים שְׂאִין בְּלַעֲדֵיו
יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכָל עֲצָם עֲצָמִיוֹת חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי לֹא
שִׁיךְ שׁוֹם קְלָלוֹת. אֲדַרְבֵּה, יוֹדֵעַ וְעַד כִּי הַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחָה
פְּרֻטִית. וְעַל-כֵּן, חֲמַדַּת לְכִבִּי! שְׁמֹר אֶת נַפְשְׁךָ מִקְּלָלוֹת. וְאָמַר רַבֵּנוּ
ז"ל (שֵׁם, חֶלֶק א', סִימָן ר'), שְׁסוּף קְלָלַת חֲנָם — תְּשׁוּבָה עַל הַמְּקַלֵּל,
עֵין שָׁם. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְשְׁמֹר מְאֹד מְאֹד מִדְּבָרִים אֵלוֹ.

אָשֶׁר ד' תרסז בְּנַחֵל קמט

וּבְאַמַּת מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְכַרְךָ תָּמִיד, הוּא נַעֲשֶׂה צְנוּר
הַמְשַׁפֵּיעַ טוֹב לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְיָכוֹל לְהַעֲשׂוֹת פּוֹעַל יְשׁוּעוֹת.
עַל-כֵּן שְׁמֹר תִּשְׁמֹר, אֲהוּבִי, אָחִי, מְקַלְלוֹת, כִּי הוּא עוֹן גָּדוֹל עַד
מָאד, וּבְשָׂמִים מְקַפִּידִים עַל דְּבַר זֶה. וַיַּעַן שְׁהַמְדָּה הַמְּגַנָּה שֶׁל
קַלְלוֹת הִיא מְגַנָּה מָאד מָאד, אָמַרְתִּי לְהַעֲתִיק לָךְ מִסֵּפֶר "אֲרַח
יְשָׁרִים", פָּרַק י', שְׁמַגְלָה אֶת הָאִסוּר הַחֲמוּר שֶׁל קַלְלוֹת, רַחֲמָנָא
לְצַלָן, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן.

(א) הַמְקַלֵּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אִם קָלַל בְּשֵׁם אוֹ בְכַנּוּי, אוֹ בְאַחַד
מִהַשְּׁמוֹת שְׁקוּרֵינן הַנִּכְרִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עוֹבֵר בְּלֹאוֹ וְלוֹקֵה,
שְׁנֵאמַר (וַיִּקְרָא יט, יד): "לֹא תִקְלַל חֵרֶשׁ". וְכֵן הַמְקַלֵּל אֶת עֲצָמוֹ —
לוֹקֵה כְּמִי שֶׁקָּלַל לְאַחֵר, שְׁנֵאמַר (דְּבָרִים ד, ט): "יֵק הַשֹּׁמֵר לָךְ וְשָׁמֹר
נִפְשֶׁךָ מָאד". וְכָל מְקוֹם שְׁנֵאמַר 'הַשֹּׁמֵר' 'פֶּן' וְ'אֵל', אֵינּוּ אֶלָּא בְּלֹא
תַעֲשׂוּ, וְאֵינּוּ לוֹקֵה עַד שְׁיִתְרוּ בוֹ בְּפָנָיו עֵדִים, כִּשְׂאָר כָּל חֲיָבֵי לְאוּיָן,
וְאַפְלוֹ הַמְקַלֵּל אֶת הַקָּטָן הַנִּכְלָם לוֹקֵה, אֲבָל הַמְקַלֵּל אֶת הַמַּת פְּטוּר.

(ב) וְאִם קָלַל בְּלֹא שֵׁם וְכַנּוּי, אוֹ שֶׁהִיתָה הַקְּלָלָה בְּאֵה מְכַלֵּל
הַדְּבָרִים, כְּגוֹן שְׂאֵמַר: אֵל יְהִי פְלוֹנִי בְרוּךְ לֵה, אֵינּוּ עוֹבֵר בְּלֹאוֹ,
אֲבָל אִסוּרָא מִיְהָא אֵיפָא וְאָרוּר הוּא לְשׁוֹן קַלְלָה.

(ג) וְהַמְקַלֵּל דִּין עוֹבֵר גַּם מְשׁוּם (שְׁמוֹת כב, כז): "אֲלֵהִים לֹא
תִקְלַל", וְאִם-כֵּן עוֹבֵר בְּשֵׁנֵי לְאוּיָן, וְהוּא הַדִּין הַמְקַלֵּל לְמַמְנָה עַל
הַקְּהֵל, וְדוֹקָא בְּעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה עִמָּךְ, אֲבָל יִשְׂרָאֵל רָשָׁע, שָׂבָא עַל
הַעֲרֻה, אוֹ גּוֹל, אוֹ לְוָה בְּרַבִּית בְּמִזִּיד — מִתֵּר לְקַלְלוֹ.

(ד) וְהֵנִי מְלִי כְּשֵׁלָא עֲשֶׂה תְּשׁוּבָה, אֲבָל עֲשֶׂה תְּשׁוּבָה — שׁוּב
אִסוּר לְקַלְלוֹ, אֲפְלוֹ בָּא עַל הַעֲרֻה, וְהוֹלִיד מְמַנָּה מְמוּזַר, שֶׁהוּא
מַעֲוֹת שְׂאֵינּוּ יָכוֹל לְתַקֵּן, וְעֲשֶׂה תְּשׁוּבָה — אִסוּר לְקַלְלוֹ.

(ה) וְאַפְלוֹ רָשָׁע שְׁמַתֵּר לְקַלְלוֹ, נִרְאֶה דְּדוֹקָא עַל אוֹתוֹ הַמַּעֲשֶׂה
— מִתֵּר לְקַלְלוֹ בְּהַפְסַד מְמוֹנוֹ, שֶׁלֹּא יְהֵא לוֹ תּוֹעֲלַת וְהֵנָּה מִהָאִסוּר
שְׂעֲשֶׂה, וּמִדָּה כְּנִגְדַּ מִדָּה, אֲבָל בְּלֹא זֶה — אֵין לְקַלְלוֹ, בְּחֻזְקַת

נְכֻסִים דְּשָׂמָא נְפִיק מִינָה בְּרָא מְעֻלָּא, וּכְתִיב (איוב כו, יז): "רָשָׁע וְגוֹ'
יָכִין וְצַדִּיק יִלְבָּשׁ".

(ו) וּבְאֲשֶׁר שְׁקָלְלַת חָכָם אָפְלוּ בְּחַנְּנָם, וְאָפְלוּ עַל תְּנַאי, וְלֹא
נִתְקַיְּמִים הַתְּנַאי — הִיא בְּאֵה, וַיִּזְהַר מְאֹד, שְׁלֹא יָבִיא אֶת הַחֲכָם לִידֵי
כָּף — שְׁיִקְלְלֵהוּ, גַּם הַחֲכָם יִשְׁמַר פִּיּוֹ וּלְשׁוֹנוֹ, שְׁלֹא יִמְהַר לְהוֹצִיא
קָלְלָה מִפִּיּוֹ. וְאָפְלוּ בְּלִישְׁנָא דְּמִשְׁתַּמְעַע לְתַרֵּי אֲפִי, וְאִין פּוֹנְתוּ לְקָלְלָה
— יִזְהַר הַחֲכָם, שְׂיִישׁ לְחוּשׁ שְׁתַּתְקַיְּמִים בּוֹ קָלְלָתוֹ.

(ט) וּכְמוֹ-כֵן יִהְיֶה נִזְהָר גַּם הַדִּיּוֹט, שְׁלֹא לְקָלֵל לְאַחַר, אָפְלוּ בְּלֹא
שֵׁם וּכְנוּי, לֹא לְקָלֵל מִשׁוֹם שְׂאָסוֹר, אֲלֵא שְׁגָם יֵשׁ לְחוּשׁ שְׁתַּתְקַיְּמִים
קָלְלָתוֹ, וּמִי שֶׁנִּתְקַלֵּל בְּכַהֲנֵי גִּוְנָא אָפְלוּ מִהַדִּיּוֹט — יְחוּשׁ לְקָלְלָתוֹ,
וַיַּעֲשֶׂה דְבַר קַל שְׁתַּתְקַיְּמִים הַקָּלְלָה בּוֹ, כְּדֵי שְׁלֹא תַתְקַיְּמִים בְּדְבַר חַמּוּר,
אֲבָל אִם נִתְקַלֵּל מִהַדִּיּוֹט בְּחַנְּנָם, אִין צָרִיף לְחוּשׁ שְׁקָלְלַת חַנְּנָם לֹא
תְבוּא.

(י) לֹא יוֹצִיא קָלְלָה מִפִּיּוֹ אָפְלוּ דְרַף לְמוֹדוֹ, אִם לוֹמַד לְפָנֵי אָדָם
אַחַר, אֲלֵא יִכְנַס בְּלִשׁוֹן נִסְתָּר, כְּדֵי שְׁלֹא יִהְיֶה נִרְאָה כְּמִקְלָל לְחַבְרוֹ,
וְלֹא לְבַד בְּלִשׁוֹן הַמִּשְׁנָה אֲלֵא גַם בְּלִשׁוֹן יִכְנֶה.

(יא) וְאִף-עַל-פִּי שְׁמַתָּר לְקָלֵל לְרָשָׁעִים עַל-פִּי הַדִּין, מְכַל מְקוֹם
מִצְנֶה וּמִדָּה טוֹבָה הִיא שְׁלֹא לְקָלֵל, דְּ"רַחֲמֵי עַל כָּל מַעֲשִׂיּוֹ"
כְּתִיב, וּכְתִיב: "גַּם עָנוּשׁ לְצַדִּיק לֹא טוֹב", אֲלֵא יִתְפַּלֵּל עֲלֵיהֶם
שְׂיַחֲזְרוּ בְּתִשׁוּבָה, וְאִם עוֹשֶׂה כֵן, זְכוּת גְּדוּלָּה הִיא לוֹ.

(יב) וַיִּהְיֶה נִזְהָר כָּל אָדָם, שְׁלֹא לְקָלֵל בְּחַנְּנָם, שְׁסוּף קָלְלַת חַנְּנָם
לְשׁוֹב אֶל הַמְקָלֵל, וְהִינּוּ דְאָמְרֵי אֲנָשֵׁי תַּהֲא לּוֹטָא וְלֹא תַּהֲא לֹאטָא.

(יג) וּבִיּוֹתֵר יִשְׁמַר פִּיּוֹ וּלְשׁוֹנוֹ, שְׁלֹא לְקָלֵל לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל; צֹא
וּלְמַד מִהַנְּבִיאִים כְּשֶׁהָיוּ צָרִיכִים לְקָלֵל אֶת יִשְׂרָאֵל, מְכַל מְקוֹם כָּלּוֹ
בְּרָכָה בְּחוּף הַקָּלְלָה, שְׁהִמָּה מְזַרְעֵ אַבְרָהָם, שְׁנֹאמַר לוֹ (בְּרֵאשִׁית יב,
ג): "וַאֲבָרְכָה מִבְּרַכְיָךְ וּמִקְלָלְךָ אֲאֹר", וּכְתִיב (בְּמִדְבָר כב, יב): "לֹא
תֹאדֹר אֶת הָעָם כִּי בְרוּךְ הוּא".

אֲשֶׁר ד' תרסח בַּנְחָל קנא

תְּמַנְתָּ לְכַבִּי! אַחַר כָּל הַלְמוּד הַזֶּה, תְּדַל כָּבֵד עִם הַקְּלָלוֹת
שֶׁלָּךְ. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ וַיִּמְשִׁיךְ לָךְ שִׁכְל וְנִדְעַת וּבִינָה מְעוֹלָם הַתְּקוּן,
וְתוֹזָפָה לְהַתְבַּרֵךְ תָּמִיד, וְלִהְיוֹת צְנוּר הַמְשַׁפִּיעַ רַק בְּרִכּוֹת וַיְשׁוּעוֹת
לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תרסח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שֶׁלַח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירֶךָ הַיְקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתְּבֶךָ בְּצִרוּף הַמַּעֲוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי,
וְתִשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, פֶּה תִרְגַּם אֶתְּךָ אֶת קוֹיְנֵטְרִס "סִדְרֵ-דִּרְךָ"
הַלְמוּד "לְאַנְגְּלִית, אֶקְוֶה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ שְׂיִדְפֵס וַיּוֹפֵץ וַיַּעֲשֶׂה הַפְּעֻלָּה
טוֹבָה, כִּי מַעֲלַת סִדְרֵ-דִּרְךָ-הַלְמוּד הַזֶּה — אֵין לְשַׁעַר וּלְסַפֵּר כָּלֵל,
אֲשֶׁרִי הַשׁוֹמֵעַ וְשׁוֹקֵד בַּתּוֹרָה עַל-פִּי דִּרְךָ וַעֲצָה קָלָה זֹו.

וּבְגִמְרָא (שְׁבַת סג): אָמְרוּ: לְגַמֵּר אֵינִישׁ וְהִדָּר לְסִבְר; וּפְרַשׁ בְּסִפְר
"אוֹרוֹת אֱלִים": מַה טוֹב לְקַיֵּם אֶת זֹאת, כִּי הוּא רַב הַתּוֹעֲלַת לְעִנְיָן
הַבְּקִיאוֹת, וְלִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם. אֵי לְזֹאת אֲצַוֶּה אֶתְכֶם, בְּנִי!
תִּשְׁתַּדְּלוּ לְגַרְסַּ כָּל הַשָּׁ"ס וְכָל הַפּוֹסְקִים וְ"ל — רֵאוּנוֹת וְאַחֲרוּנוֹת,
וְתִשׁוּבוֹת וּמְדַרְשִׁים וּדְרוּשִׁים, וְתִצְיָנוּ לְכֶם צִיּוּנִים כִּיֵּד ה' הַטוֹבָה
עָלֵיכֶם, כֹּה תַעֲשׂוּ לְעֵתוֹת הַפְּנֹאֵי, כְּשֶׁאֵין יְכוּלִים לְעַסֵּק בְּעִיּוֹן, אוֹ
תִקְבְּעוּ עֲצָמְכֶם לְכָךְ, אֵילוֹ שָׁנִים בְּהַתְּמַדָּה וּשְׁקִינָה, לְמַעַן יִהְיוּ דְבָרֵי
הַתּוֹרָה לְזִכְרוֹן בֵּין עֵינֵיכֶם, אִם כֹּה תַעֲשׂוּ — אֲשֶׁרִיכֶם בְּעוֹלָם הַזֶּה,
כִּי עַל זֶה נֹאמֵר (מְשַׁלִּי ג, לה): "כְּבוֹד חֲכָמִים יִנְחִלוּ", וְטוֹב לְכֶם
לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי תִדְעוּ אֶת אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ וְאֶת הַדִּרְךָ אֲשֶׁר תִּלְכוּ בָּהּ,
עֵין שָׁם. הִרִי שֶׁלָּךְ לְפָנֶיךָ, אֶת מַעֲלַת דִּרְךָ זֹו, אֲשֶׁר מוּבָאֵת גַּם

בספרים אחרים, אך מה לעשות?! כמה לצים קמו עלי ומתלווצצים
 מזה, יהיה להם מה שלקחם, ואנחנו בעצות רבנו ז"ל נעשה ונצליח.
 ובאמת, בעוונותינו הרבים, מרב ליצנות שיש בין אחד להשני
 ובפרטיות בין התלמידי חכמים, שאחד אינו רוצה להתבטל להשני,
 על-ידי-זה מנגחין את עצמם זה עם זה, וגורמים מה שגורמים, כי
 להפוך אמרו (שם) חכמינו הקדושים: שני תלמידי חכמים הנוחין
 זה לזה בהלכה, הקדוש-ברוך-הוא מקשיב להם, ואם אין עושין כן,
 גורמים לשכינה שתסתלק מישראל. ופרש בספר "אורות אלים":
 אני הגבר ראה עני בתלמידי חכמים, ראיתי מבוכה שמנגחין
 וחובלין זה את זה בהלכה, ויש שועלים קטנים שמחבלים פרמים,
 ויהיו מלעיבים במלאכי אלקים בשפתי חלקות לשון מדברת
 גדולות, ויש יד כותבת דברים קשים כגידין על ספרן של צדיקים
 באין מבין, ומתוך כך רבה קטגוריה בין תלמידים, ובאים לידי
 שנאה ותחרות, וכהנה רעות רבות, ורמנא לצלן. אי לזאת, בני,
 ידידי! השמרו לכם מחטא בלשונכם, ואפלו אם ידבר אליכם
 קשות, אתם תשיבו במענה רך, ואל יצא מפיכם דבר המצער
 ומקניט את דבריכם כקטן כגדול, וכל שפן כשתבואו לכתב על
 איזה ספר, השמרו מגחלתם והזהרו בכבודם, ותאמינו באמונה
 שלמה, שאם ריק הוא — מכם. והגדר לזה הוא, שמקדם שתכנסו
 ללמד בחברותא, תסכימו בדעתכם בכל תקף, שלא לענות סרה
 אפלו עם הלומד עמכם יצא מן השורה. ועוד גדר לזה, שלא תתקעו
 עצמכם לדבר הלכה, ורמנא לצלן, שאם תאמרו איזה דבר שגוראה
 בעיניכם שהוא הגון, וחבריכם רוצים לדחות אותו בקש, אל תחושו
 לומר — קבלו דעתי. וכן כשאתם מתנפחים עם חבריכם, ונראה
 לכם שאינם מודים על האמת, אל תכנסו בעבי הקורה להיות חוזר
 וחוזר בהדברים, כי ברב דברים לא יחדל פשע, ולהג הרבה יגיעת
 בשר, רק תגלו דעתכם פעם אחת, והשומע — ישמע והחדל —
 יחדל. ואין צריך לומר, שאין להקשות על הדרש, וכל מה שיאמרו
 אליכם מה לי בדרשה, תענו: מודים מודים, ואפלו אם יהיה דבר
 ידוע לכם, תעשו עצמכם כאלו לא ידעתם. הן כל אלה קצת דרכי
 תלמידי חכמים המרבים שלום, ישמע חכם ויוסף לקח, כדי שיהיה

אָשׁר ד' תרסט בנחל קנג

אָהוב לְמַעַלָּה וְנַחֲמֵד לְמַטָּה, עֵינֵי שָׁם.

וּמִכָּל זֶה נִתְעוֹרְרָתִי לֹא לְהִשִּׁיב עוֹד עַל עֲנִינֵי קָלְלוֹת, וְהִיָּה זֶה שְׁלוֹם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

מוֹהַרְנֵת ו"ל אָמַר בְּשַׁעַת הַמַּחְלָקָת עָלָיו: מִי שֵׁשָׁאָר אֶצְלוֹ וְלֹא יִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ מִסִּבַּת הַמַּחְלָקָת, מִכְּטַח לוֹ שִׁיְהִיָּה בֶּן הָעוֹלָם הַבָּא.

ד' תרסט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ...

הִנֵּה הִכְנַתִּי לְךָ מִכְתָּב, וּבֵינֵינוּ כָּךְ הִגִּיעַ לִי עוֹד מִכְתָּב מִמֶּךָ, אֲמַרְתִּי אֲרוּצָה שׁוֹרוֹתִים אֵלָיו אֵלֶיךָ.

לְדַעֲתִי, הִיָּה טוֹב מְאֹד מְאֹד בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת שֶׁתְּבוֹא לְלַמֵּד בִּישִׁיבְתֵנוּ הַקְדוֹשָׁה, וְתִצְלִיחַ מְאֹד מְאֹד בְּלַמוּד, וְתִגִּיד לְאַבִּיךָ כִּי אֲנִי מִקְבֵּל כָּל הָאֲחֵרִיּוֹת עָלֶיךָ, הֵן בְּאֲכִילָה וְהֵן בְּשִׁנָּה וְהֵן בְּלַמוּד וְכו', וְאִם, חַס וְשְׁלוֹם, לֹא יִהְיֶה כְּדָבְעִי — תִּחְזֹר וְכו'.

אֲבָל אֲנִי יוֹדֵעַ וּמֵאֲמִין, שֶׁפִּתּוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל גָּדוֹל כָּל-כָּף, עַד שֶׁגַּם אָתָּה יְכוּל לְהִתְעַלּוֹת וּלְהִתְקַדֵּם בְּרוּחָנִי וּבְגִשְׁמִי. בּוֹא תְבוֹא בְּרַנָּה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תרע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שֶׁלַח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְשִׂמְחָתִי עָלָיו כָּעַל כָּל הַיּוֹם, אֵךְ מֵרַב
הַטְּרָדוֹת שְׁלִי בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּעֶסֶק הַרְבֵּים, הֵם אֲשֶׁר עִכְבוּנִי, וְגַם
כָּבֵר הַכִּנְתִּי לָךְ מִכְתָּב, וְגַם זֶה הָיָה קָשָׁה לִי לְשַׁלַּח לָךְ, כִּי לֹא מִצָּאֲתִי
עוֹבֵר וְשָׁב אֶל הַדָּאָר.

אֵיךְ שֶׁהוּא, חוֹק וְאֶמֶץ מְאֹד מְאֹד, וּבְמִקּוֹם שֶׁאֲתָה שָׁם תִּרְאֶה
לְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתְךָ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה,
כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר הִנְהַגָּה זֶה הִיְתָה יְסוּד וְעֵקֶר גְּדוֹל
אֲצִל רַבְּנוּ ז"ל.

וְאֲנֹשִׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקְּדוּשִׁים הָיוּ רְגִילִים לומר: אֲלֵמָּלָא לֹא זָכִינוּ
לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲלֵא בְּשִׁבִיל לְהִתְוַדַּע מִגְּלוּי זֶה שֶׁל תְּפִלָּה
וְהִתְבוּדָּוּת — הָיָה כְּדָאִי, וּמִכָּל שֶׁפֶן שְׁזָכִינוּ לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ ז"ל גַּם
אֶת סֵדֶר-דִּרְךָ-הַלְמוּד — בְּוִדְאֵי רָאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח בְּזֶה מְאֹד מְאֹד.
וּבִפְרָטִיּוֹת אֲתָה, שְׁכָבֵר זְכִיתָ לְסִיִּים עַל-פִּי עֲצָה זֶה כְּמָה פְּעָמִים ש"ס,
וְעַל-כֵּן רָאֵה לְהִתְמִיד יוֹתֵר וַיּוֹתֵר בְּלְמוּד גְּמָרָא, וְתִהְיֶה רַק בְּשִׂמְחָה
עֲצוּמָה. וְרָאֵה שְׁמִצְדָּךְ הָיָה רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה בְּבִיתְךָ, כִּי הָאוֹהֵב אֶת
אִשְׁתּוֹ כְּגוֹפּוֹ, וּמִכְבָּדָהּ יוֹתֵר מִגּוֹפּוֹ, עָלָיו הַפְּתוּב אוֹמֵר (אִיּוֹב ה, כד):
"וַיִּזְדַּעַת כִּי שְׁלוֹם אָהֱלֶךְ" (יְבָמוֹת סב:).

הַעֵקֶר רָאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, וַיִּשְׁמַע בְּבִיתְךָ תְּמִיד כָּל הַיּוֹם
קוֹל שְׁשׁוֹן וְשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה מִרְחֻבֵת אֶת הַמַּחֲזִין, וּמִשְׁרָה שְׁכִינָה
בְּאֶדָם בְּאֶפֶן שִׁיזְכָּה לְהַרְגִישׁ אֶת עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו הַשְּׁכִינָה
הַקְּדוּשָׁה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אֲשֶׁר ד' תרעא בַּנְחָל קנה
ד' תרעא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר שֶׁלַח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַחֲמִש־מֵאוֹת דוֹלָר לְהַדְפָּסָה — לְנִכּוֹן קַבְלָתִי.

אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְנוּ, שְׁאֲנוּ זֹכִים לִידַע מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, נָא וְנָא לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְנוּ ו'ל, אֲשֶׁר פָּנִיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ — שֵׁם גְּנוּזִים (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב).

וּמְאֹד מְאֹד אָנִי מִתְפַּלֵּא עָלֶיךָ, לָמָּה אֵתָּה מְרַשָּׁה לְבַלְבֵּל אֵת דַּעְתְּךָ וְכוּ'. וּבִכְלָל — טוֹב לָךְ לְדַעַת, כִּי כָל מַה שְׁאוּמְרִים בְּשָׁמַי, צְרִיכִים לְפַקֵּק מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל אָנִי צְרִיף לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד בְּאִפְסָן אַחֵר, כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וְנִשְׁמָתוֹ וִירִידָתוֹ וְכוּ'. וְעַל-כֵּן אֵין לְהַתְבַּלְּבֵל מֵאֶחָד לְחֻבְרוֹ, כִּי מַה שְׁאֲנִי אוֹמֵר לְזֶה, אֵינִי אוֹמֵר לְזֶה, וְכֵן הוּא הַמְּכַתְּבִים וְכוּ'. וְעַל-כֵּן כָּל אֶחָד יִקַּח וַיּוֹצִיא לְעַצְמוֹ הַעֲצוֹת טוֹבוֹת וְהִתְחַזְּקוֹת מִהַדְּבוּרִים, אֲבָל לֹא שִׁפֵּל בְּדַעְתּוֹ מִשׁוּם דְּבָר שְׁבָעוּלָם.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת לְזִכּוֹת לְהַשְׁלִים פְּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצְּבוּר, שְׁאֲנִי מְעוֹרֵר מְאֹד מְאֹד אֵת כָּל אֶחָד, שִׁיִּלְמַד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם (שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם), בְּוֹדָאֵי אֵתָּה צוֹדֵק, כִּי שְׁלֵמוֹת הַמְצָנָה הִיא כְּמוֹ שְׁאֵמֵר הָאֲרִיז"ל בְּעֶרְבֵי שַׁבַּת-קִדְשׁ, וְכֵן מוּבָא בְּלְקוּטִי-תְּפִלוֹת, תְּפִלָּה י"ט, אֲבָל הַמְצִיאוֹת מִרְאָה, שֶׁרַב רַבִּם שֶׁל הָאֲנָשִׁים, וּבְפִרְטִיּוֹת בַּחֲוָרִים וְאֲבָרְכִים — מִתְּרַשְׁלִים מְזֶה.

וְעַל-כֵּן אָנִי נוֹתֵן עֲצָה לְקַיֵּם אֵת מַה שְׁפָתוֹב בְּשִׁלְחָן עֲרוּף (אַרְחָ חַיִּים): מִיּוֹם רֵאשׁוֹן וְאֵילָף נִקְרָא עִם הַצְּבוּר, וְכֵן הַתְּנַהֵג הַגֵּר"א, כִּי בְּאִפְסָן זֶה עַל-כָּל-פְּנִינִים יִזְכּוּ לְהַשְׁלִים אֵת הַפְּרָשָׁה עִם הַצְּבוּר, מַה שְׁמְאֹד מְאֹד מְכַרַח לְתַקּוֹן הַבְּרִית וְתַקּוֹן הַמַּחַ. וְכָל הַצְּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל הָאֲדָם הֵן, מִפְּנֵי שְׁאֵינוֹ לּוֹמֵד חֲמֵשׁ וְרִשׁ"י, וְאֵינוֹ מְשִׁלִּים אֵת

הַפְּרָשָׁה עִם הַצְּבוּר — שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תַּרְגוּם.

וְעַל-כֵּן כָּדִי שִׁיחֶיָה עֲנִיָן שׁוּה לְכָל אַחַד, אָנִי מְעוֹרֵר עַל זֶה, אֲבָל בְּנֻדָּאֵי גַם אָנִי מוֹדָה, שְׁלַעֲשׂוֹת כְּמוֹ הָאָרִיז״ל — זֶה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת, אֲבָל בְּדֶרֶךְ כָּלֵל בְּנֵי-אָדָם, אִם לֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת מִצְוָה בְּשְׁלֵמוֹת — אֵינָם עוֹשִׂים שׁוּם דְּבָר. וְרַבְּנּוּ ז״ל אוֹמֵר בְּדִיוֹק הַהַפּוּךְ (סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן פג): מוּטָב לְקַיֵּם הַמִּצְוָה כְּפִי הָאֶפְשָׁר מִלְּהַנִּיחַ לְגַמְרֵי, עֵינֵן שָׁם. וְעַל-כֵּן בְּנֻדָּאֵי טוֹב לְקַיֵּם כַּנִּל, לְלַמַּד בְּכָל יוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשְׁׁי עִם הַתַּרְגוּם, וְעַד עָרַב שְׁבַת-קֹדֶשׁ יִזְכֶּה לְהַשְׁלִים אֶת הַפְּרָשָׁה, וּבַפְּרָטִיּוֹת שֵׁשׁ עַל מַה לְסַמֵּךְ, שְׁזוּהֵי הַלְכָה בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ.

וּבְאַמַּת, יְדִידֵי הַיְקָר! בַּפְּרָט הַזֶּה יֵשׁ הַרְבֵּה לְדַבֵּר, כִּי רַב רַבֵּם שֶׁל אֵלֹהֵי שְׁנַתְרַחֲקִים מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךְ, הוּא רַק מִחֲמַת שְׁרוּצִים לַעֲשׂוֹת מִצְוָה בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, שְׁאִין שְׁלֵמוֹת אַחֲרֶיהָ, וּמִחֲמַת שְׁלֹא יְכוּלִים וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה נִתְרַחֲקִים לְגַמְרֵי. וּבְאַמַּת זֹו טְעוֹת גְּדוֹלָה, כִּי כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה קִטְנָה שְׁאֲדָם זֹכָה לְחַטֵּף בְּקִדְשַׁת יְהוּדוּתוֹ, זֶה חֲשׁוֹב מְאֹד מְאֹד כְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְאִם הֵייתָ יוֹדֵעַ אֵיךְ חֲשׁוֹב לְמַעֲלָה כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁאֲדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךְ, אוֹ כָּל הַעֲתָקָה שְׁאֲדָם נִעְתָּק עֲצָמוֹ מִגְּשָׁמִיּוֹתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךְ, אִזְ הֵייתָ עוֹסֵק בְּזֶה כָּל הַיּוֹם — עוֹד דְּבוּר אֵלָיו יִתְבַּרְךְ, עוֹד הַעֲתָקָה אֵלָיו יִתְבַּרְךְ. ״אֵי, רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אַתָּה כָּאֵן עָמִי, אֵי, רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אֵינִן שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֶיךָ יִתְבַּרְךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה שָׁם אֵלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם״, וּמִחֲמַת שְׁאִין הָאָדָם מְאַמֵּין בְּזֶה, עַל-כֵּן מִתְרַחֵק לְגַמְרֵי.

וְעַל-כֵּן חֲמֻדַּת לְבָבִי! אַל תְּהִיָה בְּטָלָן, וּרְאֵה לְהִיּוֹת רְגִיל לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד עִם כָּל בְּרָכָה שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה כָּל הַיּוֹם כְּלוּ, כִּי רַק זֶה יִשְׂאֵר מִמֶּךָ, וְרַק זֶה יִמְשִׁיךְ עֲלֶיךָ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו אוֹר הַשְּׁכִינָה הַקְּדוּשָׁה. וְדַבֵּר זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַסְבִּיר בְּפֶה, מִכָּל שְׁכֵן בְּכֶתֶב, אֲשֶׁרִי שִׁיאַחֲזוּ בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמֶךָ...

אֲשֶׁר ד' תערב בְּנַחֵל קנו
ד' תרעב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שלח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר הַיָּקָר, גֵּר הַרוּצָה לְהָאִיר נַפְשׁוֹ מְאוֹר הָאוֹרוֹת, הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּר וְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצַחִים.

מִכְתָּבְךָ הַיּוֹם קִבַּלְתִּי, וְשִׂמְחַתִּי לְקִרְאָת דְּבָרֶיךָ וּשְׂאֵלוֹתֶיךָ, כִּי כֵן רְאוּי לְשָׂאֵל וּלְהַצִּיעַ סְפִקוֹתָיו, כִּי (אֲבוֹת, פָּרָק ב'): לֹא הִבִּישָׁן לְמַד. וּבִזְהַר הַקְּדוֹשׁ (פָּרָשַׁת מִשְׁפָּטִים צה.) אֵיִתָּא, שְׂבִדְבָרֵי תוֹרָה אָסוּר לְהִתְבַּיֵּשׁ וּלְאַמְרוּ, "לֵית כְּסוּפָא כָּלֵל לְמִימְר מְלֵי דְאוּרִיתָא קָמִי כְּלָא", עֵינ שָׁם.

וְהִנֵּה אוֹרוֹת שְׂכַתְבְּךָ בְּעֵינֵי סְפָרִים חֲדָשִׁים; צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֲהוּבֵי, אַחֵי! בֵּן הוּא מְעוֹלָם, מִי שְׂבָקִי בְּסִפְרִים מְגֹאֹנִים וְצַדִּיקִים קְדוֹשֵׁי עֲלִיּוֹנִים, יִרְאֶה שְׂעוּד לְפָנָי כַּמָּה מֵאוֹת שָׁנִים, מְאֹז עֲמַד הַדְּפוּס, הַזְּרָכוּ לְהַקְדִּים בְּהַקְדַּמּוֹתֵיהֶם, וּלְהִתְנַצֵּל בְּכַמָּה וְכַמָּה מִיָּגִי הַתְּנַצְּלוֹת וְכוּ' וְכוּ', עַל מַה וְלָמָּה הֵם מְדַפְּסִים סְפָרֵיהֶם וְכוּ', וּשְׂלֵא יִצְחָקוּ וַיִּלְעִיגוּ מִהַדְּבָרִים וְכוּ', פּוֹק חֲזִי בְּרַב הַסְּפָרִים שְׂנַדְפְּסוּ, אַף-עַל-פִּי-כֵן הִרְבֵּה גְּאוּנִים וְצַדִּיקִים צָעֲקוּ כְּכֹרוּכָא (הִינּוּ כְּעוֹרֵב, עֵינ בְּעָרוֹף) עַל זֶה מְאֹד — מַה וְלָמָּה לְכֶם לְהִתְנַצֵּל לְפָנָי דְּלַת הָאֶרֶץ, מִי שִׂסְתַּכֵּל בְּעֵינ הָאֲמַת — יִרְאֶה אֶת הָאֲמַת וְכוּ', וּמִי שִׂירְצָה לְחַלֵּק עַל מַה שְׂחַדְשִׁתֶּם, יָבוֹא וַיִּכְרַר וַיַּעֲשֶׂה סֵפֶר כְּנִגְדַּךְ כֹּל מַה שְׂכַתְבֶּתֶם, אֲדַרְבֶּה, בֵּא וְתִרְאֶה לִי אִם טְעִיתִי וְכוּ'. וְכִךָ רְאוּי לְהִיֹּת, כִּי כִךָ הִיא דְּרָכָה שֶׁל תוֹרָה, וְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲדִי בְּפִלְפוּלָא דְאוּרִיתָא, וּלְהַפּוֹף — בּוֹרִים וְרִיקִים קְטֻנֵי הַמַּחַ וְהַשְּׂכָל שִׂיִּצְחָקוּ מִסְּפָרֵיכֶם — מִמִּילָא יִצְחָקוּ, אַף שְׂתַגְלוּ לָהֶם כֹּל סִתְרֵי וְרִזֵי תוֹרָה, יִהְיֶה בְּעֵינֵיהֶם לְלַעַג וּלְקַלְס וְכוּ'. וְעַל-כֵּן מַה וְלָמָּה לְכֶם לְהַצְטַדֵּק? ! כִּי הוּא כְּמֵאֲמַר הָעוֹלָם — אוּ שְׂלֵא צָרִיךְ אוּ שְׂלֵא יוֹעִיל וְכוּ'. וּבְאֲמַת שִׂטָּה זוֹ צוֹדְקַת מְאֹד מְאֹד, וּכְבָר הָאֲרַכְנוּ הִרְבֵּה בְּהַקְדָּמָה לְסֵפֶר "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", בְּשֵׁם מוֹהֲרַנְ"ת וְ"ל (לְקוּטֵי-הַלְכוּת, קְדוּשִׁין, הַלְכָה

קנח אֲשֶׁר ד' תערב בנחל

(ג) מעלת הזוכה לחדש בתורה ולהדפיסו, ושלא להתבייש מפני המלעיגים וכו', עי' שם.

ובפרט בעתים הללו, שבכל יום ויום ממש יוצאים ונדפסים אלפי ורבבות ספרי מינות ואפיקורסות בעולם, ולרבות העתונים המלאים ארס של נאוף וכפירה עצומה של "כחי ועצם ידי" וכו' (דברים ת, יז), ובגני-אדם נתפסים ברשת המינות, ובני הנעורים נכשלים בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן וכו' וכו', בודאי מן הישר והראוי להדפיס ספרים קדושים, אשר בנויים ומיסדים על-פי דברי חז"ל הקדושים בגמרא ובמדרשים וזהר הקדוש וספרי תלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע. מדוע לא ילעגו ויתלוצצו מספרי מינים והעתונים וכו'?! אדרבה, רואים שבגני-אדם מהדרים לקנותם בכל יום ויום, בעוונותינו הרבים, ואין פוצה פה ומצפצף. על-כן בעתים הללו, מצוה רבה להדפיס ספרים חדשים ולהרבות בהם, כמו שאמר החכם מפל אדם (קהלת יב): "עשות ספרים הרבה אין קץ", ופרשו בספרים הקדושים, מחמת שאין קץ לאריכות הגלות, בעוונותינו הרבים, ונסתם הקץ, על-כן עלינו לעשות ספרים הרבה, שיגלו ויפרסמו את אמתת מציאותו ותברך, ויכניסו את האמונה הקדושה בעולם, אשר זהו העקר (שיחות-הר"ן, סימן לג).

ומוהר"ן ת"ו"ל מפרש (לקוטי-הלכות, אבן העזר פ"ו, הלכה א', אות ט'): על-ידי רבוי ספרים, על-ידי-זה מתקנים וממתיקים החטא של פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, בחינת (בראשית ו'): "קץ כל בשר בא לפני", שזה נאמר על חטא דור המבול שחטאו בזה. ועל-ידי שמחברים ספרים קדושים, נמתק ונתקן חטא הזה, וזה "עשות ספרים הרבה אין קץ" — על-ידי שתעשה הרבה ספרים, ותגלה ותפרסם את אמתת מציאותו ותברך, ועצות הצדיק שהוא כלו זרע אמת, על-ידי-זה "אין קץ" — תבטל את חטא של "קץ כל בשר" וכו', עי' שם. ועל-פי זה יש לומר (שם ה'): "זה ספר תולדות אדם" וגו', על-ידי ספר תזכה לתקן את פגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, שהוא בחינת תולדות אדם כידוע. ועי' בזהר

אֲשֶׁר ד' תֵּעָרֵב בְּנַחֲל קִנְט

הַקְדוּשׁ (בְּרֵאשִׁית לו'): זֶה סֵפֶר דָּא צְדִיק, וְדָאֵי דְעֵבִיד תּוֹלְדוֹת וְכַנְ"ל, כִּי הַסֵּפֶר הוּא תְקוּן עַל עוֹן יְסוּד צְדִיק דְעֵבִיד תּוֹלְדוֹת. וּמוּבָא בְּכַתְבִּים, שְׁעַל-יְדֵי הַכְּתִיבָה יוֹרֵד וְנִמְשָׁךְ הַשֶּׁכֶל שֶׁהוּא רוּחַנִי, וְנִמְשָׁךְ וְנִתְלַבֵּשׁ בְּאוֹתִיּוֹת גְּשָׁמִיּוֹת. וְלָכֵן נִקְרָא סֵפֶר בְּחִינַת יְסוּד, בְּחִינַת "זֶה סֵפֶר תּוֹלְדוֹת", כִּי הַסֵּפֶר עוֹשֶׂה תּוֹלְדוֹת, כִּי מִמְשִׁיךְ אֹר וְטָפָה רוּחַנִית מִהַמַּח, וְנִעֲשִׂית טָפָה גְּשָׁמִית, כִּידוּעַ. וְכֵן הוּא סֵפֶר, שְׁמִמְשִׁיךְ מַחֲזִין וְאוֹרוֹת רוּחַנִיִּים, וְנִתְלַבֵּשׁ אֹר שְׁחֹר עַל גְּבֵי לָבָן, וְנִכְתָּב בְּסֵפֶר, וְזֶהוּ עֵקֶר הַתְּכָלִית (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יח): הַכְּתָב הוּא שְׁחֹר עַל גְּבֵי לָבָן, וְשֵׁם נִתְחַבֵּר הַמַּחְשָׁבָה אֶל הַמַּעֲשֶׂה, שְׁזָה בְּחִינַת יְחֻד וְזוּג, וְזֶה רוּאִים בְּיוֹתֵר בְּכַתְיֵבַת סֵפֶר, שְׁעַל-יְדֵי הַכְּתָב וְהַסֵּפֶר יְכוּלִים לְרְאוֹת פְּנֵיו, שְׁכָלוֹ וְחֻכְמָתוֹ שֶׁל הַמַּחְבֵּר (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָנִים: קַעֲג, קַצַּב; וְעֵיִן בְּלְקוּטִי-הַלְכוֹת, כְּתָפָה, הַלְכָה א'); וְעַל-כֵּן בְּסֵפֶר — שֵׁם מְקֻשָּׁר וְדְבוּק הַמַּחְבֵּר וְכוּ', עֵיִן שֵׁם; וְנִעֲשֶׂה עִמּוֹ אֶחָד, וְלוֹמֵד עִמּוֹ בְּכָל פַּעַם שְׁפוּתַח סֵפְרוֹ. וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (סְנֵהֲדִרִין יט): כָּל הַמְלַמֵּד אֶת בֶּן חֲבֵרוֹ תּוֹרָה, מַעֲלָה עָלָיו כְּאִלוֹ יְלָדוֹ, 'יְלָדוֹ' דִּיקָא וְכַנְ"ל, וְהָבֵן.

וְהִנֵּה אוֹדוֹת שְׁאֵלְתוֹ בְּעֵינָן סְדֵר-דְּרָךְ-הַלְמוּד, כְּבָר נִדְפָס קוּנְטֵרַס מֵיְחָד עַל זֶה, וְשֵׁם נִתְבָּאֵר בְּאַרְבָּה, וְאִין מַה לְהוֹסִיף עָלָיו, וְנִדְפָסוּ כְּבָר הֲרַבָּה מְכַתְבִּים הַמְבָאָרִים עֵיִן זֶה — קַחְהוּ מִשֵּׁם (כִּי כְּבָר נִדְפָסוּ ח' חֵלְקִים — נִדְפּוּס יִשְׁׁן). בְּוִדָאֵי צְרִיכִים לְלַמֵּד שְׁעוֹר עֵיִן, וְאֲשָׁרֵי הַמַּתְעַסֵּק בַּתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, אֵיךְ מִי שֶׁכָּבַר נִפְגַּם הֲרַבָּה, וְהוּא קָשָׁה עֵיִן, עָלָיו לְחֹזֵר הֲרַבָּה הֲרַבָּה בְּפִשְׁטוּת לְמַעַן בְּקִיאוֹת, וְאֶפְלוּ מִי שֶׁלֹּא נִפְגַּם, הִיא גַּם עֲצָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה, כְּאֲשֶׁר עָשׂוּ דְבַר זֶה כָּל הַגְּדוֹלִים, שְׁמִלְכָד שְׁעוּרָם הַקְבוּעַ, חָזְרוּ בְּכָל יוֹם עַל אֵילוֹ מִסְכָּתוֹת. וְעֵיִן בְּאַרְחוֹת צְדִיקִים (עֵרֶךְ מַעֲלַת הַתּוֹרָה), עֵיִן שֵׁם.

וּמַה שְׁשָׁאֵל אוֹדוֹת רַבָּנוּ ז"ל; תִּדְעַ שְׁרַבְנוּ ז"ל, הוּא הוּא הַמְכַנֵּס בְּנוֹ אֲמוּנַת חֻכְמִים (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא), שְׁנֹאֲמִין בְּכָל הַצְדִיקִים וְהַחֻכְמִים הָאֲמֵתִיִּים, וְאִסוּר לְחַקֵּר עֲלֵיהֶם, וּמִי שְׁחֹקֵר עֲלֵיהֶם, זֶה נִמְשָׁךְ מִפְּגַם-הַבְּרִית, הוֹצֵאת זָרַע לְבִטּוּלָה (עֵיִן לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ה'). וּמַה שְׁאָמַר רַבָּנוּ ז"ל עַל עֲצָמוֹ: חֲדוּשׁ

קס אָשֶׁר ד' תערב בַּנְחָל

כמוני עדין בעולם לא היה, והקשה הרב הקדוש מטשהרין ז"ל (בעל מחבר ספר "פרפראות לחכמה" על ה"לקוטי מוהר"ן"), ולכאורה הדבר תמוה, הלא היו האבות ומשה רבנו והנביאים, התנאים והאמוראים וכו'? ופרש — שחדוש כמותו, שהיה נורא ונפלא מאד מאד במפרסם, והוא יהיה כל-כך געלם געלם מכל העולם, בענין זה הוא חדוש, ודברי פי חכם חן. ואנשי שלומנו פרשו, כי בענין התחדשות היה חדוש שלא קדמהו שום ברירה, כמוכא באריכות בספר "שמירת הזמן", שבנוי ומיסד על יסוד נעתו, שהאדם צריך להתחדש בכל עת ורגע, ולשפח את העבר, עין שם. ועין בשיחות הר"ן, סימן כח, עין שם. ובאמת יכולים לומר גם בפשיטות, כי להוריד עצמו אל כל ברירה שבעולם, ולהבינו היטב, הינו ירידותיו ולכלוקיו וכו', ופגמיו הרבים והעצומים וכו', וישתדל לתקן את הכל וכו', ובפרטיות אלו שכבר נפגמו בפגם הברית — הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן, אשר החטא הזה מאד מצוי בדורות אלו, וכן כל העשרה כתרין דמסאבותא של פגם הברית, אשר נתפשט בעוונותינו הרבים, בדורות אלו מאד מאד, ונערי בני ישראל נכשלים וכו', והוא הוריד את עצמו אליהם, וגלה עצות נוראות ונפלאות, ותקן תקון נפלא כזה, אשר לא קדמהו שום צדיק בעולם, בדבר זה הוא חדוש שלא היה כמותו, והוא אמת ברור למי שמודה על האמת, למי שיודע באמת נגעי מכאובי לבבו וכו', ואיך שרבנו ז"ל מוסר נפשו בעבורו וכו', ומכבסו ומקשטו ומלבישו בלבושים נאים וכו', אשרי שיאחז בו!

ההכרח לקצר מרב טרדותי.

הדורש שלומך...

ד' תרעג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם ... גרו יאיר ויזרח לגנח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי עם המעות להדפסה, ותשואות חן לך על זה; אשריך שיש לך חלק בהפצת מעינות החכמה חוצה!

אחי היקר! מוכא בזהר הקדוש (פרשה זו): פשנעשה ערב, אז מתחלת לשלט מדת הדין, ובלילה אז הוא תקף הדין, ועל-כן מי שישן אז, אם אינו זוכה — מבלבלים מחשבתו בחלומות של שוא וקהל וכו', מה שאין פן הצדיקים, אשר הם ערים אז, ולומדים אז תורה, הם דבקים בהשכינה באילנא דחיי, עין שם.

ועל-כן תראה איך שהסטרא אחרא מתפשטת מאד מאד דיקא אז בלילה, ובאה אל האדם בנכלי ערמומיות לבטלו שלא ילמד תורה, ומבטל את הזמן היקר, פי להפוך — מי שזוכה אז ללמד תורה, אין לשער ואין לספר את מעלתו בשמים, פי קדשא בריך הוא ופמליא שלו ציתין לקליה ועבד רעותא, אשרי לו ואשרי חלקו!

הדורש שלומך...

ד' תרעד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות שאלתך וכו', אדם צריך רק לבטח בהקדוש-ברוך-הוא, ולא להפגס במקום סכנה. לצערנו הרב, היו הרבה מאד מלחמות שהיו יכולים למנען, ולא היו צריכים להפגס בעמות, ולכן קשה

קסב אָשֶׁר ד' תרעה בַּנְחָל

מאד לומר לאדם — פן או לא, על האדם לעשות כפי שמאיר לו. אבל דבר אחד צריך לדעת (עין סנהדרין סב): הבא להרגך — השכם להרגו. לא לפחד משום בריה שבעולם. ובענין עדין כל-כף — אם פן לילך אם לאו, צריכים לשאל שאלת רב. אבל שוב — אם רואים שהאויב בא להרגך — השכם להרגו. וכמו שאומר החכם מכל האדם (משלי כא, לא): "סוס מוכן למלחמה ולה' התשועה". הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו, העקר לבטח בו ולא לפחד כלל.

הדורש שלומך...

ד' תרעה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שלח ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל ידידי הנקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! מלחמת גוג ומגוג התחילה במלחמת העולם הראשונה והמשוכה במלחמת העולם השנייה, ועכשו נכנס העולם בעידן חדש — מלחמת עולם שלישית, שזה הכי גרוע, שהיא בכפירות ואפיקורסות, ואין זה נוגע לעם ישראל אלא בין עשו וישמעאל, ומה שעלינו לעשות — לישוב מן הצד ולבקש ממנו יתברך, ששניהם יצליחו ויהרגו זה בזה, ואנו עם ישראל גשב מן הצד ונשחק, ויתקיים (תהלים קכו): "אז ימלא שחוק פינו ולשונונו רנה". עלינו להתחזק באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, לברח אליו יתברך, לא להתפחד בפחדים של הבל, כי זו המלחמה השלישית שהיא כבר הכנה לגאולה, ולכן מנסים אותנו בפחדים, שחוששים לטוס, נכנס פחד ברחובות, רואים את ישמעאל אשר עליו נאמר (בראשית טז, יב): "פרא אדם, ידו בכל ויד כל בו", ואת עשו, אשר עליו נאמר (שם כז, מ): "על חרבך תחיה", וכל הכח של ישמעאל הוא מהכח של עשו, שנותן להם הוראה להשתמש בידים, ושניהם רוצים אותו דבר, וזו טעות שחושבים שיכולים לעשות שלום עם

יִשְׁמְעָא, וְרָצִים וּמִתְרוֹצְצִים לְהַשְׁלִים עִם רוֹצְחִים, בְּשַׁעַת שְׂרָבִי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי אוֹמֵר אַחֲרָת: הַלָּכָה הִיא בִּידוּעַ שְׁעָשׂוּ שׁוֹנָא לְיַעֲקֹב (ספרי בהעלותך ט, י), וְעָשׂוּ מְעוֹדָד אֶת יִשְׁמְעָא, וְאִם-בֵּן מָה עַל עִם יִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת בְּעַת צָרָה? רַק לְבָרַח אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהַשְׁעֵן אֶלָּא עַל אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים. וְזֶהוּ שְׁאוּמֵר רַבְּנֵי ז"ל (ספרי-המדות, אות פחד, סימן כד): כְּשִׁישְׁרָאֵל בְּאַחֲדוֹת — הָאֲמוֹת מִתְּפַחְדִים מֵהֶם; וְלָכֵן עָלִינוּ לְעַבֵּד עֲכָשׁוּ עַל נִקְדָּה אַחַת — שְׁתִּהְיֶה אַחֲדוֹת בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְבִטֹּל אֶת כָּל הַמְּפֻלְגוֹת, אֵין יוֹתֵר פְּלֶג פְּלֶג, כִּי כָּלֵם מְכוֹנִים דְּבַר אֶחָד: כְּסָף וְכַבֹּד, וְחוֹשְׁבִים שְׁהַמְּפֻלְגָה שְׁלֵהֶם הִיא הַטּוֹבָה בְּיוֹתֵר. אֲשֶׁר דְּבַר זֶה צְרִיכִים לְבִטֹּל — אֶת כָּלֵל הַמְּפֻלְגוֹת, וְלִדְאָג שְׁבִינֵינוּ לֹא תִהְיֶה שְׁנֵאָה וְקִנְאָה, וְאֲדַרְבָּה נַעֲזֹר זֶה לְזֶה וְנֵאֵהֵב אִישׁ אֶת רַעְהוּ, וְאִף שִׁישׁ דְּעוֹת שׁוֹנוֹת, כִּי כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב אַחֲרָת, וְזִכּוֹתוֹ לְחֹשֵׁב כֵּן, כִּי כָּשֵׁם שְׁפָרְצוּפִיָּהֶם שׁוֹנִים כֵּן דְּעוֹתֵיהֶם שׁוֹנוֹת (בְּרִכּוֹת נח); וְאוֹמֵר רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לד), שְׁכָּל יְהוּדִי יֵשׁ לוֹ נִקְדָּה שְׁאֵין בְּחִבְרוֹ, וְאֵין אֶחָד יָכוֹל לְהַגִּיעַ לְנִקְדַּת חִבְרוֹ, וְלָכֵן לָמָּה לְהִתְנַגֵּד זֶה לְזֶה, שְׁנֵה מָה שְׁאוּמֵר רַבְּנֵי ז"ל (ספרי-המדות, אות צדיק, סימן קמט), הִתְנַגְּדוֹת עַל הַצְּדִיקִים בָּא מִהִתְנַגְּדוֹת שְׁבִין הַצְּדִיקִים בְּעֶצְמָם וְכוּ'. וְאוֹמֵר רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), שְׁבִרְאֵשׁ הַשָּׁנָה בָּאִים אֶל הַשֶּׁכֶּל הַכּוֹלֵל הֵינּוּ כָּל הַשֶּׁכֶּלִּים פְּרֻטִים; כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ שֶׁכֶּל פְּרֻטִי, אֲבָל בָּא אֶל הַצְּדִיק שֶׁהוּא שֶׁכֶּל הַכּוֹלֵל, שְׁשֵׁם מִתְאַחֲדִים כָּל הַשֶּׁכֶּלִּים פְּרֻטִים. וְאוֹמֵר רַבְּנֵי ז"ל (ספרי-המדות, פחד, סימן כה): כְּשִׁישׁוֹכְחִים אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֵין נִשְׁעָנִים עָלָיו, עַל-יְדֵי-זֶה מִתְּפַחְדִים מִהָאֲמוֹת; וְזֶה קוֹרֶה עֲכָשׁוּ, עִם יִשְׂרָאֵל מִתְּפַחְדִים מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם, מַעֲשׂוֹ וְיִשְׁמְעָא, וְחוֹשְׁשִׁים מָה יִהְיֶה, שְׁרוּיִים בְּפַחַד גְּדוֹל, וְלָכֵן עָלִינוּ תְּלַמְּדֵי רַבְּנֵי ז"ל, לְמַסֵּר נַפְשָׁנוּ לְהַדְּלִיק אוֹר רַבְּנֵי ז"ל בְּעוֹלָם, לְאַחַד אֶת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, וְעַל-יְדֵי-זֶה נוֹכַל לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כַּמוֹכָא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רלט), שְׁעַקֵּר הַדְּבוּר בָּא רַק מְשָׁלוֹם, כְּמוֹ שְׁכַתוּב (תְּהִלִּים קכב): "אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם", וְלָכֵן תִּקֵּן הָאֵר"י ז"ל לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ קֹדֶם הַתְּפִלָּה מְצוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וְאֶהְבֶּתָּ לְרַעַךְ כְּמוֹךָ" — לְאַהֲבָה אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל. וְזוֹ צְרִיכָה לְהִיּוֹת הַנִּקְדָּה

קסד אָשׁר ד' תרעו בנחל

שָׁלְנוּ — לְאַהֲבָה אֶת כָּל יְהוּדֵי, לְהַשְׁתַּדֵּל לְשׂוֹרֵף אֶת כָּל הַשְּׂטוּיּוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת, שְׁחוֹשְׁבִים כְּאִלוֹ הַשְּׂנִי רוֹצֵה אֶת הַרְעַ שְׁלָנוּ, וְעֲלִינוּ לְבַקְשׁוֹ יִתְבַּרֵךְ — אִם יֵשׁ בְּיַדְנוּ כֶּסֶף גְּזֵלָה שְׁגֻזְלָנוּ מִחֲבֵרֵינוּ, שְׁנַחְזִיר אוֹתוֹ, וְזֶהוּ תְקוּנַת הַמְשֻׁפֵּט, אוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ב'), שְׁצַרִיךְ לְשֻׁפֵּט עֲצָמוֹ, אִם אֵין בְּיָדוֹ כֶּסֶף שֶׁל אַחַר, אִם לֹא עָשָׂה עוֹל לְאַחַר, וְאִזּוֹ הוּא יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ. וְזוֹ תַּהֲיֶה חֲרָבוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, שְׂיִכְבֹּשׁ אֶת הָעוֹלָם עִם תְּפִלָּה.

וַיֵּשׁ לִי לְהֶאֱרִיךְ, אֶף מִקְצֵר הַזְּמַן אֲסִיִּם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תרעו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר שְׁלַח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַיְקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי זֶה פְּעַמִּים.

אוֹדוֹת הָעֲנִיָּן שְׁשָׂאֲלָתָּ וְכוּ', יִשְׁמַעְאֵל בְּעֲצָמוֹ חֲזוֹר בְּסוֹף יָמָיו בְּתוֹשֻׁבָה, אֲבָל צְאָצְאִיו, זֶה קִלְפָה כְּזוֹ, שְׂמֵהֶם לֹא יוֹצְאִים גְּרִים, וְאִם אֲנוּ רוֹאִים יִשְׁמַעְאֵלִי שֶׁהִתְגַּיֵּר — אֵינְנוּ יִשְׁמַעְאֵל, כִּי בֹא סִנְחָרִיב וּבִלְבַל אֶת הַכֹּל, וְזֶה מֵה שֶׁהִתְכַּוֵּן הָאֲר"י ו'ל וְאָמַר, שְׂיִשְׁמַעְאֵל הִיא קִלְפָה כְּזוֹ שְׂאִין בָּהּ שׁוֹם צַד קִדְשָׁהּ. וּמִבְּנֵי עֲשׂוֹ יִשְׁנֵם כֵּן גְּרִים.

וְאוֹדוֹת שְׁשָׂאֲלָתָּ אִם לְהַפְּנֵס לְחֹב וְכֵן לְסַכֵּן עֲצָמוֹ, כְּדֵי לְנַסֵּעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל לְשִׁבְתַּת חֲנֻכָּה; בְּאַמַּת, אֵין עֲרֵף לְגִדְל מַעֲלַת הָעֲנִיָּן לְנַסֵּעַ לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה; וְרַבְּנוּ ו'ל הַקְּפִיד מְאֹד עַל כָּף, וְהַפְּלִיג בְּמַעֲלַת הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלוֹ, עַד כְּדֵי כָף שְׂאָמַר שְׂבָחִים כְּאִלוֹ, שְׁפָל הָעוֹלָם כְּלוֹ עוֹמְדִים עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה שְׁלוֹ, וְאִזּוֹ הוּא יָכוֹל לְתַקֵּן אָדָם שְׂאִינוּ יָכוֹל לְתַקְּנוֹ כָּל הַשָּׁנָה. תְּתַאֲרוּ לְעֲצָמְכֶם, שְׂרַבְּנוּ ו'ל נִתַּן לָנוּ אֶת ה'תְּקוּנַת הַכְּלָלִי, וְאָמַר, שְׂמִי שְׂיִכּוּא עַל צִיּוֹנוֹ וְיִתֵּן פְּרוּטָה לְצַדִּיקָה, וְיִאֲמַר עֲשֶׂרָה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים, אֲפִלוֹ שְׂגָבְהוּ וְעֲצָמוֹ

חֲטָאֵיו, יוֹצִיאוּ מֵהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית, אֲבָל יֵשׁ אָדָם שֶׁחֲטָא כָּל-כָּף, שְׂאֵפְלוֹ רַבְּנוּ ו"ל אֵינוֹ יָכוֹל לְתַקְּנוֹ כָּל הַשָּׁנָה, אֲבָל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יָכוֹל גַּם אוֹתוֹ לְתַקֵּן. וּבִקְשׁ שְׁנַעֲשֵׂה כְרוּז לִהְיוֹת אֲצִלוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, כִּי אִזּוֹ יוֹם הַדִּין. וְאִם-כֵּן לְגַבֵּי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֵי אֶפְשָׁר לוֹמַר לְאָדָם: מֵאַחַר שֶׁאַתָּה בַּעַל חוּב, לָמָּה לָךְ לְנִסְעַ לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה?! אַדְרָבָּה, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בִּיצָה טז.), כּוֹתְבִים אֶת הַתְּקָצִיב עַל כָּל הַשָּׁנָה, וְדָנִים אֶת הָאָדָם מֵהַיְהִי עִמּוֹ כָּל הַשָּׁנָה (רֹאשׁ הַשָּׁנָה ח:), וְלָכֵן נוֹסְעִים אִזּוֹ אֶל צְדִיקִים, אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְאִזּוֹ לֹא שִׁיף הָעֲנָנִים הַזֶּה — כֵּן לְלוֹת לֹא לְלוֹת, כִּי צְרִיכִים עוֹרֵךְ-דִּין שְׁיִיצֵג אוֹתָנוּ וְיִצְלֵנוּ וְכו', אֲבָל בְּשָׂאֵר הַזְּמַנִּים שְׁנוֹסְעִים אֶל רַבְּנוּ ו"ל, כְּגוֹן: בַּחֲנֻכָּה וּבְשִׁבְעוֹת, עַל זֶה לֹא דִבֵּר רַבְּנוּ ו"ל, רַק מְשַׁבַּח הָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שָׁלוֹ. וְלָכֵן מְשַׁף כָּל הַדּוֹרוֹת רַק אֵלוֹ שֶׁהָיוּ סְמוּכִים לְצִיּוֹן, הָיוּ אֲצִל הַצִּיּוֹן בְּשָׂאֵר זְמַנִּים, וְלֹא-חֲרוֹנָה יִשְׁנֵם הַנוֹסְעִים הֵן בְּשִׁבְתַּת חֲנֻכָּה וְהֵן בְּשִׁבְעוֹת — אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקָם, אֲבָל לַעֲשׂוֹת מְזֵה עֵקֶר, וְלִהְפָּגֵס בַּחֻבוֹת מִיְתָרִים, זֶה רַבְּנוּ ו"ל לֹא צָוָה, וְלֹא כְּתוּב בְּשׁוּם סֵפֶר מִסְפָּרֵי רַבְּנוּ ו"ל, הֵגַם שֶׁזֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיָּכוֹל לְזֶה, וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל, שְׁמִי שֶׁהָיָה אֲצִלוֹ בְּשִׁלְשָׁה זְמַנִּים אֵלוֹ — יִנְצַל מֵעוֹלָם הַתְּהוֹ, אֲבָל בְּעֵקֶר דִּבְרַת מַגִּדֵּל הָעֲנָנִים לִהְיוֹת אֲצִלוֹ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאָמַר, שְׁמִי שְׂמֵאֲמִין בּוֹ, יַעֲשֵׂה כְרוּז שֶׁיָּבֹאוּ אֵלָיו בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. וְכֵן מוֹהַרְנ"ת ו"ל מְדַבֵּר בְּכָל סְפָרֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" שָׁלוֹ מִמַּעַלְתַּת נִסְיָעָה לְצִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְלָכֵן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֵין שׂוֹאֲלִים אֶת אֵף אֶחָד, וְאֵף שֶׁהוּא בַּעַל חוּב, יִשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי פְעֻלוֹת לְהַגִּיעַ לְרַבְּנוּ ו"ל. אֲבָל בְּשָׂאֵר זְמַנִּים אֵין לְהַפָּגֵס לַחֻבוֹת בְּעַבּוֹר הַנְּסִיעָה לְרַבְּנוּ ו"ל, וְהַבֵּן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

קסו אָשֶׁר ד' תרעז — ד' תרעח בְּנַחֵל

ד' תרעז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְתִמְחַל לִי עַל שְׁלֹא עָנִיתִי לְךָ תִּכְף־וּמִיד, כִּי טְרַדוֹתַי רַבּוּ כְּמוֹ שָׂרְבוּ, וְאֵינִי עוֹנֶה אֶפְלוּ לְעִשְׂרָה אַחוּזִים, כְּפִי שְׁאֵנִי צָרִיךְ לְעֲנוּת מִכְתָּבִים. מַה לְעִשׂוֹת! בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר, וְאוֹרוֹ הַגָּנוּז שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל יְכוּל לְהַחֲיוֹת נֶפֶשׁ כָּל חַי; אֲשֶׁרִי מִי שְׂיִתְמִיד בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְאֵז בְּנֻדָּאֵי יִמְצָא מְרַגּוּעַ לְנִפְשׁוֹ.

מַה טוֹב וַיְמָה נְעִים, בְּאֵם תִּקְבַּע אֶת עֲצָמְךָ בְּקִבְעוֹת חֲזָקָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל: "לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן", "סִפְרֵי־הַמְּדוּת", וְהַ"סְפוּרֵי־מַעֲשֵׂי־חַיִּים", וְלַעֲיֵן בְּהַשִּׁיחוֹת הַקְּדוּשׁוֹת שְׁלוֹ, וְכֵן לְהַתְמִיד בְּהַ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת" הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר מְבָאֵר הַיֵּטֵב אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵז תְּרַגֵּישׁ טַעַם אַחַר בְּחִיָּךְ.

וּמְרַב טְרַדוֹתַי וּבִלְבוּלֵי עֲכָשׁוּ — הַהֲכָרַח לְקַצֵּר, וְעוֹד חֲזוֹן לְמוֹעֵד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תרעח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוּר ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

טָרַם שְׁלַחְתִּי לְךָ שְׁנֵי הַמִּכְתָּבִים, קִבְּלָתִי עוֹד מִכְתָּב מִמְּךָ, שָׁבוּ אִתָּה כּוֹתֵב אֶת גִּדְּל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים שְׂיֵשׁ לְךָ לְבוֹא הַנְּהָ. וּבְפִרְטוּיֹת כָּל הַסְּפוּרֵי לְשׁוֹן־הַרְעַ שְׁסִפְרוּ לְאַבִּיךָ.

מַה אִמַּר לְךָ! זֶה עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן, אֲבָל, לְדַעְתִּי, מְאֹד מְאֹד תִּצְלִיחַ,

אם תהיה בשיבתנו. הָרַךְ אָגַב בְּאֵתִי לְבִשֶׁר לָךְ, כִּי בִישִׁיבְתַנּוּ הָעֵקֶר הַתּוֹרָה וְתַפְלָה, וְאִם אַתָּה מְרַגֵּשׁ שְׁעֲדִין אֵינְךָ מוֹכֵן לָזֶה, אֲזַי כְּדַאי לָךְ עוֹד לַחֲכוֹת קֶצֶת וְכוּ', אֲךָ כְּפִי תְּשׁוּקַת לְבָבְךָ הִיא טוֹב מְאֹד שְׁתַּבּוֹא תַּכְּף-וּמְיָד, כִּי חָבַל עַל כָּל יוֹם וְיוֹם שְׁלֹא לּוֹמְדִים וְלֹא מִתְּפַלְלִים.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי "הַיִּכְל־הַקֶּדֶשׁ" נִבְנָה כְּדִגְמַת הַקְּלוּיָז בְּאוֹמֵן, שְׁלֹא יִדְבְּרוּ שָׁם, כִּי אִם דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית וְעֲצוֹת רַבָּנוּ ו"ל, וְמִי שְׁאִינוּ אוֹחֲזֵי בָּזֶה, שְׁלֹא יְבוֹא לְשָׁם, וְכִמוֹ שֶׁבְּהַקְּלוּיָז כָּל אֶחָד יָשֵׁב בְּפִנְתּוֹ וּבְזוּיַת שְׁלוֹ — זֶה לְמַד מִשְׁנׁוֹת, זֶה לְמַד גְּמָרָא, זֶה אָמַר תְּהִלִּים, זֶה "לְקוּטֵי-תַפְלוֹת", זֶה "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֶחָד הַשְּׁעוּרִים שְׁלוֹ שְׁאָחֲזוּ בָּהֶם, כְּמוֹ-כֵן צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּבֵית מִדְּרָשְׁנוּ "הַיִּכְל־הַקֶּדֶשׁ", דֵּי בְּכָל אֶתֶר וְאֶתֶר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תרעט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר שְׁלַח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ לְאַהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, נֵר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מִכְּתָבְךָ הָאָרְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

מַה טוֹב וּמַה נְּעִים הִיא, אִם הִיִּת מִתְּנוּעַד פְּעַם אַחַת עָמְנוּ בְּאִיזוֹ שְׁבֵת, וְאֲזוֹ הִיִּת מִחִיָּה אֶת עֲצָמָךְ, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, אֲנַחְנוּ לּוֹמְדִים בְּבִקְרָה "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת", וּבִסְעָדָה שְׁלִישִׁית "לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן", וְתִהְלֶה לְאֵל, בְּרִבּוֹת עִם הַדְּרַת מְלָךְ, נִתְחַדְּשִׁים דְּבוּרִים נִפְלְאִים הַמְּעוֹרְרִים וּמְחַזְּקִים מְאֹד מְאֹד, כְּאֲשֶׁר יְדוּעַ לָנוּ, כְּשֶׁמִּתְנוּעְדִים יַחַד אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיָּקָרִים, וּמְדַבְּרִים מְרַבְּנוּ ו"ל, אֲזוֹ נִתְחַדֵּשׁ אֲצֶל כָּל אֶחָד דְּבוּרִים חֲדָשִׁים, כִּי רַבְּנוּ ו"ל הוּא נַחַל הַנוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר הַחֲכָמָה

הַקְדוּמָה, וְהוּא כַּמְעַן הַנוֹבֵעַ, אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי הַזּוֹכָה לְהַתּוֹעֵד תְּמִיד
בֵּין חֲסִידֵי בְּרִסְלָב הָאֲמֵתִיִּים, אֹז יִתְלַהֵב לְבוֹ בְּשִׁלְהוּבֵינ דְּרַחֲמֵימוֹתָא
אֲחֵרָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִבְעַר לְבָבו מְאֹד מְאֹד בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

וּבִסְעָדָה שְׁלִישִׁית זֶה דְּבַרְנוּ הִרְבֵּה עַל-פִּי (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן מח), וְהָיוּ דְבוּרִים נִפְלְאִים; וְתַמְצִית הַדְּבוּר, מֵה שְׁרַבְנוּ ו"ל
מֵבִיא שָׁם: בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אִיְהִי רַב"י, וְלִהְפּוֹף שְׁנֵתֵהֶפֶף אֲתוֹן רִי"ב
וְכו', עֵינ שָׁם. הִינּוּ כִי כְּשֶׁאֶחָד מִכְּנִיס בְּדַעְתּוֹ רַק אֲמוּנָה, שֶׁהוּא
בְּחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹכָא כְּמָה פְּעָמִים בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ו"ל, אֹז דִּיקָא
מֵאִיר בּוֹ אוֹר הַרְבִּי, כִּי כָּל עֲגִינ רַבְנוּ ו"ל, הוּא גְלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
בְּהַתְגַּלּוּת נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד, הַמְגַלָּה וּמְפָרְסֵם אֲמֵתַת
מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִיף שָׁאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל
לְכָל הוּא עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִמֶּשׁ, וְכַמְאָמַר ר'
אֲבָרְהָם בְּר' נַחֲמָן (בְּעַל מַחְבַּר סֵפֶר 'בְּאוֹר הַלְקוּטִים'): וְכִמוֹ שָׁאִי אֶפְשָׁר
לְהַשִּׁיג אוֹר רַבְנוּ ו"ל, כִּי אִם בְּאֲמַצְעוֹת מוֹהַרְנ"ת ו"ל, כְּמוֹ-כֵּן אִי
אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג אוֹר רַבְנוּ ו"ל, כִּי אִם בְּאֲמַצְעוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְדַבְרֵי
פִי חָכֵם חֵן. וְלִהְפּוֹף, כְּשֶׁנִּכְנַסְתָּ בְּאֲדָם כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, רַחֲמָנָא
לְצַלֵּן, אֹז נִתְהַפֵּף מִרַב"י — לְרִי"ב, שֶׁתְּמִיד הוּא בְּמַחְלֶקֶת עִם
אֲחֵרִים. וְהַכָּלֵל — כִּי כְּשֶׁאֶחָד מְדַבֵּר תְּמִיד רַק דְּבוּרֵי רַבְנוּ ו"ל,
שֶׁהֵם דְּבוּרֵי תוֹרָה וְיִרְאֵת שְׂמִים וְהַתְּכַלִּית הַנּוֹצְחִית, אֹז מֵאִיר בּוֹ אוֹר
רַבְנוּ ו"ל, שֶׁהוּא הַרְבִּי הָאֲמֵתִי, וְלִהְפּוֹף כְּשֶׁאֶחָד מְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטֵלִים
וּמַחְלֶקֶת וּלְשׁוֹן-הֶרֶע, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, אֹז נִתְהַפֵּף אֶצְלוֹ תַּבַּת רַב"י אֶל
רִי"ב, וְעַל-כֵּן בְּמִקּוֹם שֶׁאֲתָה שׁוֹמֵעַ לְדַבֵּר תְּמִיד מִהַרְבֵּי, תִּדַע שֶׁשָּׁם
רַבְנוּ ו"ל, וּבְמִקּוֹם שֶׁאֲתָה שׁוֹמֵעַ לְדַבֵּר תְּמִיד מִרִּיב וּמַחְלֶקֶת —
תִּדַע, שָׁאִין רַבְנוּ ו"ל שָׁם, וְזֶה בְּרוּר מְאֹד, וְהֵבֵן לְמַעֲשֵׂה.

וּמִסְפָּרִים, שֶׁהִיָּה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁכָּכֵל פְּעַם כְּשֶׁרְצוֹ
לְדַבֵּר עִמוֹ מֵאַחַר, הִנֵּה מִסֵּב אֶת הַדְּבוּר וְהַשִּׁיחָה, וְאוֹמֵר: "רַבְנוּ ו"ל
אוֹמֵר בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, בְּתוֹרָה זֶה (כֶּף וְכָף), רַבְנוּ ו"ל אוֹמֵר בְּסֵפֶר
הַמִּדּוֹת ... (כֶּף וְכָף), רַבְנוּ ו"ל אוֹמֵר בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת ... (כֶּף וְכָף).
הִינּוּ שְׁלֵא רְצָה לְדַבֵּר דְּבוּרִים אֲחֵרִים רַק מִתּוֹרַת רַבְנוּ ו"ל. וּבְכָלֵל
— צְרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֶהוּבִי, אַחִי! כִּי לֹא כְּדַאי לְדַבֵּר מֵאַחַר כָּלֵל, לֹא

אָשֶׁר ד' תרפ" בַּנְחָל קסט

להגביהו ולא להקטינו. ופעם אחת נתנהו בבית־המדרש ריב ומחלקת בין אחד מאנשי שלומנו לבין אחד מהחסידים, זה הפליג מאד בגדלת מוהרנ"ת ז"ל, וזה זלזל בו מאד, עד שבאו שניהם לידי הכאות ביניהם, רחמנא לצלן, ורצו לדחף את שניהם מבית־המדרש, ופתאם נכנס מוהרנ"ת ז"ל, ושאל: מה נעשה כאן? והשיבו לו. ענה ואמר: הניחו אותם, הלא הם כבר דחפו אותי מבית־המדרש, כי בשבילי נארע דבר זה, הינו פי אין צריכים לדבר מאחר כָּלֵל, כי גורם רק בטול תורה ותפלה, ומעורר מחלקת וקנאה וּשְׁנָאָה, רחמנא לישזבן, ואשר מאומה לא יוצא מזה.

ויש עוד אריכות גדולה בתורה זו, ואף שהיא תורה קטנה, עם כל זאת תורה זו היא עקרית בחסידות ברסלב, כמובן למעין בה בעין האמת, כי בה מבאר אצל מי מאיר אור הרבי ואצל מי לא: מי ששומר את דבורו, זוכה לבחינת ספה, שמספך עם אור שכינתו: תברך, והשם: תברך מחבקו, בחינת (שיר השירים ב, ו): "וימינו תחבקני", ולהפוך מי שמדבר ככל העולה על רוחו, הוא עוקר עצמו ממנו: תברך וכו' וכנ"ל, ויש להאריך בזה, אף אין לי הפנאי עכשו, ואם ירצה השם, עוד חזון למועד.

הדורש שלומך...

ד' תרפ"ב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שלח ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל, אהובי, אחי ורעי, האברך הנקר לי מאד, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

מכתבך הארוך לנכון קבלתי, ולהשיבך — יקצרו המון יריעות, ובפרט שספרי רבנו ז"ל בידיך — הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

והנה בסעודה שלישית דברנו, תהלה לאל, הרבה על-פי התורה בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן טו, המדברת שם מאור הגנוז, סודות התורה, שזה סובב העקר על יראת הרוממות, כמוכא בפנים; הינו תורה שבנגלה — הכל צריכים, זה בחינת יראת הענש, אבל פנימיות התורה, האור הגנוז, זה יראת הרוממות בעצמו, כי זהו עקר השלמות, שיזכה האדם לכה שירגיש את אלקותו יתברך, שהשם יתברך ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין וכתוף כל עלמין, והוא יתברך מחיה ומקים ומתנה את כל הבריאה: דומם, צומח, חי, מדבר, ועל-כן מקיים את כל מצוותיו יתברך, מפני שמרגיש, שפכיכול, הוא יתברך בתוף מצוותיו, כי הוא ודעתו ורצונו — אחד הם באחדות גמורה פידוע. ואל כל זה יכולים לזכות רק על-ידי רבוי משפט, שהיא התבודדות, להיות רגיל מאד מאד לדבר עמו יתברך, ולספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו בפרטי פרטיות, וצריך להיות כל-כה רגיל לדבר עמו יתברך בלשון שרגיל בה — באידיש, או בלשון הקדש, או בלשון אחרת, כל אחד כפי לשונו שרגיל בה ביותר, עד שלא יוכל לעשות שום דבר מבלי להתיעץ קדם עמו יתברך, וידבר וישית עמו יתברך כאשר מדברים ומשיחים עם חבר טוב ועם אב או אח וכו', ואז יתפרדו ממנו כל פועלי און, וכבר לא יירא ולא יפחד משום בריה שבעולם, לא מחיות רעות ולא מגנבים וגזלנים וכו' וכו', מאחר שמקשר הכל אליו יתברך. ודבר זה ראו הרבה אצל אנשי שלומנו היקרים, עובדי ה', שתמיד היו שפתותיהם מרחשות בתפלה ובקשה אליו יתברך, ומכל מה שעבר עליהם, עשו מזה תכה-ומיד תפלה ובקשה, וכרחו תמיד אליו יתברך.

באומן הנה עובד ה' גדול ושמו ר' מתתיהו הפהן, ודרך היתה, כל מה שרק עבר עליו, תכה-ומיד ספר לפניו יתברך על ציון רבנו ז"ל, ופעם אחת אכדו לו חפצים יקרי ערך ובתוכם הפאס (הדרכון) שלו, ותכה-ומיד ברח אל ציון רבנו ז"ל, ולא זו משם, עד שבאה אשתו, ואמרה לו, שבא ערל אחד וכידו חבילה שמצא, והיו אלו החפצים הנ"ל. כל-כה הנה חזק בתפלה, ואמונה ובטחון, אשר

אֲשֶׁר ד' תרפ בַּנְחָל קעא

בְּיָדָי לֹא יַעֲזֹב אוֹתוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ. וּפְעַם אַחַת כְּשֶׁהָיוּ כָּל בְּנֵי בֵּיתוֹ חוֹלִים, רָחַמָּנָא לְצִלּוֹ, וְכַמְעַט שֶׁהָיָה נוֹאֵשׁ, כִּי הִיָּתָה לָהֶם מַחֲלָה מְדַבְּקָת, רָחַמָּנָא לִישׁוּבָן, וְהוּא בְּאַחַת — מְקוּמֵי הוּא רַק לִישָׁב בְּצִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְלִהְרַבּוֹת בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וְכֵן הָיָה, שֶׁתְּהִלָּה לְאֵל, נִמְשָׁכָה לָהֶם רְפוּאָה וְנִתְרַפְּאוּ כֻלָּם.

הַפְּלֵל, אֲהוּבֵי, אָחֵי! הֶעֱקָר רַק לְהִרְבּוֹת תְּמִיד בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כָּלֵל וְעַקֵּר, הַתְּפִלָּה הַמְּקַבֶּלֶת צְרִיכָה לְהִיּוֹת גַּם בְּעֵבֹר הַפְּלֵל: "רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, רַחֵם עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, שְׂגַם־כֵּן יִשׁוּבוּ בְּתִשׁוּבָה וְכוּ', שְׂגַם־כֵּן תִּהְיֶה לָהֶם פְּרֻנְסָה וְכוּ', שְׂגַם־כֵּן תִּהְיֶה לָהֶם רְפוּאָה" וְכוּ', הִינּוּ כָּל מֵה שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּעֵד עֲצָמוֹ — יִתְפַּלֵּל גַּם עַל הַפְּלֵל, וְאִזּוּ יִזְכֶּה, שֶׁתְּפִלוֹתָיו תִּתְקַבְּלֶנָה, כִּי בְּזָכוֹת תְּפִלַּת רַבִּים גַּם תְּפִלָּתוֹ תִּתְקַבֵּל. וּבְכָלֵל — טוֹב מְאֹד לְהִרְגִיל עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת טוֹב עֵינַי, וְלִרְחֹם תְּמִיד עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וְלִהְתְּפַלֵּל בְּעֵדוֹ.

הָיָה אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ, שֶׁהָיָה בָּלֵן בַּמְּקָנָה (שְׁנֹקְרָא מְקָנָה אִיד'), וּבְעֵבֹר זֹאת צְרִיכִים לַעֲסֹק בְּעִבּוּדָה רַבָּה וְכוּ', לְרַחֵץ אֶת הַקִּירוֹת וְלִכְבֵּד הַרְצָפָה וְכוּ', וְאַחֲר־כֵּן לְמַלֵּא אֶת הַמַּיִם וְכוּ', וּפְעַם אַחַת שָׁמְעוּ אִיךָ יֵשׁ לוֹ הַתְּבוּדָה בְּאֶמְצַע עִבּוּדָתוֹ: "רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אִיךָ מֵאִךְ יַעֲצֹט אֵינִי מְקָנָה, וְנוֹעַר עֵס וְנוֹעַט זִיךָ אֵינִי דַעַם טוֹב־לְעֵן זָאל הָאֲבִין אֵינִי הִרְהוּר תְּשׁוּבָה". וְהוּא עֲנָנִי נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, אִיךָ שְׂאִין לְבָלֵן דְּאֶגוֹת אַחֲרוֹת לְהַתְּפַלֵּל עֲלֵיהֶן בְּעַת עִבּוּדָתוֹ, רַק תְּפִלָּה כְּזוֹ. רְאֵה וְהִבֵּן וְחַכֵּם אֶת מַעֲלַת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הָאֲמִתִּיִּים, הַדְּבוּקִים בְּרַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקָם!

וְגַם דְּבַרְנוּ הִרְבֵּה מֵעֲנִין אֲמִירַת תְּקוּן חֲצוֹת, וּמַעֲלַת אֱלוֹ הַשְּׁתֵּי שְׁעוֹת שֶׁל חֲצוֹת, אֲשֶׁר אִזּוֹ הַשְּׁמַיִם פְּתוּחִים, וְקִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּפְמַלְיָא דִּילֵיהּ צִיתִין לְקוּלֵיהּ. וְאֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוּכָה לְהִיּוֹת עַר אִזּוֹ, וּבִפְרָט בְּלִילוֹת הַחֹרֶף, קַל מְאֹד מְאֹד לְקַיְמוֹ, כִּי עַל־פִּי דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן קמט), זְמַן חֲצוֹת הוּא שֶׁשׁ שְׁעוֹת

ד) רַבּוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי עוֹשֶׂה עֲכָשׁוֹ הַמְּקָנָה, מִי שִׁיטְבַל עֲצָמוֹ בּוֹ, שֶׁיְהִיָּה לוֹ הִרְהוּר תְּשׁוּבָה.

קעב אָשׁר ד' תרפ בַּנְחַל

מזמן צאת הכוכבים, וזה בערך בשנים עשרה, ובשבעות אלו יש הרבה אנשים אשר ממילא ערים עדין אז, ובנגל להם לקיים זאת, ואז פתוח בית-הדין העליון הכולל כל הכ"ד בתי דינים, ויכולים להמתיק אז את כל הדינים שנגזרו עליו בכל הכ"ד בתי דינים. והעקר לא להיות טפש ולישן את ימיו ושנותיו, חס ושלום, בהבל ובריק. ומובא בזהר הקדוש ובלקוטי-הלכות (עין זהר חלק א' פח.), אשר כפי שמדבק עצמו בזה העולם, כמו-כן יזכה בעלמא דאתי, הינו אם בכל יום ויום האדם משתוקק ומתגעגע וכוסף אחריו יתברך, וכל תורתו ותפלתו ומצוותיו ועבודתו הן רק לדבק עצמו עמו יתברך, אז כשמגיע היום והשעה והרגע האחרון, אזי זוכה שיוצאת נשמתו בקדושה, ונגלל במקום שנגלל, אבל אם כל ימי חייו רדף אחרי ההבל, ולא חשב על אחריתו, אזי צריך לעבר עליו שנים שנים, עד שזוכה שנודבכת נשמתו, ומלקטים נקודות טובות מעבודתו ומתורתו וממצוותיו שזכה לקיים. ואז בא לידי תקונו.

ועל-כן מה טוב מאד עוד עכשו בחיים חיותו, להיות רגיל לברח תמיד אליו יתברך, ולדבר עמו יתברך, עד שיזכה שתאיר בו נקדת האמת לאמתו, ואז יזכה להכלל בו יתברך בתכלית ההכללות, וכמו-כן צריך לקבל על עצמו כל הבא עליו באהבה רבה, ובפרט אם יש לו שונאי חנם, תולעים חיים, שרצים ורמשים המדברים עליו, ונושכים אותו בחרב לשונם, עליו להשפיל, שטוב מאד להם ולשתק להם, כי פדאי מאד מאד לסבל עכשו מאלו התולעים, שרצים ורמשים, מאשר יסבל לאחר מותו, והבן.

חמדת לבבי! יש הרבה להאריך באלפים ורכבות עמודים מענינים אלו, כי דברי רבנו ז"ל הם מעין שאין לו סוף, אשרינו און פארט אשרינו, שאנו זוכים לידע מרבנו ז"ל. וראוי לנו לרקד בכל יום: "בך רבנו נגילה, בך רבנו נשמחה", עם הנגון שלנו. טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים נפלו לנו בנעימים, אשרינו און פארט אשרינו, און וידער אשרינו. ולמען השם, אל תסתפל מה שעובר עכשו מפמה אנשים רשעים ארורים,

אֲשֶׁר ד' תרפא בְּנַחֵל קעג

אֲשֶׁר עֲתִידִים לָתֵן אֶת הַדִּין, כִּי הֵם הָעוֹי פְּנִים שְׂבִדוֹר, הַמְעַכְּבִים
אֶת הַתְּגִלוֹת מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

הַעֲקָר לְאַחֵז אֶת עֲצָמוֹ יַחַד עִם תְּלַמִּידֵי הַצַּדִּיק הָאָמֵת, שֶׁהֵם
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו הַקְּדוֹשִׁים, חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ו"ל בְּעֲצָמוֹ הַעִיד
בְּפְרוּשׁ וְאָמַר: אֵת הַקָּטָן שְׂבֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, אֲנִי מוֹלִיכּוֹ בְּדֶרֶךְ צַדִּיק
קְדוֹשׁ, וַיְהִי זֶמֶן שִׁינְקָאוֹ אֶת הַמְּסֻתוֹפְפִים בְּצֵלוֹ; וְעַל-כֵּן עָלִינוּ
לְכַבֵּד אֶת כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, אֲשֶׁר הוּא חֲדוּשׁ נִפְלָא וְנוֹרָא,
שְׂזֻכָּה לְהַתְּוֹדֵעַ מְרַבֵּי פְּלֵא עֲלִיּוֹן כְּזֶה, וְעַל-כֵּל-פְּנִים אֵינוֹ מִתְּנַגֵּד
עָלָיו, חֵס וְשְׁלוֹם, וּמְכַל שְׂכָן מִי שְׂזֻכָּה לְצִיתוֹ, וּמְקַיֵּם דְּבָרָיו, וְהוּא
תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּמְפָרֵשׁ שִׂיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, זֶהוּ חֲדוּשׁ נִפְלָא, פְּלֵאֵי
פְּלֵאוֹת, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקוֹ! וְאֵנוּ צְרִיכִים לְכַבְּדוֹ בְּכָל מִינֵי כְבוֹד
וְהַדּוֹר, וּלְשִׁמְשׁוֹ וְלַעֲזֹר לוֹ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

ד' תרפא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁלַח ה'תש"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד, גֵּר לְהַצַּדִּיק נִחַל נִזְבַּע מ'קוֹר
ח'כְּמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת שְׁנֵי מִכְתָּבֶיךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי כְּעַל כָּל הַיּוֹם, שֶׁקִּבְּעָתָּ
לְעֲצָמָךְ קְבִיעוֹת חֲזָקָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת,
אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה. וְכֵן לְזִכּוֹת לְסִיִּם בְּכָל שָׁבוּעַ אֶת סֵפֶר
הַתְּהִלִּים, הוּא עֲנִיָּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, כִּי רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עג), שֶׁאֲמִירַת תְּהִלִּים מְסַגֵּל לְתִשׁוּבָה, וּמְעוֹרֵר אֶת
הַשַּׁעַר הַשְּׂיָף לֹא וְכוּ', עֲנִין שָׁם. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזֻכָּה לְסִיִּם בְּכָל
יוֹם וַיּוֹם 'יוֹם' שֶׁל תְּהִלִּים, בְּאִפְּן שִׂיזְכָּה לְסִיִּם אֶת כָּל הַתְּהִלִּים בְּכָל
שָׁבוּעַ וְשָׁבוּעַ.

קעד אָשר ד' תרפב בנחל

מה אמר לך, אחי היקר! ראוי לך לשמח מאד מאד בשמחה אין סופית, אשר זכית בזכויות חנם להתנדע מרבי אמת כזה, רבי רחמן כזה, רבי המבין אותך כל-כף, רבי המגלה לך נפלאות כאלו, רבי המקרב אותך אליו יתברך, רבי המשמח ומחזק ומחיה אותך כל-כף, כזה בעצמו ראוי לך להיות תמיד בשמחה עצומה כל ימי חיך, והשם יתברך יעזר לך, שתמיד תאחו את עצמך ברכנו ו"ל ובספריו הקדושים והעקר רק בתמימות ובפשטות. ועליך לדעת, כי יכולים לדבק את עצמו אליו יתברך בכל מקום אפלו בעיר חולון, כי מלא כל הארץ כבודו, אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל. ועל-כן גם שם בעיר חולון יכולים לדבר עמו יתברך, ואין צריכים לנסע בכל פעם לעיר בני-ברק, ושם לטפס על טנדר וכיו וכיו. ועל-כן, אהובי, אחי היקר! להיכן שסבב השם יתברך שתהיה ותגור, משם תראה לדבק את עצמך אליו יתברך, וזהו עקר השלמות בזה העולם, שיזכה כל אחד לדבק את עצמו ממקום שהוא שם — אליו יתברך, כי היקא ממקומו צריך לשוב אליו יתברך, וזהו עקר השעשועים אצלו יתברך.

הדורש שלומך...

ד' תרפב.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר שלח ה'תשמ"ב.

שלום רב ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבו לנכון קבלתי בצרוף המעות לצדקה.

אודות התשובה, עליך לדעת, כי אצל השם יתברך בעל תשובה חשוב מאד מאד, וכעין שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות לד): במקום שבעלי תשובה עומדים, שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד, עין שם.

ובפרטיות אתה, שעברת כבר בשביל ובנתיב קשה כזה, אשר

אֲשֶׁר ד' תרפג בְּנַחֵל קעה

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר בְּפְרוּשׁ, אֲשֶׁר עָקַר הַתְּשׁוּבָה, שְׂיַעֲבֹר הַדָּרָךְ אֵלּוּ הַמְּקוֹמוֹת שֶׁהֵיחָ מִקֶּדֶם וְלֹא יַעֲשֶׂה עוֹד, וַיְהִיחָ פּוֹנֵה עַרְף וְכו' (עֵין לְקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מ"ט). וְהֵיחָתִי מִיַּעַן אוֹתָךְ, קֶדֶם רְאֵה לְכַרְחַ מִמְּנֵה לְגַמְרִי, וְאִם אֶפְשָׁר לְלַכֵּת לְגוֹר בְּעִיר אַחֲרַת זֶה יוֹתֵר טוֹב, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁלֹא תִכְנַס עוֹד בְּשׁוּם דִּין וּדְבָרִים אוֹ וּכְוָחִים וְשִׁיחוֹת טְלַפוּנִיּוֹת עִמָּה.

רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזַק בְּטַבִּילַת מְקוּהָ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם חַק וְלֹא יַעֲבֹר, וְתֹאמַר הַעֲשֶׂה מְזִמּוּרֵי תְהִלִּים שְׁגָלָה רַבְּנוּ ז"ל. וְתִרְגֵּל עֲצָמָךְ בְּלִמּוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּעֵלְמָא מְסַגְּלַת מְאֹד מְאֹד, וְכֵן תִּרְאֶה לְהַתְּבַדֵּד עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֵת כָּל לְבָבְךָ וְכָל מַה שְׂעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאִזּוּ וְשָׁב וּרְפָא לָךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תרפג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קִרְחָ ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה יִגִּיעוּ אֵל הַיְקָר וְהַנְּעִלָה ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלַתִּי, וּמְאֹד מְאֹד גִּבְהַלְתִּי לְשִׁמְעַ מִצַּעֲרָךְ הַקָּשָׁה וּמִדְּכֹאוֹן נַפְשָׁךְ, אֲבָל מִצַּד אֶחָד מְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי, שְׂבַח־סִדִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, זְכוּת אַבּוֹתֶיךָ מְסִיעֶתְךָ, וְזְכוּת לְהַשְׁאֵר בְּהַחַיִּים, אֲשֶׁר בְּאֵמַת כָּל זְמַן שְׂאֵדָם חַי עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, יְכוּל לְתַקֵּן אֵת כָּל מַעֲשָׂיו, וַיְכוּל לְזַכּוֹת לְהַתְּדַבֵּק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וּלְהַתְּדַבֵּק בְּנַעֲם וּבְזִיו הַעֲלִיּוֹן, "עֵין לֹא רְאֵתָה אֱלֹקִים זוֹלָתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לוֹ" (יִשְׁעִיָה ס"ד, ג).

וְהִנֵּה בְּעֵצָם הַבְּעִיָה וְהַצַּעַר שֶׁלָּךְ תִּדְעַ, כִּי בְּאִפְּן לְחֹזֵר בְּתְשׁוּבָה, לֹא צְרִיכִים כָּלֵל לְשִׁנּוֹת אֵת מְקוֹר פְּרִנְסָתוֹ, אֲדַרְבָּה צְרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ אֵת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּתוֹךְ פְּרִנְסָתוֹ. כִּי בְּאֵמַת מַה נְּקִרְאָת תְּשׁוּבָה? תְּשׁוּבָה ה', הֵינּוּ לְהַשִּׁיב אֵת נְשֻׁמָּתוֹ, שְׁנִקְרְאָת בְּלִשׁוֹן קִבְּלָה ה' (הֵינּוּ ה')

קעו אָשר ד' תרפג בנחל

אחרונה של שם הנני"ה) אָל יק"ו, באפֿן שׂיהיה יחוד שלם בכל העולמות; כי יש ארבע עולמות: אַצילות, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, שהם כנגד ארבע אותיות הנני"ה ברוך הוא, ועולם העשׂיָה הוא נגד ה' האחרונה של שם הנני"ה. וְזֶה עֵקֶר הַצְּרוּת וְהַבְּעִיּוֹת בְּחַיִּים — כְּשֶׁהִפְרִידוּ אֶת זֶה הָעוֹלָם, שֶׁהוּא אוֹת ה', מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, וְאָז עוֹבֵר עַל הָאָדָם מֵה שְׁעוֹבֵר עַד שְׂנֵדָמָה לוֹ כְּאֵלוֹ אֲבָד מִמֶּנּוּ תִקְנֶה וּמְנוּס, וּמִזֶּה בָּא שְׂנֵכְנֵסָה בְּלִבּוֹ מְרִירוֹת וְדִכְאוֹן גְּדוֹל, עַד שְׂרוּאָה שְׂאִין לוֹ שׁוּם תִּקְנֶה, וְנִגְמַר בְּדַעְתּוֹ לְאַבֵּד אֶת עֲצָמוֹ, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְכָל זֶה בָּא מֵיֵאוּשׁ וְדִכְאוֹן עֲמֵק, מִפְּנֵי שְׂנַעֲתָק וְנִתְרַחַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, עַד שְׂנֵדָמָה לוֹ כְּאֵלוֹ לֹא צְרִיכִים אוֹתוֹ, וְכֵאלוֹ אִין לוֹ שׁוּם תִּקְנֶה וּמְנוּס. וּבְאֵמֶת זוֹהִי טְעוּת, כִּי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ הוּא מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵּיו יִתְבַּרֵּךְ כָּלֵל, כִּי הַכֹּל לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן — הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, לֹא יִקְרָה מִקְרָה כִּי אִם בְּרִצּוֹנוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

וְזֶהוּ כָּל עֲנִיַן הַתְּשׁוּבָה, לְהַשִּׁיב אֶת הָאוֹת ה', שֶׁהִיא נִשְׁמָתוֹ, וְכֵן עוֹלָם הָעֲשִׂיָה — אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, תְּשׁוּבָה ה', וְאָז חוֹזֵר וְהוֹלֵךְ לוֹ הַכֹּל כְּסֹדֵר, וְזוֹכֵה לְמִצְאָה אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ בְּכָל מְאוֹרְעוּתוֹ, וְיוֹדֵעַ כִּי הַכֹּל לְטוֹבָה גְּדוֹלָה.

וְעַל־כֵּן מֵאַחַר שְׁעֵבֵר עָלֶיךָ כָּבֵד בְּחַיֵּיךָ מְרִירוֹת וְדִכְאוֹן וְשִׁבְרוֹן רִיחַ בְּזֶה, עַד שְׂכַמְעַט כְּמַעַט הִיָּה כְּפִסְעַ וְכוּ', וְהִיָּת בֵּין הַחַיִּים וְהַמּוֹת וְכוּ', עַד שְׂשַׁלַּח הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ שְׁלִיחַ טוֹב, וְהִיא בְּתֵךְ הַיְקָרָה, וְהַצִּילָה אֶת נַפְשֵׁךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּיָדָי יֵשׁ לְךָ עוֹד תְּפַקִּיד בְּחַיִּים לְהוֹצִיא מֵהַכַּחַ אֶל הַפְּעַל, מֵה שְׂאִין לְשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעֲוֹלָם, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ לוֹ תְּפַקִּיד לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפְּעַל בְּזֶה הָעוֹלָם, לְהַאִיר אוֹרוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּעוֹלָם, וּמִי יוֹדֵעַ תְּפַקִּידָךְ בְּחַיֵּיךָ. וְעַל־כֵּן עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי בְּזֶה שְׂאֵתָה רוּצָה לְשׁוּבָה אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, אֵינְךָ צְרִיךְ לְשַׁנּוֹת שׁוּם דְּבָר, מִכָּל שְׂכֵן מְקוֹר פְּרִנְסֵתְךָ, רַק הָעֵקֶר תְּשַׁתְּדֵל לְשַׁנּוֹת הַנְּהַגְתְּךָ, לְקַיֵּם כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה: תְּפַלִּין, צִיצִית, שְׂבֵת, כְּשֵׁרוֹת, מְזוּזָה

אָשׁר ד' תרפג בַּנְחַל קעז

וכו' וכו', כּל מצוּנה ומצוּנה תתחיל לקיים בתמימות ובפשיטות גמורה, ואל תסתכל על אַחורֶיךָ, כּלל וכלל לא, כי מה דהנה הנה. ועקר ירידת ונפילת האדם הוא רק מפני שמסתכל תמיד על אַחורֶיו, ודבר זה משברו לגמרי. ועל-כּן בזה שיתחיל לקיים כּל מצוּנה ומצוּנה, וכן ישמר מכל לאו משס"ה לאוין, בזה יזכה לרפואה שלמה. כי קיום מצוות התורה ושמירה מלעבר על מצוותיה מכניס באדם שמחה עצומה, ומשרה בו אור השכינה הקדושה, ומרפא אותו ברפואה רוחנית וגשמית גם יחד.

ועל-כּן, אהובי, אחי היקר! ראה מעכשיו לקיים מצוות התורה, תראה לקבץ מזוזה על פתח חנותך (הינו מזוזה חדשה שתקנה מסופר הגון), ותשמר שבת-קדש (הינו שתראה שחנותך תהיה סגורה בשבת, אפלו שאתה יכול להרויח אז שש פעמים כנגד כּל השבוע — מה בכך?! ראה לסגר את חנותך בשבת). וכן תראה לאכל מהיום והלאה רק מאכלים כשרים וכו', ובזה שתהיה זהיר בכל הני"ל, תזכה לתשובה אמתית.

העקר ראה להכניס בעצמך שמחה, וכדאי להשמר מאד מאד מכל דבר המעציב ומעצבן אותך. וראה לשמע כלי זמר (שהיום בנקל, כי קונים טייפ קסטטה, ושומעים כּל מיני כלי זמר), אשר דבר זה מרגיע מאד מאד את העצבים, ומכניס שמחה ותקנה בלב. ועל כּלם — מה טוב ומה נעים להיות רגיל לדבר עמו יתברך, ולפרש את כּל שיחתו וכל מה שעובר עליו אליו יתברך, כאשר ידבר איש אל רעהו.

והיה טוב שתסע לעיר טבריה אל ציונו הקדוש של התנא רבי מאיר בעל הנס, ולהדליק שם ארבעה גרות, ולבקש הרבה רחמים ממנו יתברך: "אלהא דרבי מאיר עגני", שתזכה לרפואה שלמה, ותרבה לדבר שם בשפת האם שלך בתמימות ובפשיטות.

וכן בכל יום ויום בשעה שהציצית והתפלין עליך, תהיה רגיל לדבר עמו יתברך, ותספר לו בפרטיות כּל מה שמעיק לך, כי אין עוד דבר ועצה שיכולה להציל את האדם כמו ענין התפלה והשיחה

קעח אָשֶׁר ד' תרפד בנחל

בינו לבין קונו, אָשֶׁר בָּנָה תְלוּיָה כָּל הַגְּאֻלָּה בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת,
וְכָל תְּשׁוּבַת הָאָדָם תְּלוּיָה רַק בְּנִקְדָּה זוּ.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לָךְ שְׂתַהַיֶּה בְּרִיא, וְתִזְכֶּה לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה
שְׁלֵמָה, וְתַהַיֶּה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַד אֵין סוּף.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

רַבְּנוּ ו"ל אָמַר: מֵת יֵשׁ לוֹ גְּאוּת, כְּשֵׁיִשׁ לוֹ לְוַיָּה גְּדוּלָּה (דְּעַר
מֵת הָאֵט גְּאוּת מֵיט אַ גְּרוּיֶסֶע לְוַיָּה).

ד' תרפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר קִרְח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר ...
נְרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אָחִי הַיְקָר! חֲזוּק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט שְׂדַבְּרָנוּ
בְּהִיוֹתְךָ כְּאֵן. וְהַעֲקֹר רְאֵה לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גְּדוּל, וְלֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם
בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאִזּוּ דִיְקָא תְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

וְעַקֵּר הַעֲקֻשָׁנוֹת זוֹכִים דִּיְקָא כְּשִׂאוּחִזִּים אֶת עֲצֻמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
וּמִתְדַבְּקִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי אִזּוּ — כְּמוֹ שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ הוּא נְצָחִי,
כְּמוֹ-כֵן הָאָדָם הַדְּבּוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ — נַעֲשֶׂה נְצָחִי וּמְנַצֵּחַ תָּמִיד, כִּי
עַקֵּר הַנְּצָחוֹן הוּא רַק אֶצְלוֹ יִתְבָּרֵךְ.

עַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי! רְאֵה לְהִיּוֹת דְּבּוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּלְהַמְשִׁיךְ
עַל עֲצֻמָּךְ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זִיו הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה, וְכֵן תִּרְאֶה לְהֵאִיר
יְדִיעָה זוּ בְּכָל הַשְׁמוּעִים קוּלְךָ וּלְכָל בְּאֵי בֵיתְךָ.

וְעֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי אֵין לָךְ עוֹד הַצְּלָחָה וְאֵין לָךְ עוֹד הַתְּמַזְקוּת
מֵאֲשֶׁר לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אָשֶׁר דְּבַר זֶה

אֲשֶׁר ד' תרפה בְּנַחַל קעט

עולה על הכל, והכל סובב רק על קטב זה. אשרי הזוכה להדביק
מחשבתו בו יתברך בדבקות אמת, ואז טוב לו לנצח.

הדורש שלומך...

ד' תרפה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קרח, א' בתמוז ה'תשמ"ב.

שלום רב יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר
ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי כבר כמה פעמים, אבל הטרדות
שעוברות עלי בעסק הרבים — אין לשער, בכל יום ויום אני מסבב
עם בני-אדם, שבאים אל פתח ביתי כל מיני קשי רוח וקשי יום
וכו', בעוונותינו הרבים, וההכרח לעסק עם כלם, וקשה עלי בעתים
הללו הפתיכה, על-כן ראה לדון אותי לכף זכות.

בענין חברך ... גרו יאיר, הוא מצליח אצלנו הרבה מאד, ואם
יתן השם יתברך החיים, אזי יזכה אצלנו לדברים גדולים.

אודות כל מה שעובר עליך, לדעתי, הוא רק העצבון והדפאון
שיש בך מיום קטנותך; הן אמת שאני מבין מרחוק שאתך הצדק,
ולא בחנם אתה שבור, מאחר שעבר עליך בחייה מה שעבר וכו'
וכו', אשר מי עוד יודע את כל הספור כמו שאני יודע — ברוחניות
ובגשמיות, כי הלא הפרתי את אביך, גרו יאיר, כשהייתי בחור,
והייתי גם בחתונה שלו, וכל מה שעבר בינו לבין אמך ועד שגולדת
וכו' וכו', ואחר-כך וכו' וכו', הפל ידוע לי, ועל-כן אני מבין אותך
היטב היטב, אשר כמעט שאין מי שמבין אותך, וירצה להבין אותך,
ויכול להבין אותך כמוני, מאחר שאני יודע את הספור מהתחלה.

ועל-כן ... היקר, שמע בקולי, איעצה ויהי אלקים עמך, מאחר
שזכה אותך השם יתברך, ומצאת את בת זוגך, אשר היא המתנה
היקרה מן השמים, כי אשה הקנו לו מן השמים (במות לט.), עליך

קפ אֲשֶׁר ד' תרפה בַּנְחַל

לְהַחְזִיק אֶת הַמַּתָּנָה יָקָר מְאֹד מְאֹד. זָכֹר, זָכֹר! כְּשֶׁהֵייתָ בַּחוּר, וְהִלַּכְתָּ נֶעַ וְנָד, וְלֹא הָיָה לְךָ אֶפְלוֹ עִם מִי לְדַבֵּר, וְהֵייתָ שָׂרוּי בְּמִרְרוֹת עֲצוּמָה תָּמִיד וְכוּ', וְעֲכָשׂוּ זָכָה אוֹתְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עִם אִשָּׁה טוֹבָה, אִשָּׁה יָקָרָה, אִתָּה צָרִיךְ לְהַחְזִיקָה בְּחִשְׁבּוֹת גְּדוּלָה. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ראש השנה ו.): אִשָּׁה — בְּעֵלָה מְשֻׁמָּה; וְאָמְרוּ (יְבָמוֹת סב.): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ, וְהַמְכַבְּדָה יוֹתֵר מְגוּפוֹ, עָלָיו הַכֶּתוּב אוֹמֵר: "וַיִּדְעַתָּ כִּי שְׁלוֹם אָהֶלְךָ"; וְאָמְרוּ (בְּרֵכוֹת נא.): אֵין פְּרִי בְטָנָה שֶׁל אִשָּׁה מִתְבָּרָךְ, אֲלֵא מִפְּרִי בְטָנוֹ שֶׁל אִישׁ, עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן אִתָּה צָרִיךְ לְחַזֵּק אֶת אִשְׁתְּךָ מְאֹד מְאֹד, וּלְשֻׁמָּתָהּ בְּכָל מִינֵי אֲפָגִים, וְאִזּוֹ כַּמִּים הַפְּגִים לַפְּגִים, כֵּן פְּגֵי הָאָדָם לְחִבְרוֹ, כְּפִי עֲרֵךְ הַפְּגִים שֶׁתִּרְאֶה לְחִבְרֶךָ, כְּמוֹ-כֵן יִתְרָאֵה פְּגִיו לַפְּגִיךָ, מִכָּל שֶׁכֵּן הַבַּעַל עִם אִשְׁתּוֹ, כְּשֶׁהַבַּעַל מִרְאֶה אֶהְבָּה וְשֻׁמָּתָה, אִזִּי גַם אִשְׁתּוֹ חוֹזֵרֶת וּמִרְאֶה לוֹ אֶהְבָּה וְשֻׁמָּתָה, וְהַהֲפֵךְ מוּכָן מִמִּילָא.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַבַּעַל צָרִיךְ לְהִיּוֹת מְשֻׁפִיעַ, כִּי הוּא הַגִּבֹּר, וְעַל-כֵּן הוּא צָרִיךְ לְהִיּוֹת הַמִּתְחִיל בְּדַבָּר וְכוּ', וְלֹא כֵן אִם הוּא מְחֻפָּה שֶׁאִשְׁתּוֹ תִּרְאֶה לוֹ אֶהְבָּה וְהַתְחַזְּקוֹת, אִזִּי הוּא נֶעֱשֶׂה בְּכָלל הַנִּקְבָּה, וְהִיא נֶעֱשִׂית הַגִּבֹּר.

אָחִי, אָחִי! חֲזֵק וְאַמֵּץ מְאֹד לְהִיּוֹת רַק בְּשֻׁמָּתָה עֲצוּמָה, וּרְאֵה שְׂבָבֵיתְךָ תָּמִיד יִשְׁמַע כְּלֵי זָמֵר, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים אִם תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם קִצַּת חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם פְּרוּשׁ עֲבָרֵי טִיטֻשׁ, וְכֵן מְשָׁנִיּוֹת עִם פְּרוּשׁ עֲבָרֵי טִיטֻשׁ, וְכֵן עֵינֶיךָ יַעֲקֹב וּמִדְרָשׁ.

אָחִי הַיָּקָר! הַיּוֹם כָּבֵר אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג מִקָּרָא, מְשֻׁנָּה, עֵינֶיךָ יַעֲקֹב, מִדְרָשׁ, קְצוֹר שֶׁלְחָן עֲרוּךְ בְּאִידישׁ, הֵיחָה רְאוּי לְךָ לְלַמֵּד בָּהֶם בְּכָל יוֹם וְיוֹם קִצַּת, כִּי אֵין לְךָ עוֹד טוֹב וְנֶעֱמַם וְעֲרֵבוֹת מִהַמְּרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם מְעַט תּוֹרָה, כִּי רַק זֶה מְזוֹן הַנְּשָׁמָה, וְרַק זֶה יִשְׁאָר עִמָּךְ לְנֶצַח.

וְהַעֲקָר לְלַמֵּד מְעַט מְעַט בְּכָל יוֹם וְיוֹם כְּמֵאֵמֶר רַבֵּנוּ וי"ל:

אֲשֶׁר ד' תרפו בַּנְחָל קפא

"אֲבִיסָל אִיז אויף גוט". אַבֵּל שְׁמַחָה אַתָּה צְרִיךְ הַרְבֵּה, פִּי כָּל מָה שֶׁתְּשַׁמַּח יוֹתֵר, כְּמוֹ-כֵן תִּצְאֵנָה לְךָ מְזֵה טוֹבוֹת גְּדוּלוֹת וַיִּתְרַחֵב דַּעְתְּךָ, פִּי הַשְׁמַחָה מִרְחֻבַת אֶת הַדַּעַת, וְהִיא גַם רְפוּאָה גְּדוּלָּה בְּגַשְׁמִיּוֹת וּמְפַל שֶׁפֶן בְּרוּחָנִיּוֹת; אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לֵהִיּוֹת תָּמִיד בְּשְׁמַחָה עֲצוּמָה.

וְעַקֵּר הַשְׁמַחָה, שְׁתִּהְלֶה לָּאל, נִבְרָאת מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְאַתָּה יוֹדֵעַ מֵרַבֵּי אָמֶת כְּזֶה, רַבֵּי רַחֲמָן כְּזֶה, וּתְהַלֶּה לָּאל, אֵינְךָ חוֹלֵק עַל רַבֵּי אָמֶת כְּזֶה, רַבֵּי רַחֲמָן כְּזֶה, אֲשֶׁר עֲדִין רַב הָעוֹלָם חוֹלְקִים עָלָיו וּמִתְלוֹצְצִים מִמֶּנּוּ, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְאַנְחֵנוּ, תְּהַלֶּה לָּאל, אוֹחֲזִין בּוֹ, אֲשֶׁרֵינוּ! אֲשֶׁרֵינוּ! אֲשֶׁרֵינוּ! אֲשֶׁרֵינוּ! אֲשֶׁרֵינוּ! אֲשֶׁרֵינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תרפו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר קִרְח ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַחֲתֵן הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נִצְחִים.

אַתְּ מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלִתִּי כְּכֹר כְּמָה פְּעָמִים, אַךְ מְרַב טְרִדוֹתֵי בְּכָל יוֹם, זֶה אֲשֶׁר מְנַעֲנֵי לְכַתֵּב לְךָ.

אַחֵי הַיְקָר! אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּתוּבוֹת טו:): פִּיצַד מְרַקְדִּין לְפָנֵי הַכְּלָה; וּפִרְשׁ רַבֵּנוּ ז"ל: פִּיצַד מְרַקְדִּין וּמְדַלְגִין מֵהַ שְׁהִיָּה לְפָנֵי הַכְּלָה, הֵינּוּ לְשִׁכַּח אֶת הַכּל, וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (עֵין יְרוּשָׁלַּיִם בַּכּוּרִים דף יא:): חֲתָן בְּיוֹם חֲפָתוֹ מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו.

עֲלֶיךָ לַעֲשׂוֹת עֲכָשׁוֹ הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וּבִפְרָט בְּעַת הַחֲפָה —

קפב אָשׁר ד' תרפז בנחל

להרהר בתשובה, וראה גם ראה להיות חזק באמירת ח"י פרקים משניות בכל יום ויום, אָשׁר דָּבַר זֶה מְטַהֵר אֶת הָאָדָם מִכָּל רָע, ומזכך את הנפש, ומועיל מאד מאד להתמדה בלמוד, פי הקביעות במשניות מכנסת חשק נפלא בכל מיני למונדים של התורה הקדושה.

ועל כלם — ראה להרבות בשיחה בינך לבין קונך, ותהיה רגיל לפרש שיחתך אליו יתברך תמיד, וראה לכבד את אשתך מאד מאד, פי היא המתנה שהקנו לך מן השמים, וכל העשירות וההצלחות גם בגשמיות באות על-ידי האשה, ומכל שכן ברוחניות, שזוכה ללמד תורה בטְהֵרָה, הפל בא על-ידי האשה.

והשם יתברך יצליח דרכך, ותכנס אל החפה בשעה טובה ומצלחת, ותבנה בית נאמן בישראל.

הדורש שלומך ומברכך ברבת מזל טוב...

וימחמת טרדות מוסר כתב זה, לכן אני שולח לך עכשו העתק קסטה, מה שדברנו אתמול והיום בסעדת ראש חודש, ואקנה שתחיה את עצמך בהם.

ידועה אזהרת רבנו ז"ל להתחנן בגיל צעיר מאד, ואמר: "א בחרור דאס ערשטע א טלית"; בחרור, דבר הראשון — טלית, הינו שיתחנן.

ד' תרפז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קרח ה'תשמ"ב.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

מכתבך הארך לנכון קבלתי.

אודות שאלתך וכו', רבנו ז"ל אמר (ת"י-מוהר"ן, אות מעלת תורתו וספריו), שהספר שלו "לקוטי-מוהר"ן", זהו ספר מוסר, ומאחר

שִׁינְאָ בְּעוֹלָם, אָנִי חִפְּץ מְאֹד מְאֹד שִׁילְמְדוּ בְּסִפְרִי שְׁלִי, וּמִי שִׁינְגִיל עֲצֻמוֹ לְלַמֵּד בְּסִפְרִי שְׁלִי, יִפְתָּחוּ לוֹ קִשְׁיוֹת גִּידִיו, וְיִזְכֶּה לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל תְּשׁוּבָה גָּדוֹל, וּבְעַל הַשְּׂגָה וּבְעַל מַח גָּדוֹל; רַבְּנוּ ו"ל הִלְבִּישׁ כָּל גִּנְזֵיא דְמִלְכָּא, כָּל סִתְרֵי תוֹרָה בְּצִמְצוּמִים כְּאֵלוֹ, שְׂאֲפְלוּ אֵלֹהִים שֶׁהֵם הִכִּי רְחוּקִים, שְׂעַדְיָן לֹא טַעְמוֹ מַה זֶה תוֹרָה, מַה זֶה קְדוּשָׁה, מַה זֶה יִרְאָה, שְׂגַם הֵם זְבִינוּ וַיִּשְׁפִּילוּ אֵיךְ לְשׁוּב בְּתִשְׁבּוּבָה שְׁלֵמָה, אֵיךְ לְהִתְחַזֵּק בְּחַיִּים, אֵיךְ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. רַבְּנוּ ו"ל נוֹתֵן לָנוּ דֶּרֶךְ בְּחַיִּים אֵיךְ לְלַמֵּד תוֹרָה, רַבְּנוּ ו"ל גְּלָה לָנוּ סִדְרֵ-דֶּרֶךְ-הַלְמוּד נִפְלָא, שְׂאֲפְלוּ אָדָם שְׂמַחוֹ סְתוּם לְגַמְרִי, וְאֵף פֶּעַם לֹא לָמַד, אֵיךְ הוּא יָכוֹל גַּם-כֵּן לְלַמֵּד וּלְהִיּוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הַסִּדְרֵ הַזֶּה סִדְרֵ-דֶּרֶךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל מוּבָא בְּשִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו, וְרֵאוּי לְכָל יִרְאָ שָׁמַיִם, לְכָל בֵּר יִשְׂרָאֵל לְחֹזֵר עַל שִׂיחָה זו, וְאָז יִרְאָה אֶל מַה יָּכוּלִים לְהַגִּיעַ, אִם לומְדִים בְּסִדְרֵ הַזֶּה. וְאָמַר רַבְּנוּ ו"ל (שִׂיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יט): אֲפֹלוּ אוֹתָן בְּנֵי-אָדָם שְׂנַמְצָאִים בְּבוּר עֵמֶק, וְעוֹשִׂים מַעֲשִׂים מְגִנִּים, שְׂאִינָם יָכוּלִים לְצִאת מֵהַלְכֻוּדָה, אַבְּל אִם יִקְבְּעוּ לְעֲצָמָם לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם תוֹרָה, הַתוֹרָה תוֹצִיאָם מֵהַבוּץ. לומְדִים מִכָּאן, שְׁכָל הַלְמוּד הָעֵמֶק שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שְׂמַלְמַד אוֹתָנוּ בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה, אֵף שְׂבִאָמַת יֵשׁ בְּזֶה כָּל הַקְּבֵלָה שֶׁל הָרֵאשׁוּנִים וְשֶׁל הָאֲחֵרוּנִים, מִמְּקַבְּלִים רֵאשׁוּנִים וְאֲחֵרוּנִים, אֵף-עַל-פִּי-כֵן רַבְּנוּ ו"ל הִלְבִּישׁ אֶת זֹאת בְּצוּרָה כְּזוֹ, שְׁכָל אֶחָד בְּלִי יוֹצֵא מִן הַכֹּלל יָכוֹל לְהִבִּין בְּסִפְרֵיו. וְלִכֵּן מִי שֶׂטַעַם אֶת הַטַּעַם שֶׁל סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל: "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", "סִפְרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", "סִפְרֵי הַמְּדוּת", וְשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, לוֹ נִפְתָּחוֹת הָעֵינַיִם, וּמִתְעוֹרָר לְבוֹ לְבַעַר אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׂמַתְחִיל לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, שְׂאָז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא וְלֹא יִתְחַרֵּט, כִּי גַם בְּנִגְלוֹת הַתוֹרָה יִזְכֶּה לְהִתְעַלּוֹת, וְאִי אֶפְשָׁר לְלַמֵּד נִגְלוֹת הַתוֹרָה: מִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, שְׁלַחַן עָרוּף, בְּלִי הַהִקְדָּמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי רַבְּנוּ ו"ל מְחַזֵּק וּמְעוֹדֵד וּמְשַׂמֵּחַ אֶת כָּל אֶחָד, וּמְכַנִּים תְּשׁוּבָה וְחֶשֶׁק אֱמֶתִי לְלַמֵּד תוֹרָה בְּשִׂקְיָהּ רַבָּה. וְלִכֵּן אֵין זֶה תְּרוּץ לוֹמַר, שֶׁהַסִּפְרֵי מְאֹד גְּבוּהָ, אֲלֹא רַבְּנוּ ו"ל צִמְצָם אֶת עֲצֻמוֹ שְׂגַם אֲנַחְנוּ נְבִיין, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁלוּמֵד סִפְרֵיו ו"ל.

הַדוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' תרפח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קרח ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל היקר והנעלה ...
גרו יאיר.

מכתבך המלא מרירות — לנכון קבלתי.

מה אמר לך, ידידי היקר! אודות מה ששאלת וכו', שיש לאדם צרות מבעל גאונה, עקר העצה רק לדבר מהקדוש-ברוך-הוא, כי השם יתברך מלא כל הארץ כבודו, ובמקום שיש אור — החשף בורח, כי מעט מהאור דוחה הרבה מהחשף, ולכן בעת שבא בעל גאונה, תן לו להתגאות ולהתנשא עליך, אבל אתה תמשיך לדבר ממנו יתברך, איך שהכל זה אלקות ואלקות זה הכל, וממילא ההוא יצטרך להשבר, כי במקום שמתגלה גדלתו יתברך, מי שיש בו רק גאות וישות, מרח להשבר. ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן י'), שהבעל גאונה נקרא אבימל"ך, אני רוצה להיות מלך. ועקר תקונו — להתקרב אל הצדיק האמת ותשבר גאותו. ומה לומד אתנו הצדיק? רק התגלות השם יתברך, וצריכים לדבר אל השם יתברך, והשם יתברך מלא כל הארץ כבודו, ולכן אם מדברים עם הזולת רק ממנו יתברך, ואין נכנסים בכווחים, ממילא הגאות והגדלות מתבטלות, ויתקיים (איוב כט, ח): "ראוני נערים ונחבאו", כי טבע של הגדלות שמסתתרת, כשרואה אדם את האור אין סוף ברוך הוא, והבן למעשה.

הדורש שלומך...

ד' תרפ"ט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר קרח ה'תשמ"ב.

שלום רב אַל ... נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות מה ששאלת בענין שמות, ראוי לתן שם הכתוב בתנ"ך, של אחת האמהות או הנביאות, ובכפ"ט ששם אמה גם-כן שם של אחת מהאמהות הקדושות, אז מה אכפת לך שיתנו על שם אמה, ולכונן גם על שם האמהות, ולא כדאי לריב בעבור זה, פי העקר לברח מהמחלקת. ואדרבה בזה שנעשים ותננים בבית, נתחזק השלום-בית, ובית שיש בו וכוהנים, הקלפות שורות בו, אַבְל בַּמְקוֹם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה — מוֹרִידִים אֶת הַשְּׂכִינָה, ובמקום השכינה — שם הברכה מצויה, ובכדאי לבסוף גם היא תשוב בתשובה שלמה.

הדורש שלומך, ומקווה לשמיע הטוב ממך...

ד' תרצ.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קרח ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ...
נרו יאיר.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות ענין התכלת בציצית ששאלת וכו', לא כל אחד בכרסלב הולך עם זה, כי יש בזה חלוקי דעות. הצדיק שגלה את התכלת היה הרבי מראדזין ז"ל, שהוא היה הראשון שגלהו בשנת תרמ"ח, ויצאו נגדו הרבה חכמי ישראל, אַבְל הוּא לֹא הַתְּפַעֵל, וְהוֹצִיא שְׁלֹשָׁה סְפָרִים מְעֻנְיָנִים: שְׁפוּנֵי טְמוּנֵי חַל, פְּתִיל תְּכֵלֶת, עֵינֵי הַתְּכֵלֶת, וְשֵׁם מְבָאָר אֶת עֲנֵינֵי הַתְּכֵלֶת, וְאִיךָ נִכְנַס הַדְּבָר לְבִרְסָלָב? אֵלָּא הִיא בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ יְהוּדֵי צַדִּיק קְדוֹשׁ בְּשֵׁם ר' אַבְרָהָם בֵּר' גַּחְמָן טוֹלְטְשִׁינְעֶר ז"ל, תְּלַמִּידוֹ שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, שֶׁהִיא תְּלַמִּידוֹ שֶׁל רַבְּנוּ

קפו אשר ד' תרצא בנחל

ו"ל, והיתה לו קבלה מהאבא ששמע ממוהרנ"ת ו"ל, שבשעה שאמר רבנו ו"ל: ממני עד משיח כבר לא יהיו חדשות בעולם, וסיים באנחה עמקה: אוי, תרח"ם, אוי תרח"ם, אזי ידעו שבשנת תרמ"ח יתגלה עוד דבר אחד בעולם. ולכן אמר ר' אברהם, (שתבר חבור עמק על "לקוטי-מוהר"ן", ונקרא בשם "באור הלקוטים"), שמה שרבנו ו"ל התאנח ואמר: אוי תרח"ם, הינו שיתגלה עוד דבר אחד קדם ביאת משיח, וזה יהיה ענין התכלת. ולכן כל תלמידיו הולכים עם תכלת, וזה נתפשט בברסלב. יש שהולכים עם חליות ויש שלא. ולכן גם בזה אין מה להפסיד, כי היום הציצית עשויה מצמר, ואין חשש של פשתן כשישימו תכלת בציצית, כי גם הפתיל תכלת זה צמר וכו', ולכן אין מה להפסיד כשילכו בזה. ואמר החכם: אם לא יועיל — לא יזיק. ובאמת כשאדם הולך בתכלת, אצלו זהו דבר חדוש, ומסתכל תמיד על הציצית. ואומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות דף ז:): וראיתם אותו — זה הקדוש-ברוך-הוא. וכן אומרים (חלין פט): תכלת דומה לים, וים לרקיע ורקיע לכסא הכבוד; ולכן מי שהולך בתכלת נזכר בו יתברך, והבן למעשה.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תרצא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קרח ה'תשמ"ב.

שלום רב אל ידידי היקר ... גרו יאיר.

מה אמר לך, ידידי היקר! רבנו ו"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד): מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד; אין זו עצה, אלא מצוה גדולה להיות בשמחה. וצריכים להכריח את עצמו לבוא אל שמחה. ואומר רבנו ו"ל (שם), שצריכים להתגבר להרחיק את העצבות והמרה שחורה בכל כחו, כי כל המחלות והחלאים רעים שבאים לאדם, זה מקלקול השמחה, ולכן מי שנפל בקטנות המחין העצה — להיות רק בשמחה, ואפלו לעשות מלתא דשטותא, העקר

אֲשֶׁר ד' תרצא בנחל קפו

להיות בשמחה, ולשמע כלי זמר, וזה יכניס בו שמחה. ותכף כשאדם יהיה שמח, יתבטלו ממנו כל השגיונות והדמיונות והגאונה, כי הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע אומר: איך משתגע אדם? על-ידי גאונה, שמחזיק עצמו למשהו, כי ממה בא שאדם אומר: "נחלשה דעתי ואני בקטנות המחין", כאלו היו לו פעם מחין וכו', זה בא רק מגאות וישות, אבל אם אדם שמח עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בו, הוא תמיד מרצה. והנקדה הכי גדולה, אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן י'), שאדם שמח שלא עשני גוי, אף שאין לי כלום, אין בי שום מצוה, אשר לא יתכן כדבר הזה, כי חכמינו הקדושים אומרים (כתובות נז): אפלו ריקנין שבה, מלאים מצוות פרמון; אבל נניח שאין בו כלום, ראוי לו לשמח בזה שלא עשני גוי, כי מה הייתי עושה אם הייתי נברא טורקי או ישמעאלי, לא היה מועיל לי דבר, והנה נבראתי מזרע ישראל. בנקדה זו ראוי לשמח מאד, ואז יצא מכל מיני קטנות המחין, וירגיש את אורו יתברך, ויהיה המאשר בחיים, וינכח שהוא מלא מצוות פרמון. ולכן עקר העצה לצאת מקטנות המחין ומהדמיונות והחזיונות, זה רק על-ידי שמחה, כשאדם שמח, ושומע כלי זמר, זה מגביה רוחו ונתבטלים ממנו השטיות, ויוצא מן הבטלה. וכמאמרם ז"ל (אבות דרבי נתן יא): אין אדם מת אלא מתוך הבטלה; רואים בני-אדם שרוצים לאבד עצמם לדעת, וזה מחמת שמבטלים את הזמן. וכן אומרים חכמינו הקדושים (כתובות נט): הבטלה מביאה לידי זמה ולידי שעמום ושגעון, כי אין לו במה לבלות זמנו וכו'. ולכן צריכים לרקד ולהיות בשמחה עצומה, וזה יחזיר לו את המחין, שיתחיל לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא. וכמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רפב): "אומר לאלקי בעודי", איך יכולים לדבר אל הקדוש-ברוך-הוא? על-ידי ה'עוד מעט' טוב שיש בי. ולכן העקר להכריח עצמו בכל הכחות להגיע לשמחה, כי טבע האדם שנמשך לדפאון וכו', וכך יזכה להגאל, כמו שפיתוב (ישעיה נה, יב): "כי בשמחה תצאו". על-ידי שמחה זוכים לצאת מכל הצרות והמשברים והדאגות.

קפח אֲשֶׁר ד' תרצב בנחל

חֲמַדַּת לְכַבִּי! גַם כָּל הָעֲנִינִי שֶׁל תְּשׁוּבָה לְשׁוֹב אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, תְּלוּי רַק בְּנִקְדָּה אַחַת — בְּשִׂמְחָה, כִּי אֶצְלוּ יִתְבַּרְךָ נֹאמֵר (דְּבַרֵי הַיָּמִים א' טז, כז): "עֲזוּ וְחִדְדוּהָ בְּמִקוּמוֹ", וְלִכֵּן אִם אָדָם שָׂמַח, צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁהוּא נִמְצָא אֶצֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲבָל אִם הוּא מְסַכֵּן שְׁבוּר וּבְדַכְאוֹן עֵמֶק וְסוּבָל עַל עֲצָבָיו, יֵדַע שֶׁהוּא רַחוּק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ. וְלִכֵּן עָקֵר חֲזָרָה בַתְּשׁוּבָה רַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַשְׂמֵחָה תִּרְחִיב דַּעְתּוֹ וּמַחוּ, עַד שֶׁבְּמִשְׁךְ הַזְּמַן לֹא יִצְטָרֵךְ לְקַחַת גְּלוּלוֹת. אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשָּׂמַח וּמְשַׂמַּח אֲחֵרִים. וְכַמוּכָא (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קו): הַעֲצָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה — לְהִשְׁפִּיל אֶת אֲחֵרִים, כִּי אֵיךְ אָדָם יְכוּל לְהִגִּיעַ לְמַחִין נִקְיִים? עַל-יְדֵי שְׂמִדְבָר עִם אֲחֵרִים וּמְחִזְקֵם וְעוֹזֵר לָהֶם, אֲשֶׁר זֶה הַיָּפִי שֶׁל הַיְהוּדוּת — מִדַּת הַחֶסֶד, לְגַמַּל חֶסֶד עִם הַזּוּלָת, לְבַקֵּר חוֹלִים, לְעֲזֹר לְקַשִּׁישִׁים, בְּזֶה שְׂאָדָם יוֹצֵא מֵעֲצָמוֹ וְתוֹרֵם לַזּוּלָת, זֶה הַתְּשׁוּבָה הַכִּי גְדוּלָה, כִּי בְּזֶה מְגַלָּה טֵהָר לְכַבוֹ. וְזֹאת רוּצָה מֵאֲתַנּוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזֶה עָקֵר הַחֲזָרָה בַתְּשׁוּבָה. וְלִכֵּן אֲסוּר לְעֲשׂוֹת לְעֲצָמוֹ מְנִיעוֹת, וְאֲסוּר לְהַכְפִּיד עַל עֲצָמוֹ יוֹתֵר מִדִּי, כִּי זֶה עֲצַת הַסֵּמ"ך-מ"ם, שְׂרוּצָה לְשִׁבֵר אֶת הָאָדָם כְּאִלוֹ הַיְהוּדוּת וְקִיּוּם הַמְצִוּוֹת זֶה קֶשֶׁה, אֲשֶׁר אֵין זֶה נִכּוֹן כָּלֵל וְעָקֵר, כִּי אֵין דְּבָר קַל כִּיִּהְיֵי הַמֵּאֲמִין בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂעַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט מִפְּרָטֵי הַבְּרִיאָה רוּאָה רַק אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינָה יָפִי שֶׁל חַיִּים זֶה. יְעוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַחֲדִיר דְּבוּרִים אֵלָיו בְּעֲצָמָה, וְתִשׁוּב בַתְּשׁוּבָה שְׂלֵמָה, וְתִרְגִּישׁ אֶת הַבוֹרָא יִתְבַּרְךָ שְׂמוֹ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמָה...

ד' תרצב.

בְּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רִבְעִי לְסֵדֵר קַרַח ה'תשמ"ב.

שְׂלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה...
נְרוּ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי, אֵף מְרַב טְרַדוּמֵי הַרְבוֹת הֵן אֲשֶׁר

אֲשֶׁר ד' תרצב בַּנְחַל קֶפֶט

עֲבֹנֵי לְכַתֵּב לָךְ, בְּאֲשֶׁר יִסְפָּר לָךְ מוֹסֵר כְּתָב זֶה. וְכֵן תִּרְאֶה לְשֹׂאֵל
וְלַחֲקֹר אֲצִלּוֹ, שְׂיִסְפָּר לָךְ אֶת אֲשֶׁר שָׁמַע וְרָאָה אֲצִלְנוּ, כִּי הוּא שָׁהָה
כַּאֲן כַּמָּה שָׁבוּעוֹת, כִּי בָּא אֲצִלְנוּ עַל חַג הַשָּׁבוּעוֹת הַקָּדוֹשׁ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם
חֻלְקָנוּ, "אֲשֶׁר בַּנְחַל" שֶׁם חֻלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וַתְּהַלֵּה לָאֵל, אֵין אָנוּ
חוֹלְקִים וּמִתְנַגְדִּים עַל אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא כְּזֶה, חֻבְלִים נִפְלוּ לָנוּ
בְּנַעֲיָמִים אֲשֶׁרִינוּ.

פֶּה תִקְבֵּל טִיִּיפ קֶסֶטָה שְׂדַבְרָנוּ בְּאַרְיִכוֹת אֶתְמוֹל בְּסַעֲדַת רֵאשׁ
חֲדָשׁ, אֶקְנֶה לְהֵשֶׁם יִתְבָּרַךְ שְׂתַחֲיָה אֶת עֲצֻמָּה בְּהֵם, כִּי בַחֲסֵדוֹ יִתְבָּרַךְ
הַגְּדוֹל, כָּל דְּבוּרֵינוּ הֵם דְּבוּרֵי רַבְּנוּ וַ"ל וּמוֹהֲרֵנוּ תַּ"ו ל.

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! הֶעֱקָר הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי
אֵין לָךְ עוֹד דְּבַר הַמְּזַכֵּךְ וּמְכַבֵּס וּמְרַחֵץ וּמְנַקֵּה אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי
זְהָמָא וְלִכְלוּף וְכוּ' כְּמוֹ תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, שְׂיַעֲשֶׂה אָדָם שִׂיחָה אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בְּהַ, הֵינּוּ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלוֹ.

מָה אָמַר לָךְ! כְּשֶׁאָדָם מְרָגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר תְּמִיד עִמוֹ יִתְבָּרַךְ,
עַל-יְדֵי-זֶה סוּף כָּל סוּף נִפְרָד מִמֶּנּוּ כָּל הָרַע וְהַחֲשָׁף שְׂנֵדְבֵק בּוֹ, וְרוּצָה
לְהֵאִיר עַל נִפְשׁוֹ אוֹרוֹ הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְנִפְתָּחִים לוֹ שְׂעָרֵי הַמַּחֲיִן
וְהַדַּעַת, עַד שְׁנֹכְנֵס לְפָנָיו וְלְפָנָיו דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדַבְּקוֹת אֲמַת, וּמִיַּחַד
יַחֲוִידִים קְדוֹשִׁים, וּמֵאִיר אוֹרוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, אֲשֶׁרִי לוֹ!

וְעַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, אָחִי! לְהֵיוֹת חֲזָק בְּדַבֵּר זֶה מְאֹד מְאֹד,
הֵינּוּ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵף שְׁלֵעַת עֲתָה קִשָּׁה וְכַבֵּד לָךְ לְקַיֵּם זֹאת
כָּל זֶה, מְרַב חֲשָׁף וְאֶפְלָה שְׂמִסְבֵּב אוֹתָךְ, אֲבָל אִם תִּאֲמִין בְּאַמוּנָה
פְּשׁוּטָה, שְׂאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אֲזַ תַּעֲבֹר עַל הַכָּל,
וַתְּדַבֵּר עִכְשָׁו עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֶפְלוּ כַּמָּה מְלִים, וְזֶה יִשְׁבֹּר אֶת הַחֲשָׁף,
וַתִּזְכֶּה שְׂיֵאִיר לָךְ, וְתִרְאֶה אֶת הַפְּתָחִים לְצֵאת מֵהַחֲשָׁף (עֵינֵי לְקוּטִי-
מוֹהֲרֵנוּ, חֻלְקֵי א', סִימָנִים: ט', קִיב).

חֲזָק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְקַיֵּם אֶת כָּל זֹאת, וְאֲזוּ טוֹב לָךְ לְנַצֵּחַ
נִצְחִים.

ומחמת שמוסר כתב זה טרוד ונחפו לדרךכו, על-פן אקצר.

הדורש שלומך...

תכתב לי אם קבלת את מכתבי זה, וגם אם קבלת את הטיפס.

ד' תרצג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר קרח ב' תמוז ה'תשמ"ב.

שלום רב לכל תלמידי "היכל הקדש", קדש קדשים, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! עכשו מתחיל חדש חדש, ראו לנצל את החדש הזה. ולמען טובתכם הנצחית, ראו להשלים בחדש זה ששה סדרי משנה, וכן את ה"לקוטי-מוהר"ן הקדוש והנורא כפי שחלקנוהו לימי החדש, וכן להזהר מאד מאד לומר בכל יום ויום תהלים, אשר כל זה הם תקונים נפלאים לנפש, כי הם מזככים ומטהרים ומנקים את הנפש מכל מיני זמה. ששה סדרי משנה הם בדמות מקל המכניע את הרע והשגועון שנדבק באדם על-ידי עוונותיו, וה"לקוטי-מוהר"ן פותח את גידי קשיות לבו, והתהלים מכניס בו התעוררות לתשובה.

ועל-פן ראו להיות חזקים בזה, על-פל-פנים בחדש זה, העקר הוא להכניס בעצמכם אמתת מציאותו יתברך, ואל תסתכלו — לא על העבר ולא על העתיד, רק על הרגע הזה, ותזכרו בו יתברך, איך שיהא יתברך מטיה ומטה ומקנים את כל הבריאה כלה, ואין בלעדיו יתברך כלל. ועל-פן מה שיך איזו ירידה או נפילה או השלכה וכו'?! הלא הוא יתברך נמצא ואין נמצא זולתו! ואין לה עוד אשר רוחני כמי שמכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, אשר הוא הזיו והחיות והנעם המשנה שכינה על האדם.

אָשֶׁר ד' תרצג בְּנַחֵל קצא

ראו לְבָרַח מִכָּל מִינֵי עֲזֵי פָּנִים שֶׁבְּדוֹר. וְלִמְעַן טוֹבֶתְכֶם הַנִּצְחִית וְהַגְּשָׁמִית, אַל תִּכְנְסוּ בְּשׁוּם וּכְוֹחִים עִמָּהֶם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא לְהַכְנִס בְּשׁוּם קִטְנוֹת, כִּי לֹא בְּאֵלֶּה חִפְץ רַבְּנוּ ז"ל. וְאָמַר בְּפִרוּשׁ לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו: הִבֵּאתִי לָכֶם מִתְּנֵה מַחְלָקָת, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְהַגְבִּיחַ אֶת עֲצָמוֹ, וְלִגְדֹל וְלִפְרֹחַ בְּעִבּוּדַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל מֶה שֶׁמְקַטְיָנִים אֶת הָאָדָם וּמְבַזִּין אוֹתוֹ יוֹתֵר, הוּא גְּדֹל וְצוֹמֵחַ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

וְעַל-כֵּן חֲדָלוּ לָכֶם מֵאֲנָשִׁים חֲטָאִים הַחוֹלְקִים עַל צְדִיקִים, כִּי בּוֹדָאֵי אֵינָם מְזַרְעֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי לֹא יַחְלַק אָדָם עַל צְדִיקִים, כִּי אִם כְּשֵׁישׁ פָּגָם בְּמִשְׁפַּחְתּוֹ, כִּי מְזַרְעֵי עֲמֶלֶק הוּא יוֹצֵא. וְעַל-כֵּן מֶה וְלָמָּה לְהִתְבַּלְבֵּל מִזֶּה?! כִּי הֲלֹא חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים כָּבַר הַגְּדִירוֹ (עֵין סִפְרֵי בְּהַעֲלוֹתָד ט, י): הִלְכָה הִיא בְּיָדוֹעַ שֶׁעָשׂוּ שׁוֹנָא לְיַעֲקֹב, וְיִשְׂרָאֵל לֹא נִחַשְׁדוּ לְבוֹא לְיַדֵּי שׁוֹנָא עֲמֶקָה כְּזוֹ, אִם לֹא שֶׁעָרַב-רַב מְזַרְעֵי עֲמֶלֶק נִתְעָרַב בֵּינֵיהֶם. וְעַל-כֵּן כְּשֶׁרוֹאִים שֵׁישׁ הַשׁוֹנָאִים שׁוֹנָא עֲמֶקָה, בְּיָדוֹעַ שֶׁמְזַרְעֵי עֲמֶלֶק שָׂרְשָׁם.

וְעַל-כֵּן מֶה וְלָמָּה לָכֶם לְהִתְבַּלְבֵּל?! הֲעֶקֶר רָאוּ לְהִתְמַיֵּד בְּתַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת, וְהַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלַּתְכֶם תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (עֵין תַּיִ-מוֹהַר"ן, סִימָן רצב): הָעוֹלָם רָאוּי שֶׁיִּתְמָהוּ עַל גְּדֹל הָאֱהָבָה שֶׁיִּהְיֶה בֵּינֵיכֶם, וְעַל-כֵּן רָאוּ לְקַיֵּם שִׂיחָה זֹאת.

קצב אשר ד' תרצד בנחל
ד' תרצד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר קרח ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל קרובי ידידי הנקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך להבין, שרבונו ז"ל גלה לנו (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיט), אשר כפי הנראה אין מציאות של עולם הזה, אלא יש — או גן-עדן או גיהנום, והנראה כאן הוא הגיהנום, כפי הסבל שבגיי-אדם סובלים: צרות ויסורים ומרירות ומכאובים, כל אחד כפי בחינתו, אזי פה הגיהנום ממש. ולכן אשרי מי שזוכה לברח אל הקדוש-ברוך-הוא. כי באמת אין היכן לברח רק אליו יתברך. וצריך להרגיל עצמו לדבר אליו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, וזה מה שהקדוש-ברוך-הוא רוצה מאתנו, כמו שאומרים חכמינו הקדושים (תנחומא ורא א'): אמר להם הקדוש-ברוך-הוא לישראל, הוו זהירים בתפלה, שאין מדה אחרת יפה הימנה, והיא גדולה מכל הקרבנות, ואפלו אין אדם כדאי לענות בתפלתו ולעשות חסד עמו, כיון שמרבה בתפלה — אני עושה חסד עמו; הרי שהקדוש-ברוך-הוא בעצמו רוצה שנתפלל אליו. ולכן אל תהיה בטלן, ומכל מה שעובר עליך — בין בגשמי בין ברוחני, תעשה מזה תפלה, ותבכה לפניו יתברך, ועל-ידי-זה סוף כל סוף תראה ישועה.

בענין שדוכים לילדיך, אין עצה אחרת, רק להתפלל לזכות לבנים תלמידי חכמים ולחתנים תלמידי חכמים, כי מה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם אינו פועל. ולכן תקדיש בכל יום על-כל-פנים חמש דקות, שתבקש את הקדוש-ברוך-הוא: "רבנו של עולם, זכני לבנים תלמידי חכמים ולחתנים תלמידי חכמים, עוסקים בתורתך לשמה, ומרבים צדקה וחסד, ונושאים חן בעיני הבריות"; ואם תרבה בכל יום בקביעות חמש-דקות על דבר זה,

אֲשֶׁר ד' תרצד בַּנְחָל קצג

אז תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא. ומכל שכן שתוסיף עוד חמש-דקות, אין לתאר ולשער מה שכל דבור ודבור עושה ופועל בכל העולמות. כי אדם אינו יכול לשער מה פחה של תפלה, וכל זמן שהוא בעודו בחיים חיותו, אינו יכול להבין מעלת הדבור אליו ותברך. ואם בני-אדם היו יודעים, אשר כל דבור ודבור שמשכיחים בינם לבין קונם מנענע את כל העולמות, ועושה רעש גדול בשמים, תמיד היו מדברים אליו ותברך. ורבנו ו"ל אמר (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קיד): אם היו מניחים מת לעולם הנה להתפלל, בודאי הנה מתפלל יפה יפה בכל פחו, כי הוא כבר נשמה בלי גוף, וכבר רואה מה קורה כשיהודי יושב בשדה וצועק בקולי קולות אליו ותברך, ומסבן היהודי הנה, חושב שאף אחד אינו מסתכל עליו ושומע אותו, וכאלו מדבר אל הקיר והרוח, חס ושלום, ועומד על ידו נפטר, ואומר לו: "תצעק תצעק תצעק, אני מקנא בך, כי אם הייתי במקומך מלבש בגוף, אילו צעקות הייתי צועק לפניו ותברך בקולי קולות, על-כן תמשיך לצעק, כי כל דבור נשמע ונתקבל בכל העולמות".

ולכן ראה, ידידי הקר! לא להיות בטלן, רק להרגיל עצמך להתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא ולדבר אליו. ובאמת ראוי לנו לשמח מאד מאד, שאנו זוכים לרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, רבי המסיה אותנו בדבוריו הקדושים, כי "לולי תורתך שעשועי, אז אבדתי בעניי" (תהלים קיט, צב), וזה נאמר על דברי רבנו ו"ל, שהוא מחזק ומשמח את כל אלו שמטים און קשבת אל דבריו הקדושים. ולכן תקבע לעצמך שעור קבוע בכל יום בספר הקדוש והנורא "לקוטי-מוהר"ן", אשר רבנו ו"ל אמר, שהספר הנה הוא 'אתחלתא דגאולה', ועל-ידו יכולים להעשות בעל תשובה גדול ובעל מח גדול. וכן תקבע לעצמך שעור כסדרן בספרי "לקוטי-הלכות" אשר משם תקח אוצרות של יראת שמים. ומה טוב ומה נעים אם תעין בכל יום בכמה מכתבים מספרי שאלות ותשובות "אשר בנחל", אשר כל מכתב ומכתב נכתב גם אליך, כי המכתבים כתבתי לבחורים ולאברכים וכו' וכו', אבל הם שיכים גם אליך.

קצד אָשֶׁר ד' תרצד בַּנְחָל

הַעֲקָר רַק לְהַתְחִיז. בְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, אָדָם נוֹפֵל תָּמִיד בְּקִטְנוֹת הַמַּחִין, וְנִדְמָה לוֹ כִּי זֶה סוּף הָעוֹלָם, וּצְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ לְהַתְחִיז. וְרַבְּנֵנוּ ו' ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד), אֲשֶׁר מִצְוָה גְדוֹלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְתִכְףּ-וּמִיד כְּשֶׁאָדָם רוֹצֵה לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה, עֲבָרָה גְדוֹלָה כְּשֶׁהוּא בְּעִצְבוּת; אָבֵל אֵי אֶפְשָׁר לְהִגִּיעַ לְשִׂמְחָה, אֲלֵא עַל-יְדֵי מְסִירוֹת נַפֶּשׁ, שְׂצָרִיכִים לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי אֵין עוֹד עֲבוּדָה כָּל-כָּף קָשָׁה בְּעֲבוּרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ מִדַּת הַשִּׂמְחָה, כִּי טֹבֵעַ הָאָדָם שְׂנַמְשֵׁף אַחַר הַעֲצָבוֹת וְהַעֲצָלוּת, הַיְאוּשׁ וְהַדְּכָאוֹן. וְלָכֵן צְרִיכִים לְמַסֵּר נַפְשׁוֹ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה וּלְשַׂמַּח אֶת אַחֲרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְכָל טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

רָאָה לְקַבֵּעַ לְעִצְמָהּ שְׁעוֹר בְּמִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם, וְתַתְּחִיל לַגָּרֵס פָּרָק אַחַר פָּרָק מֵהַתְּחִלַּת שִׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְסַיֵּם כָּל הַשִּׁשָּׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְתַתְּחִיל עוֹד פַּעַם וְעוֹד פַּעַם, וְכֵף תַּתְּנֶהג כָּל יְמֵי חַיֶּיהָ, כָּל יוֹם וְיוֹם תִּלְמַד וְתַגְרֵס כְּמֵה פָּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, וְזֶה מְסַגֵּל לְטַהֵר אֶת הַנַּפְשָׁה, זְכוּף הַנַּפֶּשׁ שְׂאִין כְּמוֹתוֹ. מִשְׁנֵי אֹתִיּוֹת מִשְׁנָה, כִּי מִי שְׁלוּמֵד הַרְבֵּה מִשְׁנֵיּוֹת, זוֹכֵה לְהַשְׁתַּנּוֹת לְטוֹבָה.

וְעַל כֵּלָם — תִּשְׁתַּדֵּל לְכַבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאִמְךָ, אֲשֶׁר זוֹ מִצְוָה מְאֹד מְאֹד גְּדוֹלָה, עַד כִּדֵּי כֵף שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֵין בְּפִסְיָקְתָא, פָּרָק כג): חֲמוּרָה שְׁבַח־מִוֵּרוֹת זֶה כְּבוֹד אָב וְאִם; וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנָא דְבֵי אֵלֵיהּ רַבָּה, פְּרָשָׁה כז): כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ שֵׁל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין הוּא מְבַקֵּשׁ מִן הָאָדָם רַק שְׂיִכְבֵּד אָב וְאִם; תִּשְׁתַּדֵּל לְלַכֵּת עַל-כָּל-פָּנִים פַּעַם אַחַת בְּשָׁבוּעַ לְבַקֵּר אֶת הוֹרֵיךָ, וְתַעֲשֶׂה לְעִצְמָהּ חֵק קְבוּעַ לְבַקְרָם, וְאֵל תֹּאמֶר, שְׂאִינָם צְרִיכִים אוֹתָךְ, כִּי הֵם הוֹרֵיךָ, הֵם הוֹלִידוּךָ, הֵם גִּדְּלוּ אוֹתָךְ וְהִתְיַגְּעוּ בְּעֲבוּרָךְ, וְאִם אַתָּה גַּר רְחוּק, רָאָה לְצַלְצֵל אֵלֵיהֶם פַּעַם בְּשָׁבוּעַ, וְאִם תּוּכַל — פַּעַמִּים אוֹ שְׁלֹשׁ, אֵינְךָ יָכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר גְּדֵל זְכוּת זוֹ. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (לְקוּטֵי שְׁמַעוֹנֵי שְׁמוֹת רצו): בְּזִמָּן שֶׁאָדָם מְכַבֵּד אָבִיו וְאִמוֹ, אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מַעֲלָה אָנִי עֲלֵיהֶם כְּאֵלוֹ דְרַתֵּי בִינְיָהֶם וְכַבְּדוּנֵי; כִּי בְּזֶה שְׂמִכְבָּדִים אֶת הַהוֹרִים, מְכַבְּדִים אֶת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ.

אָשֶׁר ד' תרצד בַּנְחָל קָצָה

ורב בְּנֵי-אָדָם שְׁסוּבָלִים מִיַּלְדֵיהֶם, זֶה רַק מִפְּנֵי שֶׁהֵם לֹא הָיוּ נֹזְקִים
בְּכַבּוּד אָב וְאִם. וְלִכֵּן צָרִיכִים לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל פְּגָם זֶה,
וּלְבַקְשׁוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׂיִמְחַל לוֹ, וְכֵן שֶׁהַהוֹרִים יִמְחְלוּ לוֹ; כִּי סוּף כָּל
סוּף הוֹרֵי הָאָדָם שְׂיִלְדוּהוּ, יֵשׁ לָהֶם רַחֲמָנוּת עַל יַלְדֵיהֶם, כִּי סֵתֵם
אָבָא מֵרַחֵם עַל בְּנוֹ. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים סִפְרוּ לָנוּ (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פָּרָשָׁה
יֵד, סִימָן י'), שְׂנִפְתְּלֵי כִּבֵּד אֶת אָבִיו יוֹתֵר מִדָּא, וְהָיָה אָבִיו שׁוֹלְחוֹ
לְכָל מְקוֹם שְׂיִרְצָה, וּמִצָּא קוֹרֵת רוּחַ מִמֶּנּוּ. וְלִכֵּן עֲלֵינוּ לְמַסֵּר נַפְשֵׁנוּ
בְּעִבּוּר מִצְוָה זוֹ שֶׁל כְּבוֹד אָב וְאִם, וְזֶה הָיָה רְצוֹן רַבְּנוּ ו"ל.

כְּשֶׁהִתְקַרַּב מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל אֶל רַבְּנוּ ו"ל, הָיוּ לוֹ מְנִיעוֹת עֲצוּמוֹת
מֵאָבִיו, עַד שֶׁסָּלְקוּ מֵהַבֵּית, וְהִסִּית אֶת אִשְׁתּוֹ שֶׁתִּתְגַּרֵּשׁ מִמֶּנּוּ, עַל
שֶׁהִתְקַרַּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, וְאָכַל לֶבֶד מֵרַב צַעַר וְעִגְמַת נַפְשׁ, לָמָּה בְּנוֹ
הִתְקַרַּב לְרַבְּנוּ ו"ל, עַד שֶׁאָבִיו, שֶׁהוּא זְקֵנוּ שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל בָּא
אֵלָיו פֶּעַם, וְאָמַר לוֹ: לָמָּה לְקַחְתָּ עֲצָמְךָ עַל חַיֵּי אָבִיךָ?! לָמָּה אִתָּה
כָּל-כֶּף מִצַּעַר אֶת אָבִיךָ?! כָּל-כֶּף גְּדוּלָה הֵיחָה הַשְּׂנֵאָה, לָמָּה הִתְקַרַּב
אֶל רַבְּנוּ ו"ל; וּמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל לֹא עָנָה לָהֶם, כִּי הֵבִין שֶׁדִּיקָא עַל-יְדֵי
רַבְּנוּ ו"ל יִזְכֶּה לְקַיֵּם אֶת כָּל הַמִּצְוֹת בְּשִׁלְמוֹת, בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת.
וְכֵן הָיָה, שְׁמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל עַל אִף כָּל הַבְּזִיווֹת וְהַשְּׁפִיכוֹת דְּמִים
שֶׁהָיָה לוֹ מֵאָבִיו, כְּבֹדוֹ עַד מָאֵד, עַד שֶׁלְּבַסּוֹף הִתְהַפֵּף אָבִיו לְגַמְרֵי,
וְהִחַל לְקַרְא אֶת בְּנוֹ: "ר' נְתָן", אֲשֶׁר מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל לֹא יָכוֹל הָיָה
לְסַבֵּל זֹאת, שֶׁאָבִיו קוֹרְאוֹ בְּשֵׁם "ר'", וְאָבִיו הִתְפָּאֵר לְכֻלָּם, שֶׁבְּנוֹ
מְקַיֵּם עֲמוֹ בְּשִׁלְמוֹת מִצְוֹת כְּבוֹד אָב וְאִם, יוֹתֵר מִכָּל הַיְלָדִים, וְרָוָה
מִמֶּנּוּ רַב נַחַת דִּקְדוּשָׁה. וְלִכֵּן גַּם אִתָּה אֵל תְּבַלְבֵּל עֲצָמְךָ, שֶׁהֵם
מִתְנַגְּדִים נֶגֶד רַבְּנוּ ו"ל, אֵל תַּעֲנֶה לָהֶם, קִבֵּל אֶת הַבְּזִיווֹת וְשְׁפִיכוֹת
הַדְּמִים, הַחְרוּפִין וְהַגְּדוּפִין בְּאַהֲבָה, וּלְבַסּוֹף יִתְהַפֵּף הַכֹּל לְטוֹבָה.
אִתָּה רְאֵה רַק לְכַבֵּד אֶת הַהוֹרִים, וְסוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִנּוֹת
מִכְּבוֹדוֹ יִתְבָּרֵךְ.

אֲנִי מְקַנְהָה מְאֹד לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּבוֹא אֵלַי וְנִדְבַר בְּצוּמָא
בְּאַרְיִכוֹת, אִם רַק יִהְיֶה לִי הַפְּנָאִי.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תרצה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת בלק, ו' בתמוז ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אחי היקר! ראה איך שעובר עליך היום והלילה בהבל וריק. ראה לתפס בכל יום איזה טוב אמתי ונצחי של תורה ותפלה, כי רק זה ישאר ממך, וכל המרבה — הרי זה משבח.

ואם למדת תורה הרבה, נוהגים לך שֶׁכָּר הַרְבֵּה (אבות ב, טז). ועקר השֶׁכָּר הוא השגת רוחניות זיו חיות אלקותו יתברך, שמרגיש מי שלומד תורה לשמה.

הדורש שלומך...

ד' תרצו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת בלק, ו' בתמוז ה'תשמ"ב.

שלום רב לכל תלמידי "היכל-הקדש", קדש גדשים, די בכל אַתֵּר וְאַתֵּר, הוֹי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי הקרים! זכרו היטב את כל אשר נדבר בינינו בשבת-קדש זו, ותצרכו אליהם כל הדבורים שדברנו עד עכשו, אשרי הזוכה לרשם על פני הכתב, למען יעמדו אצלו ימים רבים, ויזכה פעם להננות בהם עם רב.

עליכם להתבונן, כי עכשו מתחיל שבוע חדש, שבוע שעדין לא היה בעולם, ומה שתזכו לחטף בשבוע זה, יהיה לכם לקרן נוראה ונפלאה, עין לא ראתה, וכשיבוא יום השבת-קדש, אזי תשמחו מאד מאד עם כל הטוב שזכיתם לחטף וללקט בכל יום

אֲשֶׁר ד' תרצו בַּנְחַל קצו

וְעַל-כֵּן אֵל יִטְעֶה אֶתְכֶם יִצְרָכֶם הַמְתַּלְבֵּשׁ בְּבִנְי-אָדָם, כְּאֵלוֹ יֵשׁ
אִיזוֹ תְּכָלִית אַחֲרֵת בְּעוֹלָם מֵאֲשֶׁר לְעֵסֶק בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, הֲלֹא אֵלוֹ
הָיוּ דְבוּרֵי הַבְּעַל תְּפִלָּה הַקְּדוֹשׁ, שֶׁהוּא הוּא רַבְּנוּ ו"ל בְּעֲצָמוֹ, שְׂאִין
שׁוּם תְּכָלִית אַחֲרֵת בְּעוֹלָם, רַק תּוֹרָה וּתְפִלָּה, וְלַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ, וְלִהְפִּירוֹ יִתְבַּרְךָ מִכָּל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה. הֲלֹא רַבְּנוּ ו"ל אָמַר
בְּפִרוּשׁ, שֶׁבְדַבְּרָיו צְרִיכִים לְדַקְדָּק מְאֹד מְאֹד כְּמוֹ בְּמַקְרָא, וְאִם רַבְּנוּ
ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יט): גִּכְסַפְתִּי מְאֹד לְהַמְשִׁיךְ אֶת הָעוֹלָם
אֶל עֲשִׂיָה, שְׂיִהְיֶה "חַיִּיב" אֲצַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְלַמֵּד כֶּךָ וְכָךָ בְּכָל
יוֹם וְיוֹם חֹק וְלֹא יַעֲבֹר, עֵינֵי שָׁם. אִם-כֵּן אֵיךְ יְכוּלִים לְבֹא זְקֻנִים
טְפָשִׁים, נְעָרִים בְּלִיעַל (בְּלִי עַל כְּפִרוּשׁ רַש"י ו"ל) וְלוֹמַר אַחֲרֵת
וְכוּ!?! הֲלֹא דְבַרְיָהֶם בְּטָלִים וּמַבְטָלִים, עֲפָרָא בְּעֵלְמָא וְכוּ'. וְכִבֵּר
יְדוּעַ לְנוּ, אֵיךְ שֶׁרַבְּנוּ ו"ל רָצָה וְהָיָה חֲפִץ מְאֹד מְאֹד בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה
(עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָנִים: כח, עו), וְהוּא בְּעֲצָמוֹ הִרְבֵּה מְאֹד מְאֹד בְּלַמּוּד,
וְלַמֵּד הִרְבֵּה הִרְבֵּה מְאֹד כָּל יְמֵי חַיָּיו הַקְּדוּשִׁים, וְאֶפְלוּ בְּעַת הַחֹלְאָת
הַקְּשָׁה עָלָיו, שֶׁהָיוּ לוֹ יְסוּרִים קָשִׁים וּמְרִים וְכוּ', אַף-עַל-פִּי-כֵן לֹא
הִפְסִיק מְדַרְכוֹ שֶׁהָיָה רְגִיל בָּהּ, כַּמוּכָא בְּזָה בְּסִפּוּרֵי שְׂבַחֵי הַקְּדוּשִׁים
בְּ"חֵי-מוֹהַר"ן" וּבְ"שְׂבַחֵי-הַר"ן".

עַל-כֵּן, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, וְאֵל
תְּבַלּוּ, חֵס וְשְׁלוֹם, אֶת יְמֵיכֶם וְאֶת הַשָּׁעוֹת הַיְקָרוֹת בְּהִבָּל וְרִיק,
אֲדַרְבֵּה רְאוּ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְכֶם לְהוֹסִיף בְּשָׁבוּעַ זֶה, בְּאִפְּן כְּשֶׁתִּגְיַע
שַׁבַּת-קָדֵשׁ, יִהְיֶה לְכֶם בְּמָה לְקַבֵּל פְּנֵי הַשַּׁבַּת-קָדֵשׁ.

רְאוּ שְׂלֹא יִחַסֵּר לְכֶם יוֹם מִבְּלִי לַמּוּד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנוּת וְיוֹם
תְּהִלִּים, וְכֵן רְאוּ לְסַיֵּם אֶת הַמְּדַרְשׁ רַבָּה מְפֻרֶשֶׁת הַשָּׁבוּעַ, וְכֵן לְלַמֵּד
בְּכָל יוֹם הַסֵּדֶר בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" הַשֶּׁנֶּה לְיוֹם הַזֶּה כְּפִי שֶׁחֲלַקְנוּהוּ
לְיָמֵי הַחֲדָשׁ, וְכֵן לְהִרְבּוֹת בְּלַמּוּד שֶׁלַחַן עֲרוּךְ לְהִיּוֹת בְּקִי בְּהִלְכָה.

אַחֵי הַיְקָרִים! אֵינִי עוֹד עֹרְבוֹת וְנֹעֵם כְּמִי שֶׁזוֹכֶה לְטָעַם טָעַם
אוֹר זֵיו חַיּוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְפְרָטִיּוֹת כְּשֶׁזוֹכִים לְלַמֵּד בָּהּ עִם
הַהַקְּדָמוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהוּא אוֹר הַיּוֹצֵא מְשַׁלֵּשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעַתִּיק
וְכוּ'. אֲשֶׁרִינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלַקְנוּ, שֶׁשָּׁם נִפְשָׁנוּ בַּחַיִּים, וְאֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם

קצח אָשׁר ד' תרצו בנחל

חֲלָקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ, חֲכָלִים נָפְלוּ לָנוּ בְּנַעֲיָמִים, אֲשֶׁרִינוּ!

הדורש שלומך...

ד' תרצו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר חקת-בלק ו' בתמוז ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחַ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנַצַּח
נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבוֹ בְּצִרוּף הַמַּעֲוֹת לְהַדְפָּסָה וּלְפָרְנֶסֶת בֵּיתִי — לְנִכּוֹן
קַבְּלָתִי, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לְךָ עַל זֶה.

תּוֹדָע, כִּי בְּיוֹתֵר צָרִיכִים אֶת מִדַּת הַצְּמֻצוֹם, הֵינּוּ כִּי בְּיִדְאֵי הוּא
כֶּךָ כְּמוֹ שְׁכַתְבָּתָּ, שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו
יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁיִּהְיֶה בְּטָל וּמְבֻטָּל לְגַבֵּי אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲכַל
הַהֲכָרַח לְהִיּוֹת מְצַמְצָם, כִּי כָּל זְמַן שֶׁהָאָדָם חַי עַל הָאֲדָמָה, עָלָיו
לְהַמְשִׁיךְ שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ לְמַטָּה, וְלַהֲפֹךְ מִכָּל הִרְיָדוֹת, וְלַעֲשׂוֹת
מִזָּה עֲלִיּוֹת, הֵינּוּ לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה מֵאֲהָבָה, וְלְהַמְשִׁיךְ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ
בְּזֶה הָעוֹלָם, וַיִּהְיֶה מְצַמְצָם מְאֹד בְּעִבּוּדָתוֹ שְׁעוֹבֵד — הֵן בְּקִיּוּם
הַמַּצּוֹת, וְהֵן בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְהֵן בְּדַבְּקוֹת.

כִּי בְּאַמַּת, צָרִיךְ שְׂתַדַּע, אֲהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! אֶף-עַל-פִּי שְׂבָאָמַת
עָקֵר תְּכַלִּית הָאָדָם, שְׂיִזְכָּה לְבַחֲיַנַּת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן עַד שֶׁיִּתְבַּטֵּל
בַּחֲיַנַּת הַזְּמַן לְגַמְרֵי, שְׂאֵז זֹכָה לְהַכִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּרָאוּי, שְׂזֶה
בַּחֲיַנַּת כָּל שְׂעִשׂוּעַ עוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא בַּחֲיַנַּת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן.
אֶף-עַל-פִּי-כֵן צָרִיךְ הָאָדָם לְהֶאָרִיךְ יָמִים וְשָׁנִים בְּזֶה הָעוֹלָם דִּיקָא,
שֶׁהוּא בְּזְמַן וּבְמַדוּת, כִּי כָּל מָה שְׂחֵי יוֹם יוֹתֵר בְּזֶה הָעוֹלָם, וְעוֹבֵד
ה' בְּיוֹתֵר בְּזֶה הָעוֹלָם בְּזְמַן וּבְיָמִים, עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא זֹכָה לְשִׁלְמוֹת
הַדַּעַת בְּיוֹתֵר, וְזֹכָה בְּיוֹתֵר לְבַחֲיַנַּת לְמַעְלָה מֵהַזְּמַן. וְזֶה עָקֵר אֲרִיכוֹת
יָמִים שְׂצָרִיכִים לְזִכּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, בַּחֲיַנַּת (דְּבָרִים כב, ז): "לְמַעַן יִיטֵב
לְךָ וְהֶאָרַכְתָּ יָמִים", דִּהֵינּוּ שְׂיִזְכָּה בְּכָל יוֹם וְיוֹם מִיָּמֵי חַיָּו לְהַכְּלִיל

אֲשֶׁר ד' תרחצ בַּנְחַל קצט

בבחינת יום שִׁפְלוֹ אָרֶךְ, שֶׁהוּא בְּחִינַת עוֹלָם הַבָּא, שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִהַזְּמַן, וְזֶה עֵקֶר בְּחִינַת הַזְקָנָה דְקַדְשָׁה, בְּחִינַת זְקֵן — זֶה קִיְנָה חִכְמָה (קדושיין לב:), כִּי כָּל מֵה שֶׁנִּזְקָן יוֹתֵר, צָרִיךְ לְקַנּוּת חִכְמָה וְדַעַת אֲמִתִּי יוֹתֵר, וְאִזּוּ נִכְלָל בְּכָל יוֹם בְּבְחִינַת הַזְקָנָה שְׁלֹמְעֵלָה, שֶׁהוּא בְּחִינַת אֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים בְּאַמֶּת, בְּחִינַת לְמַעַלָּה מִהַזְּמַן, שֶׁמִּשָּׁם עֵקֶר הַחַיִּים, עֵקֶר אֲרִיכַת יָמִים וְשָׁנִים. כִּי מִי שֶׁאֵינוֹ זוֹכֶה לָזֶה, אִזִּי חַיָּיו רְגוּזִים מְאֹד מְאֹד, וְנוֹפֵל פַּחַת הַזְּמַן, אֲשֶׁר מִשָּׁם נִמְשְׁכוֹת לְהֶאֱדָם כָּל הַצָּרוֹת וְהַמְרִירוֹת.

וְעַל-כֵּן רֵאֵה, אֶהוּבִי, אָחִי! לְהַמְשִׁיךְ אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ לְמִטָּה בְּתוֹךְ זֶה הָעוֹלָם, וְתִרְגֵּישׁ אֶת עֲרֻבוֹת נַעַם זִיו שְׁכִינָתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתוֹךְ הָעוֹלָם דִּיקָא, וְתִהְיֶה מְכַל הִרְיָדוֹת וְהַנְּפִילוֹת וְכוּ' אֶל עֲלִיּוֹת גְּדוּלוֹת.

אֲשֶׁרִי הַזּוֹכֶה לְאַחֵז אֶת עֲצָמוֹ בְּרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאַמֶּת שֶׁגִּלָּה זֹאת — אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תרחץ.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר חֲקַת-בִּלְק, ו' בְּתַמּוּז ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ...

אֶת מַכְתָּבוֹ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, אֲבָל יִמְחַל לִי שֶׁלֹּא עָנִיתִי תַּכְף-וּמִיָּד, מֵרַב הַטְּרָדוֹת שֶׁמְסַבְּבוֹת אוֹתִי בְּכָל יוֹם בְּעֶסֶק הַרְבִּים — עֶסְקֵי רַבְּנוּ ז"ל, לְדַבֵּר עִם אַחֵרִים הַשּׁוֹקְדִים עַל דִּלְתוֹתֵי יוֹם וַיּוֹם, לְדַבֵּר עִמָּהֶם מִדְּבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל.

מָה אֵמַר לָךְ! רְאוּי לָנוּ לְקַפֵּץ וְלִרְקֹד מֵרַב שְׂמֻחָה עַל נַעַם חִלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, אֲשֶׁר בַּנְּחַל שֵׁם חִלְקָנוּ וְגוֹרְלָנוּ, וְאֵנוּ בְּחִלְקוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵנַחְנוּ לוֹמְדִים סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְתִהְיֶה לָּאֵל, אֵין אָנוּ מִתְנַגְּדִים עֲלֵיו וְעַל תְּלַמִּידָיו הַקְּדוּשִׁים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר.

נא וְנָא לְהַתְמִיד בְּסִפְרוֹ הַקְדוּשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, אָשׁר רַבְּנוּ ו"ל אָמַר, שֶׁהַסֵּפֶר שֶׁלוֹ הוּא אֶתְחַלְתָּא דְגָאֵלָה, וְאֶצְלָנוּ הֵינּוּ בְּ"הֵיכַל-הַקְדוּשׁ", מְסִימִים הַתְּלַמִּידִים בְּכָל חֲדָשׁ הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן "הַקְדוּשׁ, כְּפִי שֶׁחֲלָקְנוּהוּ לַיָּמֵי הַחֲדָשׁ, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאחֲזוּ בְּזֶה !

וְהִיָּה טוֹב מְאֹד לְשַׁקֵּד גַּם בְּ"סֵפֶר הַמִּדּוֹת" וּבְ"סְפוּרֵי-מַעֲשֵׂי־וֹת" וּבְהַשְׂיָחוֹת הַקְדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל שֶׁבְ"תֵי-מוֹהַר"ן" וּבְ"שִׁיחוֹת-הַר"ן".

וְהִנֵּה אֹדוֹת לַמּוֹד "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", אֲמַרְתִּי לְתַלְמִידֵי, שְׂיִרְאוּ לְסִימָם פְּעָמִים בְּשָׁנָה, הֵינּוּ פְּעַם אַחַת בְּזִמְנֵי הַחֲרָף, וּפְעַם אַחַת בְּזִמְנֵי הַקִּיץ, הֵינּוּ לְהַתְחִיל בְּחֶג הַפֶּסַח וּלְסִימָם בְּחֶג הַסִּכּוֹת פְּעַם אַחַת, וּלְהַתְחִיל בְּחֶג הַסִּכּוֹת וּלְסִימָם בְּחֶג הַפֶּסַח פְּעַם אַחַת. וְזֶה טוֹב לְבַחֲוָרִים צְעִירִים, הַגַּם כְּשֶׁאֲנִי הֵיְתִי בַּחוּר צְעִיר, סִימְתִי בְּכָל חֲדָשׁ אֶת כָּל הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", מְשַׁף שָׁנָה וְחֲצִי, אֲךָ אֲזִ לְמִדַּתִּי רַק בְּזֶה כָּל הַיּוֹם, וְהַיּוֹת שֶׁכָּל הַתְּלַמִּידִים שֶׁלָּנוּ מִתְמַיְדִים מְאֹד מְאֹד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם בְּמַקְרָא, מְשַׁנָּה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ וְכוּ' וְכוּ', זֶהר וְתַקוּנִים וְשִׁלְחָן עָרוּף, עַל-כֵּן אֲמַרְתִּי לָהֶם, כִּי שְׂתִי פְּעָמִים בְּשָׁנָה זֶה טוֹב מְאֹד, אֲבָל אַבְרָהָ, עָלִיו לְסִימָם רַק פְּעַם אַחַת בְּשָׁנָה "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְטוֹב שְׂיַעֲשֶׂה סִיּוּם בְּיוֹם הַהַלּוּלָא שֶׁל מוֹהַרְנ"ת ו"ל בְּעֶשְׂרֵה בְּטַבַּת, וְאֲזִ יִתְחִיל עוֹד פְּעַם.

עַל-כֵּל-פְּנִינִים, חֲמִדַּת לְכַבִּי ! בְּלִי סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, לֹא שִׁיף אֶפְלוּ לֹמַר שֶׁהוּא מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו"ל, כִּי הוּא דְמִיּוֹן גְּדוֹל, כִּי 'לֹא עַם הָאָרֶץ חֲסִיד' (אבות ב, ה), מִי שֶׁרוֹצֵה לְהִיּוֹת חֲסִיד שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, עָלִיו לְלַמַּד הַרְבֵּה, אַחֲרֵת הוּא מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ וְאֶת אַחֲרִים.

אִיף שֶׁהוּא, רָאָה לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְאֲזִ טוֹב לָךְ לְנַצַּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

אֲשֶׁר ד' תרצט בְּנַחֵל רא
ד' תרצט.

בְּעֵזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר חֲקֵת-בְּלֶק ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִיְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצַּח נִצְחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ בְּצִרוּף הַמְּעוֹת לְהַדְפָּסָה — לְנִכוּן קַבְלָתִּי. אֲשֶׁרִיךְ,
שִׁישׁ לְךָ חֵלֶק בְּזִכּוֹת הַרְבִּים.

אוֹדוֹת בְּקִשְׁתְּךָ לְרַשֵּׁם לְךָ מֵהַ שֶׁדִּבְרָנוּ בְּשַׁבַּת-קֹדֶשׁ הַזֶּה —
קָשָׁה וְכָבֵד עָלַי, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, הַרְבִּינוּ לְדַבֵּר מַעֲצוֹת רַבֵּנוּ ז"ל.
בְּסֻעָדַת לֵיל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ דִּבְרָנוּ עַל-פִּי (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קיט):
הַנּוֹכְס לְבַקֵּר אֶת הַחוּלָה בְּשַׁבַּת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וְהָיוּ דְבוּרִים נִפְלְאִים מְאֹד מְאֹד בְּעֵינֵי שַׁבַּת שֶׁהוּא הַדְּעַת, שְׁאֵז
זוֹכִים לְהַפִּיר אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶהוּ עֵקֶר הַרְחָמִים — לְהָאִיר אֶת
הַרְחָמֵנוּת גַּם בְּאַחֲרֵים, וְעֵינֵי בַקּוֹר חוֹלִים וְכוּ'.

וּבְבַקֵּר בְּשַׁעַת קְדוּשַׁת לְמִדְּנוּ בְּ"סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת" מִהַמַּעֲשֵׂה שֶׁל
הַבַּעַל תְּפִלָּה, וְגַם אֵז הָיוּ דְבוּרִים נִפְלְאִים. אֲבָל בְּסֻעָדָה שְׁלִישִׁית,
עֶזֶר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְזָכִינוּ לְהַרְחִיב אֶת הַדְּבוּר מְאֹד מְאֹד, עַל-פִּי
לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן עט: "בְּטַח בַּה' וַעֲשֵׂה טוֹב", וְשֵׁם
הַרְבִּינוּ לְדַבֵּר הַרְבֵּה מֵעֵינֵי קִינֵי וְהַבָּל, מִשֶּׁה וְקָרַח וְכוּ', עֵינֵינוּ
נִפְלְאִים פְּלְאֵי פְּלְאִים, כְּאֲשֶׁר יִסְפֵּר לְךָ חֲבֵרְךָ ... שֶׁשׁוּהָה עֲכָשׁוּ כְּאֵן,
כִּי הוּא בָּא לְמַחְנֵנוּ לְכַמֵּה שְׁבוּעוֹת בְּרִשׁוֹת אֲשֶׁתוֹ, וְהוּא יִסְפֵּר לְךָ
הַכֹּל. וּבְמוֹצָאֵי שַׁבַּת קֹדֶשׁ לְמִדְּנוּ תְּנָא דְבִי אֵלֶיהוּ כְּדִרְכָּנוּ.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר, שִׁיְהִיו תְּלַמִּידִים שִׁיכְתָּבוּ הַכֹּל, לְמַעַן לֹא
יִלָּךְ לְאִבּוֹד אֲפִלוּ דְבוּר אֶחָד מִדְּבוּרֵינוּ.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר עֲכָשׁוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

מאד מאד בקשתי אותך, שֶׁלְּכַל תִּדְחַק עָלַי לְעֲנוּת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְכֵן אֶל תַּעֲזֹרֵר אֶת אַחֲרֵים לְכַתֵּב לִי, כִּי קִשָּׁה עָלַי הַכְּתִיבָה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וּבִיּוֹתֵר לְבַחֲוֹרִים, כִּי לִפְנֵי כַּמָּה שָׁנִים לֹא הָיָה עָלַי עַל כְּמוֹ שֵׁיִשׁ עָלַי עֲכָשׁוּ, אֲשֶׁר רַבִּים רַבִּים צוֹבְאִים עַל פְּתַח בֵּיתִי בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה, וְהִהְכַרְחַת לְהִשְׁיב לְכָל אֶחָד עֲנִינּוּ. וְאַף שֶׁלִּפְנֵי כַּמָּה שָׁנִים, גַּם-כֵּן הָיָה כֵּן, אֲבָל בְּעֵתִים הַלְלוּ נִתְרַבָּה עָלַי הָעֵל וְהַטְרָדוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר מִרַבּוּי הַבָּאִים, וּבַפְּרָטִיּוֹת כִּי לְהַבְחֹרִים תִּלְמִידֵי "הַיִּכְל" הַקִּדְּשׁ", אֲנִי כּוֹתֵב מִכְּתָב כָּלְלִי כַּמְעַט בְּכָל יוֹם אוֹ יוֹמִים, כִּי אֲנִי מְקַבֵּל הַמוֹן מִכְּתָבִים בְּכָל יוֹם מִבַּחֲוֹרִים צְעִירִים, וּבַפְּרָטִיּוֹת אֵלוֹ הַלּוֹמְדִים סִפְרִינּוּ, וְקִשָּׁה לְהִשְׁיב לְכָל אֶחָד, וְעַל-כֵּן הִהְכַרְחַת לְכַתֵּב לְכָל־מִכְּתָב כָּלְלִי, כִּי אִי אֶפְשָׁר לִי לְעֲנוּת לְכָל אֶחָד בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת.

ד' תש.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסִדְרַת חֲקַת-בְּלַק ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם לְיַדִּידֵינוּ הַיְקָר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

מוֹסֵר כָּתֵב זֶה הוּא אֲבָרָךְ שְׂבָא עֲכָשׁוּ מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְנִמְצָא בְּמִצְבַּת קִשָּׁה מְאֹד, הֵיּוֹת שְׂאֵתָה מְרַבָּה בְּצַדְקָה, אֲנִי מַעֲיֵד עַל אֲבָרָךְ הַזֶּה, שֶׁהוּא עֲנִי הַגּוֹן וְעוֹבֵד ה' גְּדוֹל, וְעַל-כֵּן רָאָה לְקַרְבוֹ וְלַתַּת לוֹ בְּיַד רַחֲבָה.

תּוֹדָה מְרֵאֵשׁ...

ד' תשא.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסִדְרַת חֲקַת-בְּלַק ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבָרָךְ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצַחִים.

מְאֹד מְאֹד הִסְכַּלְתָּ בְּמָה שְׂבָאֵת לְיַדִּי כַּעַס, עַד שֶׁהִפִּיתָ אֶת בְּנֵךְ

אָשֶׁר ד' תשב בְּנַחֵל רג

הקטן ברציחה כזו, כי אפילו כשכבר מכים, אסור להכות עם רציחה
כזו כמו רוצח ממש, מפני שאתה עצבני (נערועז), ההכרח
לסבלנות בבית, ובפרטיות עם ילדים, ולהכות אין זו עצה כלל,
ומכל שכן להיות בכעס, שזה הורס את האדם.

ועל-כן ראה תכף-ומיד לילך למקנה, ותטבל הרבה טבילות.
וזה ראוי שתכונן שם קנ"א ב"ן, שהוא שם המסגל נגד הכעס, וזה
סדרו: אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה. ומה טוב שתטבל ותכונן שמות אלו,
וזה מועיל מאד להנשמה. וטוב בכל טבילה לצייר לפני עיניו
אות אחת, הינו א'ל'ף ה'ה' וכו', עד שתגמר את כל השם, וזה
מחזיר את הנשמה שנאבדה על-ידי הכעס.

הדורש שלומך...

ד' תשב.

בעזרת השם יתברך, אור ליום שלישי לסדר חקת-בלק ה'תשמ"ב.

שלום רב ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להיות דבוק בו יתברך.

עליך לדעת כי יש בשם הו"י"ה ברוך הוא שני ההי"ן; ה'
ראשונה נקראת גדולה, בינה, עולם החרות, עולם המחשבה, ה'
אחרונה נקראת קטנה, מלכות, עולם הצמצום, עולם הפה. ואי
אפשר להמתיק את הדינים, כי אם כשמיחדים יחד שני ההי"ן
על-ידי י"ו, שבזה נתיחד שמו יתברך בשלמות.

ולהבין דבר זה ראה לעין בלקוטי-מוהר"ן (חלק א', סימן לד,
ובסימן מט), ותבין ותשפיל כי "מי" הוא הבינה, "זאת" היא המלכות
עולה על-ידי הדבור, כשמשקשרים המחשבה אל הדבור, אזי נמתקים
כל הדינים, כשאדם חושב ומתבונן בכל דבורו באמתת מציאותו
יתברך, ואפילו כשמדבר, יודע ששם אלופו של עולם, על-ידי-זה
נמתקין הדינים, שזו עלית ב' הבתים: ביתא עלאה וביתא תתאה.

רד אָשֶׁר ד' תשג בְּנַחֵל

זוּה זוכים גם על-ידי קשור וְשְׁלוֹב הַפָּה וְהַלֵּב, שְׂיִהְיֶה פִּי וְלִבּוֹ שׁוֹיֵן
(עֵיִן שֵׁם בְּשֵׁתֵי הַתּוֹרוֹת, וְתַבִּיֵן אֶת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ).

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר, שְׁנֹזֶכֶה לְשֹׁמֵר תָּמִיד אֶת מַחְשְׁבוֹתֵינוּ, וְלִידַע
בִּידִיעָה בְּרוּרָה וּמַחְלֻטָּת, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעַדֶיךָ יִתְבַּרְךָ
כָּלֵל, וְעַל-יְדִי-זוֹה נִזְכָּה לְקִדְשׁ דְּבוּרֵינוּ, וְתָמִיד נִדְבַר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ
בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִילִים, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזוֹה — כְּפִי שְׁמַתְבוּנָן בְּאַלְקוּתוֹ, אֲשֶׁר
אֵין בְּלַעַדֶיךָ יִתְבַּרְךָ כָּלֵל, כְּמוֹ-כֵן יְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי הֵלֵא הוּא
לְבַדּוֹ נִמְצָא. וְהַעֲקֹר שְׂיִזְכָּה שְׂיִהְיֶה פִּי וְלִבּוֹ שׁוֹיֵן, שְׁלֵא יִטְעָה,
כְּבִיכּוֹל, אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, כִּי אִם מְטָעָה — אֵינוֹ מְטָעָה אֶלֵא אֶת
עֲצָמוֹ, וְאַצֵּל הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ חָשׁוּב רַק מִדַּת הָאֱמֶת, כִּי חוֹתְמוֹ שֶׁל
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֱמֶת. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְרֵאוֹת שְׁדְּבוּרֵינוּ יִהְיוּ רַק
דְּבוּרֵי אֱמֶת בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אָחִי, אָחִי! אֵיזָה נַעַם וְעֶרְבּוֹת הוּא לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ תָּמִיד;
הֵלֵא רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: כְּשֶׁהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עוֹזֵר, אֲזִי דְבוּרוֹ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר
אִישׁ עִם רַעְהוּ, וְיִכּוֹל לְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְכַבּוֹ
לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ.

ד' תשג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר הַקֶּתֶב-בְּלֶק ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת.

הַעֲקֹר רְאֵה לְהַתְּמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תְּמַצָּא מְרַגּוּעַ
לְנַפְשְׁךָ.

וְהִיָּה רְאוּי לְךָ לְחֹזֵר הַרְּבָה בְּשִׁיחּוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל

אָשֶׁר ד' תשד בנחל רה

שָׁבַח חַיִּי-מוֹהַר"ן וּבִ"שׁ יְחִיּוֹת-הַר"ן, וְלִהְיוֹת בְּקִי בָהֶם בְּעַל-פֶּה, כִּי הֵם מְאֹד מְסֻגְלִים לִירֵאת שָׁמַיִם.

ובימי בחרותי חזרתי הרבה על "שבחי-הַר"ן" בהנהגת רבנו ז"ל, וְזֶה הוֹעִיל לִי הַרְבֵּה לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

הדורש שלומך...

ד' תשד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר חקת-בלק ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם לְהַבְּחֹר הַיָּקָר, יָנִיק וְחַפִּים ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

את מכתבך לנכון קבלתי כבר כמה פעמים, וטוב מאד הדבר שאתה עושה, שהנך כותב בכל פעם, ועל-ידי-זה על-כל-פנים תוציא את הצרופים הרעים שבתוך עצמותיך על-כל-פנים בכתיב (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ד').

אודות הדפסה — אין למעלה מזה, ובפרטיות בתקון הברית, זוהי סגולה נפלאה לתקן את העבר, כי כנגד שפגם וקלקל בברית, עליו לעסק בתקון אחרים, וזה נעשה ביותר על-ידי הדפסת ספרים, ועל-כן ראה לעסק בזה. אבל לדעתי, שלא תפגם בשום חובות, כי כל ענין תקון הברית, הוא תכלית ההפוך מחובות, כי תקון הברית זהו "חיל ב'לע ו'יקיאנו" (איוב כ, טו), שהוא שם נורא מאד ח'ב'ו', הגורם להסטרא אחרא להקיא את כל הקדשות שבלע; כי על-ידי פגם הברית, נעשה האדם בעל ח'ו'ב', ושם זה מוציאו מהחובות. ועל-כן כשמתפלל ברפת "תקע בשופר", עליו לכוון אמצעי התבות ח'ב'ו', כשאומר "וקבצנו יחיד מארבע כנפות הארץ", כי על-ידי שחטא בפגם הברית, ובפרטיות הוצאת זרע לבטלה, על-ידי-זה פזר את הטפות, וגרם להגברת הקלפות והמשחיתים שיתפזרו בארבע כנפות הארץ. ועל-כן צריך לראות לעסק בתקונו, ולפזר ספרי רבנו

ז"ל בארבע פנפות הארץ.

ולכן ראה לעסק בזה, ותקח ספרים אצל הבחור הקר לי מאד ... גרו זאיר, דיקא, ותשלם לו ותפיצם, וזהו תקון נצחי בשבילך.

והנה אודות הנהגתך — להתמיד במשניות, זהו ענין נורא ונפלא מאד מאד, כי אמרו חכמינו הקדושים (מדרש רבה, פרשת צו): אין הגליות מתפנסות אלא בזכות משניות, עין שם. ויתן ח' לקנו בתורתך הוא גם-כן ראשי תבות שם ח' ב'ו', כי על-ידי למוד התורה הקדושה, זוכים גם-כן שחיל ב'לע ו'יקיאנו, שהסטרך אחרא יהיה ההכרח לה להקיא הקדשות שבלעה.

והנה כל ענין פגם הברית גורם לקלקול המוח, והדעת והתבונה שלו משפשת ומטרפת, ועל-כן צריכים להרבות בתפלה והתבודדות ושיחה בינו לבין קונו מאד מאד, כי על-ידי תפלה זוכים להגיע אל הג' מחין: ח' כמה, ב'ינה ו'דעת (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן ח'). ועל-כן ראה להרבות בדבורים אליו ותברך בתמימות ובפשטות גמורה, כי כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, כי מדביק על-ידי-זה את נשמתו אליו ותברך.

ועל-כן ראה להתמיד הן בלמוד משניות והן בהתבודדות והן בהפצת ספרים, ותקח דיקא מהבחור הנ"ל, ואתה אל תפגס בחובות, ואל תלנה מעות כלל, כי הוא הפוך התקון. וראה להיות בשוב הדעת בכל ענייך, ואל תעשה שום דבר בפזיזות.

והשם ותברך יעזר שתצית, ואז טוב לך לגנח.

הדורש שלומך...

הכפל הדבר, ראה להפיץ את הספרים הקדושים, ומי יתן שידפיס עכשו את הקונטרס "העין רואה", בפרטיות עכשו בימי הקיץ, ולהפיצם בבני-ברק ובירושלים בין התרדים דיקא, ואל תחביש כלל, כי זה יהיה לך תקון.

ד' תּשׁה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר חֲקַת-בְּלֶק ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם לְהַבְּחוֹר ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מַכְתְּבֵיךָ אָנִי מְקַבֵּל בְּכֹל יוֹם, וְגַם אֶת מַכְתְּבֵי "אֶקְסֶפְרִס" שְׁאַתָּה כּוֹתֵב, וְהֵנָּה מֵצֵד הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שְׁאַתָּה זוֹכֶה לְחַטֹּף בְּכֹל יוֹם נְיוֹם: ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, מְאֹד מְאֹד אָנִי שְׂמֵחַ, אֲבָל מִפְּזִיזוֹת מַעֲשֵׂיךָ, יֵשׁ לִי צַעַר וְעִגְמוֹת נֶפֶשׁ גְּדוֹלָה, כִּי לְמָה תִּלְךָ וְתִלְוָה אַרְבַּע מֵאוֹת דּוֹלָר מִבְּחוֹר, שֶׁהוּא בַּעֲצָמוֹ צָרִיךְ לְכֶסֶף. וְאַתָּה הוֹלֵךְ לְהִדְפִּיס, בְּשִׁעָה שֶׁהַבְּחוֹר ... מִדְּפִיס בְּכֹל פֶּעַם, וְגַם עֲכָשׁוֹ הִדְפִּיס 18,000 קוֹנְטְרָסִים "אָרְךָ אִפִּים", מַה וְלְמָה לָךְ גַּם-כֵּן לְהִדְפִּיס וּלְהַכְנִיס בְּחוֹבוֹת?! יוֹתֵר טוֹב לְקַחַת מִמֶּנּוּ סְפָרִים וּלְהַפְיֵץ, וּבִפְרָטִיּוֹת כִּי הוּא כְּבוֹר מְמַחֶה לְהִדְפֶּסֶה. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְקַחַת מִמֶּנּוּ סְפָרִים וְלֹא לְהִדְפִּיס בַּעֲצָמְךָ.

רְאֵה גַם רְאֵה מַה שְׁנַעֲשֶׂה עִם יָמֵי נְעוּרֶיךָ, פֹּה אֶתָּה נוֹסֵעַ עִם טְנָדֵר, וּפֹה אֶתָּה רוֹכֵב עַל חֲמוֹר, וּפֹה אֶתָּה נוֹסֵעַ עִם אוֹפֶנוֹעַ וְכו', פֹּה גוֹנְבִים לָךְ אֶת הַמַּעִיל, וּפֹה לוֹקְחִים לָךְ אֶת הַכּוֹבֵעַ, וּפֹה מַחְלִיפִים לָךְ אֶת הַנְּעֻלִים וְכו', בְּכֹל יוֹם נְיוֹם סְפוּרִים אַחֲרֵים מִמָּשׁ, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב אֲצִל יִשְׁמַעֲאֵל (בְּרֵאשִׁית טז, יב): "יָדוּ בַּכֹּל וַיֵּד כֹּל בּוֹ", הוּא הַתְּחִיל עִם כָּל אֶחָד, וְעַל-יְדֵי-זֶה הָיָה לְכֹל אֶחָד עֵסֶק עֲמוֹ. מֵדוּעַ לֹא תִצִּית אוֹתִי, וּבִפְרָטִיּוֹת שְׁעֲכָשׁוֹ בִּי"ג תַּמּוּז, יוֹם הַהִלָּדוֹת שְׁלָךְ, וְאַתָּה נַעֲשֶׂה בְּגִיל ט"ו, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים: בֵּן חֲמֵשׁ-עֶשְׂרֵה לְתַלְמוּד, מֵדוּעַ לֹא תִתְחִיל לְהִתְמַיֵּד בְּלַמוּד גְּמָרָא, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מִוֶּהֲרֵן, חֶלֶק א', סִימָן רִיד), שְׁלַמוּד תַּלְמוּד מְכַנֵּיעַ אֶת הַקְּלָפָה הַמְּכַשְׁלֵת אֶת הָאָדָם וְכו', עַיֵן שָׁם. וּבִפְרָטִיּוֹת אִם תִּקַּח אֶת עֲצָמְךָ עֲכָשׁוֹ לְהִתְמַיֵּד בְּגְמָרָא — תִּצְלִיחַ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ (אֲבוֹת ה, כא), כִּי בֵּן ט"ו לְתַלְמוּד; מֵדוּעַ לֹא יִהְיֶה לָךְ חֲשֶׁק וְרִצּוֹן וְכִסּוּפִין לְסִיִּים אֶת כָּל הַש"ס מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת וְכו'?! מֵדוּעַ

רח אֲשֶׁר ד' תשה בַּנְחַל

יש לה פסופים אֶל שְׁטִיּוֹת וְהַבְּלִים, לְנִסֵּעַ עִם טַנְדֵר אֶל פְּעֵלָה (שָׁדָה), וְלִרְכֹב עַל חֲמוֹר וְכוּ', וְכוּ', אֲשֶׁר בְּאֵמֶת מִי שְׁלָבוּ חֶזֶק בּוֹ יִתְבַרֵךְ, אֵין שִׁיף אֶצְלוֹ שׁוֹם מְקוֹם, כִּי יָכוֹל לְהִתְבּוֹדֵד בְּמְקוֹם פְּנוּי, שְׂאִין שָׁם בְּנִי-אָדָם, בְּבֵית-מִדְרָשׁ צְנוּעַ אוֹ בְּאֵינָה מְרַתֵּף, אוֹ בְּאֵינָה גַג, אוֹ בְּאֵינָה חֶצֶר, אוֹ בְּאֵינָה שָׁדָה צְנוּעַ, שְׁשׁוֹם בְּרָיָה אֵינָה יוֹדַעַת מְזָה. כִּי בְּאֵמֶת זֶהוּ עֵקֶר שְׁלָמוֹת הַתְּפִלָּה וְהַהִתְבּוֹדְדוֹת, שְׁהוֹלֵךְ בְּמְקוֹם שְׂאִין בְּנִי-אָדָם, וְדִיקָא אֲזִי יָכוֹל לְדַבֵּר דְּבוּרִים, מֵאַחַר שְׁלֵא עוֹשֶׂה זֹאת, כִּי אִם לְהִשָּׁם יִתְבַרֵךְ בְּעֶצְמוֹ, לֹא-כֵן מִי שֶׁמִּתְבּוֹדֵד עִם אַחֲרִים, יֵשׁ בְּזָה פְּנִיּוֹת וּשְׁקָרִים וְכוּ'.

רָאָה רָאָה אֵיךְ שֶׁהִבְעַל-דְּבַר מוֹלִיף בְּדַרְךְ לֹא דַרְךְ; חָבַל עַל יְמֵי נְעוּרָיָה! לְמָה לֹא תִקַּח עִכְשָׁו גְּמָרָא, וְתִתְחִיל מִבְּרָכוֹת, וְתִחְזֹר לְכָל הַפְּחוֹת בְּכָל יוֹם כ"ח דְּפִי גְּמָרָא, בְּאִפְּן שְׁבִשְׁנָה אַחַת תְּסִים אַרְבַּע פְּעָמִים ש"ס, מְלַבֵּד זֹאת רָאָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וּמְלַבֵּד זֹאת רָאָה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם וְיוֹם פְּרָשָׁה חֲמֵשׁ וְרִש"י עִם הַתְּרַגּוּם, וְלִסִּים אֶת הַמִּדְרָשׁ רַבָּה מִפְּרִשְׁתַּי הַשְּׁבוּעַ. וְיוֹתֵר מְזָה אֵינְךָ צָרִיף, כִּי אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם וְיוֹם סְעָדָה שְׁלָמָה בְּרוּחָנִיּוֹת: מְקָרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מִדְרָשׁ. וְיִצְחָק אָבִינוּ בֵּרַךְ אֶת בְּנוֹ יַעֲקֹב בְּבִרְכַת (בְּרֵאשִׁית כו, כח): "וַיִּתֵּן לָךְ אֱלֹקִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם" — זֶה מְקָרָא, "וּמִשְׁמַנֵּי אֶרֶץ" — זֶה מְשֻׁנָּה, "וְרֹב דְּגָן" — זֶה תְּלָמוּד, וְתִירוֹשׁ — זֶה אַגְדָּה (עֵין בְּמִדְרָשׁ רַבָּה עַל פְּסוּקַי זֶה, בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה טו, סִימָן ג', עֵין שָׁם).

וּמְלַבֵּד זֹאת טוֹב לְבַחֹר צְעִיר לְחֹזֵר הַרְבֵּה שְׁלֵחַן עָרוּף כְּסֻדְרָן, מְחַבֵּר רַמ"א עִם בְּאֵר הַיֵּטֵב, וּבִתְחִלָּה לְסִים כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים רַק מְחַבֵּר רַמ"א.

וְאִם תִּהְיֶה רְגִיל בְּזֶה, כְּבָר לֹא יִהְיֶה לָךְ זְמַן לְשְׁטִיּוֹת, וְגַם לֹא יִגְנוּבוּ לָךְ אֶת הַכּוֹבֵעַ וְאֶת הַמַּעִיל וְכוּ', וְגַם לֹא יִכּוּ אוֹתָךְ וְאֶת הַחֲמוֹר יִחַדּוּ כְּמוֹ שֶׁפְּתַבְּתָ לִי בְּמִכְתָּב.

זְכוֹר תִּזְכֹּר מֵה שֶׁאֲמַרְתִּי לָךְ בְּפֶתַח פְּנִיסַת מְעַרַת הַמְּכַפְּלָה: הַתּוֹרָה אֵינָה יִרְשָׁה לְאָדָם, וְאִם לֹא יִלְמַד, יִהְיֶה לוֹ פְּנִים כְּמוֹ הָעֲרִבִי

אֲשֶׁר ד' תשׁו בְּנַחֵל רט

'הַזְמַן' שֶׁעֲמַד שָׁם בַּפֶּתַח, עִם מַקַּל וְחִלּוֹק אֶרֶץ... רָאָה לְזֶרֶק אֶת הַקְּטָנוֹת וְהַיְלָדוֹת מִמֶּנּוּ, וְתַתְּחִיל לְלַמֵּד בְּשִׂקְיָהּ נִפְלְאָה, וְאֵל תִּסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, רַק אֶתָּה רָאָה לְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה, כִּי זֶה מֵה שֵׁיִשְׂאָר מִמֶּנּוּ, וְאֶתָּה יָכוֹל לְלַמֵּד בְּאִיזָה בֵּית-מִדְרָשׁ. עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי עֲכָשׁוּ נִכְנָסוּ אֶצְלָנוּ שְׁנֵי בַחֲוָרִים, אֲשֶׁר הֵם גַּם-כֵּן בְּגִיל ט"ו, אֶקְנֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, שֶׁשְׁנֵיהֶם יִקְיָמוּ אֶת כָּל הַנ"ל, וְאִזּוֹ יִצְלִיחוּ מְאֹד מְאֹד. בְּרוּךְ ה', אֶצְלָנוּ אֵין מִשְׁגִּיחַ, וְאֵין בְּזִיוּנוֹת, וְאֵין בַּחֲיִנוֹת, וְאֵין תַּקִּיפוֹת וְכוּ', הֵם אוֹכְלִים אִמְתִּי שְׂרוּצִים, וְיִשְׁנִים אִמְתִּי שְׂרוּצִים וְכוּ', אֵף בְּשַׁעַה שֶׁהֵם עָרִים, הֵם מִתְמַיְדִים מְאֹד מְאֹד בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה, אֶקְנֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ שֶׁיִּקְיָמוּ אֶת כָּל הַנ"ל. מְלַבֵּד זֹאת כָּאֵן אֶצְלָנוּ כָּל בַּחֲוֹר מְסִיס "לְקוּטֵי-מוֹהַר" בְּכָל חֲדָשׁ.

וְעַל-כֵּן רָאָה לְעֹזֵב כָּבָר אֶת כָּל הַשְּׂטִיּוֹת וְהַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁלָּךְ. רָאָה לְהִתְמַיֵּד בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וּבַהֲתַבּוּדוֹת, וְאִם יִזְרְקוּ אוֹתָךְ, תִּלְךָ לְאִיזָה בֵּית-מִדְרָשׁ לְלַמֵּד, וְאִם אֶתָּה רוֹצֵה לְעֶסֶק בְּעֵת הַפְּנֹאֵי בַּהֲפָצָה, תִּקַּח סְפָרִים מ... גְּרוֹ יְאִיר, וְתַפְיץ, אֲבָל לֹא שְׂאֵתָה תְּדַפִּיס, כִּי תִכַּל עַל הַזְמַן. וְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתִזְכֶּה לְצִיַּת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תשׁו.

בְּעֶזְרַת הֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסִדֵּר חֲקַת-בְּלֶק, ט' בְּתַמוּז ה'תשׁמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהָאֲבֵרָה הַיְקָרָה לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי וּמְאֹד שִׂמְחֹתִי.

רָאָה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְאֵל תַּעֲזֹב אֶצְלָךְ אֶת הָעֲצָבוֹת כְּרָגַע.

וְאוֹדוֹת סְפָרִים לְהַפְיץ, הִיָּה טוֹב לָךְ יוֹתֵר שֶׁתִּקַּח מִהַבְּחוֹר ... גְּרוֹ יְאִיר, וְגַם אֶתָּה, אִם רְצוֹנָךְ לְהַדְּפִיס בְּאַרְצָה יִשְׂרָאֵל אֲנִי מְדַפִּיס

על ידו, ועל-בן ראה להתקשר עמו.

אחי היקר! ראה להיות כל היום רק בשמחה עצומה, ודבר זה ירחיב לך דעתך, עד שתזכה לפרש היטב את כל שיחתך וכל מה שעובר עליך בפרטי פרטיות, כי השמחה מרחבת את הלב, ואם היית יודע מה שנעשה למעלה בכל העולמות, על-ידי כל דבור ושיחה שאדם מדבר ומשיח עמו יתברך, אזי היית עוסק בזה כל היום, כי לא צריכים שום דבר, רק לפתח את הפה ולדבר עמו יתברך, באשר ידבר איש עם רעהו, ובכל מקום שרק הולך, הוא מדבר עמו יתברך.

עליך לדעת, כי אין לך עוד אבא יקר כמו אבינו שבשמים, שרק הוא יכול לעזור לך, ורק בידו ישועתך. על-בן ראה לברח תמיד אליו יתברך, ויתדבר רק עמו, ותספר לפניו את כל לבך בפרטי פרטיות, וכל ענין וענין שעובר עליך, ספר לבך רק לפניו יתברך. ואין לך עוד ערבות ונעם יותר מדבר זה, הינו להיות רגיל לספר את כל לבו אליו יתברך. ובפרטיות אפה, שאין לך שום ברירה, עליך לדעת, שאפה מאד מאד חשוב אצלו יתברך, ובחסדיו העצומים קרבה אל כלליות הקדשה, אל רבנו ז"ל, שרק הוא מבין אותך, ורק הוא יכול להוציאך מהמקום שנפלת שם, ורק הוא יכול לנקות אותך ולהלבישך בלבושים יקרים וכו'.

רק חזק ואמץ מאד מאד תמיד.

ומחמת טרדותי — ההכרח לקצר.

הדורש שלומך...

דרישת שלום מתברך ... גרו יאיר, הוא מחיה את עצמו כאן אצלנו מאד מאד, תהלה לאל. בקרוב אכתב לך עוד, אם ירצה השם.

רבנו ז"ל אמר פעם אחת לאחד, שהיו לו טענות על השם יתברך, כפיכול: דע לך "גאט איז תמיד גוט", השם יתברך תמיד

אָשׁוּר ד' תשז בְּנַחֵל ריא

טוב, וכמו שכתוב (תהלים קמה, ט): "טוב ה' לכל", ובזה ישוב לו כל קשיותיו וספקותיו שהיו לו.

ד' תשז.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר חקת-פלק, ט' בתמוז ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רב להבחור היקר לי מאוד מאוד, צמוד בפנימיות לכבי לטוב כל הימים, שותה ממִי הַנַּחֵל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

את מכתבך לנכון קבלתי כְּכֹר כֶּמֶה פְּעָמִים, וְעַכְשָׁו גַם קִבַּלְתִּי אֶת הַתּוֹרָה י"ב עִם הַנְּקוּדָה.

מה אמר לך! ראוי לך לשמח מאוד מאוד כל ימי חייך על עבודת הקדש שאתה עוסק. ולדעתי, תאחז בקרן ההדפסה כל ימי חייך, הינו אף אחר החתונה תאחז בזה, וכל השנה אליו. וראוי לך להיות שמש אצל רבנו ז"ל כל ימי חייך, ובוא תבוא על שְׂכָרְךָ.

והנה מאוד מאוד אני מצטער, שהבחור ... גרו יאיר, עושה מעשה פראות (ווילדע שטיק), אודות עסק ההדפסה, ותגיד לו, שיש לי הקפדה גדולה על פזיזות הנהגתו, הולך ללוות מעות, ולקפץ להדפיס, ואינו יודע וכו', ומפל שכן שהוא בחור צעיר מאוד מאוד, עכשו הגיע לגיל ט"ו, עליו להתמיד מאוד בלמוד, ולא להתעסק בהדפסה. אם רוצה להפיץ ספרים בזמן הפנוי, שיקח ממך ויפיץ, אבל שלא ידפיס.

על-כן ראה להגיד להאברהם ר' ... גרו יאיר, שלא יתן לו את הפלאטיס וכו' וכו', כי איני מסכים שידפיס כלל, כי הוא בחור פזיז וכו', ועוד יגרם עליך מחלקת גדולה, ואתה צריך לשמר את שמך.

אודות שדוכים, אחי, אחי! חזק ואמץ מאוד מאוד, אתה צריך לחכות עוד קצת, כי בת זוגך עדין יותר צעירה ממך, ובודאי יגיע

ריב אשר ד' תשו בנחל

גם יום שמחתך, יום חתונתך.

נא ונא אל תדאג כָּלֵל, רק ראה לשמש את רבנו ו"ל בהדפסת הספרים, והשם יתברך יעזר לך תמיד. וראה לברח מכל מיני וכוחים, עניגך הוא רק לעסק בהדפסה והפצה, ולהתמיד בלמוד התורה הקדושה שעורים כסדרן במקרא, משנה, גמרא, מדרש, שלחן ערוך וספרי רבנו ו"ל, וכל מה שתמצא וכו', כי למוד התורה הקדושה ממשיך על האדם נעם זיו ערכות אור אלקותו יתברך. ומוכא בזהר הקדוש (פרשת חקת קעט): מלין דאורייתא קדישא אינון עלאין אינון מתקין אינון, כמה דכתיב (תהלים יט): "הנחמדים מזהב ומפז רב ומתקים מדבש" וגו', מאן דאשתדל באורייתא כאלו קאם כל יומא על טורא דסיני וקביל אורייתא וכו', עין שם [דברי התורה הקדושה הם עליונים, הם מתקים הם, כמו שפתיב: "הנחמדים מזהב ומפז רב ומתקים מדבש" וגו', מי שעוסק בתורה, כאלו עומד כל יום על הר סיני ומקבל את התורה וכו']. ובפרטיות להיות רגיל במשניות, אשר למוד זה הורג את היצר הרע, כי הוא בדגמת מקל המכה את שגעון היצר הרע, הרוצה לעשות את האדם משגע ממש (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א').

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להיות תמיד רק בשמחה, ואף שאני מבין ומרגיש היטב את מכאובי נפשך ולבך מכל מה שעובר עליך וכו' וכו', אבל מאידך, ראוי לך לשמח, שאתה עוסק בעסק הקדוש והנורא של הדפסת ספרי רבנו ו"ל, שזו היתה הבת עין של מוהר"ן ת"ו ו"ל, והוא היה טורח בעצמו להביא גיר ושמן וכו' וכו', וכל השיך להדפסה, ולא שלח שלוחים, רק הוא בעצמו התעסק בזה, כי עבודת ההדפסה היתה אצלו קדש גדשים.

ועל-כן ראה גם ראה לשמח על נעם חלקך, אשר בנחל שם גורלך, ותדפיס ותפיץ את הספרים. והשם יתברך ירחיב לך, ויהיה לך אחר החתונה פרנסה בשפע וברוח גדול, אל תדאג כָּלֵל. אבל דעת לנבון, שתעסק בעסק ההדפסה בשכל ובתבונה ובהסתור, שלא תצא עליך, חס ושלום, מחלקת מכמה צרי עין, ומה שלא תוכל

אֲשֶׁר ד' תשח בַּנְחָל ריג

לְהִסְתִּיר, אַתָּה יְכוּל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּשָׂמִי, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, אֲנִי מִפְּחַד
מְשׁוּם בְּרִיָּה, כִּי מִה יַעֲשֶׂה לִי אָדָם?! ה' לִי לֹא אֵינְרָא מִה יַעֲשֶׂה לִי
בְּשׂוֹר וְדָם בְּלַעֲדֵי רִשׁוּתוֹ יִתְבַּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

רְאֵה לְעוֹרֵר וּלְזַרְזֵן אֶת הַבְּחֹר הַנִּ"ל שְׂיִצִּית, וְאֲנִי גַם-כֵּן כְּתַבְתִּי
לוֹ עֲכָשׁוּ מִכְּתָב בְּעֵבֶר זֶה.

ד' תשח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר חֲקַת-בְּלֶק ט' בְּתַמוּז ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחֹר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְגִיחַ נְצַחִים.

אֶת מִכְּתָבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, וּמְאֹד נִשְׁפָּר לְבִי בְּקַרְבִּי, מִכָּל מִה
שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מִיָּמֵי קִטְנוּתְךָ בְּפָגַם הַבְּרִית — הוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה,
רַחֲמָנָא לְצַלֵּן. בּוֹדְאֵי אֵין זֶה אֶצְלֵי חֲדָשׁוֹת, כִּי אֲנִי מִקְּבַל מִכְּתָבִים
כְּמוֹ מִכְּתָבְךָ כְּמַעַט בְּכָל יוֹם, אִךְ בְּכָל פַּעַם כְּשֶׁאֲנִי מִקְּבַל מִכְּתָב כְּזֶה,
נִשְׁפָּר לְבִי בְּקַרְבִּי לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי, מֵרַב כָּאֵב, אִיךְ שֶׁהִסְטָרָא אַחֲרָא
עוֹשֶׂה אֶת שְׁלָה וְכו'.

וַיְדוּעַ, אֲשֶׁר פַּעַם אַחַת בָּא הָרַב הַחֲסִיד ר' נַחֲמָן טוֹלְטְשִׁינֵר ו"ל
אֶל מוֹהֲרֵנ"ת ו"ל, וּמָצָא אוֹתוֹ יוֹשֵׁב בְּעֵלִית בֵּיתוֹ וּבּוֹכָה, וְשָׂאל
אוֹתוֹ: מִה זֶה וְעַל מִה זֶה? וְהָשִׁיב לוֹ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "גִּי רַעְדֻט זִיךְ
דָּאס מְעַן זָאל אֵיבְעֵר גְּעֵבֶן דְּעַם בְּעַל-דְּבָר אַזוֹיִנֵּעַ כַּחוֹת", וְהִפְלִ
בְּשָׁבִיל הַבְּחִירָה, עַד שְׂיִכּוּלִים לְעַמֵּד עֲזֵי פָּנִים, וְלוֹמֵר עַל אוֹר —
חֲשֵׁךְ, וְעַל חֲשֵׁךְ — אוֹר, וְכִמוֹ שֶׁהַתְּלוּנָן הַנְּבִיא (יִשְׁעִיָּה ה'): "הוֹי
הָאוֹמְרִים לְרַע טוֹב וְלְטוֹב רַע, שְׂמִים חֲשֵׁךְ לְאוֹר וְאוֹר לְחֲשֵׁךְ, שְׂמִים
מֵר לְמַתַּק וּמַתַּק לְמֵר" וְגו'. וּבְאַמַּת עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי רַבְּנוֹ ו"ל יִרְד

(1) לך תתאר לעצמך, איך שמסרו להבעל-דבר כחות עצומים כאלו.

אֵל זֶה הָעוֹלָם דִּיקָא לְתַקֵּן אֶת כָּל הַנְּשֻׁמוֹת הַנְּפוּלוֹת וְהִירוּדוֹת שֶׁנִּפְּלוּ וְנִפְגְּמוּ וְכוּ', וְלְהַעֲלוֹתָם וְלְהַגְבִּיהֶם וְכוּ', וּבִפְרָט אֵלּוּ שֶׁפְּגָמוּ בַּחֲטָא פָּגַם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, שְׁחֵמוֹר מְאֹד מְאֹד, כַּמּוּבָא בַּזֵּהר הַקְּדוּשׁ, שֶׁהוֹרֵג אֶת בְּנָיו בְּיָדַיִם, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן. אַף-עַל-פִּי-כֵן גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן עא), שְׁגָם עַל זֶה מוֹעִילָה תְּשׁוּבָה, עֵינֵי שָׁם; אַף דִּיקָא אֵלּוּ הַנְּשֻׁמוֹת יִהְיֶה לָהֶם הַהֲכָרַח לְשִׁמְעַת מַחְלָקָת, וְאִם לֹא יִהְיֶה לָהֶם שִׁכְל וְכוּ', אִזּוּ יִתְרַחֲקוּ לְגַמְרֵי, מֵאַחַר שֶׁשָּׁמְעוּ מַחְלָקָת (עֵינֵי בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סימן ה'): כִּשְׁאֵתָה שׁוֹמֵעַ מְרִיבוֹת שְׁבִין הַצְּדִיקִים, תִּדַע שֶׁזֶה מְשֻׁמֵּיעֵין אוֹתָךְ תּוֹכַחָה עַל שֶׁפָּגַמְתָּ בְּטַפִּי מִחֶדֶךְ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן בֵּין תְּבִין אֶת אֲשֶׁר לְפָנֶיךָ, אֵתָה כָּבֵד נִפְגְּמַתָּ כָּבֵד כָּל-כָּף כָּל-כָּף מְגִיל צַעִיר, וְתַהֲלָה לְאֵל, זְכִיתָ בְּזִכְיוֹת חֲנָם לְהַתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, עַל-יְדֵי הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים שֶׁזְּכִיתִי לְהַדְפִּיס, וְגַם נִתְעוֹרַרְתָּ כָּל-כָּף בְּהַתְמַדַּת הַתּוֹרָה, אֲשֶׁר כִּמְעַט שְׁאֵתָה מִסֵּיִם כָּבֵד ש"ס, וְכֵן זְכִיתָ לְסֵיִם תַּנּוּף וּמִשְׁנִיּוֹת וְשִׁלְחָן עָרוּף וְכוּ', אֵל תִּפְתַּע שֶׁתִּשְׁמַע מַחְלָקָת עַל הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים, כִּי הֵם קוֹצִים בְּעֵינֵי הַסְּטָרָא אַחְרָא, וְעַל-כֵּן הָעֵמִיד שְׁלוּחֵיו, שֶׁהוּא מְכִיר אוֹתָם מְכָבֵד, וְהֵם מוֹצִיאִים מִכַּח אֵל הַפְּעַל שְׁלִיחוֹתוֹ. וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לְדַעַת, כָּל זְמַן שֶׁתֵּאֱחָז בַּסְּפָרִים, אִזּוּ תִזְכָּה רַק לְהַצְלִיחַ, וְלִצְאָת מִהָרַע הַזֶּה שֶׁנִּתְרַגְּלַת מִנְעוּרֶיךָ וְכוּ'. אֲבָל תִּכְרֶף-וּמְיָד כִּשְׁתַּעֲזֹב אֶת הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים מִפְּנֵי הַמַּחְלָקָת וְכוּ', מְרָה יַעֲבֹר וְכוּ'. וְעָלֶיךָ לְהַתְּבוּנָן לְטוֹבַת עַצְמְךָ, מִי עוֹזֵר לָךְ! וְעַל-כֵּן לְדַעַתִּי, אַחַר יְשׁוּב הַדַּעַת, כָּבֵד לֹא יוֹעִיל שׁוּם מַחְלָקָת וְכוּ'.

וְהִיָּה טוֹב בְּשִׁבְלֶיךָ לְלַמֵּד וּלְעֵינֵי בְּהַקְדַּמַת הַסֵּפֶר "שְׁמִירַת-הַבְּרִית", כִּי שָׁם מְבָאָר בְּאֵר הַיֵּטֵב כְּדַת מַה לַּעֲשׂוֹת, בְּפְרָטִיּוֹת בְּעֵנֵין הַמַּחְלָקָת וְכוּ', עֵינֵי שָׁם; כִּי כִשְׁנִפֵּל כָּבֵד בַּחֲטָא הַמְּגַנֵּה שֶׁל הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, קָשָׁה וְכָבֵד לוֹ לִצְאָת מֵרֵב הַבְּלָבוּלִים וְהַסְּפִירוֹת, וּבְפְרָטִיּוֹת בְּיָמֵינוּ אֵלּוּ, אִם לֹא שִׁיעֵינֵי הַיֵּטֵב בְּהַקְדַּמַת סֵפֶר "שְׁמִירַת-הַבְּרִית". וְעַכְשָׁו יוֹצֵא לְאוֹר סֵפֶר "אוֹת בְּרִית", וְשָׁם מְבָאָרִים גַּם-כֵּן עֵנֵינִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מִתְקוּן הַבְּרִית.

אָשֶׁר ד' תשח בְּנַחֵל רטו

חֲמַדַּת לְכַבִּי! הִיָּה טוֹב מְאֹד שְׁתַּסְתִּיר אֶת עֵינֶיךָ בְּסִפְרִים
הַחֲדָשִׁים, כִּי בִישִׁיבָה שְׁלֶךְ יֵשׁ הַתְּנַגְדוֹת עֲלֵיהֶם, וְאִף שָׂרֵב רַבִּם שֶׁל
בְּעֵלֵי הַתְּשׁוּבָה שָׁם נַעֲשׂוּ דִיקָא עַל-יְדֵי הַסִּפְרִים הַחֲדָשִׁים, וּבִפְרָטִיּוֹת
עַל-יְדֵי סֵפֶר "אָרְךְ אַפִּים", אֲבָל כְּפִי הַנֶּרְאָה מִפְּחָדִים... מִהַסִּפְרִים,
אוֹלֵי... עַל-כָּל-פָּנִים רְאֵה לְהַסְתִּיר, כִּי גַם בַּחוּרִים אַחֲרִים כָּתְבוּ לִי
מִשָּׁם, שֶׁהֵם לוֹמְדִים אֶת הַסִּפְרִים בְּהֶצְנֵעַ, וּמָה לַעֲשׂוֹת? הַכֹּל בְּשִׁבִיל
הַבְּחִירָה וְהַנְּסִיּוֹן!

רְאֵה, אֶהוּבִי, אָחִי! לְהַתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, לְהַתְמִיד בַּתְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְכַבֵּס וּלְנַקוֹת וּלְזַכֵּךְ אֶת נִשְׁמָתוֹ,
וּבִפְרָטִיּוֹת כִּשֶׁהוּא מְלֹא כְּתָמִים מִפְּגָם הַבְּרִית — הוֹצֵאת זֶרַע
לְבַטְלָה, כִּי אִם עַל-יְדֵי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדוֹת. וּבִפְרָטִיּוֹת אַתָּה, שֶׁהֵנָּךְ
לֹא רְחוּק מִשְׁעַר הַשָּׁמַיִם, הִיָּה רְאוּי לָךְ לְבַקֵּר שָׁם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, אִךְ
יוֹתֵר טוֹב בְּלִילָה, כִּי בַיּוֹם הַפְּרוּצוֹת וְכוּ' מְסַתּוֹבְבוֹת וְכוּ', כִּי דִיקָא
הֵיכֵן שֵׁשׁ קִדְשָׁה עֲצוּמָה מְאֹד מְאֹד, שָׁם דִּיקָא מִתְּפַשְׁטוֹת הַסִּטְרָא
אַחֲרָא לְהַסְתִּיר וְכוּ'.

אַקוּהָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׂיִהְיֶה לָךְ שֶׁכֵּל, וְלֹא תִסַּג אַחֲוֹר בְּשׁוּם
מַחִיר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

הַכֹּפֵל הַדְּבָר, לְעֵינַי בְּהַקְדַּמַת סֵפֶר "שְׁמִירַת-הַבְּרִית". רַבְּנוּ ז"ל
הַתְּפָאֵר, שֶׁבְּדָבָר זֶה הַצְּלִיחַ, כִּי כִשְׁכֵּל הַנִּשְׁמוֹת הִלְכוּ לְאָכֵל עִם אָדָם
הַרְאִשׁוֹן מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, נִשְׁמָתוֹ לֹא אָכְלָה, וְעַל-כֵּן זָכָה, שֶׁהוּא
כָּלְלִיּוֹת כָּל הַבְּעֻטְלִירִס וְכוּ', עַד שֶׁהוּא יָכוֹל לְהוֹצִיא אֶת הַחֲצִיִּים
אִפְלוּ לְאַחַר שְׁנַזְרָקוּ, וְדו"ק.

רטז אָשֶׁר ד' תשט בנחל
ד' תשט.

בעזרת השם יתברך, אור ליום חמישי לסדר חקת-בלק ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר ...
גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

מכתבך בצרוף המעות לפרנסת ביתי — לנכון קבלתי,
ותשואות חן לך על זה, יצו השם יתברך את הברכה באסמך,
ותזכה לשפע כפול כל ימי חיך.

העקר חזק ואמץ בכל ענייך, ואל תדאג דאגת חנם, ובפרטיות
פי גדול אדונינו ורב להושיע. חסדי השם יתברך, אנו יודעים מרבי
אמת כזה, בזה לבד ראוי לנו להחיות את עצמנו תמיד, שאנו
יודעים מרבי אמת כזה, ואנו מסתובבים בין אנשי שלומנו
הקדושים יוסיף עליהם ה' אלהי פועמים ככה.

ודעת לנכון, פי בכל פעם שאני מזכיר באחד מספרי — אנשי
שלומנו, כונתי רק על אלו המסתובבים ב"היכל-הקדש", כי מי
שאינו בא אל "היכל-הקדש", חסר לו הרבה הרבה מכל ההתקרבות
אל רבנו ז"ל. והחלוק וההפרש בין מי שמסתובב ב"היכל-הקדש"
של רבנו ז"ל למי שאינו מסתובב, הוא חלוק והפרש בין שמים
לארץ באשר החוש יעיד, כי אחד מאנשי שלומנו שקול כמאה ואף
וכו' וכו', הן בהיראת שמים שלו והן בהתורה והתפלה שלו, והן
בהשמחה והדבורי אמונה והשגחה פרטית.

ועל-כן חזק ואמץ מאד מאד, אשרינו שאין אנו חולקים על
"היכל-הקדש", שבונה רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט);
טוב להודות להשם יתברך על כל החסד חנם שעשה עמנו, חבלים
נפלו לנו בנעימים.

הדורש שלומך...

להיות נמנה בין אנשי שלומנו חסידי ברסלב, צריכים לידע

בְּכֹל פַּעַם דְּבָרֵי רַבְנוּ ו"ל, אַחֲרֵת הוּא רַק דְּמִיּוֹן, כִּי לֹא עִם הָאָרֶץ חָסִיד.

ד' תשי"ו

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר חֲקֵת-בְּלֶק, י"ב בְּתַמוּז ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ...

אֶת מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם א' סִינֵן — לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, אִךְ מֵרַב עִמָּס הַמְּלֶאכֶה בְּעֶסֶק הַרְבֵּים, וּמֵרַבּוּי הַמִּכְתָּבִים אֵלַי מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהִגִּיעַ אֶל מִכְתָּבְךָ עַד רִגַע זֶה, אֲשֶׁר הִגִּיעַ הַתּוֹר לְקִרְאוֹ.

וּמֵאֵד מְאֹד קָרָאתִי בְּכֹכֵד רֹאשׁ — הֵן מִצַּד שְׂדֵי-בְרִיךָ נִגְעוּ וְקָלְעוּ אֶל לְבִי אִישִׁית, וְהֵן שְׁסַבֵּב הַמְּסַבֵּב כָּל הַסְּבוֹת, שְׂבִנְךָ יְחִידֶךָ, מִחֲמַד עֵינֶיךָ, נִמְצָא כְּעַת עֵתָה אֶצְלִי. וְהִנֵּה אֲנִי מִבֵּין אוֹתָךְ טוֹב מְאֹד מְאֹד, וּמִמֶּשׁ אֲנִי מַעֲמִיד אֶת עֲצָמִי בְּמִצְבְּךָ, וּמִרְגִּישׁ אֶת דְּאֲגַת אִם לְבָנָה יְחִידָה, שְׁחוֹשֶׁבֶת שְׂבִנָּה מְרַד בָּהּ, חַס וְשָׁלוֹם.

אֲבָל בְּאֵמַת לְדַעֲתִי, בְּנִקְדָּה זֹו טְעִית טְעוֹת גְּדוֹלָה, כִּי כָּפִי שֶׁהוּא מְדַבֵּר עִמִּי, בְּכֹל שִׁיחָה הוּא מְזַכִּיר אֶת הַהוֹרִים שְׁלוֹ בְּהַעֲרָכָה גְּדוֹלָה וּבְכַבּוֹד הָרְאוּי, אִךְ שְׂאִינָם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ וּבְהִלָּךְ הַמִּתְשַׁבֵּה שְׁלוֹ, אִךְ בְּשֶׁאֵר הָעֵנִינִים אֲנִי מִסְּכִים אִתָּךְ.

וּבְאֵמַת עָלֶיךָ לְדַעֲת, כִּי כָּפִי הִרְגָּשְׁתִּי, בְּנִךְ עָבַר כָּבֵר בְּחִיּוֹ הַקְּצָרִים הַרְבֵּה הַרְבֵּה מְאֹד כְּמִבְּגָר בְּכֶמֶה עֲשָׂרוֹת שָׁנִים בְּלִי שׁוֹם גְּזוּמָא כָּלֵל, אֲבָל מֵאִידֶךָ, לְדַעֲתִי, גַּם שְׁכָלוֹ וּבִינָתוֹ עָלוּ הַרְבֵּה הַרְבֵּה יוֹתֵר מִגִּילּוֹ, וְאִין לָךְ בְּמָה לְהִתְבַּיֵּשׁ וּלְהִצְטַעַר, חַס וְשָׁלוֹם, מִמֶּנּוּ, כִּי עָשָׂה חֵיל, וְגַם עוֹשָׂה חֵיל, וְעוֹד יַעֲשֶׂה חֵיל, וְיֵשׁ בּוֹ כַּחוֹת עֲצוּמִים, וְהוּא מֵיַעַד עוֹד לְהִיּוֹת רַב וְחֲכָם גְּדוֹל בְּיִשְׂרָאֵל.

אוֹדוֹת הַקִּיצוֹנִיּוֹת שְׁלוֹ, הַרְבֵּה הַרְבֵּה דִּבְרָתִי עִמּוֹ, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שִׁישְׁמַע וַיִּצִּית אוֹתִי, כָּל זֶה בָּא לוֹ רַק מֵאִי יְדִיעָתוֹ

ריח אשר ד' תשי בנחל

מהי היהדות, ואף שפבר הסתובב בהרבה מקומות ובהרבה שיטות וכו' וכו', אבל הוא תפס תמיד את דרך הקיצונית לגמרי, ורצה תמיד יותר מאשר צריך ויותר מאשר מתבקש.

וכן אודות אשתו, הלך עמה בדרך קיצונית לגמרי, למשל: גרבים שחורות וכו', אשר באמת שניהם אינם אוחזים בדבר כזה וכו', ומזה נובעות ביניהם בעיות בשלום-בית, אבל בחסדי השם יתברך, דברתי הרבה עמו, ואני מקנה שיצית אותי. וכן קבל אצלי הרבה הרבה ברוחניות, ואני מקנה שישתנה לטובה בכל הדברים, ויהיה לכם רב נחת ממנו.

תאמינו לי, שאין לכם מה להתביש עמו, ומכל שכן אין לכם מה להצטער בעבור דרכו שבחר, בנדאי רצייתם יותר טוב שיהיה רופא או מהנדס וכו', תאמינו לי, שיהיה בעזרתו יתברך, רופא נפשות טוב מאד, וכן מהנדס נפלא לבנות בתים בישראל, על-ידי רב התמדתו וכשרונותיו לקרב לבות ישראל אל אביהם שבשמים. העקר ראו לשמח על נעם חלקכם, שזכיתם לבן לומד תורה, כי לא נשאר מהאדם שום דבר, רק תורה ומצוות ומעשים טובים בלבד, כי כשבא היום האחרון של האדם להתפרד מהעולם הזה, איזה נעם ואיזה יפי הוא היהדות והתורה, כי נכנס אל בית עולמו, שבנה וארג לעצמו בחיים חיותו. אני מקנה להשם יתברך שתראו אצלו שנוי גדול לטובה.

הדורש שלומכם ומאחל רפואה שלמה לכל המשפחה.

את המכתב הזה התחלתי לכתב לכם, ובין כך נכנסו אצלי טרדות גדולות, שלא יכלתי לסימו. וכן כשגמרתי לקרא את מכתבך, ראיתי שאת מבקשת שבנגד לא ידע שכתבת לי, אבל כבר היה מאחר כי אמרתי לו, ואין לך מה לדאג, כי אדרבה הוא שמח מאד מאד, כי אמו היקרה יש לה שיכות להרב שלו, וזה השפיע מאד מאד על מצב רוחו. רבנו ז"ל הקפיד מאד, שלא לחפש חמרות יתרות, ועל-כן אין אצלנו למודים פאלו שאת כותבת.

ד' תשיא.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פנחס ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי בצרוף מעות לפדיון, והשם יתברך ימתיק ממך כל הדינים, וישפע עליך שפע והצלחה, ותושע בקרב.

היה טוב שתרגיל את עצמך לברך ברכת-המזון בקול רם ומתוף הסדור, כי דבר זה מאד מאד מסגל לפרנסה בנקל, וכן לברך ברכת-המזון על כוס של יין, על-כל-פנים בשבת וכיום טוב. וחקמינו הקדושים אמרו (ברכות נ): כל המברך על כוס מלא, נותנין לו נחלה בלי מצרים, וזוכה ונוחל שני עולמות: העולם הזה והעולם הבא, עין שם. ורבנו ז"ל הזהיר את אחד שיהדר בכוס יפה, וזה מסגל לפרנסה. והשם יתברך ימשיך עליך ברכה וישועה ופרנסה בנקל.

הדורש שלומך...

ד' תשיב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר פינחס ה'תשמ"ב.

שלום רב לכל תלמידי "היכל-הקדש", קדש קדשים, הוי"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ואמצו מאד מאד ביראת שמים, ותראו שתהיה יראת ה' תמיד על פניכם לבלתי תחטאו (שמות כ, יז), ועקר היראה היא בפשיטות להרגיש תמיד, כי אין בלעדיו יתברך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, ומלא כל הארץ כבודו, ואין שום מקרה וטבע כלל. ועל-ידי ידיעה והרגשה זו תזכו אל מדת היראה, כי מיד כשאדם מכניס בעצמו אמתת מציאותו

רכ אֲשֶׁר ד' תשיב בְּנַחֵל

יְתַבְּרֶךָ, תְּגִיעַ אֵלָיו הַיְרָאָה, וּבְמָקוֹם שֵׁישׁ יִרְאָה — יֵשׁ שְׁלֵמוֹת,
 כְּמֵאֲמַר הַזֶּהר הַקְדוּשׁ (עֵין זֶהר חֶלֶק ב' עט.): בְּאַתֵּר דְּאִית תְּמָן דְּחִילוֹ
 אִית תְּמָן שְׁלִימָתָא; כִּי רַק זֶהוּ עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת שְׁצָרִיךָ כָּל אֶחָד מִכֶּם
 לְהִתְעַלּוֹת וּלְהִגִּיעַ, שְׁתַּמִּיד תִּרְגִּישׁוּ אוֹתוֹ יְתַבְּרֶךָ.

וְאֵל כָּל זֶה זוֹכִים עַל-יְדֵי רַבּוּי תְּפִלָּה וְהִתְבּוּדוֹת, כִּי מֵדַת
 הַיְרָאָה בָּאָה אֶל הָאָדָם, עַל-יְדֵי דַעַת, שְׂבָאָה עַל-יְדֵי בְחִינַת מִשְׁפָּט,
 שְׁזוֹכִים לְשִׁפְט אֶת עֲצָמוֹ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט, וְלְהִתְבּוּדַד עִמּוֹ יְתַבְּרֶךָ
 (עֵין לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן, חֶלֶק א', סִימָן טו.) וְעַל-כֵּן רָאוּ תַּמִּיד לְדַבֵּר עִמּוֹ
 יְתַבְּרֶךָ, אֲפִלוּ דְבוּרִים מוֹעֲטִים, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבְּרִים אֵלָיו
 יְתַבְּרֶךָ, עַל-יְדֵי-זֶה מִמְּשִׁיכִים עַל עֲצָמוֹ נֵעַם זִיו שְׁכִינַת עִזּוֹ יְתַבְּרֶךָ.

וְהִנֵּה כָּל הַהִתְחַזְקוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ו'ל הִיא בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת,
 לִידַע שְׂכּוֹנָתוֹ הִיא גַם עַלִּינוּ, אִף שְׂאֲנוּ הַכִּי פְּגוּמִים שְׂבַעוֹלָם,
 אִף-עַל-פִּי-כֵן עַלִּינוּ לְדַעַת, כִּי הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךָ נִמְצָא אֶתְנוּ, אֲשֶׁר כָּל
 זֶה הוּא שֵׁם הַנִּי"ה בְּמִלּוֹי ס"ג, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטִי-מוֹהֲרֵ"ן,
 חֶלֶק א', סִימָן ר'; וּבְחֶלֶק ב', סִימָן פב) "כֵּלֹ ס"ג יְחַדְּו" (תְּהִלִּים נג, ד), כִּי
 שֵׁם זֶה מְחַיֶּה אֶת כָּל הַנְּסוּגִים אַחֲזוֹר. וּבְאַמַּת מִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ
 לְצִיר לְפָנָי עֵינָיו אֶת שֵׁם הַנִּי"ה בְּרוּךְ הוּא, מֵיָד תְּגִיעַ עָלָיו הַיְרָאָה,
 כִּי יִרְגִישׁ — הֲלֹא הַשֵּׁם יְתַבְּרֶךָ הוּא כְּאֵן, וְאֵנִי רוֹאֶה אוֹתוֹ, וְאִז
 מִמִּילָא אִף פַּעַם לֹא יִתְרַחֵק, כִּי מִרְגִישׁ שֶׁהַשֵּׁם יְתַבְּרֶךָ נִמְצָא אֶתוֹ,
 עִמּוֹ וְאֲצִלוֹ, אִף שֶׁהוּא עֲדִין בְּתַכְלִית הַחֲשֵׁךְ וְהִרְחוּק וְכוּ' וְכוּ'. וְזֶה
 עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת שְׁצָרִיךָ הָאָדָם לְהִגִּיעַ אֵלָיָה בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׁתַּמִּיד
 יִרְגִישׁ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתַבְּרֶךָ, וְיִרְאָה תַּמִּיד לְפָנָי עֵינָיו אֶת שְׁמוֹ
 יְתַבְּרֶךָ, וְאִז אִף פַּעַם לֹא יִהְיֶה נְסוּג אַחֲזוֹר. וְהַשֵּׁם יְתַבְּרֶךָ יֵאִיר עֵינֵיכֶם
 תַּמִּיד בְּמֵאוֹר תּוֹרָתוֹ, וְתוֹכּוּ אֶל מֵדַת הַיְרָאָה, וְתִהְיֶה יִרְאָת ה' עַל
 פְּנֵיכֶם תַּמִּיד לְבִלְתִּי תִחַטְּאוּ, וְתִהְיוּ בְּעֲלֵי דְרָךְ אֲרֵץ גְּדוּלִים וּבְעֲלֵי
 יָשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּיִּים, אֲשֶׁר זֹהִי דְגָמָא חַיָּה שֶׁל תְּלַמִּיד רַבְּנוּ ו'ל,
 וְאֵל זֶה אָנוּ כּוֹסְפִים וּמְשַׁתְּוָקְקִים וְרוֹצִים לְזִכּוֹת לְהִגִּיעַ, וְהַשֵּׁם יְתַבְּרֶךָ
 יִהְיֶה בְּעִזְרוֹנוֹ תַּמִּיד, עַד שְׁנִזְנֶכָה לְהַפְּלִל לְגַמְרֵי בּוֹ יְתַבְּרֶךָ.

וְהִנֵּה אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! הֲעִנְיָן הַזֶּה שֶׁל תְּפִלָּה וְהִתְבּוּדוֹת

אָשֶׁר ד' תשיג בְּנִחָל רכא

צָרִיף לְהִיּוֹת כָּל-כֶּף חֲזַק אֶצְלָכֶם, עַד שְׁלֹא תוּכְלוּ לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבַר בְּלִי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּדוּת. וּמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל אָמַר, שְׁבִשְׁבִיל זֶה הוֹלֶכֶת הַעֲבוּדָה לַעֲת זְקַנְתּוֹ כְּסֻדְרָן, כִּי הִרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ כָּל-כֶּף בְּעֲבוּדַת הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּדוּת, עַד שְׁאִינּוּ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבַר בְּלִי שְׂתִינְעַץ וַיְדַבֵּר עִמוֹ יַתְּבַרְךָ.

אחי הַיְקָרִים! זו נְקֵרָאת מִדַּת הַיְרָאָה בְּאַמַּת, לֹא לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבַר בְּלִי קֶשׁוּר וַיַּחֲוֵד עִמוֹ יַתְּבַרְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תשיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יַתְּבַרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְרַ פְּנִיחַס, ט"ו בְּתַמוּז ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ...

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי הַיּוֹם, הוּא יוֹמָא דְּהִילּוּלָא שְׁל ה'אֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, אֲשֶׁר יְדוּעַ גְּדֻלָּתוֹ מִפִּי רַבְּנוּ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת שֵׁם עַל צִיוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ בַּיּוֹם הַזֶּה, וְתִמְשִׁיף לַעֲצֻמָּה יְשׁוּעוֹת וְכוּ', וְאַנִּי רָגִיל לִילֵף שֵׁם בְּכָל פַּעַם כְּשֶׁאֲנִי בָּא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשָׁה. וּכְבָר יְדוּעַ לְנוֹ אִיזוֹ דְּבִקּוֹת שְׁהִיְתָה לְמוֹהֲרַנְ"ת ז"ל בְּלַמּוּד סֵפֶר "אֹר הַחַיִּים" הַקְּדוֹשׁ, וּמִי יִתֵּן שְׁגִם אֲנַחְנוּ נִקְבַּע לַעֲצֻמָּנוּ שְׁעוֹר בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ "אֹר הַחַיִּים".

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רכב אֲשֶׁר ד' תש"ד בַּנְחָל

ד' תש"ד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר פְּנִיחַס, ט"ו בְּתַמּוּז ה'תשמ"ב, יוֹם הַלּוּלָא
קַדִּישָׁא שֶׁל ה'אור החיים' הַקָּדוֹשׁ זי"ע.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ...
גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחַת נְצָחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמָאֵד מָאֵד שֶׁמְחַפְּנִי בְּדִבְרֶיךָ.

אֲחִי הַיָּקָר! כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי שׁוֹם
דְּבַר וְשׁוֹם בְּרִיָּה וְשׁוֹם קְלִפָּה וְהִסְתַּרְתָּה לֹא יִסְתִּירוּ וְלֹא יִפִּילוּ אוֹתוֹ,
וּמִכָּל שֶׁפֶן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְחֹשֵׁב בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם עַל אַחֲרִיתוֹ, כְּאֵלוֹ
הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם הָאַחֲרוֹן מִחַיָּו, אֲזַי כְּבָר לֹא יִפְנֶה אֶל עוֹפוֹת
טְמָאִים לְשִׁמְעַת קוֹל צְפִצּוּפִים וְכוּ', רַק יִדְבִּיק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וּמִהַקּוֹל הַפְּנִימִי שֶׁל הַבְּזִיוֹנוֹת יִשְׁמַע שְׂבָחִים, שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת
לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ (עֵינִי לְקוֹטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נה); אֲשֶׁר בְּשִׁבְת־קַדְשׁ
זוֹ דִּבְרָנוּ הַרְבֵּה עַל-פִּי תוֹרָה זוֹ, כִּי שֵׁם מְדַבֵּר רַבְּנוּ וְ"ל בְּאַרְיִכוֹת
מִפְּרָה אֲדָמָה, וְאֵיךְ שֶׁהִתְפַּלֵּה הִיא הִיא הָאֵפֶר פְּרָה, הַמְטֵהר אֶת כָּל
הָעוֹלָם כְּהִיכַל-הַמֶּלֶךְ, וְאֲזַי אֵינוֹ מְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשׁוֹם בְּרִיָּה
שְׂבָעוֹלָם יִהְיֶה אֵיךְ שִׁיְהִיָּה וְכוּ', עֵינִי שֵׁם.

עַל-כֹּל-פְּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא רָאָה, אֶהוּבִי, אֲחִי, לְהִיּוֹת חֶזֶק בְּעֵינֶיךָ
זֶה, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, אֲשֶׁר כָּל
דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצָחִית, הַצְּלָחָה שְׂאֵינִי כְּמוֹהָ. כִּי עַל-יְדֵי כָּל
דְּבוּר שְׂאָדָם מְרַגֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מְשֻׁרָה
שְׂכִינָתוֹ עָלָיו, וְזוֹכֶה שְׂנִתְכַפֵּר לוֹ הַכֹּל. וְהַעֲקָר לְחֹשֵׁב בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם,
כְּאֵלוֹ הַיּוֹם הַזֶּה הוּא הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן שֶׁל חַיָּו, אֲזַי כְּבָר לֹא יִבְלָבְלוּ
שׁוֹם צֶעַר וְשׁוֹם בְּזִיוֹן מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׂבָעוֹלָם, אֲדַרְבֵּה יִשְׁמַח בְּכָל
בְּזִיוֹן וְחִרוּף וְגִדּוּף.

וּבְאֵמַת עָלֶיךָ לְדַעַת, אֶהוּבִי, אֲחִי! כִּי כָּל אֵלוֹ הַבְּזִיוֹנוֹת,
הַחִרוּפִין וְהַגִּדּוּפִין וְכוּ', הֵם הֵם עַקֵּר הַהַצְּלָחָה שְׁלִי.

אֲשֶׁר ד' תשיד בנחל רכג

ובְּאֵמֶת יְדוּעַ מִפִּי סִפְרִים וְסוּפְרִים וְצַדִּיקִים שְׁסִפְרוּ, שְׁעַקֵּר
הַצִּלְחַת רַבְּנוּ בַעַל הַ'אֹר הַחַיִּים' הַקְּדוֹשׁ הִזָּה, רַק עַל-יְדֵי בְּזִיוֹנוֹת
וְשִׁפְלוֹת שְׁבוּזוֹהוּ וְחִרְפוּהוּ וְכוּ' רָשָׁעִים אֲרוּרִים וְכוּ', וְגַם מָסְרוּ אוֹתוֹ
בְּעִלְלוֹת שְׂוֹא וְהֶבֶל, וְהָיָה אֲסִיר בְּבֵית הָאֲסוּרִים וְכוּ', רַחֲמָנָא לְצַלָּן,
וְרָשָׁע אֶחָד הִכְהוּ עַל הַלְּחֵי בְּרַבִּים, וְחִרְפוּ וְגִדְפוּ בְּכָל מִינֵי בְּזִיוֹנוֹת
וְכוּ'. וְתִהְיֶה לָּאֵל, זָכָה עַל-יְדֵי-זֶה לְמַדְרָגוֹת כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר רַבְּנוּ
הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, מָסַר נִפְשׁוֹ בַּפֶּעַל מִמֶּשׁ לְנִסְעַ לְאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, כְּדֵי לְהַפְגִּישׁ עָמוֹ, כִּי הָיָה מְסוּד רוּחַ דְּאֲצִילוֹת, וְהַבַּעַל-שֵׁם-
טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע הָיָה מְסוּד נִפְשׁ דְּאֲצִילוֹת, וְרָצָה שֶׁתִּתְחַבֵּר נִפְשׁ
עִם הַרוּחַ, וּבִיחַד יִמְשִׁיכוּ אֶת נִשְׁמַת מְשִׁיחַ וְכוּ'. עֲמַד וּרְאֵה אֵל אֵילוֹ
מַדְרָגוֹת זָכָה, עַל-יְדֵי בְּזִיוֹנוֹת, חִרּוּפִין וְגִדּוּפִין וְכוּ'.

וְכֵן הִזָּה עִם מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, אֲשֶׁר לֹא הָיָה עוֹד אֶחָד מִיּוֹם דָּוִד
הַמֶּלֶךְ, שִׁיִּסְבַּל בְּזִיוֹנוֹת נוֹרְאִים כְּאֵלוֹ, מִירְאִים וְשִׁלְמִים, כְּמוֹ שְׁסַבַּל
מוֹהֲרַנ"ת ז"ל, שְׁכַלָּם הָיוּ כְּנִגְדוֹ, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ עֲזַר לוֹ וְנִשְׁאַר זָכְרוֹ
לְנִצְחַת. וּמִסְפָּר בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שִׁפְעַם אַחַת בֵּימֵי הַמַּחְלָקֶת עָלָיו,
אַחַר תְּפִלַּת עֲרֻבִית, רַקֵּד הִרְבֵּה מְאֹד מְאֹד בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה שֶׁלֹּא
כְּדַרְכּוֹ, וְשָׂאֵל אוֹתוֹ אַחֲר־כֵּן תִּלְמִידוֹ ר' נַחֲמָן טוֹלֵטְשִׁינְעֵר ז"ל: מַה
יוֹם מִיּוֹמִים? וְהִשִּׁיב לוֹ: נִכְנַס עֲכָשׁוּ בְּדַעְתִּי מִרַב צְרוּתִי, מִי יוֹדֵעַ
אוּלַּי עֲכָשׁוּ בְּלִילָה זֶה אֲנִי מִסְתַּלֵּק מִהָעוֹלָם, וְעַל-כֵּן אֲנִי שֹׂמֵחַ, שְׁעוֹד
מֵעַט אֲזַכֶּה כְּכֹר לְהַפְשִׁיט גּוּפִי הַגִּשְׁמִי, וְאֲזַכֶּה לְהִיוֹת סְמוּךְ בְּיוֹתֵר
אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ. (וּבְכַנְסַח אַחֲרֵי שִׁמְעָתִי כִּי אָמַר: תִּהְיֶה לָּאֵל, עֶבֶר יוֹם,
וְאֲנִי כְּכֹר עִם יוֹם אֶחָד יוֹתֵר סְמוּךְ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ וְכוּ').

אָחִי, אָחִי הַיְקָר! אַחֲרֵי יְשׁוּב הַדַּעַת כְּזֶה, כְּכֹר לֹא נִכְנַס בְּלִב
הָאָדָם שׁוֹם צַעַר וְפַחַד כָּלֵל, אֲדַרְבֵּה, בּוֹרַח יוֹתֵר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ. וְכֵן
מִסְפָּר, כִּי בְּשַׁעַה שֶׁהוֹכִילוֹ אֶת מוֹהֲרַנ"ת ז"ל אֲסִיר בְּאֲזִיקִים דִּרְךְ
הַרְחוּבוֹת, וְהַמְתַּנְגְּדִים צִחְקוֹ וְשִׁמְחוֹ בְּצַרְתּוֹ וְכוּ', אַחֲרֵי שִׁיָּצֵא
מִבֵּית-הָאֲסוּרִים, שָׂאֵלוֹ אוֹתוֹ כְּמָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: אֵיךְ הִיִּיתָם
יְכוֹלִים לְסַבַּל בְּזִיוֹן כְּזֶה? וְהִשִּׁיב לָהֶם: צִירְתִּי בְּדַעְתִּי כְּאֵלוֹ מְדַבְּרִים,
שְׁכַכְּרֵי אֲרַבְעִים שָׁנָה אַחֲרֵי הַסְתַּלְקוֹתֵי (אֵיךְ הָאֵב זֵיךְ אוֹיִסְגַּעֲמָאֵלָן
אֲזוּי וּוי עֵס אִיז שׁוִיִן פֶּעַרְצִיג יָאֵר נָאֵךְ ר' גַּתְנ'עוֹן).

רכד אָשֶׁר ד' תשיד בנחל

ובאמת שמעתי פעם אחת את אחד מאנשי שלומנו להתבודד
בבקר קדם התפלה: "רבנו של עולם, זכני לידע כי היום הזה הוא
היום האחרון שלי, ותפלת שחרית הזו שאני הולך להתפלל, היא
האחרונה של ימי חיי" וכו', ואחר-כך התפלל בהתלהבות עצומה,
עין לא ראתה וכו'.

חמדת לבבי! מי שחי חייו באפן כזה, אינו מתפעל משום
פטפוט של כמה עופות טמאים, ויודע כי גם הם נבראו ממנו
יתברך, והם באו ויָרְדוּ לְעוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת הַפְּעֵלָה שֶׁלָּהֶם, לְטָרֵף
וּלְהַזִּיק וכו', ואין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-כן מכריזין
עליו מלמעלה (חלין ז:). והשם יתברך יאיר עינינו באור תורתו,
ונזכה להיות דבקים בו יתברך תמיד.

הדורש שלומך...

כשהיית אצלי אז ביום ההוא, הייתי טרוד רב היום עם אנשים,
וכל אחד ספר לי צרותיו וכו', וכן עסקתי אז לעשות שלום בין איש
לאשתו וכו', ומרב הטִרְדָּה של כל היום, הייתי מאד מאד עיף ויגע,
ועל-כן לא היה בכחי אפלו לדבר עמך, ואתך הסליחה.

ר' שמעון תלמיד רבנו ז"ל בא פעם אחת אליו, והיה חדר רבנו
ז"ל סגור, וחכה זמן רב, ואחר-כך נגש אל הדלת ודפק, ופתח לו
רבנו ז"ל, ומצא את רצפת החדר מלאה דמעות, כמו ששפך אחד
מים על הארץ, ואז ספר לו רבנו ז"ל את המראה, שישארו אצלו
רק חמשה אנשים (עין בתיי-מוהר"ן, סימן צא ותבין).

אָשֶׁר ד' תשטו בְּנַחֵל רכה
ד' תשטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר פְּנִיחַס ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכָל תַּלְמִידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים, הַיְיָ"ה
עֲלֵיכֶם יִשְׂרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! חוֹסוּ וְחַמְלוּ עַל יָמֵי נְעוּרֵיכֶם, וְאַל תִּטְעוּ,
חַס וְשְׁלוֹם, אַחַר הַהֶבֶל וְהָרִיק, רְאוּ לְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמְכֶם מְאֹד מְאֹד
מֵהֶבֶלֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, אֲשֶׁר בְּפָרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן מג), שֵׁישׁ רְשָׁעִים, שְׂצָרִיכִים לְשֹׁמֵר מֵהֶבֶל פִּיהֶם הַטָּמֵא, כִּי
אִפְלוּ הַהֶבֶל שְׁלָהֶם לְבַד מְזִיק, וּמְכַל שְׁפָן הַדְּבוּר שְׁלָהֶם, עֵינֵי שָׁם.

וְעַקֵּר הַשְּׂמִירָה עַל-יְדֵי שְׂתֵהִיו רְגִילִים לְדַבֵּר תָּמִיד רַק דְּבוּרֵי
אֲמוּנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרָטִית, וְזֶה יִשְׁמַר אֶתְכֶם מִכָּל רַע, כִּי כִּשְׂאֵדָם מְדַבֵּר
תָּמִיד רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, שׁוֹם פִּגְעַע וְנִגְעַע וּמְזִיק אֵינּוּ יָכוֹל לְהִגִּיעַ
וּלְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, כִּי הָאֲמוּנָה שׁוֹמְרַת אוֹתוֹ מִכָּל רַע.

וְעַל-פֶּן רְאוּ לְדַבֵּר תָּמִיד בֵּינֵיכֶם וְכֵן עִם אַחֵרִים רַק דְּבוּרֵי
אֲמוּנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרָטִית. וְדַבֵּר זֶה יִשְׁמַר אֶתְכֶם מִכָּל רַע, וּמִכָּל מִינֵי
רִידוֹת וּנְפִילוֹת, כִּי הַמְדַבֵּר תָּמִיד רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ מַה שֵׁיף אִיזוֹ
רִידָה וּנְפִילָה, בְּמָקוֹם שֶׁהוּא נִמְצָא שָׁם, גַּם מְדַבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ. וְכֵן
עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְקַרֵּב אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ. הָעַקֵּר לְשֹׁמֵר אֶת עֲצָמוֹ
מוֹפְחִים, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה עוֹקֵר אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי מִשְׂרָשׁוֹ, מַה שְּׂאִין
כֵּן מִי שֶׁהוּא חֹזֵק בְּמַדַּת הָאֲמוּנָה, וְעוֹד זוֹכֵה לְהֵאִיר אֶת הָאֲמוּנָה
הַפְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ גַּם בְּאַחֵרִים — אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ! וְהוּא
חָשׁוּב מְאֹד לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה; כִּי בְּעֵתִים הִלְלוּ עַקֵּר כָּל הַמְדַרְגּוֹת הוּא
לְהִגִּיעַ אֶל אֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִידַע בִּידִיעָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה
אִיף שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְמַלֵּא כָּל עֲלָמִין וְסוֹכֵב כָּל עֲלָמִין, וְאִין שׁוֹם
מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל. וְצָרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת זֶה — הֵן בְּעֲצָמוֹ
וְהֵן בְּאַחֵרִים, וְזֶהוּ עַקֵּר הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כְּשִׂמְאָמִין בּוֹ בְּתַמִּימוֹת
וּבְפְשִׁיטוֹת גָּמוּר.

וְהִנֵּה עֹכְשׁוֹ מִתְחִילִים יָמֵי בֵּין הַמְצָרִים, רְאוּ לְהִתְחַזֵּק בְּיָמִים

רכו אֲשֶׁר ד' תשטז בְּנַחֵל

אלו ביותר באמונה הקדושה, כי עקר גלות השכינה הוא רק חסרון האמונה, וכזה שמחזקים את עצמו באמונה פשוטה, מחזירים את השכינה למקומה, ועל-כן חזקו מאד מאד במדת האמונה. ומה טוב ומה נעים אם תזכו לסיים בכ"א ימים אלו את כל ספר התקונים, כמו מנהגנו בכל שנה, והוא סגלה נפלאה להחזיר את השכינה למקומה. והשם יתברך יאיר עינינו במאור תורתו תמיד.

הדורש שלומכם...

ד' תשטז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר פנחס, י"ז בתמוז ה'תשמ"ב.

שלום רב לכל תלמידי "היכל-הקדש" קדש קדשים, די בכל אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! היום מתחילים הכ"א ימים של בין המצרים, אשר ימים אלו הם ימי אבל, והמלך מחוץ לארמונו, והשכינה בגולה. ועל-כן עלינו להתחזק באלו הכ"א יום יותר ויותר בתורה ובתפלה.

וכידוע, שאצל מוהרנ"ת ז"ל היתה בכ"א ימים אלו התעוררות גדולה עד מאד מאד, ולכן גם אנחנו צריכים להתעורר מן השנה, והעקר — לראות לסיים את ספר התקונים באלו הכ"א ימים, כי השכינה אינה מוצאת מקומה בימים אלו. ומובא בהקדמת התקונים, כי ספר התקונים הוא קן להשכינה לכל אלו שנתרחקו מהקדוש-ברוך-הוא והשכינה. ועל-כן מה טוב ומה נעים לסיים בימים אלו את ספר התקונים, וכן מנהגנו מקדמת דנא — לסיימו בכ"א ימים אלו.

גם טוב מאד להזהר לומר בכל לילה מלילות אלו תקון חצות, ואף שאני יודע שאתם אומרים בכל לילה תקון חצות, אף-על-פי-כן בימים אלו צריכים להזדרז יותר ויותר, ונא ונא שמרו עצמכם

אֲשֶׁר ד' תשטז בַּנְחַל רכז

מתולעים שהם מתנגדים לצים הרוצים לקלקל את המשי הנמכר
אצלנו וכו'. ופאה איהו מארי מתיבתא, מארי מדרש, מארי תורה,
אשרי מי שזוכה להיות במתיבתא שלנו, שבו נזהרים לסיים בכל
שבוע המדרש מפרשת השבוע, ומתמידים בתורה, אף על זה אורב
הבעל-דבר מאד מאד, ומכניס אצלנו בכל פעם תולעים קטנים
הרוצים לקלקל וכו'. ועל-כן שמרו היטב היטב על דבר זה, ואל
תפנסו בשום וכוחים עם שום ברקה ועם שום לץ ותולעה וכו', מי
שאינו חפץ בכל אלה שילך מאתנו, חסדי השם יתברך שעזרנו לד'
אמות, אנו צריכים לראות שהד' אמות שלנו יהיו נקיים מכל מיני
לכלוף — הן ברוחני והן בגשמי, כי השכינה אינה דרה אלא
במקום נקי.

מאד מאד אני מעורר אתכם על למוד ח"י פרקים משניות בכל
יום יום, וכן לומר יום שלם של תהלים. נא ונא אל תתרשלו בדבר
זה, כי הבעל-דבר אורב מאד מאד על זה, כי זהו עצם בגרונו וחצים
בעיניו. ועל-כן ראו להזהר מאד מאד בלמוד ח"י פרקים משניות,
וכן לסיים בכל חדש את הספר הקדוש "לקוטי-מוהר"ן", אשר מאד
מאד הזהירנו רבנו ו"ל לשקד ולהתמיד בזה. וכן לזכות לסיים את
"ספר-המדות" וה"ספורי-מעשיות" והשיחות של רבנו ו"ל, אשרי
ואשרי מי ששוקד בהם, ואז יאיר בו אור רבנו ו"ל ממש, כי פניו,
שכלו וחקמתו מלבשים ומסתרים בתוך ספריו הקדושים (עין
לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב).

ראו להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ואל תסתכלו על
אחרים כלל. "וכלל זה יהיה בינכם — כי מי נקרא מאנשי
שלומנו? רק מי ששוקד בספרי רבנו ו"ל". ועל-כן מה ולמה לכם
להתבלבל מעופות טמאים, שקצים ורמשים וכו', מי שמתמיד
בספרי רבנו ו"ל, כבר אין לו עסק עם אחרים כלל; ועל-כן ראו
להיות מאנשי ותלמידי רבנו ו"ל, והשם יתברך יאיר עליכם אורו
הגנוז תמיד.

הדורש שלומכם...

רכח אָשֶׁר ד' תשיז בנחל

דָּרָךְ אַגְב, הַשִּׁיחָה הַמוֹבֵבֶת בְּ"אַבְנֵיהָ בְּרִזְל", שְׁמוֹתֶהֶן"תּוּ"ל
אָמַר בְּשֵׁם צְדִיקִים, כִּי בִימֵי הַמְצָרִים הִיְתָה לָהֶם יְרִידָה, שְׁמַעְתִּי
בְּפִרוּשׁ מֵר' לֹוִי יִצְחָק (גְּרוֹ יְאִיר) [ו"ל], שְׁאָמַר, שְׁשִׁיחָה זֹו אֵינָה
נִכְוֵנָה, וְאִדְרָבָה כְּפִי שְׁסֵפֶר ר' אַבְרָהָם בֶּר' נַחֲמָן ו"ל, הִיְתָה
לְמוֹתֶהֶן"תּוּ"ל הַתְּעוֹרְרוֹת גְּדוֹלָה בְּיָמִים אֱלוֹהִים. (וּמִי שֶׁבָּא בְּסוֹד ה'
יִדְעַ מַעֲלֵת יָמִים אֱלוֹהִים, שְׁיִכּוֹלִים לְמַצֵּא אֶת הַמְּלָךְ בַּחוּץ דִּיקָא,
וּמְאִיר אֲזוּ בְּכָל יוֹם מִכ"א יָמִים אֱלוֹהִים שְׁמוֹת אֲקִי"ק בְּצִרוּפִים אַחֲרֵים,
אֲשֶׁר יִבָּאֵר בְּמָקוֹם אַחֵר, אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם).

ד' תשיז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר פִּינְחָס ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח
נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי.

אֲחִי הַיְקָר! רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים, וְאֵל תִּפֹּל
בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל. וְאוֹדוֹת הַבְּלִבּוּלִים שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ, רְאֵה לְהִזְהָר מְאֹד
מְאֹד עַל בְּרִיאוֹת גּוֹפְךָ, לְאַכֹּל דִּיקָא וְלִישׁוֹן דִּיקָא, הֶעָקֵר לְהַכְנִיס אֶת
עֲצָמוֹ בְּאַמוֹנָה פְּשׁוּטָה, שְׁזוּהֵי הַדָּרָךְ הַבְּטוּחָה לְעִבֵר אֶת זֶה הָעוֹלָם
בְּשְׁלוֹם.

וְנָא וְנָא לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֲלֵיו יִתְבָּרַךְ, וּלְסַפֵּר לְפָנָיו אֶת
כָּל לְבָבְךָ בְּפִרְטוּיּוֹת, כִּי הַתְּבוֹדוֹדוֹת מְטַהֲרֶת אֶת מִחַ הָאָדָם מִכָּל מִינֵי
בְּלִבּוּלִים וְלִכְלוּכִים.

וְעַל כֵּלָם — רְאֵה לְהִיּוֹת תָּמִיד רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ יִרְחִיב לְךָ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תשיח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר מטות-מסעי ה'תשמ"ב.

שלום רב לכל תלמידי "היכל-הקדוש" די בכל אתר ואתר, הוי"ה עליהם ישרה שכינתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חוסו וחקלו על ימי געורייכם, ואל תבטלו את הזמן היקר בהבל נריק, חס ושלום, רק ראו לנצלם בתפלה, הן להיות קבוע בתפלות הקבועות: שחרית, מנחה, מעריב, חצות, להתפלל מתוך הסדור דיקא לאט לאט, מלה במלה, והן להתבודד עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית, אשר אי אפשר לספר כלל. ועל-כן במקום לפטפט בדברים של מה בכך, יותר טוב לדבר אז עמו יתברך.

וכן תראו לומר בכל יום ויום תהלים, באפן שתזכו לסיים בכל שבוע את כל ספר תהלים. ובאמת עבודת התפלה היא עולה למעלה למעלה במקום שאי אפשר לשער ולספר כלל וכלל, ומקשרת ומשלבת את האדם אליו יתברך.

וכן תראו להתמיד מאד מאד בלמוד התורה הקדושה, ואל יחסר לכם יום מבלי ללמד מקרא (חמש ורש"י עם התרגום), משנה (ח"י פרקים), גמרא (כל דף ודף הוא קרן נפלאה, אשרי הלומד הרבה דפים בכל יום), מדרש (מפרשת השבוע), ושלחן ערוך תלמודו כסדרן מחבר רמ"א, הרבה סימנים בכל יום, מלבד זאת טוב לכם להתגיל עצמכם בקצור שלחן ערוך, שתהיו בקיאים בהלכה, ואז אם תלכו בדרך זו, לא יהיה לכם זמן כלל. העקר אפלו בשעה שאתם מדברים, ראו לדבר אז רק דבורי אמונה וספורי-מעשיות של צדיקים, המגביהים ומרימים את המוח, ובזה תצליחו תמיד.

הדורש שלומכם...

ד' תשיט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר מִטּוֹת־מִסְעֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחַ הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ
נִצָּחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

מָה אִמַּר לְךָ, רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחַ בְּשִׂמְחָה אֵין סוֹפִית, שְׁאָנוּ זֹכִים
לִידַע מִרְבִּי אֱמֶת כְּזֶה.

וְתֵאֱמִין לִי, שְׁמִי שְׂזוּכָה לִידַע מִרְבִּי אֱמֶת כְּזֶה, וּמִבֵּין וּמִרְגִּישׁ
בְּאֱמֶת מַה שְּׂרַבְנוּ ז"ל עֲשֵׂה וְעוֹשֶׂה עִמּוֹ, רְאוּי לוֹ לְשִׂמְחַ וּלְהִתְחַזֵּק
כְּזֶה מְאֹד מְאֹד.

חֲסֵדִי ה' כִּי לֹא תִמְנֶנּוּ כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמָיו, שְׂזוּכִינוּ לְהִיּוֹת בְּחֻלְקוֹ
שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל. וְנָא וְנָא לְהִרְבּוֹת בְּלִמּוּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִזּוּ תִרְאֶה
נִפְלְאוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תשכ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֹדֵר מִטּוֹת־מִסְעֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה אֶל תְּלַמִּידֵי "הַיִּכְל־הַקֹּדֶשׁ" קֹדֶשׁ
קֹדֶשִׁים, דִּי בְּכָל אֲתֵר וְאֲתֵר, הַנְּי"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׂכִינְתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיָּקָרִים! בְּאֲתֵי לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אֶתְכֶם, שְׁלִבְל תִּתְרַשְׁלוּ,
חֵס וְשְׁלוֹם, מְלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְאִיזוּ סִבָּה שְׁלֹא תִהְיֶה, כִּי
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ בְּפִרוּשׁ (מְגִלָּה טו:): גְּדוֹל תְּלִמּוּד תּוֹרָה יוֹתֵר
מִבְּנִין בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ; צְרִיכִים לְבָנוֹת בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ וּמְחַפְּשִׁין פּוֹעֲלִים,
וַיֵּשׁ בְּנֵי־אָדָם שְׂמַתְמִידִים בַּתּוֹרָה, הֵם פְּטוּרִים מִלִּילֵךְ לְבָנוֹת
בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה מְעַנְּנִים אַחֲרֵים, בְּנִדְאֵי פְטוּרִים

אֲשֶׁר ד' תשכ בְּנֵהָל רלא

כָּל אֵלוֹ הַעוֹסְקִים בְּתַלְמוּד תוֹרָה, וּלְבִסוּף הַבְּעַל-דָּבָר מִתְלַבֵּשׁ עֲצָמוֹ
בְּמַצּוֹת, שֶׁתַּעֲשׂוּ כָּל דָּבָר הָעֶקֶר לֹא לְלַמֵּד וְכוּ'. הֲלֹא כַּמָּה מְסִירוֹת
נִפְשׁ יֵשׁ לִי עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה שֶׁל "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וּלְבִסוּף יֵשׁ
זְמַן לְפִטְפֹט בְּדַבְרִים בְּטָלִים וְכוּ'?! הֵן אָמַת כִּי הַכֹּל בָּא מִבְּחוּץ
וְכוּ', אָבֵל כָּבֵד עוֹרְרָתִי וְהוֹרְרָתִי אֲתָכֶם, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר:
'בְּהֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ צָרִיךְ לֵהֵיוֹת עֲגוּלָא וְרַבּוּעָא' (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א',
סִימָן נט), וּפְרָשְׁנוּ — לֵהֵיוֹת מְסַבֵּב עִם אָמוּנָה כַּעֲגוּל הַזֶּה, וְתַמִּיד
רַק לֵיחַד שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ לְפָנַי עֵינָיו: הֵן בְּשַׁעַת הַתְּבוּדוֹת יֵצֵיר לְפָנַי
עֵינָיו שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ בֵּן אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, וַיִּדְבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כַּמְאֲמָר
ז"ל (סְנֵהֲדִירִין כב): הַמִּתְפַּלֵּל צָרִיךְ שְׂיִכְוֶן שֶׁשְׂכִינָה נֹגֵד עֵינָיו, שְׁנֹאֲמַר
(תְּהִלִּים טז): "שׁוֹיִתִּי הַיְוָ"ה לְנִגְדֵי תַמִּיד", שֶׁיֵּצֵיר אֶת שֵׁם הַיְוָ"ה תַמִּיד
לְנִגְדוֹ. וְכָל שֶׁכֵּן בְּשַׁעַת שֶׁמִּתְפַּלְלִים הַתְּפִלוֹת הַסְּדוּרוֹת: שְׁחָרִית,
מְנַחֵה, מַעְרִיב, חֲצוֹת, בְּרַפְת־הַמְּזוֹן, תְּהִלִּים וְכוּ', צָרִיכִים לֵהִתְפַּלֵּל
מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְלִרְאוֹת בְּעֵינָיו אֶת שֵׁם הַיְוָ"ה בְּרוּךְ הוּא מִתּוֹךְ
הַסְּדוּר, וַיִּזְדַּעַזַּע מְרַב פֶּחַד, אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹמֵד עַל יָדוֹ, וְשׁוֹמֵעַ
כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ (עֵינִי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן
סב). וְעַל-כֵּן מִי שֶׁמְכַנֵּס יְדִיעָה זוֹ בְּדַעְתּוֹ, הֵינּוּ הֵן שֵׁישׁ לוֹ אָמוּנָה
פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהוּא מְסַבֵּב בְּאָמוּנָה כַּעֲגוּל הַזֶּה, וְהֵן שֶׁמְכַוֵּן
תַמִּיד שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, אָדָם כְּזֶה כָּבֵד לֹא
יִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דָּבָר וּמִשׁוּם בְּרָיָה שֶׁבְּעוֹלָם וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵּן כִּפִּי
קִטְנוֹת הַדַּעַת וְהַסְּפָקוֹת וְהַבְּלִבּוּלִים שֶׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד,
יְכוּלִים לְהַכְנִיס הַתְּרַשְׁלוֹת וְחִלְשׁוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. לְכֵן אֲנִי
מְחִיב מִצְדֵי לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אֲתָכֶם — חֲמְלוּ עַל יְמֵי נְעוּרֵיכֶם! הֲלֹא
מָה שֶׁלּוֹמְדִים בְּיוֹם אֶחָד מִיְמֵי הַנְּעוּרִים, זֶה יוֹתֵר מִכַּמָּה שָׁנִים לַעֲת
זְקֵנָה, כִּף אָמַר רַבְּנוּ ז"ל בְּפִרּוּשׁ (עֵינִי סְפָר־הַמְּדוּת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן עג):
הַעֲבוּדוֹת שֶׁאָדָם עוֹבֵד אֶת הַשֵּׁם בְּבַחְרוּתוֹ, כָּל יוֹם עֲרֹכוּ יָקָר מִשָּׁנִים
רַבּוֹת שֶׁל עֲבוּדָה לַעֲת זְקֵנָתוֹ; וְעַל-כֵּן רוּצָה הַבְּעַל-דָּבָר לְעַקֵּם
דַּעְתָּכֶם וּלְרַשֵּׁל רְצוֹנְכֶם מִתּוֹרָה וּתְפִלָּה. עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי עֵינֵי רַבְּנוּ
ז"ל הוּא רַק תּוֹרָה וּתְפִלָּה וּדְבָקוֹת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ, וְכָל מָה שֶׁיּוֹתֵר
יִתְמִיד בְּדַבְרִים אֵלוֹ, יוֹתֵר הוּא מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵל יִטְעָה אֲתָכֶם
יִצְרָכֶם אַחֲרַת, אִפְלוּ שִׁיְהִיָּה לְהֵיִצֵּר הָרַע "זְקֵן לְבוֹן", עֲלֵיכֶם לְדַעַת,

רלב אָשֶׁר ד' תשכ בַּנְחָל

כי הוא מְלַךְ זָקֵן "וּכְסִיל", כי בְּשִׁעָה שְׁאָדָם הוֹלֵךְ מִזֶּה הָעוֹלָם, אֵין מְלֵוִים אוֹתוֹ — לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלֹא תוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבָּד (עֵין אֲבוֹת ו, י). וְעַל-כֵּן מֵאֲחֵר שְׁזָכָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֶתְכֶם לְלַמֵּד בְּ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", מִדּוּעַ לֹא תִצְיָתוּ? ! הֲלֹא הֲרֹךְ יְשִׁיבְתֵנוּ עֲבָרוֹ בַּחוּרִים כְּאֵלוֹ, שְׁזָכוּ לְטִיִּל בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מִמֶּשׁ: מִקְרָא, מִשְׁנָה, בְּבִלִי, יְרוּשָׁלַיִם, תּוֹסֶפֶתָא, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּךְ וְכָל הַמְדַרְשִׁים כָּלֵם, מְלִבָּד זֹאת זָכוּ לְסִיִּים זֶהָר וְתַקּוּנִים וּמְכַלְתָּא, סִפְרָא וְסִפְרֵי, וְסִפְרֵי רַבְנּוּ וְ"ל לְמַדּוֹ, וְסִימּוֹ פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, וְדָבָר זֶה מִפְּרָסָם בֵּין לוֹמְדֵי יְשִׁיבְתֵנוּ. וְתִהְיֶה לְאֵל, עֲכָשׁוּ כְּבָר הַתַּחַתְּנוּ, וְכָל אֶחָד עוֹסֵק בְּקִרְוֵב רְחוּקִים, וּבּוֹנֵה לְעִצְמוֹ "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", וְזֶה כָּל רְצוֹנֵי וְכִסּוּפֵי, שְׁגָם אֶתְם תִּזְכּוּ לְכָל זֶה, וּלְבִסּוֹף אֶתְם מִתְרַשְׁלִים וְכוּ'.

לְזֹאת בְּאֵתִי עוֹד פֶּעַם לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אֶתְכֶם, שְׁלִבֵל יִטְעָה אֶתְכֶם יִצְרָכֶם עַל שׁוֹם הֶבֶל וּשְׁטוֹת וְכוּ', עֲנִין רַבְנּוּ וְ"ל הוּא רַק תּוֹרָה וְתַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, וְדִבְקוֹת הַבוּרָא יִתְבָּרַךְ, וְיִוְתֵר מִזֶּה — הַכֹּל הֶבֶל וְרַעוֹת רוּחַ! אִם אֶתְם מְתִינְעִים, עֲלִיכֶם לִילֵךְ לִישׁוֹן, אוֹ לְאָכֵל, אוֹ לְהַפְיֵץ סִפְרִים, אוֹ לְקַבֵּץ צְדָקָה וְכוּ', אֲבָל לֹא לְבִלּוֹת אֶת הַזְּמַן בְּפִטְפוּטֵי דְבָרִים בְּטִלִּים וְשֵׁל מַה בְּכָהּ, אֲשֶׁר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֵין אֲבוֹת ג, י): שִׁיחַת הַיְלָדִים מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם; אֲנָא חוּסוּ וְחַמְלוּ עֲלִיכֶם, וְרֵאוּ מַה שֶׁהַבַּעַל-דְּבָר עוֹשֶׂה עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּדוֹר הַזֶּה בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְתִהְיֶה לְאֵל, אֶתְם זְכִיתֶם לְהַתְּוֹדַע מִרַבְּנּוּ וְ"ל, הָאֵם בְּשִׁבִיל פְּטוּטֵי הֶבֶל שֶׁל בּוּרִים וְעַמֵי הָאֲרָצוֹת וְכוּ' תִתְרַשְׁלוּ, חַס וְשָׁלוֹם? ! רֵאוּ לְהַתִּישֵׁב בְּדָבָר זֶה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַחֲפֵץ בְּעַבּוּדְתְכֶם, יַעֲזֹר לְכֶם שְׁתִּזְכּוּ לְהַצְלִיחַ — בֵּין בְּרוּחַנִי וּבֵין בְּגִשְׁמֵי כָּל יְמֵי חַיִּיכֶם, אִם תִּזְכּוּ לְשִׁמְעָ.

מַה אָמַר לְכֶם! כְּשֶׁאָדָם מְכַנֵּס אֶת עִצְמוֹ בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזַי כָּל חַיָּיו כְּבָר חַיִּים רוּחַנִיִּים, חַיִּים אַחֲרֵים לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנֵּס אֶת עִצְמוֹ אֶל תּוֹף הָאִמּוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶה כָּל לְמוּד רַבְּנּוּ וְ"ל עִמּוֹ, כִּי יְשִׁיבַת רַבְּנּוּ וְ"ל הִיא יְשִׁיבַת הָאִמּוּנָה

אֲשֶׁר ד' תשכא בנחל רלג

הַקְדוּשָׁה, וְרַבְּנוּ ו'ל הוּא הָרֵאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלָנוּ (עִינן לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ה').

וְהִנֵּה אֹדוֹת לַמּוֹד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנּוֹת וְאַמִּירַת יוֹם תְּהִלִּים, אֲסוּר לְשׁוּם בְּחֹר הַלּוּמֵד בִּישִׁיבָתָנוּ לְהִשְׁתַּמֵּט מִזֶּה. וְכַמוֹ-כֵּן בְּעִנְיָן לְסִיּוֹם בְּכָל חֹדֶשׁ "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", גַּם-כֵּן צָרִיכִים לְהִשְׁתַּדֵּל לְקִיּוּמוֹ, וּלְבִסוּף יֵצֵא לְטוֹבָה לְכָל הָעוֹלָם מִלְמוּדִים אֵלָיו. וְכֵן בְּשָׂאֵר הַלְמוּדִים עֲלֵיכֶם לְהִתְמַיֵּד מְאֹד מְאֹד, הִינּוּ פְּרָשָׁה, חֲמֵשׁ וְרִש"י בְּכָל יוֹם, וְהַמְדַּרְשׁ רַבָּה מִפְּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וְרַבּוּי דְּפִים גְּמָרָא וְסִימָנִים שְׁלַחַן עָרוּף בְּכָל יוֹם, וְכֵן לְהִתְפַּלֵּל אֶת הַתְּפִלוֹת: שְׁחֲרִית, מִנְחָה, מְעֲרִיב, חֲצוֹת, בְּחִיּוֹת וּבְדַבְּקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְכֶם...

ד' תשכא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר מְטוֹת-מִסְעֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָף הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

בְּעִנְיָן 'נִיטָל' שְׁכַתְּבָתָּ, שְׁמַכִּיאִים בְּשֵׁם מוֹהַרְנ"ת ו'ל לֹא לְלַמֵּד אַז, זֶהוּ שְׁקָר! כִּי בְּפִרוּשׁ דִּבְרֵתִי כְּמָה פְּעָמִים עִם הָרַב הַחֲסִיד ר' לױ יִצְחָק (גְּרוּ יְאִיר) [ו'ל], וְאָמַר לִי, שְׁבִבְרָסְלָב אֵף פְּעַם לֹא דִבְרוּ מִעִנְיָן 'נִיטָל', כִּי עוֹד מִימֵי רַבְּנוּ ו'ל הֵלְכוּ לִישׁוֹן תַּכְּף-וּמְיָד אַחַר עֲרַבִית, וְקָמוּ בְּחֲצוֹת, וְכֵן נִהַג מוֹהַרְנ"ת ו'ל, וְכֵן נִהַגוּ רַב רַבִּים שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוּמָנוּ. וְלָכֵן לֹא דִבְרוּ בְּכָלֵל מ'נִיטָל', כִּי לֹא שִׁיף עִנְיָן 'נִיטָל' — אִם הוֹלְכִים לִישׁוֹן תַּכְּף-וּמְיָד אַחַר מְעֲרִיב, אֵף-עַל-פִּי-כֵן מִנְהַג יִשְׂרָאֵל תּוֹרָה הוּא, וְלֹא יְכוּלִים לְבַטְלוֹ, אֵף שְׁמִי שְׁדַבּוּק בְּאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, לֹא שִׁיף לְגַמְרֵי עִנְיָן 'נִיטָל', עִם כָּל זֹאת אִם צְדִיקִים מְדוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים וְכֵן גְּאוּנִים, דִּקְרָאוּ בְּעִנְיָן 'נִיטָל' לֹא יְכוּלִים

רלד אָשָׁר ד' תשכא בנחל

לבטלו, אָבֵל הַמְקוֹר הוּא בַּסֵּפֶר "לְקוּטֵי הַפְּרָדֶס" לְרֵש"י, לְפִי שְׁבִימִים הָרֵאשׁוֹנִים הָיוּ צוֹרְרֵי הַיְהוּדִים אוֹרְבִים לָהֶם, וּמִכִּים בְּלִילָה הָיָה אֶת אוֹתָם שְׁמָצְאוּ בַחוּץ אוּ בְרֵחוֹב, וְלִכְן גָּזְרוּ גְדוּלֵי הַדּוֹר עַל אַחֲנֵנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, שִׁישְׁבוּ בְּבִתְיָהֶם בְּלִילָה הַזֶּה, וְלֹא יִשׁוּטְטוּ בַחוּצוֹת. וְרֵאִיתִי בַּסֵּפֶר "רִגְלֵי יִשְׂרָאֵל" מִהַגְּאוֹן הַצַּדִּיק אִישׁ הָאֱלֹקִי בְּעַל "בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר", שֶׁכֵּן מְבִיא אֶת הָעֲנָנִים שֶׁל 'נִיטָל', וְאוֹמֵר, שְׁבִלִילָה הַזֶּה מִתְגַּבְּרוֹת הַקְּלָפוֹת, וְנִרְמַז שְׁמוֹ הַטָּמֵא יִשׁוּ בַּפְּסוּק (וַיִּקְרָא כַד, טז): 'וַיִּנְוֶקֶב שֵׁם י', כִּי הוּא עָקַר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאֵף שֶׁהִנֵּה תִלְמִידוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן פְּרַחְיָה, וְלָמַד אֶצְלוֹ תוֹרָה, אֵךְ לְבִסוּף פָּרַק עַל לְגַמְרֵי, וְהִסִּית וְהַדִּיחַ אֶת יִשְׂרָאֵל. כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין קז:), וְאֵין לוֹ חֵלֶק בְּאֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל, וְנִדוּן בְּצוֹאָה רוֹתַחַת. וְכַמְּאֲמָרֵם ו'ל: הַעֲלוּהוּ לְאוֹתוֹ אִישׁ וְכוּ', עֵינֵי שָׁם. וְלִכְן אֵף שְׁאֲצֻלְנוּ לֹא גוֹרְסִים בְּכָל עֲנָנִים 'נִיטָל', כִּי הוֹלְכִים לִישָׁן מְקַדָּם, עִם כָּל זֹאת אֲסוּר לְלַעַג מִמֶּנְהֶם יִשְׂרָאֵל. אָבֵל בְּבִרְסָלָב אֵין לָזֶה שׁוֹם מְקוֹר, אֲדַרְבֵּהּ, בְּפִרוּשׁ שְׁמַעְתִּי כַּנִּיטָל, שֶׁהִלְכוּ לִישָׁן מְקַדָּם, וּמִמִּילָא לֹא הָיָה כָּל הָעֲנָנִים שֶׁל 'נִיטָל'. וְשְׁמַעְתִּי בְּשֵׁם הַגְּאוֹן הַרְבִּי ר' יוֹנָתָן אֵיבְשִׁיץ, שֶׁשָּׂאֵל אוֹתוֹ כְּמָר אֶחָד: הֲלֹא הַחֲכָמִים אוֹמְרִים, אֲשֶׁר הָעוֹלָם עוֹמֵד עַל הַתּוֹרָה, אִם-כֵּן בְּשַׁעַת 'נִיטָל' שְׁאֵינְכֶם לוֹמְדִים, עַל מָה הָעוֹלָם עוֹמֵד? וְהַשִּׁיב לוֹ, דְּמִנְהֶם יִשְׂרָאֵל — תּוֹרָה הוּא, וּמִנְהֶגֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שְׁאֵינֶם לוֹמְדִים, הוּא בְּעֲצָמוֹ הַתּוֹרָה שֶׁהָעוֹלָם מִתְקַיֵּם עָלֶיהָ. וְלִכְן אֲסוּר לְבַטֵּל שׁוֹם מִנְהֶם יִשְׂרָאֵל, וַיֵּשׁ לְלַכֵּת לִישָׁן מְקַדָּם, וּמִמִּילָא אֵין לוֹ חֵלֶק בְּקְלָפוֹת וּבִסְטָרָא אַחְרָא שֶׁל אוֹתוֹ אִישׁ, יַמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ. וּבְעֲנָנִים מֵהֶם שְׁנֵי הַתְּאָרִיכִים: אֶחָד מִחֲזִיק בְּעֲשָׂרִים וְחֲמֵשָׁה לַחֲדָשׁ לְמִנְיָנָם, וְאֶחָד מִחֲזִיק בְּשֵׁשָׁה לַחֲדָשׁ לְמִנְיָנָם, גַּם בְּזֶה מְבִיאִים, שֶׁכָּל אֶחָד יִחְזִיק אֵיךְ שֶׁהַגּוֹיִים מִחֲזִיקִים, וְכִהְיוּם הַגּוֹיִים רַבִּים כְּכֹלֵם מִחֲזִיקִים בְּעֲשָׂרִים וְחֲמֵשָׁה לְמִנְיָנָם, וְעַל-כֵּן יֵשׁ לְלַכֵּת לִישָׁן. עִם כָּל זֹאת אֲסוּר לְהַתְּבַטֵּל אֶלָּא לִילָף לִישָׁן, כִּי הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִידֵי שְׁעָמוּם וְלִידֵי זָמָה, וְלִשׁוֹן-הָרַע וְרַכִּילוּת, וְלָמָּה צָרִיכִים אֶת זֹאת?!

הַכֶּפֶל הַדָּבָר, אֵל תִּלְעַג מִשׁוֹם מִנְהֶם יִשְׂרָאֵל, כִּי מִנְהֶם יִשְׂרָאֵל

אֲשֶׁר ד' תִּשְׁכַּב בְּנַחַל רְלָה

— תורה הוא. ושמעתי מחכמי הספרדים, שאצלים בכלל לא שמעו מזה, ואין זה נוהג אצלים לגמרי.

העקר ללמד הרבה תורה שבעל פה, שבזה מכניעים את טמאת אותו האיש, שם רשעים ירקבו.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תִּשְׁכַּב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר מטות-מסעי ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידי היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך.

עליך לזכור, שבזה שעוזרים לזולת — עוזרים לעצמו, כי מהי צדקה? שעוזרים לבריות. וזה מה שהקדוש-ברוך-הוא רוצה, אם יכולים לעזור בכסף — מה טוב ומה נעים, ואם יכולים בדבור — מה טוב ומה נעים. ולעתים, דבור טוב חשוב בהרבה מממון. כי רואים בני-אדם שנוכנסים בלחץ, ואפלו תתן להם כל הון דעלמא, לא יועיל כלל, ואומרים: "לך ממני עם כסף, איני רוצה לראותך כאן", וכדומה כל מיני לשונות כאלו, אבל אם תבוא אליו בהארט פנים, ותחיה כלפיו, ותדבר דבורי עדיד וחזוק: "נא ונא אל תתיאש, הגם שמצבך קשה מאד, אבל מפל צרה יכולים לצאת", וכך לדבר על לבו, זו הצדקה הכי גדולה, וזה מה שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קו), על הפסוק (תהלים מא, א): "אשרי משפיל אל דל", אשרי אדם שיכול להכניס שכל בדל, שמאיר שכל באדם שאין לו דעת. ואומר רבנו ז"ל, שזו עצה להשפיל את אחרים, ועל-ידי-זה גם לו יכנס שכל, כי כשאדם נופל לקטנות המחין ומחזק את אחרים, גם הוא בא לגדלות המחין. ולכן

רלו אשר ד' תשכב בנחל

כשעושים עם הזולת חסד, עושים בזה צדקה עם עצמו; אשרי הזוכה לחזק ולעודד ולשמח יהודים.

אל תדאג כלל וכלל! והמשך בדרךך לאמץ את הבריות, ובבוא העת תקבל שכרך. עקר מה שאדם צריך לראות — לשבר את הגאון והאנוכיות שלו, שזה אשר הורס את האדם. וכמוכא בדרך רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן פד): וְאֲנִי בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה, 'אני' אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב) זו הנשמה, ועל האדם להגיע למדרגה כזו, להיות בטל ומבטל לאין סוף ברוך הוא. עד שיקים אצלו "ואני תפלה", כל האני שלו זה רק תפלה, מבקש את השם יתברך, מדבר אל השם יתברך, חי עם השם יתברך, מסתכל על השם יתברך, נושם את השם יתברך, הפך את האני לאי"ן, אין משג של אני, אני פלום, ולמדרגה זו אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן עב) זוכים דיקא על-ידי התקרבות אל הצדיק האמת, שמחדיר בנו, שאנו פלום. ולכן אם אנו מקרבים אל צדיק כזה, שעל ידו אנו באים לידי שפלות, אזי אנו זוכים לתחית המתים. ואומרים חכמינו הקדושים (ברכות יח:): רשעים בחייהם קרויים מתים. ולכן עלינו לשמח מאד מאד שיש לנו רבי כזה, שמחיה אותנו ומחזק ומעודד אותנו, ומחדיר בנו ידיעה זו, לידע שאנו פלום, אין אני, יש רק אי"ן.

וזו המדרגה העליונה ביותר — להוציא את "ואני בתוך הגולה", להוציא את עצם האני מהגלות, ואיזו גלות? שנעלם ונסתר ממנו אלקותו יתברך. ולכן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב): צריכים הרבה לבקשו יתברך כל לילה ולילה, עד שזוכה לשבר את כל המדות הרעות שלו, ועדין נשאר אצלו משהו, וגם את המשהו הזה צריכים לעקר, עד שלא יהיה אצלו אפלו משהו דמשהו. ולכן העקר ללמד הרבה ספרי רבנו ז"ל, עד שיהיה בקי בהם בעל-פה, וככל שיהיה בקי בהם בעל-פה, על-ידי-זה לא ירצה שום דבר, לא להיות רב ורבי ומקבל וגאון וכו', לא להיות פלום, רק להפיל באין סוף ברוך הוא, והיא עקר השלמות שאדם צריך להגיע אליה בזה העולם.

אֲשֶׁר ד' תשכב בנחל רלו

והנה אודות ששאלת וכו', הלא צנה אותנו הקדוש-ברוך-הוא להתחתן ולהביא ילדים, ואלו הם שני הפכים בנושא אחד, או שאני נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ואיני רוצה כלל להסתכל אל גשמיות העולם הזה, ולא תהיה לי שום הסתכלות בזה העולם, או שאני צריך לרדת ולפל בנקבא דתהומא רבא, ולהביא ילדים, כי איך שהוא, הרי יש בזה הנאה גשמית, אשר בעבור זה יש מהפוסקים אומרים, שלמה לא תקנו ברכה על מצנה זו וכו'? כי יש בזה הנאה גשמית, וכאשר יש הנאה גשמית — לא שיה לומר ברכה. ואם תשאל — הלא גם באכל יש הנאה גשמית? אבל באכל אדם אינו יכול לחיות בלעדיו, כי כך ברא הקדוש-ברוך-הוא את העולם, שאדם מכרח לאכל ולשתות, ובלי זה אינו יכול להתקיים, אזי מברכים על כך ברכה. אבל בלי זה יכול אדם לחיות ולהתקיים וכו', ולכן לא מברכים ברכה. ואם-כן נשאלת השאלה: איך יכול להיות שני הפכים בנושא אחד? אלא כשאדם זוכה ומדבק עצמו בהקדוש-ברוך-הוא, אז שום דבר בעולם לא יפריעו, אדרבה, כל הענין הזה וכו', הוא כמו תפלה, ולכן מגלה לנו רבנו ז"ל סוד נפלא (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט') על מאמרם ז"ל (ברכות ה'): אבא בגימין אומר: על שני דברים הייתי מצטער כל ימי, על תפילתי שתהא לפני מטתי וכו', שהמטה לא תבלבל את התפלה; שזה מה שכתוב אצל יעקב אבינו (בראשית מט, לג): "ויאסף יעקב רגליו אל המטה".

ואקוה שאמה מבין דבר מתוך דבר, ואסור להתבלבל משום דבר, העקר רק לחשב מהקדוש-ברוך-הוא, וכשמדברים דבורי אהבה, מכונים שמדברים אז אל הקדוש-ברוך-הוא, וזו המדרגה הכי עליונה, וזה כל הענין של יחודים שעושים הצדיקים, היא שומעת מה שהיא צריכה לשמע, והקדוש-ברוך-הוא שומע מה שהוא צריך לשמע, ואז האדם רק מתעלה. ויש מצנה של (שמות כא, י): "וענתה לא יגרע".

ולכן צריכים מאד מאד להיות למעלה וגם למטה, למטה ולמעלה, וכמו שאומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סח), וזה עקר השלמות — להיות דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, ולהיות גם

רלה אָשֶׁר ד' תשכב בַּנְחָל

למטה, ומחמת שבגני-אדם אינם יכולים להבין זאת, לכן יש להם קשיות על הצדיק, כי הם עוקרים את עצמם כל ימיהם לצאת מהגשמיות, והנה הם רואים צדיק מסתובב ועוסק בדברים גשמיים, אז ממילא יש להם קשיות על הצדיק, כי הם תארו לעצמם שהצדיק לא יתעסק בדברים גשמיים, ואם מתעסק בדברים גשמיים — אינו צדיק. ובאמת גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קטז), שבגני-אדם טועים שחושבים שהצדיק צריך להיות מבחוץ אדם אחר לגמרי, ואין זה כן. כמו ארץ ישראל, שמבחוץ נראית ככל הארצות, עם כל זאת הפנימיות של ארץ ישראל זהו רק רוחניות, כמו-כן הצדיק, מבחוץ נראה כאחרים, אבל הפנימיות שלו היא ענין אחר לגמרי.

ודבר זה אנו רואים כשאדם שרוי בכל המדות והתאוות רעות, ועבר כל העברות שבעולם, ונתעורר בתשובה על-ידי הצדיק, כל זמן שהוא שבור כחרס הנשבר, ומרגיש שהוא עדין לא כלום, אזי יהיה בטל ומבטל אל הצדיק, וישתה בצמא את דבריו, וככל ששותה בצמא דבריו, הצדיק משקה אותו מאור החכמה שמאיר בו, כי כן אומר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן צא), שהצדיק מוריד את עצמו מחכמה עלאה לחכמה תתאה, שזה מה שהצדיק מספר ספורי-מעשיות של מה בכך וחדשות של הכל, וכזה הוא מעלה את מי ששומע דבריו גם-כן אל חכמה עלאה, והראיה — שלא אורך זמן רב, ואחר-כך הוא מביאו אל הדרגה הזו, שגם אצלו מאירה חכמה עלאה, אבל אט אט כשמשלים עצמו בחכמה עלאה, אזי מתחיל לזלזל ברבו, עד שמחציף פניו נגדו, ומדבר עליו ומתרחק, כי חושב שהוא כבר משהו. והכסיל הזה, חסר דעת הוא, לערוך לעצמו חשבון נפש — מה אם כשהייתי כלום, והיה חשף לי מאד ולא אור, ולא טעמתי טעם תורה, והצדיק הזה העלה אותי עד שמאיר בי אור אלקי, וגם אני התחלתי ללמד ואני לומד, והוציאני מהחשך אל האור, על אחת כמה וכמה אם עדין אשאר אצלו, מי יודע אל מה אֶזְכֶּה! אבל רב בגני-אדם אינם חושבים כן, וכרגע שחושבים שיודעים יותר מרובם, אזי בועטים בו, חלילה.

אֲשֶׁר ד' תשכג בנחל רלט

וְלָכֵן זֶהוּ הַנְּסִיּוֹן הַכִּי קָשָׁה — לְהַשְׁאֵר אֶצֶל הַצַּדִּיק, כִּי
בְּשֹׁנְכָנְסֵת בְּאֲדָם יִשׁוּת וְגֵאוּת, אִז הוּא מִתְחִיל לְחַלֵּק עַל הַצַּדִּיק.
וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהָרִין, חֵלֵק א', סִימָן סא), שָׁנָה בָּא מִהַצּוֹאָה
וְהַטְּנוּף שְׂיֵשׁ לוֹ בְּרֹאשׁ, כִּי חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אוֹמְרִים (גִּטִּין נו:):
הַלּוֹעֵג עַל דְּבָרֵי חֲכָמִים נִדוּן בְּצוֹאָה רוֹתַחַת; וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ו'ל,
שְׁעוּלִים לוֹ עֲשָׂנִים סְרוּחִים אֶל הַמַּח, וְזֶה אֲשֶׁר מְבִיאוֹ אַחֲרֵיכֶם,
רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אֶל כָּל הַצְּרוּת, וְאֵינּוּ יָכוֹל לְתַן לְעַצְמוֹ עֲצָה. וְלָכֵן
צָרִיכִים הִרְבֵּה לְבַקְשׁוֹ יִתְבָּרַךְ לְהַשְׁאֵר אֶצֶל הַצַּדִּיק עַד הַסּוֹף, וְכָל
זְמַן שְׁנֹכְנְסָה בְּאֲדָם אֵיזוֹ מִחֲשָׁבָה, שְׂיָכוֹל לְהִסְתַּדֵּר בְּלִי הַצַּדִּיק, אוֹ
שְׁנֹכְנְסִים בּוֹ דְמִיוֹנוֹת וְשִׁטוּת: "אֲנִי כְּבָר גְּדוֹל יוֹתֵר מִהַצַּדִּיק, אֲנִי
צַדִּיק גְּדוֹל בְּהִרְבֵּה מִמֶּנּוּ, וְהִרְאֵיהָ — שְׂגָם אֲנִי יָכוֹל לְחַדֵּשׁ וּלְדַבֵּר"
וְכו', וּמִתְחִיל לְדַבֵּר עַל הַצַּדִּיק, חֵס וְשְׁלוֹם, וּמִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ, אֲדָם
כְּזֶה נוֹפֵל בְּדְמִיוֹנוֹת, וּמִסָּפֵן, חֲשֵׁף לוֹ וְלֹא אוֹר בְּעֵדוֹ. וְלָכֵן צָרִיכִים
הִרְבֵּה לְבַקְשׁוֹ יִתְבָּרַךְ: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, כְּמוֹ שֶׁהֵאֲרַתְּ בִּי אוֹרֶךְ הָאֵין
סוֹף, וְזָכִיתִי לְהִתְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק, בֵּן תַּתֵּן לִי כַח וּמַח וְעַקְשָׁנוֹת
לְהַשְׁאֵר אֶצֶל הַצַּדִּיק כָּל יְמֵי חַיִּי".

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַמִּיד תִּהְיֶה דְבוּק בְּצַדִּיק. כִּי כִּן
אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים (עֵין כְּתוּבוֹת קִיא:): "וְאַתֶּם הַדְּבָקִים" וְכו',
וְכִי אֲפָשֶׁר לְהַדְּבִיק בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂהֵלָא נְאָמַר בּוֹ: "אִשׁ אֶכְלֶה
הוּא?" אֵלָּא הַדְּבִיק עֲצָמְךָ בְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה דְבוּק
בּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תשכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר מִטּוֹת-מִסְעֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה לְהָאֲבִרָךְ הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ
נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכוּן קִבְּלֹתִי.

אודות הספרים שאתה מבקש ורוצה לעזור בהפצת ספרי רבנו ז"ל, אשר אין למעלה מזה, כי הוא תקוין על הכל וכו', כְּכַר כְּתַבְתִּי לְהַבְחֹר הַיָּקָר ... גְּרוּ יְאִיר, שְׁמוּסֵר נִפְשׁוֹ בְּהַדְפָּסָה, וְנָא לְעוֹרֵר גַּם אֶת שְׂאֵר הַחֲבָרִים לְעוֹר לּוֹ, כִּי נִכְנַס בְּהַרְבֵּה חוֹבוֹת.

אחי היקר! ראה מה שעבר עליך בימי נערוּתך, וכבר סבלת בחיך מה שסבלת וכו', הִיָּה רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד, שְׂתִּהְיֶה לְאֵל, אֵינְךָ מִתְנַגֵּד עַל רַבְּנוּ ז"ל וְעַל תַּלְמִידָיו וְתַלְמִידֵי תַלְמִידָיו שְׂבָכָל דוֹר וְדוֹר, בְּזֶה בְּעֲצָמוֹ רְאוּי לָךְ לְהַחֲיוֹת אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל הָאֲפָנִים שְׂבָעוּלָם, וְלִהְיוֹת תָּמִיד רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כִּי שִׂמְחָה הִיא הַמְצָנָה הַכּוֹלֶלֶת כָּל הַמְצָוֹת, כִּי הַכָּל נִמְדָד כְּפִי מִדַּת הַשִּׂמְחָה שְׂאֵדָם אוֹחֵז, כִּי בְּזֶה שֶׁהָאָדָם שִׂמַּח בּוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּזֶה נִכְלָל בּוֹ. וְכֵן כְּשׁוֹזֵכָה לְעִשׂוֹת מְצָנָה בְּשִׂמְחָה, בְּזֶה מְרָאָה אֶת טְהַרְתּוֹ נִפְשׁוֹ, אֵיךְ אֵין לוֹ רְצוֹן אַחֵר בְּעוֹלָם, רַק לְעִשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ.

ובאמת למעלה בכל העולמות נמדדת מדרגת כל אחד ואחד כפי מידת השמחה שלו, כִּי בְּזֶה שְׂאֵדָם שִׂמַּח, בְּזֶה מְגַלֶּה אֶת טְהַר לְבָבוֹ, וְאֵיךְ שִׂמְאָמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֵמֶת, וּמִמְשִׁיךְ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ גַּם בְּמִקוּמוֹ וּמְצָבוֹ וּמְדַרְגָּתוֹ וְכוּ'; כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא אֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי "עֹז וְחֵדוּהָ בְּמִקוּמוֹ" (דְּבָרֵי-הַיָּמִים-א' טז, כז), וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהַשִּׂמְחָה הֵם דָּבָר אֶחָד. וְעַל-כֵּן "יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעִשְׂיֹ" ו"יִשְׂמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו", בְּזֶה שְׂאִישׁ יִשְׂרָאֵלִי שִׂמַּח בְּעוֹשָׂיו, שֶׁהוּא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הוּא מְעוֹרֵר מִיָּן נוֹקְבִין, אֶתְעָרוּתָא דְלִתְתָא, וְנִמְשָׁךְ עָלָיו שְׂפַע גְּלוּי אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ יִשְׂמַח ה' בְּמַעֲשָׂיו, אֶתְעָרוּתָא דְלַעֲיֵלָא, מִיָּן דּוּכְרִין, וְכִשְׂהָאִשָּׁה מְזַרְעָה תְּחִלָּה — יוֹלְדַת זָכָר (נִדָּה כה:), שֶׁהוּא מַחִין דְגִדְלוֹת, הֵינּוּ כְּשֶׁהִתְעוֹרְרוֹת מִתְחִלַּת מְזֵה הָעוֹלָם, שֶׁהוּא בְּחִינַת אִשָּׁה, אֲזִי נַעֲשֶׂה הוֹלְדַת זָכָר, שֶׁהוּא מַחִין דְגִדְלוֹת (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן י'), מֵה שְׂאִין כֵּן, אִם זֶה רַק אֶתְעָרוּתָא דְלִתְתָא, אֲזִי לֹא בְּכָל פַּעַם יְכוּלִים לְקַבֵּל זֹאת וְכוּ'. וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְרֵאוֹת שֶׁהַשִּׂמְחָה תִּתְחִיל מֵאֲתָנוּ — "יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעִשְׂיֹ", עָלֵינוּ לְשִׂמַּח רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמִי שִׂמְכָנִים אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵמֶתת אֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיוֹדֵעַ בִּידִיעָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, אֵין

אֲשֶׁר ד' תשכד בנחל רמא

לך עוד שמחה גדולה מזו.

ועל-כן ברח לך מכל צרותיך אליו יתברך, ותרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך אפלו מעט דמעט, ועל-ידי-זה ימשך עליך אתצרותא דלתתא, לשמח בו יתברך, אשר אין לך עוד שמחה יותר עליונה מזו.

והשם יתברך יעזרנו לשמח תמיד, ועל-ידי-זה נזכה להגאל ברוחניות ובגשמיות.

הדורש שלומך...

ד' תשכד.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר מטות-מסעי ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל תלמידי "היכל הקדוש", קדש קדשים, הוי"ה עליהם ישרה שכנתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חוסו וחמלו על עצמנו, שלבל יהיה לריק, חס ושלום, רק ראו להתמיד בתורה שעורים פסדרן, כרצונו של רבנו ז"ל, ותזכו לטייל ולהיות בכל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, בבלי, ירושלמי, תוספתא, רמב"ם, טור, שלחן ערוך וכל המדרשים וכו', מכלתא, ספרא, וספרי תקונים וזהר הקדוש וכו' וזהו העולה על הכל — ספרי רבנו ז"ל, כי על-ידי ההקדמות הקדושות של רבנו ז"ל, תזכו להבין ולהשפיל בכל חלקי התורה הקדושה, ותאיר עליכם התורה באור המאיר, לכלל נפשכם באור האורות.

אודות הגנבה, שגנבו שני מעילים, אל יפל רוחכם כלל, כי הכל משגח בהשגחה נוראה ונפלאה ממנו יתברך. ותאמינו לי, שיש לי יותר צער ויסורים מהגנב ברוחניות שגנבס ביניכם, מהגנב בגשמיות, כי מעיל גשמי יכולים לקנות אחר, אבל מעיל רוחני — זה אי אפשר להשלים בשום אופן שבעולם. דבר גשמי אם גונבים,

רמב אָשֶׁר ד' תשכד בַּנְחָל

יש לזה תשלומין בכסף, אבל אם מקררים את האדם וגונבים לו את מעילו הרוחני, אין על זה תשלומין, פי זו גנבה נצחית. הלא כשמקררין את בחור שלא ילמד ח"י פרקים משניות, שלא ילמד תקונים, שלא ילמד "לקויטי-מוהר"ן" בכל חדש, בזה הורסים את הק"ן, אשר זהו מ'ע"ל' של אדם, פי רק זה הוא לוקח עמו לנצח (מ'ע"ל עולה בגימטריה ק"ן), ולא עוד, אלא בזה שזוכים ללמד את כל הלמודים הנ"ל, עוד ממשיכים את השכינה בזה העולם, ומלבישים אותה עם מעיל יפה, שהוא ק"ן נפלא. ועל-פן מע"ל גשמי יש לו תשלומין, אבל מע"ל רוחני אין לו תשלומין כלל; פי יום שעבר, ובחור נתקרר ביום הזה ולא למד — זוהי אבדה נצחית.

אחי היקרים! אתמול בלילה נצטערתי על קטנות דעתכם, איך יכולים לבוא גנבים ברוחניות בכל יום ויום ולבלבל דעתכם, ולהכניס ביניכם ספקות, הלא אחר שעור כזה שלמדנו ברבים, היו צריכים להתבטל כל הגנבים ברוחניות, ותכף-ומיד אתם מתבלבלים?! אן דעתכם, אן חכמתכם?! הלא יום שעובר בלי למוד התורה הקדושה, בלי תפלה והתבודדות, בלי קיום המצוות בשמחה, זוהי אבדה נצחית, גנבה לנצח, שאין לה תשלומין. איך יכולים לבוא בכל פעם גנבים חדשים, ולהחליש את דעתכם?! אדרבה, אם אתם כל-כף חלשים, מה לי ולכם?! איני צריך לתלמידים כאלו, אם אינכם משלימים את עצמכם אצלינו בתורה ויראת שמים ועבודת השם יתברך, תפלה והתבודדות ודבקות הבורא, עד שתהיו דבוקים בו יתברך, חבל חבל לכם להשאיר פאן. ברוך ה' במשך הימים והשנים יצאו מבית מדרשנו תלמידים נפלאים, "אשר רק הם אנשי שלומנו חסידי ברסלב האמתיים", הקמים בכל לילה בחצות, ודבקים בו יתברך כל היום בתפלה ובהתבודדות ויחודים קדושים, וזוכים להתמיד ולטיל בכל חלקי התורה הקדושה.

מה אתם חושבים, למה אני חוזר ומדבר מהנקדה העקרת — להשמר מצבועים? פי בפרוש אמר רבנו ז"ל (תני-מוהר"ן, סימן רכח): הלא שברו אותנו פחרס הנשבר, הלא הייתי סבור, שאתם כלכם

אֲשֶׁר ד' תשכד בַּנְחַל רמג

תהיו צדיקים, צדיקים גדולים, עם שכל כזה, שבכמה דורות לא היה שכל כזה. ועתה שברו אותנו כחרס הנשבר, עין שם.

ואם רבנו ז"ל אמר זאת בימיו, מה נאמר אנחנו?! ובפרטיות, שדבריו הקדושים והנוראים, הם דבורים נצחיים ושייכים לכל דור ודור, הלא למודינו ב"היכל-הקדש" עם הבחורים דעת רבנו ז"ל, הוא גם-כן על אפן כזה, שיהיו צדיקים כאלו, אשר בכמה דורות לא היו צדיקים עם שכל אלקי כזה, ואשר תהלה לאל, יצאו כבר תלמידים כאלו, והיום הם כבר אברכים. אבל רב רבא דרבא הבחורים נתקרו על-ידי הגנבים ברוחניות, שבכל פעם נכנסים אצלנו, וגונבים את המעילי"ם, הינו את ק"ן השכינה, שהיא הקדשה והדבקות וכו'.

ראו והתבוננו והשפילו רשעת היצר, הוא הגנב, הוא היצר הרע, הוא המלאך המות, הוא המקטרג, ואחר-כך בוכה: "רבנו של עולם, הלא איני אשם, בני-אדם שונאים אותי, בני-אדם רודפים אותי" ... ראו והתבוננו והשפילו רשעת הגנבים, הם קרוו אתכם, והם הבאישו שמנו בכל העולם כלו על לא דבר, רק על קנאה, והם רדפו ושברו אותנו כחרס הנשבר, ועכשו בשמתחילים לראות את האמת, כי לא לעולם וכו', אזי הם בוכים, שהם הנרדפים, וכאלו אנחנו רודפים אותם. הלא הם ממש בדיוק כמו בני ישמעאל הרוצחים, ובפרט הטמא הידוע ההוא מראשיהם, שהרגו וחקמו וכו', וכשרק קמים עליהם לגלות קלונם ושקריהם ברבים, הם מתחילים לעשות רעש, כאלו הם הנרדפים, ועם ישראל הם הרודפים וכו'. והחדוש הוא, שכל אמות העולם מאמינים יותר להם, מאשר נאמינו לעם ישראל, ואדרבה, מהפכים מההפוך אל ההפוך, כאלו עם ישראל רודפים את בני ישמעאל, אשר באמת הם הם הרוצחים של התקופה הזו. כמו-כן ברוחניות נתארגנו כמה בורים ולצים, רשעים ארוכים, בעלי תאוה ובעלי עברה, רחמנא לצלן, עם איש בור טמא, שנולד בפסול (אם יהיה ההכרח, אגלה בדיוק איך היתה הורתו, ומי הוא אביו האמתי), והוא ושלוחיו הם הם המקררים אתכם בכל מיני נכלי אפנים, ומבאישים את ריחני

רמד אָשֶׁר ד' תשכד בַּנְחָל

בְּיוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ, עַל שׁוֹם דְּבָר — רַק מִחֲמַת קִנְאָה וְכוּ', וְעַל-יְדֵי-זֶה
הֵם גּוֹנְבִים מִכֶּם אֶת הַמְּעִילִים שְׁלָכֶם. כָּל זֶה הוּא לִי צֶעַר יוֹתֵר
גָּדוֹל מֵהַכֹּל.

וְעוֹד זֹאת, כִּי הַגְּנָבִים עוֹד מְהַפְּכִים וּמְעַמִּידִים עֲכָשׁוּ פָּנִים,
כְּאִלוּ מֵהֶם גָּנְבוּ... מִמֶּשׁ כְּמוֹ רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׁמַעֵאל... אֲשֶׁר בְּאֶמֶת אֵין
הַפְּרֵשׁ בִּינֵיהֶם לְבִינוּ כָּלֵל, וְהֵם עוֹד יוֹתֵר גְּרוּעִים; כִּי הַגּוֹי הַטָּמֵא
בָּא רַק עַל נִפְשׁוֹת, וְהֵם בָּאִים עַל נַשְׁמוֹת. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אָמְרוּ
(עֵין בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פְּרָשָׁה כ"א): הַמַּחְטִיא אוֹ קֶשֶׁה מִן הַהוֹרְגוֹ וְכוּ'; אוֹי
לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה, אוֹי לְאוֹתָהּ כְּלִימָה! אֵיךְ יְכוּלִים לְהִטְעוֹת אֶתְכֶם,
עַל-יְדֵי טְפָשׁוֹת וּסְבָרוֹת כְּרִסְיוֹת, הֲלֹא יוֹם אֶחָד שְׁאַתֶּם מִתְרַשְׁלִים
מִלְמוֹד ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', זוֹהִי אַבְדָּה וּגְנֻבָה נִצְחִית, וְאִךְ
אֶחָד לֹא יִרְחֵם עֲלֵיכֶם, אֵן דַּעְתְּכֶם?! בְּכֹל פֶּעַם מ"ק (מ' ח ק' טו) —
הַזֶּה שׁוֹלַח שְׁלוּחָיו וְכוּ', שֶׁהֵם מִמֶּשׁ כְּמוֹ זְבוּבִים, וְאַתֶּם מִתְבַּלְבְּלִים
וְכוּ'?! אֵן דַּעְתְּכֶם, אֵן שְׁכֻלְכֶם, אֵן בִּינְתְּכֶם וְכוּ'?! אַתֶּם הַתְּחַלְתֶּם
לְהִתְמַיֵּד בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה בְּשִׁקִּינָה נוֹרְאָה וְנִפְלְאָה, וּפְתָאם נִכְנָס אֶחָד
לְפִי תַמּוֹ, וּמִתְחִיל לְקַרֵּר אֶתְכֶם, וְאַתֶּם טְפָשִׁים — שׁוֹמְעִים
וּמִתְבַּלְבְּלִים וְכוּ'. וְעַל-כֵּן אֵינִי יוֹדֵעַ מַה וְלָמָּה לָכֶם לְהִסְתּוֹבֵב כְּאֵן
וְכוּ'!

אַצְלֵי הָעֶקֶר לְשִׁקֵּד כָּל-כֶּף הַרְבֵּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַד שֶׁתְּהִיוּ
בְּקִיאִים בְּזֶה בְּעַל-פֶּה מִמֶּשׁ. וְאֵנִי רָגִיל לֹאמֹר: כִּי תִלְמִיד רַבְּנוּ ז"ל
צָרִיךְ לְהִיּוֹת אִישׁ כְּזֶה, אֲשֶׁר אִם חוֹתְכִים לוֹ גִּיד, שְׁלֹא יֵצֵא דָם —
רַק "לְקוֹטִי-מוֹהַר ז"ן". הֲלֹא כָּל חֲשָׁקֵי הַיָּהּ לְהַקִּים תְּלִמִּידִים כְּאִלוּ,
עִם מַחוֹת כְּאִלוּ, שִׁיְהִיוּ דְבוּקִים בּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּדַבְּקוֹת כְּזוֹ, אֲשֶׁר כְּמָה
וְכְמָה דוֹרוֹת עוֹד לֹא הָיוּ מַחוֹת כְּאִלוּ וְכוּ'.

חֲסִדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יֵשׁ לִי בְּכֹתֵב כָּל פְּנוֹת הַתְּפִלָּה וְהַמְצוּוֹת
עִם שְׁמוֹת וְיַחְדוּדִים נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים פְּלְאֵי פְּלְאִים, מְפָרְשִׁים
וּמְבַאָּרִים עַל-פִּי הַקְּדָמוֹת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (כְּמוֹ שֶׁתְּבִינוּ וְתִשְׁכְּלוּ
בְּסִפְּר "בְּרִית שְׁלוֹם" וּבְסִפְּר "גֵּר לְהַצְדִּיק"), וְכֹל הַזְּמַן הַתְּרַשְׁלִיתִי
מִלְּהַדְפִּיסָם מִפְּנֵי כְּמָה טְעָמִים, וְעֶקֶר הַטָּעַם — כִּי כָּל זְמַן שֶׁאָדָם

אָשֶׁר ד' תשכה בנחל רמה

הוא פוסח על שני הסעפים, המתק יתהפך לו למר, האור יתהפך לו לחשך וכו'. ועל-כן מה שיך להדפיסם!! אני רואה שעוד יקום דור חדש, אשר להם יהיו דבורינו כמים קרים על גפש עיפה ממש, ובנים יקומו עם בני בנים, אשר להם יהיו הדבורים חיות הנפש.

והשם יתברך יעזר לנו, שנוזפה לשמע בקולו של רבנו ז"ל, ונצליח תמיד דרכנו.

הדורש שלומכם...

ד' תשכה.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב-שבת-קדש לסדר מטות-מסעי ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, והנה להשיבך — יקצרו המון יריעות.

אודות בלבול מחשבתך וכו', תדע פי הכל בא מקריאת עתונים, פי במקום שאדם חושב — שם כל האדם (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כא); ועל-כן אם מחשבתך במקום זהמה זו, לא בתנם מחך נתבלבל. ומה גם, פי בפרוש אמר רבנו ז"ל, אשר על המקום שמחסר אלקותו במחשבתו, שם נבנות המדות רעות (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לה). ובפרטיות כשקוראים דברי נבלה ונאוף, הוא ממשיך על עצמו גרוי היצר וכו'. ומלבד זאת, כבר אמרו חכמינו הקדושים (קדושין נט:): מחשבה דטמאה כמעשה דמי; ועל-כן צריכים לשמר מאד מאד את המחשבה, והוא יסוד גדול אצל רבנו ז"ל — קדשת המחשבה, ובזה העולם צריכים לעבד העקר על המחשבה — "האבן א שענערין און א ריינערין טראכט" (שתהיה לו מחשבה יפה ונקיה).

הדורש שלומך...

ד' תשכו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב־שבת־קדש לסדר מטות־מסעי ה'תשמ"ב.

שלום רב אַל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אודות שאלתך בענין קריאת שמע שעל המטה על־פי גסח האר"י ז"ל, אם זה גם לנשים וכו'; מוהרנ"ת ז"ל אומר (לקוטי־הלכות, קריאת שמע שעל המטה, הלכה ב), שסדר קריאת שמע שעל המטה על־פי גסח האר"י ז"ל, מתנודים בו את הודוים, אם פגמנו בעולם האצילות, בעולם הבריאה, בעולם היצירה ובעולם העשייה, וכשאדם מתנודה, אינו זו משם, עד שמוחלים לו על כל עוונותיו. ולכן שיך דבר זה — הן לגברים והן לנשים, כי כלנו צריכים לשוב בתשובה בליילה קדם השנה, ולהזכיר עצמנו מה עשינו כל היום, אולי דברנו לשון הרע, רכילות וליצנות, אולי שכחנו מהקדוש־ברוך־הוא, אולי עברנו על רצונו יתברך, פי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא (קהלת ז, כ). ולכן צריך לשוב בתשובה שלמה ולהתודות, וברגע שאדם קורא קריאת שמע שעל המטה ומתנודה, אינו זו משם, עד שמוחלים לו. ולכן שיך דבר זה — הן לגברים והן לנשים.

הדורש שלומך...

ד' תשכו.

בעזרת השם יתברך, יום ששי — ערב־שבת־קדש לסדר מטות־מסעי ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויךדפו אַל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע ממך.

חכמינו הקדושים אומרים (תענית כט): כשם שמשנכנס אדר מרבים בשמחה, כך משנכנס אב — ממצטים בשמחה. ופרשו

הצדיקים תלמידי הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע, כשם ששונכנס אדר ומרבים בשמחה, כי חדש אדר — מרבה את הקדשה עם שמחה, כך משונכנס אב — ממעטים בשמחה, ממעטים את החשף והטמאה על-ידי שמחה. אדר"ר אומר רבנו ז"ל, זה ראשי תבות: "ראש ד' ב'רף אמת" (תהלים קיט, קס), אם אדם הוא אמת עם עצמו, אז הוא תמיד שמח, כמו שאומר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות שמחה, סימן א'): כשאדם עושה מצוה בשמחה, סימן שלבו שלם לאלקיו. ראש ד' ב'רף אמת — אם אדם אמת, אז הוא תמיד שמח, כי "עז וחדוה במקומו" (דברי-הימים א' טז, כז). א"ב זהו אבא, חדש מנחם-אב, הינו הקדוש-ברוך-הוא שנקרא אבא שבשמים מנחם אותנו ואומר: אל תדאגו, אני נמצא אתכם, אל תתיאשו. ולכן משונכנס אב, כשונכנס אב שבשמים — ממעטים בשמחה, על-ידי שמחה ממעטים את הקלפות, ורואים אשר בתוך החרבן, גם שם נמצא הקדוש-ברוך-הוא. כמו שאומרים חכמינו הקדושים (מכות כד): על רבי עקיבא, שראה שועל יוצא מהר הבית, וחקריו התנאים בכו והוא צחק, שאלוהו: מדוע אתה צחק? ושאלם: ולמה אתם בוכים? ענו ואמרו לו: ואיך לא נבכה, שנתקיים הכתוב (איכה ה, יח): "על הר ציון ששמים, שועלים הלכו בו". אמר רבי עקיבא: כיון שגה נתקיים, נתקיים גם נבואת הנחמה בבנין בית-המקדש. ולכן דיקא עכשו, שאנו נמצאים בגלות כל-כף מרה, שרואים את הערב-רב מתפשטים וגוברים, והצליחו לצערנו הרב, להעביר את רב מנין ובנין כלל ישראל הנמצאים בארץ ישראל וכן בגולה — על דתם, והנה דיקא עכשו מתחילים כלם לחזר בתשובה שלמה, ולא יאריך זמן רב, שכל עם ישראל ישובו בתשובה, וכלנו נחזר אל צור מחצבתנו, והקדוש-ברוך-הוא יבנה לנו את בית-המקדש.

ואודות שאלתך לגבי אבלות בשבת וכו'; שבת הוא קביעא וקניא, אין דבר כזה שיהיה אבל בשבת, יום השבת זה גלוי אלקות. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה יא, סימן א'): ברפת ה' היא תעשיר — זו השבת. וזו שמחתן של ישראל, שזוכים לשמחת השבת. ואומר רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן ב'),

רמח אָשֶׁר ד' תשכח בַּנְחָל

שְׁבֻשְׁבַת שׁוֹרָה הַשְּׁמִחָה הָאֲמִתִּית, וְצָרִיכִים לְהַמְשִׁיךְ אֶת שְׁמִיחַת הַשְּׁבֻשְׁבַת לְיִשְׁשֵׁת יָמֵי הַחֹל. וְלִכְּנֹן בְּשֻׁבַת לֹא נוֹהֲגִים שׁוּם אֲבִלוּת וְעֲצָבוּת, עַד כְּדֵי כֶּף שְׁנַפְסֵק בְּשִׁלְחֹן עֲרוּף, אֲשֶׁר בְּשֻׁבַת חֲזוֹן, וְחֵל אֲזֵי עָרֵב תִּשְׁעָה בָּאֵב, אֲפִלוּ בְּמִנְחָה שֶׁל שְׁבֻשְׁבַת יְכוּלִים לְאָכֵל בְּשֶׁר וּמַעֲדָנִים כְּמוֹ שִׁלְחָנוֹ שֶׁל שְׁלֵמָה הַמֶּלֶךְ, וְלֹא שִׁיךְ שׁוּם אֲבִלוּת אֲזֵי, אֲדַרְבָּה, צָרִיכִים רַק לְשִׁמַּח בְּשֻׁבַת, וּבִכְרִיט כְּשִׁחַל תִּשְׁעָה בָּאֵב אַחַר שְׁבֻשְׁבַת, אֲזֵי יֵשׁ לְשִׁמַּח מְאֹד כָּל הַשְּׁבֻשְׁבַת, וְעַם הַשְּׁמִיחָה נִזְכָּה לְגֵאֲלָהּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תשכח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שְׁבֻשְׁבַת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר מְטוֹת־מַסְעֵי ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעֻלָה, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבֵי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי כְּבָר כְּמָה פְּעָמִים, אִךְ מֵרַב טְרַדוּתִי קָשָׁה וְכָבֵד עָלַי הַכְּתִיבָהּ.

וְהִנֵּה בְּאֵמַת אֶתָּה צוֹדֵק מְאֹד מְאֹד בְּזֶה, הִיָּה רְאוּי לִי לְכַתֵּב לְךָ עַל־כָּל־פְּנִים מִכְתָּב אֶחָד בְּשָׁבוּעַ, מֵאַחַר שִׁאֲתָה זְכִיתָ לְמַסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ מִמָּשׁ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאַתָּה זוֹכֵה לְהַדְפִּים אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים הַחֲדָשִׁים בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל דִּיקָא, אֲשֶׁר בְּאֵמַת אֵין דְּבוּרִים בְּפֶה וּמִכָּל שְׁפָן בְּכַתֵּב לְהַסְבִּיר מַעֲלַת הָעִנְיָן הַנּוֹרָא וְהַנְּשֻׁגָב הַזֶּה, כִּי 'כָּל הַמְּזוּכָה אֶת הַרְבִּים — אֵין חֲטָא בָּא עַל יְדוֹ' (אָבוֹת ה', יח), וּמִכָּל שְׁפָן מִי שִׁיּוֹדַע שְׁבָא עַל "יְדוֹ" חֲטָא, עָקַר תְּקוּנוֹ — שִׁישְׁתַּדֵּל לְהַפִּיץ סְפָרֵי רַבְּנֵי ו"ל; כִּי בְּאֵמַת הַסְּפָרִים נִכְתְּבוּ ב"ד'י'ו". וְעַל־כֵּן מִי שִׁחֲטָא בְּיְדוֹ' וּבִכְרִיטִיּוֹת בְּפִגְמֵי הַבְּרִית וְכוּ', עָלָיו לְהַשְׁתַּדֵּל בְּיוֹתֵר לְהַדְפִּים וּלְהַפִּיץ אֶת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, וְאֵין לְמַעֲלָה מְזָה בְּתַקוּן הַבְּרִית. וְיִדוּעַ מֵאַמְרָם ו"ל עַל פְּסוּק (בְּרֵאשִׁית מ', כו): "וַיִּזְוּוּ זְרוּעֵי יְדֵי"ו" וְכוּ', שֶׁהִיָּה בְּחִינַת פִּגְמֵי הַבְּרִית (עֲיֵן סוּטָה

אֲשֶׁר ד' תשכח בְּנַחֵל רמט

לו:), וְעָקַר תְּקוּוֹנוֹ הָיָה עַל-יְדֵי מִשָּׁה, שְׁנֵאָמַר אֲצִלוּ (שְׁמוֹת יז, יא):
 "וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מִשָּׁה אֶת יָדוֹ — וְגָבַר יִשְׂרָאֵל"; כִּי בְּאֵמֶת פָּגַם
 הַבְּרִית בָּא מִעֲמֶלֶק, שְׁמִכְנִים קְרִירוֹת וּסְפָקוֹת בְּאָדָם — "הִיֵּשׁ ה'
 בְּקַרְבָּנוֹ אִם אֵינִי" (שְׁמוֹת יז, ז); וְעָקַר תְּקוּוֹנוֹ הוּא דִּיקָא עַל-יְדֵי יְדִוִּי
 שֶׁל מִשָּׁה. וַיֵּשׁ לוֹמֵר, שְׁנָה סוֹכֵב עַל סֵפֶר תּוֹרָה שֶׁנִּכְתַּב בְּדִי'וֹ דִּיקָא,
 וְהוּא עַל דְּרָף שְׁמוּבָא בְּתַקּוּנִים (דף מג.): בְּפוּרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא כָּלֵא
 בְּיַמָּא דְּאוּרִיָּתָא, מָטָה דְּלֵיהּ דְּקַרְעַ בֵּיהּ יַמָּא דָּא קוּלְמוּס [בְּגָלוֹת
 הָאֲחֵרוֹנָה, הַכֹּל בַּיָּם הַתּוֹרָה, הַמָּטָה שָׁלוֹ שְׁקוּרַע בּוֹ אֶת הַיָּם — זֶהוּ
 הַקּוּלְמוּס]; הֵינּוּ בְּגֵאֲלָה הִרְאֵשׁוּנָה הָיָה מָטָה מִשָּׁה בְּפִשְׁיטוֹת מָטָה,
 אֲבָל בְּגֵאֲלָה הָאֲחֵרוֹנָה יְהִיָּה הַמָּטָה הַקּוּלְמוּס שָׁלוֹ, שֶׁהוּא כָּלֵל
 הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים הַמְּבֻאָרִים תּוֹרַת מִשָּׁה, וְאֲשֶׁר כָּל מַה שֶּׁתִּלְמִיד
 וְתִיק עֲתִיד לְחַדֵּשׁ, כְּכֹר הִרְאוּ לְמִשָּׁה (עַן יְלָקוּט שְׁמַעוֹנִי, רַמְזוֹ תה). וְזוֹהִי
 מַעֲלַת כְּתִיבַת וְהַדְּפַסַת הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, שְׁנָה בְּכֹלֵל מָטָה מִשָּׁה,
 שְׂיִבְקַע אֶת יָם הַחֲכָמָה, יָם סוּ"ף, יָם הָאוֹר אֵין סוּ"ף; כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ
 הַרְבִּים, קָדָם הַתְּגָלוֹת מְשִׁיחַ — דָּא מִשָּׁה, תַּתְּגַבֵּר וְתַתְּפַשֵּׁט הַזְּהֻמָּא
 שֶׁל הַעֲתוּנִים הַרְעִים, הַמְּלֵאִים נְאוּף וּכְפִירוֹת, אֲשֶׁר שְׁתִּי זְהֻמוֹת אֵלוֹ
 יִתְגַבְּרוּ וְיִתְפַּשְּׁטוּ קָדָם הַתְּגָלוֹת מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ. וְעַל-כֵּן עָקַר הַתְּקוּוֹן
 הוּא רַק עַל-יְדֵי כְּתִיבַת הַסְּפָרִים בְּדִי'וֹ, וְלְהַדְּפִיסָם, שְׁנָהוּ סוּד יְדִוִּי
 שֶׁל מִשָּׁה, שְׁמִכְנִיעַ אֶת עֲמֶלֶק, הַמְּקַרֵּר אֶת הָאָדָם, וּמְכַשִּׁילוֹ בְּמָה
 שְׁמִכְשִׁילוֹ. וְעַל-כֵּן בָּזָה שְׁחִגְרַת מְתַנְּף לְהַדְּפִיס סְפָרֵי רַבָּנוּ ז"ל, שֶׁהֵם
 הֵם מָטָה מִשָּׁה, קוּלְמוּסָא דִּילָף, רְאוּי לָף לְשִׁמְחַ מְאֹד מְאֹד, כִּי
 הִגְאֲלָה תְהִיָּה דִּיקָא עַל-יְדֵי סְפָרִים אֵלוֹ, וּבּוֹדָאֵי גַם בְּגִשְׁמִיּוֹת תּוֹנְפָה
 לְמִצָּא אֶת בַּת זּוּגָף, וְאֵף שְׁלַעַת עֵתָה מְתַעַכְכָּת, עֲלִיף לְדַעַת, כִּי הַכֹּל
 לְטוֹבָה, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (מִדְּרַשׁ אֲגָדָה): כָּל עַכְבָּה לְטוֹבָה; כִּי מִי יוֹדַע,
 אוּלַי הִיא עוֹד בְּגִיל צְעִיר, וְהַהֲכָרַח לְחַכּוֹת קָצַת. וְאֵף שְׁגַם הַחֲכוּי
 קָשָׁה, אֵף-עַל-פִּי-כֵן כְּשִׁיּוֹדְעִים דְּבַר זֶה — בְּנִקַּל לְחַכּוֹת.

מָה אָמַר לָךְ! בְּחִסְדּוֹ יִתְבַּרְךָ מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֵינוּ בְּשִׁבְתָּ אַחַת, אֵי
 אֲפֹשֶׁר לְסַפֵּר וּלְכַתֵּב כָּלֵל, אֵף-עַל-פִּי-כֵן, בְּלֵי גְדֵר, אֲרֻשָׁם לָךְ בְּכֹל
 שְׁבוּעַ קָצַת, לְמַעַן תַּחֲיֶיהָ אֶת עֲצָמָךְ.

הִנֵּה בְּלִיל שְׁבַת-קֹדֶשׁ דְּבַרְנוּ הִסְבֵּר עַל-פִּי לְקוּטֵי-מוֹהֲרָ"ן, חֲלָק

א', סימן קצד: מי שְׂרוּצָה כְבוֹד, הוא שוֹטָה וְכוּ'; כִּי בְּאֵמַת עֵקֶר הַכְבוֹד נוֹתְנִים רַק עַל־יְדֵי הַפֶּה, וְהַפֶּה הוּא הַיְכָל־הַמְּלָךְ, וְאִיךָ תִּשְׁבַּח אָדָם, כְּשֵׁאתָה יוֹדֵעַ כִּי הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עוֹמֵד עָלָיו, הַיֵּשׁ בַּיּוֹשָׁה וּבְזִיוֹן יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה, כְּשֵׁנוֹתְנִין כְבוֹד לַפְּקִיד לַפְּנֵי הַשֵּׁר וְכוּ'! וְעַל־כֵּן הָעֵקֶר לְרֵאוֹת לְגִלוֹת עִם הַפֶּה אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ כִּכָּר לֹא שִׁיךְ אִיזוֹ בְקִשְׁת כְבוֹד, כִּי הַמְּאֲמִין בְּאֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְחֻלָּטָה, אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בַּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, הוּא כִּכָּר לֹא יִחְשַׁב מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׁלֹא יִהְיֶה לוֹ עֵסֶק עִם כְבוֹד, כִּי יוֹדֵעַ אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאֲרֶז כְבוֹדוֹ, וּמֵה שִׁיךְ לְקַבֵּל אוֹ לִתֵּן כְבוֹד, הֵלֵא הַכָּל שִׁיךְ רַק לוֹ יִתְבָּרַךְ. וּבְזֶה קִשְׁרָנוּ כָּל עֲנִין רוֹצֵחַ מִפְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ, כִּי עֵקֶר הַרְצִיחָה בָּא רַק מִחֲמַת כְבוֹד, אוֹ שְׁבִיחָה אוֹתוֹ וְהִלָּךְ לְהַרְגוֹ, אוֹ שִׁישׁ לוֹ מְמוֹן אוֹ כְבוֹד וּמְקַנָּא בּוֹ, וְעַל־כֵּן הִרְגוּ אוֹתוֹ, וְאִף שֶׁהִיָּה בְּשׁוּגָג, אִף לֹא יַעֲשֶׂה אָדָם דְּבָר בְּשׁוּגָג, כְּשֵׁאֵין בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבּוֹ וְיִדְעֵתוֹ בְּמִזִּיד. עַל־כָּל־פְּנִיִם עֵקֶר הַרְצִיחָה בְּאֵה רַק מִחֲמַת כְבוֹד, שְׁפָגְמוֹ בְּכְבוֹדוֹ, אוֹ רוֹצֵה כְבוֹד וְכוּ'. וְעַל־כֵּן הִתְקוּן: שֵׁשׁ עָרֵי מִקְלָט. וּמוֹבָא בְּתַקּוּנִים (עֵין בְּסֵפֶר הַקְדוּשׁ "אוֹהֵב יִשְׂרָאֵל", פְּרִשְׁת בְּשִׁלַּח, דְּבוּר הַמִּתְחִיל: וְרַבְּנָן), שֶׁהֵם שֵׁשׁ תְּבוֹת דְּקָרִיאַת שְׁמַע, כִּי זֶהוּ עֵקֶר מְקוּם הַמִּקְלָט לְבְרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּכְשֵׁאָדָם נִכְנָס אֶל תּוֹךְ הָאֲמוּנָה, עַל־יְדֵי־זֶה נִצַּל וְכוּ'; כִּי הָאֲמוּנָה הִיא כְבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר מְלֹא כָּל הָאֲרֶז כְבוֹדוֹ, וְתִכְף־וּמִיד כְּשֵׁאָדָם מְסִתִּיר אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה, עַל־יְדֵי־זֶה נִצּוֹל מִקְטָנוֹת וְכוּ', וְאֵינוֹ רוֹדֵף אַחַר כְבוֹד, אֲדַרְבֵּה, תָּמִיד דְּבוּק וְהַדּוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ (וְהִיתָה אֲרִיכוֹת גְּדוּלָה כְּדָרְכָנוּ).

וּבְבִקְר בְּ"סְפוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת" דְּבָרְנוּ עַל־פִּי הַמַּעֲשֶׂה שֶׁל הַבַּעַל תְּפִלָּה, בְּמָה שֶׁאָמַר שָׁם: "וּבָא הַרוּחַ סְעָרָה הַזֶּה לְתוֹךְ בֵּית הַמְּלָךְ, וְלֹא עָשָׂה שָׁם שׁוּם הִזָּק, רַק שֶׁנִּכְנָס הַרוּחַ סְעָרָה וְחִטָּף אֶת הַיֶּלֶד" וְכוּ', שֶׁזֶה גֵרָם אַחֲר־כֵּךְ שֶׁנִּתְפָּרוּ כָּלָם. וְדְבָרְנוּ, כִּי רוּחַ סְעָרָה זֶהוּ כָּלֵל הַדְּבוּרִים פְּגוּמִים, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנּוּ וְ"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ו, חֵלֶק א', סִימָן לח): "רוּחַ סְעָרָה עָשָׂה דְּבָרוֹ" (תְּהִלִּים קמח, ח), מִי גוֹרֵם וְעוֹשֶׂה הַרוּחַ סְעָרָה בְּמַח הָאָדָם? "הַדְּבוּר", וְעַל־כֵּן נִכְנָס הַדְּבוּר רַע שֶׁהוּא הַרוּחַ סְעָרָה, וְחִטָּף אֶת הַיֶּלֶד, שֶׁהַבַּעַל־דְּבָר אוֹרֵב הָעֵקֶר עַל בְּנֵי

אָשֶׁר ד' תשכח בְּנַחֵל רנא

הַנְּעוּרִים, כִּי תִכְּף־וּמִיד כְּשֵׁישׁ לוֹ אֶת הַבְּנֵי הַנְּעוּרִים, כְּכֹר נִתְּבַלְּבֵל הַכֹּל. כִּי בְּאֵמֶת, עֵקֶר הַמְּשֻׁכֶת הָאוֹר שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת הוּא דִּיקָא עַל־יְדֵי הַיְלָדִים שֶׁהֵם הַתְּלַמִּידִים, שֶׁעַל יָדָם לֹא תִשְׁתַּפַּח הַתּוֹרָה מִיִּשְׂרָאֵל (עֵינִי לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, גּוֹיָקִין, הַלְכָה ד', אוֹת כד). וּבִשְׂבִיל זֶה עֵקֶר עֲבוּדַת הַצַּדִּיק הָאֵמֶת הוּא רַק לְהַחְיֹת אֶת הַיְלָדִים, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שְׁמוֹת א, יז): "וַתַּחְיֶינָא אֶת הַיְלָדִים", וּפְרָעָה מְלֶךְ מִצְרַיִם אוֹרֵב עַל זֶה מְאֹד מְאֹד (עֵינִי לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, הוֹדָאָה, הַלְכָה ו', אוֹת נו), וְעַל־כֵּן הָרוּחַ סְעָרָה בָּא וְחוּטֶף רַק אֶת הַיְלָד, אֲזוֹ מִמִּילָא נוֹפֵל וְנִתְּבַלְּבֵל הַכֹּל. וְדַבָּר זֶה אָנוּ רוֹאִים בְּחוּשׁ, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים, מְבַלְּבְּלִים אֶת דַּעַת הַבְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּשִׁקְרִים וְשִׁטְיֹת וְלִשׁוֹן הָרַע וְכוּ', וְעַל־יְדֵי־זֶה הֵם גַּם־כֵּן נַעֲשִׂים חוֹלְקִים, וּמִזֶּה נַעֲשֶׂה מַה שֶׁנַּעֲשֶׂה וְכוּ'. כִּי בְּאֵמֶת אִם הָיָה כָּל בְּנֵי הַנְּעוּרִים מְקַרְבִּים אֶל "הַיְכָל־הַקֹּדֶשׁ", הָיָה לָשֵׁם וְלִתְפָּאֶרֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (אִף שֶׁבְּאֵמֶת לֹא אֶלְמָן יִשְׂרָאֵל, כִּי קָם עַכְשָׁיו דוֹר תְּדֹשׁ, תְּלַמִּידֵי רַבְּנוּ ז"ל, חֲסִידֵי בְּרֶסֶלַב אֲמֵתִיִּים, הַשׁוֹקֵדִים בְּתוֹרָה וּבִתְפִּילָה וְהַתְּבוּדָּוֹת, וּמִתְמַיִדִים בְּיֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אִף־עַל־פִּי־כֵן חָבֵל חָבֵל עַל רֹב בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שֶׁנוֹפֵל וְנִתְּרַחַק לְגַמְרֵי, וְהַכֹּל — עַל־יְדֵי נִכְלֵי עַרְמְמִיּוֹת הַיִּצָּר, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, שְׁבֹת, הַלְכָה ו'): אֲזַל אֲשַׁפַּח יְנוּקֵי מְלַעֲיֵל וְסָבִי מִתְתַּאֲי (בְּכוֹרוֹת ח:); שֶׁכֵּל עֵקֶר הַהֲתַנַּגְּדוֹת מִתְחִילָה מִהַזְקָנִים הַיּוֹשְׁבִים לְמַטָּה וְנִרְאִים כְּשׁוֹתֵקִים, וְהֵם מְגָרִים אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים וְכוּ', אֲשֶׁר הֵם הַדִּיוּטִים הַקּוֹפְצִים בְּרֹאשׁ וְכוּ', וְהַכֹּל נִמְשָׁף מִהַזְקָנִים הַמְּכַנְיָסִים בָּהֶם אָרֶס וְכוּ', עֵינִי שָׁם). וְעַל־כֵּן הָעֵקֶר הוּא הָרוּחַ סְעָרָה שֶׁנִּכְנַס, וְלוֹקַח וְחוּטֶף אֶת הַיְלָד, שֶׁהֵם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְעַל־כֵּן עָלִינוּ עַכְשָׁיו לְמִסַּר נַפְשָׁנוּ בְּיֹתֵר, לְהַאֲרִי אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל אֶל הַבְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְהֵשֵׁם יִתְבַּרֵּךְ יַצְלִיחַ דְּרַבְּנוּ לְהַקִּים דוֹר תְּדֹשׁ תְּלַמִּידֵי רַבְּנוּ ז"ל, חֲסִידֵי בְּרֶסֶלַב הָאֲמֵתִיִּים, אֲשֶׁר כָּל מְגַמְתָּם רַק עֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ (וְהָיָה, תְּהִלָּה לְאֵל, אֲרִיכוֹת גְּדוּלָה כְּדַרְבְּנוּ).

וּבְסַעֲדָה ג' דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה עַל־פִּי לְקוּטֵי־מוֹהֲרַ"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מ"ו; מְסִירוֹת נֶפֶשׁ לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה, וְדַבְּרָנוּ עַל זֶה שֶׁרַבְּנוּ ז"ל תּוֹפֵס שְׁנֵי עֲנִינִים שֶׁל מְסִירוֹת נֶפֶשׁ — צְדָקָה

רנב אֲשֶׁר ד' תשכח בַּנְחַל

ותפלה וכו', עין שם. כי באמת עקר התכלית בזה העולם — להפך מגשמיות לרוחניות, להפך את כל העולם כולו: דומם, צומח, חי, מדבר, אל עצם אלקותו יתברך, שיהיה כל העולם כולו כסא להקדוש-ברוך-הוא, כי השם יתברך חפץ שתהיה לו דירה בתחתונים, הינו שגם בעולם הזה נזכה להשיגו יתברך. ודבר זה נעשה ביותר על-ידי תפלה, כי התפלה היא סוד הבטול אל אין סוף, בחינת נשמה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כב), כי על-ידי תפלה נכללים בו יתברך לגמרי, וכן כוללים את כל העולמות כלם אל מחיב המציאות, שהוא הארת אין סוף ברוך הוא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נב). וכן צדקה כשזוכים למסר דבר זה, הינו מעותיו אליו יתברך, בזה מראה גלוי ההשגחה, כי על-ידי צדקה — נמשכת השגחה שלמה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יג); כי בזה מראה לדעת, כי מאמין בו יתברך, אשר "לי הכסף ולי הזהב" (חגי ב, ח), ואינו מפחד מה יאכל וכו'. אך על שני דברים אלו צריכים מסירות נפש, מאחר שסוף כל סוף האדם הוא בזה העולם, גשמיות העולם הזה, שנקרא עול"ם — לשון העלם, שנעלם שם אלקותו יתברך, ועל-כן כשאדם מתפלל אליו יתברך, הוא מנתק את עצמו מזה העולם, וכן לוקח מעות גשמיות ומסר את זה בעבורו יתברך. ועל-כן דבר זה בא לאדם קשה מאד, וצריך למסר נפשו אליו יתברך.

ובאמת ראוי להאדם לדעת, כי הכל דמיון גדול, וכל המגיעות הם רק סבובים וחומות להסתירו יתברך, כמובא שם בפנים התורה, וכשאדם חזק בדעתו, אזי שובר את כל החומות, וזוכה לעבר על הכל ולהשיג אלקותו יתברך. (ובאמת גם בזה היתה אריכות גדולה כדרבנו להאריך בכל שיחה ושיחה ותורה ותורה מרבנו ז"ל, ומי יתן שיהיו תלמידים כאלו, שיוכלו לרשם על פני הכתב, ואז רב טוב הצפון יתגלה להעולם).

אחי, אחי היקר! לספר מה שעובר אצלנו בשבת אחת, זה אי אפשר כלל, ומכל שכן על פני הכתב. ואחר-כך בסעדת מלגה מלכה, למדנו תנא דבי אליהו, מתבל עם תורות ושיחות וספורים

אָשֶׁר ד' תשכט בַּנְחָל רנב

מַרְבֵּנוּ ו"ל וּמַהֲבַעֲל־שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע וְכוּ' וְכוּ', יַעֲזֹרְנוּ הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ שְׁנֵזֶכֶה בְּאַמֶּת לְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל אִוֵּר הַשַּׁבָּת.

הַעֲקָר רְאָה לְהִיּוֹת חֲזַק מְאֹד מְאֹד בְּהַדְפָּסָה, וְאַף פִּי עֲכָשׁוּ בָּא
לְךָ הַדְּבָר הַזֶּה קָשָׁה וְגַם בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ וְכוּ', אֲבָל סוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא,
שְׂיִתְגַּלֶּה עָלֶיךָ כְּבוֹדוֹ יִתְבַּרְךָ.

וְהִנֵּה אָנִי שׁוֹלַח לְךָ עִם הָאֲבֵרָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, קוֹנְטֵרַס "בֵּית
אֲמוֹנָה", מִי יִתֵּן שְׂתִזְכֶּה לְהַדְפִּיסוֹ וְלְהַפִּיצוֹ בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל, פִּי
עֲכָשׁוּ אָנִי מִדְּפִיס כ"ב קוֹנְטֵרַסִים כְּאֵלוֹ עַל כָּל אוֹתִיּוֹת א"ב,
הַמְדַּבְּרִים רַק מֵאֲמוֹנָה פְּשוּטָה, וְהַקוֹנְטֵרַס הַשְּׁנִי יִהְיֶה "אוֹר אֲמוֹנָה",
וְהַשְּׁלִישִׁי "גְּלוֹי אֲמוֹנָה", וְהַרְבִּיעִי "דְּבוּרֵי אֲמוֹנָה", יִזְכְּנֵי הַשֵּׁם
יִתְבַּרְךָ לְגַמְרוֹ. חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד.

פֹּה תִקְבַּל כַּמָּה קִסְטוֹת, לְמַעַן תַּחֲיֶה אֶת עַצְמְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תשכט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, אוֹר לְיוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ...

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי עִם הַמַּעֲוֹת לְהַדְפָּסָה — אֲשֶׁרֶיךָ.

חֲמַדַּת לְכָבִי! אוֹדוֹת עֲנִינְיֶיךָ, אָסוּר לְהַסְתַּפֵּל עַל הַכָּל בְּמִשְׁקָפִים
שְׁחוֹרוֹת, צָרִיכִים בְּטַחֲוֹן חֲזַק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, שְׁבוּדָאֵי יַעֲזוֹר לְךָ.

וְרַבֵּנוּ ו"ל גְּלָה לָנוּ בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן ב', שְׁחַרְב
הַתְּפִלָּה צָרִיךְ שְׂיִהְיֶה לָּהּ שְׁתֵּי פִּיּוֹת, בְּכַחֲיִנַּת (תְּהִלִּים קמט, ו): "חֲרַב
פִּיפִיּוֹת בְּיָדֶם", שְׁתֵּי פִּיּוֹת: תּוֹדָה וְהוֹדָאָה וּשְׂאֵלַת צָרְכֵינוּ, וְדִיקָא חֲרַב
כְּזוֹ יְכוּלָּה לַעֲשׂוֹת נִקְמָה בַּגּוֹיִים, שְׁהֵם כָּלֵל הַתְּאֻוֹת וְהַבְּלוּלִים,
שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם וְיוֹם. וְעַל-כֵּן רְאָה לְהַרְגִּיל אֶת
עַצְמְךָ לְתֵן תְּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם

רנר אָשׁר ד' תשל – ד' תשל א בנחל

שְׁעֵשָׂה עִמָּךְ, וְדַבֵּר זֶה יִרְחִיב לְךָ עַל לְהִבָּא, וְתוּכַל לְבַקֵּשׁ אֶת כָּל
אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ. אֵל תִּדְאָג כָּלֵל, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, בְּקִרְוֹב
תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים. מִדּוּעַ לֹא תִזְכֹּר אֶת כָּל הַחֲסָדִים שְׁעֵשָׂה עִמָּךְ
כְּבָר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַד עַכְשָׁו, וּבִיּוֹדְאֵי אִם תִּזְכֶּה לִהְיוֹת חֲזָק בְּדַעְתְּךָ,
תִּרְאֶה עוֹד נִפְלְאוֹת רַבּוֹת. הָעֵקֶר הַרְגֵּל עֲצָמְךָ בְּתוֹדָה וְהוֹדָאָה, וְדַבֵּר
זֶה יִהְיֶה אֲצִלְךָ יְסוֹד גְּדוֹל בְּחַיִּיךָ, וְאִזּוֹ תִרְאֶה יְשׁוּעוֹת. הָעֵקֶר מֵה
שְׁעוֹבֵר עַל הָאֲדָם הוּא רַק בְּשִׁמְאָבָד עֲצָמוֹ (שְׁקוֹרִין פֶּאֲרָלִירִין זִידָה).
אֲשֶׁר אֲסוּר דְּבַר זֶה בְּשׁוּם אִפֵּן שְׁבַעוֹלָם. אֵל תִּדְאָג כָּלֵל, הַדְּבִק בּוֹ
יִתְבָּרַךְ, וְתִרְאֶה נִפְלְאוֹת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תשל.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזּוֹ לְיוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי דְבָרִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח נִצְחִים.
מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְתִמְחַל לִי שְׁלֹא עָנִיתִי לְךָ מְרַב טְרִדוֹתִי
בְּעֵתִים הַלְלוּ.

אוֹדוֹת הַבְּלָבוּלִים שְׁלָךְ, תִּאֲמִין לִי, אִם תִּזְכֶּה לְשִׁמִּירַת עֵינַיִם,
וְשִׁמִּירַת הָאָזְנַיִם, וְשִׁמִּירַת הַחֲטָם (מְכַעַס), וְשִׁמִּירַת הַדְּבִיבּוֹר, אִזּוֹ
תִּרְגֵּשׁ חַיִּים נְעִימִים, וְעוֹלָמְךָ תִּרְאֶה בְּחַיִּיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תשלא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְרֵי דְבָרִים ה'תשמ"א.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבָרְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצָּח
נִצְחִים.

אֲשֶׁר ד' תשכט בַּנְחַל רנה

לִנְכוֹן קִבְלָתִי אֶת הַסְּכוּם שֶׁל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת דוּלָר לְהַדְפָּסָה,
וּתְשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה.

כָּבֹד הָיָה בְּדַעְתִּי לִכְתּוֹב לָךְ כִּמְהָ פְּעָמִים, אֲךָ מֵרַב טְרִדוֹתֵי לַאֲ
הָיָה לִי הַפְּנָאִי.

אֲחֵי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה,
אִיךָ שֶׁהוּא נִבְרָאתָ מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל, וַיֵּשׁ בְּךָ נִקְדוּת טוֹבוֹת מְכֹל יוֹם:
צִיצִית, תְּפִלִּין, מְזוּזָה, שֵׁבֶת, סֵפֶה וְכוּ' וְכוּ', כִּי אֶפְלוּ הַרִיקָנִין שֶׁבְּךָ
מִלְּאִים מְצוּוֹת כְּרַמּוֹן (בְּרִכּוֹת נו:); וְעַקֵּר חֲשִׁיבוֹת הַמְּצוּוֹת —
כְּשֶׁעוֹשִׂים אוֹתָן בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה.

אֲחֵי הַיְקָר! אַתָּה מִמִּילָא לּוֹבֵשׁ בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם צִיצִית וּתְפִלִּין,
וַיֵּשׁ לָךְ מְזוּזָה עַל פֶּתַח בֵּיתְךָ, וְאַתָּה שׁוֹמֵר שֵׁבֶת-קִדְשׁ, מֵדוּעַ לֹא
תִקְיָם אֶת זֶה בְּשִׂמְחָה?! וַיְדוּעַ מֶה שֶׁמוֹכָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים, אֲךָ
שֶׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קְדוּשִׁין לט:): שֶׁכֹּר מְצָנָה בְּהֵאֵי עֲלָמָא
לֵיכָא; אֲבָל אִם הָאָדָם מְקַיֵּם אֶת הַמְּצָנָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה מְקַבֵּל אֶת
הַשְּׂכָר גַּם בְּזֶה הָעוֹלָם. וּלְפִי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א',
סִימָן ה'), אֲשֶׁר עַל-יְדֵי שִׂמְחַת הַמְּצָנָה, הָאָדָם זוֹכֵה לְשֶׁכֶר עוֹד בְּזֶה
הָעוֹלָם. וּמֵהוּ הַשְּׂכָר? שֶׁכֹּר מְצָנָה — מְצָנָה; הֵינּוּ שְׂזוּכָה לְהַרְגִּישׁ
נְעִימוֹת כְּזוֹ בְּקִיּוּם הַמְּצָנָה, עַד שֶׁאֵינּוּ צָרִיךְ שׁוּם שְׂכָר, רַק לַעֲשׂוֹת
עוֹד מְצָנָה. וְעַל-כֵּן רָאֵה לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד בְּקִיּוּם מְצוּוֹתֶיךָ.

וְצָרִיךְ שֶׁתִּדְעַ, כֹּל מֶה שֶׁהָאָדָם מְשַׁבֵּר אֶת יִשׁוּתוֹ, כְּמוֹ-כֵן שׁוֹרָה
בּו שִׂמְחָה. וּלְהַפּוֹף כְּפִי יִשׁוּתוֹ, כְּמוֹ-כֵן שׁוֹרָה בְּעֲצָבוֹן, כִּי הַזּוֹכָה
לְבִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי בְּאוֹר הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, זוֹכֵה לְהִגִּיעַ אֶל
עוֹלָם הַחַרוֹת דִּיקָא, שֶׁשָּׁם שׁוֹרָה שִׂמְחָה אֵין סוֹפִית. אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לָזֶה.

עַל-כֵּל-פָּנִים אִיךָ שֶׁהוּא, תִּעֲשֶׂה כֹּל מִיְגִי פְּעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת
תָּמִיד שִׂמְחָה, וְתִרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְשִׂמְעַ כְּלֵי זְמֵר, אֲשֶׁר מְרַחֵיבִים אֶת
הַדַּעַת, וְכִשְׁנֹתְרַחֲבַת הַדַּעַת, נִמְתָּקִים מִמֶּנּוּ כֹּל הַדֵּינָים; כִּי עַקֵּר
הַדֵּינָים הַשׁוֹרִים עַל הָאָדָם הוּא רַק מַעֲצָבוֹת וְקִטְנוֹת הַדַּעַת.

אֲחֵי הַיְקָר! הִרְגֵּל עֲצָמְךָ בְּאַמִּירַת מְשֻׁנָּיוֹת וּגְמָרָא וּתְהִלִּים בְּכֹל

רנו אָשֶׁר ד' תשלב בנחל

יום ניום. כי רבנו ז"ל אמר (ספר-המדות, אות תשובה, סימן ג'): למוד התורה מכפר, עין שם; ואין לה עוד כפרה להאדם כמו המרגיל את עצמו ללמד בסדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל.

ובאמת כבר טעמתה כי טוב, על-כן ראה להמשיך בדרךך, כי סוף כל סוף לא ישאר מהאדם שום דבר, רק אלו הנקודות טובות שזוכה לחטף. איי, איי, ווי גוט וועט דיר זיין דעם לעצטן טאג אויב דו האסט זוכה געווען אדורך זאגן ווייל דו לעבסט ששה סדרי משנה, אפלו איין מאל, מכל שכן עטליכע מאל זע צו פאלגן ווי גוט וועט דיר זיין!

הדורש שלומך...

פה תקבל שתי קסטות, אם תרצה עוד — אשלח לך, בעזרתך ותברך.

רבנו ז"ל אמר: משיח יכבש את העולם בלי שום כלי זין, רק עם תפלה. ובזו הלשון אמר: משיח וועט איינעמען די וועלט אן א שאס פולווער נאר מיט תפלה.

ד' תשלב.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר דברים ה'תשמ"ב.

שלום רב להאברהם היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

אחי היקר לי! חזק ואמץ מאד מאד בעבודת השם יתברך תורה ותפלה והתבודדות, אשר רק זה נשאר מהאדם, כי כשכא היום האחרון והרגע האחרון, אינה נעם, איזו ערבות היא לו להאדם, כשזכה לטיל בכל חלקי התורה הקדושה.

ז) איי! איי! יהיה לך טוב ביום האחרון, אם זכית במשך ימי חיך לומר את ששה סדרי משנה, אפלו פעם אחת, מכל שכן כמה פעמים, ראה לצית, יהיה לך טוב.

אָשֶׁר ד' תשלג בַּנְחָל רנז

בְּשִׁעָה שְׁעֵבֶר עַל מוֹהַרְנֵי ז"ל מֵהַ שְׁעֵבֶר בְּשָׁנוֹת תַּקצ"ה צ"ו
צ"ז צ"ח (כַּמּוּבָא קֶצֶת בְּעָלִים לְתוּפָה, עֵינֵי שָׁם), הִיָּה פֶּעַם אֵיזָה יוֹם,
שְׁעֵבֶר עָלָיו וְעַל תַּלְמִידָיו מְרִירוֹת הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד מִהַמְתַּנַּגְדִּים,
וְהַתְּבַטָּא אֲזַ בְּזוֹ הַלְשׁוֹן: "תִּדְעוּ, כִּי גַם הַיּוֹם הַזֶּה הוּא מִהַשְּׁבָעִים
שָׁנוֹת הָאָדָם". וְכוֹנְנָתוֹ הִיָּתָה בְּפִשִּׁיטוֹת, לְהַזְכִּיר כִּי הַיּוֹם הַזֶּה הוּא
גַּם יוֹם, וְצָרִיכִים לְתַפֵּס מֵהַ שָׂרָק יְכוּלִים לְתַפֵּס. כִּי בְּדַרְךְ כָּלָל כָּל
אֶחָד יוֹדֵעַ וְחוֹשֵׁב בְּכָלֵי יוֹת, שֶׁהוּא יַחֲזִיק שְׁבָעִים שָׁנִים, וְעוֹשֶׂה כָּל
מִינֵי תַּכְנִיּוֹת, אֲבָל שׁוֹכַח, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה הוּא מִהַשְּׁבָעִים שָׁנִים. וְכֵן
הוּא בְּכָל יוֹם וְיוֹם, אֵינּוּ חוֹשֵׁב שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה הוּא מִהַשְּׁבָעִים שָׁנִים,
וְעַל-כֵּן מִתְרַשֵּׁל וְכוּ', וְכִשְׁבָּא בְּסוּף יָמָיו — מִתְחִיל לְהַתְאַנֵּחַ, אֵיךְ
שְׁחֹסְרִים לוֹ הַיָּמִים וְהַלֵּילוֹת, הַשְּׁבוּעוֹת, הַחֲדָשִׁים וְהַשָּׁנִים, וּמִתְאַנֵּחַ:
"אוֹי, בְּמָה בְּלִיתִי יָמִי וְשָׁנוֹתַי" וְכוּ'. אֲבָל אִם מְרַגְּלִים אֶת עֲצָמָם
בְּכָל יוֹם בְּדַרְךְ זֶה, לֵידַע כִּי הַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם — "הַיּוֹם אִם בְּקוּלוֹ
תִּשְׁמָעוּ" (עֵינֵי לְקוּשִׁי-מִוְהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ערב), אֲזַ זוֹכֶה לְמַלְאָ כָּל יוֹם
יוֹם עִם טוֹב הַרְבֵּה. וְכִמוֹ שְׁאוּמְרִים בְּזִמְרֵי שַׁבָּת: "אִם יֵצֵא חוֹבֶת
הַיּוֹם, אֲשַׁרְי לִי". וּמַחֲמַת נְחִיצוֹת הַכְּתִיבָה עֲכָשׁוּ, כִּי מוֹסֵר כְּתָב זֶה
אֵץ לְדַרְכּוֹ — עַל-כֵּן אֶקְצֵר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' תשלג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירְךָ הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב
כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַ נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי כָּכָר כְּמָה פְּעָמִים, אֵךְ מְרַב טְרָדוֹתִי,
קֹשֶׁה וְכַבְּדָה עָלַי הַכְּתִיבָה.

חֲמַדַּת לְבָבִי! אֵל תִּפְּל בְּדַעְתָּךְ מִשׁוּם דְּבַר שְׁבָעוּלָם, יְהִיָּה אֵיךְ
שְׁיִהְיָה, הָעֵקֶר רָאָה לְהִיּוֹת שְׁמַח וְטוֹב לֵב תְּמִיד, וְדַבֵּר זֶה יִרְחִיב לְךָ
אֶת דַּעְתָּךְ, וְלֹא תִדְקַדֵּק כָּל-כָּךְ בְּכָל פֶּרֶט וּפְרֶט.

והיה טוב לך מאד מאד לטובתך הנצחית, ללמד בכל יום ויום התורה פ"ו בחלק ב' ב"לקוטי-מוהר"ן", ולומר עליה התפלה מ"לקוטי-תפלות" (על תורה זו, התפלה נמצאת בתפלות ותחנונים), כי שם מדבר רבנו ז"ל, שעל-ידי ברור וזכוף האמונה הקדושה לא צריכים לעבודות קשות, כי יכולים לעבד את השם יתברך מכל דבר ודבר, כי מלא כל הארץ כבודו, ובכל תנועה ותנועה — שם אלוף של עולם ממש, ובכל דבר וענין יכולים למצא אותו יתברך. והנה כל הצרות והמרירות והיסורים והקטנות והדקדוקים שעוברים עליך, הוא רק מפני שאמה רוצה "לעבד" אותו יתברך, "ולהשיגו" יתברך, ועל-כן אתה "מדקדק" על עצמך ועל אשתך ועל בניך כל כך. ובאמת בזה תלויה כל המרירות והיסורים שלך, כי כשאדם מכניס את עצמו בתקף האמונה הקדושה, אזי לא שיה איזה חפוש ודקדוק, ירידה וקטנות, כי בכל תנועה ותנועה מוצא את אלקותו יתברך. כי באמת אחר ישוב הדעת אמתי, מהפכין את החשבון לאור והסתרה לדעת גדולה, כי העולם נקרא לשון העלם, שנעלם אלקותו. ועקר עבודתנו — לגלות את האלקות שבתוך העולם. וכשאדם זוכה לגלות את אמתת מציאותו יתברך, אין לך עוד נעם וערכות יותר מדבר זה. ועל-כן כבר אינו מדקדק כל-כך בכל פרט ופרט, העקר צריך לראות שלא לצאת מהשלחן ערוף, ויותר מזה אין לדאג כלל.

אחי היקר! ראה לבטל את עצמך אליו יתברך, ואל תפל בדעתך משום דבר, הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, ואז טוב לך לנצח נצחים.

אודות הבגדים שלך, שהיית לבוש בהם בהיותך בבית-הספר, יש על זה עצה, שיכול לכבס אותם, כי הלא גם כשהאדם טמא — יכול להטהר על-ידי טבילת מקוה, ועל-כן על זה שאמה חושש מה שמוכא בספר-המדות (אות פדיון שבויים, חלק ב', סימן ז'), שהמלבושים של האדם בהיותו בבית-הספר, שורה על זה רוח עכורה שעוכרת ומבזה את האדם, עין שם; דע לך, שיש על זה תקון — שיכבס את בגדיו, כי איננו גרוע מאדם שהיה טמא, ומכבס את עצמו במי

אֲשֶׁר ד' תשלג בְּנַחֵל רנט

המקנה. על-כּל-פְּנִים רָאָה לְהַמְשִׁיךְ כֶּף אֶת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִז
יִתְבַטְּלוּ מִמֶּךָ כָּל מִינֵי רוּחַ שָׁטוּת וְרוּחַ מְכַעֵר וְכו', כִּי הָאֲמוּנָה
הַקְּדוּשָׁה מְטַהֶרֶת אֶת הָאָדָם מֵהַכֵּל, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שְׂזוּכָה לְיַחַד
יְחודִים קְדוּשִׁים, זֶה מֵאִיר עַל הָאָדָם כָּל מִינֵי אוֹרוֹת רוּחָנִיּוֹת, וּמוֹשֵׁף
עָלָיו אוֹר הַשְּׂכִינָה, עֲרֵבוֹת נְעִימוֹת זֵיו יָקָר; אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לָזֶה!

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר לָךְ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וּבְאִפְן הַזֶּה יִתְרַחֵב
לְבָבְךָ וְדַעְתְּךָ, וְלֹא תִדְקְדַק כָּל-כֶּף בְּבֵיתְךָ, אֲדַרְבֵּה אֶשְׁתּוֹ שֶׁל אָדָם
הִיא מִדַּת הַמַּלְכוּת, וְעַקֵּר עֲבוֹדַתְנוּ לְהַקִּים אֶת הַמַּלְכוּת מִנְפִילָתָהּ
וְקִטְנוּתָהּ, וְלַעֲשׂוֹתָהּ לְפָרְצוֹף בְּפָנֵי עֲצָמָה. וְעַל-כֵּן בְּדַגְמָא זֶה צְרִיכִים
לְהַחֲיוֹת אֶת אֶשְׁתּוֹ, וְלֹא לְדַקְדַּק עִמָּה, אֲדַרְבֵּה לְהִיּוֹת וּתְרֵן בְּמַמוֹנוּ,
וּבְכָל עֲנִינֵי הַבַּיִת לֹא לְדַקְדַּק כָּל-כֶּף, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (עֵין
עֲרוּבִין מֵא:): דְּקִדּוּקֵי עֲנִיּוֹת — קָשִׁים מְעַנִּיּוֹת. וּכְמוֹ-כֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (נְדָרִים מֵא:): אֵין עֲנִיּוֹת אֶלָּא מִהַדְּעַת, כִּי אֵין עֲנִי אֶלָּא
בְּדַעַת; נִמְצָא, שֶׁהַדְּקוּקִים שֶׁל קִטְנוּת הַדְּעַת קָשָׁה וְכִבֵּד יוֹתֵר מֵעֲצָם
עֲנִיּוֹת שֶׁל הַדְּעַת, כִּי הַדְּקוּקִים שֶׁל הָאָדָם, שֶׁמִּדְקְדַּק כָּל-כֶּף בְּכָל
פֶּרֶט וּפְרָט מֵעֲסָקִיו, הֵם מְפִילִים אוֹתוֹ בְּיוֹתֵר. וְרַבֵּנוּ ז"ל הִקְפִיד עַל
דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מֵד), אֲשֶׁר דְּבָרִים
אֵלוּ נִקְרְאִים חֲכָמוֹת, וּמְפִילִים אֶת הָאָדָם בְּיוֹתֵר. וְהִזָּה רְאוּי לָךְ
לְלַמֵּד גַּם תּוֹרָה זֹאת — מ"ד בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', וְלוֹמֵר עָלֶיהָ
הַתְּפִלָּה מְלִקוּטֵי-תְפִלוֹת, תְּפִלָּה נ"א, וְשִׁתִּי תוֹרוֹת אֵלוּ, הֵם יְסוּדוֹת
גְּדוּלִים אֲצִלָּךְ, וְאִם תִּהְיֶה רְגִיל בָּהֶם בְּכָל יוֹם וְיוֹם, תִּזְכֶּה לְהוֹשִׁיעַ
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת. כִּי בְשִׁתִּי תוֹרוֹת אֵלוּ — שֵׁם תִּמְצָא אֶת עֲצָמְךָ
בְּיוֹתֵר, וּבְהֵן מְבָאָר רַבֵּנוּ ז"ל, אֵיךְ שֶׁאֲסוּר לְדַקְדַּק כָּל-כֶּף עַל עֲצָמוֹ,
וְכֵן צְרִיכִים לְהַכְנִים בְּעֲצָמוֹ אֲמוּנָה פְּשוּטָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה לְמַצָּא
אֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ בְּכָל דְּבַר וּבְכָל פֶּרֶט וּפְרָט מֵעֲסָקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה.

אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֵלְקֵנוּ, שְׂיֵשׁ לָנוּ רַבֵּי כְּזֶה וְתוֹרוֹת וְתְפִלוֹת כְּאֵלוּ,
חֲבָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים, אֲשֶׁרֵינוּ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

רס אָשֶׁר ד' תּשֶׁלֶד בְּנִחַל
ד' תּשֶׁלֶד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר
לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר וַיִּזְרַח
לְנֶצַח נְצָחִים.

אֵת מְכַתְּבֵיךָ הַיְקָרִים קִבַּלְתִּי, זֶה עָשָׂר פְּעָמִים וַיּוֹתֵר, אַךְ מְרֵב
טְרָדוֹתֵי הַרְבִּים בְּעֶסֶק הַרְבִּים, קָשָׁה וּכְבֵדָה עָלַי הַפְּתִיבָה.

מָה אָמַר לְךָ! רְאוּי לָנוּ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חֲלָקְנוּ,
שְׂזַכֵּנוּ לְהַתְּנִיעַ מְאֹד צַח וּמְצַחֲצַח כְּזֶה, הַמְּאִיר לָנוּ אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ
בְּהֶאֱרָה נִרְאָה וְנִפְלְאָה כְּזוֹ, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאחֲזוּ בּוֹ!

אוֹדוֹת עֲנִינְךָ הַפְּרָטִי, בְּנֻדְאֵי צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים בְּכָל־לִיּוֹת
יִשְׂרָאֵל בְּדִבְרֵי מִצָּב הַחֲרוּם שְׂנֵתְהוּהָ, בְּעִוְנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, וּבַפְּרָטִיּוֹת
אֲתָה צְרִיךְ לְרַחֲמִים רַבִּים, כִּי נִלְקַחְתָּ לְ... וְקָשָׁה לְךָ לְקַיֵּם פְּשָׁטוֹת
יְהוּדוֹת.

וְהִנֵּה אֵי־עֶצֶף, וַיְהִי אֶלְקִים עִמָּךְ; קָדָם תְּהִיָּה חֲזֵק בְּעֲנִין הַתְּפִלָּה
וְהַתְּבוּדוֹת, שְׂתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר תָּמִיד רַק עִמוּ יִתְבָּרַךְ, וַתַּחַדְשׁ
מִדְּעַתְךָ שְׂיִחוֹת וַתְּפִלוֹת חֲדָשׁוֹת בְּכָל פֶּעַם בְּלִשׁוֹנְךָ (שְׂפֵת הָאִם
שְׂלָךְ), בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וַתְּבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ,
שְׂתִזְכֶּה לְהַנְצִיל מֵהַפַּח הַזֶּה (מֵהֵיכָן שְׂלָקְחוּ אוֹתְךָ), וְעַל־יְדֵי תְּפִלָּה
— תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שְׂיִגְרָשׁוּ אוֹתְךָ. וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ וַיִּלְלֵנוּ
(לְקוּטִי־מוֹהֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רנ): הַטָּבֵעַ מְחַיֵּב כֵּן, וְהַתְּפִלָּה מְשַׂדְּדָת אֵת
הַטָּבֵעַ וּמְמַשְׁכֶּת הַשְּׂגָחָה. וְאֵיךְ שֶׁהוּא עַל־כָּל־פְּנִיָּם, גַּם בְּמִקּוֹם
שֶׁאֲתָה נִמְצָא, תִּרְאֶה לְמִצָּא אֵת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַתִּרְאֶה
לְדַבֵּק עִצְמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ. בְּשַׁעַה שֶׁאֲתָה מֵתְבוּדָד עִמוּ יִתְבָּרַךְ תִּרְאֶה
לְסַגֵּר עֵינֶיךָ, וַתַּצִּיר אֵת שֵׁם הַנְּיָ"ה בְּרוּךְ הוּא לְפָנֶיךָ בְּד' צְרוּפִים:
ע"ב, ס"ג, מ"ה, כ"ן, אֲשֶׁר דְּבָר זֶה מְטַהֵר אֵת הַנֶּפֶשׁ וּמְזַכְּכָה, וּמְאִיר
אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ עַל נִשְׁמַתּוֹ עַד מְאֹד. וְלִפִּי דְּבָרֵי הָאֲרִיז"ל דְּבָר זֶה
מִמְשִׁיף שְׂמִחָה עֲצוּמָה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם.

אֲשֶׁר ד' תשלד בַּנְחַל רסא

אָחִי, אָחִי! אֵינְ לָךְ עוֹד נְעִימוֹת מְדַבֵּר זֶה — לֵיִשֵׁב בְּמִקּוֹם פְּנוּי, וּבְפָרֵט שְׂאֵמָה נִמְצָא עֲכָשׁוּ בְּשִׁדָּה, שֶׁב לָךְ תַּחַת אֵיזָה אֵילָן, וְשֵׁם רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמָךְ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְיִתְדַבֵּר וְתִשִּׁיחַ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ. הָעֵקֶר אֵל תִּסְתַּכֵּל עַל הַבְּזִיוֹנוֹת, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין, שְׂיֵשׁ לָךְ שָׁם בֵּין פּוֹרְקֵי הָעֵל, כִּי הַכֹּל לְטוֹבָה, כִּי כָל בְּזִיוֹן שְׂיֵשׁ לְהֶאֱדָם וְשׁוֹתֵק, עַל-יְדֵי-זֶה זֹכָה לְזַכּוֹת אֶת נַשְׂמָתוֹ. וְאִם הִנֵּה הֶאֱדָם יוֹדֵעַ מַעֲלַת הַבְּזִיוֹן, חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין וְכוּ', הִנֵּה שׁוֹלַח הַדּוֹרוֹנוֹת לְמַבְזֵהוּ וְלִמְחַרְפֵּהוּ. אֲבָל אֲנִי מְקַוֶּה לְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ, שְׁעַל-יְדֵי תַפְלָה וּבִקְשָׁה — תִּפְטֹר וְתִצָּא לְחַפְשִׁי.

הָעֵקֶר רָאָה לְמַסֵּר נַפְשָׁךְ עַל הַנְּחַת תַּפְלִין בְּכֹל יוֹם וְיוֹם, וְכֵן רָאָה לְהִתְפַּלֵּל הַתַּפְלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֲרִיב, וְכֵן רָאָה שְׂיֵהִיָּה עִמָּךְ מְשֻׁנִּיּוֹת, קִצּוֹר שְׁלִחַן עָרוּף, לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן וְתַהֲלִים, וּבָהֶם תִּבְלָה אֶת שְׁעוֹתֶיךָ הַפְּנוּיּוֹת.

אוֹדוֹת חֲלוּל שַׁבַּת, רָאָה לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהִתְחַמֵּק וְלֹא לַעֲשׂוֹת שׁוֹם עֲבוֹדוֹת גְּשָׁמִיּוֹת וְחֲלוּלֵי שַׁבַּת-קֹדֶשׁ וְכוּ' וְכוּ'.

אָחִי! מֵה שְׁתַּפְּלָה פּוֹעֵלָת, שׁוֹם דְּבָר לֹא יוּכַל לַפְּעֹל.

וְעַל כֵּלָם — רָאָה לְהִיּוֹת תְּמִיד רַק שְׂמִחַ וְעֲלִיז, וְתִשִּׁיר לְעֲצָמָךְ נְגוּנֵי שְׂמִחָה, וְאִם אֶפְשָׁר גַּם לְרַקֵּד וְלִשְׁמַע כְּלֵי זָמֵר — מֵה טוֹב, כִּי הַשְׂמִחָה וְהַרְקוּדִין הֵם מִמְּתִיקִין אֶת כָּל הַדֵּינִים.

וְהֵשֵׁם יִתְבַּרְךָ יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּצְלִיחַ בְּדַרְכֶיךָ תְּמִיד.

הַהֲכָרַח לְקִצּוֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ...

ד' תשלה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֶהוּבֵי, יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמֵּי הַנְּחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יֵאִיר.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וְנִצְטַעֲרָתִי מְאֹד לְשִׁמְעַע בְּצַעֲרֶךָ הַקָּשָׁה
מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! אֹדוֹת שֶׁאֲלָתְךָ וְכוּ', עָלֶיךָ לְדַעַת, שֶׁחֲזָרָה
בְּתְשׁוּבָה אֵין זֹאת אוֹמֶרֶת, שֶׁאֲתִמּוֹל הֵייתִי, רַחֲמָנָא לְצִלָּן, בְּנִקְבָא
דְּתַהוּמָא רַבָּא, וְעִשִׁיתִי כָּל עֲבֵרוֹת שְׁבַעוֹלָם, וְהַיּוֹם אָנִי חוֹזֵר
בְּתְשׁוּבָה שְׁלָמָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמִחָר אָנִי כֹּבֵר רוּאָה נִפְלְאוֹת,
אֵין זֶה הוֹלֵךְ כֶּף, אֶלָּא חֲזָרָה בְּתְשׁוּבָה הֵינּוּ שֶׁאֲדָם צָרִיךְ כָּל יָמָיו
לְשׁוּב בְּתְשׁוּבָה עַל רַע מַעַלְלָיו וְכוּ'. וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן,
חֶלֶק א', סִימָן ר'), שֶׁאֲפֵלוּ אֵלוּ הַצַּדִּיקִים הַדְּבֻקִים בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ,
מִשִּׁיגִים רוּחַנִיּוֹת אֱלֹקוֹת, מִיַּחַדִּים יְחִידִים, שֶׁהִגִּיעוּ לְמַדְרָגוֹת הַכִּי
גְבוּהוֹת, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הֵם חוֹזְרִים בְּתְשׁוּבָה, פֶּן וְאוֹלֵי גִשְׁמוֹ אֱלֹקוֹתוֹ
יִתְבָּרֵךְ, הֵינּוּ חֲשָׁבוּ שֶׁכֹּכֵר הַשִּׁיגוּ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַיּוֹם הֵם
רוֹאִים שֶׁהַשִּׁיגוּ הַשְּׁגוֹת חֲדָשׁוֹת. וְלִכֵּן אֲפֵלוּ גְדוּלֵי מַפְלְגֵי הַצַּדִּיקִים,
כָּל יוֹם, כָּל שְׁעָה וְרַגַע, הֵם חוֹזְרִים בְּתְשׁוּבָה שְׁלָמָה, עַל אַחַת כְּמָה
וְכְמָה אָדָם שֶׁעֹבֵר עַל כָּל הַעֲבֵרוֹת שְׁבַעוֹלָם, בְּוַדָּאֵי צָרִיךְ לְשׁוּב
בְּתְשׁוּבָה שְׁלָמָה. וְלֹא דִי שֶׁחֲזָר בְּתְשׁוּבָה, וְקוֹרָא עֲצֻמוֹ 'חוֹזֵר
בְּתְשׁוּבָה', אֶלָּא צָרִיךְ תָּמִיד לְשׁוּב בְּתְשׁוּבָה. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְדוּשִׁים (תָּנָא דְּבֵי אֱלֵהוּ רַבָּה יח): גְּדוּל כַּחַה שֶׁל תוֹרָה, שֶׁמְטַהֲרַת
פוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל בְּזִמְן שְׁעוֹשִׁים תְּשׁוּבָה, אֲפֵלוּ מַעֲבֹדָה זָרָה שְׁבִידָם;
אָדָם עֹבֵד עֲבֹדָה זָרָה, שֶׁזוֹ עֲבָרָה הַכִּי חֲמוּרָה, עִם כָּל זֹאת אִם
מִתְחִיל לְלַמֵּד תוֹרָה, וּמִקְבֵּל עַל עֲצֻמוֹ עַל תוֹרָה, וְעוֹשֶׂה תְּשׁוּבָה
לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, זֶה עוֹזֵר לוֹ לְהִטָּהֵר אֲפֵלוּ מַעֲבֹדָה זָרָה. כָּל-כֶּף חֲשׁוּב
בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ לְמוֹד הַתוֹרָה.

וְלִכֵּן, חֲמַדַּת לְבָבִי! הֵייוֹת שְׁלֹא קִבְלָתָּ חֲנוּךְ טָהוֹר, וְהִגַּה אֶתָּה

חפץ עתה לשוב בתשובה, עקר התשובה — לקבוע עתים לתורה, כי בלי תורה, האדם מספן גדול. ואומרים חכמינו הקדושים (קדושין ל.): אֵמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, בְּרֵאתִי יֵצֵר הָרַע, בְּרֵאתִי תוֹרָה תְּבַלִּין כְּגִדּוֹ; לְכָל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ יֵצֵר הָרַע, וְכִינּוּן שְׁנֹכְשָׁל, נִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ אֵין לוֹ תִקְנָה, וְאִינּוֹ רְצוּי בְּעֵינָיו יִתְבַּרֵךְ; כִּי כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, מֵחוֹ מִתְקַלְקֵל, עַד שֶׁנִּדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כְּכַעַס וּבְרָגוֹ עָלָיו. עַד שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם, שְׁנֹכְנֵס בָּהֶם דְּמִיּוֹן כְּזֶה, שֶׁנִּדְמָה לָהֶם, שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבַּרֵךְ שָׁמוּ עוֹב אֶת כָּל הָעוֹלָם, וְלִקַּח עֲצָמוֹ רַק עֲלֵיהֶם, אֲשֶׁר אֵין שְׁטוּת גְּדוֹלָה מִזֶּה. כִּי בְּאֻמָּת, כָּל מִי שֵׁישׁ לוֹ שֶׁכָּל וְדַעַת — רוֹאֵה, שֶׁבְּרוּךְ הַשֵּׁם, יֵשׁ לוֹ עֵינַיִם לְרֵאוֹת, שְׁנַיִם לְאָכַל, יָדַיִם לְהַתְנוּעַע וְרַגְלַיִם לְלָכַת, אֲשֶׁר אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מְדַרְשׁ שְׁמוּאֵל אֲבוֹת ד, א), שְׁזֵה רֵאשֵׁי תְבוֹת: עֵשִׂירִי: עֵינַיִם, שְׁנַיִם, יָדַיִם, רַגְלַיִם, אֲשֶׁר אֵין לָהֶן עֲשִׂיר גְּדוֹל מִזֶּה, שֵׁישׁ לוֹ הָאֵיבָרִים הַלְלוֹ; כִּי כַּמָּה מִסְכָּנִים בְּנֵי-אָדָם שָׂאֵין לָהֶם אֶת זֹאת. וְלִכֵּן עַל הָאָדָם תְּמִיד לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת הַבּוֹרָא עַל כָּל הַחֲסֵד שֶׁעָשָׂה עִמּוֹ. וְאִם יִתֵּן תּוֹדָה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי יִרְאֶה אֶת כָּל הַנְּסִים שֶׁנַּעֲשִׂים לוֹ.

ולכן, אם אדם שב בתשובה, ומתפלל להקדוש-ברוך-הוא, ועדין לא רואה ישועה, סימן שעדין לא התחיל לחזור בתשובה, כי עקר התשובה — לקבל על עצמו מהיום והלאה, שהוא את הקדוש-ברוך-הוא לא יעזב, מרב אהבה שאוהב את בוראו, ואף שיהיה עמו מה שיהיה, תמיד ימשך אתריו יתברך. כי כף אומר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן קיב): אם אהב מאמין שיכולים לקלקל, תאמין שיכולים לתקן. וכן עליך להאמין, כמו שקלקלת — פן אהב יכול לתקן המענות. ולכן אין זו עצמה להפסיק להניח תפלין, חס ושלום, לחדל מתפלה, אדרבה תתפלל יותר אליו יתברך, תקיים עוד מצוות, תחיה עצמך עם כל נקדה ונקדה שאהב עושה, כי הקדוש-ברוך-הוא אוהב אותך ורוצה בך, ואסור להתיאש כָּלֵל.

ולהגיע לזה אי אפשר, אלא כשתתחיל ללמד תורה, אז תראה את גדל האהבה שהוא יתברך אוהב את עם ישראל, ותראה את

רסד אָשֶׁר ד' תּשֵׁלוּ בְּנַחֵל

הַנִּפְלְאוֹת וְהַשְׁעָשׂוּעִים שֶׁנַּעֲשִׂים בְּשָׁמַיִם — כְּשֵׁיִשׁ לְאָדָם מְזוּזָה עַל פֶּתַח, וְתַפְלִין בְּרֹאשׁוֹ וּבְזָרוּעוֹ, וּמַעֲטָף בְּטִלִּית, וְנִכְנָס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת וְאוֹמֵר: "אָמֵן יְהִי שְׁמֵיהּ רַבָּה" אֲפֹלוּ פַעַם אַחַת, אֲשֶׁר בְּזָה חוֹתֶךָ מִמֶּנּוּ גִזַּר דִּין שֶׁל שְׂבָעִים שָׁנָה. כִּי כִּידוּעַ, מִשְׁפָּט רְשָׁעִים בְּגִיּהֲנוֹם י"ב חֳדָשׁ, וְאִם דְּנִים אָדָם שְׂבָעִים שָׁנָה בְּגִיּהֲנוֹם, בְּיָדָי חָטָא מְאֹד מְאֹד, וְהִנֵּה פַעַם אַחַת הוּא נִכְנָס לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְקוֹרֵא "אָמֵן יְהִי שְׁמֵיהּ רַבָּה", אֲזַי קוֹרֵעַ אֶת כָּל גִּזְרֵי הַדִּינִים.

וְנָא וְנָא רְאֵה לְעֶסֶק בְּתוֹרָה, כִּי כָּל הַשָּׁב בְּתִשׁוּבָה, מְאֹד מְאֹד נִצְרָךְ לוֹ לְהַגִּיט בְּתוֹרָה, וְשֵׁם יִרְאֶה נִפְלְאוֹת הַתִּשׁוּבָה, נִפְלְאוֹת הַמְצָאוֹת שְׁמָקִים. וְאִסּוּר לְהַתִּיָּאֵשׁ כָּלֵל וְכָלֵל. וַיַּעֲזוּר לָךְ הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּחָהּ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַתְחַדֵּשׁ, וַיִּקְרָא אֶצְלָךְ (אִיכָּה ה, כא): "הֲשִׁיבֵנו ה' אֵלֶיךָ וְנִשׁוּבָה, חֲדָשׁ יְמֵינוּ כְּקֶדֶם"; וְעַל-יַדֵּי-זָה תִּזְכֶּה לְהַגִּיעַ לְתַכְלִיתֶךָ הַנְּצַחִית, שֶׁלְשֵׁמָה נִשְׁלַחְתָּ לְזֶה הָעוֹלָם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֶךָ...

ד' תּשֵׁלוּ

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל הָאֲבֵרָךְ הַיָּקָר ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רַק חֲזוּק בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר דָּבַר גְּדוֹל וְדָבַר קָטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, וְדִקְא עַל-יַדֵּי-זָה תַעֲבֹר עַל הַכָּל. וְזֶה מֵה שֶׁרַבְּנוּ ו"ל רוּצָה לְהַחֲדִיר בְּנוֹ, שֶׁנִּדְעַ, אֲשֶׁר אֵין טָבַע כָּלֵל, כִּי גַם הַטָּבַע הוּא הַשְׁגָּחָה, כְּמוֹכָא בְּדַבְּרֵי ו"ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן יז); וְעַל-יַדֵּי יַדֵּי זֶה אָדָם יָכוֹל לַעֲשׂוֹת נִסִּים וְנִפְלְאוֹת. הָעֵקֶר לְהַדְבִּיק אֶת הַמַּח בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּלְצַיֵּר בְּדַעְתּוֹ, אִיךָ שֶׁהַכָּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכָּל, וְלְהַכְנִיס עֲצָמוֹ הַיֵּטֵב בְּחַדוּשֵׁי תוֹרָה, שֶׁזֶה בְּנִין הַמַּחֲזִין, וְזֶהוּ תְּקוּנָה עַל הָעֵבֶר, כְּמוֹכָא

אָשׁר ד' תשלז בַּנְחַל רסה

בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קה): כִּנְגַד זֶה שְׁהַכְנִיס
בְּמַחֲוֹ וּבְמַחְשָׁבֹתוֹ הִרְהוּרִים רָעִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, יוֹתֵר טוֹב כְּדִי
לְתַקַּן אֶת זֹאת, שְׂיִכְנִיס בְּדַעְתּוֹ מַחְשָׁבוֹת שֶׁל תּוֹרָה.

וַיֵּשׁ לוֹמֵר, מִמָּרָא הוּא זֶה שְׁנַתֵּן לוֹ עֲצָה עַל הַמִּלָּה (רש"י
בְּרֵאשִׁית יח, א), וּפִרְשׁ אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ ר' אֶפְרַיִם מִפְּשֻׁדְבוֹרֵז'
ז"ל: אִם אֶחָד פָּגַם בְּבְרִית, הָעֲצָה — כִּבְר לְחֹשֵׁב מַחְשָׁבָה אַחֲרֵת,
כִּי אִי אֶפְשָׁר לְאָדָם לְחֹשֵׁב שְׁתֵּי מַחְשָׁבוֹת, כַּמּוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל
(לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רלג); וְזֶה מ'מ'ר'א' — רֵאשִׁי תְבוֹת:
מ'חְשָׁבָה רְעָה מ'חְשָׁבָה אַחֲרֵת, וְלִכֵּן הָעֵקֶר לְשֹׁמֵר עַל הַמַּח
מַחְשָׁבָה, וְרַק לְחֹשֵׁב טוֹב, וְאִזּוּ יִהְיֶה טוֹב עִמּוֹ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תשלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִזּוּ לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ זְאִיר.

הִנֵּה לְנִכּוֹן קִבְּלֵתִי אֶת שְׁנֵי מַכְתָּבָכֶם.

מָה אִמַּר לָכֶם! אִם מִתְפֹּנְנִים לְהִתְחַתֵּן לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְלִבְנוֹת בַּיִת
נֶאֱמָן בְּיִשְׂרָאֵל, וְלִהְשֵׁרוֹת אֶת הַשְּׂכִינָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת, עֲלִיכֶם לֹא לְהִיּוֹת
בְּרָרִים וְכוּ'. לְדַעְתִּי, שְׁנֵיכֶם מִתְאַיִמִים בְּיוֹתֵר, כִּי כִפִּי שְׁדַבְּרֵתִי עִם
כָּל אֶחָד מֵכֶם, אֲנִי רוֹאֶה שְׁשֵׁנֵיכֶם עֲבַרְתֶּם אוֹתוֹ שֶׁלֵּב וְכוּ', וּשְׁנֵיכֶם
חֲזַרְתֶּם בְּתִשׁוּבָה עַל־יְדֵי אִפְּן זֶה וְכוּ'. וְלִכֵּן לְדַעְתִּי, רָאוּ לְגַמֵּר כְּכִי
טוֹב, וַיִּהְיֶה בְּסִימָן טוֹב וּבְמִזְל טוֹב.

רַבֵּנוּ ז"ל אִמַּר (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רסה), אֲשֶׁר לְמַעַלָּה
הֵם נִשְׁמָה אַחַת — הָאִישׁ וְהָאִשָּׁה, אֲבָל כְּשִׁיּוֹרְדִים בְּזֶה הָעוֹלָם —
מִתְפַּצְּלִים, זֶה הוֹלֵךְ וְכֹא מְזוּג הוֹרִים אֶחָד, וְזֹאת הוֹלֵכֶת וְכֹא מְזוּג
הוֹרִים אַחֵר. וְכִדִּי לְזוּנְגָם — זֶה קָשָׁה כְּקָרִיעַת יָם סוּף, כַּמְאַמְרָם ז"ל
(סוֹטָה ב:): קָשָׁה זְוִיגוֹ שֶׁל אָדָם כְּקָרִיעַת יָם סוּף; וְלִכֵּן מֵאַחַר

רסו אָשֶׁר ד' תשלח בַּנְחָל

שֶׁנִּפְגַּשְׁתֶּם שְׁנֵיכֶם, וְאַתֶּם רוֹצִים אֶת תְּנוּת דַּעְתִּי וְכוּ', עָלַי לֹאמַר לָכֶם, דִּבְרַתִּי עִמָּכֶם לְבַד וְכָל אֶחָד מֵכֶם סִפֵּר לִי אֶת הַסִּפּוּר שְׁלוֹ, אָנִי רוֹאֶה שֶׁהַנֶּכֶם מִתְאַיִמִים מְאֹד מְאֹד, וְלָכֵן רָאוּ לְגַמֵּר בְּכִי טוֹב, כִּי כָּבֵד הִגַּעְתֶּם שְׁנֵיכֶם לְגִיל מִבְּגָר, וְלָמָּה לָכֶם לְחַכּוֹת?! אָנִי חוֹשֵׁב שֶׁזֶּהוּ זֶה, לָמָּה לְהִתְחַמֵּץ דָּבָר טוֹב, וְאַחֲר־כֵּן תִּתְחַרְטוּ. וְהִתְחַכֵּם מִכָּל אָדָם אָמַר (מְשָׁלִי יט, ג): "אֲוֹלֵת אָדָם תִּסְלַף דַּרְכּוֹ וְעַל הַנְּיָה יִזְעַף לְבוֹ", הָאָדָם עוֹשֶׂה שְׁטִיּוֹת וְטָעוּיּוֹת, וְאַחֲר־כֵּן יֵשׁ לוֹ טָעָנוֹת עַל הַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ-הוּא. וּבְאַמַּת הוּא זְמַן אֶת שְׁנֵיכֶם יַחַד, תִּזְקוּ וְאַמְצוּ, וְאִז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים, וְאַנִּי מְקַנְהָ לְהִיּוֹת בְּעֵת שְׁבִירַת הַצְּלַחַת לְמַזָּל טוֹב, וְכֵן לְהִיּוֹת בְּחַתֻּנָּה שְׁלָכֶם.

הַמְּבַרֵּךְ אֶת שְׁנֵיכֶם בְּהַצְּלָחָה מְרֻבָּה...

ד' תשלח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר דְּבָרִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבֵרֵךְ הַיְקָר, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, ... גִּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם סְבָלָנוֹת, אִם אַתָּה רוֹצֶה לְהַצְּלִיחַ בְּבִיתְךָ, הָעֵקֶר סְבָל סְבָל, וְאֵל תַּעֲנֶה לָּהּ בְּשׁוֹם פָּנִים וְאַפָּן, כִּי יֵשׁ נָשִׁים שֶׁהֵן רוֹצוֹת לְהִיּוֹת תְּמִיד צוֹדְקוֹת, כִּי הִיא עֵצֶם קָשָׁה, כִּי הִרִי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְעִידָה עַל הָאִשָּׁה, אֲשֶׁר הִיא עֵצֶם מְעַצְמִי, וְיֵשׁ עֵצֶם שְׁמָאֵד קָשָׁה וְכוּ', וְלָכֵן שְׂתַק, שְׂתַק, וּמִמִּילָא תִתְבַּטֵּל, תֵּן לָּהּ אֶת הַצְּדָק.

בְּאוֹמֵן הִיָּה אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁהִיָּתָה לוֹ אִשָּׁה רְעָה עַד מְאֹד, וּמְרַרְרָה אֶת חַיָּיו, וְהִיָּתָה מְבַזָּה אוֹתוֹ בְּרַבִּים, וְהוּא שְׂתַק, וְהִיא רָאֵתָה שֶׁאִינָה פּוֹעֵלֶת אֲצִלוֹ שׁוֹם דָּבָר, אֲזִי הַחֲלָה לְהַצִּיק לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ. וְהִיָּתָה דְרָכָה לְבוֹא אֶל הַקְּלוּיּוֹ וְלַקְּלָל אֶת כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ שֶׁנִּכְנָס לְהַתְּפַלֵּל, וּכְשֶׁלֹּא עָנּוּ לָּהּ, הַחֲלָה לְהַתְּפַרֵּעַ בְּקַלְלוֹת

נמרצות, והיתה יורקת עליהם, עד שפעם גם הרביצה לאחד מאנשי שלומנו במטאטא, ואז כבר לא יכלו אנשי שלומנו לסבל, כי הגדישה את הסאה, אזי נגש אחד מאנשי שלומנו אל בעלה, ואמר לו בזו הלשון: "איבער דיין ביין באדארפין מיר ליידען" (בשכיל העצם שלף אנחנו צריכים לסבל). וכשהחלה להתפרע ביותר, אזי נגש זה מאנשי שלומנו שמחה לבעלה, שכבר אי אפשר לסבל ממנה, ולקח מקל, והחל לתת לה מכות נמרצות, ואמר: דער רבי האט גיזאגט א משוגענער א שטעקין (רבונו ז"ל אמר, משגע — מקל [עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן א']), כאומר שרק זו התרופה שלה, והכה אותה, עד שכבר פחדה לבוא יותר סמוך לאנשי שלומנו.

כל זה כתבתי לך רק ספור דברים, אשר כבר היה לעולמים, אבל אתה סבל סבל ותמעט בדבור, ואז תראה מה יהיה, כי סוף כל סוף אם אתה תשתק — הכל יתהפך לטובה.

עליך לזכור, אשר יש נשים שמאד מאד קשות בטבען, ואי אפשר להן לשבור את גאותן וכו', וצריכים לתת להן לצעק וכו', אבל לא להשיב, ואז סוף הכבוד לבוא. כי באמת הכל תלוי באדם בעצמו, כי זכה — עוזרתו, לא זכה — כנגדו (עין פרוש רש"י בראשית ב, יח); האדם צריך לחזור בתשובה כל-כף, עד שהיא תתבטל לפניו, אז ידע שתשובתו נתקבלה בשמים. העקר רק לבטל עצמו אליו יתברך, ואז טוב לו כל הימים. בטל עצמו אליו יתברך, ואז לא תרגיש שום צער ומכאובים כלל.

פעם בא אחד מאנשי שלומנו לפני ר' נחמן טולטשינער ז"ל, והתאוון שיש לו אשה רעה, שתמיד מקללת אותו, וכבר אינו יכול לסבל את הקללות הללו, ענה ואמר לו ר' נחמן טולטשינער ז"ל: תציר בדעתך שהיא מדברת בשפת הטורקית (זי רעד טערקיש), ואז אתה לא מבין מה שהיא אומרת. והוא מרב אמונתו הפשוטה בדברי ר' נחמן טולטשינער ז"ל, הכניס עצמו בזה, עד שבאמת לא הבין את שפתה, ולכן שתק לא הגיב לה, ולא ארך הרבה זמן ונפסק.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תשלט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם אֶל הָאֲבֵרֵךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ וְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְחַזֵּק, כִּי הַמְּנִיעוֹת הֵן מְאֹד מְאֹד חֲזָקוֹת, וּבִפְרָט כָּל מִי שְׁרוּצָה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו'ל, עָלָיו מִתְּפַשְׁטוֹת מְאֹד מְאֹד הַמְּנִיעוֹת לְאָרְכוֹ וּלְרַחְבּוֹ, כִּי הַסְּמ"ך-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, שׁוֹנֵא מְאֹד מְאֹד אֶת רַבְּנוּ ו'ל, כִּי הוּא מְכַרִּיחוֹ לְהַקִּיא אֶת כָּל הַנְּפִשׁוֹת שְׁלֵכֵד וּבָלַע, בְּסוֹד (אִיּוֹב כ): "חִיל בָּלַע וַיִּקְיָאֲנוּ", כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ו'ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ח'), כִּי הַצְּדִיק נִכְנָס בְּתוֹךְ בֵּית הַבְּלִיעָה שְׁלוֹ. וְלִכֵּן צְרִיכִים לִידַע אֶת זֹאת מְרֵאשׁ, כִּי כָל מִי שְׁרוּצָה לְהִתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ו'ל, עָלָיו יִתְּפַשְׁטוּ הַמְּנִיעוֹת לְאָרְכוֹ וּלְרַחְבּוֹ, וּבִפְרָט מִי שְׁיֹדַע בְּנִפְשׁוֹ שְׁפָגַם בְּבְרִיתוֹ, עָלָיו יִתְּפַשְׁטוּ הַמְּנִיעוֹת מְאֹד, כִּי עַל-יְדֵי פָגַם הַבְּרִית בּוֹרְאִים קְלָפוֹת וּמִשְׁחִיתִים הַמוֹנְעִים אֶת הָאָדָם מִלְּהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה, וְאִי אֶפְשָׁר כִּי אִם עַל-יְדֵי מְסִירוֹת נִפְשׁ מִמֶּשׁ. וְכְמוֹכָא בְּדְבָרָיו ו'ל (לְקוּטִי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קנב), אֲשֶׁר לְפַעֲמִים שָׁמַיִם יִרְא שָׁמַיִם בְּפִתַח לְמַנַּע וּלְעַכֵּב, וְאִי אֶפְשָׁר לְהַכְּנִס אֶלָּא עַל-יְדֵי מְסִירוֹת נִפְשׁ מִמֶּשׁ.

רְאֵה גַם רְאֵה מֶה שְׁעֵבֵר עָלֶיךָ בְּשָׁנִים אֵלו, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, נִפְלֵת לְעִמְקָא דְּתַהוֹמָא רַבָּא, וְנִכְשְׁלֵת בְּכָל מִינֵי חֲטָאִים וְעוֹנוֹת מְגִנִּים, וְעִכְשׁוֹ כְּשִׁאֲתָה בָּא לְהִתְקַרֵּב אֶל הַקְּדוּשָׁה, רְאֵה מִי עוֹמֵד עָלֶיךָ, מִי מְסִית אוֹתְךָ נִגְדָּ! הָאֵם אֵינְךָ תּוֹפֵס, הֲלֵא דְּבָר הוּא, שְׁפִתָּאִם אֲתָה צְרִיךְ לְשַׁמַּע הַתְּנַגְדוֹת כְּזוֹ? ! הָאֵם אֵינְךָ תּוֹפֵס שְׁהַסְּמ"ך-מ"ם בְּעִצְמוֹ לְקַח עִצְמוֹ עָלֶיךָ, לְעַקְרָךְ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת?! וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִשְׁאֵר אֶצְל רַבְּנוּ ו'ל, אִם זֹ הַחִיוֹת שְׁלֵךְ, אִם הַסְּפָרִים מְחִיִּים אוֹתְךָ, אֲתָה צְרִיךְ לְהִיוֹת חֲזָק מְאֹד, לְבָלִי לְהִתְרַחֵק בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפְּן, אֶפְלוּ יִהְיֶה

אֲשֶׁר ד' תשמ בְּנַחֵל רסט

מה שִׁיחִיָּה, ומי שָׁרַק יְסִית אוֹתָךְ כְּנֶגֶד, תִּישָׁב עֲצֻמָּךְ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב מִי מֵרַחֵם עָלֶיךָ, מִי מֵבִין אוֹתָךְ, מִי חֹזֵק אוֹתָךְ?! וְאִז עַל-יְדֵי יְשׁוּב הַדַּעַת תִּזְכֶּה לְהַחֲזִיק מֵעֲמֵד, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ, וְתַעֲמֵד חֹזֵק נֶגֶד כָּל הַקָּמִים עָלֶיךָ.

רק חֹזֵק בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, לִידַע אֲשֶׁר הוּא יִתְבָּרֵךְ מִחִיָּה אֵת כָּל הַבְּרִיאָה, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן הַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְכָל הַצֶּעֶר וְהַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת הַקָּשָׁה שְׁאֵתָה עוֹבֵר עֲכָשׁוּ, זֶה רַק לְמַרְק אֵת חֲטָאֵיךְ הַמְרַבִּים, וְאִם תִּחֲזִיק מֵעֲמֵד — תַּעֲבֹר עַל הַכֹּל, וְתִזְכֶּה לְהַעֲשׂוֹת כְּלֵי לְקַבֵּל בּוֹ נֶעֱם זֵיו עֲרֻבוֹת יְדִידוֹת חַיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ד' תשמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִוֵּר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה לִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנִצַּח נְצָחִים.

אַבְקֵשׁ אוֹתָךְ מְאֹד, שֶׁתִּרְאֶה לְסֵדֶר לְהַאֲבִיבָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, שִׁיחִיָּה לּוֹ תִּפְלִין דְּרַבְּנוֹ תָּם בְּשִׁלְמוֹת.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! חֹזֵק וְאֲמֵץ מְאֹד מְאֹד. תִּהְיֶה זֶה תְּכַנִּית טוֹבָה, אִם הֵייתָם מוֹצְאִים בְּעִבּוּרוֹ אִיזוֹ דִּיכָּה בִּירוֹשָׁלַיִם, הוּא הָיָה בּוֹנֵה בְּשִׁלְמוֹת ה"היכל-הקדש", כִּי יֵשׁ לוֹ כַּחוֹת עֲצוּמִים, תִּהְלֶה לְאֵל, לְקִרְב הַרְבֵּה, וְאִז הוּא מְבִיא אֵת הַתְּלַמִּידִים, וְאֵתָה וְהַאֲבִיבָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר, הֵייתָם לוֹמְדִים עִם הַמְקַרְבִּים. רְאֵה לְהַתִּישָׁב בְּדָבָר זֶה.

וּמְחַמֵּת שְׁמוֹסֶר כָּתָב זֶה אֵץ לְדַרְכוֹ, עַל-כֵּן אֶקְצֹר.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תשמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֹר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַיְקָר וְהַנְעֻלָּה ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי כָּבֵר כְּמָה פְּעָמִים, אַךְ מְרַב טְרֹדוֹתִי,
לֹא הָיָה הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

פֹּה תִקְבַּל הַעֲתָקָה מִמִּכְתָּב שְׁכַתְּבָתִי לְךָ, אַךְ אֲבֹד, וְהַנְרָאָה שְׁנָה
הָיָה מַעֲשֵׂה שְׁטוֹן, כִּי אִם הָיִיתָ מְקַבֵּל אֵת הַמִּכְתָּב, כְּמִדְמָה לִי, שֶׁהָיִיתָ
מְשֻׁנָּה אֲרַח חֲיִידָךְ עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְלֹא הָיִיתָ מִתְקוּטָט עִמָּה. הַמִּכְתָּב כָּבֵר
נִדְפַס בְּשׁו"ת "אָשֶׁר בַּנְחַל".

חֲמֻדַּת לְכָבִי! בְּשִׁבִיל תְּקוּן מַעֲשִׂיךָ, הָיָה טוֹב לְךָ מְאֹד מְאֹד
לְהַרְגִיל אֵת עֲצֻמְךָ בְּאַמִּירַת תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם, הַיְנוּ לְזִכּוֹת לְסִיִּים כָּל
שָׁבוּעַ סֵפֶר תְּהִלִּים, לֹאמַר יוֹם שֶׁל תְּהִלִּים בְּכָל יוֹם, עַד שֶׁבְּסוּף
הַשָּׁבוּעַ תִּזְכֶּה לְסִיִּים אֵת סֵפֶר הַתְּהִלִּים.

וְכֵן תִּרְאֶה לְהַדְלִיק בְּכָל יוֹם בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת לִפְנֵי הַעַמּוּד ד' גְּרוֹת,
וְלִתֵּן ע"ב פְּרוֹטוֹת לְצִדְקָה בְּכָל יוֹם (אִם אֲפָשֶׁר לְהַדְפֹּס סִפְרֵי רַבְּנוּ
ו"ל, אֵין לְמַעַלָּה מִצִּדְקָה זו). כִּי בְּאַמֶּת עוֹן הַזְנוּת וְהַנְּדָה חֲמוּר מְאֹד
מְאֹד, וְכֵן הַכָּאֵת אֲשֶׁתּוֹ הוּא פָּגַם גְּדוֹל, וְצָרִיכִים לְרְאוֹת לְעֵסֶק
בְּתַקּוּנוֹ. גַּם יִזְהַר מְאֹד מְאֹד לֹאמַר בְּכָל יוֹם ה'תְּקוּן הַכְּלָלִי, שֶׁהֵם
הַעֲשָׂרָה מְזֻמּוּרִים עִם הַתְּפִלָּה שְׁאַחֲרֶיהָ, וְעַל כָּלֵם — לְהִיּוֹת שְׂמִחָה
וְטוֹב לֵב תְּמִיד, לְחַפֵּץ תְּמִיד רַק לַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת לְבְנֵי־אָדָם,
וּבְפִרְטִיּוֹת לְאֲשֶׁתּוֹ, וַיִּרְאֶה לְהִיּוֹת סוֹבֵל עַל עֲלֻבוֹנוֹ וְלָדָם וְלִשְׂתַק
לְמַחֲרָפִי וּמְבֹזֵי נַפְשׁוֹ.

אָחִי, אָחִי! זֶה יוֹתֵר טוֹב מְכַל הַתַּעֲנִיּוֹת וְהַסְּגוּפִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי
תַּעֲנִיּוֹת וְסְגוּפִים מְחַלְשִׁים אֵת כַּח הָאָדָם, וּמְבַלְבְּלִים וּמְטַרְיִפִים אֵת
הַמַּח, מַה שְׁאֵינְךָ בֵּן בְּזִיוּנוֹת מְכַבְּסִים וּמְרַחֲצִים אֵת נַפְשׁ הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת
מְקַרֵב אֶל רַבְּנוּ ו"ל.

הִנֵּה יְדוּעַ, אָשֶׁר בִּימֵי בֵּין הַמְּצָרִים מִסְתַּתֵּר שֵׁם הַנְּי"ה בְּרוּךְ

אֲשֶׁר ד' תשמא בַּנְחָל רעא

הוא בכמה לבושיין, בסוד ט'ס'ה'ד' כ'ו'ז'ו' מ'צ'פ'צ'. ויש לומר, שפיחד עולים כמנין ש"ס, שהם שמות הדין. ואולי יש לרמז, שהתקון הוא ש'שה ס'דרים, בסוד (איכה ג, ו): "במחשבים הושיבני" — זה תלמוד בבלי (סנהדרין כד.), "על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו", שזה סוכב על ימי המצרים, ימי הגלות, ועל-ידי למוד משנה ויגמרא נזכה להפך את החשך לאור גדול, ונזכה לגלוי שכינה. כי באמת בנגלה, הינו בששה סדרים, כתוב תמיד הלשון: 'תא שמע' ובנסתר: 'תא חזי', כי בנסתר שפתורה, שם רואים את האלקות בגלוי, אבל בנגלה שפתורה צריכים להטות היטב היטב את האזן, ולשמע את האלקות. כי באמת דומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם אלקות, אף בשביל הבחירה והנסיון — הכל מסתר, אבל על-ידי למוד וקיום התורה — נתגלה האלקות, שבדומם, צומח, חי, מדבר, פי הלכות שפתורה כלולות בד' ענינים אלו, כל הלכות של דומם וכו', ובזה נתגלה האלקות.

עכשו נבין סוד הדברים של לבושי שמות הנו"ה בימי בין המצרים; "במחשבים הושיבני" זה תלמוד בבלי, "על נהרות בבל שם ישבנו גם בכינו", כי באמת זהו הנהר והתקונים הם הם הנגלה שפתורה, כי על ידם רואים תכף-ומיד האלקות, ומשם מאירים השמות הנו"ה ברוף הוא בלי שום לבושים, מה שאין בן המשנה והגמרא ש'שה ס'דרים, הם הם הנסתר בתורה, כי לא רואים תכף-ומיד האלקות שמאיר בהם, כי בכל פרט ופרט מדיני התורה, כגון: המחליף פרה בחמור וכו', שנים או חזים בטלית וכו', החופר בור ברשות הרבים וכו', מלבשים בזה סודות ורזי דרזין מסתרי נסתרות העולמות וכו'.

ועל-כן אשרי מי שרגיל באמירת משנה ויגמרא, כמו שרגיל באמירת זהר ותקונים, כי שניהם מסגלים מאד להנשמה.

ההכרח לי לקצר עכשו, מפני שמוסר כתב זה אץ לדרכו, וחבל פי יש לי בזה עוד אריכות.

הדורש שלומך באהבה רבה...

פה אני שולח לך קסטה של שני שעורים, שנקלט על-ידי
הבחורים תלמידי ושיבתנו.

ד' תשמב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים ה'תשמ"ב.

שלום להאברהם היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

אחי היקר! ראה לילה עם בנך בסבלנות ואל תכה אותו, כי
סוף כל סוף הוא חלש בעצביו, ואינו אחראי למעשיו והנהגותיו.
ועל-כן ראה לילה עמו רק במדת הרחמים ובסבלנות גדולה, ותדבר
עמו כמו שמדברים עם גדול, הינו עם מבגד, ותספר לו כל מיני
מעשיות וכל ענייניך, כמו שאתה מדבר עם אשתך, ועל-ידי-זה
יגיש בעצמו שהוא משהו, ואיך שמחשיבים את עצמם אתו ועמו.
והוא דבר נחוץ לבריאות בנך, כי הוא בעצמו שבור לגמרי וכו',
עד שנדמה לו שאינו שוה כלל. על-כן ראה להתנהג עמו בנחת
ובסבלנות גדולה. והשם יתברך ירחם עליך וירחיב לך, העקר הוא
תפלה, לבקש ולהתחנן לפניו יתברך.

הדורש שלומך...

ד' תשמג.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר דברים ה'תשמ"ג.

שלום וברכה לידידי היקר ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

כבר דברתי עמך בטלפון, שאל תדאג כלל, רק תסיים את כל
התהלים שם אצל התנא רבי שמעון בר יוחאי. וידוע פתגם

אָשֶׁר ד' תשדמ בְּנֵחֶל רעג

הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים קו, ב): "מִי יִמְלֹל גְּבוּרֹת הַשֵּׁם, יִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ", אִיךָ זֹכִים לְמַלֵּל וּלְבַטֵּל אֶת מַדַּת הַגְּבוּרָה? עַל-יְדֵי שְׁיִשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ, שְׁיִגְמַר אֶת כָּל הַתְּהִלִּים.

חֲמַדַּת לְכַבֵּי! כָּל הַבְּזִיוֹנוֹת יִהְיוּ רַק טוֹבוֹת לָךְ וּלְאַשְׁתְּךָ תַּחֲיִי, וְתִזְכּוּ לְהוֹלִיד בָּנִים וּבָנֵי בָנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה. וְאִם אַף-עַל-פִּי-כֵן יִגְרְשׁוּ אֶתְכֶם מִשָּׁם — אַל תִּדְאָגוּ כְּלָל, רַק תִּלְכוּ, וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ וְיִזְמַן לָכֶם פְּרִנְסָה בְּנֶקֶל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תשדמ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי — עַרְכ־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר דְּבָרִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב ...

אוֹדוֹת עֲנִינָךְ וְכו'; לְדַעְתִּי, כָּל בְּלִבּוֹל דַּעְתְּךָ הוּא רַק מִחַמַּת הַפֶּטְפוּטֵי דְבָרִים בְּטָלִים שְׁלָךְ שְׁאַתָּה כָּל-כֶּף רַגִּיל, וְזֶה גוֹרֵם לָךְ כָּל הַבְּלִבּוֹלִים, כְּמוֹ שְׁפָרֵשׁ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן לח): "רוּחַ סְעָרָה עֹשֶׂה דְבָרוֹ" (תְּהִלִּים קמח, ח), הַדְּבִוֵּר שְׁמַדְבֵּר מֵה שְׁאִינוֹ צָרִיךְ, זֶה עוֹשֶׂה רוּחַ סְעָרָה בְּמַחוּ. רְאֵה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמָּךְ עַל-כָּל-פְּנִים מַעֲכָשׁוּ, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

חֲסָדֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, כִּי גִדְפִס כָּבֵר כְּמָה פְּעָמִים הַקּוֹנְטְרַס "שִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ" — מְתַרְגֵּם לְאַנְגְּלִית, וְכֵן הַקּוֹנְטְרַס "קוֹל קוֹרָא אֶל ה'" — מְתַרְגֵּם לְאַנְגְּלִית, וְהַדְּפָסְתִּי אֶת זֶה בְּכַמָּה עֲשָׂרוֹת אֲלֵפֵי עֲתָקִים, כִּי בְּכָל הַדְּפָסָה הַדְּפָסְתִּי עֲשָׂרִים אֲלֵף עֲתָקִים, וְעַכְשָׁו בְּחֲסָדוֹ יִתְבַּרַךְ גִּדְפָסוּ עֲשָׂרִים אֲלֵף עֲתָקִים שֶׁל קוֹנְטְרַס "סִדְרֵי-דֶרֶךְ-הַלְמוּד" מְתַרְגֵּם לְאַנְגְּלִית. וְהַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ יַעֲזֹר לָנוּ לְהַפְּיֵצוּ בְּכָל הָעוֹלָם, כִּי סִפֵּר זֶה יָפָה מְאֹד.

וְעַכְשָׁו יֵשׁ לָנוּ כָּבֵר אֶת קוֹנְטְרַס "דֶּרֶךְ הַתְּשׁוּבָה" מְתַרְגֵּם לְאַנְגְּלִית, יִזְכְּנֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ לְהַדְּפִיסוֹ, וְכֵן אֶחָד כּוֹתֵב וּמְתַרְגֵּם אֶת

קוֹנְטְרַס "מְקוֹר הַשְּׂמֵחָה" לְאַנְגְּלִית, יִזְכְּהוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְגַמְרוֹ, וְנִזְכָּה לְהַדְפִּיסָם.

חֲסֵדֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, עַל הַהֲדַפְסָה הַזֹּאת, אֲשֶׁר הִיא מְאֹד מְאֹד נְחוּצָה בְּאֵן בְּמִדְיַנְתֵּנוּ, כִּי כְּמוֹ שֶׁאֶחָד רְחוּק מְאֹד מִתְּחִבּוֹ, וְאִי אֶפְשָׁר לוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו שְׂשִׁי שְׂמַע, עַל-כֵּן הוּא צָרִיךְ לְכַתֵּב לוֹ מִכְּתָב וּלְשַׁלַּח אֵלָיו לְמִקְוֹמוֹ לְמִרְחוּק, כְּמוֹ-כֵן הַצַּדִּיק הַאֲמֵת שְׁעוֹסֵק בְּתַקוּן כָּל הָעוֹלָם, לְהוֹכִיחַם וּלְעוֹרְרָם בְּתִשְׁבּוּחַ, וּלְהַחְזִירָם לְמוֹטָב, בְּכַחֲנִית "לְתַנּוּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׁדֵי, לְהַפְנוֹת אֵלָיֶךָ כָּל רִשְׁעֵי אֶרֶץ" וְכוּ', עַל-כֵּן מְלַבֵּד מֵהַ שְׂמֵשֶׁתֵּדֵל וְעוֹסֵק עִם מְקַרְבָּיו לְדַבֵּר עַל לִבָּם לְהַחְזִירָם לְמוֹטָב, וּלְהַבִּיאֵם לְתַכְלִית שְׁלֵמוֹת תְּקוּנָם, אֲבָל עֲדוּן יֵשׁ נְפִשׁוֹת הַרְבֵּה, שֶׁהֵם רְחוּקִים מִמֶּנּוּ בְּרַחוּק מְקוֹם וּבְרַחוּק מִדְּרָגוֹת הַרְבֵּה מְאֹד, עַד שֶׁאִי אֶפְשָׁר לוֹ לְדַבֵּר עִמָּהֶם כָּלֵל, בְּפֶרֶט הַעֲכוּ"ם, שְׂרַחוּקִים מְאֹד מִקְדָּשַׁת יִשְׂרָאֵל, וְאִיךָ אֶפְשָׁר לוֹ לְדַבֵּר עִמָּהֶם וּלְקַרְבָּם וּלְהַבִּיאֵם לְאַמוּנַת יִשְׂרָאֵל? עַל-כֵּן הוּא צָרִיךְ לְכַתֵּב לָהֶם מִכְּתָב, וְזֶה נַעֲשֶׂה עַל-יְדֵי צְדָקָה, שְׂעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה בְּחִינַת אוֹר הַנֶּחַם וְהַזֶּה, וְאִזִּי כְּשֶׁמְדַבֵּר הַצַּדִּיק הַאֲמֵת דְּבוּרָיו הַקְּדוּשִׁים, דְּבוּרֵי שֶׁל אֲמוּנָה וּבִטּוּל הַכְּפִירוֹת וְהַעֲבוּדָה זָרָה, אֵלּוֹ הַדְּבוּרִים הַזֵּלְכִים וְנִשְׁמָעִים לְמִרְחוּק עַד שְׁנִכְתָּבִים גַּם בְּסִפְרֵיהֶם שֶׁל הַעֲכוּ"ם, מְדִינָה וּמְדִינָה כְּכַתְּבָהּ, וְאִזִּי מוֹצֵאִים הַעֲכוּ"ם בְּסִפְרֵיהֶם בְּעֶצְמָם הַפֶּה אֲמוּנָתָם, עַד שֶׁבָּאִים וּמִתְגַּיְרִים, כְּמוֹ שֶׁמְצִינּוּ כְּמָה גְרִים שְׁנִתְגַּיְרוּ מִחֲמַת עֲנִינִים כְּאֵלּוֹ כִּידוּעַ, וְזֶה בָּא מִחֲמַת הַטּוֹב הַכְּבוֹשׁ תַּחַת יָדָם, וְהַטּוֹב הַזֶּה הוּא בְּכַחֲנִית חֲלָקֵי נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, רַק שֶׁהוּא כְּבוֹשׁ תַּחַת יָדָם בְּגִלּוֹת גְּדוּלָה זֶה זְמַן כְּבִיר, עַד שֶׁשָּׂכַח כְּבָר מַעֲלָתוֹ. וַיֵּשׁ בְּזֶה כְּמָה וְכְמָה בְּחִינּוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה הַדְּבוּר הַקְּדוּשׁ שְׁנִכְתָּב בְּסִפְרֵיהֶם, אִזִּי זֶה הַטּוֹב שֶׁכְּבוֹשׁ שֵׁם, מוֹצֵא אוֹתוֹ בְּסִפְרֵיהֶם, וְאִזִּי נִזְכָּר זֶה הַטּוֹב אֶת מַעֲלָתוֹ, אִיךָ שֶׁהוּא מִמְּקוֹם קְדוּשׁ וְעֲלִיוֹן מְאֹד, שֶׁהוּא לְמַעַלָּה מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, וְאִיךָ שֶׁהוּא גַם-כֵּן מְנַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל הַקְּדוּשִׁים שְׂעָלוּ בְּמַחְשָׁבָה תַּחֲלָה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כְּבִיכּוֹל, גְּמֻלָּה וְנִתְעַץ עִם נִשְׁמוֹתֵיהֶם בְּעַת בְּרִיאַת הָעוֹלָם, וְכָל הָעוֹלָמוֹת נִבְרָאוּ רַק בְּשִׁבְלָם, וְעַכְשָׁו הוּא כְּבוֹשׁ בְּגוּלָה כָּל-כָּף, עַד שֶׁהוֹלֵךְ לְכַלְיוֹן

אָשׁר ד' תשדמ בַּנְחָל ערה

וְהַפְסֵד גָּמוּר, חֵס וְשְׁלוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ מְאֹד, וְנִתְעוֹרָר לְשׁוּב לְשָׁרְשׁוֹ. אִךְ מִחֲמַת שְׁזָה הַטּוֹב כְּבָר נִקְשָׁר וְנִתְפַס מְאֹד אֲצֵלָם בְּקִשְׁרֵי קִשְׁרִים, עַל-כֵּן כְּשֶׁמִּתְחִיל הַטּוֹב לְחֹזֵר, אֲזִי הוּא מוֹשֵׁף וְתוֹלֵשׁ עִמּוֹ עוֹד מֵעֲצָמֵיּוֹת שְׁלֵהֶם מִמָּשׁ, וְזֶה בְּחִינַת הַגְּרִים, אִךְ לְפַעֲמִים כְּשֶׁהֵם רוֹאִים, שֶׁהַטּוֹב מִשְׁתַּקֵּק מְאֹד, וּמִמָּשִׁיף עֲצָמוֹ בְּכָל כַּחוֹ, וְרוֹצֵה לְחֹזֵר לְמִקוֹמוֹ, לְשָׁרֵשׁ קִדְשָׁתוֹ, אֲזִי הֵם מִתְגַּבְּרִים עָלָיו בְּיֹתֵר, וּמְכִיאיִם אוֹתוֹ לְתוֹךְ הַעֲלָמָה יְתֵרָה, הֵינּוּ שְׂמִיאיִם אוֹתוֹ לְתוֹךְ פְּנִימֵיּוֹת מִחֻשְׁבָּתָם, וְאֲזִי יוֹצֵא הַטּוֹב בְּזֶרַע הַיְלִוּדִים, וְנִנְעָשִׂין בְּעֵלֵי תְּשׁוּבָה וְגָרִים. וְהֵגֵם שְׂדֵבְרָנוֹ עַד עֵתָה מְעַנֵּן הַטּוֹב הַכְּבוֹשׁ בֵּין הָעֲכוּ"ם מִמָּשׁ, וּמְעַנֵּן הַתְּקַרְבוֹת הַגְּרִים, אִךְ כָּל זֶה נִעֲשֶׂה בַּפְּרָטִיּוֹת גַּם בֵּין יִשְׂרָאֵל בְּעֲצָמָן, כְּשֶׁלְּפַעֲמִים הַטּוֹב נִכְבָּשׁ בַּגּוֹלָה כָּל-כָּף בֵּין הַסְּטָרָא אַחְרָא וְהַתְּאֻוֹת, וְדַעוֹת נִפְסְדוֹת וּכְלָבוּלֵי אַמוּנָה, חֵס וְשְׁלוֹם, עַד שֶׁנִּתְרַחַק כָּל-כָּף, עַד שְׂכַמְעַט שׁוֹכַח אֶת מַעֲלָתוֹ לְגַמְרֵי, אַדְרָבָה וְכוּ', עַד שֶׁגַּם הַצַּדִּיק בְּעֲצָמוֹ, אֵי אֶפְשָׁר לוֹ כַּמְעַט לְדַבֵּר עִמּוֹ, וְאֲזִי מִכְּרַח הַצַּדִּיק לְשַׁלַּח לוֹ מִכְּתָב לְמִקוֹמוֹ הַרְחֹק הַמְּגֻשָּׁם וְהַמְּזוּהָם מְאֹד, וּכְשֶׁפְּנִימֵיּוֹת שָׂרֵשׁ נִקְדָּתוֹ הַטּוֹבָה הַמְּשֻׁרְשֶׁת בּוֹ מַצֵּד שָׂרֵשׁ נִשְׁמָתוֹ, רוֹאֶה אֶת הַדְּבוּרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַצַּדִּיק, אֲזִי הוּא זוֹכֵר אֶת מַעֲלָתוֹ בְּשָׁרְשׁוֹ, וּמְרַחֵם עַל עֲצָמוֹ מְאֹד, וּמִתְחִיל לְהִתְגַּעְגַּע וּלְהִשְׁתַּקֵּק וּלְנַתֵּק עֲצָמוֹ מִגְּלוּתוֹ הַגְּדוּלָה, אֲשֶׁר כְּבוֹשׁ שָׁם זֶה זְמַן כְּבִיר, וְרוֹצֵה לְחֹזֵר וּלְשׁוּב לְשָׁרֵשׁ קִדְשָׁתוֹ, עַד שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מוֹשֵׁף וּמִנְתֵּק גַּם מֵעֲצָם הָרַע מִמָּשׁ, וּמִתְקַרְבִּים עַל-יְדֵי-זֶה הַרְחֹקִים בְּיֹתֵר מִקְדָּשַׁת יִשְׂרָאֵל, שְׁזָה בְּחִינַת הַתְּקַרְבוֹת הַגְּרִים. וְלְפַעֲמִים יוֹצֵא הַטּוֹב עַל-יְדֵי זֶרַע הַיְלִוּדִים, שְׁזָה בְּחִינַת הַרְשָׁעִים הַגְּדוּלִים, שֶׁיִּצְאוּ מִזֶּרַעֵם צַדִּיקִים גְּדוּלִים וְנוֹרְאִים, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים: מִבְּנֵי בְּנֵי שֶׁל סִנְחָרִיב וְכוּ', וְכֵן מִבְּנֵי בְּנֵי שֶׁל הָמָן וְכוּ', בַּפְּרָט בֵּין יִשְׂרָאֵל בְּעֲצָמָן, בְּבְחִינַת: מִי יִתֵּן טְהוֹר מִטָּמֵא, וְהַכֹּל בְּכַח הַכְּתָב הַקְּדוּשׁ שֶׁל הַצַּדִּיקִי אֲמַת הַנֵּ"ל. וְזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים פז): "ה' יִסְפֹּר בְּכַתוּב עַמִּים", הֵינּוּ שֶׁהַדְּבוּרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַצַּדִּיקִים הַנִּכְתָּבִים גַּם בְּסִפְרֵיהֶם, וְזֶה שְׂפִימִים "זֶה יֵלֵד שָׁם סְלָה"; הֵינּוּ שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יוֹצֵא הַטּוֹב עַל-כָּל-פְּנִים בְּזֶרַע הַיְלִוּדִים (עֵינן כָּל זֶה בְּלִקוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן יז); וְזֶה אֶחָד מֵהַטְּעָמִים שֶׁהַסְּכַמְתִּי לְאֲנָשֵׁי

רעו אֲשֶׁר ד' תשמה בַּנְחַל

שְׁלוֹמֵנוּ הַקְדוּשִׁים הַיְקָרִים, שְׁמֵדְפִיסִים אֶת הַמְּכַתְּבִים שְׁזָכִיתִי לְהַתְּכַתֵּב עִם הַשּׁוֹאֲלִים בְּדָבָר ה', וְנִתְקַבְּצוּ בְּחֻלְקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחַל", כִּי הַמְּכַתְּבִים מִתְּפָרְסָמִים וּמִתְּפַשְׁטִים בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְהַדְּפִיס אֶת כָּל הַסְּפָרִים הַמְּנַחִים אֶצְלִי בְּכַתֵּב יָד, מְסֻדְרִים בְּסֹדֵר נִפְלָא, תְּהִלָּה לְאֵל, עַל הַרְבֵּה עֲנֻנִים, וּבִכְרֻטִיּוֹת סְפָרִים אֵלּוּ עַל רְזִי וְסִתְרֵי תוֹרָה, שְׁמוֹת וַיְחֻדִים, כְּדָגְמַת סֵפֶר "בְּרִית שְׁלוֹם", "גֵּר לְהִצְדִּיק".

רְאֵה לְעֹזֵר לִי עִם מְעוֹת לְהַדְּפָסָה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחַם עָלֵינוּ בְּתוֹךְ כָּלֵל נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכָּה לְשׁוֹב בְּתְשׁוּבָה אֲמֵתִית.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תשמה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר דְּבָרִים ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלִתִּי.

אָחִי הַיְקָר! תְּאֲמִין לִי, אַחֲרֵי שֶׁכָּבַד עֲבַר עָלֶיךָ בְּחַיֶּיךָ מֵהַ שְׁעָבַר, הֲיֵה רְאוּי לָךְ לְהִתְיָשֵׁב הַיָּטֵב הַיָּטֵב, כִּי אֵין שׁוֹם תְּכָלִית אַחֲרָת, רַק לְכַרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ בְּדַבְּקוֹת אֲמֵתִית, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁפָעוֹלָם כָּלֵל. אַתָּה עֲשֵׂה רַק מֵהַ שְׁטוֹב בְּשִׁבְלֶךָ, וְאַל תִּסְתַּכֵּל כָּלֵל מֵהַ שְׁאַחֲרִים יֹאמְרוּ, כִּי אַתָּה צָרִיךְ לְרֹאוֹת שְׁעֲנִינֶיךָ יְהִיו מְקַשְׂרִים עַל־פִּי הַתּוֹרָה וְהַאֲמוּנָה, וַיּוֹתֵר מִזֶּה אֵל תְּבַלְבֵּל מֵהַ שְׁאַחֲרִים אוֹמְרִים. רְאֵה לְקָרֵב אֶת כָּל הַבָּא אֵלֶיךָ, וְתִקְּוִים מִצְּוֹת הַכְּנֻסֹת אוֹרְחִים, גַּם מִבְּנֵי־אָדָם שְׂאֵתָה סוֹבֵל מֵהֶם, כִּי מִי יוֹדֵעַ, אוּלַי עַל יָדָם מִחְלוּ לָךְ אֶת עֲוֹנוֹתֶיךָ הַמְּרִבִּים. וּבִכְרֻטִיּוֹת פְּגָמֵי הַבְּרִית, שְׂמָאֵד מְאֹד נִתְגַּעַלְתָּ בְּהֶם זֶה יָמִים וְשָׁנִים וְכוּ', מֵהַ בְּכָךְ שִׁיְהִיו לָךְ בּוֹשׁוֹת וְחֻרְפוֹת וְכוּ', שְׂזֵה חִלּוּפֵי הַתְּעַנּוּיּוֹת וְהַסְּגוּפִים שִׁיְהִיֶּךָ צָרִיךְ לְהַתְּעַנּוֹת וְלְהִסְתַּגֵּף וְכוּ'. וְכֵן עָלֶיךָ לִידַע, כִּי עֲנִינֶךָ הוּא רַק גְּלוּי

אֲשֶׁר ד' תשמו בנחל רעז

אָמוּנָה, גְּלוּי אֱלֻקוּתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְאִם-כֵּן מִה בְּכֹךְ שְׁעוֹד יְהוּדֵי יִזְכֶּה לְשִׁמְעַע דְּבוּרְךָ?! אוֹלַי תִּכְנִיֵס גַם בְּהֵם הַרְהוּרֵי תְשׁוּבָה, וְזֶה יִהְיֶה תִקּוּן בְּשִׁבִיל נַפֶּשׁ, רוּחַ וּנְשָׁמָה שְׁלֶךְ, וְגַם הַהוֹצָאוֹת שְׁאֵתָה צְרִיךְ לְהוֹצִיא בְּעִבּוּרָם — תִּהְיֶה הַצְדָּקָה שְׁלֶךְ, שְׁאֵתָה צְרִיךְ בְּשִׁבִיל תִּקּוּן הַבְּרִית (עֵץ לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן רסד).

הַעֲקָר, אַחֵי הַיְקָר! רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ בְּתִשׁוּבָה עֲצוּמָה, וְרְאֵה לְמַעַט בְּדְבוּרֵי חֵל, וְכֵן מַעֲנִינֶיךָ הַפְּרִטִים עִם בְּנֵי-אָדָם, מִה לֶךְ לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר לְפָנַי בְּנֵי-אָדָם?! עֲנִינֶיךָ אֵתָה רְאֵה רַק לְדַבֵּר וּלְהַתִּיעֵץ עִמוֹ יִתְבַּרְךָ וּלְפָנַי בְּנֵי-אָדָם תִּרְאֶה רַק לְדַבֵּר דְּבוּרֵי אָמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה נִפְלְאָה, אֵיךְ שֶׁהוּא יִתְבַּרְךָ מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ. וְתִהְיֶה חֲזַק בְּזֶה בִּיּוֹתֵר, וְלֹא יִהְיֶה אֲכַפְתָּ לֶךְ אִם יֵשׁ לֶךְ אָדָם אֶחָד אוֹ מֵאָה בְּנֵי-אָדָם אוֹ אֶלֶף בְּנֵי-אָדָם, הַכֹּל צְרִיךְ שְׁיִהְיֶה אֲצִלְךָ שְׁוָה. הַעֲקָר רְאֵה לְשִׁמּוֹר פְּתִיחֵי פִיךָ, וְלֹא לְהַרְבּוֹת בְּדְבוּרֵים וּפְטָפוּטֵי הַבָּלִים שְׁעוֹת שְׁעוֹת עִם בְּנֵי-אָדָם, רַק דְּבוּרֵי אָמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה, אֲשֶׁר אִפְלוּ מְעַט דְּמַעַט מִדְּבוּרֵים אֱלוֹ, כְּבָר יַעֲשׂוּ אֶת הַרְשָׁם וְהַפְּעֵלָה הַנְּכוֹנָה, שְׁאֵתָה צְרִיךְ לְפַעַל.

אַחֵי, אַחֵי! תִּרְאֶה לְצִיַּת אוֹתִי, וְאֲזוּ תַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תשמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וְאֶתְחַנֵּן ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מַכְתְּבְּךָ בְּצִרוּף הַמְּעוֹת לְצְדָקָה — לְנִכּוֹן קַבְלָתִי.

אַחֵי הַיְקָר! רַק רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְהַדְבִּיק נְשִׁמְתְּךָ בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, אֵל תְּדַאֵג כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוּנָנוּ לְתִקּוּן הַכֹּל.

רעה אֲשֶׁר ד' תשמז בַּנְחַל

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי מִי שֶׁדְּבֹק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי כָּל מַה שֶׁצָּרִיךְ —
מִמִּילָא בָּא אֶל בֵּיתוֹ, וְאֶפְלוּ כְּשֶׁרוּצָה לְהִתְוַדַּע מִמֶּשְׁהוּ, אִם יִהְיֶה
דְּבֹק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, אֲזִי הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּעֶצְמוֹ כְּכֹר יִסְבֵּב סְבוּבִים,
שִׁיתְגַּלֶּה לוֹ מַה שֶׁרָצָה לְדַעַת, אֶפְלוּ דְבַר וְעִנֵּן גְּשָׁמִי מִפְּלוּנִי וּפְלוּנִי.

וּכְכֹר גְּלַה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (תִּי-מוֹהַר"ן, סִימָן שִׁיז), שֶׁהוֹלְכִים שְׁלוּחִים
מֵאֶחָד לַשְּׁנֵי וּמֵהַשְּׁנֵי לְהֵלֵךְ יוֹתֵר, עַד שֶׁהַדְּבַר מִגִּיעַ לְהִצְדִּיק וְכוּ', עֵינַי
שָׁם; וְעִנֵּן זֶה הוּא נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעִים, מִי שֶׁרַק דְּבֹק בּוֹ יִתְבַּרֵךְ,
אֵין שׁוֹם דְּבַר נֶעְלָם מִמֶּנּוּ, כִּי הַכֹּל נִתְגַּלֶּה לוֹ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שׁוֹנִים.

וְהַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ יִזְכְּנוּ לְהִיּוֹת דְּבֹקִים בּוֹ יִתְבַּרֵךְ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה...

ד' תשמז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וְאֶתְחַנֵּן ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ נִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבָךְ.

רְאֵה לְחִזָּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז, כִּי אֵין זֶה עֲצָה לְפַל
כָּל-כָּף בְּדַעְתָּךְ, עַד שֶׁתִּפְּלַ בְּיָאוּשׁ עִמָּךְ וּבְדַכְּאוֹן פְּנִימִי. הָרִי רַבְּנוּ
ז"ל אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת אָמוּנָה, סִימָן ג'): בְּרִאוֹתָךְ שְׁנוּי מַעֲשֵׂה, אֵל
תֹּאמֵר מְקַרְהֵה הוּא, אֵלָא תֵּאֲמִין כִּי זֶה הַשְּׁגָחַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ. וְלִכֵּן כָּל
אֲשֶׁר עוֹבֵר עֲלֶיךָ, דְּבַר גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן, אֵינּוּ נַעֲשֵׂה מַעֲצָמוֹ, אֵלָא
בְּהַשְּׁגָחַת הַמַּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן. וְלִכֵּן לָמָּה לָךְ לְהִיּוֹת כָּל-כָּף שְׁבוּר
וּבְדַכְּאוֹן, וְלָמָּה לָךְ לְהִתְיַאֵשׁ?! בְּנִדְאֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב
אוֹתָךְ.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כט), אֲשֶׁר מִי שֶׁעוֹסֵק

בְּשִׁבַח הַצְדִּיקִים, עַל־יְדֵי־זֶה יֵשׁ לוֹ דְבוּר שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְקַבֵּל. תִּשְׁתַּדֵּל לְדַבֵּר תָּמִיד מִשִּׁבַּח רַבְּנוּ ז"ל, וְאִיךָ שָׁכַל עֲנִנּוּ הוּא הוּא עֲנִן נֶצְחִי, וְלֹא שֶׁהִיָּה פֶעַם וְנִסְתַּיִם, אֲלָא הִלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הוּא עַד סוּף כָּל הַדְּוֵרוֹת. וְעַל־כֵּן לְמַד מִמֶּנִּי, עֲבְרוּ עָלַי בְּחַיִּים מִשְׁפָּרִים וְגַלִּים, צְרוּת וְיִסוּרִים, מְרִירוֹת וּמְכַאוּבִים מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, וּמָה הִבִּיאֲנִי לְהַצְלִיחַ בְּמָה שֶׁהַצְּלַחְתִּי? כִּי סוּף כָּל סוּף נִתֵּן לִי הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִתְּנוּת יְפוֹת — כָּל־כֶּף הַרְבֵּה סִפְרִים, שֶׁכִּנִּי־אָדָם מִתְחַזְּקִים עִמָּהֶם, וְעוֹד רַבּוּת רַבּוּת רַבּוּת מְנֻשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל יַחֲיוּ אֶת עֲצָמָם, וְהַכֵּל הִיָּה, כִּי לְקַחְתִּי עַל עֲצָמֵי מְשִׁימָה קְדוּשָׁה — לְפָרְסֵם אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָּה. תִּכְף כְּשֶׁנִּתְּמִים אַחַר חֲתֻנָּתִי, הִחֵלוּ לְבוֹא אֵלַי בְּפִתַע פְּתָאִים בְּחוּרִים וְאַבְרָכִים, וְהִחִילוּתִי לְהִתְפַּתֵּב עִמָּהֶם בְּמִכְתָּבִים, וְחִזְקִתִּי אוֹתָם, וְכֵן הִחִילוּתִי לֹמַר שְׁעוּרִים בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, בְּהִתְחַלָּה כָּל לַיִל רַבִּיעִי, וְאַחַר־כֵּן בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית, וּבְמִשְׁךָ הַשְּׁנַיִם הִחִילוּתִי כְּבָר לְלַמֵּד בְּלַיִל שְׁבַת וּבְשַׁבַּת בְּבִקְרָה וּבְסַעֲדָה שְׁלִישִׁית וּבְמִלּוֹה מְלָכָה, וְכֵן הִמְשִׁיךְ שָׁנִים עַל גְּבֵי שָׁנִים, וְכָל זְמַן שֶׁהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִתֵּן לִי אֶת הַחַיִּים, אֲנִי אֲשַׁמֵּשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, אֲדַפִּים וְאֶפִּיץ סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, "וְאַדְבָּרָה בְּעוֹדוֹתֶיךָ נֶגֶד מְלָכִים וְלֹא אֲבוֹשׁ" (תהלים קיט); לְכֵן רָאֵה לְהִתְחַזֵּק, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, אֲפִלּוּ בְּמַצְבִּים הַכִּי קָשִׁים, הֶעָקֵר רָאֵה לַעֲסֹק בְּשִׁבַח הַצְדִּיקִים, לְדַבֵּר תָּמִיד מִשִּׁבְּחוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל עִם כָּל מִידְעֶיךָ, וְכָל מִי שֶׁאַתָּה פּוֹגֵשׁ תְּדַבֵּר עִמּוֹ מִרַבְּנוּ ז"ל וּמַעֲצוּתוֹ הַקְּדוּשׁוֹת, וְעַל־יְדֵי־זֶה תַּצְלִיחַ דְּרַכֶּךָ תָּמִיד.

נֹא וְנֹא שָׁמַר עַל פִּיךָ, וְאֵל תְּדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחְךָ, כִּי הַדְּבוּר גּוֹרֵם לְאָדָם כָּל הַצְּרוּת, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן לח) עַל הַפְּסוּק (תהלים קמח, ח): "רוּחַ סְעָרָה עָשָׂה דְּבָרוֹ", מִי גּוֹרֵם רוּחַ סְעָרָה בְּמַח הָאָדָם שֶׁיִּתְבַּלְבֵּל? עַל־יְדֵי הַדְּבוּר שֶׁמִּפְקִיר לְדַבֵּר כָּל הָעוֹלָה עַל רוּחוֹ; לֹא כְּדָאֵי לָךְ לְהַכְנִס בְּוִפּוֹחִים בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, עִם אֶף אֶחָד בְּעוֹלָם, אֶף לֹא עִם אֲשֶׁתְּךָ וְלֹא עִם יְלָדֶיךָ, וּמִכָּל שְׁכֵן וְקָל וְחָמָר עִם אַחֲרִים, אַתָּה תַּעֲשֶׂה מָה שֶׁטוֹב בְּעַדְךָ, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹבְךָ.

רפ אָשֶׁר ד' תשמח בְּנַחֵל

אָנִי יוֹדֵעַ, שְׁמָאֵד מְאֹד קָשָׁה לָךְ וְרַע וְמָר מִצָּבֶךָ. עִם כָּל זֹאת זָכַר גַּם זָכַר, שְׂאִין זוֹ עֲצָה לְהִשְׁבֵּר, וּמָה כָּבֵד יִהְיֶה אִם תִּהְיֶה שְׂבוּר?! הֲרֵי אֶל מְאוּמָה לֹא תָבוֹא. רַק יִתְגַּבְּרוּ עֲלֶיךָ הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַמְרִירוֹת יוֹתֵר וְיוֹתֵר. וְלָכֵן בְּרַח לָךְ אֱלֹהֵי יִתְבַּרְךָ, וְיִתְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ. זָכַר גַּם זָכַר שְׂעִבְרָתְךָ כָּבֵד בְּחַיֶּיךָ מְרִירוֹת יוֹתֵר גְּדוּלָה מְזוּז, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן הוֹצִיאָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְזוּזָה, וְהַצְלַחְתָּ לְעֵבֵר עַל הַכָּל.

רְצִיתִי מְאֹד, שְׁתִּתְוַעַד עִמִּי וּבִיחַד נְדַבֵּר.

אוֹדוֹת הָאֲבָרָךְ ... גֵּרוּ יְאִיר, תִּדַע לָךְ, שְׂאִינִי רוֹצֵה לְהִתְעַרֵב בְּשׁוּם דָּבָר, כִּי אֲרַע אֲצִלִּי תָמִיד, אֶת מִי שְׁקִרְבָתִי אֶל רַבְנוּ ז"ל, לְבִסוּף הַתְּהַפֵּף וְדַבֵּר עֲלַי כָּל דָּבָר אֲסוּר, וּבְיָדָאֵי יִשִּׁיב לָהֶם כְּגִמּוּלָם, אֵין צְרִיךְ לְדַבֵּר מִעֲנִינֵי זֶה, כָּל כּוֹנֵנִי הִיָּתָה רַק לְקַרְבֶּם אֶל רַבְנוּ ז"ל, שֶׁהוּא מְקַרֵב אֶת כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל אֱלֹהֵי יִתְבַּרְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תשמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וְאַתְחִלֵּן ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי מְאֹד, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחֵל נוֹבֵעַ מְקוֹר הַחֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

בְּעֲנִינֵי שְׁהַרְשָׁע וְהַרוֹצֵחַ מִפֶּה בָּךְ, וְאַף שְׂאִתָּה מְזַהִירוֹ כְּמָה פְּעָמִים שְׂיִחַדְלִי, אֵינּוּ רוֹצֵה לְשִׂמְעַ, עֵינֵי מִי שְׂכַתוּב בְּרַמ"א (חֲשׂוֹן מִשְׁפָּט, סִימָן שִׁפְח, סַעִיף ז'): יֵשׁ אוֹמְרִים, דְּאָדָם הַמְּפָה מְחַבְּרוֹ, יְכוּל לִילָךְ לְקַבֵּל לְפָנָי עֲכוּו"ם, אֶף-עַל-פִּי דְּגוֹרָם לְמַפָּה הַזֶּק גְּדוּל. וְהַש"ךְ

אָשׁר ד' תשמט בַּנְחַל רפא

שם הוסיף ואמר בשם מהר"ם מריזבורק, דאם רגיל להכות הבריות, מתר לקצץ ידיו על-ידי עפוי"ם, או להפסיד ממון, או להציל באחד מאיבריו. למדים מכאן, שאין מה לחשש אם הוא מגביה ידים ונותן מכות, צריכים להשיב לו מנה אחת אפים. ומספרים חכמינו הקדושים (דרד ארץ רבה, פרק ה'): מעשה ברבי יהושע, שהשפין אצלו אדם, ונתן לו אכילה ושתיה, והעלהו לגג לשכב, ונטל סלם מתחתיו, מה עשה אותו האיש? עמד בחצי הלילה ונטל את הכלים, וכיון שבקש לירד — נפל מן הגג ונשברה מפרקתו. ולכאורה איך היה מתר לרבי יהושע לעשות דבר זה, להוריד את הסלם שההוא יפל ויפצע? אלא כדי להציל עצמו מתר, והגנב הוא שהפסיד; וכמו-כן בגדון דידן, אם אחד הוא פרא אדם, מגביה ידיו ומכה, צריכים להוריד את ידיו, ולהכותו מנה אחת אפים, שלא יגביה יותר ידיו, וזו הלכה מפרשת, ואין לפקפק בזה.

אני מאד מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שנפטר מן הצרה הזו, כי היות שמסתובב בין אנשי שלומנו ומכה אנשים, גרם להרבה מחלקת ושנאות, ולכן צריכים אחת ולתמיד להראות לו, אשר לא בכח יגבר איש. ו"הקול קול יעקב והידיים ידי עשו" (בראשית כו, כב), ועשו אינו מבין רק שפת הידיים, ואם לא מועיל הקול להסביר לו, אזי נתן לו להקבין על-ידי הידיים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תשמט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר ואתחנן התשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד שמחתי לשמע שאתה לומד הרבה ספרי רבנו ז"ל.

במה ששאלת, שרבנו ז"ל אמר (שיחות-הר"ן, סימן א'): "כי אני

יְדַעְתִּי כִּי גְדוֹל הַיְיָ ה' וְאֲדוֹנָנוּ מִכָּל הָאֱלֹקִים" (תהלים קלה, ה); דָּוִד הַמֶּלֶךְ מִתְפָּאֵר: כִּי אֲנִי יְדַעְתִּי דִּיקָא, כִּי לְכָל אֶחָד מִזְרִיחַ הָאֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּאִפְּן וּבְצוּרָה אַחֲרָת, וְזֶה סוֹבֵב אֶצֶל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כְּמוֹ שְׂכֵתוֹב בְּזִהַר (חֵלֶק א' קג:): "נוֹדַע בְּשַׁעְרִים בַּעֲלָה" (משלי לא, כג) — כָּל אֶחָד כְּפּוּם מֵה דְמַשְׁעַר בְּלִבִּיה. כָּל אֶחָד מְאִיר לוֹ הָאֹר אֵין סוּף בְּצוּרָה אַחֲרָת לְגַמְרִי. וְזֶה הַשֵּׁבַח שֶׁשֵּׁבַח דָּוִד הַמֶּלֶךְ עֲצָמוֹ, וְאָמַר: "כִּי אֲנִי יְדַעְתִּי, כִּי גְדוֹל ה' וְאֲדוֹנָנוּ מִכָּל הָאֱלֹקִים", אֲנִי יְדַעְתִּי דִּיקָא, כִּי כָּל אֶחָד מְאִיר לוֹ הָאֹר אֵין סוּף בְּאִפְּן וּבְצוּרָה אַחֲרָת. וּמֵה שְׂכֵתוֹב אַחֲר־כֵּן: "כָּל אֲשֶׁר חִפֵּץ הַיְיָ ה' עֲשֵׂה בְּשָׂמִים וּבְאָרְץ", זֶה כְּבָר שֵׁבַח אַחֲר לְגַמְרִי, כִּי אָדָם צְרִיךְ לְדַעַת, שְׂכָל הַעֲבוּדָה שְׁלוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם — רַק לְהַפִּיר אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּכְכֹל שְׂמֵכְנִים עֲצָמוֹ לְהַפִּירוֹ יִתְבָּרֵךְ, יְאִיר לוֹ הַמַּחַ בְּצוּרָה אַחֲרָת. מֵה שְׂאִין כֵּן כְּשֶׁאָדָם מִתְחִיל לְהִתְבּוֹנֵן בְּפִרְטוּיֹת הַבְּרִיאָה, מֵה שֶׁעֲשֵׂה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּשָׂמִים וּבְאָרְץ, זֶה כְּבָר עֲנִין אַחֲר לְגַמְרִי, כִּי שָׁם מִתְחַדְּשִׁים בְּכָל יוֹם דְּבָרִים אַחֲרִים; כִּי בְּזֶה שְׂאָדָם נִכְלָל לְגַמְרִי בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, "אֲנִי יְדַעְתִּי כִּי גְדוֹל הַיְיָ ה'", שָׁם מִתְחַדְּשִׁים בְּג' רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק, הוּא נִכְלָל לְגַמְרִי בְּעֲצָם עֲצָמִיוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ. אֲבָל מֵה שֶׁקּוֹרָה בְּשָׂמִים וּבְאָרְץ, זֶה כְּנֶגֶד ז' תַּחְתּוֹנוֹת, שְׁנֵה נֶגֶד ו"ה שֶׁל שָׁם הַיְיָ ה', זַעִיר אֲנִפִּין וְנוֹקְבִיָּה, שָׁם עֵקֶר הַיַּחֲוֵד וְהַזּוּיג, בְּחִינַת אִישׁ וְאִשָּׁה, שָׁם אָדָם צְרִיךְ כְּבָר לְבָרֵר בְּרוּרִים, שְׂאִין בְּג' רֵאשׁוֹנוֹת, וְהַמְשָׁכִיל יִבִּין.

אֲנִי מְקוֹה שֶׁתְּבִין דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר, וְאִז תְּהִיָּה צְדִיק.

שְׂמַחָה גְדוֹלָה הִיא לִי, שְׂאֵתָה מִתְעַמֵּק בְּדַבְרֵי רַבְּנֵי ז"ל. אֲבָל עֲלִיךְ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּהִיָּה מְקַרֵּב אֶל רַבְּנֵי ז"ל, וְזֶה יִשְׁבֵּר אֶצְלָךְ אֶת הַיִּשׁוֹת וְהַגְּאוֹת, כִּי אֲנִי צְרִיכִים הַרְבֵּה לְהִתְפַּלֵּל לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, שֶׁלֹּא תְהִיָּנָה אֶצְלָנוּ שׁוּם מַחְשָׁבוֹת שֶׁל גְּאוֹת וְגֵאוֹה, כִּי כֵּן אֹמֵר רַבְּנֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן עב): הַסִּימָן שֶׁמְקַרְבִּים אֶל הַצְּדִיק — אִם נוֹפְלֵת עֲלָיו שְׂפִלוֹת. וְעַל דְּבַר זֶה עֲלִינוּ לְבַקֵּשׁ כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לְהִיֹּת שְׂפִלִים בְּאֵמַת, שֶׁנִּדְעַ שְׂאֲנַחְנוּ כְּלוּם, וְזֶה בְּעֲצָמוֹ סוּד: "כִּי אֲנִי יְדַעְתִּי כִּי גְדוֹל ה'", אֲנִי דִּיקָא, אֲנִי

אֲשֶׁר ד' תשנ בַּנְחַל רפג

מוֹסֵר אֶת כָּל הָאֲנִי שְׁלִי, שֶׁהוּא הָאֲנוּכִיּוֹת שְׁלִי, אֶל הַיְיָ הַיְיָ. אֲשֶׁרִי
מִי שְׁזוֹכָה לָזֶה!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תשנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֵר וְאֶתְחַנֵּן ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיְיָ לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

כְּפִי שֶׁפְתַבְתָּ אֶת כָּל הָאֲרִיכוֹת וְכו', לְדַעֲתִי, אֵינְךָ מִבֵּין שְׂאֵינִם
רוֹצִים אוֹתְךָ?! אֵינְךָ מִבֵּין שֶׁהֵם שׁוֹנְאִים אוֹתְךָ?! וְלִכֵּן כִּלְךָ לְךָ
מֵהֵם, מַה לְךָ וְלָהֶם?! אֲדָם הַשׁוֹנֵא אוֹתְךָ, וּמְדַבֵּר עֲלֶיךָ כָּל דְּבַר רַע,
תִּשְׁתַּדֵּל שֶׁלֹּא יִהְיֶה לְךָ שׁוֹם עֶסֶק עִמוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּפְצְלִיחַ דְּרָכְךָ
מְאֹד. אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. עֲלֶיךָ לְהִתְחַזֵּק, וְשׁוֹם דְּבַר בְּעוֹלָם לֹא יִשְׁבֵר
אוֹתְךָ.

הַרְגֵל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁמְדַבְּרִים
אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שֶׁאֵין לְתֹאֵר וְאֵין
לְשַׁעַר כָּלָל. אֲשֶׁרִי מִי שֶׁחֲזַק בְּזֶה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא תִכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ בְּאִמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-
זֶה תִּפְצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָּמִיד.

בְּעֵנִין הַשְּׁגָחָה וְכו', אֲדָם צָרִיךְ לְהִתְבּוֹנֵן מִכָּל דְּבַר שֶׁרַק רוֹאֶה
אוּ רַק שׁוֹמֵעַ וְכו', יִדַע שֶׁזֶה רְמִזִּים שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְרַמֵּז לוֹ,
כִּי כָּךְ גָּלָה לָנוּ רַבְּנּוּ ו'ל (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), אֲשֶׁר הוּא
יִתְבָּרַךְ מְצַמְצֵם עֲצָמוֹ מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תְּכֵלִית, וּמְרַמֵּז לְאֲדָם בְּכָל

רפד אָשֶׁר ד' תשנא בנחל

יום רמזים איך להתקרב אליו. לכן אל תהיה בטלן, וכל דבר שאמה שומע או רואה, תרגיש אלקות ותבין אלקות, ואז תראה נסים נגלים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

אני מאד מקנה לפניו יתברך, שהכל יסתדר על הצד הכי טוב, אל תבלבל עצמך משום דבר, ואז תראה נסים נגלים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תשנא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת, שענין רבנו ז"ל הוא ענין נצחי. רבנו ז"ל מתנה לכל עם ישראל, ואורו יאיר כבד עד סוף כל הדורות, ובשלמות ותגלה האור של רבנו ז"ל על-ידי משיח צדקנו, שהוא יאמר פרוש על כל "לקוטי-מוהר"ן". ועלינו לשמח מאד מאד בשמחה אין סופית, שאנו זוכים להיות מקרבים לרבי אמת כזה. ולכן תדבר עם כל חבריך רק משבח הצדיקים, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט), שעל-ידי שבח הצדיקים הדבור נשמע ונתקבל; ועקר השבח שעלינו לשבח את רבנו ז"ל, שהוא למד אותנו דרך פשוטה איך לדבר אליו יתברך, בלי שום חכמות והשכלות כלל, רק בתמימות ובפשיטות לברח אל השם יתברך, ולקיים את השלחן ערוך, כי רבנו ז"ל רצה מאד מאד שנלמד שלחן ערוך, ולא נצא מדרכי השלחן ערוך, ולעשות מתורות תפלות, לבקשו יתברך לקיים כל הלכה והלכה בשלחן ערוך, שזה היסוד

אָצֵל רַבְּנוּ ו"ל, עַד כְּדֵי כֶּף שְׁאָמַר (ספֶּר-הַמִּדּוֹת, אוֹת לַמּוֹד, סִימָן י'): כָּל יַדְיָעָה בְּמִשְׁפָּטֵי הַתּוֹרָה, הֵן מְצוּוֹת שְׁבִין אָדָם לְחִבְרוֹ, הֵן מְצוּוֹת שְׁבִין אָדָם לְקוֹנוֹ, הַיַּדְיָעָה הַזֹּאת בְּעֲצָמָה הִיא הַצְּלַחַת הַנַּפְשׁ. וְלִכֵּן עָלִינוּ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁנִזְכֶּה לְקַיֵּם כָּל הַלְכָה בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ. וְהַעֲקָר — לְזִכּוֹת לְקוֹם בְּכָל לַיְלָה בְּחִצּוֹת, כִּי שְׁתִּי הַשְּׁעוֹת שֶׁל חִצּוֹת, אַז הוּא עֵת רְצוֹן גָּדוֹל בְּשָׁמַיִם, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְתַעַנֵּג מְאֹד, כְּכִיכּוֹל, כְּשֹׁפֵר יִשְׂרָאֵל קָם אַז, וְשׁוֹפֵף נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּבּוֹכָה וּמְבַכֶּה שָׁמַיִם וָאָרֶץ עַל חֲרִבָּן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ וְעַל צְרוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלִכֵּן עָלִינוּ לְדַבֵּר מִזֶּה תְּמִיד, שְׁעֲנִן רַבְּנוּ ו"ל הוּא נִצְחִי, וְהִסּוֹד אָצֵל רַבְּנוּ ו"ל — לְקוֹם בְּחִצּוֹת וְלוֹמַר בְּכָל לַיְלָה תִּקְוֶן חִצּוֹת, וְלִהְתְּבוֹדֵד לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, וְלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, כִּי מִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ בְּדַרְךָ זוֹ — לְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְלִסְפֹּר לוֹ כָּל הָעוֹבֵר עָלָיו, הוּא הַכִּי מְאֲשֶׁר.

וְלִכֵּן רְאֵה, יְדִידֵי הַיְקָר! לֹא לִפְלַ בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְאַף שְׁאַנִּי יוֹדֵעַ שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עֲכָשׁוּ — כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צְרוֹת וַיְסוּרִים, תַּהֲיֶה מִמְּאָרִי דַחֲשָׁבָנָא, תַּעֲשֶׂה לְעֲצָמְךָ חֲשָׁבוֹן הַנַּפְשׁ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה תִּזְכֶּה לְהַכְּלִל בָּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא.

הָעוֹלָם מְסַפְּרִים, אֲשֶׁר הַרְבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע, עוֹד מִימֵי קִטְנוּתוֹ נִמְשָׁף לְעַבְדַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ; אָבִיו הִיָּה עֲשִׂיר גָּדוֹל וְסוֹחֵר, וְהֵם הָיוּ שְׁלֵשָׁה אַחִים: אַח אֶחָד הֵלֵךְ בְּדַרְכֵי אָבִיו, שְׁגָם-בֵּן הִיָּה סוֹחֵר, וּפְעַם נִכְנַס הַרְבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע בְּעוֹדוֹ בְּצַעֲרֵירוֹתוֹ לְחַדְרוֹ שֶׁל אַחִיו הַרְבִּי רַבִּי זוֹשָׁא זי"ע, וְרָאָהוּ מְסַתְּפֵל בְּחִשְׁבוֹנוֹת וּבּוֹכָה, אַזִּי נִבְהַל, וְחָשַׁב שְׁבוּדָאֵי הַפְּסִיד כְּסָף, וְנִגַּשׁ אֵלָיו וְשָׁאֵלוֹ: מַה זֶה, אַחִי, שְׂאֵתָה בּוֹכָה, מַה הַחֲשָׁבוֹנוֹת הֵלְלוּ? עָנָה וְאָמַר: אֲנִי עוֹשֶׂה לְעֲצָמֵי חֲשָׁבוֹן הַנַּפְשׁ, אֵיךְ עוֹבֵר יוֹם אַחַר יוֹם בְּלֹא כְּלוּם. וְכִשְׁמוּעַ הַרְבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ זי"ע דָּבַר זֶה, אָמַר לוֹ: אַחִי הַקְּדוּשׁ! אַתָּה שֵׁיף אֵלַי, בֹּא עִמִּי וְנַעֲבֹד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְכֶף מְשָׁף אוֹתוֹ אֵלָיו. וְאֵלּוֹ הָאֲחִים הַקְּדוּשִׁים: הַרְבִּי רַבִּי אֱלִימֶלֶךְ וְהַרְבִּי רַבִּי זוֹשָׁא, זָכוּ לְהָאִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם אוֹרוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהַכֵּל הִיָּה מִפְּנֵי שְׂרָאָהוּ

רפו אָשר ד' תשנב בנחל

עוסק בַּחֲשֻׁבוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, חֲשֻׁבוֹן הַנֶּפֶשׁ. וְלִכְּן עָלִינוּ לְצִיַּת אֶת רַבֵּנוּ ז"ל, שְׁאָמַר לָנוּ, שְׁצַרִּיכִים לְדַבֵּר תְּמִיד אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה): הַהִתְבּוֹדָדוֹת הֵיא מַעֲלָה עָלֵינוּנָה מֵהַכֹּל, דְּהֵינּוּ שְׁאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְשִׁיחַ וּלְסַפֵּר כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֶל קוֹנוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלִיחַ אֶת דְּרַכּוֹ. וְלִכְּן רָאה, יְדִידֵי הַיִּקָּר! לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מֵינֵי אַפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיָדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תשנב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וְאֶתְחַנֵּן ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הָאֲבָרָה הַיִּקָּר לִי מְאֹד, הַרוּצָה לְהָאִיר נַפְשׁוֹ בְּאוֹר הָאוֹרוֹת, צַח הַצַּחְצָחוֹת, הַנִּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְפָדְיוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂיִמְתְּקוֹ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים עַל-יְדֵי פְּלֵא עָלְיוֹן.

נָא וְנָא רָאה לְהִתְחַזֵּק בְּכֹל מֵינֵי אַפְנִים שְׁבַעוֹלָם. וְעַקֵּר הַהִתְחַזְקוֹת הוּא עַל-יְדֵי לְמוֹד סְפָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, כִּי כָּל הַהִתְקַרְבוֹת אֶל רַבֵּנוּ ז"ל תְּלוּיָה אַף וְרַק בְּלְמוֹד סְפָרֵי הַקְּדוֹשִׁים. וְכֵן גְּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב), אֲשֶׁר פָּנִיו, שְׂכָלוֹ וְחֲכָמָתוֹ וְנִשְׁמָתוֹ הֵם בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר שְׁלוֹ. וְלִכְּן עָלִינוּ לְהִתְמַיֵּד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי הַקְּדוֹשִׁים, וְכִדָּאֵי לָךְ לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם חֶק וְלֹא יַעֲבֹר שְׁעוֹר בְּסִפֵּר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", שְׁעוֹר בְּסִפֵּר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וְשְׁעוֹר בְּסִפֵּר הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא "סְפָרֵי-הַמְּדוּת", וְהֵם סְפָרֵי הַיְסוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְכִדָּאֵי לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם אֶפְלוֹ קֶצֶת כְּסִדְרָן מְזֵה, וּלְהוֹצִיא לְעֲצָמוֹ עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת יְהִיָּה אִיךְ שְׂיִהְיֶה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל: אַתֶּם יְכוּלִים לְהַפְּךָ אֶת סְפָרֵי בְּאִיזָה צַד שְׂאֲתֶם רוּצִים, אֲבָל לֹא לְסִטּוֹת

מסעיף קטן של שלחן ערוף, הינו פי יכולים לחדש בדברי רבנו ו"ל, ולהוציא לעצמו עצות כל אחד כפי דרכו, אבל לא לנגע בשלחן ערוף. וזו הלשון של רבנו ו"ל: מען מעג קנייטשען מיין ספר ווי מען וויל, נאהר דעם שלחן ערוף נישט טשעפן. ואצל רבנו ו"ל היה העקר שלחן ערוף, ואמר בפרוש (שיחות-הר"ן, סימן כט), אשר כל בר ישראל מחיב ללמד בכל יום שלחן ערוף, וצריכים לעשות מהתורות תפלות, לבקש ממנו יתברך לזכות לקיים כל הלכה והלכה בתמימות ובפשטות, ובפרט אמירת תקון חצות, זה היה אצל רבנו ו"ל עקר, וכן לברך ברפת-המזון בכונה, כל העבודות הפשוטות שאדם חושב שהן פשוט, זה חשוב מאד מאד למעלה, כגון: לאכל סעדת מלוג מלכה, שיש על זה סימן שלם בשלחן ערוף (ארח חיים, סימן ש"י), ואסור לנגע בסעיף קטן בשלחן ערוף ומכל שכן בסימן, ואסור להקל בענין של אכילת מלוג-מלכה. ולכן אל תורה התר לעצמך לא לאכל סעדה זו. וראיתי בספר, שזו סגלה לאשה להוליד בנקל, אם תזהר לאכל סעדת מלוג מלכה. וכן מה שכתוב (בראשית ג, טז): "בעצב תלדי בנים", בעצב ראשי תבות: בעון עינייה צרה באורחים, על-ידי-זה "בעצב" תלדי בנים, על-ידי שמקבלים על עצמם להכניס אורחים, זוכים גם-כן להולדה בנקל. ובאלו שני הדברים היו מאד מאד נזהרים אנשי שלומנו: סעדת מלוג מלכה, שרבנו ו"ל הקפיד על כך מאד מאד, וכן סעדת ראש חדש, וכן הכנסת אורחים. ומהרג"ת ו"ל ספר, שבספר הנשרף דבר רבנו ו"ל הרבה ממעלת הכנסת אורחים, ולהציע לאורח את המטה, וכן ממעלת סעדת ראש חדש המובא בשלחן ערוף (ארח חיים, סימן תיט), שזו מצוה רבה מאד, ויש אומרים שגם סעדת מלוג מלכה היה נזכר שם.

על-כל-פנים עלינו לקיים דברי רבנו ו"ל בתמימות ובפשטות בלי שום חכמות והשכלות כלל, ולדבר עם כל חברינו רק מרבנו ו"ל. ותדע שדבר רבנו ו"ל הוא נצחי, ואינו ענין שפכר היה פעם רבי כזה, אלא הרבי עדין נמצא אתנו, ולכן אבקש אתכם מאד — אתה וחבריך, שתשתדלו לבוא פעם בשבוע בשעה שאנו לומדים

רַפָּח אֲשֶׁר ד' תשנ"ג בְּנַחֵל

ברבים בכל ליל רביעי, ואני רוצה ללמד אתכם איך מדברים מרבנו ז"ל, באופן שגם אתם תתחילו לדבר ממנו ז"ל. פי כף גלה לנו בפרוש (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן סח), אשר אלו התלמידים יעשו תלמידים אחרים, ואלו התלמידים יעשו תלמידים אחרים, וכך ימשך דברו ויצותיו הקדושות מדור דור, ומי יתן שאזכה להקים בכל עיר ועיר בית-הכנסת על שם רבנו ז"ל. פי צריכים לקרב את כלם אל דעת רבנו ז"ל, פי רבנו ז"ל יש לו עצות בעבור כלם, ואשרי מי שזוכה להמשיך את אור רבנו ז"ל בעולם, ועוסק בהפצת מעינות החכמה חוצה תמיד.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תשנ"ג.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר ואתחנן ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, יש לך טעות גדולה מאד. פי החנוף זה היסוד ביהדות והיסוד להמשך הילדים בגשמיות וברוחניות. עליך להבין, פי בזה שמדברים עם הילדים תמיד דברי תורה וחקמה, בזה יכולים להצליח עמהם מאד מאד. ואפלו שיחת חלין לדבר עמהם, זהו דבר גדול מאד. אבל בתוך הדבורים צריכים תמיד לשלב גם דברי תורה. כידוע, שרבנו ז"ל אמר לאחיו ר' יחיאל ז"ל, שיידבר הרבה עם בני-אדם בעבודת השם יתברך. ושאלו אחיו: הרי הרבה פעמים צריכים לדבר גם דברים של מה בכך, ואלו דברים בטלים ושיחת חלין? והשיב לו רבנו ז"ל: כיון שבאים על-ידי-זה אחר-כך לדברי תורה, אזי הדברים הללו כבר אינם בטלים (עין חיי-מוהר"ן, סימן שעז); למדים מכל זה, שרצוי לדבר כל מיני דבורים המביאים העקר

אֲשֶׁר ד' תשנ"ג בַּנְחָל רפ"ט

למִתְחִילָתָהּ. וְלִכְּנֵן תִּתְחִיל לְקַיֵּם דְּבַר זֶה בְּסַעֲדוֹת שְׁבַת־קִדְשׁ, כְּשֶׁאֲתָה יוֹשֵׁב עִם הַיְלָדִים בְּשִׁלְחָן, תִּזְכֵּיר אֵיזָה דְּבַר תּוֹרָה נִפְלֵא שְׂרָאִיתָ, וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ לִפְתַּע כָּל בֵּן וּבַת יִתְחִילוּ לְסַפֵּר לְךָ מִפְּרִשְׁת הַשְּׁבוּעַ, וְתִפְלִיג בְּכָל דְּבוּר שְׂיִדְבְּרוּ, וְעַל־יְדֵי־זֶה כָּל שִׁלְחָן הַשְּׁבַת יִהְיֶה אֶפּוֹף דְּבוּרֵי תּוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם.

וְעַל־כֵּן לֹא טוֹב הַדְּבַר אֲשֶׁר כְּתוּבָה לִי וְכוּ' וְכוּ', שְׂאִין לְךָ זְמַן וְכוּ', אִין לְךָ פְּנָאֵי וְכוּ', כְּאֵלּוּ אֲתָה צְרִיךְ לִפְרֹחַ בְּעוֹלָמוֹת וְכוּ' וְכוּ', כִּי הַלּוֹאֵי שְׂתַהֲיֶה עַל הָאָרֶץ... רַבְּנוּ ז"ל גָּלְהָ לָנוּ דְרָךְ אַחֲרֵת, וְאָמַר (לְקוּטִי־מֹהֲרָן, חֶלֶק ב', סִימָן סח), שְׁעָקַר גְּדֵלֶת הַצַּדִּיק, אִף שֶׁהוּא לְמַעְלָה, שְׂיִהְיֶה גַם לְמַטָּה. וְכּוֹנְנָתוֹ הַפְּשׁוּטָה הִיְתָה, אִף שְׂאָדָם צְרִיךְ לִהְיוֹת דְּבוּק בְּחֵי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלַחֲשֹׁב רַק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, עִם כָּל זֹאת שְׂיִהְיֶה עַל הָאָרֶץ, וְיִתְנַן אֶת יְלָדָיו, וְיִדְבֵּר עִמָּהֶם דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרָטִית. וְיִדְוַע, אֲשֶׁר מוֹהֲרַנְיָת ז"ל הִיָּה בְּעֵשְׂרִים הַשָּׁנִים הָאֲחֻרָנוֹת חֲלָשׁ, כִּי סָבַל מִהַמְעִים, אִף־עַל־פִּי־כֵן מָסַר אֶת עֲצָמוֹ בְּשִׁבְלֵי יְלָדָיו. וְאָמַר, שְׂאָצִּלוּ הַחַנוּךְ עִם הַיְלָדִים כֹּל־כֶּף גְּבוּהָ כְּמוֹ הַחֲצוֹת שָׁלוֹ. וְאִף שְׂדַרְכּוּ הִיְתָה לִילָךְ לִישֵׁן מְקַדָּם, כְּדֵי לְקוֹם בְּחֲצוֹת, אִף־עַל־פִּי־כֵן הִיָּה מְחַכָּה לִילָדָיו שְׂיִבֹאוּ מִהַחֲדָר, וְהַקְּפִיד שְׂיִטְלוּ יְדֵים לְסַעֲדָה, וְיִאֲמְרוּ אֶת הַבְּרָכוֹת, וְאַחֲר־כֶּף בְּרַפְת־הַמְּזוֹן, וְעָמַד עֲלֵיהֶם שְׂיִקְרְאוּ קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטָּה, וְכֶף חֲנֻךְ אוֹתָם. לְמַדִּים מִכָּאֵן, שְׂצָרִיכִים לְמָסַר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעִבּוֹר הַיְלָדִים, וְלִדְבֹר עִמָּהֶם דְּבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרָטִית, לְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אוֹתָם, וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ מְצַלִּיחַ אֲתָם. וְלִכְּנֵן אַל תַּהֲיֶה בְּטָלָן, אִם רְצוֹנָךְ לִהְיוֹת מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן שְׂיִלְדִיךָ יִהְיוּ מְקַרְבִּים אֵלָיו ז"ל, רְאֵה תְּמִיד לְדְבַר כְּבִיתָךְ מְרַבְּנוּ ז"ל וּמִשְׁבַּח הַצַּדִּיקִים, אֲשֶׁר הוּא דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, כְּמוֹכָא בְּדְבָרָיו ז"ל (לְקוּטִי־מֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן כט), שְׁעַל־יְדֵי שְׁבַח הַצַּדִּיקִים נִמְשָׁךְ הַדַּעַת. וְלִכְּנֵן תִּסְפֹּר לִילְדִיךָ סְפּוּרִים מְרַבְּנוּ ז"ל, וְתְּמִיד יִהְיֶה שְׁגוּר עַל פִּיךָ שֵׁם שָׁמַיִם, וְתִדְבֹר מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וּבִיתָךְ יִהְיֶה מְלֵא מְרַבְּנוּ ז"ל, וְגַם הַבְּנוֹת תִּשְׁמַעְנָה מְרַבְּנוּ ז"ל, וְאִז תִּרְאֶה אֵיזָה בֵּית יִהְיֶה לְךָ. וְצָרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים, רַחֲמִים עֲצוּמִים, רַחֲמִים עֲלִיוֹנִים, אֲפִלוּ זֶה שְׂמִדְבֹר מְרַבְּנוּ ז"ל וּמַעֲבֹדֶת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, שְׂהַיְלָדִים יִלְכוּ בְּדְרָכָיו, וּמְכַל שְׂכֵן

רצ אֲשֶׁר ד' תשנ"ד בַּנְחָל

בְּשֵׁלֹא מְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּזוֹה, בְּנִדְאֵי לֹא יֵצֵא מֵהֶם שׁוֹם דְּבָר; וְלִכְּנֵן כַּלְף לָךְ מְדַרְךָ זֹו שְׂכַתְבָּתָּ לִי וְכוּ', וְכוּ', וְאֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּשִּׁים לְבָבְךָ לְאֲשֶׁר אֲנִי כּוֹתֵב לָךְ כָּאֵן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תשנ"ד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר וְאַתְחַנֵּן ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִיחְךָ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ בְּצִרוּף 150 דוֹלָר עִם הַחוּב — לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי, אֶף פְּלִיאָה בְּעֵינַי, שְׂאֵמַרְתָּ שְׁתִּשְׁלַח לִי 540 דוֹלָר; דַּע לָךְ, כִּי שְׂעַתָּא דְּחִיקָא לִי, וְעַל-כֵּן רָאֵה לְהַזְדַּרְזוֹ, כִּי מִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי, כִּי אֲנִי חָיֵב לְמַדְפִּיסִים. רָאֵה וְגַם רָאֵה לְהַפִּיץ סִפְרֵי שְׂאֵלוֹת וְתַשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנְחָל", וַיֵּצֵאוּ לָךְ מְזֵה רַק טוֹבוֹת בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

גַּם רָאֵה לְחַטֹּף בְּכָל יוֹם וַיּוֹם פְּרָשָׁה חֲמֹשׁ וְרַש"י עִם הַתְּרַגּוּם, וְכֵן הִרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, וְתַעֲשֶׂה לְעֲצֻמָּךְ שְׁעוֹר כְּסִדְרָן בְּגִמְרָא, גַּם תִּלְמַד קֶצֶת מְדַרְשׁ מִפְּרָשַׁת הַשָּׁבוּעַ, וְאִז טוֹב לָךְ לְנִצְחָה. כִּי הַשְׁעוּרִים הָאֵלּוּ: מְקַרָּא, מְשָׁנָה, גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, הֵם יְסוּד גְּדוֹל אֲצִלְנוּ, וְכָל תִּלְמִיד מִתְּלַמְיָדֵי "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ" לוֹמֵד שְׁעוּרִים אֵלּוּ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, מִלְּבַד שְׁלַחַן עֲרוּף וְסִפְרֵי רַבְנּוּ ז"ל.

חֲמֻדַּת לְבָבִי! אֵל תְּדַחֵף לְיוֹם אַחַר — הֵן הַשְׁעוּרִים קְבוּעִים, וְהֵן הַהֶפְצָה, כִּי הַבְּעַל-דְּבָר אֹרֵב מְאֹד מְאֹד. וּמוֹכָא מִהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְדוּשׁ זי"ע, שְׁפַעַם אַחַת גְּזַדְמָנָה מִלְחָמָה כְּבָדָה, וְהִיא גְבוּרָה הַהוּא גְבוּרָה עָרִיץ, וְהִיא הָעַם מְבִטְחִין בְּגְבוּרוֹת הַגְּבוּר, וְלֹא אֲזָרוּ חֵיל לְעַמֵּד בְּקִשְׁרֵי הַמְּלַחְמָה, גַּם הֵם עֲמוּ, וְהַגְּבוּר הָיוּ לוֹ כְּמָה מִיָּנִי כְּלֵי זִינ, וּבַתוּף הַזְּמַן שֶׁהַסְּדִיר כְּלֵי זִינוּ לְפָנָיו שִׁיְהִיו מוֹכְנִים, וְהַשׁוֹנֵא שְׂכַנְגְדוֹ נִתְחַפֵּם בְּתַחֲבוּלוֹת רַשַׁע, וְגַבֵּב מִהַגְּבוּר כְּלֵי זִינוּ אַחַד לְאַחַד, עַד שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ בְּמָה לְהִלָּחֵם. וְדַבֵּר זֶה סוֹכֵב עַל כָּל הַנְּ"ל, שְׂאֵסוּר

אָשׁר ד' תשנה בנחל רצא

לַעֲשׂוֹת שׁוֹם תְּכַנִּיּוֹת, רַק בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם כְּלֵי הַיּוֹן: הֵן בְּלַמּוּד תּוֹרָה, וְהֵן בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָּוֹת, וְהֵן בְּהַפְצָה, וּבַפְּרָטִיּוֹת כִּי זֶה כָּל תְּקוּנָהּ הַנְּצָחִי — לְהַפְיֵץ סִפְרֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אָשׁר בְּנַחַל".

אָחִי הַיְקָר! כְּשֶׁבֵּא הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן, אַף אֶחָד אֵינּוּ מֵאַמִּין... אֲבָל מַה טוֹב וּמַה נְעִים אֲזוֹ, כְּשֶׁנִּזְכָּרִים אִיךָ שֶׁזָּכּוּ לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְאִיךָ שֶׁנִּסְעוּ נְסִיעוֹת בְּעֵבוֹר פְּרָסוֹם דַּעְתּוֹ בְּעוֹלָם, וְלַעֲשׂוֹת נְפִשׁוֹת לְ"הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ" שֶׁבּוֹנֶה רַבְּנוּ ז"ל.

הַיִּיתִי לִפְנֵי שָׁבוּעַ לְבַקֵּר אֶת אָבִיךָ, גֵּרוֹ יְאִיר, שֶׁהוּא נִמְצָא בְּבֵית-חֹלִים, וְלֹא הִפִּיר אוֹתִי מֵרַב חֶלְיוֹ. מִי פָּלַל דְּבַר כְּזֶה, כְּשֶׁעוֹרְרָתִי אוֹתוֹ עוֹד לִפְנֵי כַּמָּה שָׁנִים שֶׁיַּעֲזוֹר לָךְ וְכו'. עַל-כָּל-פְּנִימִים אֲנוּ רוֹאִים, שֶׁלֹּא נִשְׁאַר לְהֵאָדָם שׁוֹם דְּבַר כָּלֵל, רַק מַה שֶׁעָשָׂה וְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּהַפְצַת סִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים.

אֲקוּהָ לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ כִּי הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, כִּי יֵשׁ עֲנִיָּן שֶׁנִּתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה. חֲכָלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים, אָשׁר בְּנַחַל שֵׁם חֲלָקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

פֹּה תִקְבַּל רְצוֹף שֶׁעַר שֶׁל הַקּוֹנְטֵרַס שְׂאֵתָה רוֹצֶה לְהַדְפִּיס.

ד' תשנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל תַּלְמִידֵי "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים דִּי בְּכֹל אֲתֵר וְאַתֵּר, הַיּוֹנִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד.

אָחִי וְרַעֲי הַיְקָרִים! אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת בְּיַחַד

רצב אשר ד' תשנה בנחל

באהבה, אהנה ורעות, ואיש את רעהו לאמר חזק, ויעזר איש את חברו בכל הענינים.

ולמען טובתכם הנצחית, שלא יהיו ביניכם, חס ושלום, שום חלוקי דעות ומחלקת וכו'. וכבר אמר רבנו ז"ל, שהעולם יתמהו על גדל האהבה שיהיה ביניכם (עין תי-מוהר"ן, סימן רצב). ונדבר זה נתקיים בשלמות עד עכשו בין חסידי ברסלב האמתיים, תלמידי "היכל-הקדש" שבונה רבנו ז"ל (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נט). אך כבר אמרו חכמינו הקדושים (עין מכות כג.): אין מחזקין אלא למחזקין, הינו דיקא במקום שיש חזוק, צריכים חזוק ביותר, כי הפעל-דבר אורב על נקדה זו מאד מאד לקלקל, ובפכטיות עלינו הסמ"ך-מ"ם בעצמו עיניו לטש ושניו חרק וכו', כי כל ענינו כעצם בגרונו, ועל-פן אורב עלינו מאד מאד, ועלינו לחגור מתנינו מאד מאד כנגדו, והעקר על גדל האהבה שצריכה להיות בינינו.

ונא ונא לא להסתפל על אחרים כלל, אפלו אלו המתקראים עצמם על שם רבנו ז"ל, כי הפל הבל ורעות-רוח וכו'. העקר בהתקרות אל רבנו ז"ל הוא רק קיום דעתו הקדושה — הן בתפלה והתבודדות, והן באמירת תצות, והן בשקיפה נפלאה בשעורים קבועים כסדרן דיקא, והן בהפצת דעתו בעולם וכו', ואחרת כל ההתקרות היא רק דמיון ושקר, ומטעין את עצמם, כי אם אין מקימים את רצון רבנו ז"ל, אין להאדם הזה שום שיכות אל רבנו ז"ל.

ועליכם לדעת, כי רבנו ז"ל שורה רק במקום אהבה ואחדות, ועל-פן נא ונא לראות להקפיד על דבר זה מאד מאד, הינו על אחדות ואהבה גדולה בין תלמידי "היכל-הקדש". ולמען טובתכם הנצחית, לא לנגע לרעה, חס ושלום, הן בדבור והן בקמון, והן בכל מיני אפנים בתברו, כי אני מאד מאד מקפיד על דברים כאלו, וזה נוגע ללבי ממש, אם אני רואה איזו מחלקת וחלוקי דעות בינינו, כי די לנו כבר מהערב-רב שנתערב בינינו מכל מיני חדרים וכו', שאנו סובלים מהם מה שסובלים וכו'. על-כל-פנים לראות

אָשֶׁר ד' תּשנׁו בּנְחַל רצג

שָׁבִי הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ, קִדְשׁ קִדְשִׁים, יְהִיָּה רַק אַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת,
וְאִישׁ אֶת רְעֵהוּ יֹאמֶר חֲזַק, וְיַעֲזֹר אֶחָד לְהַשְׁנִי — הֵן בְּרוּחָנִי וְהֵן
בְּגִשְׁמִי בְּכָל לִבְכוּ וּבְכָל נַפְשׁוֹ וּבְכָל מַאֲדוֹ.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָנוּ, שְׁתַּהֲיֶה תָּמִיד אַהֲבָה וְאַחְוָה בֵּינֵינוּ, בֵּין
תְּלַמִּידֵי הַ"הֵיכַל־הַקֹּדֶשׁ", וְעַל־יְדֵי־זֶה יְהִיָּה רַבְּנוּ וְ"ל תָּמִיד בֵּינֵינוּ.

הַדּוֹרֶשׁ שְׁלוֹמְכֶם בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

עַקֵּר הַצְּלַחַת תְּלַמִּידֵי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, שְׂזָכוּ כָּל־כֶּף שְׂיִגְלָה
לָהֶם רַבָּם סוּדוֹת וְרַזִּי סִתְרֵי תוֹרָה, הִיָּה רַק עַל־יְדֵי גְדֹל הָאַהֲבָה
שֶׁהִיָּתָה בֵּינֵיהֶם.

ד' תּשנׁו .

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר וְאַתְחַנֵּן ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהִיקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֶחַ נְצָחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְשִׂמְחָתִי מֵצֵד אֶחָד, שְׂבַח־סֵדוֹ יִתְבָּרַךְ
זְכִיתָ לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, פִּי בְּמִקּוֹם שְׂבַעֲלִי
תִּשׁוּבָה עוֹמְדִים, צְדִיקִים גְּמוּרִים אֵינָם יְכוּלִים לַעֲמֹד (בְּרִכּוֹת ל.ד.);
וְעַנְיָן כְּזֶה נֶאֱרַע לֹא רַק עִמָּךְ, אֲלָא עִם הַמּוֹן אַחֲיֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
שְׂיִצְאוּ מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְדִיקָא בְּחוּץ לְאַרְץ נִתְעוֹרְרוּ בְּתִשׁוּבָה, פִּי,
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל עֲבָרָה שׁוֹאָה רוּחָנִית עַל עַם
יִשְׂרָאֵל, וְגִזְלוּ מֵהֶם אֶת הָאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל־כֵּן סָבַב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ,
שְׂלֹאט לֹאט יִתְחִילוּ לַצָּאת מִשָּׁם, וְדִיקָא בְּחוּץ לְאַרְץ יִתְעוֹרְרוּ
בְּתִשׁוּבָה וְכוּ'. אַךְ בְּקִשְׁתָּנוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ הוּא, שְׂיַעוֹרְרוּ אֶת עַם
יִשְׂרָאֵל בְּתִשׁוּבָה עוֹד בְּהִיוֹתָם בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר שָׁם הוּא מְקוֹם
עַם יִשְׂרָאֵל, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְכַלְנוּ לְשׁוּב חַזְרָה אֶל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

קִדְשׁ, אוֹדוֹת עֲנִינִיךָ הַפְּרֻטִּיִּים; דַּע לָךְ, יְדִידֵי הִיקָר! עֲלִיךָ
לְהִתְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד, פִּי בְּיוֹתֵר צָרִיךָ בַּעַל תִּשׁוּבָה חַזוּק, וְהַעֲקֹר

רצד אֲשֶׁר ד' תשנו בנחל

בְּאִמּוֹנָה פְּשׁוּטָה, לִידַע שֶׁהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹת גָּמוּר הוּא, וְתִרְאֶה לְקַיֵּם אֶת הַמְצֻוֹת מְעֻשִׁיּוֹת דִּיקָא, כְּמוֹ: שְׁמִירַת שַׁבַּת-קִדְּשׁ, שֶׁהִיא שְׁקוּלָה כְּכֹל הַתּוֹרָה, כִּי בְּזֶה אָנוּ מְגַלִּים חֲדוּשׁ הָעוֹלָם, וְאִיךָ שְׂיֵשׁ בּוֹרָא כָּל הָעוֹלָמִים, שֶׁבָּרָא אֶת כָּל הַבְּרִיאָה בְּשֵׁשֶׁה יָמִים, וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת וַיִּנְפֹּשׁ, וְעַל-כֵּן שְׁמִירַת שַׁבַּת עוֹלָה עַל הַכֹּל. וְתַעֲשֶׂה כָּל מֵה שְׂרַק בִּיכְלֻתְךָ לְשֹׁמֵר שַׁבַּת-קִדְּשׁ, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תָּנָא דְּבִי אֱלִיהוּ רַבָּה, פָּרָק כו): קִדְּשַׁת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְקִדְּשַׁת הַשַּׁבַּת וְקִדְּשַׁת יִשְׂרָאֵל — שְׁלֹשֶׁתָן חֲשׁוּבוֹת כְּאַחַת, עֵינֵן שָׁם; וְעַל-כֵּן קִדְּשַׁת שַׁבַּת כְּלַכְּךָ חֲשׁוּבָה, כִּי מְקַשְׁרַת אֶת עַם יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְאָמְרוּ בְּמִדְרָשׁ תַּנְחוּמָא (פְּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית): כְּבוֹד שַׁבַּת עֲדִיף מֵאֲלֻף תַּעֲנִיּוֹת, דְּמַצּוֹת שַׁבַּת דְּאוֹרֵייתָא וְתַעֲנִית דְּרַבְּנָן, עֵינֵן שָׁם; וּבְדִרְךָ כָּלִּל מִי שֶׁשָּׁב בַּתְּשׁוּבָה הִיךָ צְרִיךְ לְהַתְעַנּוֹת עַל רַבּוּי חֲטָאִיו, אִךְ כְּשֶׁרַק שׁוֹמֵר שַׁבַּת, אֵינֶן צְרִיךְ לְהַתְעַנּוֹת כָּלִּל, כִּךָ מְבַאֵר בְּפִרוּשׁ בְּדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים. וְעַל-כֵּן, אַחֵי הַיְקָר! תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע־עוֹלָם אֲפִלוּ מְסִירוֹת נַפְשׁ לְשֹׁמֵר אֶת הַשַּׁבַּת, וְאִזּוּ הַשַּׁבַּת תִּשְׁמֹר אוֹתְךָ. וְכֵן רְאֵה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין בְּכֹל יוֹם וַיּוֹם, וְלִקְבַע מְזוֹזָה עַל פֶּתַח בֵּיתְךָ וְתֹאכַל רַק כֶּשֶׁר וְכו'.

וְאוֹדוֹת אֲשֶׁתְּךָ, שְׁעֵדִין אֵינָה רוֹצָה לְחַזֵּר בַּתְּשׁוּבָה, הֵייתִי מִיַּעַן לְךָ, שֶׁלֵּבֶל תִּדְחַק עָלַיָּה, כָּלִּל וְכָלִּל לֹא, וּמְכַל שֶׁכֵּן שְׁלֹא תִכְנַס בְּשׁוּם וּפְנִיחִים עֲמָה, שְׁזֵה רַק מְבַלְבֵּל אֶת הַדַּעַת וּמַעֲצָבֵן מְאֹד מְאֹד וְכו'. רְאֵה לְכַבֵּד אוֹתָהּ מְאֹד מְאֹד בֵּיתָר אֲהַבָּה וְכו', וְתִקְרַב אוֹתָהּ בְּכֹל מִינֵי הַתְּקַרְבוֹת וְכו', וְתִקְנֶה לָּהּ כָּל מִינֵי תְּכַשִּׁיטִים וּמַתְּנוֹת וְכו', אִךְ אַתָּה רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק בִּיהֲדוּתְךָ, אִךְ שְׁעֵדִין הִיא רַחוּקָה מְכַל זֶה, חַס וְשְׁלוֹם, שְׁלֹא יַעֲלֶה בְּדַעַתְךָ לְהַתְּגַרֵּשׁ מִמֶּנָּה, כִּי הִיא אִשָּׁה טוֹבָה מְאֹד מְאֹד, אִךְ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, הִיא כְּתִינֶקֶת שְׁנֹשְׁבֶתָה. וְעַל-כֵּן בְּזֶה שְׂאֵתָה תִּהְיֶה חֲזָק בְּנִקְדַּת יְהֲדוּתְךָ, וְלֹא תוֹתֵר עַל כִּךָ בְּשׁוּם אֲפֵן שְׁבַע־עוֹלָם, רַק תִּתְּנֶהג בְּזֵה בְּגָאוֹן נִפְלָא, אִזּוּ תִרְאֶה נִפְלְאוֹת, שְׁגָם הִיא תִשְׁתַּנֶּה וְכו', אַבָּל לֹא בּוֹכּוּחִים.

וְאוֹדוֹת טְהָרַת הַמְּשַׁפְּחָה, עָלֶיךָ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת לְבַקֵּשׁ מִמֶּנָּה, שְׁעַל-כָּל-פְּנִים תִּלְךָ לְמִקְוֶה וְכו', וְאִנִּי מִקְוֶה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרַךְ

אָשֶׁר ד' תשנז בַּנְחָל רצה

שְׁהַכֵּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְעוֹד תִּזְכֶּה לַחֲזוֹר אֶל הַדַּת, אֲבָל זֶה יִקַּח זְמַן, רַק סְבֻלָּנוֹת לְסִבֵּל עַל כָּל הַבָּא עֲלֵינוּ, וְלִרְאוֹת שְׂמֻצְדוֹ יִהְיֶה רַק שְׁלוֹם, שֶׁהוּא שָׂמוֹ שֶׁל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (שְׁבַת י.). וְתִכְבֵּד אֶת אֲשֶׁתְּךָ יוֹתֵר מִגּוֹפֶךָ, כְּמוֹ שֶׁהִזְהִירוּנוּ חֻכְמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יְכֻמוֹת סב.): הָאוֹהֵב אֶת אִשְׁתּוֹ כְּגוּפוֹ וְהִמְכַבְּדָהּ יוֹתֵר מִגּוּפוֹ, עֲלֵיו הַכְּתוּב אוֹמֵר (אִיּוֹב ה, כד): "וַיִּדְעַתְּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְיֶה", עַיִן שָׁם. רַק חֹזֵק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, וְהַרְגֵּל עֲצֻמָּךָ לְהִתְפַּלֵּל אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּלִשׁוֹן עֲצֻמָּךָ, הִינּוּ שֶׁתִּדְבַּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ עִם פְּנִיָּה לְשָׂמִים, וְתִבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מֵה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ, וּבִפְרָטִיּוֹת שֶׁאַשְׁתָּךְ תִּחְזוֹר בְּתִשׁוּבָה, אֲזִי תִרְאֶה גְּסִים נְגִלִים.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּבְשֹׂר לִי בְּקִרְוֹב בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת, וְשִׁיְהִיָּה לְאַשְׁתְּךָ הוֹלְדָה בְּנִקְל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תשנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שְׁבַת-קִדְשׁ לְסִדֵּר וְאַתְחַנֵּן ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְחוֹר הַיָּקָר ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד שֶׁמְחַתִּי עַל שֶׁתְּהִלָּה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, זָכִיתָ לְהִתְוַדַּע מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְאַתָּה מְשִׁתַּוְקֵק לְלָכֵת בְּדַרְכֵי הַקְדוּשׁוֹת וְלִלְמַד סִפְרֵי הַקְדוּשִׁים, אֵךְ הַמְּנִיעוֹת מִצַּד אָבִיךָ מְאֹד מְאֹד מִתְגַּבְּרוֹת.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי מִמֶּשׁ אֵין כְּמַעַט אֶחָד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שֶׁלֹּא עָבַר שְׁבִיל זֶה, וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר בְּפִרוּשׁ (לְקוּטִי-מוֹהָרֵן, חֵלֵק א', סִימָן קפה), שֶׁכָּל מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ יְגִיעוֹת וּטְרָחוֹת יוֹתֵר בְּתַחֲלַת הַהִתְקַרְבוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, דֵּהִינּוּ שֶׁיֵּשׁ לוֹ מְנִיעוֹת רַבּוֹת וּגְדוּלוֹת, כְּגוֹן מְאָבִיו וְאַשְׁתּוֹ וְחוֹתָנּוּ, אוֹ מִשְׁאָר בְּנֵי-אָדָם שֶׁמוֹנְעִים וּמַעֲכָבִים אוֹתוֹ מְאֹד, וּמְנִיעוֹת מִחֻמַּת מְמוֹן וּשְׂאָרֵי מְנִיעוֹת וְעַכּוּבִים וּבְלִבּוּלִים, שֶׁמְשַׁטְטִחִים לְפָנָיו וּמוֹנְעִים אוֹתוֹ מְאֹד, וְהוּא צָרִיךְ לְהִתְיַגֵּעַ וְלִטְרַח

רצו אֲשֶׁר ד' תִּשְׁנוּ בְּנֶחֱל

מֵאֵד לְשִׁבְרָם, כִּי כָּל אֱלוֹ הַיְגִיעוֹת וְהִטְרָחוֹת שֵׁישׁ לוֹ בְּתַחֲלִית
הַהִתְקַרְבוֹת, הֵם טוֹבָה גְּדוּלָּה לְהֶאֱדָם, כִּי עַל־יְדֵי־זֶה זֹכָה אַחֲר־כֶּךָ
לְקַבֵּל הַרְבֵּה קִדְשָׁה וְטָהָרָה, כִּי עַל־יְדֵי הַיְגִיעוֹת שְׁבַתְחָלָה נַעֲשֶׂה
כְּלִי, וְכָל מָה שֵׁישׁ לוֹ יוֹתֵר יְגִיעוֹת וְטְרָחוֹת וְכוּ', יֵשׁ לוֹ כְּלִי גְּדוּל
בְּיוֹתֵר לְקַבֵּל אַחֲר־כֶּךָ בְּתוֹכוֹ שִׁפְעָה קִדְשָׁה וְטָהָרָה לְהִתְקַרֵּב לְהֵשֵׁם
יְתִבְרַךְ, עֵינֵי שָׁם.

וְהִנֵּה עֲלִיף לְדַעַת, כִּי רַב רַבֵּן שֶׁל הַמְּנִיעוֹת שֶׁל כָּל מְקַרֵּב חֲדָשׁ
הוּא מְמַשִּׁיף עַל עֲצָמוֹ, מִחֲמַת חֶסְרוֹן יְדִיעָה. קִדְּם עֲלִיף לְדַעַת, כִּי
לַעֲתָ עֲתָה הַצִּיּוֹן סְגוּר וּמְסֻגָּר, וְאֵין אֲפִשְׁרוֹת לְגִסְעַ, וְעַל־כֵּן מָה וְלָמָּה
לְצַעַר אֵת הָאֲבָא?! וְכֵן עֲלִיף לְדַעַת, וְאֵינִי בְּטוֹחַ, כִּי כָּל אֲבָא וְאֲמָא
רוֹצִים רַק לְרוֹת נַחַת מִבְּנֵיהֶם, אֵךְ בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, יֵצֵא שֵׁם רַע
עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּכָל־לִיּוֹת וְעַל־נוֹ בְּפִרְטֵיּוֹת, עַד שֶׁהָאֲבָא וְהָאֲמָא
חוֹשְׁבִים, כִּי מִי יוֹדֵעַ מָה יְהִיָּה נַעֲשֶׂה מִבְּנֵיהֶם, וְעַל־כֵּן הֵם חוֹלְקִים
וְכוּ', וּמַעֲבָבִים וּמוֹנְעִים מְאֹד מְאֹד לְכָל פֶּרֶט וּפְרִט הַנוֹגֵעַ לְהִתְקַרְבוֹת
אֶל רַבְּנוּ ו"ל וְכוּ', וּמִזֶּה נִתְהַוָּה הַרִיב וְהַעֲגָמַת נֶפֶשׁ מִשְׁנֵי הַצְּדָדִים,
הֵן מִצַּד הָאֲבָא וְהָאֲמָא וְהֵן מִצַּד הַבֵּן, וְשִׁנְיָהֶם מִתְּעַצְבָּנִים וְכוּ',
וּבְאֲמַת יְכוּלִים לְמַנֵּעַ זֹאת בְּנֶחֱל רַק עַל־יְדֵי מְעַט שֶׁכָּל וְדַעַת.

עֲלִיף לְדַעַת, כִּי כְּבוֹד אָב וְאִם חֲמוּרָה שְׁבַח־מורוֹת (עֵינֵי בְּפִסְקָתָא,
פְּרָק כג). וְאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (קְדוּשִׁין ל:): בְּזִמְן שֶׁאֲדָם מְכַבֵּד אֵת
אָבִיו וְאֵת אִמּוֹ, אָמַר הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיהֶם כְּאֵלוֹ
דְּרַתִּי בִּינְיָהֶם וְכַבְּדוּנִי, עֵינֵי שָׁם. וְאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנָא דְּבִי
אֱלִיהוּ, פְּרָק כו): כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ שֶׁל הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְאֵין הַקְּדוּשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא מְבַקֵּשׁ מִן הָאָדָם, רַק שֶׁיְכַבֵּד אָב וְאִם. וְעַל־כֵּן עֲלִיף
לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד בְּמַצּוֹת עֲשֵׂה שֶׁל כְּבוֹד אָב וְאִם.

הַעֲקָר וְהִיסוּד שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל הוּא רַק דִּרְךָ אֵיף לְהִתְקַרֵּב אֱלִיוֹ
יְתִבְרַךְ, וְעַל־כֵּן רָאָה לְצִיַּת אֵת רַבְּנוּ ו"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת: הֵן
בְּשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, שֶׁתְּרַגֵּיל אֵת עֲצָמָה לְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרַךְ, וְתִסְפֹּר
לְפָנָיו יְתִבְרַךְ אֵת כָּל לְבָבָה וְאֵת כָּל מָה שֶׁעוֹבֵר עֲלִיף וְכוּ'. וְדַבֵּר זֶה
אִתָּה יְכוּל לְקַיֵּם בְּכָל מְקוֹם, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְאֵין שׁוֹם

אֲשֶׁר ד' תשנח בַּנְחָל רצו

מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן מִכָּל מְקוֹם יְכוּלִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, אֲפֹלוּ מִהַשָּׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתִיּוֹ.

וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לְהִרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ בְּסִדְרֵי-דָרְךָ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, לְלַמֵּד כְּסִדְרֵן הַרְבֵּה — הֵן מְשֻׁנּוּיּוֹת וְהֵן גְּמָרָא וְהֵן שְׁלַחַן עָרוּף, וְלִהְתַּפְּלֵל הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחֲרִית, מְנוּחָה, מְעֲרִיב, חֲצוֹת, בְּמִתְיָנוּת לְאֵט לְאֵט, וְכֵן בְּרִפְת־הַמְּזוֹן וּבְרִכּוֹת הַנְּהַנִּין, הַכֹּל בְּמִתְיָנוּת וּבְדַבְּקוֹת, וְלִהְתַּנְּהֵג בְּדָרְךָ אֶרֶץ גְּדוּל, וְאִזּוּ כְּשִׁירָאָה אָבִיךָ, גְּרוּ יְאִיר, אֶת הַתְּנַהֲגוּתְךָ, אִזִּי יִשְׁנֶה לְגַמְרֵי חֲנוּת דַּעְתּוֹ לְגַבֵּי חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, וְעוֹד יַעֲזֹר לְךָ.

וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַשָּׂאֵר בְּבֵית וְלֹא לְבָרַח וְכוּ', רַק תִּתְמַיֵּד בְּתוֹרָה וּבְתַפְּלָה וּבְמִדּוֹת טוֹבוֹת, וְכֵן רְאֵה לְקַרֵּב אַחֲרֵיכֶם, אִזּוּ יִתְהַפֵּךְ הַכֹּל לְטוֹבָה.

הַעֲקֹר רְאֵה וְגַם רְאֵה לְהִיּוֹת בְּנִחַת וּבְדָרְךָ אֶרֶץ גְּדוּל כְּרִצּוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּבְזֶה תִּקְדֵּשׁ אֶת שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תשנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַ עֲקֵב ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְכֹל חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, תְּלַמִּידֵי "הַיְכָל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדָשִׁים, הַיְיִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל וְאֶת כָּל אֲשֶׁר יֹאמֵר כִּי הוּא זֶה תִּקְיָמוּ, אֲשֶׁר רַק זֶה נִקְרָאת הַתְּקַרְבוֹת (עִי' לְקוּטִי-מִוֵּהֲרִין, חֶלֶק א', סִימָן קכג), כִּי אַחֲרַת אֵינְ אַתֶּם מְטַעִים אֶלָּא אֶת עֲצֻמְכֶם.

וְעַקֵּר הַיְסוּד שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בּוֹ הוּא תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּה, לְהִיּוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה מְנַקֵּה אֶת הַמֶּחַ וְהַדַּעַת, וּמְעוֹרֵר אֶת הַלֵּב וּמְלַהִיבֵו אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּמוֹצִיא אֶת

רחצ אָשֶׁר ד' תשנח בַּנְחַל

הָאָדָם מִדְּמִיוֹנוֹת; כִּי בְּאֵמֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּפִי חֲטָאוּ וְעוֹנוֹתָיו הִרְבִּים, נִדְבֵק בּוֹ רוּחַ שְׁטוֹת שְׁנַקְרָא דְּמִיּוֹן, אֲשֶׁר לְפִי דְבָרֵי רַבְּנוּ וְ"ל (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן כה) הוּא הַיֵּצֵר הַרַע בְּעֵצְמוֹ, שְׁמִכְנִיס בְּאָדָם כָּל מִיּוֹנֵי דְּמִיוֹנוֹת וְשִׁטְיוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּבְזֶה עוֹקֵר אֶת הָאָדָם מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ. וְעַל־יְכֶם לְדַעַת, כִּי הַדְּמִיּוֹן הוֹרֵס אֶת הָאָדָם, וְהוּא חָלִי רַע מְאֹד, אֲשֶׁר הוֹרֵג אוֹתוֹ לְגַמְרֵי, כִּי מִי שְׁנִכְנַס בְּאֵיזֶה דְּמִיּוֹן — לְהִיּוֹת עֲשִׂיר, אוֹ גְבוּר, אוֹ חָכֵם, אוֹ לְמַדָּן, אוֹ מְקַבֵּל, אוֹ נִסְתָּר... כָּל זֶה הוּא בְּכָלֵל דְּמִיוֹנוֹת, אֲשֶׁר הוֹרְגוֹת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, כִּי כְּשֶׁרוֹאֶה שְׂלֵא הוֹלֵךְ לוֹ, רוֹצֶה לְהִיּוֹת נִסְתָּר... אוֹ מְשֻׁהוּ אַחֵר וְכוּ', וְלִבְסוּף נִתְבַּטְּלָה הַתְּכִנִּית שְׁלוֹ, אֲזִי נִשְׁבֵּר לְגַמְרֵי, וְנוֹפֵל לְעַמְקָא דְּתַהוּמָא רַבָּה וְכוּ' וְכוּ'.

וְעַל־כֵּן הָעֵקֶר לְהִיּוֹת אִישׁ תָּם וִירָא אֱלֹקִים, וְלֹא יִרְצֶה שׁוּם רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה נִקְרָא עֲלִית הַמְּלָכוֹת לְשִׁרְשָׁה, שְׂאִינוּ רוֹצֶה רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ (עֵין לְקוּטִי־מוֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קעז). כִּי בְּאֵמֶת הָאָדָם צָרִיף לְזִכּוֹת לְבוֹא אֶל בְּטוֹל כְּזֶה, שְׂלֵא יִרְצֶה שׁוּם דְּבָר, רַק לְעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִפְלוּ כְּשׁוֹזֵכָה לְלַמַּד אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂתַּהֲיֶה כְּוָנָתוֹ רַק לְשֵׁם אֵל עוֹלָם, לְהֵאִיר נַפְשׁוֹ בְּהֶאֱרַת זֵיו הַשְּׂכִינָה הַמְּאִירָה בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלֹא לְהִיּוֹת לְמַדָּן אוֹ מְקַבֵּל אוֹ נִסְתָּר, רַק הָעֵקֶר בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה הוּא רַק לְהֵאִיר נַפְשׁוֹ בְּהֶאֱרַת הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא; כִּי אִם הִיָּה אָדָם יוֹדֵעַ, אֲשֶׁר כָּל פְּרִשָׁה חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י, וְכָל פֶּרֶק מִשְׁנָיוֹת, וְכָל דָּף גְּמָרָא, וְכָל פְּרִשָׁה מְדַרְשׁ, וְכָל סִימָן שֶׁלְּחֵן עָרוּף, הֵם אוֹרוֹת רוּחַנִיִּים, הַמְּאִירִים וּמְשַׁבְּעִים אֶת נַפְשׁוֹ, רוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁל הָאָדָם, וְזוֹרֵעַ אוֹרוֹת בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, אֲזִי הִיָּה מִתְמַיֵּד בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, וְלֹא הִיָּה רוֹצֶה שׁוּם רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי הַשְּׂגָת עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל־כֵּן גַּא וְנָא, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! תִּרְאוּ לְהוֹצִיא עֲצַמְכֶם מִהַדְּמִיּוֹן הַגְּדוֹל שְׁנַתְּהוּהוּ לְאַחְרוּנָה, עַל־יְדֵי חֲבוּרַת פְּרָאִיִּים וּמְשַׁגְּעִים הַקּוֹרְאִים אֶת עֲצַמְכֶם 'עוֹבְדִים', וְהַכֵּל שִׁטְיוֹת וְדְמִיוֹנוֹת, אֲשֶׁר כְּבָר רַבִּים חָלְלִים הַפִּילָה, וְהַדְּמִיּוֹן הַזֶּה שְׁבַר כְּבָר הַרְבֵּה בְּתֵימִים

אֲשֶׁר ד' תשנח בַּנְחָל רצט

וכו'. ובאמת אמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי שבת, פ"ק יד, הלכה ג') על פסוק (דברים ז, טו): "והסיר ה' ממך כל חלי" — זה הרעיון, וחד אמר — זה יצר הרע, שתחלתו מתק ולבסוף מר; והינו הן, הדמיונות והרעיונות הרעים להיות געשה משהו בעולם — ראש, או מנהיג, עשיר, חכם וגבור, למדן, בעל, מקבל ונסתר... כל אלו המחשבות והרעיונות הרעים, הם רק מהיצר הרע, שראשו מתק, אך לבסוף מר, כי כשלא הולך לו — נשבר לגמרי, ונתרחק על-ידי-זה בעצמו. ובאמת צריך האדם לבוא לבטול כזה, שלא ירצה שום רצון, רק לדבק עצמו באור האין סוף ברוך הוא, וכל למודו וקיום מצוותיו צריך שילך על קטב זה — להשיג את ערכות נעימות זיו שכונת עזו יתברך, ואז כשתלכו בדרך זו, תצליחו מאוד מאוד ברכיכם. ואל כל זה יכולים לזכות רק על-ידי רבוי תפלה והתבודדות, ושיחה בינו לבין קונו, כי על-ידי שמדברים עמו יתברך — נודבק המוח והלב, וזוכה להאיר על עצמו הארת נעם זיו השכינה.

אשרי הזוכה לדבר עמו יתברך כל היום, ובכל רגע ודקה, ויספר לפניו יתברך את כל לבו וכל מה שעובר עליו ברוחניות ובגשמיות וכו', ויבקש רק להשיג אמתת מציאותו יתברך, וגם כל למוד תורתו ותפלתו ילך ויסובב על נקדה זו, ואז תמיד יהיה בדרך ארץ גדול מאוד מאוד, ולא יתקוטט עם שום ברירה שבעולם, מאחר שאינו רואה לפני עיניו שום ברירה, רק את השם יתברך בעצמו.

אשרי ואשרי המציית את רבנו ז"ל, ואז טוב לו לגצח נצחים.

הדורש שלומך...

רבנו ז"ל שבח מאוד מי שזוכה לראותו בתלום, ואמר, שלכל אחד יתראה באפן אחר.

ש אָשֶׁר ד' תשנ"ט בנחל
ד' תשנ"ט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר עקב ה'תשמ"ב.

שלום רב להבחור היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח לנצח
נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי זה שלש פעמים, אך מרב טרדותי,
לא היה לי הפנאי להשיבך.

חמדת לבכי! העקר ראה לצמצם עצמך בכל הענינים, ותכניס
את עצמך בתוך האמונה הקדושה, כי אי אפשר להנצל משום
הרהור רע ומשום הסתכלות רעה, רק על-ידי תקף האמונה, כי
כשאדם מכניס את עצמו מאד מאד אל תוך האמונה הקדושה,
על-ידי-זה נצול מהכל. ועל-כן הזהירנו רבנו ז"ל לומר תמיד:
ש"מ"ע ישרא"ל הוי"ה אלקינו הוי"ה אה"ד, ברוי"ך ש"ם כבוד
מלכותו לעולם וע"ד, שכל זה אמונת היחוד, ועל-ידי-זה ינצל
מהרהורים רעים (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן לו). ומוכא בלקוטי-
הלכות (הלכות קריאת שמע, הלכה ד'), שכל זה סובב על אמונה פשוטה,
כי כשאדם חזק באמונה פשוטה, אז שום דבר לא יבלבל אותו.

ועל-כן חזק ואמץ מאד מאד באמונה פשוטה, ולהמשיך את
ידיעת אור זיו אמתת מציאותו יתברך גם במקומך. ובאמת שני
הפסוקים האלו הם יחודא עלאה ויחודא תתאה (עין לקוטי-מוהר"ן,
חלק א', סימן יא), הינו שבאמירת שני פסוקים אלו מיחדים את העולם
הזה והעולם הבא, ואז נצול האדם מכל רע ונגע ומשחית
(ובבאורנו 'שפת הנחל' על תורה זו, הארכנו מענין קריאת שמע,
עין שם).

על-כל-פנים מה טוב ומה נעים לא להסתובב ברחובות בימי
הקיץ, ובפרטיות בשכונתך, אשר שם הוא שפת היס והפריצות
והזבל גדול מאד מאד, צריכים לשמור את העינים מאד מאד, כי
העין רואה והלב חומד וכלי המעשה וכו' (טור ארח חיים, סימן א'),
והעקר מתחיל מהעינים, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין

אָשֶׁר ד' תשנ"ט בַּנְחָל שֵׁא

מה.): אין יצר הרע שולט, אלא בפה שעיניו רואות, עין שם. ואמרו (מדרש רבה, פרשת נשא, פרשה י', סימן ו'): מה ראה הקדוש-ברוך-הוא לשאל מישאל הלב והעינים שיהיו אחריו? לפי שהעברה תלויה בהם, העינים רואות וכו', והלב מהרהר אחריה וכו', עין שם. ועל-כן, חמדת לבבי! חזק ואמץ מאד מאד על קדשת העינים. והיה טוב לך שתחזיק אצלך תמיד ספר "העין רואה" שזכיתי להדפיס, ואשרי המדפיסו וחוזר ומדפיסו, כדי לזכות בו את הרבים. וראה לומר התפלות הכתובות שם, וזה יעזר לך בעזרתו יתברך.

אחי הגקר! זכר זכר מאמרם ו"ל (בבא בתרא נו:): "ועוצם עיניו מראות ברע", שאין מסתכל על נשים בשעה שעומדות על הכביסה (כי מגביהות את בגדיהם), ומכל שכן וקל וחומר, מי שאינו עומד על שפת הים, שהולכים שם ערמים ממש, כמו בדור המבול, ואשר על-ידי-זה נכשלים גערי ישראל בפגמי הברית.

ובעוונותינו הרבים, אין מי שישתדל בעבור זה, ואין מי שיכתב ספרים בעבור זה, ואין מי שיחזק בעבור זה, ולא עוד אלא חולקים על אלו שמתעסקים בעסק הקדוש והנורא הזה, וזה מראה שאלו החולקים על הספרים הקדושים, הם מסטרא דבלעם הרשע, שהוא אשר נתן העצה להכשיל את עם ישראל בזמה.

ועל-כן אשרי ואשרי מי שבורח מאלו הרשעים, אשר ארס פיהם טמא ומטמא (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן מג), כי לולא תלמידי בלעם הרשע, שחולקים על הספרים החדשים, כבר היינו יכולים להגאל. ועל-כן אשרי ואשרי מי שאינו עומד על ידם כלל, ומכל שכן שאינו שומע לארס פיהם הטמא.

חמדת לבבי! מאד מאד שמחתי על התמדתך בלמוד פסדך כרצונו הקדוש של רבנו ו"ל, ראה לעשות כל מיני פעלות, שתוכל לסיים בכל יום ויום חק ולא יעבר ח"י פראקים משניות ויום תהלים, באפן שבכל שבוע תזכה לסיים את ספר התהלים, ובכל חודש את כל ששה סדרי משנה, וזה ישמר אותך מפל רע.

הדורש שלומך...

שב אֲשֶׁר ד' תשס בנחל

אנשי שלומנו מספרים, כי למוהרנ"ת ז"ל הייתה המדה טובה של רב (עין רש"י מנחות קי. דבור המתחיל: 'שימי את'), שמימיו לא הסתכל חוץ מד' אמותיו, וכשהלך ברחוב הלך בנריות, וגם בביתו היו הילונות של חלונותיו סגורים, והיה רגיל לומר: הסתכלות אחת פחות בזה העולם, הוא גם-כן טוב מאד, ולא היה יוצא לרחוב, רק כשהיה מכרח, והתמיד מאד מאד בתורה ובתפלה ובחדיושין דאורייתא ובקרוב רחוקים (וכבר מבאר קצת מזה בהקדמת ספר "עלים לתרופה", ובכרחון "אור הצדיק", חוברת ד', קחם משם, ותראה את התמדת מוהרנ"ת ז"ל).

ד' תשס.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר עקב ה'תשמ"ב.

שלום וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל כל חסידי ברסלב, תלמידי "היכל-הקדש", קדש קדשים, הוי"ה עליהם ישרה שכונתו תמיד.

אחי ורעי היקרים! חזקו ונאמץ לבבכם תמיד, הן בנקדת השמחה להיות תמיד בשמחה, על נעם חלקנו אשר בנחל שם גורלנו, והן בנקדת התפלה וההתבודדות, שזכינו להתודע על-ידי רבנו ז"ל. ועליכם לדעת, כי כל נקדה של שמחה, שאדם שמח בשמחת המצנה, היא יקרה למעלה בכל העולמות מאד מאד, פי על-ידי שעושה את המצוות בשמחה, בזה מגלה טהר לבבו, שפנתו רצויה אליו יתברך, וכל נקדה קטנה של שמחה בעולם הזה, יקרה פי אלף אלפי אלפים ורב רבי רבבות מדרגות בעולם העליון, באשר דבר וגלה לנו רבנו ז"ל מסוד העגול (עין בסוף ספורי-מעשיות): כשרק מנתקים עצמם בזה העולם כחוט השערה אליו יתברך, שם בכל העולמות זה אלפים ורבבות פרסאות, כמובא שם.

ועל-כן צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה עצומה, אבל לא שמחה של הוללות, חס ושלום, אלא

אָשֶׁר ד' תשס בַּנְחָל שג

שְׁמִחָה שֶׁל מִצְוָה שְׁמֵרְחֶבֶת אֶת הַמַּחַ וְהַדְּעָת, וּמִשְׁרָה בְּהֶאֱדָם אֹרֹו
הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׁיִרְגִישׁוּ יִתְבַּרְךָ לְמַעַלָּה מִנְפָּשֵׁין, רוּחֵין
וְנִשְׁמָתֵין (עֵין לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כד), וְזוּכֵין לְיִשׁוּב הַדְּעָת (עֵין
לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'). וְכֵן עַל־יְדֵי רַבּוּי שְׁמִיחָה הַקְּדוּשָׁ-בְּרוּךְ-
הוּא בְּעֶצְמוֹ יִשְׁמַח אֶת בְּרִיתוֹ (עֵין לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קסט); וְאֵין
לָּהּ עוֹד מִצְוָה שְׁהֶאֱדָם דָּשׁ בְּעַקְבּוֹ כְּמִצְוֹת הַשְּׁמִיחָה. וְעַל־כֵּן
הַבְּעֻטְלִיר הָאֲחֵרוֹן הָיָה בְּלִי רַגְלִים, כִּי מֵרַב רַקוּדִים וְשְׁמִיחָה שְׁלוֹ,
שְׁבִיזָה תְלוּזָה הִגְאָלָה, לֹא הָיָה נִפְר כָּלֵל, עַד שֶׁחֲשַׁבְוּהוּ לְבְּלִי רַגְלִים
לְגַמְרֵי וְכוּ'. וּבְכַאֲמַת עֲנִיָן זֶה יְכַנִּים מְשִׁיחַ בְּעוֹלָם, הֵינּוּ הַשְּׁמִיחָה
וְהַרְקוּדִין, וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁכָּבַר מִקְדִּים עֲכָשׁוּ בְּשְׁמִיחָה
וְרַקוּדִין.

וְכֵן הוּא לְגַבֵּי תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּדוּת, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁרַק
מְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְשַׁעַר
וּלְתַאֵר, כָּלֵל וְכָלֵל לֹא, כִּי עַל־יְדֵי כָּל דְּבוּר, מִמְּשִׁיף עַל עֶצְמוֹ עֲרֹבוֹת
נְעִימוֹת זִיו חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ.

וְעַל־כֵּן שְׁתֵּי נִקְדוּת אֵלוֹ: שְׁמִיחָה וְהַתְּבוּדָּדוּת, הֵם עֲקָרִים
גְּדוּלִים בְּדַעַת רַבְּנּוֹ וְ"ל, כִּי הֵם הָאֵהָבָה וְהִירָאָה שְׁמֵקְבָלִים מִהַצְּדִיק
(עֵין לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן יז): אֵהָבָה זֶה תִּקְרָף הַשְּׁמִיחָה, יִרָאָה זֶה
תִּקְרָף הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּדוּת, שְׁשׁוּפֵט אֶת עֶצְמוֹ עַל כָּל דְּבָר שֶׁעָשָׂה.

עֲלִיכֶם לְדַעַת, כִּי הַבְּעַל־דְּבָר יַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע־עוֹלָם
לְמַנַּע וּלְעַכֵּב לְקַבֵּל אֶת הָאֵהָבָה וְהִירָאָה מִהַצְּדִיק הָאֲמֵת, וְעַל־כֵּן
עֲלִיכֶם לְהִיּוֹת מוֹכַנִּים לְמַסֵּר נַפְשְׁכֶם עַל שְׁתֵּי נִקְדוּת אֵלוֹ: תְּמִיד
תְּמִיד לְרַקֵּד וּלְשַׁמַּח, וְתְּמִיד תְּמִיד לְשִׁיחַ וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ.

אֲחִי וְרַעֲי הַיְקָרִים! זְכְרוּ הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב אֶת אֲשֶׁר כָּבַר נְדַבְּר בֵּינֵינוּ,
אֵיךְ שֶׁהַבְּעַל־דְּבָר אֹרֵב עַל כָּל נֶפֶשׁ וְנֶפֶשׁ הַרוּצָה לְהִתְקַרֵּב אֵלֵינוּ,
וְעוֹזֵב אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ, וּמִנִּיחַ אֶת עֶצְמוֹ לְאֶרְכוֹ וּלְרַחְבּוֹ רַק עַל
אֵלוֹ הַרוּצִים לִילָף בְּדַרְכֵי רַבְּנּוֹ וְ"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה,
וּמִכָּל שְׁפָן שֶׁהַבְּעַל־דְּבָר מְלַבִּישׁ עֶצְמוֹ בְּמִצְוֹת, וְיִנִּיחַ לַעֲשׂוֹת הַכֹּל,
אֲבָל לֹא לְלַמֵּד וּלְהִתְמַיֵּד בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר זֶהוּ חַיֵּינוּ וְאֶרְךָ

דש אָשֶׁר ד' תשס בנחל

זמינו, וזו תקנתנו, וזו ישועתנו, ורק זה ישאר מאתנו.

ועל-כן חמלו על נפשכם, וזכרו דברי היטב היטב, דברי רבנו ו"ל, שאמר (שיחות-הר"ן, סימן יט), שאצלי הוא העקר העשייה, שיהיה חיוב אצל כל אחד ואחד, שילמד בכל יום ויום כן וכן וכו', עין שם.

ורבנו ו"ל הפליג הרבה מאד מאד במעלת המתמיד בלמוד התורה הקדושה, והוא בעצמו ט"ל בכל חלקי התורה הקדושה בכל יום ויום: מקרא, משנה, מדרש, זהר ותקונים וכו', כמובא בספרי שבחיו הקדושים — תעינו שם, ותראו מה למד רבנו ו"ל עוד בימי קטנותו ונערותו.

ועל-כן חמלו על ימי נעוריכם, וכל אחד ישב לו בקרן ווית, ויקבע לעצמו קביעות חזקה במקרא, משנה, גמרא ומדרש וכו' וכו', כל אחד כפי בחינתו.

ולמען טובתכם הנצחית, לא לילך בטל, אשר הוא סם המות, ובפרטיות לבחור צעיר, כי הבטלה מביאה לידי שעמום ושגעון וכו' (כתבות נט.), וכל הרעות שבעולם יוצאות משיחת הילדים וכו', שיחות ופטרפוטי דברים בטלים, בטול זמן. אלא או שלומדים, או שאוכלים, או שהולכים לישן, או שמפיצים ספרים, או שאוספים צדקה, לילך בטל ולדבר דבורים בטלים ושל מה בכה, ומכל שכן להתקוטט או להתנפח אחד עם השני — זהו עון חמור.

עליכם, בחורי חמד, לדעת — כי עלי האחריות במעשיכם, כי אני הבטחתי להוריכם, שאשמר עליכם שתלמדו, ותהיו עובדי ה', ולבסוף כשאתם מתרשלים, באילו פנים ובאיזה אופן אבוא אליהם, ששיעברו כמה שנים, ומאומה לא זכיתם לקנות אצלנו?!

על-כן באתי לבקש ולהזהיר אתכם, נא ונא אל תבלו את הזמן היקר בהבל וריק, וראו להתמיד הרבה במשנה, גמרא ושלחן ערוך, לזכות לסימם הרבה פעמים, עד שיחזק היטב היטב בדעתכם.

אֲשֶׁר ד' תשסא בְּנַחֵל שֶׁה

וְאֲשֶׁר וְאֲשֶׁר מִי שִׁיזְכָּה לְצִיָּת, וְאִז טוֹב לוֹ לְנַצַּח נְצָחִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם...

ד' תשסא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשס"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ וְיֵאִיר וְיִזְרַח לְנַצַּח נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי.

לְדַעֲתִי, אֵינְךָ צוֹדֵק כָּלֵל, בְּזֶה שְׂאֵתָה כּוֹעֵס וּמְתַרְגֵּז עַל אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵתָה עוֹשֶׂה מִהֶפְכָּה (בְּלִגְן) בְּבֵית, כְּבָר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (קְדוּשִׁין מ"א): רְגֵזוֹן — לֹא עֲלֵתָה בְּיָדֶיהָ אֶלָּא רְגֵזְנוּתָא, עֵינֵי שָׁם; כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם, אִם רוֹצִים לְעֵבֵר בְּשָׁלוֹם, אִי אֶפְשָׁר בְּשׁוֹם אִפְּן, כִּי אִם עַל-יָדֵי מִדַּת הַסִּבְּלָנוּת, שְׂבָאָה בְּדֶרֶךְ כָּלֵל עַל-יָדֵי אֲמוּנָה (עֵינֵי לְקוּטִימֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנ"ה), כִּי כָּל מִה שִׁיכְנִים אֶת עַצְמוֹ בְּמִדַּת הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, לִידַע שְׂאֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל מְשַׁנָּח בְּהַשְׁנָחָה פְּרֻטִית, וְאֶפְלוּ צִפְרָא קְלִילָא מִבְּלַעֲדֵי שְׂמִיא לָא מִתְצַדָּא (ירוּשְׁלַמִי שְׂבִיעִית), וְאֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבָּעוֹ מִלְמַטָּה, אֶלָּא אִם-כֵּן מְכַרִּיזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה (חֶלֶץ ז:); וְאֶפְלוּ רִישׁ גְּרָגִיתָא מִן שְׂמִיא מְנוּ לִיָּה (בְּרֻכּוֹת נח.); כֵּן מִה שִׁידַע יְדִיעוֹת אֱלֹהִים, יִהְיֶה לוֹ יוֹתֵר קָל לְקַבֵּל כֵּן הֵבֵא עָלָיו, וְיִבְרָךְ עַל הַכֹּל הַטּוֹב וְהַמְטִיב, שֶׁהוּא שֶׁעָשׂוֹעַ עוֹלָם הֵבֵא (עֵינֵי לְקוּטִימֹהֲרָ"ן, חֶלֶק א', סִימָן ד').

וְעַל-כֵּן מִה וְלָמָּה לָךְ לְהַתְרַגֵּז וּלְהַתְקַצֵּף עָלֶיהָ וְכוּ'?! יוֹתֵר טוֹב לָךְ לְהִיּוֹת רְגִיל לְבְרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר הוּא מְלֵא רַחֲמִים וּחֲסִדִים גְּדוֹלִים וְכוּ', וְאֵף שְׂעֵדִין אֵינְךָ מְשִׁיג דְּבָר זֶה, מֵרַב קִטְנוּת דַּעֲתָךְ וְכוּ', עַל-כֵּן-פְּנִים רְאֵה לְהֶאֱמִין בְּזֶה. וּמִכָּל שְׂכָן וְקָל וְחֹמֶר, מִדּוֹעַ לָךְ לְהַתְרַגֵּז מִמֶּה שְׂכָל טַפֵּשׁ אוֹמֵר עָלֶיךָ וְכוּ', וְאֶפְלוּ מִזִּיק אוֹתְךָ, הֲלֹא מְקַרָּא מְלֵא הוּא (מְשַׁלִּי כט): "אִישׁ חָכֵם נִשְׁפָּט אֶת אִישׁ אֲוִיל וְרָגַז וְשָׁחַק וְאֵין נַחַת", אָמַר רַב סִימוֹן כֵּן שֶׁהוּא דָן אֶת טַפֵּשׁ,

שו אָשֶׁר ד' תשסב בְּנַחֵל

אֶת עֲצָמוֹ גִּדּוֹן (עֵין פְּתִיחָתָא דְאִיכָה, סִימָן יד); אֵין עֲצָה אַחֲרָת, רַק לְכַרֵּם אֱלִיו יְתַבְרָךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ לְפָנָיו יְתַבְרָךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ, וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל לְבָבוֹ וְכָל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלָיו בְּפִרְטֵי פִרְטִיּוֹת.

אֲנִי מְקַנְהָה, אִם תְּצִיֵּת אֶת כָּל הַנְּאָמֵר כָּאֵן — תְּצַלִּיחַ דְרַכְךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

אָחִי, אָחִי! יוֹתֵר טוֹב לִהְיוֹת שְׂבוּר בְּעֲצָמוֹ, מְלֻשְׁבֹר גַּם אֶת אֲשֶׁתוֹ וְאֶת בֵּיתוֹ, כִּי אֲתָה נוֹשֵׂא אֶת לְבַבְךָ הַמֵּר עִם עֲצָמְךָ, וְכִי אֲתָה מְכַנֵּס גַּם אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְכוּ'. יוֹתֵר טוֹב שְׁתַּבְּרַח אֱלִיו יְתַבְרָךְ, וְתִשְׁפָּךְ אֶת נַפְשְׁךָ הַשְּׂבוּרָה לְפָנָיו.

תָּמִיד תִּזְכֹּר, כִּי אֲשֶׁה הִיא הַמַּתְנָה הַכִּי יָפָה שֶׁהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לְאָדָם, וְצָרִיכִים לְהַחֲשִׁיב מְאֹד אֶת הַמַּתְנָה, לְכַבְּדָהּ וּלְיַקְרָהּ כְּפִי שֶׁהִזְהִירוּנוּ חַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים (בְּבֹא מְצִיעָא נט.) עַל זֶה הַרְבֵּה.

ד' תשסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר עֲקֵב ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לִידִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד מְאֹד, צְמוּד לְפָנִימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, גֵּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַכְמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֶת מְכַתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי זֶה זְמַן רַב, אֲבָל מְרַב טְרִדוֹתִי, לֹא הָיָה לִי הַפְּנָאִי לְהַשִּׁיבְךָ.

אָחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וַיִּזְכֹּר אֶת כָּל אֲשֶׁר גִּדְּבַר בִּינֵינוּ זֶה יָמִים וְשָׁנִים, אֲנִי מְקַנְהָה לְהַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, שְׂאוֹתָהּ הַהֶאָרָה עֲדִין מְאִירָה בְּךָ, וְאֲתָה זוֹכֵה לְהֶאֱיָרָה עַל אַחֲרִים, כִּי זֶה הָיָה כָּל תְּכֵלִית "הֵיכַל-הַקְדוֹשׁ", לְהַעֲמִיד תְּלַמִּידִים כְּאֵלוֹ שִׁיְהִיו גֵּרוֹת לְהֶאֱיָר גַּם אַחֲרִים.

אָשֶׁר ד' תשסג בנחל שז

ועל-פּן חילף לאוריתא, ותראה לדבר עם כל הבא אל ביתך רק מדבורי אמונה ועצות רבנו ז"ל, ואל תתבליש מפני המלעיגים, כי רבים אשר עמנו מאשר עמם, ויאבדו הם ואלף פיוצא בהם, ודבר אחד מדבריו הקדושים אל יאבד. ובפרטיות, כי בחסדו יתברך, חסידות ברסלב מתפשטת בשנים אלו מאד מאד בכל העולם כלו, ותודה לאל, כי הכל על-ידי פעילות תלמידי "היכל-הקדש" בכל קצוי תבל, ביודעים ובלא יודעים, ויבוא היום ואז יתודעו מה שפעלנו בעבודתנו למען הפצת דעת רבנו ז"ל בעולם.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תכתב לי תכף-ומיד, אם קבלת את המכתב הזה עם הד' קסוות. אשרי הזוכה להיות צותא אל "היכל-הקדש", קדש קדשים, ונמנה בין אנשי שלומנו הקדושים, אשר אינם מטעים את עצמם.

ד' תשסג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב, ט"ו אב ה'תשמ"ב.

שלום רב לידידי היקר לי מאד מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים, גר להצדיק נחל נובע מקור חכמה ... גרו יאיר ויזרח לגצח נצחים.

זה לי כמה וכמה שבועות, שיש בדעתי לכתב לך ולברכך בברכת "מזל-טוב" לבבית, אף רב התלאות והמניעות והמלאכה המרבה בעסק הרבים, למען הפיץ דעת רבנו ז"ל בעולם, זה אשר עכבני עד רגע זה.

מאד מאד שמחתי להבשורה טובה, שנולד לכם בן למזל טוב, השם יתברך יעזר לך ולאשתך, מנשים באהל תברך, לגדלו בנקל עם שאר הילדים, ויהיו תלמידי חכמים גדולים, ובריאים ושלמים ובעלי עשר ואשר רוחני וגשמי, יצו השם עליכם הברכה, וישפע

עֲלִיף שֶׁפַע מִן הַשָּׁמַיִם, וְתִזְכּוּ לְכֹל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחִי.

אָחִי הַיְקָר! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד. מוֹכָא בְּסִפְרֵי הַקְדוּשִׁים, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה — חֲמִשָּׁה-עָשָׂר בָּאָב, הוּא הַתְּחֵלֶת הַהֲאָרָה מֵרֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְעַל-כֵּן נִהְגוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְדוּשִׁים כְּכַר לְהַקְדִים אֶת כָּל הַשְּׁעוּרִים שֶׁל יְמֵי אֵלּוּל מֵהַיּוֹם הַזֶּה, וְכֵן מוֹכָא בְּסִפְרֵי "שֶׁעַר יִשְׂרָאֵל": מְנַהֵגֵן שֶׁל יִשְׂרָאֵל לְהַתְּחִיל לְכַרֵּךְ בְּרִכַּת "כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה" מִיּוֹם חֲמִשָּׁה-עָשָׂר בָּאָב, וּמֵכִיָּא רָמְזוּ כִּי כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה עוֹלָה כְּמִסְפָּר חֲמִשָּׁה עָשָׂר בָּא"ב.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָנוּ וּלְכֹל יִשְׂרָאֵל, שֶׁנִּזְכָּה לְכְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה, וְשִׁיְהִיָּה קֶץ וְסוֹף לְכֹל צְרוּתֵינוּ, תְּחִלָּה וְרֹאשׁ לְפִדְיוֹן נַפְשֵׁנוּ, וְיִזְכּוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל לְשׁוֹב בְּתִשׁוּבָה אֲמַתִּית, וְיֵאִיר עֲלֵיהֶם אוֹרוֹ הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, עַל-יְדֵי רַבֵּנוּ ז"ל שִׁיִּדְעַע סוֹד רֹאשׁ הַשָּׁנָה. כִּי בְּאַמַּת כָּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה יוֹרְדַת הָאָרֶז עֲצוּמָה, הָאָרֶז חֲדָשָׁה, מֵאוֹרוֹ הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְנִתְחַלַּק אַחֲרֵי-כֵן לְכֹל חֲלָקֵי הַשָּׁנָה, כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וְהַכְּלִי שֶׁהַכִּין לְעֲצֻמוֹ וְכוּ'. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּתְקַבֵּץ יַחַד אֶל הַמְּקוֹם הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, שֶׁמִּתְפַּלְלִים עַל-כָּל-פְּנִיִם עָשָׂר נִפְשׁוֹת מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְדוּשִׁים, כִּי עַל כָּל בֵּי עֲשָׂרָה — שֶׁכְּנִתָּא שְׂרִיא, שֶׁהֵם מִמְּשִׁיכִים אֶת הַהֲאָרָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּעוֹלָם עַל-יְדֵי רַבֵּנוּ ז"ל, וּבְנֻדָּאֵי מִי שֶׁזוֹכָה לְתַחֵב רֹאשׁוֹ בְּהַקְבּוּץ הַקְדוּשׁ הַנִּקְרָא עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל, יֵשׁ לוֹ חֵלֶק בְּהַוִּרְדַת הַשְּׁכִינָה בְּעוֹלָם וּבְקִרוּב הַגְּאֻלָּה, אֲשֶׁרִי לוֹ וְאֲשֶׁרִי חֵלְקוֹ.

וְהַעֲקָר — רָאָה וְגַם רָאָה לְהַמְשִׁיךְ בְּמִקְוֵם שֶׁאַתָּה נִמְצָא שָׁם אֶת הַשְּׁכִינָה, שֶׁהִיא הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, אוֹרוֹ הַגְּנוּזֵי שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, וְתִהְיֶה רְגִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שֶׁאַתָּה רְגִיל בָּהּ, וְכֵן תִּרְאֶה לְהַרְבוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד עֲרֻבוֹת וְנִצְעִימוֹת יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה, שֶׁהָאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצֻמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְקוֹבַעַ עֵתִים לְתוֹרָה: מְקַרָּא, מְשַׁנָּה, גְּמַרָּא, מְדַרְשׁ וְכוּ' וְכוּ'.

וְעַל כָּלֵם — רָאָה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נַעַם חֵלְקֶךָ, שֶׁזֹּכִיתָ לְגוֹר בְּאַרְצֵי הַקְדָּשׁ. וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵאִיר עֵינֶיךָ בְּמֵאוֹר תּוֹרָתוֹ

אֲשֶׁר ד' תשסד בנחל שט

ובמאור ארצו, ותזכה להכלל בו יתברך.

פה אני שולח לך מתנה מתלמידי "היכל-הקדש".

הדורש שלומך...

ד' תשסד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר עקב ה'תשמ"ב.

שלום רב לכבוד ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר לנצח נצחים.

את מכתבך לנכון קבלתי, ולתזקה, אחי היקר, הלא ספרי רבנו ו"ל בידיך — הפך בהם, ושם תמצא מרגוע לנפשך.

והיה טוב מאד שתחזר הרבה בספר "מקור השמחה", כי השמחה היא היסוד והעקרית בהחיים, ובפּרטייות מי שעוסק לקרב רחוקים, הוא צריך להיות שמח וטוב לב מאד מאד, כי רבנו ו"ל גלה לנו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נא): מי שעוסק לקרב רחוקים, צריך להזהר מהרע שלהם, שלא יתאחזו בו. והסברנו, כי הרע שלהם קדם הוא בפשיטות, שלא ילמד ממעשיהם, וכן צריך לשמר את עצמו מעצבות, שלא יתאחזו בו צרותיהם ודאגותיהם וכו', כי בדרך כלל צריכים לשמע את כל מיני בעיות וכו', וזה משבר את הלב. ועל-כן מי שעוסק לקרב רחוקים, עליו להיות תמיד בשמחה עצומה מאד מאד, ולא עוד אלא כשהרחוקים רואים איש שמח, אזי בנקל להם לקבל ממנו.

אחי, אחי היקר! אני יודע ומבין ומרגיש מרחוק מכאובי נפשך וכל מה שעובר עליך בפּרטי פרטייות, ודבר זה קשה לך מאד מאד — להיות בשמחה, הן מצד שברון לבך מהעבר, והן מפני שאתה עוסק עם עברנינים, והן מצד החובות המעיקים לך, אבל עליך לדעת, כי נשלתך בשליחות מיחדת לזה העולם — לקרב את העברנינים והפושעים, יושבי חֶשֶׁך וצלמות וכו', אליו יתברך.

שי אָשֶׁר ד' תשסד בַּנְחָל

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֶיךָ יִתְבָּרֵךְ, וְאֶפְלוּ קֵשׁ
 קִטָּן וְעֵשֶׁב קִטָּן אוֹ אֶבֶן קִטְנָה, אֵינוֹ מִתְהַפֵּךְ בְּלִי הַשְּׁגָחָה הָעֲלִיוֹנָה,
 שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹצִיא רוּחַ מִתַּחַת הָאֲצִילוֹת, עַד שִׁיִּרְד
 וְנִתְעַבֵּה וְנִעֲשֶׂה רוּחַ, וּמִהֶפֶךְ אֶת הַקֵּשׁ קִטָּן, אוֹ הָאֶבֶן קִטְנָה וְהֵעֵשֶׁב
 קִטָּן וְכוּ', וּמִכָּל שֶׁכֵּן אָדָם בַּעַל בְּחִירָה, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן אִישׁ
 הַיִּשְׂרָאֵלִי מִשְׁגָּח מַעֲצָם עֲצָמִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ.

וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי כָּל מֵה שֶׁנֶּאֱרַע עִמָּךְ מִקְטָנוּתְךָ וְעַד
 שֶׁהִכְרַחֵת לֵישֵׁב בְּבֵית אֲסוּרִים וְכוּ', הַכֹּל לִפְלֵי כְּדֵי לְהוֹצִיא שְׁלִיחוּתְךָ
 מִהַכַּח אֶל הַפְּעַל רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּלְקָרֵב פּוֹשְׁעִים וְעַבְרִיָּנִים אֲחֵרִים.

וְעַל-כֵּן, אֶהוּבִי, אָחִי! חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד לְהִיּוֹת תָּמִיד
 בְּשִׂמְחָה, וְתִרְאֶה לְשֹׁמֵר אֶת עֲצֻמָּךְ מְאֹד מְאֹד מִחֻבוֹת, אֲשֶׁר רַק
 עוֹקְרִים אֶת הָאָדָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת. וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת,
 אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן מו): מִי שֶׁרוֹצֶה לְשׁוּב — יִזְהַר מִלְּהִיּוֹת בַּעַל חוֹב;
 וַיֵּשׁ לֹאמַר בְּפִשְׁטוּת, כִּי בְּאִפְּן שִׁיזְכֶּה לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה, צָרִיךְ לְהִיּוֹת
 בֶּן חוֹרִין לְגַמְרֵי בְּלִי שׁוּם שְׁעָבוּדִים, שְׁלֵא יִהְיֶה מְשֻׁעָבֵד אֶל שׁוּם
 דָּבָר, רַק יִהְיֶה בֶּן חוֹרִין לְגַמְרֵי, וּבְדַרְךָ כָּלֵל בַּעַל חוֹב הוּא מְשֻׁעָבֵד
 לְבַעֲלֵי הַחֻבוֹת.

אָחִי הַיָּקָר! רְאֵה שֶׁעַקֵּר הַח'וֹב' שְׁלֶךְ יִהְיֶה רַק וְיִתֵּן ח'לְקָנוּ
 בְּתוֹרָתְךָ (רֵאשִׁי תְּבוֹת ח'וֹב'), שֶׁתָּמִיד תִּזְכֶּה לְהִרְבּוֹת בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה
 הַקְדוּשָׁה, וְתִזְכֶּה שִׁיִּהְיֶה חֲלֻקָּךְ תָּמִיד רַק בַּתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּהְיֶה רְגִיל לֹאמַר הִרְבֵּה מְשֻׁנּוֹת, כִּי
 אָמִירַת מ'שְׁנֵי'ה' מְזַכֶּכֶת אֶת הַנְּשִׁמָּה, וּכְתִיב (דְּבָרִים ג, יד): "וַיֵּאָר
 בֶּן מ'נִשְׁיָה'", עַל-יְדֵי מ'שְׁנֵי'ה' מְאִירָה לוֹ הַנְּשִׁמָּה; וּמוֹכָא בְּדַבְרֵי
 רַבְּנוּ הַחִיד"א ז"ל, שֶׁיֵּשׁ מְדַרְשׁ, שֶׁבְּפִתַח הַגִּיהֵנוּם יוֹשֵׁב אֲשֶׁר בֶּן
 יַעֲקֹב, וּמִי שֶׁלָּמַד הִרְבֵּה מְשֻׁנּוֹת אֵינוֹ מְנִיחוֹ לְהַכְּנֵס, וְהֵבִיא רְמֵז עַל
 זֶה מֵה שֶׁפְּתוּב (בְּרֵאשִׁית מו, ט): "מֵאֲשֶׁר שְׁמִנְיָה' לְחֵמוֹ", וְכֵן
 לְחֵמֵי' — אוֹתִיוֹת מ'ח'וֹל', מִי שֶׁלֹּמַד מ'שְׁנֵי'ה' — נִמְחָלִים לוֹ
 עוֹנוֹתָיו. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְדַרְשׁ רַבָּה, פָּרָשַׁת צו): אֵין הַגְּלִיּוֹת
 מִתְקַבְּצוֹת אֶלָּא בְּזָכוֹת מְשֻׁנּוֹת; וְעַל-כֵּן רְאֵה לַעֲשׂוֹת לְעֲצֻמָּךְ שְׁעוֹר

אָשֶׁר ד' תשסה בַּנְחָל שִׂיא

בְּאִמֵּרַת מְשָׁנִיּוֹת, וְתֹאמַר בְּכָל יוֹם יוֹם פָּרָק אַחַר פָּרָק.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִצְלִיחַ דְרָכָךְ תָּמִיד, וְתִזְכֶּה לִישׁוּעָה וְלִבְרָכָה,
לְחַיִּים וְלִמְנוּחַ טוֹב, וְיִהְיֶה תָּמִיד שְׁלוֹם בְּבֵית עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְתַחֲיֶיהָ עִמָּה
חַיִּים שֶׁל קַדְשָׁה וְאַהֲבָה וְנַחֲת מֵהִילָדִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר: כְּשֶׁאַתֶּם מְזַכְּרִים אֶת עֲצַמְכֶם בֵּי, תִּהְיוּ בְּעֵינֵיכֶם
כְּקָטָן שְׁנוּלָד.

ד' תשסה.

בְּעִזְרוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רֵאֵה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָךְ הַיְקָר לִי מְאֹד, גַּר לְהַצְדִּיק נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר
חֲכָמָה ... גֵּרוּ יְאִיר וְיִזְרַח לְנֹצֵחַ נֹצְחִים.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּרְאֶה
לְעֲמָצִים אֶת עֲצַמְךָ בְּעִבּוּדָה, כִּי הָעֵקֶר הוּא אֲמוּנָה וְתַפְלָה, הֵינּוּ
לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ תָּמִיד לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִזְדַּבֵּר מֵחוּ,
וְיִזְכֶּה לִישׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי וְנֹצְחִי. וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר תָּמִיד לְדַבֵּר עִמוֹ
יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ עִם רֵעֵהוּ,
וַיִּסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת מֵר לְכָבוֹ, וְהַפֵּל בְּשִׂמְחָה, כִּי רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר
(סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת תַּפְּלָה, סִימָן ע'): עַל-יְדֵי תַּפְּלָה בְּשִׂמְחָה תָּבוֹא תַּפְּלָתְךָ
בְּהִיבַל-הַמֶּלֶךְ; (שֵׁם סִימָן נו): מִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל בְּשִׂמְחָה, הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא מְכַבֵּד אוֹתוֹ וּפּוֹקֵד אֶת לוֹחֲצָיו; (שֵׁם סִימָן פּא): תַּפְּלָה שְׁהִיא
בְּשִׂמְחָה, הִיא עֲרֻכָה וּמִתְקָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, עֵינֵי שָׁם. וְעַל-כֵּן רֵאֵה
הָעֵקֶר לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וְתַתְּפַלֵּל תָּמִיד
אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִדְבֹר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר
אִישׁ עִם רֵעֵהוּ. וְדַבֵּר זֶה יִחֲזַק וְיִבְנֶה אֶת אֲמוּנָתְךָ וּמִחָךְ.

הַרְגֵּל עֲצַמְךָ לְהִיּוֹת טוֹ"ב עֵינֵי, אֲשֶׁר מְדָה זוֹ הִיא נִקְדַּת הַמְּשִׁיחַ,

שיב אשר ד' תשסה בנחל

שְׁתַּמִּיד רוֹצֶה רק אֵת הַטּוֹב אֲצֵל אַחֲרִים (עֲנֵן לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן נד), זֶה שֶׁנֶּאֱמַר אֲצֵל דְּוֹד הַמְּלָךְ, עָלְיוּ הַשְּׁלוֹם, שֶׁמִּמֶּנּוּ יֵצֵא מְשִׁיחַ (שְׁמוּאֵל א' טז): "יִפֶּה עֵינַיִם וְטוֹב רֵאִי", וְעַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֵר תַּמִּיד מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כִּי הִיָּה לוֹ זְכוּרֹן בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, וְזֶה הַתִּי"ו עָלְמִין דְּכֶסוּפִין דִּיִּרְתִּין צְדִיקָא, שֶׁמֶרְבַּ דְּבִקוּת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, גִּפְתָּחִים לְהֵם הַיְכָלוֹת חֲדָשִׁים לְהַכְנִס אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ. וְכֵל זֶה עַל-יְדֵי טו"ב עֲנִין דִּיקָא. מֵה שְׂאִין בֶּן כְּשִׁישׁ לְאַחַד ר"ע עֲנִין, שֶׁהוּא מֵיתַת הַלֵּב, הוּא שׁוֹכַח לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְאֵז גִּחְשָׁף לוֹ הָאוֹר לְגַמְרֵי. וְזֶה הִיָּה אֲצֵל עֶפְרוּן הַחֲתִי, שֶׁעֵינּוּ רָעָה בְּמִמּוֹנוֹ שֶׁל אַבְרָהָם, כְּמוֹ שֶׁאֱמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (עֲנֵן בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה נח, סִימָן ז), וְעַל-כֵּן בִּקֵּשׁ אַרְבַּע-מֵאוֹת שֶׁקֶל כֶּסֶף, שֶׁהוּא זֶה לְעַמַּת זֶה שֶׁל הַתִּי"ו עָלְמִין דְּכֶסוּפִין כְּמוֹכָא בְּזִהַר הַקְּדוּשׁ (חֶלֶק א' כגג). וְעַל-כֵּן עֶפְרוּן עוֹלָה כְּמִסְפָּר ר"ע עֲנִין, וְזֶה שֶׁתַּבַּח ר"ע עֲנִין עוֹלָה מִסְפָּר ת', שֶׁהוּא אַרְבַּע מֵאוֹת אָנָּשִׁים שֶׁל עֶשׂו, שֶׁ"לֹא יִחַפֵּץ כֶּסֶל בְּתַבּוּנָה, כִּי אִם בְּהַתְגַּלּוֹת לְבוֹ" (מִשְׁלֵי יח, ב). וְעַל-כֵּן לֹא הִסְתַּפֵּל עַל הַשֶּׁכֶל שִׁישׁ בְּכָל דְּבָר, וְעָקַר אֵת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ (עֲנֵן לְקוּטִי-מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן א'), מֵה שְׂאִין בֶּן יַעֲקֹב, בֶּן בְּנוֹ שֶׁל אַבְרָהָם, הִסְתַּפֵּל רק עַל הַחַיּוֹת אֱלֻקוֹת שִׁישׁ בְּכָל דְּבָר, בְּבַחֲיִנַת (שֵׁם כב, ט) "טו"ב עֲנִין הוּא יְבָרְךָ", אֲשֶׁר זֶה עוֹלָה כְּמִסְפָּר ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן (רל"ב); כִּי הַמְּרַגֵּיל אֵת עֲצָמוֹ לְהִסְתַּפֵּל תַּמִּיד בְּטוֹב עֵינָיו, אֵז מְאִירִים עָלָיו שְׁמוֹת אֱלֹהִים, וּמְאִיר לוֹ תַּמִּיד, שֶׁזֶה שֶׁעַר הַגִּן-עֲדָן, מְעַרַת הַמַּכְפֵּלָה, שֶׁהוּא הַדְּבִקוּת בּוֹ יִתְבַּרֵךְ, מֵה שְׂאִין בֶּן עֶפְרוּן לוֹ הִיָּה חֲשׂוֹף הַמְּקוֹם וְכַנ"ל, כִּי הוּא הִיָּה ר"ע עֲנִין.

וְעַל-כֵּן צָרִיךְ הָאָדָם לְהַרְגִיל אֵת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת טו"ב עֲנִין, וְהַעֲקֹר לְהַתְחִיל בֵּיתוֹ, לְהִסְתַּפֵּל בְּעֵינַיִם טוֹבָה עַל אֲשֶׁתוֹ וּלְרַחֵם עָלֶיהָ, וּלְאַהֲבָהּ וּלְקַרְבָּהּ וְלֹא יִדְקָדֵק עִמָּהּ, חַס וְשְׁלוֹם, וְאֵז עַל-יְדֵי-זֶה יִתְרַחֵב מַחוּ. וְכֵן לְהַרְגִיל אֵת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת טו"ב עֲנִין עִם כָּל בְּרֵיהּ, וְלֹא יְדוּן אֵת שׁוֹם בְּרֵיהּ לְכַף חוֹב, חַס וְשְׁלוֹם, וְאֵז יִתְרַחֵב לְבוֹ וְנִדְעָתוֹ. וּמֵה שֶׁצָּרִיךְ יְבַקֵּשׁ רק מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כִּי הַכֵּל תְּלוּי רק בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵךְ, וְאֶפְלוֹ לְשַׁדֵּד הַטָּבַע וְכָל מַעֲרֻכוֹת הַשָּׁמַיִם.

אָחִי, אָחִי! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד, אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר,

אָשׁוּר ד' תשסו בְּנִחָל שׁיג

הַרְגֵל עֲצָמָךְ רַק לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל־מַעֲשֵׂי טוֹב, וְרֵאָה לְדַבֵּר עִמּוֹ
יְתִבְרַךְ תָּמִיד, וְאִז תִּגָּאֵל מִכָּל צְרוּתֶיךָ, שְׂבֻדֶּיךָ כָּל־בָּאוֹת רַק מִרַע
עֵינַי, רַע לֵב.

וְהַשֵּׁם יְתִבְרַךְ יָאִיר עֵינַיִנוּ בְּמֵאוֹר תּוֹרַתוֹ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תשסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רְאָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַכְחֹר הַיָּקָר לִי מְאֹד מְאֹד, גֵּר לְהַצְדִּיק נִחַל נוֹבֵעַ
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֵחַ נְצָחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, וְלְהַשִּׁיבֶךָ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת,
וּבִכְרֻטִיּוֹת בְּעֵנֵינִיךָ, שְׁעוֹבְרוֹת עָלֶיךָ יְרִידוֹת וְקִטְנוֹת כְּאֵלוֹ וְכוּ', עָלֶיךָ
לְהִתְמַיֵּד מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגְזֵעַ לְנַפְשֶׁךָ.
וְרַבְּנוֹ ז"ל הִבְטִיחַ: מִי שִׁיתְּמַיֵּד בְּסִפְרָיו, יִהְיֶה נֹעֵשֶׂה בְּעַל תְּשׁוּבָה
גָּמוּר, וְתַפְתַּח קִשְׁיוֹת גִּידָיו, וַיִּזְכֶּה לְהַעֲשׂוֹת בְּעַל מַח וּבְעַל הַשְּׂגָה
גָּדוֹל. וְעַל-כֵּן עָלֶיךָ לְהִתְמַיֵּד מְאֹד מְאֹד בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן.
וּמוֹהַר"נ' ז"ל אָמַר, שְׂבִיחַגוֹף שִׁיְהִי הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, הַתּוֹלְעִים
בְּקֶבֶר לֹא יִגָּשׁוּ וְכוּ'.

עַל-כֵּן-כָּל-פָּנִים בְּכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ — בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת,
אֵין שׁוֹם עֲצָה אַחֲרָת, רַק לְבָרַח אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וְלִבּוֹא לְפָנָיו יְתִבְרַךְ
בְּלֵב אֱמֶת וּבְלֵב נְשָׁבֵר, אֲשֶׁר הוּא קָרְבֵּן עוֹלָה (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק
א', סִימָן קח); כִּי כְּשֶׁאָדָם דְּבוּק בּוֹ יְתִבְרַךְ, אֵין לָךְ עוֹד תְּעֻנּוּג וְנֹעַם
יוֹתֵר מִזֶּה. וְזֶהוּ עֵקֶר הַתְּכִלִּית, שִׁיְרָדָה נִשְׁמַת הָאָדָם לְזֶה הָעוֹלָם
הַגִּשְׁמִי, לְהִתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ גִּשְׁמִי, וּלְהִתְעַסֵּק בְּגִשְׁמִי, הַכֹּל לְכַל כְּדִי
שִׁיזְכֶּה לְהַפְּךָ הַכֹּל לְאֵלְקוֹת, לְגִלוֹת שְׂגוּם הַגִּשְׁמִי אֵלְקוֹת הוּא, רַק
בְּהִתְלַבְּשׁוֹת הַזֶּה. וְאִז כְּשֶׁבָּא לְהַפְּרָה זֶה, אֲזִי זוֹכֶה תָּמִיד אֵל מִ'חִין
שְׂמִיחִים שֶׁהוּא גֹאֲלָה מִמֶּשׁ. כִּי עֵקֶר הַגִּלוֹת הוּא רַק כְּשֶׁאָדָם נוֹפֵל

שיד אָשֶׁר ד' תשסו בַּנְחָל

תחת הג'ש'ם', שאז מחו מבלבל לגמרי, והולך נע ונד, מה שאין
 בן מי שזוכה לאמונה ברוכה וזכה בו יתברך, נגאל מכל צרותיו
 (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'), וזוכה להפך גם את הג'ש'ם' אל
 מ'חין ש'מחים, וזוכה אל ג'אלה רוחנית.

אחי היקר! כשאדם חוטא, חס ושלום, הוא נפרד ממנו יתברך,
 כי (ספר-המדות, אות אמונה, סימן כב): הפשע של האדם מכניס כפירה
 לאדם; ועל-ידי-זה נופל משמים לארץ, כי כשנתקלקלה האמונה,
 שאז מחזיר פניו ממנו יתברך (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קח), אזי
 אין שום עצה אחרת, רק לבוא ולדבר עמו יתברך, אשר זהו עקר
 כלל כל התקונים, להביא קרבן עולה, שזהו שמתאגח ובוכה
 ומחפש אחריו יתברך — 'איה מקום כבודו' יתברך, ואינו מניח
 את עצמו לפל, רק שואל ומבקש תמיד אחריו יתברך, זהו הקרבן
 עולה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יב). ועל-כן בזה שהאדם בא בלב
 נשבר ונדכה אליו יתברך, בזה געשה הנסירה, ונגסר מן הסטרא
 אחרא, וחוזר אליו יתברך.

על-כן, חמדת לבבי! מאחר שעבר עליך בחיידך כבר כל-כן
 בפגמים מגנים אלו, שעל-ידי כל זה אתה מתקרר תמיד מעבודת
 השם יתברך, כי החטאים ממשיכים על האדם א"ל אח"ר, שהוא
 הכפירות, ובפרטיות פגם הברית, שבא בדרך כלל מקלפת עמלק,
 המקררת את האדם, ומכניסה בו ספקות, ועל-כן עמל"ק עולה
 ספ"ק, ועולה א"ל אח"ר, ונגד קלפתו אין שום עצה אחרת, רק דעת
 משה, כמו שכתוב (שמות יז): "והיה כאשר ירים משה ידו וגבר
 ישראל", שגאמר במלחמת עמלק, וכמו שדדרשו חכמינו הקדושים
 (ראש השנה יז): בזמן שישראל מסתכלים כלפי מעלה — היו
 נוצחים; פי זה עקר הנצחון שלנו — לברח תמיד אליו יתברך
 ולחפש אחריו, ועל-ידי-זה נזכה לחור אליו.

ובפרטיות עכשו, שימי אלול הקדושים ממשמשים ובאים,
 שאז זמן החפוש והבקשה אחר וויגו (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן
 פז), שהוא השכינה הקדושה של האדם, בנדאי עלינו כבר להקדים

אָשֶׁר ד' תשסו בְּנַחֵל שטו

וּלְהַכִּינֵן אֶת עֲצָמָנוּ כַּמָּה יָמִים וְכַמָּה שָׁבוּעוֹת קֹדֶם; כִּי בְּאֵמֶת מוּבָא בְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, כִּי הָאֲרָבָעִים יוֹם שֶׁל יְמֵי אֱלֹהִל עַד יוֹם הַכַּפּוּרִים, שָׁהֵם יְמֵי רְצוֹן בְּיָדוּעַ, הֵם שְׁעוֹר מְקֻנָּה, וְכִמוּ בְּמֻקְנָה, שֵׁישׁ אֲרָבָעִים סָאָה חֶסֶר קוֹרְטוּב, כָּכֵר לֹא עֲלֵתָה לוֹ טְבִילָה, כְּמוֹ-כֵן בְּאֵלוֹ הָאֲרָבָעִים יוֹם, אִם רַק מִחֲסָרִים כְּרָגַע וְכוּ' בַּהֲבָלִים וּדְבָרִים בְּטָלִים, כָּכֵר הַפְּסִידוֹ הִרְבָּה. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַקְדִּים עוֹד מִחֲמַשָּׁה-עֶשֶׂר בָּאָב, בְּאֶפֶן שִׁיִּצְטָרֵף יַחַד, שְׂאֵם חֲסָרָנוּ אִיזוֹ שָׁעָה, שִׁיתְמַלֵּא וְיִצְטָרֵף מֵהַיָּמִים שֶׁל קֹדֶם. וְעַל-כֵּן רְאֵה, אֶהוּבִי, אַחֵי הַיָּקָר! לֹא לִפְלִ בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם.

וְצָרִיךְ שְׁתַּדַּע, כִּי לֵב נִשְׁבֵּר חָשׁוּב מְאֹד מְאֹד בְּעֵינָיו יִתְבַּרֵךְ, וְכֵל מֵהַ שֶׁהָאָדָם שָׁבוֹר וְקָטָן בְּעֵינָיו, יְכוּל לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת נְעִימוֹת זֵיו יְדִידוֹת חֵיוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ. וְזֶה שְׂאֵמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת לד:): בְּמָקוֹם שֶׁבְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה עוֹמְדִים, שָׁם אֵין צְדִיקִים גְּמוּרִים יְכוּלִים לְעַמֵּד; כִּי הַבַּעַל תְּשׁוּבָה, לְבוֹ נִשְׁבֵּר וְנִדְבָּה וְנִמְאָס בְּמִים מִמֶּשׁ, וְעַל-כֵּן הוּא יְכוּל לְעֲלוֹת עַד אֵין סוּף וְלֵהִיוֹת עֵיל בְּלֹא בַר, וְהַכֵּל פְּתוּחַ לְפָנָיו.

חֲמֻדַּת לְכַבִּי! רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל בָּא, אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ אָמַר, שֶׁהָרֹאשׁ הַשָּׁנָה שָׁלוֹ עוֹלָה עַל הַכֵּל, וְיְכוּל לְתַקֵּן אֲנָשִׁים כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר גַּם הוּא לֹא הִיָּה יְכוּל לְתַקְּנָם כָּל הַשָּׁנָה. וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַצְטָרֵף לְאִיזָה קְבוּץ שֶׁל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַקְּדוּשִׁים, חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב, יִהְיֶה בְּמָקוֹם שִׁיְהִיָּה, כִּי בְּכָל מָקוֹם שֶׁמִּתְקַבְּצִים עֲשָׂרָה מְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ — שָׁם רַבְּנוּ ו"ל מִמֶּשׁ, אִם רַק מְדַבְּרִים מִמָּנוּ ו"ל, וְשָׁם מְקַבְּלִים אֶת הַתְּקוּנִים. וְאַל יִטְעָה אוֹתְךָ יִצְרָךְ אַחֲרַת, כִּי הַכֵּל רַק דְּמִיוֹנוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

וּמִכָּל שָׁכָן אִם הִיָּיתָ זוֹכֵה לְבוֹא בְּמַחְנָנוּ עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֵין לְמַעַלָּה מְזָה, עַד שִׁיעוֹר הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ, שְׁנִזְכָּה כְּלָנוּ לְהִיוֹת בְּאוֹמֵן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר שָׁם עִקַּר הַשְּׁלֵמוֹת. וְכֵל זְמַן שֶׁשְׁעָרֵי הַצִּיּוֹן נְעוּלִים, אֲזִי טוֹב לְהִתְקַבֵּץ בְּקְבוּץ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַמְּדַבְּרִים מִרַבְּנוּ ו"ל, וְאֲשֶׁר עַל-יְדֵי-זֶה מְמַשִּׁיכִים אֶת רַבְּנוּ ו"ל שָׁם. וּבְכַפְרִיּוֹת

שטז אָשר ד' תשסז בנחל

שיש בְּדַעְתְּךָ מְמִילָא לְבוֹא הֵנָּה אַחַר סְכוּת, אַזִּי רָאָה לְהַקְדִּים,
וְלִהְיוֹת כָּאֵן כְּבָר עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקְדוּשׁ.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יַעֲזֹר לָנוּ, שְׂנוֹזְכָה לְכַתִּיבָה וְחַתִּימָה טוֹבָה בְּסִפְרָן
שֶׁל צְדִיקִים גְּמוּרִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תשסז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר רֵאָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה גִיעֵנו וְיִרְדְּפוּ אֶל אָהוּבֵי, יְדִידֵי
הַיָּקָר, שׁוֹתֵה מִמִּי הַנַּחַל הַנוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּר
יֵאִיר וְיִזְרַח לְנֹצַח נְצִיחִים.

מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד אָנִי מְצֻטָּעֵר בְּצַעְרְךָ הַקָּשָׁה מְכַל
מֵה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, עַד שֶׁאֵין לְךָ אֶפְלוֹ עִם מִי לְדַבֵּר.

וְהִנֵּה, חֲמֻדַּת לְכַבִּי! עָלֶיךָ לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְלַמֵּד הַרְבֵּה
בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוֹעַ לְנַפְשְׁךָ; כִּי רַבְּנוּ ז"ל גִּשְׁלַח אֶל
דּוֹרוֹתֵינוּ אֵלֶּה לְהַחְיֹת נַפְשׁ כָּל חַי, וְכֹל לְמוֹד רַבְּנוּ ז"ל הוּא לְהַגְבִּיֵה
אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל אֶל תְּכֵלִית הַמַּעֲלָה.

וְעַל-כֵּן רֵאָה, בְּנֵי וְאָהוּבֵי חֲבִיבֵי! לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל.
וְכֵן רֵאָה לְהַתּוֹעֵד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַקְדוּשִׁים, תְּלַמִּידֵי "הֵיכַל-
הַקְדוּשׁ", אֲשֶׁר הֵם יַחֲיוּ אוֹתְךָ בְּדַבּוּרֵיהֶם הַקְדוּשִׁים. וְכֵן הַרְגַּל עֲצָמְךָ
לְחַדֵּשׁ חַדוּשֵׁין דְּאוֹרֵיטָא, אֲשֶׁר זֶה יִקְרָר אֶת עֲצָבֶיךָ, וְגַם הוּא תְּקוּן
גְּדוֹל לְפָגַם הַבְּרִית; כִּי כְּנֶגֶד שְׁחֻשְׁבָּתָ עַד עַכְשָׁו בְּרַע, תְּכַנִּיס מַחְךָ
לְחֻשָׁב בַּתּוֹרָה (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קה). וְכֵן עַל-יְדֵי שְׁמִחָךָ
יִרְדֵּךְ לְהַתְבַּטֵּל אֲלֵינוּ יִתְבָּרֵךְ וְכוּ', אִי אֶפְשָׁר לְקַרְרוּ, כִּי אִם עַל-יְדֵי
חַדוּשֵׁין דְּאוֹרֵיטָא (עֵין לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סה).

וְהַעֲקֵר רֵאָה, שְׁתַּהֲיֶה לְךָ אֲמוּנָה בְּהַחְדוּשֵׁין שְׁלָךְ, שְׁיֵשׁ לְהַשֵּׁם

אֲשֶׁר ד' תשסח בנחל שיז

יתברך נחת-רוח מזה (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן סא), ואפלו דבור אחד כשמתדשין, גם-כן טוב, ומכל שכן רבוי חדושים, ואפלו שלא תדפיסו — מה בכך, העקר רק להרגיל את עצמך בכתיבה, אשר הוא יסוד גדול בעבודת השם יתברך.

ואצלנו כל תלמידי "היכל-הקדש" רגילים בכתיבה, ורושמים לעצמם חידושים, כפי שזוכים לשמע השעורים שאנו לומדים ברכים, ועל-ידי-זה הם מתרגלים בכתיבה.

ועל-כן ראה גם-כן להרגיל עצמך באפן זה, וזה יקרר את עצביך. העקר — ראה גם ראה להיות רגיל לדבר עמו יתברך, אשר זה היה יסוד גדול בדעת רבנו ז"ל. ודבר זה הוא חק קבוע אצל כל אנשי שלומנו הקדושים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל-הקדש" — לדבר בכל יום ויום עמו יתברך, ואשר דבר זה נקרא "התבודדות", להרגיל את עצמו לילה במקום שאין שם בני-אדם, וידבר וישח את כל אשר עם לבבו עמו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה, כאשר ידבר איש עם רעהו, ואף שבתחלה יהיה נדמה לו שאין מי ששומע לו. אחי, אחי היקר! אם תהיה חזק בזה, אז תראה במשך הזמן נוראות נפלאות. וצריך שתדע, כי אין למעלה מזה, וזה יותר מכל מיני תעניות וסגופים, כי תפלה והתבודדות מנקות ומכבסות את הנשמה יותר מהכל. ועל-כן אשרי הזוכה לאחז בזה, ואז טוב לו לנצח נצחים.

הדורש שלומך...

ד' תשסח.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ראה ה'תשמ"ב.

שלום רב להבחור ... גרו יאיר ויזרח לנצח נצחים.

מכתבך לנכון קבלתי.

אודות בלבולי האמונה שיש לך, כבר גלה לנו רבנו ז"ל עצה

שיח אֲשֶׁר ד' תשסח בְּנַחֵל

נפְלָאָה עַל זֶה (עֵינַי לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן מֵד) עַל-פִּי (תְּהִלִּים פֹּט):
 "אוֹדִיעַ אֲמוֹנָתְךָ בְּפִי", הָאֲמוֹנָה תוֹלָה בְּפִה שֶׁל אָדָם, הֵינּוּ עַל-יְדֵי
 שְׂמֵדבָּרִים הָאֲמוֹנָה בְּפִה, עַל-יְדֵי-זֶה בָּאִים לְיַדֵּי אֲמוֹנָה. וְעַל-כֵּן
 צָרִיכִים לְהִרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר תָּמִיד רַק דְּבוּרֵי אֲמוֹנָה, וְלִשְׁמֹר
 מְאֹד מְאֹד מִדְּבוּרֵי אֲפִיקוֹרְסוֹת וּכְפִירוֹת, אֲפִלוּ שְׂאוּמֵר רַק בְּשֵׁם מִי
 שְׂאֹמֵר, אֲסוּר לְחֹזֵר דְּבוּר נִגְדוֹ יִתְבָּרֵךְ, כִּי זֶה מְקַרֵּר אֶת הָאֲמוֹנָה
 הַקְּדוּשָׁה, עֵינַי שָׁם.

וְעַקֵּר שְׁלֵמוֹת הַעֲצָה לְתַקוּן הָאֲמוֹנָה הוּא, עַל-יְדֵי הַדְּבוּר
 בְּעַצְמוֹ, שְׂיִרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת
 גְּמוּרָה, וְיִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל לְבוֹ וְכָל מַה שְׂעוֹבֵר עָלָיו, וְאִף
 שְׁבַתְחֻלָּה יִהְיֶה נִדְמָה לוֹ שְׂאִין מִי שְׂשִׁמְעַע לוֹ, כָּל זֶה בָּא מִחֻמַּת
 הַכְּפִירוֹת שְׂנִכְנְסָה בּוֹ מֵרַב פְּגָמָיו, אֲבָל אִם יִמְשִׁיךְ בְּהִנְהָגָה זוֹ, אֲזִי
 יִזְכֶּה סוּף כָּל סוּף לְבָנוֹת אֶת בְּנֵי הַמְּלָכוֹת אֲצִלוֹ, שֶׁהִיא מִדַּת
 הָאֲמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה, וְיִזְכֶּה לְהֵאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת
 גְּמוּרָה.

וְהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע אָמַר, כִּי הָאֲמוֹנָה הִיא הִיא
 הַדְּבָקוֹת, בְּזֶה שְׂאָדָם מֵאֱמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׂמֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ,
 וּמְכַנִּים אֶת עַצְמוֹ בְּתוֹךְ הָאֲמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה, זֶה בְּעַצְמוֹ הַדְּבָקוֹת בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁרֵי שְׂיֵאֱחֹז בְּזֶה!

וְהִנֵּה מוֹכָא בְּלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן (חֶלֶק א', סִימָן סב), שְׂעַקֵּר הַתַּקוּן עַל
 הַקְּשִׁיּוֹת שְׂשֵׁשׁ לְאָדָם עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂיִלְמַד שְׂלַחַן עֲרוּף, וְזֶה (תְּהִלִּים
 קִיט): "אוֹדֶךָ בְּיִשְׂרָאֵל לְכַבֵּב בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךָ", אִיךְ אֲזַכֶּה לְהוֹדוֹת
 לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ בְּיִשְׂרָאֵל לֵב וּבְלֵי קִשְׁיוֹת? "בְּלִמְדֵי מִשְׁפָּטֵי צְדָקָךָ",
 שֶׁהוּא לְמוֹד שְׂלַחַן עֲרוּף. וְעַל-כֵּן הִזָּה טוֹב מְאֹד מְאֹד, שְׂתִרְגִּיל אֶת
 עַצְמְךָ לְלַמֵּד שְׂלַחַן עֲרוּף, וְתִתְחִיל מִהַתְחַלַּת הָאֲרֶחַ חַיִּים, וְתִלְמַד
 בְּפַעַם הָרֵאשׁוֹנָה רַק מְחַבֵּר רַמ"א, וְתִלְמַד כְּסִדְרָן דִּיקָא אֲרַח חַיִּים,
 יוֹרֵה דַעָה, אֲבָן הַעֲזָר, חֶשֶׁן מִשְׁפָּט, וּכְשֶׁתְּסִים — תִּתְחִיל עוֹד פַּעַם,
 וְכֵן תִּחְזֹר כְּמָה וְכְמָה פְּעָמִים בְּד' חֲלָקֵי שְׂלַחַן עֲרוּף רַק מְחַבֵּר
 רַמ"א, אֲשֶׁר דְּבַר זֶה מוֹעִיל מְאֹד מְאֹד לְבִנְיַן הָאֲמוֹנָה הַקְּדוּשָׁה.

אֲשֶׁר ד' תשסט בַּנְחָל שִׁיט

וּרְבֵנוּ ו"ל אָמַר (עֵינֵי לְקוּטֵי-מִוֶּהֲרֵנוּ, חֶלֶק א', סִימָן ח'), שְׁעַל-יָדֵי לְמוֹד
שְׁלַחַן עֲרוּף, נִתְבָּרַר אֲצֶל הָאָדָם הֶרַע מֵהַטּוֹב; כִּי עָקַר הִיְרִידוֹת
וְהַנְּפִילוֹת וְהַקְּלָקוּלִים שֶׁל כָּל אֶחָד, הוּא רַק עַל-יָדֵי שְׁנֵתְעָרֵב אֲצֵלוֹ
הַטּוֹב וְהֶרַע יַחַד, וְלִמּוּד פּוֹסְקִים מְבָרַר אֶת הַטּוֹב מֵהֶרַע, עֵינֵי שָׁם.
וְעֵינֵי בְּסִפְרֵ-הַמִּדּוֹת (אוֹת יִרְאֶה, סִימָן ג'), שְׁעַל-יָדֵי לְמוֹד שְׁלַחַן עֲרוּף
בָּאִים לִירְאֶה, עֵינֵי שָׁם.

וְעַל-כֵּן עֲצָתָךְ לְתַקּוֹן הָאֱמוּנָה, שְׁתַּהַיְיָה וְהִיר מְאֹד מְאֹד בְּדַבּוּרֵי
פִּיךָ, לֹא לְהוֹצִיא מִפִּיךָ דַּבּוּרֵי כְּפִירוֹת וְאִפְּיִקוֹרְסוֹת, חֵס וְשְׁלוֹם.
וְתִרְגֵּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִסְפֹּר לְפָנָיו אֶת כָּל
לְבָבְךָ, וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּפִרְטֵי פְּרִטְיוֹת, וְתִרְבֵּה בְּאֲמִירוֹת תְּהִלִּים,
הֵינּוּ לְהַזְהִיר לּוֹמַר 'יּוֹם תְּהִלִּים' בְּכָל יוֹם, בְּאִפְּן שְׁבִכָּל שָׁבוּעַ תִּזְכֶּה
לְסִיִּים אֶת סֵפֶר הַתְּהִלִּים, וְכֵן תִּתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּלִמּוּד שְׁלַחַן עֲרוּף מִחִבְּר
רמ"א, וְזֶה יוֹעִיל לְךָ בְּיָדָי.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזָרֵנוּ לְאֱמוּנָה בְּרוּחָהּ בּוֹ יִתְבָּרַךְ תָּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ...

ד' תשסט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר רְאֵה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַבְּחוֹר הַיְקָר ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנֹצֶחַ נְצָחִים.

מִכְּתָבְךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי זֶה פְּעַמִּים, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי שֹׂמֵחַ, שְׂאִתָּה
נִכְנָס מִדֵּי פֶּעַם בְּפֶעַם בְּמִתִּיבָתָא "הֵיכַל-הַקֶּדֶשׁ" בִּירוּשָׁלַיִם, רְאֵה
לְהִתְמַיֵּד לִילְךָ לְשָׁם, וְלִהְיוֹת בְּצוֹתָא עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָאֲמִתִּיִּים,
הַזּוֹכִים לְקִיָּם עֲצוֹת רְבֵנוּ ו"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת גְּמוּרָה.

בְּעֵינֵי הַשְּׂדוּכִינֵי, רְצוֹן רְבֵנוּ ו"ל הִיָּה מְאֹד מְאֹד, שְׁבַחְוֹר יִתְחַתֵּן
בְּעִירוֹתוֹ, וְעַל-כֵּן רְאֵה לֹא לַעֲשׂוֹת שׁוֹם בְּעִיּוֹת בְּעֵינֵי הַחֲסִידוֹת, כִּי
עֵינֵי רְבֵנוּ ו"ל הוּא עֵינֵי רּוֹחֵנִי, וְלֹא שִׁיף לְצַמְצָמוֹ בְּאִיזָה מְקוֹם,
בְּאִיזָה אָדָם, בְּאִיזוֹ דְּרָךְ וְכוּ' אוֹ פְּדוּמָה, רְבֵנוּ ו"ל רּוֹצֵה רַק לְקַשְׁרָנוּ

שכ אָשֶׁר ד' תשע בַּנְחָל

אָלִיו יתְבַרֵךְ, וְהוּא יתְבַרֵךְ מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְעַל-כֵּן יְכוּלִים לְדַבֵּר עִמּוֹ יתְבַרֵךְ מִכָּל מְקוֹם וּבְכָל עֵת. וְעַל-כֵּן אֵל תַּעֲשֶׂה אִיזָה עֲכוּב אוֹ מְגִיעָה בְּשִׂבִיל הַחֲסִידוֹת. וּבְכָל לַ אֵינֶדָּ צְרִיף לְפָרְסִים, רַק הַרְגֵל עֲצֻמָּה לִילֵף בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשִּׁטוֹת גְּמוּרָה, וְלִשְׁקֹד עַל דְּלָתוֹת הַתּוֹרָה שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן: בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, שְׁלַחַן עָרוּף, וְסִפְרֵי רַבְנֵי ו"ל, וְאֵז תִּרְאֶה הַצְּלָחָה גְּדוּלָה בְּתַיִף.

הַעֲקֹר רָאָה לְהוֹצִיא מִמֶּךָ הַעֲצָבוֹן וְהַדְּפֹאֵן וְהַמְרִירוֹת, וְרָאָה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה עַל נֶעֱם חֶלְקֶךָ, שְׂזֻכִית לְהַתְּוֹדַע מִרְבִּי כְּזָה וּמֵאֲמַת כְּזוֹ וּמִחִיּוֹת וְנֶעֱם כְּזָה. אֲשֶׁרֵינוּ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקֵנוּ, אֲשֶׁר בַּנְחָל שָׁם גּוֹרְלֵנוּ, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם יתְבַרֵךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חַנּוּם שְׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָה בְּאַהֲבָה רַבָּה...

ר' אַבְרָהָם בְּר' נַחֲמָן ו"ל דִּבֵּר פַּעַם אַחַת שִׂיחָה עִמָּךָ בְּעַבְדוּת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ לְפָנַי כְּמָה בַחֲוָרִים, וּפְתָאִים הַפְּסִיק וְאָמַר לְעֲצֻמוֹ: לְפָנַי מִי אֲנִי מְדַבֵּר, לְפָנַי בַחֲוָרִים, שְׂאִין לָהֶם מַחֲזִין?! רְצָה לוֹמַר, שְׁעַדִּין לֹא הִתְחַתְּנוּ, וְלֹא רְצָה לְדַבֵּר יוֹתֵר.

ד' תשע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְרָ רָאָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְהַאֲבִירָה הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחֵי נִצְחִים.

אֵת מִכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבְלָתִי, וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ, וּבְכַרְטִיּוֹת שְׂאֵתָה מְחֻזָּק אֵת עֲצֻמָּה בְּדַרְכֵי רַבְנֵי ו"ל, כִּף רְאוּי לְהִיּוֹת, כִּי בְּזָה הָעוֹלָם צְרִיכִים חֻזּוֹק גְּדוּל. וְעַקֵּר הַחֻזּוֹק צְרִיכִים, כִּי נִסְתָּר וְנִגְעָלִים אֲלֻקוֹתוֹ יתְבַרֵךְ, עַד שְׁעַל-יְדֵי-זָה מִפְּרִיד אֵת עֲצֻמוֹ מִמָּנוּ יתְבַרֵךְ, וְזָה גּוֹרֵם כָּל הַצְּרוּת; כִּי כְּשֶׁאָדָם מְכַנִּים בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת

מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אָזִי לְעוֹלָם לֹא יִתְרַחֵק, וְלְעוֹלָם לֹא יֵאָבֵד חֻשְׁקוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, מֵאַחַר שִׂיבְדָע שְׂאִין בְּלֻעְדֵי יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל. וְכֵן הוּא לְגַבֵּי לְמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שְׂאֵם אֶחָד לֹמֵד לְשֵׁם נִשְׁמָתוֹ, שֶׁהִיא תּוֹרָה לְשִׁמָּה, עַל־יְדֵי־זֶה לֹמֵד בְּכָל פֶּעַם בְּחֻשְׁק חֲדָשׁ (עֵינֵי לְקוּשֵׁי־מִוְהַרְ"ן, חֶלֶק א', סִימָן קנט), וְנִמְשָׁךְ עָלָיו שְׂפַע חֲדָשׁ בְּכָל פֶּעַם; כִּי בְּאֵמֶת אִם אָדָם הֵיזָה מְרַגֵּישׁ נְעִימוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הֵיזָה לֹמֵד תָּמִיד בְּחֻשְׁק חֲדָשׁ, כִּי בְּכָל לְמוֹד וְלְמוֹד וּבְכָל מִימְרָא שֶׁל תִּנּוּא וְאִמּוּרָא תְלוּיִים עוֹלָמוֹת מ'לְאָכִים אֲלִקוֹת ר'וֹחֵנִיּוֹת, אֲשֶׁר לְמִטָּה נִשְׁתַּלְשֵׁל וְנִתְהַנֵּה מִזֶּה אִשׁ ר'וֹחַ מ'יִם ע'פֶּר, כִּי כָל אֶחָד כָּלוּל מֵאַרְבָּעָה יְסוּדוֹת אֱלוֹ. עֶקֶר הָאָדָם הוּא מִיְסוּד הָעֶפֶר, וְכִשְׁלֹמֵד תּוֹרָה בְּחִמְיָמוֹת — זֶהוּ אִשׁ, וְכִשְׁמִדְבָר וּמוֹצִיא קוֹל בַּתּוֹרָה — זֶהוּ מִיִּם וְרוּחַ. וְעַל־כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְצִיַּת אֶת רַבֵּנוּ ז"ל, וְלֹמֵד כְּסִדְרָן דִּיקָא, כִּי מַעֲלַת הַלּוּמֵד כְּסִדְרָן, אִין לְשַׁעַר וְאִין לְסַפֵּר כָּלֵל, שְׂצָרִיךְ לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמוֹ קְבִיעוֹת חֲזָקָה בְּכָל יוֹם: בְּמִקְרָא פְרָשַׁת הַשְּׁבוּעַ, וּבְמִדְרָשׁ פְּרָשַׁת הַשְּׁבוּעַ, וּמִלְבָּד זֹאת לְלַמֵּד כְּסִדְרָן דִּיקָא מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, זֶהר, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף וְכוּ' וְכוּ', וְכָל מָה שִׁיבְחָר, כִּי הַלּוּמֵד כְּסִדְרָן מְכַנֵּס חֻשְׁק עֲצוּם לְהַמְשִׁיךְ. וְלֹא צָרִיכִים לְגַמֵּר אֶת הַתּוֹרָה בְּיוֹם אֶחָד, רַק בְּכָל יוֹם וּבְכָל שָׁעָה לְלַמֵּד עוֹד פֶּרֶק מְשֻׁנִּיּוֹת, עוֹד דָּף גְּמָרָא, עוֹד הֶלְכָה בְּרַמְבַּ"ם, עוֹד סִימָן בְּטוֹר וְשִׁלְחַן עֲרוּף, עוֹד דָּף זֶהר וְתַקּוּנִים וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר בְּכָל לְמוֹד וְלְמוֹד מִמְשִׁיךְ רוּחַ חַיִּים לְכָל הָעוֹלָם כָּלוּ; כִּי כָל אֶחָד צָרִיךְ לְצִיר בְּדַעְתּוֹ, כִּי כָל הָעוֹלָם הֵיזָה, וְכַמוֹ־כֵן כָּלִיּוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת שִׁישׁ בְּאַצִּילוֹת, בְּרִיאָה וּיְצִירָה, הַכֹּל נִבְרָא בְּשִׁבְלֵוֹ. וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (פְּסָחִים סח.): אֲלֵמָלָא תּוֹרָה — לֹא נִתְקַיְמוּ שְׂמִים וְאַרְצֵי; וְעַל־כֵּן צָרִיךְ כָּל אֶחָד לְחַשֵּׁב, שְׁבִנְדָאֵי כָּל הָעוֹלָמוֹת כָּלֵם עוֹמְדִים רַק בְּזָכוֹת תּוֹרָתִי, וְעַל־יְדֵי־זֶה יִלְמַד תָּמִיד בְּחֻשְׁק חֲדָשׁ, וְיִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרִבוֹת נְעִימוֹת זִיו חַיּוֹת אֲלִקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ מִמֶּשׁ, וְיִדְבֵּק נִשְׁמָתוֹ אֶל הַתּוֹרָה שְׁלֹמֵד, שְׁכָל זֶה נִקְרָא תּוֹרָה לְשִׁמָּה, שְׁלֹמֵד לְשֵׁם נִשְׁמָתוֹ, כִּי יְבוֹא הַיּוֹם, שְׂמָאֵד מְאֹד יִחְיֶה אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּל פֶּרֶק מְשֻׁנִּיּוֹת וְדָף גְּמָרָא וְסִימָן שִׁלְחַן עֲרוּף, שְׂזוּכָה לְחַטֵּף בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמְכָל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן כְּשִׁיתְמִיד בַּתּוֹרָה, אִזּוֹ יִזְכֶּה עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם, שְׂיִרְגִישׁ בַּתּוֹרָה הַלּוּמֵד אֲלִקוֹת ר'וֹחֵנִיּוֹת מ'לְאָכִים

עולמות; אשרי לו ואשרי חלקו!

ומאד מאד נתת שמחה בלבי, שזכית לסיים כל הש"ס פלו, וכן ד' חלקי שלחן ערוך, ועכשו אתה עומד כבר בפעם השנייה.

אחי היקר! חזק ואמץ מאד מאד להמשיך בדרךך זו, ובאפן הזה תזכה לסיים בכל פעם את כל התורה כלה, וראה גם 'לחטף' את ספרי רבנו ו"ל בכל יום: "לקוטי מוהר"ן" ו"לקוטי הלכות", ותלמד בסדרן, ובפרטיות "לקוטי הלכות", שיהיה סדר בסדרן דיקא, כי כל אלו מאנשי שלומנו שזכו להחזיק מעמד כל ימי חייהם, היה רק בזכות שקידתם ב"לקוטי הלכות", ולמוד זה לא צריכים להוציא מפיו, רק יכול ללמד בדרךך עיון בסדרן דף אחר דף. וב"לקוטי מוהר"ן" הקדוש והנורא, מה טוב ומה נעים אם יזכה לסימו בכל חדש, כמו שחלקנוהו בימי החדש, בכל יום ילמד חלק השיף ליום הזה, ואם יהיה יום שלא השלים, אזי בחדש הבא נמשיך ממקום שאוחזו, ובאפן הזה בכל ב' או ג' חדשים יסיים את כל ה"לקוטי מוהר"ן", אשר ספר זה היה יסוד גדול אצל רבנו ו"ל, ומאד מאד בקש מאתנו שנתמיד בזה. ואמר, שעל-ידי ספר זה יזכו להעשות בעל תשובה גמור ובעל השגה נפלא, ועוד שבחיים רבים שהפליג על ספר זה, עד שפעם התבטא, שרוצה שכל אחד יהיה שגור על לשונו ספר "לקוטי מוהר"ן", ומוהרנ"ת ו"ל אומר, שהתולעים בקבר יברחו מהגוף שיש בו ה"לקוטי מוהר"ן". ועל-כן באפן הזה שנתחלק לימי החדש, יכולים לקיים זאת בשלמות, כי אפלו מי שאינו זוכה לסימו בכל חדש, ילמד בכל יום השיף ליום הזה, אפלו רק החצי או השליש. ובאפן הזה יזכה לסיים בכל חדש, או על-פל-פנים בכל שנים או שלשה חדשים את כל ה"לקוטי מוהר"ן" הקדוש.

העקר ראה לחזק את עצמך עם האברך היקר ... גרו יאיר. ועל כלם — ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו ותברך בכל יום ויום בקביעות עצומה, כאשר ידבר איש אל רעהו, וראה להיות תמיד רק בשמחה עצומה, שאתה זוכה לידע מרבי אמת כזה, רבי רחמן

אָשֶׁר ד' תשעא בַּנְחָל שִׁכְג

כְּזֶה, רַבִּי הַמְחִזֵּק אוֹתָנוּ כָּל-כֶּף, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חַנּוּם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

וְנָא וְנָא אֵל תִּפְל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, שְׂאֵתָה נִשְׁאָר יְחִידִי בְּעִיר אֲשֶׁדוּד, כִּי הֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ נִמְצָא גַם שָׁם, כִּי מְלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, מְמַלֵּא כָּל עַלְמֵינ וְסוֹכְבֵי כָּל עַלְמֵינ, וְאִין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלִעְדֵי ו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְעַל-כֵּן מָה שִׁיךְ לְחֹשֶׁב שֶׁהוּא לְבַד?!

חִזֵּק וְאַמֵּץ בְּרַגְעֵי זֶה לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּלְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן לְהִתְמַיֵּד וּלְטִיֵּל וְלִהְיוֹת בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ...

ד' תשעא.

בְּעֶזְרַת הֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ, אֹר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיְרֵא ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם רַב לְיַדֵּי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּח נְצָחִים.

מְכַתְּבוֹ לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי.

אוֹדוֹת הַגְּמִילוֹת חֲסֵד וְכוּ', צְרִיךְ שְׂתַדַּע, שֶׁהִיא מְצוּה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְקִיָּמָה, וּבִפְרָטִיּוֹת לֹא תַעֲלִים עֵינַי מִשְׂאֵר בְּשָׂרְךָ וְאֲשֶׁתְּךָ, אֲשֶׁר הִיא רוֹצָה לְמַעַן אָבִיָּה וְכוּ'. רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימֵן צט): הַתּוֹרָה וְגִמְלוֹת חֲסִדִים מְכַפְּרִין, עֵינַי שָׁם; זְכוֹר זְכוֹר, אֶהוּבִי, אָחִי! כַּמָּה צַעֲרָתְךָ אֵת הֵשֶׁם יִתְבָּרֵךְ בְּחֻטְאֵיךָ הַרְבִּים וְכוּ', וְעַכְשָׁיו יֵשׁ לְךָ רַק תִּקּוּן אֶחָד — לְמוֹד תּוֹרָה, שְׂתַרְאֶה לְהִתְמַיֵּד מְאֹד מְאֹד בְּתוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְכֵן בָּא לְיַדְךָ לְקַיֵּם מְצוֹת גְּמִילוֹת חֲסֵד, וּבִפְרָטִיּוֹת לְשְׂאֵר בְּשָׂרְךָ הַקְּרוֹב אֵלָיךָ וְכוּ'.

זְכוֹר דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו"ל (שָׁם אוֹת נֶאֱוָף, חֶלֶק ב', סִימֵן ה'): עַל-יְדֵי טוֹבוֹת שֶׁעוֹשָׂה עִם בְּנֵי-אָדָם — נִתְבַּטַּל תְּאוֹת נֶאֱוָף, וְכֵן לְהַפּוֹף; וּמִי יוֹדֵעַ, אוֹלֵי כָּל הָעוֹלָם כֵּלּוֹ נִבְרָא רַק בְּשִׁבְלֵךְ, אֲשֶׁר בְּאַמֶּת לְדַבֵּר חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סִנְהֶדְרִין לז): חַיֵּב כָּל אָדָם לֹמַר בְּשִׁבְלֵי נִבְרָא הָעוֹלָם;

שכד אֲשֶׁר ד' תשעא בַּנְחַל

וְעַל-כֵּן כָּפִי שְׂאֵתָהּ תַעֲשֶׂה טוֹבוֹת עִם אֲנָשֵׁי הָעוֹלָם, כְּמוֹ-כֵן תִּתְבַטֵּל תַּאֲוַת נְאוּף מִן הָעוֹלָם. וְעַל-כֵּן רְאֵה לֹא לֵהִיּוֹת קִמְצָן בְּמִמוֹנֶךָ, וַעֲשֵׂה עִמָּהֶם צְדָקָה וְחֶסֶד, וְאֲשֶׁר גְּדוּלָה גְּמִילוֹת חֶסֶד יוֹתֵר מִן הַצְּדָקָה (סָפָה מ:ט); וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירוּשְׁלָמִי פָּאָה): תִּאֲרִיכוּ יָמִים — זֶה גְּמִילוֹת חֶסֶדִים; וְהֵם מֵהַדְּבָרִים שְׂאִין לָהֶם שְׁעוֹר, עֵינֵי שָׁם; וְאָמַר (סְנֵהֲדָרִין צח:): מַה יַעֲשֶׂה אָדָם וַיִּנְצַל מִחֲבָלוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ? יַעֲסֹק בַּתּוֹרָה וּבְגְמִילוֹת חֶסֶדִים, עֵינֵי שָׁם. וְאָמְרוּ (עֲבוּדָה זָרָה ה:): אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל, בְּזִמְנֵי שְׁעוֹסָקִין בַּתּוֹרָה וּבְגְמִילוֹת חֶסֶדִים, יִצְרָם מְסוּר בִּינָדָם, וְאִין הֵם מְסוּרִים בִּינָד יִצְרָם, עֵינֵי שָׁם. וְאָמְרוּ (הוּבָא בְּנִלְקוּט הוֹשַׁע, רַמְזוֹ תַקְכַּב): אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, חָכִיב עָלַי חֶסֶד שְׂאֵתָם גּוֹמְלִים זֶה לָזֶה, מִכָּל הַזְּבַח שֶׁזָּבַח שְׁלֵמָה לְפָנָי, עֵינֵי שָׁם; וְאָמְרוּ (מִדְרָשׁ רַבָּה, קַהֲלַת, פְּרָשָׁה ז', סִימָן ט'): וְהָחִי יִתֵּן אֶל לְבוֹ, זֶה חֵי הָעוֹלָמִים, שֶׁהוּא מְשַׁלֵּם שְׂכָר לְבַר נֶשׁ עַל כָּל פְּסִיעָה וּפְסִיעָה בְּגְמִילוֹת חֶסֶדִים, עֵינֵי שָׁם.

עַמֵּד וּרְאֵה וְהִתְבּוֹנֵן בְּמֵאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, בְּמַעֲלוֹת הַמַּצְנֵה הַמְּבַחֵרָה הַזֹּאת שֶׁל גְּמִילוֹת חֶסֶד, זָכַר כְּמָה פְּעָמִים הַצְּרַכְתָּ לְגְמִילוֹת חֶסֶד, וְלֹא הָיָה לָךְ אֵיפָה לָלוֹת, וְעַכְשָׁו זָכָה אוֹתָךְ הַשָּׁם יִתְבַּרֵךְ בְּמַעוֹת, מִדּוּעַ לֹא תַעֲזוֹר לְאַחֶיךָ הָעֲנִיִּים וְהָאֲבִיּוֹנִים, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שְׂאֵר בְּשַׂרְךָ הַקְּרוֹב אֵלֶיךָ כָּל-כָּף. וּמוּבָא בְּדַבְרֵי מוֹהֲרַנְ"ת וְ"ל (לְקוּטִי-הַלְכוֹת, עֲרַב, הַלְכָה ד', אוֹת ד'), שְׁעַל-יָדַי מַצּוֹת גְּמִילוֹת חֶסֶד מִמְּשִׁיכִים רוּחוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ צְדָקָנוּ בְּעוֹלָם, עֵינֵי שָׁם. וְכֵן (לְקוּטִי-הַלְכוֹת, בְּרֻכּוֹת הַשְּׁמַר, הַלְכָה ה', אוֹת סג): עַל-יָדַי מַצּוֹת גְּמִילוֹת חֶסֶדִים, זוֹכִין לְהָאֲרַת הַרְצוֹן, לְהַפְּלֵל בְּרַעְיוֹן דְּרַעְוִין, עֵינֵי שָׁם; אֲשֶׁר בְּאַמַּת אֶחָד הֵם, כִּי הָאֲרַת מְשִׁיחַ הוּא מְבַחֵינַת עֲתִיק, רַעְיוֹן דְּרַעְוִין, שִׁינְפָה לְבוֹא אֶל מִדְרָגָה גְּבוּהָה כְּזוֹ בְּגִלּוּי שְׂכִינָה, עַד שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ רְצוֹן אַחֵר מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ יִתְבַּרֵךְ כָּלֵל, בְּחִינַת גְּלוּי יְחִידָה דִּיחִידָה, רַעְיוֹן דְּרַעְוִין. וְעֵינֵי בְּמִדְרָשׁ רַבָּה קַהֲלַת עַל פְּסוּק (קַהֲלַת א, ז'): "טוֹב שָׁם מִשָּׁמֶן טוֹב", אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, לְלַמֵּדְךָ שֶׁכָּל הַכּוֹפֵר בְּגְמִילוֹת חֶסֶד כְּאֵלוֹ כּוֹפֵר בְּעֶקֶר. אֲבָל דוֹד הַמְּלִיךְ, עָלָיו הַשְּׁלוֹם, מַה הָיָה עוֹשֶׂה? הָיָה גּוֹמֵל חֶסֶד לְכָל, אוֹמַר כֵּן אֶפְלוֹ הוֹרֵג אוֹ נִהְרָג, רוֹדֵף אוֹ נִרְדֵּף, גּוֹמֵל אֲנִי לוֹ חֶסֶד כְּמוֹ לְצַדִּיק, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (תְּהִלִּים יג, ו): "וְאֲנִי

אָשׁר ד' תשעב בַּנְחָל שְׁכָה

בַּחֲסֻדְךָ בְּטַחְתִּי, יָגַל לְבִי בִישׁוּעַתְּךָ אֲשִׁירָה לֵה' כִּי גָמַל עָלַי, עֵינַי שָׁם.

וְהִעֲנִין הוּא, כִּי דָוִד הוּא מְשִׁיחַ, וְשֵׁם הוּא חֻסֵד דְּאָרִיךָ אֲנֹפִין, חֻסֵד בְּלֹא גְבוּל וְצִמְצוּם, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה חֻסֵד בְּלֹא גְבוּל וְצִמְצוּם, וְגוֹמֵל חֻסֵד אַף עִם רוֹדְפוֹ וְהוֹרְגוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה פּוֹתַח אֶת צְנוּרֵי הַחֻסֵד הַעֲלִיּוֹן דְּאָרִיךָ אֲנֹפִין, שְׁשָׁם מְאִיר מִבְּחִינַת עֵתִיק, רַעְוֵא דְרַעְוִין, אִוְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וְהִבֵּן לְמַעֲשֵׂה.

וְעֵינַי בְּמַגְלָה עֲמֻקּוֹת' פְּרָשָׂה זֹו (אֲפֹן ב'): דוֹרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת אָמְרוּ עַל פְּסוּק (בַּמִּדְבָּר כח): "מִלְבַד עוֹלַת הַתְּמִיד", רְאִשֵׁי תְבוֹת מִלְבֵּד' הוּא: מִלְּוֵה לְעֵנִי בִשְׁעַת דְּחֻקוֹ מִכְּפַרְת בְּדִיוֹק כְּקַרְבֵּן עוֹלַת הַתְּמִיד, לְכֵן עֲשָׂר תִּעֲשֹׂר רְאִשֵׁי תְבוֹת עוֹלַת תְּמִיד, עֵינַי שָׁם. וּמִכָּל זֶה תִּרְאֶה מַעֲלַת הַזִּזְכָּה לְגַמֵּל חֻסֵד, וּמִכָּל שְׂכָן אֶתָּה רְאֶה לְפַתַח לְבָבְךָ וְכִיסֶךָ, וְתַעֲשֶׂה חֻסֵד עִם אֲשֶׁתְּךָ וְאֶבְיָה, וְהִשָּׂם יִתְבָּרַךְ יִמְשִׁיךָ עָלֶיךָ שְׁפַע, וְיִקְיָם אֶצְלֶךָ (שְׁבַת קיט): עֲשֹׂר בְּשָׂבִיל שְׁתַּחֲעֲשֹׂר. וְאַל תִּירָא וְאַל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה, כִּי שׁוּם בְּרִיָּה לֹא תוּכַל לַעֲשׂוֹתָךְ מִטּוֹב וְעַד רַע מִבְּלַעֲדֵי רְשׁוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכָל עֲנִינְךָ הוּא רַק בְּיָדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהִשְׁגָּחָה פְּרִטֵי פְּרִטֵי, מִי יָבוֹא אֵלֶיךָ וְכוּ'.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמְךָ...

ד' תשעב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֻדְרָה רְאֶה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ... גְרוֹ יֵאִיר וְיִזְרַח לְנִצְחָה נְצָחִים.

אֶת מִכְתָּבוֹ לְנִכּוֹן קַבְלָתִי, וְלִהְשִׁיבְךָ — יִקְצְרוּ הַמּוֹן יְרִיעוֹת, וּבְפִרְטִיּוֹת שְׁסִפְרֵי רַבְנוּ ז"ל בְּיָדֶיךָ — הַפֶּךָ בְּהֵם, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרֻגָע לְנַפְשְׁךָ.

חֲמַדַּת לְבָבִי! חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד מְאֹד לְהַתְּבוֹדֵד בְּכָל יוֹם וְיוֹם

שכו אָשֶׁר ד' תשעב בַּנְחָל

וּלְפָרֵשׁ שִׁיחֲתָךְ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וְכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ רְאֵה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּבְכַפְרִיּוֹת עַל תְּקוּן הָעֲצָה, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הִזְהִירָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל עַל תְּפִלָּה זוֹ, כִּי עָקֵר מָה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם הוּא רַק, כְּשֶׁאִינוּ יוֹדְעִים לְתַן עֲצָה לְנַפְשׁוֹ.

וְעַל-כֵּן רְאֵה לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה הַרְבֵּה עַל תְּקוּן הָעֲצָה, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יְאִיר עֵינֶיךָ בְּמֵאֹר תּוֹרַת רַבֵּנוּ ז"ל, וְתִרְאֶה בָּהּ נִפְלְאוֹת רַבּוֹת לְהֵאִיר לְכַבֵּד בְּהֵאֲרַת נֵעָם זִיו הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה...

רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר: מִתּוֹ שֶׁלֹּא הָיוּ גְאוֹת כְּשֵׁי שֶׁלֹּא לָנִיחַ גְּדוּלָּה (דְּעַר מִתּוֹ הָאֵט גְּאוֹת מֵיט אַ גְּרוֹיֶסֶע לְנִיחַ). וּמִוְהַרְבֵּי ז"ל אָמַר: וְאוֹס וְיִנְצִיגְר אוֹיֵף דֵּי לְנִיחַ אִיזוּ בְּעֶסֶר (כָּל מָה שֶׁפָּחוֹת אֲנָשִׁים מִשְׁתַּתְּפִים בְּהַלְנִיחַ — טוֹב יוֹתֵר).

וְר' אַבְרָהָם בֵּר' נַחֲמָן ז"ל אָמַר: "וְעַתָּה דְּעַר מִתּוֹ וְאוֹלֵט זִיךְ גְּעַקְעֵנֵט אֵלֶיךָ בְּאַגְרָא בֵּן וְאוֹלֵט גָּאָר גוֹט גְּעוֹוֵעַן (אִם הָיָה הַמֵּת יְכוּל לְקַבֵּר אֶת עֲצָמוֹ הָיָה טוֹב מְאֹד"; הֵינּוּ שְׁלֵא הָיָה שׁוּם פְּרִסוּם כָּלֵל. וְשִׁמְעֵתִי שֶׁאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ צָוָה קִדְּם הַסְּתַלְקוֹתוֹ, שְׁלֵא לְפָרְסֵם פְּטִירָתוֹ, רַק שְׁנֵי אֲנָשִׁים יִתְעַסְקוּ עִמּוֹ בְּהַצְנֵעַ, וְכִשְׁשִׁאֲלוּ: אֵיפֹה הוּא, יֹאמְרוּ שֶׁהוּא כָּבֵר נִקְבֵּר בְּבֵית-הַחַיִּים; כָּל-כֶּף הָיוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ נִזְהָרִים מִפְּרִסוּם.

כְּשֶׁהָיָה רַבֵּנוּ ז"ל גָּר בְּעִיר מְעַדְוֵעֵדִיוֹקֵעַ, הָיָה פְּעַם מַעֲשֵׂה, שֶׁנִּסְתַּלַּק הָרַב מִעִירָה הַסְּמוּכָה לְעִיר מְעַדְוֵעֵדִיוֹקֵעַ, וְרָצוּ לְקַבְּרוֹ בְּמָקוֹם מְכַבֵּד כְּנֵהוּג. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁיִּקְבְּרוּהוּ מֵאַחֲרֵי הַגְּדֵר, וְהִיתָה בְּעִינֵיהֶם פְּלִיאָה נִשְׁגָּבָה (כִּי מֵאַחֲרֵי הַגְּדֵר קוֹבְרִים מֵאַבְד עֲצָמוֹ לְדַעַת וּמוֹמְרִים, רַחֲמָנָא לְצַלְחַן וְכַדוּמָה), וְלֹא צִיָּתוֹ אֶת רַבֵּנוּ ז"ל. וְאַחֲרֵי-כֵן כְּשֶׁבָּאוּ הַחֲבָרָא קְדִישָׁא לְהַתְנַצֵּל לְפָנֵי רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהִיתָה לָהֶם רַחֲמָנוֹת גְּדוּלָּה עַל בְּנֵיו, שֶׁכָּבוּ מְאֹד מְאֹד, וְהַפְּצִירוּ לְקַבְּרוֹ דִּיקָא בְּתוֹךְ בֵּית הַחַיִּים, גָּעַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּפָרְנֵס הַקָּהֵל, וְאָמַר לוֹ: הָאֵתָה הוּא הַרְחַמְנָן, וְלִי אֵין רַחֲמָנוֹת?! הֲלֹא מֵתִים שְׁלֵ מֵאוֹת

אָשֶׁר ד' תשעג בנחל שכו

שנים באים לפני להתאונן, כי שכן מאוס כזה עוד לא היה להם. ואמר בזו הלשון: "דו ביסט א רחמן און איך נישט?! מתים פון הונדערטער יארן גלאגן זיך פאר מיר, אז אזא מיאוס'ער שכן, האבן זיי נאך נישט געהאט.

אנשי שלומנו אמרו: ראו בחוש בכל הדורות, מי שהפריד את עצמו מאנשי שלומנו היקרים מאיזו סבה שרק תהיה, לבסוף נתרחק גם מרבנו ז"ל, ונתקרה לגמרי מההתעוררות וההתחזקות שקבל. (ודעת לנכון, שפונתם היתה, מי שמפריד עצמו מאנשי שלומנו האמתיים, עובדי השם יתברך).

ד' תשעג.

העזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל האברך היקר לי מאוד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לבטל את עצמך לגמרי אליו יתברך; כי באמת אין לנו כזה העולם רק את הקדוש-ברוך-הוא, ואחר לשוב הדעת אמתי — רואים, שמה נשאר מהאדם? רק מה שזוכה לחטף בכל יום: תורה ותפלה, מצוות ומעשים טובים, מינו כצל עובר, הנה אנחנו כאן, והנה אנו יוצאים מפה, אף אחד אינו קולט, שכל יום ניום זהו יום, וחבל לאבד את היום הזה.

איעצה ואגידה לך, שלא כדאי ולא ראוי לך להתעסק עם עו פנים וחסוף וכו', כי כזה מראה שהוא בעל עברה, וכמו שגלו לנו חכמינו הקדושים (תענית ז): כל אדם שיש בו עזות פנים, בידוע שונשל בעברה. וכן אמרו (שם): כל אדם שיש בו עזות פנים, מתר

לקרותו רשע. ולכן, למה לך להכנס עמו בדין ודברים?! הלא מי שהיה עז פנים, בידוע שהוא פגום מאד, וצריך להשמר ממנו כפי ששומרים מנגע הצרעת. ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר ובה, פרשה יח, סימן י'): מי שיש בו עזות פנים, ואינו מתבייש בפני מי שגדול ממנו — נקרא רשע. ותאמין לי, שמוהרנ"ת ז"ל סבל מרשעים כאלו, אף שבחויץ חשבו מי יודע מי הם וכו', אבל היו רשעים ארוזים בעלמא, ורדפו את מוהרנ"ת ז"ל על לא דבר, ולבסוף נעקרו מן העולם, ואין יודעים אפלו היכן עצמותיהם הסרוחות טמונות. לא-כן מוהרנ"ת ז"ל, שספג כל ימי חייו עלבונות, בזיונות, שפיכות דמים וכו', הותיר אחריו ברכה ספרי "לקוטי-הלכות", אשר מחיים את נפש כל חי, ועוד יחיו עד סוף כל הדורות. ואנשים באים לבקר אצל קברו הקדוש ומתפללים שם, ואומרים תהלים ומתבודדים, ולומדים שם, איזה נחת-רוח יש למוהרנ"ת ז"ל!

וההכרח לי לומר לך, שבימי נעורי, כשהייתי בחור צעיר, למדתי הרבה "לקוטי-הלכות", שקדתי יומם ולילה בזה, ולכן יש לי הרגש מאד מאד גדול אל מוהרנ"ת ז"ל, ובכל פעם כשאני בא אל ציונו הקדוש, אני מתעורר מתדוש, ואומר לעצמי: הנה פה טמון איש קדוש צדיק ונורא, המחיה את נשמות ישראל. ואני זוכר בעת נעורי, שזכיתי להתמיד אז הרבה מאד בלמוד "לקוטי-הלכות", כי הייתה דרכי לסיים בכל חדש את כל חלקי "לקוטי-הלכות", שלשים חדשים רצופים בלי הפסק, וכן למדתי ברכים בודדים פעמים אין מספר, ועוד שעורים היו לי ב"לקוטי-הלכות" על-פי סדר התורות, ומוהרנ"ת ז"ל החזיה אותי, אשר עד היום יש לי התחזקות רק ממנו ז"ל, ודיקא על-ידו זכיתי להבין את ה"לקוטי-מוהר"ן הקדוש והנורא. ותמיד חשבתי, אם אני הייתי אז בימי מוהרנ"ת ז"ל, לא הייתי נותן שידרפוהו כל-כף, ובפרט החולק הגדול, כי אתה יודע, בגיל צעיר יש רתחת הדמים, ועל-כן חשבתי כף, שאם הייתי אז, הייתי מצית את המתנגד עם ביתו ביחד וכו', בלי רחמנות וכו'. כי הייתה לי תשוקה כל-כף גדולה למוהרנ"ת ז"ל, שהרגשתי שזה אבי

אָשׁר ד' תשעג בַּנְחָל שַׁכְט

וכו' המדבר אלי. ובאמת אי אפשר להשיג בדברי רבנו ז"ל, אלא על-ידי מוהרנ"ת ז"ל. ולכן פלך לך מעוזי פנים, מה לך ולקום?! יותר טוב שתחזיר בעצמך אמתת מציאותו יתברך, ותדבר אליו יתברך, ותבקש ותתחנן מלפניו כל צרכיך, ותתמיד הרבה ב"לקוטי-הלכות", כי ימינו כצל עובר, ואמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה, פרשה צו, סימן ב'): כצל ימינו על הארץ, והלואי כצלו של כתל או כצלו של אילן, אלא כצלו של עוף בשעה שהוא עף; כל-כך פורחים החיים.

ואמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'), שצריכים לקבל את העצות רק מהצדיק האמת. ולכן תתמיד בלמוד ספרי רבנו ז"ל: "לקוטי-מוהר"ן", "ספורי-מעשיות", "ספר-המדות", ושיחותיו הקדושות שב"חיי מוהר"ן" וב"שיחות-הר"ן", ואז תרגיש נעם וערכות וידידות, חיים מתקים בעולם הזה. מה לך להתערב תמיד בדברים שאינם שייכים אליך?! למה לך לילך לרשעים ארורים, שאינם רוצים אותך?! מה לך ולקום?! כלל זה תקח בידיך — מי שאינו צריך אותך, אינך זקוק לו עשרת מונים. ומי שמתחצף אליך — שתק, שתק, אהובי, בני, ידידי ויקירי! ברח לך ממנו. מה אמה צריך אותו?!

ובאמת אינני מבין אותך, אם מגרשים אותך וכו', מה אמה צריך לתחב אפך ולדחף עצמך לחזר שמה, מי אומר ששם רבנו ז"ל וכו'?! אני מבטיחך, שבמקום שיש מחלוקת, שם בודאי לא נמצא רבנו ז"ל! כי רבנו ז"ל נמצא רק במקום שמודברים ממנו, מחיים ומזכרים, מעודדים ומשמחים את נשמות ישראל, שם רבנו ז"ל! מה לעשות?! אנו נמצאים בעקבתא דמשיחא, אשר חצפא יסגי, וכל דאלים גבר, והמשכיל בעת ההיא ידם, ואז אם תלך בדרך זו — תצליח כל ימי חייך.

העקר — בטל עצמך לגמרי לאין סוף ברוך הוא, ותצטרך בדעתך, אשר דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו, אלא בהשגחת

המאציל העליון, כי הכל לכל זה אלקות גמור הוא, ודומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, ואף אחד בעולם לא יכול לעשותה דבר, בלי רצונו ותברכה, וכמו שאומרים חכמינו הקדושים (יומא לח.): בשמך יקראוך ובמקומך יושיבוך, אין אדם נוגע במה שמוכן לחברו, ואין מלכות נוגעת במלכות חברתה אפלו כמלא נימא; ואמרו חכמינו הקדושים (חלין ז:): אין אדם נוקף אצבעו מלמטה, אלא אם-כן מכריזין עליו מלמעלה; ולכן מה לך להצטער בעולם שאינו שייך אליך, שהיום אתה כאן ולמחר לאו; טוב יותר שתבלה ימי חייך בתורה ובתפלה, במצוות ובמעשים טובים. תאמין לי, אם תצית אותי, אין עוד דבר יותר טוב מזה.

כל-כך כואב לי, שאני רואה שאתה מתניסר ביסורי חנם על לא דבר, למה לך להתניחם בכלל לבני-אדם? ! ברגע שאדם דבוק באין סוף ברוך הוא, ואינו רואה רק אמתת מציאותו ותברכה, אצלו כל העולם פלו כהרף עין, וזו היתה מדרגת הכעטליר הראשון מהשבעה בעטלירס, שלא היתה לו שום הסתכלות בזה העולם, ולכן זכר לא כלום.

ולכן אבקשך מאד, חדל חדל לרוץ אחר הבהמות, שהן העוונות שלך, כי אלו בני-האדם הם בחינת בהמות, והם חטאיך, כי הם חולקים עליך, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות נאוף, סימן כו): על-ידי הוצאת ורע לבטלה, בורא קלפות המתלבשים בבני-אדם מתנגדים וחולקים עליו, ועושים לו יסורים. ולכן כל אלו האנשים המצערים אותך — אלו עוונותיך. וזהו שאמר אדם היצר לבן המלך: תפסיק לרוץ אחר הבהמות שלך, אלו עוונותיך (עין ספורי-מעשיות, מעשה יא, מהבן מלך והבן שפחה שנגחלו). רואים בני-אדם רצים ורודפים אחר אחרים שאינם רוצים בהם, וזהו דמיון אחד גדול. אם אחד אינו רוצה אותך, למה לך לרדף אחריו? ! פקח כבד עיניך!

תאמין לי, ידידי היקר! אני יכול לכתב לך על דבר זה —

אֲשֶׁר ד' תשעד בנחל שלא

ספר אחד גדול, אף אין העת בְּיָדִי, כִּי אֲנִי טְרוּד בְּמֵאֵד מְאֹד יוֹמָם וְלַיְלָה בְּעֶסֶק הַרְבִּים, וְלוֹלֵא שֶׁהִתְחַלְתִּי כְּבָר, לֹא הֵייתִי מִתְחִיל עֲתָה, כִּי זֶה גוֹזֵל אֶת זְמַנִּי הַיָּקָר. אֲבָל מֵאַחַר שֶׁהִתְחַלְתִּי כְּבָר — לֹא אֶפְסִיק, וְעַד הַיּוֹם הָאֲחֵרוֹן שְׁלִי בְּזֶה הָעוֹלָם, אֲגַלֶּה וְאֶפְרָסֵם אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ וְעֲצוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲדַפִּיִּסֵם וְאֶפִּיֵּצֵם וְאֲחַלְקֵם בְּכָל תְּפוּצוֹת יִשְׂרָאֵל. וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁיַּעֲזֹר לִי, וְאֶהְיֶה לוֹ לְמַלְיָץ יָשָׁר בְּעוֹלָם הַבָּא.

אֲנִי חֹזֵק בְּזֶה — מִי שֶׁיִּדְפִּיס אֵיזָה סֵפֶר מְסֻפָּרִי, לֹא אֲנוּחַ וְלֹא אֲשַׁקֵּט בְּעוֹלָם הַבָּא, עַד שֶׁאֶעֱשֶׂה לוֹ טוֹבָה. כִּי תִהְיֶה לְאֵל, רַבִּים וְגַם שְׁלֵמִים חֲזָרוּ בְּתִשׁוּבָה עַל-יְדֵי סֻפְרֵי. וְלִכֵּן בְּמִקוֹם שֶׁתְּרוּץ אַחַר בְּנֵי-אָדָם, תַּעֲזֹר לִי לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַסֻּפְרִים שֶׁיֵּשׁ תַּחַת יְדֵי בְּכַתֵּב יָד, וְתַפִּיֵּצֵם, וְנִהְיֶה מְקַשְׂרִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תשעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר רְאֵה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הָאֵם זֹו אֲמַת שְׁדַבְּרַתְּ עָלַי וְקָלַלְתְּ אוֹתִי וּבִזִּיתַנִּי עַל לֹא דְבָר? ! זְכוּר תִּזְכֹּר מֶה עָשִׂיתִי בְּעִבּוּרְךָ! מְסַרְתִּי נִפְשִׁי בְּעִבּוּרְךָ, נְתַתִּי לְךָ אֶת כָּל חַיִּי, אֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ יוֹתֵר מֵאֵב שֶׁיִּכּוֹל לְאַהֵב אֶת בְּנוֹ, אֲשֶׁר זֶה לֹא נִתֵּן לְהַבִּיז, כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל אֶבָּא אוֹהֵב אֶת בְּנוֹ מְאֹד, כִּי הֵבֵן בָּא מִמֶּנּוּ הָאֵב, אֶף-עַל-פִּי-כֵן אֶהְבְּתִי אֵלֶיךָ הִיא יוֹתֵר מֵאַהֲבַת אָב לְבְנוֹ, כִּי אֲנִי אוֹהֵב אוֹתְךָ מְצַד נִשְׁמַתְךָ, וְלִבְסוּף זֹאת תִּשְׁלַם בְּחֻזְרָה — שֶׁאֲתָה מְקַלֵּל אוֹתִי, וּמְדַבֵּר עָלַי כָּל דְּבָר אָסוּר?! וּבִשְׁבִיל מִי וְכוּ'?

שלב אֲשֶׁר ד' תשע"ד בנחל

בְּעִבּוּר אֵיזָה שׁוֹטָה שֶׁהִסִּית אוֹתָךְ?! אֵינְנִי מִבִּין אוֹתָךְ, חֲבַל חֲבַל עָלֶיךָ מָאד! הִנֵּה אֲנִי מְדַבֵּר אֵלֶיךָ, מְקַרְבֶּךָ, אוֹהֵב אוֹתָךְ, וְתִרְאֶה מָה אַתָּה מְשִׁיב בַּחֲזָרָה, רְעָה תַּחַת טוֹבָה, הִיתְמַכְן?! הַזֹּהֵי הַתְּנַהֲגוֹת נְאוֹתָה?! לָמָּה לֹא יִהְיֶה לָךְ יָשׁוּב הַדְּעַת, לָמָּה לֹא תַחֲשֹׁב מָה אַתָּה עוֹשֶׂה וְלָמָּה?! הֲלֹא הוּא יִתְבָּרֵךְ לֹא יֵאָכֵה סֶלַח עַל דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, וּמְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עֲנֵשׁ קָשָׁה מָאד, וְאֲנִי בְּעֶצְמִי הַפְרָתִי הַרְבֵּה אֲנָשִׁים שֶׁנֶּעְקְרוּ מִן הָעוֹלָם בְּמִיתוֹת מְשֻׁנוֹת, מִיתוֹת אַכְזָרִיּוֹת, רַק בְּעִבּוּר דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, שֶׁרְדִּפוּנִי עַד תִּרְמָה עַל לֹא דָבָר, וְדָבְרוּ עָלַי כָּל דְּבָר אָסוּר. לְזֹאת אֲבַקְשֶׁךָ מָאד, רְאֵה לְשׁוּב בְּתִשׁוּבָה, וּלְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ לֹא לְדַבֵּר יוֹתֵר, וְלֵדִם וְלִשְׁתֵּךְ.

הֲלֹא אַתָּה בְּחֹרֶר צָעִיר, חוּס עַל יְמֵי נְעוּרֶיךָ, בִּיכְלֻתְךָ לְהַתְּעִלוֹת בְּתַכְלִית הַעֲלִיָּה, וְלִלְמַד תּוֹרָה, אֲשֶׁר אֵין טוֹב יוֹתֵר מִזֶּה, לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, לְלַמֵּד פֶּרֶק מְשֻׁנִּיּוֹת עוֹד פֶּרֶק וְעוֹד פֶּרֶק, זֶה הַנְּעִימוֹת הַכִּי גְדוֹלָה בְּחַיִּים, מְכַל שֶׁכֵּן שְׂזוּכִים לְלַמֵּד דָּף אֶחָד גְּמָרָא בַּיּוֹם, וְלַחֲזוֹר עַל הַדָּף הַזֶּה עֲשֶׂר פְּעָמִים, עַד שֶׁתִּהְיֶה בְּקִי בּוֹ הַיֵּטֵב, וְעַל הַכֹּל — לְלַמֵּד הַלְּכָה, שֶׁרַבְנוּ ז"ל מָאד הַקְּפִיד לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם הַלְּכָה, וְכַיּוֹם יֵשׁ כָּל מֵינֵי קַצּוּרֵי הַלְּכָה לִידַע הַהַלְּכָה הַיֵּטֵב עַל יָדָם, וּבְמִקּוֹם זֶה מְסִיתִים אוֹתָךְ נְגִדִי?! אֵינִי יְכוֹל לְהֵאֱמִין לְדְבָרִים כְּאֵלוֹ! אֵיךְ יְכוֹל לְהַתְּפַף בֵּן לִילָה לְיוֹם, כְּקַקְוִין דִּינֹנָה, שֶׁבָּאָה תּוֹלַעַת בֵּן לִילָה לְיוֹם וְאֶכְלָה הָעֵץ.

לְזֹאת אֲבַקְשֶׁךָ בְּכָל לְשׁוֹן שֶׁל בְּקָשָׁה, קַח אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדֶּיךָ, וַחֲזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה עַל רַע מַעֲלָלֶיךָ, וְתַתְּפַלֵּל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ בְּמִנְיָן: שְׁחָרִית, מְנַחָה, עֶרְבִית, וְתִבְרָךְ בְּרִכְתֵּי-הַמְּזוֹן מִתּוֹךְ הַסְּדוּר בְּכּוֹנֵנָה, וְתִקְרָא קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּטָה מִתּוֹךְ הַסְּדוּר בְּכּוֹנֵנָה, וְתִכְיֵן לְעֲצָמְךָ נְטִלָה עִם מַיִם, כְּדִי שֶׁתִּקְוֹם לֹא תִצְטָרֵךְ לִילָךְ אַרְבַּע אַמּוֹת בְּלֹא נְטִילַת יָדַיִם. תִּהְיֶה יָרָא שְׁמַיִם. כָּל-כֶּף הַשְּׁקָעִתִי בָּךְ, כָּל-כֶּף מִסְרָתִי אֶת נַפְשִׁי בְּעִבּוּרְךָ, לָמָּה לֹא תִצִּית אוֹתִי?! וְאִזּוֹ יִהְיֶה לָךְ טוֹב בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

הַמְּצַפֶּה שֶׁתִּחְזוֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה...

אֲשֶׁר ד' תשעה בַּנְחַל שלג
ד' תשעה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר ראה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָה הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מִקּוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַן עֲלֵינוּ ... גְּרוּ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי מָה שָׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סוּטָה מו.), שֵׁשׁ שָׁלֹשׁ
חֲנוּת: חֵן אִשָּׁה עַל בַּעְלָהּ, חֵן מְקוֹם עַל יוֹשְׁבָיו וְחֵן מִקַּח עַל מִקְחוֹ,
רְאִיתִי בַּסֵּפֶר "מִגְלַה עֲמֻקּוֹת" (פְּרָשַׁת נח), שֶׁזוֹ הִיְתָה מִדְּרַגַּת נח, כִּי
הַשָּׁלֹשׁ חֲנוּת הִלְלוּ זֶה סוֹבֵב עַל עֲבוּדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת וּשְׁפִיכוֹת
דָּמִים, "וְנַח מִצָּא חֵן בְּעֵינֵי הַיְי"ה" (בְּרֵאשִׁית ו, ח), שֶׁהִיָּה רְחוּק מִשָּׁלֹשׁ
הַעֲבֵרוֹת הַחֲמוּרוֹת הִלְלוּ, כִּי הִיָּה דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ. 'חֵן מְקוֹם עַל
יוֹשְׁבָיו' — זֶה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר הוּא מְקוֹמוֹ שֶׁל עוֹלָם וְאֵין
הָעוֹלָם מְקוֹמוֹ. 'חֵן אִשָּׁה עַל בַּעְלָהּ' — שֶׁלֹּא חָטְא בַּעֲרִיּוֹת, כִּי הִיָּה
אִישׁ תָּמִים, וּמִי שֶׁשׁוֹמֵר אֶת בְּרִיתוֹ, דִּיקָא הוּא נִקְרָא תָּמִים. וְ'חֵן
מִקַּח עַל מִקְחוֹ' — שֶׁלֹּא נִגַע בְּגִזְל, אֲשֶׁר מְלֹאָה הָאָרֶץ חֲמָס. וְלִכֵּן
מֵאַחַר שֶׁהִיָּה נִזְהָר מִשָּׁלֹשׁ עֲבֵרוֹת אֵלוֹ: עֲבוּדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת
וּשְׁפִיכוֹת דָּמִים, זָכָה שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו: "וְנַח מִצָּא חֵן בְּעֵינֵי הַיְי"ה",
עֲבוּדָה זָרָה זֶה לְעַמַּת אֲמוּנָה, עֲרִיּוֹת זֶה לְעַמַּת קִדְשָׁה וְטָהֳרָה,
שְׁפִיכוֹת דָּמִים זֶה כְּנֶגֶד גִּזְל, שֶׁרַחֲמָנָא לְצַלָן, רוֹאִים בְּנֵי-אָדָם,
שֶׁבִשְׂבִיל גִּזְל יִהְרָגוּ אֶת זוּלָתָם. וְלִדְעָתִי, לְפִי זֶה יִתְרַצוּ כָּל הַקְּשִׁיּוֹת
שֶׁשָּׂאֵלָת אוֹתִי, וְהֵבֵן.

מָה אֵמַר לָךְ, יְדִידִי הַיָּקָר! רַק תִּתְחַזַּק, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בּוֹדְאִי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ. הַעֲקֵר תִּקְנָה לְעֲצָמְךָ מִדַּת הַזְּרִיזוֹת, אֲשֶׁר אֵין
עוֹד דְּכָר חָשׁוּב יוֹתֵר מִזֶּה, כִּי רַב הַצְּרוֹת שֶׁבָּאוֹת לְאָדָם הֵן רַק מִחֲמַת
עֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת, וְאֵמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן קפ"ט),
שֶׁעָקֵר נְשִׁיכַת הַנְּחָשׁ זֶה עֲצָבוֹת וְעֲצָלוּת. תִּקְנָה לְעֲצָמְךָ מִדַּת

שלד אשר ד' תשעו בנחל

הסבלנות, ואל תסתכל על שום בריה שבעולם, כי גדול אדוננו ורב להושיע. למה לך להתבלבל?! תחיה את עצמך עם כל נקדה טובה שיש בך, כל אשר בכחך עשה, ואל תדחק את השעה, תהיה רק שמח, ותשמח עם כל נקדה טובה שיש בך.

העקר להיות דבוק בו יתברך, לחשב שאין שום מציאות בלעדי הקדוש-ברוך-הוא, והכל לכל אלקות גמור הוא, וכפי שתחזיר בעצמך ידיעות אלו, כל חייך יהיו חיים אחרים לגמרי. ולכן אני יודע למה לך להתבלבל?! מי האמין שבדור יתום כזה, נזפה לגלויים כאלו של הנחל נובע מקור חכמה, וראוי לנו לשמח מאד מאד שאנו יודעים מרבי אמת כזה! רבי נפלא כזה! מה היינו עושים בלעדי רבנו ז"ל?! ולכן חזק ואמן, והקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנוזה ונתבשר תמיד בשורות משמחות, ונהיה בטלים ומבטלים לגמרי אליו יתברך.

אני מאד מאד מבקש אותך, שתתבודד בכל יום אליו יתברך, ותספר לפניו את כל לבך וכל אשר מעיק לך — בין בגשמיות ובין ברוחניות, ועל-ידי-זה טוב לך כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תשעו.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ראה ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו ויודפו אל האברה היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה ... גרו יאיר ויזרח לנצח.

לנכון קבלתי את מכתבך הארוך, אשר בו אתה מאריך בפלפול יפה וכו'.

לדעתי, הוא פשוט; כי הנה בטור ושלחן צרוף (סימן תרד) מביא, אשר מצוה לאכל בערב יום הכפורים ולהרבות בסעודה,

אֲשֶׁר ד' תשעו בַּנְחַל שְׁלֵה

והטור מביא מעשה מהחז"ט שקנה דג וכו', והיה מוכן לשלם אפלו עשרה זהובים, והקשה על זה הבית יוסף וכן הטורי זהב, וכל אחד תרץ כפי ענינו, ולדעתי זה פשוט. שהזכירו חז"ט דיקא, כי רצו לרמז, שאפלו אדם פשוט מאד — חז"ט, שזו אמונת פשוטה, לא חשובה כלל, אף-על-פי-כן אדם פשוט מוכן לקנות דג לכבוד ערב יום הכפורים ולאכלו, כי בוטח בהקדוש-ברוך-הוא, שפונדאי ימחל לו בזכות התשובה שעושה. ולכן למה צריכים להכנס בפלפול? לדעתי, זהו פשוט מאד, שבח גדול לעם ישראל, שאפלו אדם פשוט יש לו אמונה פשוטה בו יתברך. ועין בספר "חכמת שלמה" מהגאון הקדוש ר' שלמה קלווגר ז"ל, שמביא על סימן זה: דהנה הקדוש-ברוך-הוא רצה לזכות את ישראל בדין, והזכות היא דעל-ידי הבטחון שבוטחים בו יתברך, שיזכה אותם בדין, ושמחים על כך, אזי בטחון זה והאמונה שמאמין בהקדוש-ברוך-הוא שימחל לו, כדאי לזכות אותו, עין שם. וזה רואים אצל חז"ט, שאף שהיה אדם פשוט, היה לו בטחון שהשם יתברך ימחל לו. וזה מה שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן פ'), שראינו שאפלו אנשים פשוטים, גם-כן מסרו נפשם על קדוש ה', כי עד שמד וכו', הינו אפלו אדם מספן, רחוק לגמרי ממנו יתברך, ועובר עברה, רחמנא לישזבן, אין זה שעושה נגד רצונו יתברך, אלא יצרו מתגבר עליו, כי עליו הראיה, כשרוצים שישתמד, רחמנא לצלן, אזי הוא מוכן למסור נפשו בעבורו יתברך.

אני מקנה שתוציא דברים מתוך דברי, וכל הפלפול נפל.

אמר לך את האמת, כשאני לומד איזה למוד שיהיה — הן בנגלה והן בנסתר, אני מחפש רק את הפשטות, ולא נכנס בקשיות ובתרוצים, והעקר מה שאני רוצה להוציא מהלמודים זה — למצא את הקדוש-ברוך-הוא בתוך כל למוד ולמוד, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוה"ר, חלק א', סימן סא): כשאדם לומד איזה למוד, צריך לראות להוציא לעצמו הנהגות ישרות לו ולכל השומעים דבריו.

שלו אשר ד' תשעז בנחל

שמעתי מאנשי שלומנו, שמוהרנ"ת ו"ל בשהיה ילד, המלמד שלו כבד את התלמידים בקשיות ובפלפולים, וכל אחד אמר סברה, וכשהגיע אל מוהרנ"ת ו"ל, אמר למלמדו בפשיטות, שלו אין שום קשיות, אלא כך וכך הפשט, ונהנה מאד המלמד מהפשטות שלו. למדים מכאן שבלמוד התורה הקדושה צריכים העקר פשטות, ולא לילך עם חכמות, אף שבני-אדם מתפעלים מחכמות ופלפולים, אבל אם לא יוצא מזה הלכה למעשה, מה יש לנו בזה?! ולכן גם בענין רבנו ו"ל צריכים להשמר מאד לא להפגס לפלפולים של הבל וסרק, כי כל התורות של רבנו ו"ל הן השגות נוראות ונפלאות מאד, אשר לא יאמן כי יספר, צמק צמק מי ימצאנו, והעקר מה שצריכים ללמד כל תורה ותורה, כדי להוציא לעצמנו משפטי הנהגות אמתיות וישרות, איך להתחזק ולילך בזה העולם, ולעבר את ימי חייו בתמימות ובפשטות גמורה.

כל אלו שכותבים פלפולים בדברי רבנו ו"ל, וחושבים שזו עמקות, לדעתי, אלו שטיות גדולות, הקשנה אינה קשנה והתרוץ אינו תרוץ וכו'.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

ד' תשעז.

בעזרת השם יתברך, אור ליום רביעי לסדר ראה ה'תשמ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל החתן היקר לי מאד, שותה ממי הנחל נובע מקור חכמה, זכותו יגן עלינו ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

בענין שתכף-ומיד בשהחתן והפלה יוצאים מחדר היחוד וכו', בשום פנים ואפן אין לחתן להפגס בין הנשים, וזה מנהג קלות

אֲשֶׁר ד' תשעז בַּנְחָל שְׁלו

ובורות שְׂבָא מַעֲמֵי-אַרְצוֹת, וְאֵין לָזֶה שׁוּם מְקוֹר. וְצָרִיכִים לְזָכֵר, שֶׁהַחֲתָן קָדַשׁ וְטָהַר אֶת עַצְמוֹ כָּל יוֹם הַחֲפָה, סִיּוּם כָּל סִפָּר הַתְּהִלִּים, הַתְּבוּדָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְזָכְרוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהַכְנִס לַחֲפָה בַקְדוּשָׁה וּבְטָהֳרָה, בְּמַחְשָׁבוֹת נְקִיּוֹת וּבְעֵינַיִם טְהוֹרוֹת, אַחֲרֵי-כֵן נִכְנָס לַחֲדָר הַיְחוד וְכוּ', וְהֵנָּה כְּשִׁיּוּצָא, הֵיטְבָן שְׂיִכְנָס לְעֶזְרַת נָשִׁים, וְיֵשֵׁב לְיַד הַכְּלָה עִם כָּל הַנָּשִׁים וְכוּ', וְכֻלָּם יִסְתַּכְּלוּ עָלָיו וְכוּ'! וְלָכֵן זֶהוּ מְנַהֵג בּוֹרוֹת וְעַם אַרְצוֹת, וְאֵין לָזֶה שׁוּם מְקוֹר, רַק עֲמֵי-אַרְצִים מִתְנַהֲגִים כֵּן. וְרֵאִיתִי בְּשֵׁאלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "גִּנַּת וְרָדִים", שֶׁהִיָּה חַי לְפָנַי שְׁלֹשׁ-מֵאוֹת שָׁנָה, וּמְבִיא בְּתִשׁוּבוֹת (אוֹר הַחַיִּים, סִימָן כה), וְזוֹ לְשׁוֹנוֹ: שֶׁמִּיד שֶׁמִּתְפָּרְדִים זֶה מְזֵה, הַכְּלָה הוֹלֶכֶת לַחֲדָר, וְהַחֲתָן נִפְנָה לְתֵן שְׁלוֹם וְחֲנוּת לְכָל הַבָּאִים אֵלָיו וְכוּ', עֵינַי שָׁם. אֲףִי שֶׁהוּא מְדַבֵּר שָׁם בְּעֵנֵן חַיִּיב בְּרַכַּת לְהַתְעַטֵּף בְּצִיצִית, אֲבָל הוּא אוֹמֵר בְּפִרוּשׁ, שֶׁתְּכַף-וּמִיד אַחֲרֵי הַחֲפָה מִתְפָּרְדִים זֶה מְזֵה, וְהַכְּלָה הוֹלֶכֶת לַחֲדָר לְשִׂמְחָה עִם הַנָּשִׁים, וְהַחֲתָן נִפְנָה לְתֵת שְׁלוֹם וְחֲנוּת לַבָּאִים אֵלָיו, וְהָרִי זֶה כְּדַבְּרֵינוּ. וְלָכֵן תִּתְעַקֵּשׁ, שֶׁבְּשׁוּם פָּנִים וְאִפְּן לֹא תֵשֵׁב בֵּין הַנָּשִׁים, כִּי זֶה מְנַהֵג בּוֹרוֹת.

וּבְעֵנֵן רְקוּדִין שֶׁל מְצוּהָ, שֶׁקוֹרִין: 'מְצוּהָ טַאנִין', רֵאִיתִי שֶׁתְּקַנּוּ תְּקוּן גְּדוֹל, שֶׁהַחֲתָן וְהַכְּלָה יוֹשְׁבִים קִצָּת יוֹתֵר קְדִימָה מִהַנָּשִׁים, בְּאִפְּן שֶׁלֹּא יִצְטָרֵךְ לְשִׁבְתָּ מְעַרְבַּ עִם הַנָּשִׁים, וְזֶה מְנַהֵג טוֹב מְאֹד. וְיָמָּה שֶׁאֵז מִתָּר לוֹ לְשִׁבְתָּ, יֵשׁ בְּזֵה סוּד גְּדוֹל, אֲבָל כְּאִמּוֹר שִׁיְהִיָּה הוּא וְכֻלָּתוֹ קִצָּת מְרַחֲקִים מִכָּל הַנָּשִׁים, כִּי צָרִיכִים לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד עַל הַעֵינַיִם.

הַעֲקָר תִּתֵּן תּוֹדָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, שֶׁנִּכְיַת לְהִיֹּת חֲתָן, וְעוֹד מְעַט אִתָּה נִכְנָס לַחֲפָה, עַל זֶה אִתָּה צָרִיךְ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַחֲסָד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ, "זָכְרוּ נִפְלְאוֹתַי", תְּמִיד צָרִיכִים לְזָכֵר אֶת נִפְלְאוֹת הַבוֹרָא וְתִבְרָךְ שְׁמוֹ, שֶׁנִּכְיַת לְמַצָּא אֶת בַּת זִוְגָךְ, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁתְּקַיֵּם בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל עַל טְהֻרַת הַקְדוּשׁ.

שֶׁלַח אֲשֶׁר ד' תשעה בַּנַּחֲל

רָאָה לְצַעֵק הַרְבֵּה לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּכְדַאי לָךְ עֲכָשׁוּ לְצַאת
בַּיַּעַר, אוֹ בַשָּׂדֶה, שְׂאִין שָׁם בְּנֵי-אָדָם וְלְצַעֵק הַרְבֵּה הַרְבֵּה, כְּדֵי
שִׁתּוֹלִיד אֶת הַמַּחִין, כִּי עֲכָשׁוּ אֶתְּךָ עֲדִין בַּחֹר, וְעַל-כֵּן רָאָה לְצַעֵק
הַרְבֵּה לְפָנָיו יִתְבַּרֵךְ, שְׂיִזְדַּכֵּךְ מִחֶךָ, וְאִזּוֹ אֵינְךָ צָרִיךְ מְאוּמָה, וְתִהְיֶה
הַמְּאֲשֵׁר בְּיוֹתֵר בְּחַיֶּיךָ.

הַעֲקֵר אֶל תְּשַׁכַּח, שְׁלֹא תַעֲשֶׂה מִהַעֲקֵר טָפֵל וּמִהַטָּפֵל עֵקֶר,
וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ ז"ל אֶל חוֹתְנֵנוּ ר' יוֹסֵקָא ז"ל: בְּקִשְׁתִּי מֵאֱהוּבֵי,
חוֹתְנֵי, שְׁלֹא יַעֲשֶׂה מִהַעֲקֵר טָפֵל וּמִהַטָּפֵל עֵקֶר, וְתִכְתַּב לִי כַּמָּה דְפִים
גְּמָרָא אֶתְּךָ לֹמֵד וְכַמָּה דְפִים פּוֹסֵק אֶתְּךָ לֹמֵד. זֶה הִיָּתֵה בְּקִשְׁתּוֹ
שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל. וְלִכֵּן רָאָה גַם אֶתְּךָ לְהִתְחִיל סֵדֵר בַּש"ס וּבְד' חֲלָקֵי
שְׁלִחַן עֲרוּף, וְתִתְמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי אֵין עוֹד טוֹב מִזֶּה,
כִּי יִמְיֵנוּ כָּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה אֶתְּךָ חֶתֵן וְעוֹד מְעַט תִּתְחַתֵּן, וְעוֹד מְעַט
תִּהְיֶה אֲבָא, וְעוֹד מְעַט תִּהְיֶה סַבָּא, וְעוֹד מְעַט אֶתְּךָ כָּבֵר יוֹצֵא מִזֶּה
הָעוֹלָם, כִּי יִמְיֵנוּ כָּצֵל עוֹבֵר. וְלִכֵּן קַח אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדֶּךָ, וּבְזֶה תַּצְלִיחַ
דְּרַבְּךָ תְּמִיד.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תשעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, אוֹר לְיוֹם רַבִּיעֵי לְסֵדֵר רָאָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל אֱהוּבֵי, יְדִידֵי הַיָּקָר
לִי מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמֵּי הַנַּחֲל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ...
נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, שְׁפָל הַקּוֹרָה אֶתְּךָ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת,
הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחַת פְּרִטִית, וְלִכֵּן מַה לָּךְ לְהַשְׁבֵּר מִכָּל דְּבָר? ! עֲלֶיךָ לְבָרַח
רַק אֶל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִזְכֹּר תְּמִיד, שֶׁהוּא יִתְבַּרֵךְ מְחִיָּה וּמְהִיָּה

אֲשֶׁר ד' תשעח בְּנַחֵל שלט

ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, זה עצם עצמיות אלקותו: תברך. דבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון. ולכן למה לך להתבלבל ולהשבר מפל דבר? ! ברח לך רק אליו: תברך, ואז תהיה הכי מאשר בחיים, אם היית יודע, איך שכל דבר משגח בהשגחה פרטית, לא היית נשבר כלל, אדרבה, זו הצלחת אדם, שיודע שהכל ממנו: תברך. הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע אמר: אפלו עלי אינו נופל מאילן מבלעדי השגחתו: תברך הפרטית, ואפלו עגלה עם סוס, טעונה בקש, ונופל קש אחד, וקצה אחד לצפון וקצה אחד לדרום, זה משגח בהשגחה פרטית — למה לא נפל קצה אחד למזרח וקצה אחד למערב! כל-כך גדלה השגחתו הפרטית על כל פרט מפרטי הבריאה. ומפל שכן בן-אדם בודאי משגח, ומפל שכן וכל שכן יהודי משגח ממנו: תברך, ועל אחת כמה באין ערך — צדיק, הדבוק באין סוף ברוך הוא, שמבטל עצמו לגמרי אליו: תברך, בודאי הוא משגח ממנו: תברך, שיביא לו פרנסה בתוך ביתו, והכל נגזר — כמה יכניסו בתוך ביתו וכמה יהיה לו.

ולכן למה לך להיות שבור כל-כך? ! חסדי השם: תברך, שאמה קם בכל לילה בחצות, ואמה מתבודד אליו: תברך, ומרבה בלמוד התורה הקדושה, ועל-כן למה לך להיות שבור? ! הרגל עצמו לילך בדרך שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן רפב), שצריכים לדון את עצמו לכף זכות, ולמצא בעצמו נקדות טובות; כי אסור להחזיק עצמו לרשע, כי מי שעושה כן, יכול לפל לגמרי, רחמנא לישזבן, ולכן אין זו עצה ודרך, אדרבה, תראה לדון עצמו לכף זכות, והקדוש-ברוך-הוא בודאי יוציאך מהסכך שנסתבכת בו.

נא ונא ראה למסר נפשך להיות בשמחה, ועקר השמחה — לשמח את אחרים, אל תחשב שזו עבודה קלה, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן כד), שמצנה גדולה להיות בשמחה תמיד, וצריכים להכריח עצמו להיות תמיד בשמחה, כי זה מהעבודות הכי קשות, שאדם יזכה לשמחה, כי עובר על כל אחד

שמ אֲשֶׁר ד' תשעה בנחל

וְאָחַד מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁמַחֲזִיק
מִצְמַד וְאֵינוֹ נִשְׁבֵּר.

אֲשֶׁרֵינוּ, מַה טוֹב חֲלָקֵנוּ! וּמַה נְעִים גּוֹרְלָנוּ! וּמַה יָפֵה יַרְשָׁתֵנוּ!
שְׂאֵנוּ זֹכִים לְדַעַת מְרַבֵּי אֱמֶת בְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא וְנִפְלָא בְּזֶה. אֵל תִּבְלָבֵל
אֶת עֲצָמָךְ אֶפְלוּ מִבֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, לָמָּה לָךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל אַחֲרִים? !
תִּהְיֶה לְאֵל, אָנוּ מְקַרְבִּים אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, וְלֹא אֶל שׁוֹם בְּשֵׁר וְדָם! כָּל
אָחַד וְאָחַד הוּא תִלְמִיד רַבֵּנוּ ו"ל, וְזֶה כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבִיחַד
בָּאִים עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לְאוֹמֵן. אֲבָל עֲלֶיךָ לְזַכֵּר מַה שְּׂאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל
(לְקוּטִי־מוֹהַר"ו, חֶלֶק א', סִימָן סא): יֵשׁ שְׂכָלִיִּים פְּרֻטִיִּים, כָּל אָחַד וְאָחַד
יֵשׁ לוֹ שְׂכָל פְּרֻטִי, כִּי חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֻכּוֹת נח): כְּשֵׁם
שְׁפָרְצוּפִיָּהֶם שׁוֹנִים כִּף דַּעוּתֵיהֶם שׁוֹנוֹת; אֲבָל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה כָּל
הַשְׂכָּלִיִּים פְּרֻטִיִּים בָּאִים אֶל הַשְּׂכָל הַכּוֹלֵל וְנִכְלָלִים בִּיחַד, וּמִזֶּה
נִעֲשֶׂה שְׂמֻחָה, "אוֹר צְדִיקִים יִשְׂמַח" (מִשְׁלֵי יג, ט). וְלִכֵּן אֵל תִּבְלָבֵל
עֲצָמָךְ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, תִּשְׁתַּדֵּל כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְהִיּוֹת אֶצֶל רַבֵּנוּ
ו"ל בְּאוֹמֵן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, וְאִם לֹא תִזְכֶּה, אֲזוּ הֵיכֵן שְׂמַתְקַבְּצִים
עֲשָׂרָה מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְעוֹשִׂים קְבוּץ — תִּתְחַב רֹאשְׁךָ, וְתִתְפַּלֵּל
עִמָּהֶם יַחַד בְּהַתְקַשְּׁרוֹת אֶל רַבֵּנוּ ו"ל, וְזֶה קְבוּץ. כִּי בְּיָדָי עֲקַר
הַקְּבוּץ הוּא רַק בְּאוֹמֵן, אֲבָל אִם אֵין יְכוּלִים לְנַסֵּעַ לְאוֹמֵן מֵאִיזוֹ סִבָּה
שְׁלֹא תִהְיֶה, אֲזוּ הֵיכֵן שֵׁישׁ קְבוּץ, שֵׁם צְרִיכִים לְהַתְפַּלֵּל יַחַד, וְרֹאוּי
לְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לַעֲשׂוֹת קְבוּץ בְּעִירָם, כְּדֵי שְׁלֹא יִתְרַבּוּ הַמְּנִיעוֹת,
אֲבָל אִם יִפְתָּחוּ הַגְּבוּלוֹת, וְנִזְכֶּה לְהִיּוֹת אֶצֶל צִיּוֹן רַבֵּנוּ ו"ל לְרֹאשׁ
הַשָּׁנָה — אֵין תִּחְלִיף, וְשֵׁם כְּדָאֵי לְמִסַּר נַפְשֵׁנוּ לְהִיּוֹת אֶצֶל רַבֵּנוּ
ו"ל.

נָא וְנָא הַדְּבַק אֶת עֲצָמָךְ לְאֵין סוּף בְּרוּף הוּא, וְשְׁלֹא יִהְיֶה לָךְ
עֶסֶק עִם אֶף אָחַד, וְאֵל תִּחְלַשׁ דַּעְתְּךָ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי דְבַר
גְּדוֹל וְדְבַר קָטָן אֵינוֹ נִעֲשֶׂה מִעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגָּחַת הַמֵּאֲצִיל הַעֲלִיּוֹן,
תִּהְיֶה חֲזֹק בְּזֶה, וְאֲזוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

אֲנִי מְאֹד מְקַוֶּה לְהִקְדוּשׁ־בְּרוּף־הוּא, שְׂכָל הַדְּבּוּרִים הַלְלוּ

אֲשֶׁר ד' תשעט בַּנְחַל שְׂמַא

שְׂדֵבְרַתִּי אֵלַיךְ — נִכְנָסוּ בְּךָ, וְעוֹד תִּבְשֹׂר לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.
הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

ד' תשעט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, אִוֵּר לְיוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר רֵאָה ה'תשמ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר לִי
מְאֹד, שׁוֹתֶה מִמִּי הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ ... גְּרוֹ
יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי מִכְתָּבְךָ עִם הַפֶּסֶף לְהַדְפָּסָה, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, שְׁתַּמִּיד יִהְיֶה לְךָ חֶלֶק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, שְׁבֹזָה
תְּלוּיָה כָּל גְּאֻלְתָּנוּ.

אִוֵּדוֹת מֵה שְׂאֵתָה כּוֹתֵב לִי וְכוּ'; עֲלֶיךָ לְדַעַת, שְׁפָל הַהֲתַחֲלוֹת
קְשׁוֹת, לְכֹל אָדָם בָּא בְּהֲתַחֲלָה קְשָׁה מְאֹד מְאֹד, כִּי צָרִיךְ לְצַאֵת
מֵהַהֶפֶךְ אֶל הַהֶפֶךְ, וְלִכֵּן קְשָׁה לְאָדָם מְאֹד מְאֹד, שְׁזָה מֵה שְׁפָתוֹב
(אִיּוֹב ח, ז): "וְהִיָּה רֵאשִׁיתְךָ מִצָּעֵר, וְאַחֲרֵיתְךָ יִשְׁגָּה מְאֹד". כָּל מִי
שְׁחִוֵּז בְּתִשׁוּבָה, בְּהֲתַחֲלָה יֵשׁ לוֹ נְסִיוֹנוֹת קְשִׁים וּמְרִים, כִּי קָפָה שֶׁל
שְׂרָצִים רוֹדְפֹת אַחֲרָיו; כִּי כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, בֵּר מִיָּנִן, בְּפָגַם הַבְּרִית,
הוֹצֵאת זֶרַע לְבִטְלָה, עַל-יְדֵי-זָה בּוֹרֵא קְלָפוֹת וּמְשַׁחֲיִתִּים, כְּמוֹכָא
בְּדַבְּרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קמ"א), וְלִכֵּן צָרִיכִים
לְהִתְאַזֵּר בְּסִבְלָנוֹת גְּדוּלָה, וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוֹם דְּבָר, אֲלֵא לְמָסֵר אֶת
נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְזֶה עֵקֶר הַתְּקוּן לְחַטָּא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה — כְּשֶׁבֵר
יִשְׂרָאֵל מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זָה נִמְתָּקִים מִמֶּנּוּ כָּל
הַדִּינִים, וְעוֹלָה מְעֵלָה מְעֵלָה.

וְזֶה סוֹד נְפִילַת אַפִּים, שְׁמוֹכָא בְּדַבְּרֵי הָאָר"י ז"ל, שְׁמִי שְׁמוֹסֵר
אֶת נַפְשׁוֹ עַל קְדוּשַׁת ה', מוֹחֲלִים לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְלִכֵּן כְּשֶׁאָדָם
בָּא וּמִתְבּוֹדֵד לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאוֹמֵר לְפָנָיו: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם,

שמב אשר ד' תשעט בנחל

הנני מוכן ומזמן למסר נפשי על קדוש ה', אגא תמחל לי על כל עונותי, אינו זו משם עד שמוחלים לו על כל אשר עשה. ולכן אל תהיה בטלן, אהב את הקדוש-ברוך-הוא, וסוף כל סוף תשבר את כל המגיעות, ותזכה לכל טוב המיעד לכל בר ישראל. וזה מה שמלמד אותנו רבנו ז"ל, העקר תמיד ב"לקוטי-מוהר"ן", שבפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קצב), אשר פניו, שכלו ונשמתו גנוזים בתוך הספר, וכל ההתקרבות אל רבנו ז"ל תלויה רק כפי שלומדים את ספרו הקדוש "לקוטי-מוהר"ן; אשרי מי שמתמיד בזה, ואז טוב לו כל הימים.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

תם ונשלם, שבה לאל בורא עולם!

ברוך רחמנא, שזכנו לסיים את כל החבור הנפלא הזה, והוא כרך כט, יזכנו השם יתברך לסדר עכשו לדפוס את כרך ל להגדיל תורה ולהאדירה.

אגא ה' הושיעה נא, אגא ה' הצליחה נא.

תְּכֵן הָעֲנִינִים

חֶלֶק כֵּט

- ג פֶּתַח דְּבָר
- ה הַקְדָּמָה
- יא ד' תִּקְצָא
יְעוֹרֵר וַיּוֹכִיחַ לְבָרַח מִפֶּל מִיָּנִי מִחֲלָקֶת וּרְדִיפוֹת וְלִהְתְּזִיק בְּשָׁלוֹם תָּמִיד.
- יב ד' תִּקְצָא
יִדְבֵר בְּעִנְיָן קִבְּלַת הָאֲחֵרִיּוֹת עַל אֵיזָה בְּחֹר שְׂרוּצִים לְשַׁלַּח אֵלָיו.
- יב ד' תִּקְצָב
יִדְבֵר מִהֲנִהְגַּת ה' בְּעוֹלָמוֹ, לָמָּה לְאֲמוֹת יִשׂ הִרְבָּה טוֹב וְכוּ', וַיִּתְרַץ כָּל זֶה עַל-פִּי מְאֹמְרָם וְ"ל בְּתוֹרַת כְּהֻנִּים, וַיְעוֹרֵר מְאֹד שְׁלֹא לְהַקְשׁוֹת קִשְׁיוֹת עַל הִנְהָגַת ה' וְלִהְתְּקַרֵּב אֵלָיו בְּאֲמָת.
- יד ד' תִּקְצָג
יִדְבֵר מִעִנְיָן הָעֹבֹדָה שֶׁהָאָדָם דְּבוֹק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל הַיּוֹם שֶׁפִּתְּיוּ מְלַחְשׁוֹת תְּפִלוֹת וְכוּ', וּבְאֲמָצֵעַ עוֹשֶׂה עֲסָקָיו וְעִנְיָנָיו וְתַכְּף שָׁב אֶל דְּבִקּוּתוֹ. וַיִּדְבֵר מְשִׁיחַת ר' אֲבָרְהָם בְּר' נַחֲמָן וְ"ל וּמִמְדַּרְגָּתוֹ הַנִּפְלְאָה בְּעִנְיָן זֶה.
- טו ד' תִּקְצֹד
יִזְרוּ הַנִּמְצָן לִידַע שֶׁכָּל חֶלְקֵי "אֲשֶׁר בְּנַחֲל" נִכְתְּבוּ גַם בְּשִׁבְלֵי, וַיִּחְזְקוּ עַל הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה עַל-יְדֵי מַדַּת הָאֲמוּנָה הַמְתַּבְּטֵאת בַּתְּפִלָּה וְשִׂיחָה בֵּינָם לְבֵין קוֹנֵה, וַיִּבְאֵר שְׂאִין רְשׁוֹת לְהוֹרִים לְמַנַּע הַבֵּן לִילָף לְלַמֵּד בְּמִקוֹם שְׁלֵבוֹ חֲפִץ, וְלִבְסוֹף זֶה יִהְיֶה הַכִּי גְדוֹל בְּשִׁבְלֵי הַהוֹרִים.
- יז ד' תִּקְצָה
יִזְהִיר לְבָרַח מִכָּל מִיָּנִי פֶּעַס וּקְפִידוֹת, וְזֶה עַל-יְדֵי תַקְּף הָאֲמוּנָה, וַיִּזְרוּ לְהַתְּחִיל תַּכְּף לְעֶסֶק בְּשִׂיחָה זֹאת תְּפִלָּה, עַד שֶׁיִּזְדַּבֵּף הַמַּח.
- יח ד' תִּקְצוּ
יִזְהִיר בְּעַל שְׁלֹא לְהַפְרֹד מְאֻשְׁתּוֹ בְּעֵבֹר הוֹצָאת שֵׁם רַע שֶׁל אֵיזָה "מִקְבֵּל" בְּעַל דְּמִיּוֹן, וַיִּיעֵץ לוֹ כַּדַּת מֵה לְעֲשׂוֹת.

ד' תקצו יט

יעורר מאד לחזק עצמנו בהתקרבותנו אל רבי נפלא כזה, ויזהיר על קיום מצות עשה של "ואהבת לרעך כמוך", ולמוד זכות על כל בריה.

ד' תקצח כ

יבאר באור נפלא בענין המזלות כדברי חז"ל, והנקדה השיכת לענין עבודת ה' שיכולים להוציא מזה, ויעורר שלא לעשות מציאות מאיזה אדם, ויחזק לחיות את החיים מתוך ישוב הדעת.

ד' תקצט כא

יזהיר בחור אחד להיות חזק בח"י פרקים משניות בכל יום ויום תהלים, ויבאר מאמרם ו"ל: 'לעולם יהא זהיר בתפלת המנחה' באפן נפלא.

ד' תר כב

ידבר מעצותיו של רבנו ו"ל כתרס בפני מקרי הזמן, ששה: דרך הלמוד, התבודדות ושמחה, ודבורים אליו יתברך ודבורי אמונה קדושים בכל הנדמנות.

ד' תרא כד

יבאר מתי ואיך מתר להרחיב הדבור בבקשות פרטיות באמצע תפלת שמונה-עשרה.

ד' תרב כה

יגלה דרך נכונה לבעל תשובה כיצד יתמודד עם ארועים, שיכולים להיות לגביו בעיה במשפחה, ואיך ינהג בתכמה ודעת, שאז גם ירויח את שלו וגם יקדש שמו יתברך.

ד' תרג כז

ידבר מענין השיחה של רבנו ו"ל בענין הקשר שבין אכילת מרור לחרבן-בית-המקדש, ויגלה מקורה בשלחן ערוך, ויבארה בטוב טעם ודעת.

ד' תרד כח

ידבר בקצור מהסעדה שנוהגים החסידים לערוך באחרון של פסח לכבוד הצלתו של הבעל-שם-טוב הקדוש, ומנהג אנשי שלומנו לספור כל הספור, ויבאר טעם שנקראת "סעדת המשיח".

ד' תרה כט

יעורר לקבל את מדת ההתחזקות על-ידי למוד התורה הקדושה, ויחזק

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שמה

בְּפִרְטֵיּוֹת עַל אֲמִירַת הַזֶּהָר כְּסֻדְרָן, וְלִמּוֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְיִשְׁמַח בְּפִשְׁנוּ
עַל הַתְּקַבּוּתָנוּ לְרַבְּנוּ ז"ל, וְיִבְאֵר עֲנֵן הַמּוֹכָא בַּזֶּהָר הַקְּדוֹשׁ בְּעֲנֵן שְׂתוּף
הַשְּׁמוֹת "מִי" וְ"אֵלֶּה", וְיִבְהִיר עַל-פִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל לְעִבְדָּהּ וְלִמְעֻשָׁהּ,
וְיִזְכִּיחַ עַל שְׁמִירַת הַדְּבָר בַּקְּדָשָׁה.

ד' תרו לא
יִחֲזַק בְּעֲנֵן תְּקוּן הַמִּדּוֹת, וּבְפִרְט מַדַּת הַגְּאוּת לְעִקְרָהּ מִעֲצָמוֹ, עַד שִׁיְהִיָּה
נִכְלָל בּוֹ יִתְבָּרֵךְ לְגַמְרֵי.

ד' תרוז לב
יִבְאֵר עֲנֵן יְצִיאַת מִצְרַיִם, אֲסוּר חֲמֵץ, וְאֲכִילַת מִצָּה, שְׁעֲנִינָם לְצֵאת מִכּוֹל
מִינֵי לְכֻלּוֹף שְׂאֵדָם שְׂרוּי בָּהֶם, וְלִהְיוֹת מִחֲמוּץ הַמַּחַ, וְלִקְפֹץ בְּנִרְיֹת
לְתוֹף הַקְּדָשָׁה, וְאֵף שְׁבָכַל פֶּעַם שְׁמַתְגַּבְרִים עַל הַיֵּצֵר הָרַע, בְּאֵ יֵצֵר הָרַע
גְּדוֹל יוֹתֵר וְכוּ', עִם כָּל זֹאת הָעֵקֶר לְבָרַח מִהַטְּמָאָה וְלִהְתְּקַרֵּב אֶל הַקְּדָשָׁה.
וְכֵן הוּא בְּעֲנֵן הַנְּסִיעָה אֶל הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ בְּעִיר אֹמֶן, שְׂדֵיִקָּא אַחַר שְׁזוֹכִים
לְזֶה, נוֹפְלִים לְפָתַע בְּנִפְיִלָּה וְכוּ', וְהָעֵקֶר לְהִסִּיר אֶת כָּל הַבְּלִבּוּלִים, שֶׁהֵם
בַּחֲנִינַת חֲמֵץ, וְלִהְתְּחַזֵּק וְלִהְתְּגַבֵּר בְּשִׂמְחַת הַמִּצְוֹת.

ד' תרח לה
יִגְלֶה שְׁעָקֵר הַהִתְחַזְקוֹת לְאָדָם הִיא רַק עַל-יְדֵי לִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה,
שֶׁהִיא מְזוּן הַנְּשִׂמָה, וְיַעֲזֹר עַל זֶה וְעַל חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, וְיִגְלֶה מְעַלְתָּם.

ד' תרט לו
יְדַבֵּר מִשְׁלוֹם-בֵּית הַמִּכְרָח מְאֹד עַל-פִּי הַתּוֹרָה וְדְבָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים,
וְיִדְבֵּר מִעֲנֵן קְרוֹב רְחוּקִים וּמִהֶפְצֵת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁכָּל זֶה מְסַגֵּל
לְהוֹלִדָּה, וְיִחֲזַק לְקַבֵּל הַבְּזִיּוֹן שְׁמַקְבָּלִים בְּהֶפְצָה — בְּאַהֲבָה, וְיִזְהִיר
לְבָרַח מִוִּפְחוּחִים רַק לְכַרֵּךְ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

ד' תרי לח
יִבִּיא מְקוֹר לְהַשְׁתַּטְּחוֹת עַל קֶבֶר הַצַּדִּיק, שְׁפוּעֵלִים גַּם עַל-יְדֵי הַתְּבוּדוֹת
עַל סִפְרוֹ, וְיִבְהִיר עֲנֵן וְדוּי דְבָרִים לְפָנָי צַדִּיק וְעַל צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ, וְיִבְאֵר
עֲנֵן זֶה וְטַעְמוֹ, וְיִגְלֶה כִּי־עַד זֶה אֵינּוּ סְתִירָה, חַס וְשְׁלוֹם, רַק אֲדַרְבְּכָה, נוֹטֵעַ
בְּאָדָם אֲמוּנָה בְּהֶשֶׁם יִתְבָּרֵךְ.

ד' תריא מא
יְדַבֵּר מִעֲנֵן בְּעַל תְּשׁוּבָה שְׁשׂוֹאֵל — הֲאֵם לְהִסָּב בְּסֻדֵּר עִם בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ
שְׂאִינָם שׁוֹמְרִים תּוֹרָה, וְיִוְרָה לוֹ הַדְּרָךְ כִּי־עַד לְהַתְּנַהֵג כְּרֵאוּי, כְּדִי לְשַׁמֵּשׁ
דְּגָמָא שֶׁל קְדוּשָׁה ה', וְיִבְאֵר לְפִי זֶה עֲנֵן שְׁחִירַת הַמּוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל,

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

הסוֹבֵב עַל הָאֲרָבָעָה בָּנִים, שְׁכָנָגְדָם דְּבָרָה הַתּוֹרָה.

ד' תריב מג

יְדַבֵּר בְּאֶזְהָרָה, שְׂאִין צְרִיף לְשָׁנוֹת הַנִּסְחָאוֹת בְּתַפְלָה, אֲלֵא כֹל אֶחָד יִתְפַּלֵּל
כְּפִי נִסְחוֹ הַרְגִיל בּוֹ מִבֵּית אֲבוֹתָיו וְעֲדָתוֹ.

ד' תריג מד

יְדַבֵּר מֵעֵנִין סֶדֶר-דְּרָךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּעֲוֹרֵר עַל זֶה, וּבִפְרָט בְּעֵנִין
לְמוּד הַלְכָה, שֶׁבַעל תְּשׁוּבָה זְקוּק לְזֶה בְּיוֹתֵר מִכָּל הַלְמוּדִים, כְּדֵי לִידַע
הַמַּעֲשֵׂה אֲשֶׁר יַעֲשֵׂה.

ד' תריד מה

יִחְזַק אַכְרֵךְ מִכְשֶׁר אֶחָד, שֶׁבִלָּה אֵת יָמֵי נַעֲוָרָיו בְּמַחְצָתוֹ, וְעַתָּה מִתְאוֹנֵן
שְׁגָר בְּאֶשְׁדוּד וְכוּ', וַיִּחְזְקוּ מְאֹד, אִיךָ שֶׁיִּכּוֹל לְהַתְעַלּוֹת גַּם שָׁם, וְלִהְיוֹת
מִשְׁפִּיעַ וְכוּ', וַיַּעֲוֹרְרוּ עַל מַדַּת הַשְּׂמִחָה וְעֵנִין תּוֹדָה וְהוֹדָאָה, וַיַּגְלֶה עֵנִין
”וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם”, וַיִּשְׁנֵי מִיָּגִי פְלִטִין שְׁגָלָה רַבְּנוּ ז"ל, וְאִיךָ יוֹדְעִים
הֵיכָן הוּא הָאֵמֶת. וַיִּדְבֵּר מֵעֵנִין יָשׁוּב הַדַּעַת וְכוּ', מֵעֵנִין קִבֵּץ שִׁיחוֹת
שֶׁהַדַּפִּים הַנִּמְצָן, וַיִּסְפֹּר סִפּוּר שֶׁהָיָה לוֹ בְּאֶחָד הַשְּׁעוּרִים, וְהוּא נוֹרָא
וְנִפְלָא.

ד' תרטו נ

יְדַבֵּר נוֹרָאוֹת נִפְלָאוֹת לְאֶחָד שְׁזָכָה לְהַנְשֵׂא אַחַר שָׁנִים שֶׁעָבְרוּ עָלָיו
מְרִירוֹת וְכוּ', וַיִּחְזְקוּ עַל מַדַּת הַשְּׂמִחָה בְּיוֹתֵר, וַיַּעֲוֹרְרוּ לְפָרֵשׁ שִׁיחָתוֹ אֵלָיו
תְּבַרְךָ וְלִילָךְ לְשַׁעַר הַשָּׁמַיִם, וְעַל לְמוּד ”עֵין יַעֲקֹב”.

ד' תרטז נב

יְדַבֵּר מִבְּנֵי-אָדָם שְׂאִין ”לו” תְּשׁוּעָה, וּמֵאֲמִירַת שְׁמוֹת הַצַּדִּיקִים לְזִכּוֹת
לִישׁוּעָה, וְלִמְסַר אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו תְּבַרְךָ.

ד' תריז נג

יַעֲוֹרֵר מְאֹד עַל זְהִירוֹת בְּתַפְלוֹת הַקְּבוּעוֹת לְאֶמְרָן כְּרָאוּי, וַיַּזְרֵז עַל ח”י
פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת בְּכָל יוֹם, וַיִּזְכִּיר גְּדֻלַּת הַרֵב הַחֲסִיד ר' שְׁמוּאֵל הוֹרְבִיץ
ז"ל, שֶׁהָיָה חֲדוּשׁ נִפְלָא.

ד' תריח נד

יִזְכִּיחַ מְאֹד בַּחוּר צָעִיר הַמִּתְנַהֵּג בְּלִי יָשׁוּב הַדַּעַת, וַיַּעֲוֹרְרוּ אֶל הַתְּכַלִּית
הַנִּצְחִית לְחוּס עַל יָמֵי הַנְּעוּרִים שְׁלוֹ כְּרָאוּי.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שמז

ד' תריט נה

יחזק לשמור על בריאות בגוף ובנשמה, על-ידי שעורים כסדרן, ויזהיר מחובות, ויעזר על אמונה ושמחה, ועל למוד גמרא, וידבר מכסופים אל השם יתברך.

ד' תרכ נו

יחזק חתן אחד שעוברת עליו מרירות נוראה, וינעיף נחומים לנפשו, ויעוררו לעזרו בקדשת התפקיד שנטל על עצמו — לחבר ספרים נפלאים בעבור אלו שפגמו ביסוד, ולהמשיך עליהם חסד השם יתברך וכו', ויבאר פסוק: "איש כי יקלל אלקיו", שמציר לעצמו בחינת דינים ההפך מן האמת וכו', ויאמץ את הפוגמים שישבו אליו יתברך באמת. ויורה לו מה ללמד עד החתונה, כדי שיצליח בזווגו.

ד' תרכא ס

יגלה שעל-ידי עמק האמונה הקדושה — לידע שבכל פרטי הבריאה יש אלקות, יכולים להפך הצל העובר הזה לדירת השכינה.

ד' תרכב סא

יתן עצה פרטית לאדם הרגיל לשהות אצל ציין רבי שמעון בר יוחאי, ויורה לו מה לעשות לרפואת אשתו בזכות התנא האלקי וכו'.

ד' תרכג סב

יוכיח זוג שמתקוטטים ורבים בבית, שיפנו אל מדת השלום, ויגלה להם חמרת התנהגותם, וגדל הזכות פשיהפכו הנהגתם לטובה.

ד' תרכד סג

יחזק חולה המטל על ערש דוי, שיקבל על עצמו לשוב בתשובה — ושב ורפא לו.

ד' תרכה סד

יגלה בדרך נעימה ומתקה ענין מהות חסידות ברסלב, ואיך אנו מתיחסים לענין המשכת אורו של רבנו ז"ל בעולם, ויורזו שהעקר לעבדה ולחשבון נפשו עם אלקיו.

ד' תרכו סה

קריאה פללית לתלמידיו במתיבתא "היכל-הקדש", ובה אזהרה נוראה לרחם על השנים היפות, ולא לאבד הלילות בהבל, וידבר נפלאות מצרופי השמות הקדושים: הנו"ה אדנ"י, המאירים בימים ובלילות, ויגלה ענין מהותם בדרך לעבדה ולמעשה לבטל את עצמו לגמרי אליו

יִתְבַּרְךָ, וַיַּעֲזֹר מְאֹד לְשִׁמּוֹר הַתְּקֵנָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם פְּ"ה וְכ"ה, שֶׁהוּא ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת כְּרִצוֹן רַבְּנֵי ז"ל.

ד' תרכז סח

מִכְתָּב לְכָל־לִיּוֹת תַּלְמִידֵי, בְּעִנְיַן הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה וְזִכְרֵת עֲלֵמָא דְאַתִּי וְהַתְּבוּנָנוֹת בְּרַמְזֵי ה', וְהַרְגָּשָׁת הַשְּׂגָחַתוֹ יִתְבַּרְךָ הַפְּרָטִית, וְזִזְהִיר עַל שְׁמִירַת הַגּוֹף בְּכִרְיָאוֹת בְּלִי סְגוּפִים, וּבְמִקוֹם זֶה טוֹב ח"י פְּרָקִים וְכו', וַיִּבְקֶשׁ שְׂיִתְפַּלְלוּ עַל בְּרִיאָתוֹ, שְׁרוּצָה עוֹד לְהֵאִיר הָעוֹלָם בְּאוֹרוֹת נִפְלְאִים, שְׁעוֹד אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג וְכו'.

ד' תרכח ע

זִזְהִיר מִפְּגַם הַדְּבִיר, וְיִכְנִיס הֵיטֵב עִנְיַן הָאֱמוּנָה, לִידַע שְׁמִי שְׁצָרִיךָ לְבוֹא אֵלָיו עַל-פִּי רִצוֹנוֹ יִתְבַּרְךָ – מִמִּילָא בְּוֹא, וְלְהַדְּבִיק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלִי שׁוּם בְּלִבּוֹל כָּלֵל.

ד' תרכט עא

יִזְכִּיחַ אֲבָרְךָ אֶחָד עַל שְׁמִסָּר נִפְשׁוֹ בְּעַבּוּרוֹ, וְהוּא אֵינּוּ מְשִׁיב לוֹ טוֹבָה בְּעַבּוּר זֶה, וַיִּחַזְקוּ עַל הַפְּצָה וְשְׁלוֹם-בֵּית וּדְבָקוֹת בְּרַבְּנֵי ז"ל.

ד' תרל עב

יְדַבֵּר עִם אָב שְׁבָנוֹ חִפְץ לְלַמֵּד אֶצְלוֹ, וַיִּתֵּן לוֹ אֶת הַבְּטָחָתוֹ לְאַחֲרִיּוֹת אִישִׁית עַל הַנַּעַר, עַדִּי צְמִיחַתוֹ לְאֵילָנָא רַבְּרָבָא.

ד' תרלא עג

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵהַדְּפִסַּת וְהַפְּצַת הַסֵּפֶר "אֲרַךְ אַפִּים", וַיְדַבֵּר מִסוּד הַיְשִׁיבָה "הַיְכַל-הַקְּדוֹשׁ", שְׁעִנְיָנָה הוּא קְרוּב רְחוּקִים בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ אֵל הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ, וַיְדַבֵּר מִעִנְיַן הַסְּתַכְּלוֹת עַל הַשָּׁם יִתְבַּרְךָ דִּיקָא בְּתוֹךְ הָעוֹלָם הַגָּשְׁמִי.

ד' תרלב עה

יִחַזַּק וַיֵּאֱמַן אֶת הַגְּשָׁמוֹת שֶׁנִּפְלוּ לְתוֹךְ פַּח יְקוּשׁ שֶׁל זְהֻמַּת הָעוֹנוֹנוֹת, וַיִּתֵּן לָהֶם עֲצָה פִּיצוּד לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ תַּקְּףָה הַמְּלַחְמָה, לִידַע שֶׁהַשָּׁם יִתְבַּרְךָ מְלֵא רַחֲמִים תָּמִיד, וַיְדַבֵּר מִמַּעַלְת לַמּוֹד ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וַיּוֹסֶת תְּהִלִּים, וּמַדַּת הַשְּׂמִחָה.

ד' תרלג עז

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִעִנְיַן הַצְּדִיק שֶׁהוּא מְלֵא הַסְּתָרוֹת וְכִסּוּיִים, וְדִיקָא עַל-יְדֵי אֵלוֹ הַמְּסַבְּבִים אוֹתוֹ, שֶׁהֵם לְפַעֲמִים קוֹצִים דּוֹקְרָנִים, הַמְּסַתִּירִים אֶת הַפְּרִי הַמֶּתַק, וַיְבָאֵר עִנְיַן מַחְלָקַת קִרַח וְעֵדְתוֹ עַל מִשָּׁה וְאַהֲרֹן, שֶׁלֹּא יִכְלוּ לְהִבְיִן

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

שמט

עֲנִין הַצַּדִּיק, שְׂאֵף שֶׁהוּא לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה, יְכוּל לִהְיוֹת לְמִטָּה וְכוּ'.

ד' תרלד פג

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת לְכָל־לֵיּוֹת תַּלְמִידָיו אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, מִמַּעַלַת הַזִּזְכָּה לְשֹׁמֵר עַל זְמַנו הַיָּקָר מְנוּעָרָיו, וַיִּסְפֹּר בִּיצַד הַיְתָה מִדָּה זוֹ טְבוּעָה בְּתַלְמִידֵי מוֹהַרְנֵי"ת וְ"ל עַל־יְדֵי שְׁהַחֲדִיר בָּהֶם מִדָּה זוֹ בְּיוֹתֵר.

ד' תרלה פה

יְדַבֵּר בְּעֲנִין אֵיזָה שְׂדוּף, וַיִּגְלֶה שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְהַעֲקָר לְשַׁעֲבֵד לְבוֹ לְמָקוֹם, וְלִהְיוֹת תַּקִּיף, בְּחֵינַת עֲבָרֵי אֲנָכִי.

ד' תרלו פו

יַחֲזֹק אֶחָד שְׁעוֹבְרוֹת עָלָיו צְרוֹת רַבּוֹת, וַיַּעֲוֹרוּ בְּעֲנִין נְטִילַת יָדַיִם שְׁחָרִית וְלִסְעָדָה וּמְקַנָּה וּקְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמִּטָּה, וְשִׁכְחָה דְקַדְשָׁה, וַיְדַבֵּר עִמּוֹ מִסְפָּר־הַמַּדוּת שֶׁל רַבֵּנוּ וְ"ל, שְׁמָצַרְף לֹו בְּמִשְׁלוֹחַ הַמִּכְתָּב.

ד' תרלז פז

יַעֲוֹרֵר אֶת תַּלְמִידָיו בְּמַתִּיבְתָא "הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ" בְּשִׁלְשַׁת יָמֵי הַגְּבֻלָּה עַל קַבְלַת הַתּוֹרָה בְּהַתְחַדְּשׁוֹת וּבְחַיִּיּוֹת, לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ הַשְּׁעוּרִין כְּסֻדְרָן, וּשְׁמִירַת הַמָּקוֹם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחֲנִיּוֹת, וַיְדַבֵּר מַעֲתוּתֵי רְצוֹן "חֲצוֹת", "פְּתִיחַת הָאָרוֹן", וַיַּחֲזִיק מִהַמַּדָּה הַרְעָה שֶׁל חֲנֻפָּה.

ד' תרלח פט

יְזַהֵר אֶת תַּלְמִידָיו בְּ"הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ", שְׁלֹא יִתְנוּ לְמָקוֹם לְהַפְּרֵף לְמוֹשֵׁב לְצִיִּים שֶׁל הַתְּאֲסָפוֹת לְשִׁיחוֹת בְּטִלוֹת, כִּי אִם רַק לְשִׁקֵּד בְּתוֹרַת ה' כָּל הַיָּמִים.

ד' תרלט צ

יִוְרֶה דְרָף, שְׂאֲסוֹר לְהוֹרוֹת לְעֲצָמוֹ בְּעֲנִינֵי אֲסוֹר וְהֵתֵר, וּבְכַפְרֵט בְּעֲנִינֵי הַבִּיטָה, וַיִּזְכִּיר תְּשׁוּבָה מְסִימַת מִשׁוּ"ת חַת"ם סוֹפֵר.

ד' תרמ צ

יִזְכִּיחַ מְאֹד אֶחָד שְׁחַתֵּם עַל כְּתָב פְּלִסְתֵּר, וַיַּעֲוֹרוּ לְעַקֵּר מִמֶּנּוּ אֶת מַדַּת הַחֲנֻפָּה, וַיִּגְלֶה עֲנִין "הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ" וְכוּ'.

ד' תרמא צג

מְכַתֵּב כְּלָלִי אֶל תַּלְמִידָיו בְּמַתִּיבְתָא "הַיְכַל־הַקֹּדֶשׁ", חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, וַיַּעֲוֹרֵם עַל חֲשֵׁק הַתּוֹרָה, שֶׁהִיא הַעֲקָר, וַיִּזְרֹז לְכַתֵּב כָּל הַדְּבוּרִים שֶׁנִּדְבְּרוּ, כִּי יִהְיֶה חָשׁוּב בְּדוֹרוֹת הַבָּאִים כְּאֲזַהְרַת מוֹהַרְנֵי"ת וְ"ל אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו.

תכּן הענּנים

- ד' תרמב צו
 מכּתב פּללי לכלליות תלמידיו במתיבתא "היכל-הקדש" תּסידי בּרסלב, ויעוררם נוּראות על מדת האמת שהיא הדבקות בה, וידבר מהתּמדת התורה ומאסור הפסקת הלומד לאיזהו ענּן אחר, ויזהיר על זה מאד.
- ד' תרמג צח
 ידבר מענּן נתינת מעות בעבור ישועה ומקביעת מזונה חדשה.
- ד' תרמד צט
 יחזק בעלת תשובה בדרךה ביהדות, ויתן לה עצה פרטית בענּן שדוּך מסים, ויגלה לה מעלת השומרת עצמה בדור הזה.
- ד' תרמה ק
 ידבר מהתקבצות מנּן אנשים דוברי אנגלית לתורה ותפלה, ויורה דרךם ויחזקם.
- ד' תרמו קא
 ידבר מענּן תרגום ספרי רבנו ז"ל לאנגלית.
- ד' תרמז קא
 יחזר על אשר דבר בענּן ארבעה שונכנסו לפרדס על-פי התורה נ"א בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', וידבר מענּן שלום בכל המצבים: בביתו, בחוץ, עם עצמו וכו', ומענּן הדמימה והשתיקה, ומ'בקי בראוּ ובקי בשוב'.
- ד' תרמח קג
 יורה דעה ויתן עצה נכונה על ענּן הזהרות ממתשבות נרות והרהורים רעים וכו', וידבר מקדשת העינים, ויספר מעשה נפלא מהבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע על ענּן שמירת העינים של איש כפרי אחד, וידבר מקונטרס ה"עין רואה", ויחזק להיות בשמחה וכו'.
- ד' תרמט קה
 יאחל לבת ישראל מזל-טוב על הלדת בתה, ויזרזה במדת השמחה, ויחזקה כנגד המצערות אותה, ויעוררה שענּן הבזיונות הוא לכפר עוונות.
- ד' תרנ קו
 ידבר מענּן הדפסת "אשר בנחל", ויחזק הנמען, שהשדוּך מוכן בשבילו בשמים, רק העכוב הוא מפאת שהיא צעירה עדין, וידבר עוד כמה ענּנים מהדפסה והפצה.

תַּכְּן הָעֵינָיִם

שנא

ד' תרנא קז

מכתב כללי לתלמידיו במתיבתא "היכל-הקדש", ויזרזם נוהאות על אהבת ודבוק חברים, וידבר מיוחדים ומהשלמה עצמית בכל חלקי התורה הקדושה, ומנצול זמן להתבודדות וגריסת ח"י פרקים בכל יום, ותהלים כל שבוע, ויזכיר לא להפסיד את ימי הבחירות, ויספר מתוכחתו של ר' אברהם בר' נחמן על שבטלו הזמן בסמוך לצייון הקדוש, ויעורר מאד.

ד' תרנב קי

ישבח ענין ההתקבחות לרבנו ז"ל, שזה פותח את העינים לראות בגדלתו חברה, ויגלה, שעקר ההתקבחות היא על-ידי שקידה רבה בספרי הקדושים.

ד' תרנג קיא

מכתב כללי אל כלליות תלמידיו במתיבתא היכל-הקדש, ויזיהרם מאד מסגופי הגוף שאינם לפי רוח ורצון רבנו ז"ל, ויזרו לעסק במקום זה בהתבודדות וכו', ויחזר באריכות על שתי התקנות שיסד בישיבה: סיום "לקוטי-מוהר"ן" בכל חדש, וששה סדרי משנה בכל חדש, ויגלה מעלת הענין ויזרו על זה.

ד' תרנד קיג

חזק מפיץ גמרץ אחד, שיעסק בזה באפן שלא ישאר בית בארץ ישראל בלא ספרי רבנו ז"ל, וידבר מהפצת הספר "אשר בנחל", ויעוררו לקבע עצמו על הלכה ומשניות, ויזיהרו מליצר קשר עם עתונאים טמאים.

ד' תרנה קיד

חזק אחד שנשבר מחמת הבקרת שעורכים עליו, ויגלה לו, שאצלו אדרבה, כל סוד ההצלחה וההתעלות שלו היא מחמת הבקרת.

ד' תרנו קיז

מכתב לכלליות אנשי שלומנו, ובו תנה רעת הרשע המוסר, ויגלה סוד ההתחזקות בעת הזאת, ואיך שאסור לפחד כלל, כי הקדוש-ברוך-הוא יעשה לנו נסים נגלים.

ד' תרנז קיט

יגלה נפלאות במעלת מי שזוכה להחוכא הקדוש שמגלה רבנו ז"ל בספורי-מעשיות, ויארץ ברמזו על ענין הצחוק שצוחק האיש כשר מעניגי והכלי עולם הזה, וחי חיים של אמת ואמונה ודבקות באלקות.

תִּכְן הָעֲנִינִים

וַיֵּאָרֶיךָ בְּדַבְרֵי חֲזוֹק שֶׁל מַמָּשׁ, שֶׁנוֹכַל לַעֲמֹד עַל עֲמֻדָנוּ וְלִהְתַּחַזֵּק בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֵינוּ. תּוֹכוֹ רַצוֹף עֲנִינִים רַבִּים, וְהַצַּד הַשְּׁוֹה שֶׁבָּהֶם – לִילֶךְ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלִשְׂמֹחַ בְּתַמִּידוֹת, וַיִּבְאֵר כַּמָּה עֲנִינִים נִפְלְאִים בְּסִפּוּרֵי מַעֲשֵׂיֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל.

ד' תרנח קכה

יְדַבֵּר נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת בְּאֲרִיכוֹת עֲצוּמָה מְכַמָּה וְכַמָּה עֲנִינִים גְּבוּהִים וְרַמִּים עַל קֶטֶב הָאֲהָבָה וְהַדְּבָקוֹת הַגְּמוּרָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁלֹּא אֶכְפַּת פְּלוֹם, כִּי הוּא נִכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ. וַיִּזְכֵּיר לַמּוֹד מִשְׁנֵיֹת וּשְׁלוֹם-בֵּית, וְלַמּוֹד חֲמֹשׁ וּגְמָרָא, וְגִדְל הַדְּבוּר מְרַבְּנוּ ז"ל וְהַרְחַקָה מְלִיצָנוֹת, וַיִּזְהֵיר מִדְּמִיוֹנוֹת, וַיִּבְאֵר לְמַעֲשֵׂה עֲנִין 'אֵיתִי בּוֹדֵיָא וּפְשֻׁטוּהוּ' וְכוּ', וַיַּעֲנִין 'חִבְלֵיֹת חִבְלֵיֹת' שֶׁבַּמַּעֲשֵׂה מִבְּעַרְגָּעַר וְעֵנִי, וְעֲנִין מְגִילַת אֶסְתֵּר וּבִטּוֹל קְלַפַּת הַמֶּן-עַמְלָק, וַיַּעֲנִין 'לְצַחֵק מִכָּל הָעוֹלָם', וַיַּעֲשֵׂה מְרַבְּנוּ ז"ל וּמְמוֹהַרְנֵיֹת ז"ל. וַיִּגְלֶה שְׂאֵינוֹ מְסֻתָּפֵל עַל זֶה אִם הַצַּדִּיק מְרַצָּה מִמֶּנּוּ אִם לֹאוֹ, כְּשֵׁם שְׂרוּצִים לֹמַר חוֹלְקִיו, אֲלֵא הָעֵקֶר לְפָרְסָם הָאֵמֶת כְּמוֹת שֶׁהִיא, אֶךְ וְרַק בְּגִלְל שֶׁהִיא הָאֵמֶת.

ד' תרנט קלו

יִזְהֵיר לְשֹׁמֵר עַל בְּרִיאֹת הַגּוּף, וְלִתֵּן לוֹ אֲכִילָה וְשִׁתֵּיהּ וְשָׁנָה כְּפִי צְרֻכּוֹ, וְרַק לְשֹׁמֵר עַל הַזְּמַן וְלִנְצֹלוֹ לְלַמֵּד כָּל לְמוֹדֵי הַתּוֹרָה, וְלֹא לְדַבֵּר דְּבָרִים בְּטָלִים.

ד' תרס קלז

יְדַבֵּר מֵאַחַד שְׂיֵשׁ לוֹ מִחֲלַת הַנְּפִילָה, וַיִּתֵּן לוֹ עֲצָה עַל זֶה עַל-פִּי דְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וַיְדַבֵּר מִזְכוֹת הַשְּׁבֵת וּשְׂמִירְתָּהּ הַמּוֹעֵלַת לָזֶה.

ד' תרסא קלח

יְדַבֵּר לְאַחַד שְׂרוּצָה לְשֵׁלֶם לוֹ כְּרִטִּים נְסִיעָה לְכוּא לְחַתֻּנָּתוֹ, וַיִּזְרֹזוּ שְׂיֹתֵר טוֹב שְׂיַדְפִּיס אֵיזָה סִפֵּר עִם הַמְּעוֹת הַלְלוֹ וְכוּ'.

ד' תרסב קלט

יְדַבֵּר מֵאֲרִיכוֹת הַדְּבָרִים שֶׁנִּדְבָּרִים בְּבֵית מְדַרְשׁוֹ בְּלִיל שְׁבֵת-קֹדֶשׁ, וַיִּחְזוֹר עַל כַּמָּה נִקְדוֹת שֶׁדְּבַר בְּשִׁבְתָּ שְׁעַבְרָה, מַעֲנִין דְּחִיקַת הַשְּׂעָה וּמִכְחַ הַמְּכַרִּיחַ שֶׁצָּרִיךְ לְאָדָם, לְעַכָּב כַּח הַמּוֹשֵׁף, וַיַּעֲנִין סְבָלְנוֹת וְקָרוֹב רְחוּקִים, וַיְבִיעַ תְּקוּנָתוֹ, שֶׁיִּזְדַּמֵּן אֲצִלוֹ אֵיזָה כְּתִבּוֹן, שֶׁיַּעֲלֶה כָּל הַדְּבוּרִים הַלְלוֹ עַל הַכְּתָב.

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

שנג

ד' תרסג קמא

ידבר מהרחמנות שממשיך רבנו ז"ל על מקרביו, שמבין את כל בריה, ויזרוז מי שנפל לתהום הנסיונות של ימי הנעורים, ללמד בכל יום משניות, ולדבר אליו תברך, ויעוררו על זה מאד.

ד' תרסד קמג

יעורר שלא להרג אדם ברוחניות על-ידי שמחלישים דעתו, ולדבר עם בני-אדם רק בדרך רחמנות.

ד' תרסה קמד

ידבר לכלליות תלמידיו במכתב כללי, ויעוררם לאחזו את עצמם ברבנו ז"ל, ולא להתקנר מאיזה לץ ומגול, וללמד הרבה בספרי רבנו ז"ל, שרק על-ידי זה נקראים על שמו ז"ל, ויזרוז מאד על התקנות אמיתית אל רבנו ז"ל, ויתאר דמותו של אחד מאנשי שלומנו, איך שצריך להראות וכו'.

ד' תרסו קמז

ידבר ממצלת ספרי שו"ת "אשר בנחל", שבחורים יכולים לחזק את עצמם בהם מאד.

ד' תרסז קמח

ידבר מאסור קללה לחברו, שזה נמשך מעולם התהו פדברי רבנו ז"ל. ויעתיק מספר 'ארח ישרים' י"ג סעיפים מענין אסור קללה לישראל, ויעורר על זה מאד.

ד' תרסח קנא

ידבר מהדפסת סדר-הדף-הלמוד בתרגום אנגלית, ויעתיק קטעים נפלאים מספר "אורות אלים" המדברים מלמוד בדרך זו, וכן מענין התנהגות בדרך כבוד אל הזולת, אף שמשגיג השגות על דרכו, ויחזק לעמד על עמדו למרות נסיון המחלקת.

ד' תרסט קנג

ידבר מנחיצות בחור אחד, שסתופף בין כתיבי ישיבתנו.

ד' תרע קנד

יעורר על תפלה והתבודדות, ועל סדר-הדף-הלמוד, על שלום-בית ושמחה.

ד' תרעא קנה

יעורר שלא להתבלבל מדבריו מזה לזה, כי לכל אחד עונה לפי שרש נשמתו. וידבר מענין קריאת הפרשה שנים מקרא ואחד תרגום, כפי שמורזו את כלם להתחיל מתחלת השבוע, למרות שזה לא כשלמות הלמוד בצרכ-שבת-קדש, ויעורר שכן הוא בכל עבודת השם — לעשות מה שיכולים.

ד' תרעב קנו

ידבר מענין חבור ספרים חדשים, שאין להתפעל מהמלעיגים על זה, ויגלה גדל התקון שגורם לאדם הזוכה לעסק בזה, ויתרץ ספק בענין סדר-הרף-הלמוד, ויבאר דברי רבנו ז"ל שאמר: חדוש פמוני צדין לא הנה בעולם.

ד' תרעג קסא

יגלה מעלת השומר עצמו שלא לבטל את הלילות, שאז הנסיון גדול.

ד' תרעד קסא

ידבר מענין המכניס את עצמו במקום ספנה.

ד' תרעה קסב

ידבר נוראות מכלל הנסיון של הדור האחרון הנה בענין מלחמת גוג ומגוג וקלפות עשו וישמעאל המתפשטות בעולם וכו', ויחזק מאד.

ד' תרעו קסד

יבאר ענין שאמר האר"י ז"ל, שקלפת ישמעאל אין בה שום צד קדשה, וידבר מענין חובות, מתי עושים בשביל ציון רבנו ז"ל, ומתי חדלים מזה.

ד' תרעז קסו

יעורר להתמיד בספריו הקדושים של רבנו ז"ל.

ד' תרעח קסו

יגלה מהות בתי מדרשו "היכל-הקדש", שהם בנויים על בסיס של התמדה בתורה תפלה כדגמת הקלוז באומן בדור העבר.

ד' תרעט קסז

ידבר ממה שנדבר בבית-המדרש מענין רבי בארץ ישראל ורי"ב בחו"ל, ויבהיר ענין זה, שכל גלויו של הרבי הוא בחינת ארץ ישראל — דבקות ה', ולהפך וכו', ואור רבנו ז"ל מתגלה ביותר בארץ ישראל. וצריך להזהר לדבר רק דבוריו ז"ל, ולא מאחרים — דברי רי"ב ולצון וכו'.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שנה

ד' תרפ קסט

יבאר באור נפלא בתורה ט"ו בלקוטי-מותר"ן, חלק א', וידבר מהדבקות של אנשי שלומנו הקדושים בו יתברך בקביעות עצומה, על-ידי תפלות ותחנונים, ויספר כמה ספורים על זה, ויעורר על מעלת הב' שעות של חצות, ויגלה שגב רום גדלתן וישבח את כלליות אנשי שלומנו.

ד' תרפא קעג

ידבר מענין למוד ח"י פרקים משניות ואמירת יום תהלים בכל יום, וישבח את הזוכה להתקרב לרבנו ז"ל, ויגלה הענין שאין שיער מקום שמשם אין יכולים להתקרב אליו יתברך.

ד' תרפב קעד

ידבר במעלתם של בעלי תשובה, ויעורר הנמען לברח ממה שמביאו לידי חטא, ועל טבילת מקוה ומשניות.

ד' תרפג קעה

יעודד בעל תשובה, שבשכיל ענינו אינו צריך לשנות את מקור פרנסתו כלל, כי אם את הנהגותיו, שתהיינה על-פי התורה, ויחזקו לציאת מן הדכאון שלו וכו', ויאמרו מאד על קיום התורה והמצוות.

ד' תרפד קעח

ידבר מעקשנות דקדושה, ויגלה שעקר הנצחון הוא רק אצלו יתברך, ויחזק לפרסם את אמתת מציאותו יתברך.

ד' תרפה קעט

יצדיק הנמען, שיש לו סבות נכונות על משבריו, כי ידע אותו מנעוריו, ואת הסבל אשר סבל זה שנים, אף יחזקו מאד על שלום-בית ושמחה בבית, ושעורין קבועים כמה שיוכל, ושמחה רבה.

ד' תרפז קפא

יחזק חתן איך שצריך לשפח ולרקד על כל מה שהיה "לפני הכלה", ויעורר על למוד משניות, ובפרט ח"י פרקים בכל יום, וידבר מכבוד האשה ומנשואין בגיל צעיר.

ד' תרפז קפב

ידבר מסדר-דרך-הלמוד שגלה רבנו ז"ל, וכמה זה מועיל להתמיד בתורה הקדושה ולידע אותה, ויעורר על למוד ספרי רבנו ז"ל.

ד' תרפח קפד
 יתן עצה פיצד להחזיק מעמד כנגד בעל גאווה, שכנגד אור השם יתברך
 המתגלה — מתבטל הכל.

ד' תרפט קפה
 יפטר בענין שמות — מה לתן לילד, ויחזק על שמירה, על השלום בבית
 ובמשפחה.

ד' תרצ קפה
 ידבר מענין התכלת בציצית שנוהגים קצת מאנשי שלומנו, ויגלה פיצד
 התחיל הדבר הזה להיות נוהג בין אנשי שלומנו.

ד' תרצא קפו
 ידבר נפלאות מנחת השמחה, ויעורר מאד לשמח בשמחת ישראל,
 ולמצא הנקודות טובות שבו, ויגלה שעל-ידי שמחה — זוכים לתשובה.

ד' תרצב קפח
 יספר קצת מגדל הטרדות שלו, והדבורים שנדברים בהיכלנו, ויעורר
 נפלאות מאד על נקדת השיחה בינו לבין קונו.

ד' תרצג קצ
 מכתב פללי אל כל תלמידי "היכל-הקדש", ובו יעוררם על נצול החדש
 ללמוד, ויתבע סיום "לקוטי-מוהר"ן ומשניות, ולהכניס בעצמנו אמתת
 מציאותו יתברך, ואז אין שיכת שום נפילה, ויגלה שכל החולקים על
 הצדיקים הם מסטרא דעמלק.

ד' תרצד קצב
 ידבר מגדל הנסיונות והמרירות שיש בעולם הזה, ויעורר להרגיל את
 עצמו לדבר אליו יתברך, ויחזק על למוד בספרי רבנו ז"ל ומוהר"ן ז"ל,
 ומשניות, ותפלה קבועה בכל יום על הילדים, ויחזק ויאמץ על קיום
 מצות כבוד אב ואם בהדור.

ד' תרצה קצו
 יעורר לתפס בכל יום איזה טוב, ולזכות לשכר הנצחי, שהוא סוד השגת
 אלקות.

ד' תרצו קצו
 יחזק את כלליות אנשי שלומנו בתחלת השבוע בסגנון של הבעל תפלה,
 שאין שום תכלית אחרת בעולם רק לעבד את השם יתברך, ויגלה שרצון

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שנז

רבנו ז"ל הִזָּה רק לַמּוֹד הַתּוֹרָה, וַיְדַבֵּר מִלְמוּד מִשְׁנֵיּוֹת ח"י פְּרָקִים, וְ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן בְּחֻדְשׁ.

ד' תרצז קצח

יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַצְּמִצּוּם שֶׁיֵּשׁ בְּעַבּוּדַת ה', וְאֲרִיכוֹת יָמִים וְשָׁנִים בְּזִמְנָן וּבְמַדּוֹת דִּיקָא וְכוּ'.

ד' תרחצ קצט

יְעוֹרֵר מְאֹד עַל לְמוּד סְפָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל, וְתַלְמִידוֹ הַקְּדוֹשׁ מוֹהַרְנ"ף ז"ל.

ד' תרצט רא

יְדַבֵּר בְּקִצּוֹר מִמָּה שֶׁנֶּדְבַר בְּבֵית-מִדְרָשׁנוּ בְּכָל שְׁלֹשׁ סְעֻדוֹת שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַטְּרָדוֹת שְׁלוֹ, וּמִהַמְכַתְּבִים שְׁפוֹתֵב, שֶׁהוּא מְאֹד מְצַמֵּם בְּזָה מַצַּד רַבּוּי הַפּוֹנִים וְכוּ'.

ד' תש רב

הַמְּלָצָה וּבִקְשָׁה לַתְּמִיכָה בְּאַבְרָהָם נֶצְרָף.

ד' תשא רב

יְדַבֵּר מִחֲמַרְת הַכָּאֵת הַיֵּלֵד מִתּוֹף כַּעַס שֶׁל רְצִיחָה, וַיִּתֵּן תְּקוּן עַל זֶה.

ד' תשב רג

יְדַבֵּר מִהַהִי"ן שֶׁיֵּשׁ בְּשִׁמוֹתָיו יִתְבַּרְךָ, וַיַּעֲתִיק לְזֶה מְקוֹר מִה"לְקוּטֵי-מוֹהַרְנ"ן, וַיּוֹצִיא מִזֶּה עֲצוֹת לְעִבְדָּה וּלְמַעֲשָׂה, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין פִּיּוּ וּלְבוֹ שׁוּיָן, וּמִמַּעֲלַת מַדַּת הָאָמֶת דְּקִרְשָׁה, וּמִהַדְּבוּר אֱלִיּוֹ יִתְבַּרְךָ.

ד' תשג רד

יְחַזֵּק בְּקִצְרָה עַל לְמוּד תּוֹרוֹת וְשִׁיחוֹת וְשִׁבְחֵי רַבְּנּוּ ז"ל.

ד' תשד רה

יְשַׁבַּח הַמּוֹצִיא עֲנִינֵינוּ בְּתוֹף הַכֶּתֵב, וַיִּשְׁבַּח הַיְזוּמָה לְעֶסֶק בְּהַדְּפַסַּת סְפָרִים וְהַפְּצָתָם, אֲשֶׁר זֶהוּ תְּקוּן הַבְּרִית, וַיְגַלֶּה שְׁלֹשָׁה צְרוּפִים בְּאוֹתֵיּוֹת חֶב"ו לְעֲנִין חו"ב, וְלְמוּד מִשְׁנֵיּוֹת וְהַתְּבוּדוֹת וְהַפְּצַת סְפָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל.

ד' תשה רז

יּוֹכִיחַ בְּחוֹר צָעִיר אֶחָד עַל שְׁגִיּוֹנוֹת רַבִּים שֶׁל יָמֵי הַנְּעוּרִים שֶׁהוּא שׁוֹגָה בָּהֶם, וַיִּזְרֹז לְצִיַּת אֶל קוֹל הַתּוֹרָה וְהַתְּבוּדוֹת, וּלְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן כְּרְאוּי.

ד' תרו רט

יְחַזֵּק אֲדָם בּוֹדֵד אֶחָד שֶׁיְהִיָּה בְּשִׁמְחָה, וַיְגַלֶּה לוֹ מַעֲלַת כָּל דְּבוּר אֱלִיּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְגִדֵּל הָעוֹר שֶׁל אָבִינוּ שְׁבַשְׁמִים, שֶׁרַק בְּיָדוֹ יְשׁוּעָתוֹ, וְה' תְּמִיד

טוב.

ד' תשו ריא

יחזק בַּחֹר אַחַד שְׁעוֹסֵק בַּהֲדַפְסָה, ויעוֹרְרוּ לְהַחְזִיק בָּזֶה כָּל חַיִּי, ויאֲמָצוּ עַל שְׂדוּכִים וְשְׂמוּשׁ רַבָּנוּ ו"ל וְהַתְּמַדָּה בַּתּוֹרָה (וְיַעֲמִיק קָטַע מִזֶּהר הַקְּדוֹשׁ בְּעֵינַי חֲבִיבוֹת הַתּוֹרָה), ויחֲזְקוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה עַל נַעַם חֶלְקוֹ לְשִׂמֵּשׁ לְרַבָּנוּ ו"ל בַּהֲדַפְסַת סִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, וְיִרְאֶה לוֹ כִּיצַד לַעֲשׂוֹת זֹאת.

ד' תשה ריג

יִבְיַע שְׂבָרוֹן לְבוֹ מַחֲמַת מַה שְּׁעוֹבֵר עַל הַנִּמְעָן בְּפָגְמָיו, ויסַפֵּר מַה שְּׁדַבֵּר מִזֶּהרֵנּוּ ו"ל עִם ר' נחֲמָן טוֹלְטְשִׁינְעֵר לְאַחַר שְׂרָאָה בְּכִיתוֹ הַגְּדוֹלָה, ויִגְלֶה שְׂאֵלוֹ הַנְּשֻׁמוֹת שְׁנִפְגְּמוּ שׁוֹמְעוֹת הַמַּחְלֶקֶת הַמְּרַחֶקֶת אוֹתָן מִלְּהַתְקַרֵּב, ויעוֹרֵר הַנִּמְעָן שְׂלֵא יַעֲזוֹב אֶת מְקוֹר חַיּוּתוֹ, ויִוְרֶה לוֹ דֶּרֶךְ כִּיצַד לַעֲשׂוֹת זֹאת בְּחֻמָּה.

ד' תשט ריז

יִגְלֶה שְׂמַחְתָּנוּ עַל הַהֲתַקְרְבוֹת לְרַבָּנוּ ו"ל, וידַבֵּר מִנְעָם אֵלּוֹ שְׂזוֹכוֹ לְהַתְקַרֵּב לְרַבָּנוּ ו"ל דֶּרֶךְ הַהַקְדָּמוֹת שֶׁל "הַיְכַל-הַקֶּדֶשׁ", לַעֲמַת אֵלּוֹ הַחוֹלְקִים עֲלֵיהֶם, ויִגְלֶה מִי רְאוּי לְהַקְרִיא עַל שֵׁם רַבָּנוּ ו"ל.

ד' תשי ריז

ידַבֵּר עַל לְבָה שֶׁל אִם לְחַוֵּזר בַּתְּשׁוּבָה מִתְלַמְּדֵי, שְׂמַרְגִּישָׁה נִפְגַּעַת מִבְּנֵה, מַחֲמַת שֶׁהַתְּרַחֵק מִמֶּנָּה, ויִבְיַע לָהּ אֶת הַהֲרַגְשׁ הַנִּכּוֹן שֶׁישׁ לְבָנֵה אֵלֶיהָ, ויִפְשֵׁר בֵּינֵיהֶם בְּחֻסָּד וּבְרַחֲמִים, ויִגְלֶה לָהּ גְּדוֹל זְכוּתָהּ עַל שְׂזוֹכָתָה לְבֵן גְּדוֹל בַּתּוֹרָה וְיִרְאֶה.

ד' תשיא ריט

יִגְלֶה אֶת הַסְּגֻלוֹת לְפָרְנֶסָה — בְּרַכַּת-הַמְּזוֹן בְּקוֹל וּבְסִדוּר, וְכוּס יַיִן בְּבְרַכַּת-הַמְּזוֹן.

ד' תשיב ריט

מִכְתָּב כָּלְלִי לְתַלְמִידֵי בְּעֵינַי הִירְאָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְעֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת כִּיצַד לְהַגִּיעַ לְמַדָּה עֲלִיוֹנָה זֹו.

ד' תשיג רכא

ידַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִדְּרָגָתוֹ וְרוֹמְמוֹתוֹ שֶׁל רַבָּנוּ בְּעַל הָאֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ, סִפְרוֹ וְצִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ.

תַּכְּן הָעֲנִינִים

שנט

ד' תשיד רכב

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מֵהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית, אֲשֶׁר מִי שְׁדָּבֹק בָּהּ, אֵין לוֹ פְּנֵי אֵל
לְעוֹפוֹת טְמֵאִים הַמִּפְטָטִים, וַיְדַבֵּר נִוְרָאוֹת מֵהַיּוֹם הָאֶחָד, וַיִּסְפֹּר מִרְבֵּנוּ
הָאֹר הַחַיִּים הַקְּדוֹשׁ וּמֵהַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁסָּפַג. וְלָכֵן זָכָה לְמָה שְׁזָכָה, וְכֵן
מוֹהַרְנ"ת ז"ל — יִסְפֹּר מֵהַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁלוֹ, מֵהַסְּתַכְּלוֹת יוֹם הָאֶחָד שֶׁלוֹ,
וְלָכֵן הִחְזִיק מֵעַמֵּד בְּעַת הַבְּזִיוֹנוֹת הַגְּדוֹלִים, וַיִּסְפֹּר מֵה שֶׁשָּׁמַע מֵאֶחָד
מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ מִזְכָּרוֹן הַיּוֹם הָאֶחָד, וַיְדַבֵּר מִר' שְׁמַעוֹן תַּלְמִיד רַבְּנוּ ז"ל.

ד' תשטו רכה

מִכְּתָב פְּלָלִי לְכָל־לִיּוֹת תַּלְמִידָיו לִימֵי בֵּין הַמְּצָרִים, וַיַּעֲזֹרְכֶם עַל מַדַּת
הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, וְלִמּוֹד סֵפֶר ה'תְּקוּנִים' בְּיָמִים אֵלוֹ.

ד' תשטז רכו

מִכְּתָב פְּלָלִי לְכָל תַּלְמִידָיו בְּמַתִּיבְתָא 'הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ', וּבּו יְזַרְזֵם לְרַגֵּל יְמֵי
בֵּין הַמְּצָרִים עַל לִמּוֹד תְּקוּנֵי זֹהַר, עַל אֲמִירַת חֲצוֹת וּשְׁמִירָה מִן
הַמְּתַנְגְּדִים, לִמּוֹד ח"י פְּרָקִים וְ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" בְּכָל חֹדֶשׁ, וַיְגַלֶּה שְׁדִיקָא
בְּיָמִים אֵלוֹ יֵשׁ עֲלֶיהָ גְדוּלָה לְעוֹבְדֵי הַשֵּׁם.

ד' תשיז רכח

יְדַבֵּר מִשְׁמִירָה עַל הַבְּרִיאוֹת, וּמִמַּעֲלַת עֲבוֹדַת הַהַתְּבוֹדָדוֹת.

ד' תשיח רכט

מִכְּתָב פְּלָלִי לְכָל תַּלְמִידָיו בְּ"הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", וַיְזַהֲרֵם לְנַצֵּל אֶת הַזְּמַן
בְּעֲבוֹדַת הַתְּפִלָּה, בַּתְּהִלִּים וּבְשַׁעוֹרֵיין כְּסִדְרָן.

ד' תשיט רל

יְדַבֵּר בְּקִצְרָה עַל שְׁמִחְתְּנוּ בַּהַתְּקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל.

ד' תשכ רל

מִכְּתָב פְּלָלִי לְתַלְמִידָיו וְכוּ', וַיּוֹכִיחֵם בְּאַהֲבָה עַל נִצּוֹל הַזְּמַן לְלִמּוֹד דִּיקָא,
וּבְשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן לֹא לְדַבְּרִים אַחֲרֵים כָּלֵל, וַיַּעֲזֹר עַל זֶה מְאֹד מְאֹד.

ד' תשכא רלג

יְדַבֵּר בְּעֲנֵן הַיְצִיטֵל', מֵהוּ מְקוּרוֹ וּמֵה עֲנִינוּ, וְכִיצַד הִתְיַחֲסוּ לְזוֹה בַּחֲסִידוֹת
בְּרִסְלָב.

ד' תשכב רלה

יְגַלֶּה מַעֲלַת הַזְּכוּה לְעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם הַזּוֹלָת, וְכִיצַד זוֹכִים לְשְׁלָמוֹת הָעֲשִׂיָה
הַזוֹ. וַיְדַבֵּר מֵעֲנֵן בְּטוֹל הַיִּשׁוּת בַּחֲיִנַּת 'אָנִי', שְׁנִמְצָאת בְּתוֹךְ גְּלוּת, וְלַעֲקֹר

תִּכּוֹן הָעֲנֻנִים

מֵעֲצָמוּ כָּל מִינֵי רְצוּנוֹת שֶׁל הַשְּׁתַּרְרוֹת, הוּא עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל וּלְעֲנֻנָּו, וַיְגַלֶּה הַיֵּאֵף צָרִיף לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּהַשֵּׁם, אֵף כְּשֶׁעוֹסֵק בְּצַרְכָּיו הַשְּׁפֵלִים, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת הַצַּדִּיק שֶׁיִּכּוֹל לְהִיּוֹת לְמַעֲלָה וּלְמַטָּה, וּבְגֵי-אָדָם אֵין לָהֶם הַשְּׂגָה בְּזוֹה, וַיַּעֲוֹרר שְׁלֵא לְהִתְרַחֵק מִן הַצַּדִּיק, אֵף כְּשֶׁמֵּאִיר לְאָדָם, וְנִדְמָה לוֹ מַחְמַת גְּאוּתוֹ, שְׁאִינוּ צָרִיף לְהַצַּדִּיק, וַיַּחֲזֵק עַל זֶה מְאֹד.

ד' תשכג רלט

יְדַבֵּר מִשְׁמַחַת הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת מַדַּת הַשְּׁמַחָה בְּכָלֵל, וּמַעֲנֵן "יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׁיו" — "יִשְׂמַח ה' בְּמַעֲשָׁיו" וְכו'.

ד' תשכד רמא

מִכְּתָב כָּלְלִי לְתַלְמִידָיו בְּמִתְיבְתָא "הַיְכַל-הַקֹּדֶשׁ", חֲסִידֵי בְּרִסְלָב, בְּעַקְבוֹת גְּנוּבָה שְׁאֵרְעָה בְּמָקוֹם, וַיִּלְמַד מִזֶּה מוֹסֵר וְדַבְרֵי הַתְּעוֹרְרוֹת חוֹצְבִים לְהַבּוֹת אֵשׁ עַל אֹדוֹת הַגְּנוּבוֹת שְׁקוּרוֹת בְּרוּחַנִיּוֹת, בְּדַמּוֹת הַהִתְקַרְרוֹת שְׁחוּדְרַת פְּנִימָה, וּמְרַשְׁלַת יְדֵי תַלְמִידָיו מַעֲצוֹת רַבְּנוּ ו"ל וּמְשַׁקֵּדָה עַל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַיּוֹכִיחֵם מְאֹד מְאֹד, שְׁאִין זֶה רְצוֹנוֹ בְּהַקְמַת הַמִּתְיבְתָא, אֶלֶּא לְהַקִּים דוֹר דָּעָה שֶׁל בְּרִסְלָבֵר חֲסִידִים אֲמִתִּיִּים.

ד' תשכה רמב

וַיְגַלֶּה לְנַמְעֵן, שֶׁבְּלִבּוֹל הַמַּחְשָׁבָה בָּא עַל-יְדֵי שְׁקִיעָה בְּעִתּוֹנִים מְלַכְלָכִים, וַיַּזְהִיר אוֹתוֹ עַל קִדְשַׁת הַמַּחְשָׁבָה, כִּי נוֹרָאָה הִיא מְאֹד.

ד' תשכו רמו

וַיְבַאֵר הָאֵם קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁעַל הַמַּטָּה כְּנִסַּח הָאֲר"י ו"ל, שֶׁיְּד אֵף לְנָשִׁים.

ד' תשכז רמו

יְדַבֵּר מַעֲנֵן חֲדָשׁ אֵב, וּמַעֲלַת הָעֲבוּדָה בִּימֵי הָאֲבֹלוֹת וְהַנְּחֻמָּה שֶׁל תְּשַׁעַת הַיָּמִים וְכו', וּמַעֲנֵן שְׁבַת חֲזוֹן, וְהַתְּחַזְּקוֹת נִפְלְאָה הַשִּׁיכָת לְיָמִים אֱלוֹ.

ד' תשכח רמח

יְדַבֵּר מֵהַזְכוֹת שֶׁל הַדְּפֶסֶת סְפָרֵי רַבְּנוּ ו"ל, שֶׁהֵם תְּקוּן גְּדוֹל, וַיִּמְתִּיק זֹאת עַל-יְדֵי חֲדוּשׁ נִפְלָא, וַיַּחֲזוֹר עַל מָה שֶׁנִּדְבַּר בְּשִׁבְת-קֹדֶשׁ בְּעֲנֵן מִי שְׂרוּעָה כְּבוֹד הוּא שׁוֹטָה, וּבְסִפּוּרֵי מַעֲשִׂוֹת מַעֲנֵן הַרוּחַ סְעָרָה וְכו', וַיְדַבֵּר מִהַדוֹר חֲדָשׁ שֶׁל בְּרִסְלָבֵר חֲסִידִים לְעַמַּת הַזְּקֵנִים שֶׁהִתְקַרְרוּ, וּמָה שֶׁדִּבְרוּ בְּסִעְדָּה שְׁלִישִׁית מַעֲנֵן מְסִירוֹת נֶפֶשׁ בְּכָל שְׁעָה, הַשִּׁיף לְצַדִּיקָה וּתְפִלָּה דִּיקָא, וַיְדַבֵּר מֵאֲמוּנָה וּמֵהַדְּפֶסֶת הַקּוּנְטְרָסִים הַשִּׁיכִים לְזוֹה.

ד' תשכט רנג

וַיַּחֲזֵק בְּמַדַּת הַבְּטָחוֹן, וַיְגַלֶּה מַעֲנֵן חֲרֵב הַתְּפִלָּה בְּעֲלַת שְׁתֵּי פִיּוֹת: הוֹדָאָה

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שסא

ושאלת צרכיו, ויאמץ שלא לאבד את עצמו במצבים קשים.

ד' תשל רנד
ידבר בקצרה משמירה בקלוקל החושים, ואז טוב לו.

ד' תשלא רנד
ידבר נוראות נפלאות ממעלת שמחת המצוות ומשכירת מדת הישנות, שצל-ידי-זה זוכה לשמחה, ועל-ידי הרחבת הדעת נמתקים הדינים, ולמוד התורה מכפר, וישבח מעלת הזוכה לסיים ששה סדרי משניות, וידבר מכבוש משיח את העולם.

ד' תשלב רנו
ידבר נפלאות ממעלת כל 'יום', וצריך לזכור זאת היטב, כדי לנצל לטוב, שיהיה נכלל בתוך השבועים שנה.

ד' תשלג רנז
יחזיק האדם מכל מיני 'עבודות' קשות ומיני 'דקדוקים' מיתרים, ויגלה מאד מדת האמונה, וכיצד יתכן לעבדו יתברך על ידה, ויזהיר שלא לדקדק בביתו, ויתן לנמען הנופל לענינים אלו — מה ללמד בספרי רבנו ז"ל, כדי להנצל מכל זה, וישיב עצה על הבגדים שהיה עמם בבית-הספר וכו'.

ד' תשלד רס
יחזק אחד שנפל לתוך איזה שרות, ומתוך כך קשה עליו קיום המצוות, ויזרוז על תפלה והתבודדות וקיום התפלות הקבועות והמצוות, ודבקות בה, והזהרות מ'לא תעשה', ויאחל לו נסים גלויים בזכות כל הנ"ל.

ד' תשלה רסב
יחזק מאד 'חוזר בתשובה' בדרך הטובה והקשה, ויזהירו מפני טעיות ואכזבות, ויזרוזו לצעד נכונה בדרך העולה בית קל, בדרך נוראה ונפלאה של התחזקות באפן געלה.

ד' תשלו רסד
ידבר מאמונה וסליק מחשבת הטבע מדעתו, והרהור בחדושי תורה, ויעתיק שיחה יפה מר' אפרים'ל בענין קדשת המחשבה.

ד' תשלוז רסה
יחזק זוג פעלי תשובה שיקימו יחדו בית, פי הם שדוף נכון, ויזרוזם לגמר במהרה הדבר בכי טוב.

תָּכֵן הַעֲנִינִים

שסב

ד' תשלח רסו
יתן עצה לשלום-בית כְּשֵׁיֶשׁ בבית אִשָּׁה בְּטֹבֵעַ קֶשֶׁה, וְגַם שֵׁם צָרִיף לִידֵעַ
הַדְרֹף הַנְּכֹנֶה לִילֵף עִמָּה כְּרֹאוֹי.

ד' תשלט רסח
יְדַבֵּר מִהַנְּסִיוֹנוֹת הַקְּשִׁים וְהַמְּנִיעוֹת הַמְּרוֹת שֵׁיֶשׁ לְכָל אֶחָד הַרוֹצֵה לְקַרֵּב
אֶת עַצְמוֹ לְדֶרֶךְ רַבְּנוֹ ז"ל הַקְּדוֹשׁ וְתַלְמִידָיו, וַיִּחְזַק עַל זֶה. וְצָרִיף לַעֲשׂוֹת
חֻשְׁבוֹן נוֹקֵב מֵהַ כְּנֻגָד מֵהַ, וְלִמָּה זֹכִים עַל-יְדֵי הַהִתְקַרְבוֹת.

ד' תשמ רסט
יְמַלִּיץ עַל עֵזֶר בַּתְּפִלִּין דְּרַבְּנוֹ תָּם לְאִיזָה אֲבָרָה, וְעֵזֶר לְמִצָּא בְּעִבּוּרוֹ דִּירָה,
וַיְדַבֵּר מִכַּחַשׁ הַשְּׁמוֹן בְּאֲבָרָה הַזֶּה.

ד' תשמא ער
יֹכִיחַ אֶחָד בְּעֵנֵן שְׁלוֹם בֵּיתוֹ, וַיִּזְהִירוּ עַל אֲמִירַת תְּהִלִּים, הַדְּלָקַת גְּרוֹת
לְפָנָי הַעֲמוּד, תְּקוּן הַכְּלָלִי, סְבִילַת הַבְּזִיוֹנוֹת בְּאֲהָבָה, שְׂיוֹתֵר טוֹב מִכָּל
הַסְּגוּפִים, וַיִּמְתִּיק בְּאוֹר יָפֵה בְּצִרּוּפֵי הַשְּׁמוֹת הַמְּאִירִים בֵּימֵי בֵּין הַמְּצָרִים,
וַיַּגְלֶה מַעֲלַת לְמוֹד מְשֻׁנָּה וְגַמְרָא, וַיִּבְאֵר סוּדָם, וְכֵן לְמוֹד הַזֶּהֱרַר הַקְּדוֹשׁ,
וַיַּגְלֶה מֵהוֹת זֶה לַעֲמַת מֵהוֹת זֶה.

ד' תשמב ערב
יִחְזַק אֵב שֵׁיֶשׁ לוֹ בֶּן חֲלָשׁ, וַיַּגְלֶה לוֹ כִּי־צַד לְהִתְנַהֵג אִתּוֹ, כְּדֵי שְׂיַגְדֵּל בֶּן
בְּרִיא.

ד' תשמג ערב
יתן עצה פְּרָטִית לְזוּג אֶחָד הַסּוֹבֵל בְּאִיזָה מְקוֹם בְּזִיוֹנוֹת וְדִינִים קְשִׁים.

ד' תשמד רעג
יְדַבֵּר נְפִלְאוֹת מַעֲנֵן הַדְּפֶסֶת לְקֹט מְסַפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל בְּשִׁפְהַ הָאֲנֻגְלִית, וַיִּבְאֵר
אִיף שְׁכָל זֶה מְרָמֵז בְּדַבְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל מַעֲנֵן שְׁלִיחַת הַכֶּתֵב לְאֲמוֹת שְׂיִתְקַרְבוּ
לְאֲמוֹנְתָנוּ, וַיַּגְלֶה שְׁזָה שֵׁיֶף בֵּין יִשְׂרָאֵל בְּעַצְמָם, וַיְדַבֵּר וַמַּעֲנֵן סְפָרוֹ "אֲשֶׁר
בְּנַחֲל".

ד' תשמה רעו
יְדַבֵּר מַעֲנֵן יָשׁוּב הַדַּעַת עַל הַתְּכִלִּית הָאֲמִתִּית בְּזֶה הָעוֹלָם, וַיַּעֲזִיר אֶת
הַנְּמָעַן לְקַרֵּב אֶת כָּלֵם, אִף אֵלּוֹ שְׁסוֹבֵל מֵהֶם בְּזִיוֹנוֹת, וַיִּזְהִירוּ עַל שְׂמִירַת
הַדְּבוּר.

תִּכּוֹן הַעֲנִינִים

שסג

ד' תשמו רעז
יגלה שהמדביק נשמתו בו יתברך מתגלה לו כל מה שצריך לידע
בגשמיות וברוחניות.

ד' תשמו רעח
יחזק מאד מאד לא לפל ממה שעובר על האדם, ומליץ לקחת דגמא
ממנו, ויספר קצת מה שעבר עליו וכל התחזקותו שלקח את עצמו על
דבר רבנו ז"ל לפרסמו ולגלותו בעולם, וידבר מגדלת פרסום שבח הצדיק
וכו', ויחזק לא להשבר אף בתקופות קשות.

ד' תשמח רפ
ידבר בכאב על אחד שמפה את זולתו, ויעתיק לזה דברי הפוסקים מה
שמתיירים לעשות לאיש כזה.

ד' תשמט רפא
יבאר בדרך עמק ונפלא השיחה הראשונה מ"שיחות הר"ן, ויזרו להתקרב
כונה אל רבנו ז"ל, ולבטל ממנו את כל הגאות והישות.

ד' תשנ רפג
יזרו להתרחק משונאים, ולא להתעסק עמם כלל, ויעורר לדבר הרבה
אליו יתברך, וידבר מאמונה פשוטה והשגחה פרטית וענין רמזים.

ד' תשנא רפד
ידבר מענין רבנו ז"ל שהוא נצחי, ומענין שבח הצדיקים ומתפלה לזכות
לקים התורה הקדושה והשלחן ערוך, ויגלה מעלת חצות, ומעלת מארי
דחושבנא, ויספר מענין זה מעשה נפלא מהרבי הקדוש, רבי אלימלך
מליז'ענסק, ואחיו הרבי רבי זושא זי"ע, ויגלה מעלת ההתבודדות.

ד' תשנב רפו
ידבר ממעלת המתחזק תמיד על-ידי ספרי רבנו ז"ל, ורק צריך להזהר,
שלא לסטות מדברי השלחן ערוך. וידבר מקיום הדין של עריכת סעדת
מלנה מלכה בכל מוצאי-שבת, ויגלה מעלתה, ויזרו הנמען לבוא
לשעוריו, שמלמד את התלמידים פיצד מדברים דבורי רבנו ז"ל.

ד' תשנג רפח
יוכיח אחד, שמחמת שרוצה לפרח בשמים, ולעסק בהתרוממות וכו',
מזיניח את הקשר החם והפשוט עם ילדיו, ויזרו לדבר עמהם דברי תורה
ושיחות נעימות, כדי למשוך לבכם אליו יתברך וכו'.

ד' תשנר רצ

ידבר מסלוק חוב מסיים, ויעורר לחטף שעוררים הקבועים חק ולא יעבר, ואסור לדחף מיום לחברו. ויספר משל מהבצל-שם-טוב הקדוש להשתמש בעצה: לגנב הפלי זין מהשונא, וידבר מענין היום האחרון וכו'.

ד' תשנה רצא

יעורר מאד את האהבה שבין אנשי שלומנו, שזהו דבר נחוץ מאד, וחיוב גדול על-פי אזהרת ובקשת רבנו ז"ל בעצמו, ויתאר דמותם של אלו שיכולים להקרא אנשי שלומנו, ויזהיר על כבוד הזולת ביותר.

ד' תשנו רצג

יחזק מאד בעל תשובה, וירחיב עמו הדבור בעניניו הפרטיים ובחיים הקשים שהוא עובר בהתחלה, ויבאר לו ענין מצבו, ויזהירו על שמירת השבת, ויזכירו כיצד להתנהג בחכמה עם אשתו, שעדין לא שבה, ובענין טהרת המשפחה.

ד' תשנז רצה

ינהיג צעיר אחד שסובל ממניעות מחמת התקרבות לרבנו ז"ל, ויזהירו על כבוד אב ואם, ועל הנהגה מכבדת, שבסופו של דבר תגרם להסרת המניעה וקרוב הלכבות, והשבת לב אבות על בנים.

ד' תשנח רצז

מכתב כללי לכלליות תלמידיו אנשי שלומנו, חסידי ברסלב, ובו זיהרם מטעות הדמיונות שונכנסים בהרבה בני-אדם, ויגלה ענין הזוכה לעשות הפל בבטול כל רצונותיו אליו יתברך, ולא ירצה כלום, ויעורר על תורה ותפלה והתבודדות.

ד' תשנט ש

יבאר, שעל-ידי תקוף האמונה נצל האדם מכל מיני בלבולי קדשה, ומעלת אמירת הפסוקים: "שמע ישראל" ו"ברוך שם" וכו', ויזהיר מאד על שמירת העינים, ויגלה מעלת הזוכה לזה, ויגלה החולקים על הספרים שנועדו להציל מנפילות אלו, וישבח התמדת הנמען בתורה וכו', ויספר משמירת עיניו של מוהרנ"ת ז"ל.

ד' תשס שב

מכתב כללי לכלליות תלמידיו במתיבתא "היכל-הקדש" חסידי ברסלב, ויעוררם מאד על שתי הנקודות העקרויות: שמחה והתבודדות, וירחיב

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שסה

הַדְּבֹר עֲלֵיהֶם, וַיִּזְרוּ מְאֹד עַל שְׁקִינָה בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְעַל אֶהְבָּה וַיִּרְאֶה שְׁמִקְבְּלִין מִן הַצַּדִּיק, וַיַּעֲזֹר מְאֹד לְנַצֵּל אֶת יְמֵי הַנְּעוּרִים.

ד' תשסא שה

יֹכִיחַ אֶחָד שְׁפוּעֵס עַל אִשְׁתּוֹ וּמֵהַפֶּךְ אֶת הַבַּיִת וְכוּ', וַיִּרְגְּלוּ לְחֹשֶׁב שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ לְטוֹבָה, וַיִּזְהִירוּ שְׁלֵא יִסְתַּכֵּל עַל מָה שְׂאוּמָרִים עָלָיו וְכוּ', וְטוֹב לְשַׁפֵּךְ הַלֵּב הַשְּׂבוּר בְּקֵץ אֱלֹיו יִתְבָּרַח, וַיַּעֲזֹר לְהַחֲשִׁיב הָאִשָּׁה מְאֹד, וְלֹא לְזַלְזֹל בָּהּ.

ד' תשסב שו

וַיַּעֲזֹר לְהַאֲוִיר בְּנִפְשׁוֹ הָאֲרֶת הָאֲמוּנָה, וַיִּדְבֵּר מִגְּדֻלַּת הַדְּרָךְ שֶׁל "הַיִּכְלֹ-הַקְּדוּשָׁה", אִיךָ שְׁמִבְעֵרֶת נִצּוּץ שֶׁלְהִבַּת רַבֵּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם.

ד' תשסג שז

יֵאָחַל בְּרַכַּת "מְזֵל טוֹב" לְהַלְדֵת הַבֶּן, וַיִּדְבֵּר מִסְגֻלַּת יוֹם ט"ו בְּאָב וּמֵהָאֲרֶת יְמֵים נוֹרְאִים שְׁמִתְחִילִים אָז וְכוּ', וַיִּדְבֵּר מִעֲנִין רֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּכָל־לַיִת, וְגִדֵּל הָאוֹר אֵין סוּף שְׁמוֹפִיעַ אָז, וּמִגְּדֻלַּת הַזּוֹכָה לְהִיּוֹת אֶצְלוֹ ו"ל עַל רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וַיַּעֲזֹר לְהַמְשִׁיךְ הַשְּׂכִינָה עַל-יְדֵי עֶסֶק הַתּוֹרָה וְהַתְּפִלָּה.

ד' תשסד שט

וַיִּדְבֵּר הַרְבֵּה מִמִּדַּת הַשְּׂמִחָה שְׁמִחָיִב בָּהּ בְּיוֹתֵר הָעוֹסֵק לְקָרֵב רְחוּקִים, שְׁפָל הָרַע שֶׁל הַמְקַרְבִּים נוֹפֵל עָלָיו, וַיִּבְאֵר הַיֵּטִב עֲנִין זֶה, וַיִּדְבֵּר מִנוֹרְאוֹת הַשְּׂגָחָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיִּבְהִיר עֲנִין שְׂאֵמֵר רַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁהַרוּצָה לְשׁוּב יִזְהַר מִלְּהִיּוֹת בְּעַל חוֹב, וַיַּחֲזֵק עַל לְמוֹד מִשְׁנִיּוֹת, וַיִּבְאֵר כַּמָּה צְרוּפֵי חֲדוּשִׁים בְּעֲנִין זֶה.

ד' תשסה שיא

וַיִּדְבֵּר מִעֲנִין תְּפִלָּה שֶׁהִיא בְּשִׂמְחָה וּמַעֲלָתָהּ, וַיִּדְבֵּר בְּעִמְקוֹת מִמִּדַּת טו"ב עִי"ן לְעִמַּת מִדַּת ר"ע עִי"ן, וַיִּגְלֶה נִפְלְאוֹת בְּזֶה.

ד' תשסו שיג

יַחֲזֵק אֶת מִי שְׁעוֹבֵר עָלָיו מֵהַשְּׂעוּבָה, עַל-יְדֵי שְׂיַעֲסֵק בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל, וַיִּגְלֶה שְׂתַּכְלִית יְרִידַת נִשְׁמַת הָאָדָם לְעוֹלָם, לְרֵאוֹת בְּתוֹךְ הַנְּשִׁמְיוֹת אֶת גְּלוּי הָאֱלֻקוֹת, וּכְשִׁנְהַקְלִקְלָה הָאֲמוּנָה, הַעֲצָה — "אִיהָ מְקוֹם כְּבוֹדוֹ", וְעַקֵּר הַנְּצַחוֹן — לְהַרִים עֲנִינוֹ כְּלָפִי מַעֲלָה, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הָאֲרָבְעִים יוֹם שֶׁלְּפָנָי רֵאשׁ הַשָּׁנָה, וְחֹבֶת נִצּוּלָם בְּקִדְשָׁהּ, וּמַעֲלַת הַבְּעַל-תְּשׁוּבָה וְלֵב נִשְׁבֵּר, וַיִּדְבֵּר מִעֲנִין הָרֵאשׁ הַשָּׁנָה שֶׁל רַבֵּנוּ ו"ל.

ד' תשסז שטז

יעורר על למוד ספרי רבנו ז"ל ועל התנעדות עם אנשי שלומנו תלמידי
 "היכל-הקדוש", ויגלה מעלת העוסק בחדושי דאורייתא, והעוסק
 בהתבודדות, שאז אין צריך שום סגופים.

ד' תשסח שיז

יתן תקון גפלא לעבדה ולמעשה לאחד שפובל מבלבולי אמונה,
 ובסכמו: להזהר מדבורי כפירות, ולהשתדל בדבורי אמונה, לדבר אליו
 יתברך, ותהלים ולמוד שלחן ערוך.

ד' תשסט שיט

ידבר מענין זרוז בשדוכין, וענין רבנו ז"ל אינו דבר שצריך לעשות ממנו
 עסק ולעבב וכו', רק להתנהג כראוי וכו', ויתרחק מן העצבון, ויספר
 ספור מר' אברהם בר' נחמן ז"ל, המלמד מעלת הזרוז בשדוכים.

ד' תשע שכ

יגלה שעקר החזיק בא על-ידי שמכניס בעצמו אלקותו יתברך, וכן
 בלמוד התורה הקדושה, ויאריך בדבורים נעימים המושכים לבו של אדם
 לחמידו דאורייתא, ללמד בחשק נעים ונערב, ולקבץ על יד עוד ועוד
 למוד התורה הקדושה כסדר וכו', תורה לשמה, ויזרו בהרחבה למצא
 עצה פיצד להיות בקי היטב בספרי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל.

ד' תשעא שכג

ידבר נוראות גפלאות ממעלת המדה הקדושה של "גמילות חסדים",
 וישבח ענינה בהרחבה על-פי עמקות דברי חכמינו הקדושים, ועל-פי
 המובא בספרים הקדושים על זה.

ד' תשעב שכד

יעורר על התבודדות בכל יום, ובפרט על תקון העצה, וידבר כמה שיחות
 מענין גאון של מת, ואיך שזוהרו אנשי שלומנו גם לאחר פטירתם, שלא
 יעשו פרסום וכו', ויעורר שלא להתרחק מאנשי שלומנו.

ד' תשעג שכז

יעורר לבטל את עצמו לגמרי אליו יתברך, ויזהיר להתרחק מאד מחצוץ
 פגום, שהוא בעל עברה, וידבר ממוהרנ"ת ז"ל ונדלתו לעמת הרודפים
 שלו שזוהרו באלמוניותם, וישבח ספרו הקדוש "לקוטי-הלכות", ויספר
 מהתמדתו בשנות נעוריו בספרים אלו ובמחברם, ויזרו ללמד ספרי רבנו
 ז"ל, ולקבל עצותיו בשלמות, ולא לרוץ ולרדף ולהתיחס לבגיי-אדם וכו'.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

שסז

ד' תשעד שלא

יֹכִיחַ בַּחֹר אֶחָד שֶׁהִשְׁקִיעַ בּוֹ הַמוֹן כַּחוֹת, וְהוּא מְשַׁלֵּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה, וּמְקַלֵּל וְרוֹדֵף אוֹתוֹ וְכו', וַיִּזְרֹז לְעַסֵּק בַּתְּכֵלִית הַנְּצַחִית פְּרָאוּי וְלָשׁוּב בַּתְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה.

ד' תשעה שלג

יְבֹאֵר עַל-פִּי הַסֵּפֶר הַקְּדוֹשׁ "מְגִלָּה עֲמֻקּוֹת" הַפְּסוּק: "וַיִּנַּח מִצָּא חֵן בְּעֵינַי ה'", וַיִּנְגִּיל בְּמִדַּת הַהִתְחַזְּקוֹת בְּכָל נִקְדָּה טוֹבָה, וְלַחֲשֹׁב מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְלִשְׁמַח בְּשִׂמְחַת הַתְּקַרְבוֹתָנּוּ וְכו', וַיַּעֲזֵר עַל הַתְּבוּדָדוֹת בְּכָל יוֹם.

ד' תשעו שלד

יְדַבֵּר בְּעֵינָיו הַמוֹבָא בְּטוֹר שְׁלֵחַן עֲרוּף מַעֲשֵׂה בַחֲטֵי שְׁקָנָה דָּג יָקָר לְעָרֵב יוֹם הַכַּפּוּרִים, וַיְבֹאֵר עַל-פִּי פִּשְׁטוֹת וְעַל-פִּי הַסֵּפֶר "חֻכְמַת שְׁלֵמָה", וַיְדַבֵּר בְּכָל נֶגֶד פְּלִפּוּלֵי הַכֵּל, וְהִעָקֵר לְהוֹצִיא מִכָּל לְמוּד מְשֻׁפְּטֵי הַנְּהַגוֹת יִשְׂרָאֵל.

ד' תשעז שלו

יְדַבֵּר אֲזַהֲרָה חֲמוּרָה לְחַתֵּן, שִׁיתְעַקֵּשׁ כְּנֶגֶד מְנַהֵג בּוּרִים, שְׂאֵחֵר הַחֶפֶה הַחֶתֵן נִכְנָס לְבֵין הַנָּשִׁים וְכו', וַיַּעֲתִיק מִשׁוֹ"ת "גִּנַּת וְרָדִים", וַיְדַבֵּר מִקְדָּשֵׁת מְנַהֵג "מִצְוֵה טֹאנֵן", וְהִגְדֵר שֶׁעָשׂוּ בָּזָה, וַיִּזְרָה לוֹ לְהוֹדוֹת לוֹ יִתְבַּרֵּךְ וְלַצָּעֵק לְהוֹלִיד הַמַּחֲזִין, וְהִעָקֵר לְקַבֵּעַ עֲצָמוֹ בְּהַתְּמַדַּת הַתּוֹרָה.

ד' תשעח שלח

יְדַבֵּר נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעַלֵּת הַזּוֹכָה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹכֵי הָאֲמוּנָה בְּהִשְׁגָּחָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ הַפְּרִטִי פְּרִטִית, וַיַּעֲזֵר לְמִצְא הַנִּקְדָּוֹת טוֹבוֹת, וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה, וַיְדַבֵּר מִכְּלָלִיּוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַבָּאִים אֶל הַרְבֵּי בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה.

ד' תשעט שמא

יְדַבֵּר מַעֲנֵן, שֶׁכָּל הַהִתְחַלּוֹת קְשׁוֹת, וּמִגְדֵּל הַנְּסִיוֹנוֹת שֵׁשׁ, וְהַתְּקוֹן לְחַטָּא פְּגָם הַבְּרִית הוּא מְסִירַת נֶפֶשׁ עַל קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, וַיַּעֲזֵר עַל לְמוּד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, שֶׁשָּׁם אֶפְשָׁר לְמִצְא אוֹתוֹ וְכו'.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הפללי

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

נמסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצוה לפרסמו לכל ישראל.
רבנו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבנו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

הובא לדפוס על-ידי
חסיד ברסלב
עיה"ק ירושלים תובב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מִקֶּשֶׁר עֲצָמֵי בְּאֲמִירַת הַעֲשָׂרָה מְזַמְּרִים אֱלוֹהֵי לְכֹל
הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּים שְׁבֹדוֹנָנוּ, וּלְכֹל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּים שׁוֹכְנֵי
עֶפְרָיִם, קְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּה, וּבְכַפָּרֵט לְרַבְּנֵנוּ הַקְּדוֹשׁ צְדִיק
יְסוֹד עוֹלָם נַחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, רַבְּנוּ נַחֲמָן בֶּן פִּיגְאָה,
זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שְׁגֵלָה תִקְוֶן זֶה.

לְכוּ נִרְנְנָה לַיהוָה נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדָּמָה פָּנֵינוּ בְּתוֹדָה
בְּזַמְרֹת נְרִיעַ לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמְלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הַרְיֵנִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת
בוֹרְאֵי לְשֵׁם יְחִוֵּד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּהּ בְּדַחֲלוֹ
וּרְחִימוּ עַל-יַדֵּי הַהוּא טָמִיר וְנַעֲלָם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טז.

מִכְּתָם לְדוֹר שְׁמֵרְנֵי אֵל כִּי-חֲסִיתִי בָּהֶם: אֲמַרְתָּ לַיהוָה אֲדַנִּי אַתָּה,
טוֹבָתִי בַל-עָלִידָה: לְקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר-בְּאֶרֶץ הַמָּה, וְאֲדִירֵי
כָּל-חַפְּצֵי-בָבֶל: יִרְבוּ עֲצָבוֹתֶם אַחֲרֵי מְהֵרֹו, בַּל-אֲסִיף נִסְפִיחָם מִדָּם,
וּבַל-אֲשָׂא אֶת-שְׁמוֹתֶם עַל-שִׁפְתָּי: יְהוָה מְנַת חֲלָקֵי וְכוֹסֵי, אַתָּה
תּוֹמִיךְ גּוֹרְלֵי: חֲבָלִים נָפְלוּ-לִי בַנְּעִימִים, אַחֲרֵי-נַחֲלַת שְׁפָרָה עָלַי:
אֲבָרַךְ אֶת-יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי, אַף לֵילוֹת וּסְרוּנֵי כְלִיֹּתַי: שׁוֹיֵתִי
יְהוָה לְנִגְדֵי תָמִיד, כִּי מוֹמִינֵי בַל-אֲמוּט: לָכֵן שָׁמַח לְבִי וַיִּגַּל
כְּבוֹדִי, אַחֲרֵי-בְשָׂרֵי יוֹשֶׁכֶן לְבַטָּח: כִּי לֹא-תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשֹׂאוֹל,
לֹא-תִתֵּן חֲסִידֶךָ לְרֹאוֹת שְׁחַת: תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שִׁבְעַת שְׁמַחוֹת
אַתָּה-פָּנִיךָ נַעֲמֹת בִּימִינֶךָ נִצַּח:

תקוץ הפללי

לב.

לְדוֹד מִשְׁכִּיל, אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע בְּסוּי חַטָּאתָה: אֲשֶׁרִי־אָדָם, לֹא יִחַשֵׁב יְהוָה לֹו עֹון, וְאִין בְּרוּחוֹ רַמְיָה: כִּי הִחַרְשֵׁתִי בְּלוּ עֲצָמִי, בְּשֹׂאנְתִי כָּל־הַיּוֹם: כִּי יוֹמָם וְלַיְלָה תִּכְבֵּד עָלַי יָדָה, נִהַפְדָּ לְשֹׁרֵי בְּחֶרְבְּנִי קוֹץ סֵלָה: חַטָּאתִי אֹדְרִיעָה, וְעוֹנִי לֹא־כִסִּיתִי, אָמַרְתִּי אֹדָה עָלַי פֶּשַׁעִי לַיהוָה, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עוֹן חַטָּאתִי סֵלָה: עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל־חֹסֵד אֱלֹהִים לְעַת מְצָא, רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים אֵלָיו לֹא יִגִּיעוּ: אַתָּה סֹתֵר לִי (*). מִצַּר תִּצְרֵנִי רַנִּי כִּלְט תִּסּוּכְבְּנִי סֵלָה: אֲשֶׁרִי־לָךְ וְאוֹרֶךְ בְּדֶרֶךְ זֶה תִּלָּךְ אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינָי: אֵל תִּהְיוּ בְּסוּס כְּפָרָד אִין הָבִין בְּמַתְגַּזְרֶסֶן עֲדִיו לְבָלוּם כֹּל קָרֵב אֱלֹהִים: רַבִּים מִכְּאוּבִים לָרָשָׁע, וְהַבּוֹטָח בַּיהוָה חֹסֵד יִסּוּכְבְּנֹו: שְׁמַחוּ בַּיהוָה וְגִילוּ צְדִיקִים וְהַרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא.

לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדוֹד: אֲשֶׁרִי מִשְׁכִּיל אֶל־דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלֻטְהוּ יְהוָה: יְהוָה יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וַאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְאֵל תִּתְנַהֵוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו: יְהוָה יִסְעֲדֵנֹו עַל עֵרֶשׁ דָּוִד. כָּל מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֹת בְּחֻלּוֹ: אֲנִי־אָמַרְתִּי יְהוָה חֲנּוּנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי חַטָּאתִי לָךְ: אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי מַתִּי יָמוּת וְאָבֵד שְׁמוֹ: וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת, שְׂוֹא יִדְבַר, לְבוֹ יִקְבִּץ־אוֹן לוֹ, יֵצֵא לְחוּץ יִדְבַר: יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל־שֹׂנְאָי, עָלַי יִחַשְׁבוּ רָעָה לִי: דְּבַר־כְּלִיעַל יִצּוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא־יוֹסִיף לָקוּם: גַּם־אִישׁ שְׁלוֹמִי אֲשֶׁר־בְּטַחְתִּי בּוֹ, אוֹכֵל לַחֲמוּ, הַגְּדִיל עָלַי עֵקֵב: וְאַתָּה יְהוָה חֲנּוּנִי וְחַקִּימְנִי, וְאַשְׁלֵמָה לָּהֶם: בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי־חִפְצָת בִּי, כִּי לֹא־יִרִיעַ אִיבֵי עָלַי: וְאֲנִי, בְּתַמּוּי, תִּמְכַּת בִּי,

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

תקון הפללי

ותציבני לפניך לעולם: ברוך יהוה אלהי ישראל מהעולם ועד
העולם אמן ואמן:

מ.ב.

למנצח משפיל לבני קרח: כאיל תערג על-אפיקי-מים, בן נפשי
תערג אליך אלהים: צמאה נפשי לאלהים לאל חי, מתי
אבוא ואראה פני אלהים: היתה לי דמעתני לחם יומם וליילה
באמר אלי כל היום, איזה אלהיך: אלה אזכרה ואשפכה עלי
נפשי, כי אעבר בסה, אדם עדי-בית אלהים בקול-רנה ותודה,
המון חוגג: מהתשתוחחי נפשי ותהמי עלי הוחלי לאלהים כי
עוד אודנו ישועות פניו: אלהי, עלי נפשי תשתוחח עלי-כן
אזכרה מארץ ירדן, וחרמונים, מהר מצער: תהום-אלתהום
קורא לקול צנוריה, כל משפריה וגליה עלי עברו: יומם יצוה
יהוה חסדו ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חיי: אמרה לאל סלעי
למה שבתני, למה-קדר אלה, בלחץ אויב: ברצח בעצמותי
חרפוני צוררי, באמרם אלי כל היום איזה אלהיך: מהתשתוחחי
נפשי ומהתהמי עלי הוחלי לאלהים פי-עוד אודנו, ישועת פני
ואלהי:

נ.ט.

למנצח אל תשחת לדוד מכתם, בשלח שאול וישמרו את-הבית
להמיתו: הצילני מאיבי אלהי, ממתקוממי תשובני:
הצילני מפעלי און ומאנשי דמים הושיעני: כי הנה ארבו לנפשי
יגורו עלי עזים, לא-פשעי ולא-חטאתי יהוה: בלי-עון ירצון
ויבוננו, עורה לקראתי וראה: ואתה יהוה-אלהים צבאות אלהי
ישראל, הקיצה לפקד פל-הגזים אל-תחן פל-בגדי און סלה:

תקון הפללי

ישובו לערב יחמו ככלב, ויסובבו עיר: הנה יביעון בפיהם,
חרבות בשפתותיהם, בימי שומע: ואתה יהוה תשחקלמו,
תלעג לכל־גוים: עזו, אליך אשמרה, כי אלהים משגבי: אלהי
חסדי יקדמני אלהים יראני בשררי: אלהתהרגם פן־ישכחו עמי,
הניעמו בחילך והורידמו, מגננו אדני: חטאת־פימו דברי־
שפתיו וילכדו בגאונם, ומאלה ומבכש יספרו: פלה בחמה,
פלה ואינמו וידעו כי־אלהים משל בעקב, לאפסי הארץ סלה:
וישובו לערב יחמו ככלב, ויסובבו עיר: הנה יביעון לאכל,
אם־לא ישבעו וילינו: ואני אשיר עזו, וארנן לבקר חסדה,
ביהיות משגב לי, ומנום, ביום צר־לי: עזו אליך אשמרה,
כי־אלהים משגבי אלהי חסדי:

עז.

למנצח עלידותון לאסף מזמור: קולי * אל־אלהים ואצעקה,
קולי אל־אלהים והאזין אלי: ביום צרתי אדני דרשתי,
ידי לילה נגרה ולא תפוג מאנה הנחם נפשי: אזכרה אלהים
ואחמיה, אשיחה, ותתעטף רוחי סלה: אחזת שמרות עיני,
נפעמתי ולא אדבר: חשבת ימים מקדם, שנות עולמים: אזכרה
נגינתי בלילה, עמ־לבבי אשיחה, ויחפש רוחי: הלעולמים יזנח
אדני ולא־יסוף לרצות עוד: האפס לנצח חסדו, גמר אמר לדר
ודר: השכח חנות אל, אם־קפץ באפ רחמיו סלה: ואמר חלותי
היא, שנות ימין עליון: אזכור מעללי יה, כי אזכרה מקדם פלאה:
והגיתי בכל־פעלה ובעלילותיה אשיחה: אלהים בקדש דרבה,
מי־אל גדול פאלהים: אתה האל עשה פלא הודעת בעמים עזו:

(* באמרו אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תקון הפללי

גאלת בזרוע עמה, בני יעקב ויוסף סלה: ראוד מים אלהים, ראוד
מים יחילו אף ירגזו תהומות: זרמו מים עבות קול נתנו שחקים,
אפיחצידי יתהלכו: קול רעמה בגלגל, האירו ברקים תבל, רגזה
ותרעש הארץ: בים דרבה ושבילה במים רבים, ועקבותיה לא
נודעו: נחית בצאן עמה, ביד משה ואהרן:

צ.

תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר ודר:
בטרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עדיעולם
אתה אל: תשב אנוש עדידבא, ותאמר שובו בניאדם: פי אלה
שנים בעיניך כיום אתמול פי יעבר, ואשמורה בלילה: זרמתם,
שנה יהיו, בבקר כחציר יחלה: בבקר יציץ וחלה, לערב ימולל
ויבש: פי כלינו באפה, ובחמתך נבהלנו: שמה עונתינו לנגדה
עלמנו למאור פניך: פי כלימינו פנו בעברתך פלינו שנינו
כמוהגה: ימי שנותנו בהם שבעים שנה, ואם בגבורות שמונים
שנה, ורהבם עמל ואון, פי גז חיש ונעפה: מי יודע עז אפה,
וכיראתך עברתך: למנות ימינו בן הודע, ונביא לבב חכמה:
שובה יהוה עדימתי והנחם על עבדיך: שבענו בבקר חסדה,
ונרננה ונשמחה בכלימינו, שמחנו בימות עניתנו, שנות ראינו
רעה: יראה אלעבדיך פעלה והדרך על בניהם: ויהי נעם אדני
אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו, ומעשה ידינו כוננהו:

קה.

הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו: שירו לו
זמרו-לו שיוחו בכל נפלאותיו: התהללו בשם קדשו ושמח
לב מבקשי יהוה: דרשו יהוה ועזו בקשו פניו תמיד: זכרו

תקון הכללי

נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי־פיו: זרע אברהם עבדו בני יעקב בחיריו: הוא יהוה אלהינו בכל־הארץ משפטי־ו: זכר לעולם בריתו דבר צוה לאלף דור: אשר כרת את אברהם ושבועתו לי־שחק: ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם: לאמר לה אתן את ארץ פנען חבל נחלתכם: בהיותם מתי מספר פמעט וגרים בה: ויתהלכו מגוי אל גוי מממלכה אל־עם אחר: לא הניח אדם לעשקם ויזכח עליהם מלכים: אל תגעו במשיחי ולנבואי אל תרעו: ויקרא רעב על־הארץ כל מטה־לחם שבר: שלח לפניהם איש לעבד נמבר יוסף: ענו בכבל רגלו ברזל באה נפשו: עד עת בא דברו אמרת יהוה צרפתהו: שלח מלך ויתירחו משל עמים ויפתחהו: שמו אדון לביתו ומושל בכל־קנינו: לאמר שריו בנפשו וזקניו יחפם: ויבא ישראל מצרים ויעקב גר בארץ־חם: ויפר את־עמו מאד ויעצמהו מצריו: הפך לבם לשנא עמו להתנבל בעבדיו: שלח משה עבדו אהרן אשר בחר בו: שמו־כם דברי אתותיו, ומופתים בארץ חם: שלח חשן ויחשן ולא מרו את דברו: הפך את מימיהם לדם וימת את דגתם: שרץ ארצם צפרדעים בחדרי מלביהם: אמר ויבא ערב פנים בכל גבולם: נתן גשמייהם ברד, אש להבות בארצם: ויך גפנם ותאנתם, וישפר עץ גבולם: אמר ויבא ארבה, וילק ואין מספר: ויאכל פל־עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם: ויך כל בכור בארצם, ראשית לכל־אונם: ויוציאם בכסף וזהב ואין בשבטיו פושל: שמת מצרים ביצאתם, פי־נפל פחדם עליהם: פרש ענן למסה, ואש להאיר לילה: שאל ויבא שליו ולחם שמים ישביעם: פתח צור ויזובו מים, הלכו בצינות נהר: כי זכר את־דבר קדשו, את־אברהם עבדו: ויוציא עמו בששון, ברנה את בחיריו: ויתן

תקון הפללי

לָהֶם אֲרֻצוֹת גּוֹיִם, וְעָמַל לְאֻמִּים יִירָשׁוּ: בְּעֵבֹר יִשְׁמְרוּ חֻקֵּי
וְתוֹרֹתָיו יִנְצְרוּ, הַלְלוּיָהּ:

קלז.

עַל נְהָרוֹת בְּבַל שָׁם יִשְׁבְּנוּ, גַּם־בְּכִינוּ בְּזִכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן, עַל
עַרְבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ בְּנֵרוֹתֵינוּ: כִּי שָׁם שְׁאַלְנוּ שׁוֹבֵינֵנוּ
דְּבַר־יִשׁוּר, וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמֵחָה, שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: אִיךָ נָשִׂיר
אֶת־יִשׁוּר יְהוָה, עַל אֲדָמַת נֹכַר: אִם־אֲשַׁכְּחֶךָ יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁכַּח
יְמִינִי: תִּדְבֹק לְשׁוֹנֵי לְחֵפֵי, אִם לֹא אֲזַכְּרֶכִי, אִם־לֹא אֶעֱלֶה אֶת
יְרוּשָׁלַיִם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחָתִי: זָכַר יְהוָה לְבָנֵי אָדָם אֶת יוֹם
יְרוּשָׁלַיִם, הָאֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיּוֹסֵד בָּהּ: בַּת־בְּבַל הִשְׁדֻּדָה,
אֲשֶׁרִי שִׁישְׁלֶם־לָךְ אֶת־גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלֶת לָנוּ: אֲשֶׁרִי, שִׁיאֲחֹז וְנַפִּין
אֶת־עַלְלֶיךָ אֶל הַפֶּלַע:

קנ.

הַלְלוּיָהּ, הַלְלוּ־אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ: הַלְלוּהוּ
בְּגִבּוֹרֹתָיו, הַלְלוּהוּ בְּרַב גְּדֻלוֹ: הַלְלוּהוּ בְּתַקְעַ שׁוֹפָר
הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּבְנֹר: הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמַחּוֹל, הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִגְבֵּ:
הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי־שִׁמְעַ, הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: כֹּל הַנְּשָׁמָה
תְּהַלֵּל יְהוָה, הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים, יאמר שלשה פסוקים אלו:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו יגל יעקב ישמח
ישראל: ותשועת צדיקים מיהוה מעזם בעת צרה: ויעזרם יהוה ויפלטם,
יפלטם מרשעים ויושיעם כי חסו בו:

הספר הקדוש הזה נדפס להצלחת:

יוסף שלום בן מרים

ג'ני חווה בת אלונורה

שהקדוש ברוך הוא יזכה אותם עוד השנה:

בזרע של קיימא

בית משלהם בהרחבה גדולה בלי חובות

שלום בית אמיתי

חזרה בתשובה שלמה

ושיהיה להם שמחה ונחת.

הספר הקדוש הזה נדפס לזכות

ולעילוי נשמת

כ"ק אדמו"ר אבינו עט"ר רבי

אליעזר שלמה בן

ר' מנחם זאב

זצוק"ל זיע"א

ולעילוי נשמת

הרבנית הצדקת מרת יחנא

שיפּרה ע"ה בת הרה"צ

רבי אשר ישעיה ראטענברג

מקוסון זצ"ל אשת

עט"ר כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש

זצוק"ל.

